

Stadsfullmäktiges

i

Karlstad

Handlingar

år

1933

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige var från 1863 till och med 1970 det högsta beslutande valda organet i en stad i Sverige. Vid kommunreformen 1971 ersattes stadsfullmäktige i likhet med motsvarande organ i tidigare landskommuner och köpingar, kommunalfullmäktige, av kommunfullmäktige.

Stadsfullmäktige huvudsakliga uppgift är att fatta beslut och fatta politiska beslut för kommunen. Stadsfullmäktige representerar medborgarna och väljs genom allmänna val vart fjärde år.

De viktigaste funktionerna och uppgifterna för stadsfullmäktige inkluderar:

1. Budget och ekonomi: Stadsfullmäktige ansvarar för att fastställa kommunens budget och besluta om kommunens ekonomi, inklusive skatter och avgifter.
2. Politiska beslut: Stadsfullmäktige fattar beslut om viktiga politiska frågor som påverkar kommunen och dess invånare. Det kan handla om allt från skolpolitik och hälso- och sjukvård till stadsplanering och miljöfrågor.
3. Tillsättning av nämnder och styrelser: Stadsfullmäktige tillsätter vanligtvis olika nämnder och styrelser som ansvarar för specifika områden som utbildning, socialtjänst, kultur och teknik. Dessa nämnder är ansvariga för att genomföra beslut och arbeta med att förvalta kommunens verksamheter inom deras respektive områden.
4. Kontroll och granskning: Stadsfullmäktige har en övervakande funktion och ska se till att kommunens förvaltning agerar i enlighet med de politiska beslut som har fattats och att kommunens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt.
5. Representation av medborgarna: Stadsfullmäktige fungerar som en plattform där medborgarna kan få sina röster hörda genom sina valda representanter. Fullmäktigeledamöterna är förtroendevalda som ska företräda medborgarnas intressen och agera på deras vägnar.

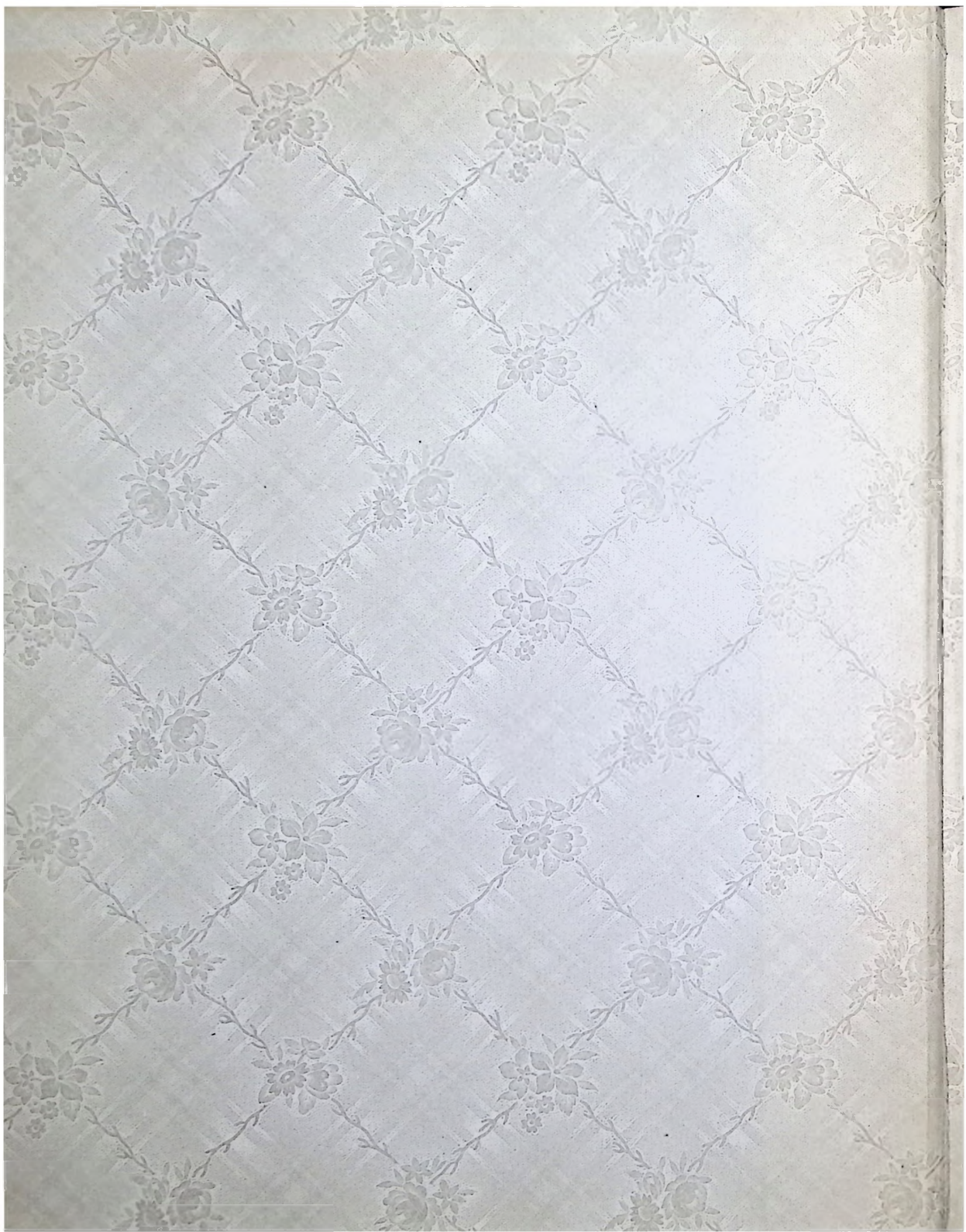
Det är viktigt att notera att exakta befogenheter och ansvarsområden för stadsfullmäktige kan variera något beroende på kommunens storlek och lokala regleringar. Men i allmänhet har stadsfullmäktige en central roll som den högsta beslutande församlingen i en kommun.

Publicering

Karlstads Kommunarkiv har beslutat (2023) att digitalisera och publicera en del av stadens fullmäktige- protokoll/handlingar. Publiceringen sker som sökbara pdf-filer.

Dessa görs tillgängliga i kommunarkivets album hos **wermlandsbilder.se**. Filerna är fritt tillgängliga och går att ladda ner.

Protokollen är en utmärkt lokalhistorisk källa. Långt in på 1900-talet beslutade fullmäktige i så pass "små" ärenden att dess protokoll är en ren guldgruva för lokalhistoriker.

(Order)

35065

Ref.

REGISTER

till

Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1933.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
A.				
Allmänna val	242	21/12	—	—
Allmänna vägar och lag om vägdistrikt:				
Yttrande ang.	12	19/1	1	41
Annonsering under år 1934	239	21/12	15	31
Arbetsförmedlingsanstalten:				
Ansvarsfrihet för 1932.....	153	21/9	11	53
Arbetslösheten:				
Motion angående skrivelse till Riksdagens välfärdsutskott angående ökade åtgärder för bekämpande av	106	26/5	7	1
Ang. användande av 4,000 kronor av landstingets bidrag för makadamslagning för arbetslösa ...	165	19/10	12	3
Arbetslöshetsförening, Karlstads:				
Skrivelse angående arbeten och kontantunderstöd	7	19/1	—	—
Arbetslöshetskommitté:				
Val av.....	217	16/11	13	87
Arbetslöshetskommitten:				
Ang. ansökan om bidrag från landstinget för bekämpande av arbetslösheten	34	16/2	2	9
Ang. bedrivande av understödsverksamhet.....	150	21/9	11	46
Anslag för verksamheten under år 1934	206	16/11	13	46
Ang. disponerandet av anslag för anordnande av utbildningskurser för arbetslösa män m. m. ...	207	16/11	13	49
Ang. disponerandet av anslag för utdelning till arbetslösa vid julen 1933	231	21/12	15	15
Arbetsordning och lönestat för magistraten och rådhusrätten	81	20/4	5	37

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Arvode:				
Till drätselkammarens ordförande för år 1933.....	17	19/1	1	52
» » » » » 1934.....	194	16/11	13	20
» barnvårdsnämndens » » » 1934.....	209	16/11	13	56
» fattigvårdsstyrelsens » » » 1934.....	214	16/11	13	81
K. B:s res. angående arvode till fattigvårdsstyrelsen s ordförande	29	16/2	—	—
Avtal:				
Mellan staden och Wermlands Enskilda Bank angående ekonomiskt stöd åt Kohlsäters A.-B.	8	19/1	1	1
Mellan staden och Dahlgrens Efterföljare J. E. Jansson A.-B. angående mark å Herrgården...	179	19/10	12 ^{1/2}	1
Mellan staden och väghållningsdistriktet	192	16/11	13	10
B.				
Barnvårdsnämnden:				
Ang. löneförbättring åt barnvårdsföreståndaren m. fl. befattningshavare	209	16/11	13	56
Barnmorska, distrikts:				
Avlöningsbidrag till — i Grava och Spångå distr.	232	21/12	15	16
Belysningsstyrelsen: Ändring av vissa taxor vid leverans av elektrisk energi				
Anslag för utvidgning av stadens gasledningsnät att omfatta Älvros	10	19/1	1	36
Anslag för inköp av tre nya strömställare.....	11	19/1	1	38
Anslag för utvidgning av det elektriska distribu- tionsnätet m. m. inom staden	113	15/6	8	9
Anslag för utvidgning av det elektriska distribu- tionsnätet m. m. inom staden	174	19/10	12	40
Beredningsutskottet:				
Val av ledamöter	19	19/1	—	—
» » suppleanter	20	19/1	—	—
Bergerska fonden:				
Fördelning av räntan	15	19/1	1	47
Bernheim, Hugo:				
Befrielse från erläggande av stadsutskylder	63	16/3	4	4
Biblioteksörening, Sveriges Allmänna:				
Anslag till representation vid föreningens årsmöte i Karlstad	130	4/8	10	11
Bostadsbyggande:				
Statslån till främjande av	228	21/12	15	8

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Brandbrunn å Lamberget	40	16/2	2	25
Brandstyrelsen:				
Ang. belöning åt brandmän	95	18/5	—	—
Sparbanksbok överlämnad till	208	16/11	13	51
Brandsyn:				
Val av sakkunniga vid	241	21/12	15	32
Bro:				
Bidrag för byggande över Nordmark—Klarälvens järnväg	64	16/3	4	5
Byggande vid Sundsta.....	132	4/8	10	20
Anslag för byggande vid Sundsta	166	19/10	12	4
Butikers öppethållande: Inskränkning i tiden för ...	73	20/4	5	1
Byggnader, stadens:				
Underhåll av.....	188	16/11	13	1
Byggnadsförbud:				
Regionplanekommitténs framställning om	236	21/12	15	26
Byggnadsföreskrifter, provisoriska:				
Länsstyrelsens skrivelse ang. komplettering av... ..	221	21/12	—	—
Byggnadsordning för staden:				
Bordlagd.....	9	19/1	1	12
Antagen	67	16/3	4	11
Länsarkitektens yttrande över förslag till	222	21/12	—	—
C.				
Centralförrådet:				
Anslag för inköp av maskiner och därmed sammanhängande anläggningar	191	16/11	13	9
Centralförbundet för nykterhetsundervisning:				
Anslag till nykterhetskurs i Kristinehamn under år 1934	233	21/12	15	19
D.				
Dahlgrens Efterföljare J. E. Jansson A.-B.:				
Avtal med staden ang. mark å Herrgården	179	19/10	12 ¹ / ₂	1
Dalgren, L.: Interpellation angående arbetet inom kommittén för utarbetande av arbetsordning för stadsfullmäktige	102	18/5	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Dagunderstöd:				
Karlstads lokala samorganisations skrivelse ang.	223	21/12	—	—
Drätselkammaren:				
Val av ledamöter.....	21	19/1	—	—
Val av suppleanter	22	19/1	—	—
Arvode till ordföranden år 1933	17	19/1	1	52
» » » » 1934	194	16/11	13	20
E.				
Eklund, J. A.:				
Tacksamhetskrivelse	5	19/1	—	—
Elektrisk energi:				
Ändring av vissa taxor vid leverans av.....	10	19/1	1	36
Elektriska distributionsnätet:				
Anslag för utvidgning av	174	19/10	12	40
Elektricitetsverket:				
Kapitalutgifter å skattestat.....	197	16/11	13	26
Inköp av strömställare	113	15/6	8	9
Epidemisjukhuset:				
Angående fortsatt drift vid	14	19/1	1	45
Anslag för täckande av kostnader för driften under år 1933	229	21/12	15	11
Exekutionsbiträde:				
Angående anställande av fjärdingsmannen K. J. Nilsson	212	16/11	13	74
F.				
Fastighetsköp:				
Inköp av del av lägenheten Växnäsbäcken	55	2/3	3	15
Fastighetsregisterförare:				
Förordnande för J. O. H. Grude att tjänstgöra...	45	16/2	2	41
Fattigvårdsstyrelsen:				
Arvode till ordföranden för 1934	214	16/11	13	81
Ang. ålderdomshemmets å Klaraborg modernisering och ombyggnad	46	16/2	2	420.49
Ang. tillsättande av ytterligare en fattigvårdstillsyningsman samt arvoden till ordför. och sekr.	214	16/11	13	81

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Flickskolestyrelsen:				
Anslag för skolans uppehållande m. m.	36	16/2	2	16
Ang. inrättande av en realskolelinje vid skolan	75	20/4	5	12
Anslag för nyanskaffning av och reparation av gymnastikattiraljen	127	4/8	10	1
Nedsättning av terminsavgifterna vid skolan.....	202	16/11	13	39
Folkskoleseminariet:				
Anslag till skolresor	142	21/9	11	19
Folkskolestyrelsen:				
Bidrag till bestridande av Karin Håkanssons uppflyttning i högre lönegrad	74	20/4	5	8
Anslag till arvode åt länsarkitekt Conny Nyqvist	77	20/4	5	19
Ersättning för folkskolepersonalens naturaförmåner	147	21/9	11	33
Pension åt tre städerskor vid folkskolan	148	21/9	11	36
Friluftskonserter:				
Anslag till	138	21/9	11	1
Frälsningsarmén:				
Se slummen.				
Fångeshandling:				
Ang. utfärdande å nuvarande residens- och råd-hustomterna av	35	16/2	2	11
G.				
Gamla skolan:				
Golvbeläggning av lokalerna	129	4/8	10	9
Arkitektarvode till Conny Nyqvist	77	20/4	5	19
Gasledning:				
Ang. framdragande till Älvros	11	19/1	1	38
» » » Björkhagen	195	16/11	13	21
Gasverket:				
Kapitalutgifter å skattestat.....	196	16/11	13	24
Gator:				
Ny- och omläggning inom stadens planlagda område	189	16/11	13	3
Gator och vägar:				
Anslag till underhåll	190	16/11	13	6
Gräås, C. J.:				
Ny ledamot i stadsfullmäktige	182	16/11	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Gullberg, Hedvig:				
Befrielse från erläggande av stadsutskylder	62	16/3	4	2
Gymnastikföreningen:				
Anslag för år 1934	140	21/9	11	10
H.				
Haglund, N. G.:				
Angående pension	227	21/12	15	6
Hamnen, yttre:				
Anslag för ytterligare kranutrustning samt utvidgning av järnvägsspår	128	4/8	10	6
Hamnstyrelsen:				
Inköp av sanduppfordringsverk m. m.	198	16/11	13	28
Kapitalutgifter å skattestat för hamnen	199	16/11	13	30
Hembygdsgilletts ungdomslag:				
Anslag för år 1934	143	21/9	11	22
Hembygdskurs:				
Anslag för anordnande i staden av.....	116	15/6	8	17
Herrgården:				
Avtal mellan Staden och Dahlgrens Efterföljare J. E. Jansson A.-B. angående mark å	179	19/10	12 ^{1/2}	1
Herrgårdsområdet:				
Vatten- och avloppsledningar	225	21/12	15	1
Husmodersföreningen:				
Anslag för anordnande av undervisning i klädsömnad	78	20/4	5	23
Anslag för år 1934	201	16/11	13	35
Hyresräkning:				
Kommitté vald	216	16/11	13	86
Håkansson, J. A.:				
Besvär över beslut angående inkorporeringen ...	16	19/1	1	48
Hälsovårdsnämnden:				
Ang. fortsatt drift vid Epidemisjukhuset	14	19/1	1	45
Ang. övertagande av viss sjukvård å Klaraborg	46	16/2	2	420.49
Ang. fastställande av det område som utöver Karlstads planlagda område i avseende å hälsovården skall betraktas såsom planlagt	171	19/10	12	28

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Förslag till kontrakt med blivande renhållnings- entreprenör	173	19/10	12	37
Ang. förbättrade löneförmåner m. m. för nämndens befattningshavare	213	16/11	13	77
I.				
Indelning, kommunal:				
Kungl. Brev ang. ändring för Karlstads, Hammarö och Grava socknar	94	18/5	—	—
Inkorporeringen:				
J. A. Håkanssons besvär i frågan	16	19/1	1	48
Kungl. Brev om inkorporeringen	94	18/5	—	—
Inteckningsförnyelsernas avskaffande:				
Yttrande över förslag till gottgörelse åt statsverket och de sportelberättigade i händelse av	151	21/9	11	49
Interpellation:				
L. Dalgrens — angående arbetet inom kommittén för utarbetande av arbetsordning för stadsfullmäktige	102	18/5	—	—
J.				
Jensen, Chr. Trävaru A.-B.:				
Ang. lån till arbetarna för tecknande av aktier	167	19/10	12	8
Jubileumskommitté:				
För utarbetande av program för högtidlighållande av 350-årsminnet av Karlstads stads grundläggning	178	19/10	12	60
K.				
Karlstads Barnkrubba:				
Anslag för år 1934	141	21/9	11	14
Karlstads Gymnastikförening:				
Anslag för år 1934	140	21/9	11	10
Karlstads Husmodersförening:				
Anslag för undervisningskurs i klädsömnad	78	20/4	5	23
Anslag för år 1934	201	16/11	13	35
Karlstads Härads Vaghållningsdistrikt:				
Lån och bidrag m. m. för vägarbeten	192	16/11	13	10

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Karlstads högre allmänna läroverk:				
Anslag för reparations- och inredningsarbeten ...	98	18/5	6	5
Ledamöter i lokalstyrelsen.....	101	18/5	6	12
Ang. disponerande av anslag för reparationsarbeten	149	21/9	11	40
Suppleanter i lokalstyrelsen	152	21/9	11	52
Överlämnad sparbanksbok m. m.	208	16/11	13	51
Karlstads lokala samorganisation:				
Skrivelse angående dagunderstöd m. m.....	223	21/12	—	—
Karlstads Orkesterförening:				
Anslag för verksamhetsåret 1933—1934	176	19/10	12	46
Karlstads Simsällskap:				
Anslag för år 1933	112	15/6	8	6
» » » 1934	235	21/12	15	24
Karlstads skolor för yrkesundervisning:				
Åtagande av kostnader för skolorna	85	20/4	5	60
Karlstads Skollovskoloni:				
Anslag för år 1934	139	21/9	11	3
Karlstads stads historia, del I:				
Anslag till tryckning	230	21/12	15	12
Karlstads stifts- och läroverksbibliotek:				
Anslag för år 1934	200	16/11	13	31
Karlstads Systemaktiebolag:				
Ansvarsfrihet för år 1932	87	20/4	5	60
Oktroj.....	117	15/6	8	18
K. B:s utslag angående oktrojansökan	186	16/11	—	—
Karlstads Teateraktiebolag:				
Anslag för åren 1934 och 1935	177	19/10	12	50
Klaraborg:				
Hälsovårdsnämndens framställning om övertagande av viss sjukvård å — samt fattigvårdsstyrelsens framställning angående modernisering och ombyggnad av —	46	16/2	2	420.49
Om- och tillbyggnad av ålderdomshemmet	86	20/4	5	51
Klaraborgsgatan:				
Anslag för ordnande av — mellan Drottning- och Älvgatorna	100	18/5	6	10
Kohlsätters Aktiebolag:				
Avtal mellan staden och Wermlands Enskilda Bank angående ekonomiskt stöd åt bolaget ...	8	19/1	1	1

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Kollektivavtal:				
Framställning från Svenska Kommunalarbetarförbundet angående undanrödjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för anstalts-, sjukvårds- och brandpersonal	54	2/3	3	1
Kommunala indelningen:				
Ändring för Karlstads, Hammarö och Grava socknar	94	18/5	—	—
Kommunalstyrelse:				
Yttrande över förslag angående revision av gällande förordningar	164	19/10	12	1
Kommitté:				
Val av — för utarbetande av program för högtidlighållande av 350-årsminnet av Karlstads stads grundläggning.....	178	19/10	12	60
Krigsdomstolar:				
Upphörande av —	13	19/1	1	43
Kungl. Brev:				
Ang. fastställande av stadsplan för östra delen av Klara m. m.	4	19/1	—	—
Ang. inkorporeringen	94	18/5	—	—
Ang. tillstånd till upptagande av lån	137	21/9	—	—
Kvarnberget:				
Namnberedningens förslag till namn å gator och öppna platser	122	15/6	8	37
Kylanders fond:				
Angående användning av räntan	6	19/1	—	—
L.				
Lamberget:				
Brandbrunn å —	40	16/2	2	25
Landstinget:				
Arbetslöshetskommitténs framställning ang. ansökan om bidrag till arbetslöshetens bekämpande	34	16/2	2	9
Landsvägar: Tilläggsanslag för underhåll år 1932 ...	42	16/2	2	29
Lantz, Karl: Avsägelse från uppdraget att vara ledamot av stadsfullmäktige m. m.....	161	29/10	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Lundin, Anna, testamente:				
Ang. jämkningar i —	154	21/9	11	53
Ang. godkännande av arvskifte m. m.	187	16/11	—	—
Lån:				
Upptagande av — å 755,900 kronor	65	16/3	4	7
Kungl. brev ang. tillstånd till upptagande av —	137	21/9	—	—
Ang. — till arbetarna hos A.-B. N. Chr. Jensen	167	19/10	12	8
Ang. — till Karlstads härads vägdistrikt för väg- arbeten	192	16/11	13	10
Ang. statslån till främjande av bostadsbyggande i städer m. m.	228	21/12	15	8
Läroverket:				
Anslag för reparationer och inredningsarbeten ...	98	18/5	6	5
Ledamöter i lokalstyrelsen.....	101	18/5	6	12
Ang. disponerandet av förslagsanslag för repara- tionsarbeten m. m.	149	21/9	11	40
Suppleanter i lokalstyrelsen	152	21/9	11	52
Överlämnad sparbanksbok.....	208	16/11	13	51
Lönenämnden:				
Anslag till bestridande av lärarinnan Karin Hå- kanssons uppflyttning i högre lönegrad	74	20/4	5	8
Löneförbättring till barnavårdsföreståndaren m. fl. hos barnavårdsnämnden.....	209	16/11	13	56
Löneförbättring åt magistratens ledamöter.....	211	16/11	13	70
Löneförbättringar till hälsovårdsnämndens befatt- ningshavare	213	16/11	13	77
M.				
Magistraten:				
Arbetsordning	81	20/4	5	37
Val av stadsnotarie	155	21/9	11	60
Anslag för utökning av polispersonalen	210	16/11	13	61
Ang. förbättrade löneförmåner för magistratens ledamöter	211	16/11	13	70
Anställande av fjärdingsmannen K. J. Nilsson som exekutionsvaktmästare	213	16/11	13	77
Magnusson, Emmy:				
Ang. pension	193	16/11	13	18

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Margårdsängen: Förbättrad förbindelse mellan Romstadsvägen och —	57	2/3	3	38
Mariebergsskogs nämnden: Anslag till underhållningsprogram i Mariebergs- skogen	144	21/9	11	26
Maskiner m. m.: Ang. inköp för centralförrådets räkning	191	16/11	13	9
Mellqvistska studiestipendiet: Fördelning av —	66	16/3	4	10
Mellqvistska slöjdstipendiet: Fördelning av —	120	15/6	8	35
N.				
Namnberedningen: Ang. hållna sammanträden under år 1932.....	30	16/2	—	—
Namn å gator inom Kvarnberget.....	122	15/6	8	37
Naturaförmåner: Ersättning till folkskolans personal	147	21/9	—	—
Naturaförmåner och sportler: Värdering av —	146	21/9	11	30
Nykterhetsnämnden: Verksamhetsberättelse för år 1932	53	2/3	—	—
Stat för år 1934	175	19/10	12	43
Nykterhetsundervisning: Anslag till nykterhetskurs i Kristinehamn under år 1934	233	21/12	15	19
Nödhjälpsarbeten: Anordnande av	79	20/4	5	25
» »	131	4/8	10	13
O.				
Ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress.....	121	15/6	8	36
Orkesterföreningen: Anslag för verksamhetsåret 1933—34	176	19/10	12	46

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
P.				
Pension:				
R. Söderlunds ansökan om tjänstetidsberäkning för —	33	16/2	2	5
Till Emmy Magnusson	193	16/11	13	18
» Gustaf Andersson	32	16/2	2	1
» R. Rhodin	72	20/4	—	—
» städerskor vid folkskolorna	148	21/9	11	36
» N. G. Haglind	227	21/12	15	6
Pensionsdistrikt:				
Ändring i stadens indelning	169	19/10	12	22
Pilsnerdricka:				
Yttrande över försäljningsansökningar från:				
Nils Eriksson	82	20/4	5	43
Ada Jörnmark	83	20/4	5	45
Emil Norrbom	96	18/5	6	1
F. N. Hedin	110	15/6	8	1
Henry Odén	111	15/6	8	5
E. A. Lindblad	203	16/11	13	41
Sven A. Andersson	204	16/11	13	42
Karl I. H. Andersson	205	16/11	13	44
Polispersonalen:				
Anslag till utökning av —	210	16/11	13	61
Poliskommissarien:				
Löneförmåner för —	211	16/11	13	70
Provisoriska byggnadsföreskrifter:				
Länsstyrelsens skrivelse angående komplettering av —	221	21/12	—	—
R.				
Regionplanekommittén:				
Tomtplan för västra stadsområdet	215	16/11	13	85
Framställning om byggnadsförbud	236	21/12	15	26
Registerkarta:				
För de inkorporerade områdena m. m.	170	19/10	12	25
Förordnande för G. Lovén att upprätta —	224	21/12	—	—
Renhållningsentreprenör:				
Förslag till kontrakt med blivande —	173	19/10	12	37

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Renhållningsverket:				
Ang. förflyttning av lagerplats för förbränning av sopor	172	19/10	12	31
Residens- och rådhusområdena:				
Fångeshandling å —	35	16/2	2	11
Revisionsberättelse för år 1932	123	15/6	—	—
Rhodin, R:				
Anhållan om avsked med pension	72	2/3	—	—
Romstadsvägen:				
Breddning och förbättring av —	37	16/2	2	18
Förbättrad förbindelse mellan — och Margårdsängen	57	2/3	3	38
Rudsvägen:				
Anslag för förbättring och asfaltbeläggning av —	89	20/4	5	67
Rådhuset:				
Reparation av —	99	18/5	6	8
Rådhusomtén:				
Fångeshandling å —	35	16/2	2	11
Rådhusrätten och Magistraten:				
Arbetsordning för —	81	20/4	5	37
Löneförmåner	211	16/11	13	70
S.				
Sanduppförningsverk m. m.:				
Ang. inköp av — för hamnens räkning	198	16/11	13	28
Seminarier:				
Anslag till skolresor	142	21/9	11	19
Simsällskapet:				
Anslag för år 1933	112	15/6	8	6
» » » 1934	235	21/12	15	24
Sjöförklaringar:				
Val av sakkunniga vid —	240	21/12	15	31
Skatteutjämningsberedningen:				
Yttrande över principbetänkande ang. skatteutjämnande åtgärder	88	20/4	5	60
Skogsaccis:				
Fastställande av skattesats	41	16/2	2	28
Slummens barnkoloni:				
Anslag för 1934	145	21/9	11	28

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Stadsdomaretjänster:				
Yttrande angående tillsättande av —	237	21/12	15	28
Stadsfullmäktige:				
Ledamöter år 1933	1	19/1	—	—
Lantz avsägelse från uppdraget att vara stadsfullmäktig m. m.	161	19/10	—	—
Ny ledamot	182	16/11	—	—
Kungörelsens införande i tidningarna	239	21/12	15	31
Val av ordförande för år 1934	243	21/12	—	—
Val av vice ordförande för år 1934	244	21/12	—	—
Val av sekreterare för år 1934	245	21/12	—	—
Stadsläkare:				
Utredning om förslag angående —	47	16/2	2	58
Stadsnotarie:				
Val av —	155	21/9	11	60
Stadsplan:				
K. Brev ang. fastställande av — för östra delen av stadsdelen Klara m. m.	4	19/1	—	—
För den del av norra stadsområdet, som är belägen öster om Rudsvägen.....	80	20/4	5	26
Jämkning i — för kv. Enhörningen, Tapiren och Karlsvik	114	15/6	8	11
Stadsrevisionen:				
A. Gustafssons avsägelse som stadsrevisor och val av G. Westerlund i hans ställe.....	18	19/1	—	—
Revisionsberättelse för år 1932	123	15/6	—	—
Stifts- och läroverksbiblioteket:				
Anslag för år 1934	200	16/11	13	31
Strömställare:				
Anslag för inköp av tre nya —	113	15/6	8	9
Sundstabron:				
Ang. byggande av —	132	4/8	10	20
Ang. anslag för byggande av — m. m.	166	19/10	12	4
Svenska Stadsförbundets kongress:				
Ombud vid —	121	15/6	8	36
Sveriges Allmänna Biblioteksforening:				
Anslag för representationskostnader vid föreningens årsmöte i Karlstad	130	4/8	10	11

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Sveriges Studerande Ungdoms Helykterhetsförbund:				
Anslag till ordnande av förbundsmöte i Karlstad	76	20/4	5	17
Systembolaget:				
Ansvarsfrihet för år 1932	87	20/4	5	60
Okтрој för åren 1934—1936	117	15/6	8	18
K. B:s res. ang. oktroј	186	16/11	—	—
T.				
Tacksamhetskrivelse från biskopen J. A. Eklund ...	5	19/1	—	—
Taxor:				
Ändring av vissa — vid leverans av el. energi	10	19/1	1	36
Teateraktiebolaget:				
Anslag för åren 1934 och 1935	177	19/10	12	50
Tennishall:				
Upplåtande av mark för —	84	20/4	5	46
Testamente, Anna Lundins:				
Ang. jämkningar i —	154	21/9	11	53
Godkännande av arvskifte m. m.	187	16/11	—	—
Tjänsteläkare, civila:				
Ang. — ställning i städer och stadsliknande sam-				
hällen	47	16/2	2	58
Turisttrafikföreningen, Värmlands:				
Anslag för år 1934	234	21/12	15	22
U.				
Underhåll av stadens landsvägar:				
Anslag för —	42	16/2	2	29
Utbildningskurser för arbetslösa män:				
Anslag för anordnande av —	44	16/2	2	36
Tilläggsanslag för —	115	15/6	8	16
Anslag för anordnande av —	207	16/11	13	49
Utgifts- och inkomststat för år 1934	238	21/12	{ 14 15	{ 1 30
Utskylder:				
Befrielse för Hedvig Gullberg från erläggande av —	62	16/3	4	2
Befrielse för Hugo Bernheim från erläggande av —	63	16/3	4	4

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
V.				
Val:				
Av ordförande och vice ordförande i resp. delegationer för år 1933	31	16/2	—	—
Av arbetslöshetskommitté	217	16/11	13	87
Allmänna	242	21/12	—	—
Valkretsar och valdistrikt:				
Ang. stadens indelning i —	168	19/10	12	13
K. B:s res. ang. stadens indelning i —	185	16/11	—	—
Vatten- och avloppsledningar:				
Till Muraregatan	38	16/2	2	21
Till Arvidslund, Viksholm och Älvkullen	39	16/2	2	23
Tilläggsanslag för slutförande av arbetena å norra stadsområdet	43	16/2	2	32
Till kv. Tjuren	61	16/3	4	1
Till Herrgårdsområdet	225	21/12	15	1
Verkstadsskolor:				
Ang. inrättande i staden	56	2/3	3	17
Våxnäs, Stora:				
Utlåtande ang. äganderätten till —	26	16/2	—	—
Våxnäs, Lilla:				
Anslog till förändrings- och reparationsarbeten	118	15/6	8	26
Våxnäsbacken:				
Inköp av del av lägenheten —	55	2/3	3	15
Vägar:				
Vägsakkunniges förslag till lag om allmänna vägar	12	19/1	1	41
Anslog för underhåll av —	190	16/11	13	6
Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalt:				
Ansvarsfrihet för år 1932	153	21/9	11	53
Vänershov:				
Inköp av inventarier från —	226	21/12	15	4
Värmlands Nations hembygdskommitté:				
Anslog till hembygdskurs här i staden	116	15/6	8	17
Värmlands Regemente:				
Anslog till friluftskonserter	138	21/9	11	1
Värmlands Turisttrafikförening:				
Anslog för år 1934	234	21/12	15	22

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Y.				
Yrkesskolorna:				
Åtagande av kostnader för —	85	20/4	5	49
Arvode till rektor vid —	97	18/5	6	3
Yttrande:				
Över lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt	12	19/1	1	41
Över utkast till lag om upphörande av vissa krigsdomstolar	13	19/1	1	43
Över de civila tjänsteläkarnas ställning i städer och stadsliknande samhällen.....	47	16/2	2	58
Över framställning från Svenska Kommunalarbetsareförbundet ang. åtgärder för undanrödjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för anstalts-, sjukvårds- och brandpersonal	54	2/3	3	1
Över skatteutjämningsberedningens principbetänkande ang. skatteutjämnande åtgärder genom överflyttning till staten eller större kommunala debiteringsområden av kostnader för kommunala förvaltningsavgifter	88	20/4	5	60
Över Kungl. Kammarkollegiets utredning om förekomsten av särskilda av Kronan tillhöriga fastigheter i städer utgående avgifter och de förutsättningar varunder sådana avgifter kunde bringas att upphöra.....	119	15/6	8	29
Över av inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga avgivet betänkande angående gottgörelse åt statsverket och de sportelberättigade i händelse av inteckningsförnyelsernas avskaffande	151	21/9	11	49
Över förslag ang. revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse	164	19/10	12	1
Över en av inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga verkställd utredning angående ordningen för stadsdomaretjänsternas tillsättande m. m.	237	21/12	15	28

Date	Description	Amount
1910-11-01
1910-11-02
1910-11-03
1910-11-04
1910-11-05
1910-11-06
1910-11-07
1910-11-08
1910-11-09
1910-11-10
1910-11-11
1910-11-12
1910-11-13
1910-11-14
1910-11-15
1910-11-16
1910-11-17
1910-11-18
1910-11-19
1910-11-20
1910-11-21
1910-11-22
1910-11-23
1910-11-24
1910-11-25
1910-11-26
1910-11-27
1910-11-28
1910-11-29
1910-11-30

.....

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 19 Januari

N:o 1.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens framställning angående godkännande av avtal mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag, avseende ekonomiskt stöd åt bolaget;
- 4:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till ny byggnadsordning för Karlstads stad;
- 5:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning ifråga om ändring av vissa taxor vid leverans av elektrisk energi;
- 6:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning om utsträckning av stadens gasledningsnät till Älvros å norra stadsområdet;
- 7:o) D:o d:o över drätselkammarens yttrande angående förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m., avgivet av 1929 års vägsakkunniga;
- 8:o) D:o d:o över magistratens skrivelse, varigenom stadsfullmäktige lämnats tillfälle att avgiva yttrande över inom Kungl. Justitiedepartementet utarbetade promemorior jämte utkast till lag om upphörande av vissa krigsdomstolar;
- 9:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning om uppehållande av verksamheten vid stadens epidemisjukhus under någon tid av år 1933;
- 10:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens förslag till utdelning av räntan å »Bergerska fonden»;

- 11:o) D:o d:o över magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges förklaring över av speditören J. A. Håkanson hos Konungens Befallningshavande i länet anförda besvär över fullmäktiges beslut den 15 december 1932 i fråga om inkorporering av vissa områden med Karlstads stad;
- 12:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om arvode till dess ordförande;
- 13:o) Beredningsutskottets förslag till val av ledamot och suppleant i sakrevisionen för år 1933;
- 14:o) Val av sju ledamöter och fem suppleanter i beredningsutskottet för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1935;
- 15:o) Val av sju ledamöter och fem suppleanter i drätselkammaren för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1935.
-

PROTOKOLL

**hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad nedannämnda dagar
under år 1933.**

§ 1.

Det antecknades att enligt behörigen förrättade val följande personer hade att under år 1933 tjänstgöra inom stadsfullmäktige, nämligen: förste stadsläkaren Hugo Severin, f. lektorn V. Vendel, speditören J. A. Håkansson, plåtslagaren O. W. Karlsson, plåtslagaren Olof Eriksson, byggmästaren Olof Wästlund, skolkassören A. Norsell, folkskolläraren Ernst Strandman, filaren Gust. E. Johansson, maskinisten Nils O. Hult, hallmästaren Reinhold Ohlsson, byggmästaren Johan Wästlund, grosshandlaren Anders Löfberg, ekonomichefen Efr. Eliaeson, majoren C. E. Nygren, skolvaktmästaren Andreas Johansson, muraren Fredrik Andersson, trafikbiträdet J. W. Sjöstedt, snickaren Arvid Johansson, lektorn L. Dalgren, direktören L. Thorngren, faktorn Axel Edén, grosshandlaren Alfr. Hanes, kassören Rudolf Skoglund, fru Esther Löfgren, lektorn Per Stolpe, fabrikören Reinh. Ternqvist, fabrikören Axel Svensson, bankombudsmannen Th. Pettersson, direktören Eskil Melcher, direktören E. Ander, lagerarbetaren Per Larsson, byggnadssnickaren Richard Löfgren, journalisten Karl Lantz, hypoteksombudsmannen Harry Almqvist och landstingskamreraren Aug. Lindh.

§ 2.

Vid förrättat upprop funnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herr Ander, vars anmälda förfall av fullmäktige godkändes.

§ 3.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 21 januari 1933 kl. 3 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Nygren och Andreas Johansson.

§ 4.

Föredrogs Kungl. brev den 2 december 1932 angående fastställelse av förslag till ändringar i och tillägg till stadsplanen för östra delen av stadsdelen Klara jämte tillhörande stadsplanebestämmelser med undantag beträffande dels kvarteren Ekorren och Ugglan dels ock § 10 i bestämmelserna; och beslöto stadsfullmäktige uppdraga till byggnadsnämnden, att i dessa hänseenden inkomma med nytt förslag.

§ 5.

Föredrogs och lades till handlingarna en från biskopen m. m. J. A. Eklund inkommen tacksamhetskrivelse med anledning av stadsfullmäktiges lyckönskningar på hans 70-årsdag den 7 januari 1933.

§ 6.

Föredrogs och lades till handlingarna från folkskolestyrelsen inkommet meddelande angående användningen under år 1932 av räntemedlen från »P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn».

§ 7.

Föredrogs och lades till handlingarna från Karlstads Arbetslöshetsförening inkommen skrivelse angående nödhjulsarbeten samt utdelande av kontantunderstöd m. m.

§ 8.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort framställning angående godkännande av avtal mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag avseende ekonomiskt stöd åt bolaget, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande.

Se Serien A, N:o 1, sid. 1.

Sedan beredningsutskottet avgivit sitt utlåtande hade från belysningsingenjören inkommit en så lydande skrivelse:

Bil. A § 8.

Till drätselkammarens delegerade för underhandlingar med Kohlsäters Aktiebolag rörande den elektriska kraften till bolaget.

Vid genomläsandet av Stadsfullmäktiges handlingar i ovanberörda ärende finner jag till min ledsnad, att tabellen i bilagan C (sid. 9) är felaktigt sum-

merad. I sista kolumnen »Netto» har för åren 1939, 1940 och 1941 angivits plus-tecken för där upptagna nettosiffror. Dessa siffror skola vara minus tecknade. Slutresultatet med denna ändring blir en förlust på 18,782 kronor i stället för den i trycket uppgivna vinsten 8,482 kronor.

Denna tabell ligger till grund för beräkningen av den *maximala* energimängd, staden kan öka sin energiuttagning med utan att *förlust* uppstår med Kohlsätersförslagets rabattsatser.

Med den nu gjorda justeringen blir denna energimängd genomsnittligt pr år 326,000 kWh. Även denna energimängd är så stor, att man fortfarande kan säga, att *föreliggande avtalsförslag med Kohlsäter är för staden ekonomiskt riskfritt.*

Ehuru nämnda justering icke kan ändra beslutet i föreliggande fråga, har jag dock för ordningens skull velat påvisa sakförhållandet.

Karlstad den 18 januari 1933.

J. THALÉN.

Då fullmäktige nu företogo ärendet till behandling uppkom överläggning varunder

herr Lantz yrkade att stadsfullmäktige måtte avslå drätselkammarens ifrågavarande framställning samt uppdraga till belysningsstyrelsen, att upp säga det i handlingarna omnämnda med Uddeholms Aktiebolag ingångna avtal om omvandling av frikraft; samt

herrar Svensson och Håkansson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag i ärendet.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering, att godkänna ifrågavarande förslag till avtal mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag samt att bemyndiga drätselkammaren att å stadens vägnar underteckna ifrågavarande avtal samt i övrigt vidtaga alla därav betingade åtgärder.

§ 9.

Efter förslag av herr Larsson beslöto stadsfullmäktige utan votering, att bordlägga byggnadsnämndens å föredragningslistan för denna dag upptagna förslag till ny byggnadsordning för Karlstad stad.

Se Serien A, N:o 1, sid. 12.

§ 10.

Beslöto stadsfullmäktige utan votering bifalla en av belysningsstyrelsen enligt dess protokoll den 16 december 1932 gjord, av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkt framställning i fråga om ändring av vissa taxor vid leverans av elektrisk energi.

Se Serien A, N:o 1, sid. 36.

§ 11.

Med bifall till därom av belysningsstyrelsen gjord, av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkt framställning, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för utvidgning av stadens gasledningsnät att omfatta även Älvros å norra stadsområdet anvisa anslag av 4,000 kronor att anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas; och skulle å beslutet, i vad det avsåge upplåning, sökas vederbörlig stadfästelse.

På av beredningsutskottet i detta sammanhang gjord hemställan, beslöto stadsfullmäktige jämväl utan votering att uppdraga åt belysningsstyrelsen, att verkställa utredning angående förutsättningarna för utsträckt nyttjande inom staden av elektrisk energi för hushållsändamål samt att inkomma med förslag i ärendet.

Se Serien A, N:o 1, sid. 38.

§ 12.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infortrat stadsfullmäktiges yttrande över förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m. avgivet av 1929 års vägsakkunniga, så beslöto fullmäktige, vid nu företagen behandling av ärendet, utan votering och i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, förklara sig intet hava att erinra mot antagande av ifrågavarande förslag, såvitt detsamma avsåge vägväsendet i stad.

Se Serien A, N:o 1, sid. 41.

§ 13.

Stadsfullmäktige hade att yttra sig över magistratens skrivelse, varigenom fullmäktige lämnats tillfälle att avgiva yttrande över inom Kungl. Justitiedepartementet utarbetade promemorior jämte utkast till lag om upphörande av vissa krigsdomstolar, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se Serien A, N:o 1, sid. 43.

Fullmäktige beslöto, vid nu företagen behandling av ärendet, utan votering, att icke göra annat uttalande, än att, om den föreslagna ändrade ordningen skulle komma till stånd, detta bör ske utan att staden därigenom påläggas eller tillskyndas någon som helst utgift eller kostnad.

§ 14.

Med bifall till därom av hälsovårdsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering dels att staden skall fortsätta driften vid sitt epidemisjukhus under två, högst tre månader av år 1933 under samma villkor som förut dels ock att kostnaden härför skall, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, täckas medelst uttaxering.

Se Serien A, N:o 1, sid. 45.

§ 15.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige utan votering att godkänna fattigvårdsstyrelsens av drätselkammaren överlämnade förslag angående fördelning av räntan å »Bergerska fonden» för år 1932, uppgående till ett belopp av 180 kronor.

Se Serien A, N:o 1, sid. 47.

§ 16.

Konungens Befallningshavande i länet hade genom magistraten infortrat stadsfullmäktiges förklaring över av speditören J. A. Håkansson anförda besvär över fullmäktiges beslut den 15 december 1932 i fråga om inkorporering av vissa områden med Karlstads stad.

Se Serien A, N:o 1, sid. 48.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande samt hemställt att fullmäktige måtte uttala sig för att berörda inkorporering skall träda i kraft först den 1 januari 1935.

Se Serien A, N:o 1, sid. 51.

Då fullmäktige nu företogo ärendet till behandling hade utredningsmannen, landskamreraren Gustaf Heintz, kommit tillstädes och medgävo fullmäktige, att han finge deltaga i överläggningen.

Herr Löfberg meddelade, att han reserverat sig mot beredningsutskottets utlåtande men att denna reservation av förbiseende icke kommit att bliva antecknad i protokollet samt yrkade att fullmäktige måtte lämna besvären utan avseende.

Herr Håkansson anförde, att vägfrågorna ännu icke vunnit sin lösning, oaktat förhandlingar i ärendet blivit förda med vägstyrelsen, vadan staden sålunda, av allt att döma, kunde tillskyndas kostnader utöver de i utredningsmannens förslag ifrågasatta, om inkorporeringen komme till stånd redan den 1 januari 1934 samt yrkade, med hänvisning till vad han i sina besvär anfört, bifall till beredningsutskottets förslag.

Utredningsmannen framhöll däremot, att de i inkorporeringsförslaget angivna villkoren i förhållande till vägdistriktet vore juridiskt bindande och att staden på rättslig väg kunde tvinga distriktet att fullgöra desamma, varför staden icke kunde löpa någon risk om inkorporeringen bestämdes till den 1 januari 1934.

Herr Eliaeson hänförde sig till följande skriftliga yttrande:

»Stadsfullmäktige ha tidigare, i likhet med övriga berörda parter däribland även Karlstads härads vägstyrelse med vissa förtydliganden tillstyrkt utredningsmannens förslag rörande inkorporeringen och ha därvid inga invändningar gjorts mot förslaget om inkorporeringens trädande i kraft den 1 januari 1934 eventuellt 1 januari 1935.

Då utredningsmannen vid senaste fullmäktigesammanträde hemställde om förnyat uttalande gällde väl detta närmast för att få enighet till stånd mellan Grava och Karlstad rörande skatteersättningen till förstnämnda kommun. Det uttalande som fullmäktige vid sammanträdet gjorde rörande inkorporeringens trädande i kraft sammanfaller med tidigare av fullmäktige fattat beslut.

Vid behandlingen i fullmäktige ansåg herr Håkansson enligt det justerade protokollet, »att det mötte svårigheter att få vägen till Alster permanentbelagd utförd förr än 1934 och att därför inkorporeringens trädande i kraft borde bestämmas till den 1 januari 1935.» I klagandens inlägga hävdas att förhållandet rörande vägarna borde föreligga klara i bindande form innan beslut om inkorporeringens ikraftträdande träffas.

Vad senare med visshet framgått torde permanentbeläggning av vägen ifråga icke kunna slutföras förr än allra tidigast 1935 vadan samma skäl för

klaganden mot inkorporeringens trädande i kraft 1 januari 1935 borde kvarstå. En inkorporering, grundad på den av landskamrerare Heintz utförda utredningen, kan därför med ytterligare dröjsmål äventyras. Redan den 15 april 1920 väcktes i fullmäktige motion om inkorporering av landsförsamlingen vilken resulterade i en kommittés tillsättande vilken kommitté senare inkom med tillstyrkande förslag. Något avgörande i fullmäktige kom emellertid då icke till stånd, dels med hänsyn till att Vidön då icke avskilts och att grundskatterna i Karlstad då lade hinder i vägen. Den 21 nov. 1929 begärde den särskilt utsedde utredningsmannen, landskamrer Heintz, hos fullmäktige att dessa skulle utse särskilda delegerade att biträda utredningsmannen vid förnyad utredning av inkorporering. Så skedde även och ha därefter alla i inkorporeringsfrågan berörda hörts och tillstyrkt det av utredningsmannen framlagda förslaget.

Då sålunda frågan efter denna långa tidsutdräkt borde vara mogen för en snar lösning och såväl stadsfullmäktige som Karlstads härads vägstämman i väsentliga delar tillstyrkt utredningsmannens förslag bör frågan om vissa vägarbetens slutförande, vilket ej kan ske ens till den 1 januari 1935, ej få äventyra ett dröjsmål med inkorporeringen då fullmäktige med bestämdhet räkna med att kungl. kammarkollegium och kungl. majestät, med stöd av såväl parternas uttalanden som länsstyrelsens åläggande för vägdistriktet att utföra och på föreslaget sätt bekosta omnämnda vägarbeten, närmare precisera och ålägga vägstyrelsen att utföra ifrågavarande arbeten.

Då för övrigt ingenting framkommit som ifrågasätter giltigheten av fullmäktige tidigare fattade beslut hemställes att besvären lämnas utan avseende.»

Herr Karlsson framhöll, att då vägfrågorna icke vore lösta och någon lösning icke syntes kunna komma till stånd inom rimlig tid, det vore fördelaktigast att med inkorporeringen finge anstå till den 1 januari 1935, allra helst som härigenom intet intresse varken för staden eller landsbygden kunde anses bliva åsidosatt.

Herr Severin anförde att beredningsutskottet ansett besvären vara sakligen grundade, varför utskottet velat hemställa att inkorporeringen måtte anstå till 1935 samt yrkade bifall till utskottets förslag, varigenom fullmäktige komme att i frågan fatta nytt beslut.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering med 20 röster mot 15, vilka voro för bifall till berednings-

utskottets förslag, att hos Konungens Befallningshavande hemställa, att ifrågasvarande besvär måtte lämnas utan avseende.

Mot beslutet anförde herr Håkansson, under åberopande av vad han vid fullmäktiges sammanträde den 15 december 1932 och i nu behandlade besvären andragit, sin reservation, uti vilken reservation herrar Vendel, Thorngren, Severin, Ternqvist, Pettersson, Olof Wästlund, Hanes och Skoglund instämde.

§ 17.

Drätselkammaren hade gjort framställning att arvode till dess ordförande måtte bestämmas att för år 1933 utgå med 3,000 kronor utan dyrtidstillägg.

I häröver avgivna yttranden hade lönenämnden och beredningsutskottet på anförda skäl hemställt, att ifrågasvarande arvode måtte bestämmas till 2,000 kronor utan dyrtidstillägg.

Se Serien A, N:o 1, sid. 52.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöt stadsfullmäktige utan votering, att arvode skall för år 1933 utgå till drätselkammarens ordförande med 2,000 kronor utan dyrtidstillägg, samt att underställa beslutet härom länsstyrelsens prövning.

§ 18.

Med bifall till från beredningsutskottet inkommet förslag, beslöt stadsfullmäktige, att med godkännande av från kamreraren Arvid Gustafsson inkommen avsägelse från uppdraget, till sakrevisor för år 1933 utse kaptenen Georg Westerlund samt till suppleant efter honom hypotekskamreraren G. Nordström.

§ 19.

Till ledamöter av beredningsutskottet för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1935 valdes med acklamation f. lektorn V. Vendel, speditören J. A. Håkansson, förste stadsläkaren H. Severin, skolkassören A. Norsell, plåtslagaren O. W. Karlsson, folkskolläraren Ernst Strandman och lektorn Per Stolpe.

§ 20.

Till suppleanter i beredningsutskottet för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1935 valdes med acklamation skolvaktmästaren Andreas Johansson, lektorn L. Dalgren, grosshandlaren Alfr. Hanes, grosshandlaren Anders Löfberg och hypoteksombudsmannen Harry Almqvist.

§ 21.

Till ledamöter av drätselkammaren för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1935 valdes med acklamation speditören J. A. Håkansson, fabrikören Axel Svensson, ekonomichefen Efr. Eliaeson, plåtslagaren Olof Eriksson, byggmästaren Olof Wästlund, bankombudsmannen Th. Pettersson och fabrikören Reinh. Ternqvist.

§ 22.

Till suppleanter i drätselkammaren för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1935 valdes med acklamation vice konsuln Herman Geijer, lektorn L. Dalgren, landskamreraren Aug. Lindh, maskinisten Nils O. Hult och grosshandlaren Anders Löfberg.

§ 23.

Det antecknades, att herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 21 januari 1933.

VALDEMAR VENDEL.

C. E. NYGREN. ANDR. JOHANSSON.

Offentligen uppläst lördagen den 21 januari 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing to be a continuation of the document's content.

Third block of faint, illegible text, possibly containing a list or detailed notes.

Fourth block of faint, illegible text, continuing the narrative or list.

Fifth block of faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a conclusion or footer.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 16 Februari

N:o 2.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över poliskonstapeln Gustaf Anderssons ansökan om erhållande av förtidspension på grund av sjukdom från och med den 1 mars 1933;
- 4:o) D:o d:o över poliskonstapeln Ricard Söderlunds ansökan i fråga om beräkning av anställningstid för åtnjutande av pension;
- 5:o) D:o d:o över arbetslöshetskommitténs framställning angående sökande av bidrag ur landstingets anslag till bekämpande av oförvårdad arbetslöshet;
- 6:o) D:o d:o i anledning av länsstyrelsens skrivelse med anhållan om yttrande, huruvida Karlstads stad vore villig medverka till utfärdande av byteshandling beträffande nuvarande residens- och rådhusområdena;
- 7:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående bidrag från staden till skolans uppehållande m. m.;
- 8:o) D:o d:o över herr Lantz' motion om breddning och förbättring av Romstadsvägen;
- 9:o) D:o d:o över en av ett antal fastighetsägare gjord, av herr Sjöstedt såsom motion upptagen framställning om framdragande av vatten- och avloppsledningar i Muraregatan inom stadsdelen Kvarnberget;
- 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för framdragande av vatten-

- och avloppsledningar till Arvidslund, Viksholm och Älvkullen å norra stadsområdet;
- 11:o) D:o d:o över brandstyrelsens framställning om anslag för anordnande av brandbrunn å Lamberget;
- 12:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående fastställande av den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för inom staden avverkat skattepliktigt virke;
- 13:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för underhållet av stadens landsvägar under år 1932;
- 14:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för slutförande av arbetet med vatten- och avloppsledningar å norra stadsområdet;
- 15:o) D:o d:o över arbetslöshetskommitténs framställning om bidrag till kostnaderna för anordnande av utbildningskurser för arbetslösa män i staden;
- 16:o) D:o d:o över byggnadsnämndens framställning, att stadsfullmäktige måtte hos Konungens Befallningshavande i länet anhålla om förordnande för ingenjören Johan Otto Hadar Grude att för tiden till den 10 maj 1933 tjänstgöra såsom vikarierande fastighetsregisterförare för Karlstads stad;
- 17:o) D:o d:o över framställningar dels från hälsovårdsnämnden angående övertagande av viss sjukvård vid ålderdomshemmet å Klaraborg dels ock fattigvårdsstyrelsens ifråga om samma hems modernisering och ombyggnad;
- 18:o) D:o d:o i anledning av länsstyrelsens skrivelse, varigenom stadsfullmäktige lämnats tillfälle giva utlåtande över utredning och förslag angående de civila tjänsteläkarnas ställning i städer eller stadsliknande samhällen.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 februari 1933.

§ 24.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Norsell, Nygren och Melcher, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 25.

Att jämte herr ordföranden måndagen den 20 februari 1933 klockan 2,30 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Löfberg och Eliaeson.

§ 26.

Från särskilda kommitterade för utredning angående äganderätten till egendomen Stora Våxnäs, f. lasarettsläkaren Per Clarholm, majoren C. E. Nygren och landskamreraren Gustaf Heintz, hade inkommit den 14 februari 1933 dagtecknat utlåtande och beslöto stadsfullmäktige remittera detsamma till drätselkammaren och beredningsutskottet för avgivande av yttrande och förslag.

§ 27.

Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet remitterades en av handlanden E. G:son Norrbom hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten med adressnummer Orrholmsgatan 9 i stadsdelen Viken utskänka pilsnerdricka klass II.

§ 28.

Föredrogs och lades till handlingarna från drätselkammaren inkommet meddelande, att disponibla ränteavkastningen från »P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn» för år 1932 uppginge till ett belopp av 600 kronor.

§ 29.

Föredrogs och lades till handlingarna Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 24 januari 1933 med fastställelse av stadsfullmäktiges

beslut den 15 december 1932 att arvode skulle för innevarande år utgå till fattigvårdsstyrelsens ordförande med 1,000 kronor.

§ 30.

Föredrogs och lades till handlingarna inkommet meddelande, att namnberedningen under år 1932 hållit två sammanträden.

§ 31.

Föredrogs och lades till handlingarna inkomna meddelanden, att för innevarande år utsetts till ordförande resp. vice ordförande, inom beredningsutskottet förste stadsläkaren Hugo Severin och plåtslagaren O. W. Karlsson, inom drätselkammaren speditören J. A. Håkansson och bankombudsmannen Th. Pettersson, inom lönenämnden direktören Ernst Ander och fabrikören Reinh. Ternqvist, inom byggnadsnämnden borgmästaren Erik Lundblad och sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld, inom hälsovårdsnämnden borgmästaren Erik Lundblad och bankombudsmannen Otto Ågren, inom polisnämnden bankombudsmannen Th. Pettersson och ekonomichefen Efr. Eliaeson, inom nykterhetsnämnden sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld och rådmannen Gustaf E. Berg, inom folkskolestyrelsen grosshandlaren Anders Löfberg och skolkassören A. Norsell, inom belysningsstyrelsen direktören Carl Vilhelm Nyström och speditören J. A. Håkansson, inom hamnstyrelsen v. konsuln Herman Geijer och speditören J. A. Håkansson, inom brandstyrelsen byggmästaren Olof Wästlund och fabrikören Reinh. Ternqvist, inom styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsninganstalten lektorn Aug. Isaacsson och fru Nancy Enwall-Gardell, inom badhusstyrelsen f. boktryckaren Albin Forssell och förste stadsläkaren Hugo Severin och inom saluhallsstyrelsen stadsveterinären Hugo Berg och byggmästaren Ernst Forsgren samt till ordförande i namnberedningen f. lektorn V. Vendel.

§ 32.

Med bifall till därom gjord ansökan, som av magistraten, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja poliskonstapeln Gustaf Andersson förtidspension på grund av sjukdom, att utgå enligt gällande bestämmelser från och med den 1 mars 1933.

Se Serien A, N:o 2, sid. 1.

§ 33.

Med bifall till därom gjord, från magistraten överlämnad ansökan, som av polisenämnden, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering medgiva, att poliskonstapeln Ricard Söderlund må för åtnjutande av pension såsom poliskonstapel få räkna sin anställningstid från och med den 1 maj 1905.

Se serien A, N:o 2, sid. 5.

§ 34.

På därom av arbetslöshetskommittén gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts beslöto stadsfullmäktige utan votering att hos landstingets förvaltningsutskott begära ett bidrag av 20,000 kronor från det av 1932 års landsting beviljade anslaget till bekämpande av oförvårdad arbetslöshet, därav 8,000 kronor utan återbetalningsskyldighet och 12,000 kronor såsom lån;

att återbetala detta lån på 7 år på sätt och villkor, som landstinget föreskrivit;

att å lånemedlen erlægga 5 procents ränta;

att det bidrag, som kan komma att beviljas skall användas till arbetslöshetens bekämpande i enlighet med de närmare föreskrifter, som i sådant hänseende kunna bli av stadsfullmäktige meddelade; samt

att uppdraga åt drätselkammarens ordförande att med kontrasignation av vederbörande tjänsteman underteckna erforderliga handlingar samt utkvittera beviljat bidrag.

Se Serien A, N:o 2, sid. 9.

§ 35.

I anledning av hemställen från Konungens Befallningshavande i länet att staden måtte medverka till utfärdande av fångeshandling å nuvarande residens- och rådhusområdena, beslöto stadsfullmäktige, med bifall till av drätselkammaren gjord framställning, utan votering att bemyndiga kammaren att för stadens räkning låta utfärda fångeshandling rörande ifrågavarande fasta egendom samt vidtaga alla för ändamålet erforderliga åtgärder.

Se Serien A, N:o 2, sid. 11.

§ 36.

Med bifall till därom av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering förbinda sig att för tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1934 bevilja

läroverket dels ett anslag av 5,200 kronor, eventuellt mindre belopp, beroende på blivande allmänna statsbidrag, till läroverkets uppehållande, dels ett anslag av 800 kronor för helt år räknat för undervisningen i huslig ekonomi, dels ock bidrag till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålders-tillägg och pensionering enligt stadgade grunder; och skulle härför erforderliga medel, i den mån de ej funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering. Se Serien A, N:o 2, sid. 16.

§ 37.

Företogo stadsfullmäktige till behandling herr Lantz motion angående breddning och förbättring m. m. av Romstadsvägen, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 2, sid. 18.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att för de av drätselkammaren föreslagna arbetena anvisa anslag av tillhopa 33,500 kronor med bestämmelse, att 28,500 kronor därav skola anskaffas genom uttaxering, i den mån medel ej därtill funnes tillgängliga, samt återstoden 5,000 kronor ur icke disponerade ordinarie automobilskattemedel.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, jämväl utan votering, att bemyndiga drätselkammaren, att förvärva den mark, som vore erforderlig för breddning av ifrågavarande väg.

§ 38.

Med bifall till därom av ett antal fastighetsägare gjord, av herr Sjöstedt såsom motion upptagen ansökan, beslöto stadsfullmäktige att för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Muraregatan inom stadsdelen Kvarnberget anvisa anslag av 60,000 kronor att anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas; och skulle å beslutet, i vad det avsåge upplåning, sökas vederbörlig fastställelse.

Se serien A, N:o 2, sid. 21.

§ 39.

Med bifall till av drätselkammaren gjord framställning, vilken av beredningsutskottet tillstyrkts, och under i densamma angivna förutsättningar, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Arvidslund, Viksholm och Älvkullen å norra stadsområdet anvisa anslag å tillhopa 17,000 kronor med bestämmelse att av ifrågavarande anslagsbelopp 14,000 kronor skola anskaffas genom tillfällig upplåning

att sedermera fonderas samt 3,000 kronor genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga; och skulle å beslutet, i vad det avsåge upplåning, sökas vederbörlig fastställelse.

Se serien A, N:o 2, sid. 23.

§ 40.

Med bifall till därom av brandstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för anordnande av en brandbrunn å Lamberget bevilja anslag å 1,400 kronor, att i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 2, sid. 25.

§ 41.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att fastställa den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för under år 1932 inom staden avverkat skattepliktigt virke, till 2 kronor 10 öre.

Se serien A, N:o 2, sid. 28.

§ 42.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för underhållet av stadens landsvägar under år 1932 anvisa tilläggsanslag av 9,287 kronor 44 öre att bestridas ur tillgängliga ordinarie automobilskattemedel.

Se Serien A, N:o 2, sid. 29.

§ 43.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för slutförande av arbetet med anordnande av vatten- och avloppsledningar å norra stadsområdet anvisa tilläggsanslag av 65,000 kronor, att anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån, och skulle å beslutet, i vad det avsåge upplåning, sökas vederbörlig fastställelse.

Se Serien A, N:o 2, sid. 32.

§ 44.

På däröm av arbetslöshetskommittén gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, och under i densamma angivna förutsättningar, beslöto stadsfullmäktige utan votering att såsom bidrag till kostnaderna för anordnande av utbildningskurser för arbetslösa män inom staden anvisa anslag av 800 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A, N:o 2, sid. 36.

§ 45.

Med bifall till därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att hos Konungens Befallningshavande i länet anhålla omförordnande för ingenjören Johan Otto Hadar Grude att för tiden till den 10 maj 1933 tjänstgöra såsom vikarierande fastighetsregisterförare för Karlstads stad.

Se Serien A, N:o 2, sid. 41.

§ 46.

Företogo stadsfullmäktige till behandling framställningar från dels hälsovårdsnämnden angående dess övertagande av viss sjukvård å ålderdomshemmet å Klaraborg dels ock fattigvårdsstyrelsen om samma hems modernisering och ombyggnad.

Se Serien A, N:o 2, sidorna 42 och 49.

Över hälsovårdsnämndens framställning hade fattigvårdsstyrelsen avgivit infortrat utlåtande.

Se Serien A, N:o 2, sid. 47.

Nämnden hade i sin ordning yttrat sig över styrelsens ifrågavarande framställning.

Se Serien A, N:o 2, sid. 54.

Utlåtanden över båda framställningarna hade inkommit från drätselkammaren och beredningsutskottet, vilka båda delegationer föreslagit till sättande av kommitté för ytterligare utredning.

Se Serien A, N:o 2, sid. 55.

Överläggning uppkom, varunder

herr Severin föreslog att i den föreslagna kommittén måtte inväljas herr Lindh i stället för herr Pettersson, vilken under hand förklarar sig icke vilja ifrågakomma för uppdraget,

herr Karlsson anförde, att ålderdomshemmet å Klaraborg i flera avseenden icke uppfyllde de fordringar, gällande fattigvårdslag uppställde, att de erforderliga moderniserings- och ombyggnadsarbetena författningsenligt borde hava varit vidtagna redan den 1 januari 1931 men att efter gjorda framställningar anstånd med saken medgivits till den 1 januari 1934, att det sålunda vore stadens både lagliga och moraliska skyldighet, att vidtaga sådana åtgärder, att ålderdomshemmet kunde av myndigheterna godkännas vid utgången av innevarande år, särskilt som de flesta kommuner i länet, varav många små och skattetyngda, redan för sin del ordnat hithörande förhållanden, att hälsovårdsnämndens framställning om övertagande av viss sjukvård vid ålderdomshemmet väl kunde synas tilltalande men att oberoende av denna frågas lösning en modernisering av hemmet vore oundgängligen nödvändig att omedelbart komma till utförande samt att tillsättande av en kommitté för ytterligare utredning otvivelaktigt skulle, för kanske lång tid, fördröja arbetets igångsättande och yrkade herr Karlsson

att stadsfullmäktige med de smärre förändringar, som under arbetets gång kunna erfordras, godkänner det uppgjorda ombyggnadsförslaget av Klaraborg, samt bemyndigar två av vardera drätselkammaren och fattigvårdsstyrelsen utsedda kommitterade att snarast utföra ifrågavarande ombyggnadsarbeten,

att stadsfullmäktige för Klaraborgs ombyggnad beviljar ett anslag av Kr. 144,655: 61 att anskaffas genom uttaxering samt i samband härmed uppdrager åt drätselkammaren och budgetsberedningen att sedermera inkomma med förslag till lämplig fördelning av det sålunda till uttaxering ifrågasatta anslaget,

att stadsfullmäktige uppdrager åt ifrågavarande byggnadskommitté att inkomma med förslag och kostnadsberäkning till värme, ljus och sanitära anläggningar å Klaraborg, samt

att stadsfullmäktige för utredning av frågan om hem för kroniskt sjuka, samt den av staden i övrigt bedrivna sjukvårdande verksamheten, måtte tillsätta en kommitté av sju personer enligt beredningsutskottets förslag.

herr Lindh framhöll, att sjukvårdande verksamhet i samband med fattigvård ur många synpunkter icke vore tillfredsställande, att frågorna numera kommit i nytt läge, därigenom att skatteutjämnings-sakkunniga framlagt förslag bland annat om överflyttande av sjukvården från kommunerna till staten resp. landstingen, vilket förslag säkerligen torde bliva inom en icke avlägsen framtid upptaget till behandling, varför staden icke nu borde påtaga sig större kostnader än nödvändigt vore, att sjukvården å Klaraborg lämpligen borde inskränkas att omfatta en mindre tuberkulosavdelning jämte en s. k. upp-tagningsavdelning, i all synnerhet som landstinget numera berett ett stort antal vårdplatser för tuberkulösa, samt att en ytterligare utredning icke torde behöva taga längre tid än att förslag kunde föreläggas stadsfullmäktige redan vid dess sammanträde nästkommande april månad och yrkade herr Lindh bifall till beredningsutskottets förslag,

herr Håkansson anförde, att drätselkammaren ansett ytterligare utredning erforderlig bland annat av det skäl att fattigvårdsstyrelsens förslag icke upptog värme och sanitära anläggningar samt elektrisk installation i ålderdomshemmet, att hemmet för stora kostnader ombyggdes år 1908 och därefter förklarades vara i förstklassigt skick, varför det efter denna relativt korta tidsrymd rimligen icke torde kunna vara i så bristfälligt skick, att ett uppskov med moderniseringen för ytterligare utredning kunde anses innebära uppenbar olägenhet och yrkade herr Håkansson likaledes bifall till beredningsutskottets förslag,

herr Hult påpekade, att fattigvårdsstyrelsen framlagt sitt förslag efter omsorgsfull prövning och att kostnaderna vore de oundgängligen nödvändiga samt att den föreslagna moderniseringen och ombyggnaden vore synnerligen av behovet påkallad även om sjukvården å hemmet komme att minskas, tilläggande herr Hult, att skatteutjämnings-sakkunnigas av herr Lindh omnämnda förslag, icke torde bliva genomfört inom sådan tid, att det kunde hava betydelse för den föreliggande frågan och yrkade bifall till herr Karlssons förslag,

herr Severin gav en sammanfattning av de synpunkter, han hos hälsovårdsnämnden andragit samt framhöll, att utrymmena å Klaraborg voro trånga och att det sålunda, oavsett andra synpunkter, vore lämpligt att överflytta en del sjukvård därifrån till epidemisjukhuset, som för ändamålet kunde ställas till förfogande, tilläggande herr Severin, att en koncentration

av sjukvården inom staden givetvis skulle innebära stora fördelar samt yrkade bifall till beredningsutskottets förslag,

herr Almqvist yrkade bifall till herr Karlssons förslag, som icke i någon mån kunde föregripa en utredning i fråga om sjukvårdens överflyttande, enär de ifrågasatta arbetena å ålderdomshemmet i allt väsentligt hänförde sig till ekonomi- och vårdavdelningarne,

herr Ternqvist yrkade likaledes bifall till herr Karlssons förslag,

herr Olof Wästlund förklarade sig vilja biträda herr Karlssons förslag men ville likväl icke motsätta sig ytterligare utredning, om denna begränsades att omfatta allenast moderniseringen och ombyggnaden av ålderdomshemmet,

herr Ohlsson påpekade, att ålderdomshemmet vore i behov av en genomgripande modernisering, varför herr Karlssons förslag borde bifallas samt yrkade, om kommitté för utredning skulle tillsättas, att till ledamot däri måtte utses herr Ternqvist i stället för handlanden Petrus Lindqvist, vilken enligt lämnat meddelande icke åtog sig uppdraget,

herr Eliaeson erinrade om att fattigvårdsstyrelsen vid ett par tillfällen anhållit att medel för modernisering av ålderdomshemmet måtte avsättas, att drätselkammaren emellertid icke upptagit något belopp för ändamålet men väl framhållit att under år 1933 erforderliga anslag kunde anskaffas ur det till stadsfullmäktiges förfogande ställda belopp, tillfogande herr Eliaeson, att frågan icke längre tålde uppskov samt yrkade bifall till herr Karlssons förslag; samt

herr Lindh återtog sitt yrkande om bifall till beredningsutskottets förslag samt yrkade att stadsfullmäktige måtte tillsätta den föreslagna kommittén med uppdrag att skyndsamt utreda frågan om en modernisering av ålderdomshemmet å Klaraborg med hänsyn tagen likväl endast till försörjningsvården med bortseende sålunda från sjukvården i annan mån än den sammanhängande med försörjningsvården samt utreda frågan om en provisorisk lösning angående vården av de kroniskt sjuka.

Sedan överläggningen förklarats avslutad förklarade sig herr ordföranden vid framställda propositioner å de olika yrkandena anse herr Lindhs yrkande vara med övervägande ja bifallet, varefter och sedan till kontraposition antagits herr Karlssons yrkande, stadsfullmäktige vid anställd votering med 19 röster mot 14, vilka voro för bifall till herr Karlssons förslag, beslöto i enlighet med herr Lindhs yrkande.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat att tillsätta en kommitté bestående av en ordförande och sex ledamöter med uppdrag att skyndsamt utreda dels frågan om en modernisering av ålderdomshemmet å Klaraborg med hänsyn till försörjningsvården med bortseende från sjukvården i annan mån än den sammanhängande med försörjningsvården dels ock frågan om en provisorisk lösning angående vården av de kroniskt sjuka.

Vid härefter med acklamation företaget val utsågo stadsfullmäktige i ovannämnda kommitté till ordförande plåtslagaren O. W. Karlsson, och till ledamöter, från fattigvårdsstyrelsen fabrikören Reinh. Ternqvist och maskinisten Nils O. Hult, från hälsovårdsnämnden förste stadsläkaren Hugo Severin och bankombudsmannen Otto Ågren samt från drätselkammaren lektorn Lars Dalgren och landstingskamreraren Aug. Lindh.

§ 47.

Företogo stadsfullmäktige till behandling länsstyrelsens skrivelse med tillhörande handlingar, varigenom fullmäktige lämnats tillfälle att avgiva yttrande över utredning och förslag angående de civila tjänsteläkarnas ställning i städer och stadsliknandesamhällen, uti vilket ärende hälsovårdsnämnden, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 2, sid. 58.

Efter överläggning, varunder herr Lindh yrkade bifall till drätselkammarens förslag under det herr Severin yrkade bifall till beredningsutskottets förslag, beslöto stadsfullmäktige utan votering i enlighet med herr Lindhs yrkande.

Fullmäktige hade sålunda beslutat att förklara sig intet hava att erinra mot antagande av ifrågavarande sakkunnigeförslag under villkor likväl, att städerna icke komme att påläggas eller tillskyndas större kostnader än som för närvarande utginge för nu ifrågavarande ändamål.

§ 48.

Det antecknades, att herr Borgmästaren E. Lundblad öfvervaritsammanträdet. Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 20 februari 1933.

VALDEMAR VENDEL.

ANDERS LÖFBERG. EFRAIM ELIAESON.

Offentligen uppläst måndagen den 20 februari 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 2 Mars

N:o 3.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över magistratens resolution med begäran om stadsfullmäktiges yttrande över framställning från Svenska Kommunalarbetareförbundet till herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet angående åtgärder för undanrödjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för landets anstalts-, sjukhus- o. brandpersonal m. m.;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående inköp för stadens räkning av viss del av lägenheten Våxnäsbäcken;
- 5:o) D:o d:o över särskilda kommitterades förslag om inrättande här i staden av verkstadsskolor för trä- och metallindustriarbetare;
- 6:o) D:o d:o över herr Norsells motion om förbättrad vägförbindelse från Romstadsvägen till Margårdsängen.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 2 mars 1933.

§ 49.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Håkansson, Nygren, Andersson, Hanes och Lantz, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 50.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 4 mars 1933 klockan 12 middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Hult och Johan Wästlund.

§ 51.

Till beredningsutskottet remitterades för avgivande av yttrande tretton inkomna ansökningar till Mellqvistska studiestipendierna.

§ 52.

Till drätselkammaren och beredningsutskottet remitterades för yttrandens avgivande från styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor inkommen, den 2 mars 1933 dagtecknad framställning om stadsfullmäktiges godkännande av styrelsens beslut att från och med höstterminen 1933 inrätta en realskolelinje vid läroverket.

§ 53.

Föredrogs och skulle i protokollet intagas från nykterhetsnämnden inkommen berättelse angående dess verksamhet under år 1932, så lydande:

»Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Jämlikt bestämmelserna i instruktionen för Karlstads stads nykterhetsnämnd överlämnas härmed berättelse över dess verksamhet under år 1932 och det allmänna nykterhetstillståndet i staden.

Under året hava hållits 10 sammanträden, därvid handlagts 627 protokollförda ärenden mot 729 1931, 722 år 1930, 702 år 1929, 673 år 1928, 665 år 1927, 565 år 1926, 389 år 1925, 315 år 1924, 247 år 1923, 127 år 1922 och 70 under år 1921. Till nämnden hava under året ingått och behandlats anmälningar mot 41 personer för missbruk av rusdrycker i den utsträckning, att nämnden ansetts böra ingripa. Av de sålunda behandlade anmälningarna, av vilka 13 avsett personer, som tidigare varit föremål för åtgärd av nykterhetsnämnden, hava 4 resulterat ansökan om internering, som bifallits i 3 fall, av vilka 2 bragts till verkställighet, 18 i varning, 1 i varning och begäran om körkortsindragning, 1 i varning och begäran om omyndighetsförklaring, 3 i varning och övervakning, 7 i indragning eller minskning av inköpsrätt eller restaurantförbud och 3 i remiss för sjukvård. I de 4 övriga fallen har anmälan återtagits och ej lett till någon åtgärd.

4 personer voro vid årets slut på nämndens bekostnad intagna på alkoholistanstalt.

Nämnden har i flera fall till stadsfullmäktige avgivit yttranden, huvudsakligen över framställningar om tillstånd till försäljning av pilsnerdricka.

Fylleristatistiken för sista året visar en fortfarande minskning av fylleriförseelsernas antal, efter allt att döma mest på grund av den allmänna depressionen. Antalet bötfällda fylleriförseelser, som under åren 1929, 1930 och 1931 utgjorde resp. 626, 643 och 452, har under år 1932 uppgått till 308. Antalet fall av *anhållande* för fylleri utgjorde 370, av vilka 53 avsågo personer under 25 år; av antalet anhållna utgjorde endast 132 fall personer, hemmahörande i Karlstad, av vilka 32 i ålder under 25 år.

Omkring 46 procent av alla brottmål vid Rådhusrätten hava rört fylleriförseelser (49 % år 1931). 9 personer hava dömts för olaga försäljning av rusdrycker, 2 för olaga försäljning av pilsnerdricka samt 4 för olovlig befattningsmed rusdrycker.

Nämnden har genom sin ordförande deltagit i föreskriven besiktning av utskänkningslokalerna i staden.

I anledning av motorfordonsförordningens föreskrifter har nämnden under år 1932 avgivit yttrande över 210 ansökningar om körkort.

Stadens systemaktiebolag har jämväl under det gångna året bidragit till arvodet åt den av nykterhetsnämnden anställde ombudsmannen genom att lämna ersättning för undersökningar i och för motbokskontrollen med cirka 900 kronor. Dylik undersökning har under året på bolagets begäran företagits i 505 fall mot 590 fall under år 1931.

Nykterhetsnämnden, som för år 1931 erhållit 500 kronor i statsanslag för sin verksamhet, ämnar jämväl för år 1932 begära dylikt anslag.

Den av nämnden tillsatte ombudsmannen, för vilken särskild instruktion finnes utfärdad, har till nykterhetsnämnden månatligen avgivit rapporter över sin verksamhet.

Med ledning av hos polisen upplagt register över samtliga för fylleri anhållna personer föres hos nämnden särskilt kortregister över dessa personer.

Tillståndet å stadens s. k. nykterhetskaféer har under år 1932 ej givit anledning till större anmärkningar; däremot har nämnden sett sig nödsakad att till Konungens Befallningshavande ingiva anmälan rörande förhållandena på en av utskänkningslokalerna för pilsnerdricka.

Från systemaktiebolaget har infordrats vissa uppgifter angående ungdomsfylleriets omfattning och orsaker, vilka av nämnden lämnats.

Nämnden har genom vissa av sina ledamöter deltagit i den under året i Sunne hållna konferensen angående åtgärder mot den olaga rusdryckshanteringen.

Karlstad i februari 1933.

Å Nykterhetsnämndens vägnar:

RAGN. TJERNELD.

Gustaf E. Berg.»

§ 54.

Företogo stadsfullmäktige till behandling magistratens begäran om fullmäktiges yttrande över framställning från Svenska Kommunalarbetareförbundet till herr statsrådet och chefen för Kungl. Socialdepartementet angående åtgärder för undanröjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för anstalts-, sjukvårds- och brandpersonal, i vad framställningen avsåge brandpersonal.

Se serien A, N:o 3, sid. 1.

I ärendet hade yttranden avgivits av brandstyrelsen, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se serien A, N:o 3, sid. 7.

Överläggning uppkom, varunder

herrar Andreas Johansson, Eriksson, Norsell, Arvid Johansson, Karlsson och Hult, den senare under anförande av att kollektivavtal vid stadens ålderdomshem vore gällande sedan den 1 maj 1932 och att därav inga olägenheter förmärkts, yrkade att fullmäktige måtte uttala sig för att de förefintliga hindren för slutande av kollektivavtal med ifrågavarande personal måtte undanrödjas,

herrar Olof Wästlund, Severin och Thorngren yrkade bifall till beredningsutskottets förslag att ifrågavarande framställning icke måtte till vidare åtgärd föranleda, enär kollektivavtal för den avsedda personalen måste anses medföra ökade kostnader för kommunerna och för övrigt icke vore av behovet påkallade,

herr Lindh anförde, att länets sjukvårdsinrättningar sedan ett antal år tillbaka tillämpat kollektivavtal, vilket för parterna finge anses medföra ordning och stadga i avtalsförhållandena samt yrkade att stadsfullmäktige måtte uttala sig för att en utredning komme att verkställas angående avlägsnande av de hinder, som kunna anses föreligga i den nuvarande lagstiftningen mot rätt att sluta kollektivavtal med bland andra brandpersonal.

Vid överläggningens slut kvarstodo yrkandena om bifall till beredningsutskottets förslag och herr Lindhs förslag och beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering med 16 röster mot 15, som vore för bifall till det förstnämnda förslaget, i enlighet med herr Lindhs yrkande.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat, att såsom yttrande i ärendet uttala, att utredning måtte verkställas angående avlägsnande av de hinder, som kunde anses föreligga i nuvarande lagstiftning mot rätten att sluta kollektivavtal för bland andra brandpersonal.

§ 55.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna köpekontrakt den 31 januari 1933 med Erik Eriksson och Hedvig Eriksson om inköp för stadens räkning av viss del av lägenheten Våxnäsbäcken i Karlstads socken samt anvisade till köpeskillingens gäldande anslag av 5,500 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas medelst uttaxering.

Se serien A, N:o 3, sid. 15.

§ 56.

Företogo stadsfullmäktige till behandling särskilda kommitterades förslag om inrättande här i staden av verkstadsskolor för trä- och metallindustriarbetare, uti vilket ärende styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning, folkskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 3, sid. 17.

Överläggning uppkom, varunder

herr Strandman med åberopande av de skäl, kommitterade andragit, yrkade bifall till deras förslag, varigenom arbetareungdomen skulle beredas tillfälle till för deras framtida fortkomst nyttig utbildning,

herrar Arvid Johansson, Pettersson och Svensson yrkade bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta utlåtande, att särskilda kommitterades ifrågasvarande förslag för närvarande icke skulle till någon vidare åtgärd föranleda,

fru Löfgren, utan att framställa något yrkande, framhöll att åtgärder nödvändigtvis måste vidtagas för undanröjande av arbetslösheten bland ungdomen, vilken icke borde förvägras sin rätt till arbete; samt

herr Karlsson uttalade, att kommitterades förslag icke borde avslås på annan grund än att de nuvarande ekonomiska förhållanden syntes lägga hinder i vägen för förslagens genomförande.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering med 25 röster mot en, vilken var för bifall till kommitterades förslag, att detsamma för närvarande icke skulle till vidare åtgärd föranleda.

§ 57.

Herr Norsell hade såsom motion upptagit ansökan om förbättrad vägförbindelse från Romstadsvägen till Margårdsängen, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 3, sid. 38.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering att, såsom drätselkammaren föreslagit och under angivna förutsätt-

ningar, för ifrågavarande ändamål till kammarens förfogande ställa ett belopp av 1,000 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Tillika bemyndigade stadsfullmäktige drätselkammaren att i övrigt företaga i ärendet erforderliga åtgärder.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 4 mars 1933.

VALDEMAR VENDEL.

JOHAN WÄSTLUND.

NILS O. HULT.

Offentligen uppläst lördagen den 4 mars 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 16 Mars

N:o 4.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens framställning om anslag till framdragande av vatten och avloppsledningar inom kvarteret Tjuren;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av stadsutskylder påförda änkan Hedvig Gullberg;
- 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av stadsutskylder påförda förre fältläkaren Hugo Bernheim;
- 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag för bro över Nordmark-Klarälvens järnväg;
- 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om upptagande av ett å 25 års amortering ställt lån;
- 8:o) Beredningsutskottets förslag angående fördelning av räntan å Mellqvistska studiestependiefonden;
- 9:o) Beredningsutskottets utlåtande över byggnadsnämndens bordlagda förslag till ny byggnadsordning för Karlstads stad (se ser. A, N:o 1, sid. 12).

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 mars 1933.

§ 58.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Håkansson, Severin, Norsell, Andersson, Arvid Johansson, Lantz och Almqvist, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 59.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 18 mars 1933 kl. 3 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Strandman och Ohlsson.

§ 60.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Folkskolestyrelsens framställning den 11 mars 1933 om anslag å 677 kronor 64 öre för bestridande av de med småskollärarinnan Karin Håkanssons uppflyttning i fjärde lönegraden förenade kommunala utgifterna.

Sveriges Studerande Ungdoms Helykterhetsförbunds av herr Strandman såsom motion upptagna ansökan den 1 mars 1933 om anslag av 250 kronor såsom bidrag till kostnaderna för anordnande av förbundsmöte i Karlstad under år 1933.

B. *Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:*

Henry Odéns ansökan den 14 mars 1933 om tillstånd att i fastigheten Västra Torggatan N:o 17 utskänka pilsnerdricka klass II.

Ada Jörnmarks ansökan den 9 mars 1933 om tillstånd att i fastigheten N:o 18 vid Kvarnbergsgatan till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

F. N. Hedins ansökan den 25 februari 1933 om tillstånd att i fastigheten N:o 19 vid Västra Torggatan utskänka pilsnerdricka klass II.

C. *Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Folkskolestyrelsens framställning den 11 mars 1933 att pension måtte beviljas tre städerskor vid stadens folkskolor.

§ 61.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för framdragande av vatten- och avloppsledningar till kvarteret Tjuren anvisa anslag av 2,750 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 4, sid. 1.

§ 62.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering efter-skänka änkan Hedvig Gullberg för år 1933 påförda, ännu icke guldna stads-utskylder med ett belopp av 70 kronor 10 öre.

Se serien A, N:o 4, sid. 2.

§ 63.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige efter-skänka förre fält-läkaren Hugo Bernheim för år 1932 påförda, ännu icke guldna stadsutskylder med ett belopp av 557 kronor 80 öre.

Se serien A, N:o 4, sid. 4.

§ 64.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att såsom bidrag för byggande av bro över Nordmark-Klarälvens järnväg anvisa anslag av 6,685 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 4, sid. 5.

§ 65.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av berednings-utskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att, i enlighet med kammarens protokoll den 27 februari 1933, § 136, upptaga ett å 25 års amortering ställt lån å 755,900 kronor.

Tillika beslöto stadsfullmäktige likaledes utan votering att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse samt att bemyndiga drätselkammaren, att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, verkställa den ifrågavarande upplåningen.

Se serien A, N:o 4, sid. 7.

§ 66.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering, att tillgängliga räntan å Mellqvistska studiestipendiefonden, uppgående till 462 kronor skulle fördelas mellan Gösta Karlsson, Ove Karlsson, Karin Moberg och Ruth Moberg sålunda, att de båda förstnämnda erhålla vardera 131 kronor och de båda sistnämnda vardera 100 kronor.

Se serien A, N:o 4, sid. 10.

§ 67.

Företogo stadsfullmäktige åter till behandling byggnadsnämndens under § 9 i protokollet för den 19 januari 1933 bordlagda förslag till ny byggnadsordning för Karlstads stad, uti vilket ärende byggnadsnämnden och beredningsutskottet ånyo yttrat sig.

Se serien A, N:o 4, sid. 11.

Herr borgmästaren framhöll, att i byggnadsnämndens nu inkomna ändringsförslag av misstag blivit oriktigt transsumerat i paragraf 13 mom. 2 samt i paragraf 15 mom. 3, varför yrkades att rättelse skulle vidtagas, så att dessa moment komma att överensstämma med det ursprungliga förslaget.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan votering att, efter vidtagande av de av herr borgmästaren föreslagna rättelser, godkänna det av byggnadsnämnden framlagda förslaget till byggnadsordning för staden med i ovanintagna protokollsutdrag angivna ändringar samt med ändring i och tillägg till § 2 mom. 4 så att dess sista sats erhöles följande lydelse: »skolande under rättelse om sammanträdet jämväl meddelas 1:ste provinsialläkaren, 1:ste stadsläkaren och stadens brandchef, vilka äga rätt uttala och få till protokollet antecknad sin mening i föreliggande frågor».

Tillika beslöto stadsfullmäktige, jämväl utan votering, att å beslutet söka Konungens Befallningshavandes i länet stadfästelse.

§ 68.

Det antecknades att herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 18 mars 1933.

VALDEMAR VENDEL.

ERNST STRANDMAN. REINH. OHLSSON.

Öfentligen uppläst lördagen den 18 mars 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

1. The first part of the document is a list of the names of the members of the committee.

2. The second part of the document is a list of the names of the members of the committee.

3. The third part of the document is a list of the names of the members of the committee.

4. The fourth part of the document is a list of the names of the members of the committee.

5. The fifth part of the document is a list of the names of the members of the committee.

6. The sixth part of the document is a list of the names of the members of the committee.

7. The seventh part of the document is a list of the names of the members of the committee.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 20 April

N:o 5.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över herrar Melchers och Svenssons motion angående inskränkning i tiden för butikers öppethållande; 4:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning om anslag för bestridande av de med småskollärarinnan Karin Håkanssons uppflyttning i fjärde lönegraden förenade kommunala utgifterna under åren 1930, 1931, 1932 och 1933; 5:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om godkännande av dess beslut angående inrättande från och med höstterminen 1933 vid läroverket av en realskolelinje; 6:o) D:o d:o över herr Strandmans motion om anslag till Sveriges	Studera nde Ungdoms Helykterhetsförbund såsom bidrag till anordnande av förbunds möte i Karlstad under år 1933; 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om arvode till länsarkitekten Conny Nyquist för uppgörande av förslag och ritningar till inredning av gamla skolans lokaler; 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till Karlstads Husmodersförening för anordnande av undervisning i klädsömnad; 9:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för anordnande av ytterligare nödhjälpsarbeten; 10:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplan för den del av norra stadsområdet, som är belägen öster om Ruds vägen;

- 11:o) D:o d:o över magistratens förslag till ändringar i den av Kungl. Maj:t den 14 december 1928 fastställda arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Karlstad;
- 12:o) D:o d:o över disponenten Nils Ericssons hos länsstyrelsen gjorda ansökan om att i huset N:o 19 vid Västra Torggatan få till avhämtning försälja samt i samband därmed idka parti-handel med pilsnerdricka klass II;
- 13:o) D:o d:o över Ada Jörnmarks hos länsstyrelsen gjorda ansökan om tillstånd att i huset N:o 18 vid Kvarnbergsgatan få till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II;
- 14:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om upplåtande av ett område väster om Våxnäsparken för uppförande av tennishall;
- 15:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna;
- 16:o) D:o d:o över särskilda kommittéradets utredning och förslag angående modernisering och tillbyggnad av ålderdomshemmet å Klaraborg;
- 17:o) D:o d:o över vederbörande revisorers berättelse angående Karlstads Systemaktiebolags räkenskaper och förvaltning för år 1932;
- 18:o) D:o d:o över skatteutjämningsberedningens den 12 december 1932 avgivna principbetänkande angående skatteutjämning åtgärder genom överflyttning till staten eller till större kommunala utdebiteringsområden av kostnader för kommunala förvaltningsuppgifter;
- 19:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för förbättring och asfaltbeläggning av Rudsvägen.

PROTOKOLL

hålet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 april 1933.

§ 69.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Norsell, Arvid Johansson och Thorngren, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 70.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 22 april 1933 kl. 2 efter midnatten å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Olof Wästlund och Hult.

§ 71.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

a) *till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:*

Karlstads Systemaktiebolags hos länsstyrelsen gjorda, den 6 februari 1933 dagtecknade ansökan om tillstånd att inom staden idka detaljhandel med alla slag av rusdrycker.

b) *till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning den 27 mars 1933 att stadsfullmäktige måtte bestämma arvodet till skolans rektor för år 1933 till 1,500 kronor.

§ 72.

Andre rådmannen R. Rhodin hade anhållit om avsked från sin tjänst från och med den 14 maj 1933, då han uppnådde 70 år ävensom om pension för tiden därefter; och beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja Rhodin det begärda avskedet samt uppdrog åt drätselkammaren att till honom utbetala pension enligt bestämmelserna i gällande pensionsreglemente.

§ 73.

Föredrogo stadsfullmäktige till förnyad behandling den under § 176 i fullmäktiges protokoll den 17 november 1932 antecknade motion av herrar

Melcher och Svensson angående inskränkning i tiden för butikens öppet-hållande inom staden, uti vilket ärende magistraten, med anförande av att den i frågans nuvarande läge icke hade något förslag att göra, överlämnat yttranden från ett antal föreningar inom staden.

Se serien A, N:o 5, sid. 1.

Beredningsutskottet hade i avgivet yttrande hemställt, att de under ärendets behandling inkomna förslag angående tider för öppethållande av handelsbodan i Karlstad icke måtte till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Överläggning uppkom, varunder

herrar Håkansson och Eliaeson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag,

herrar Lantz och Melcher yrkade bifall till magistratens vid fullmäktiges sammanträde den 17 november 1932 framlagda förslag till stadganden i ärendet,

herr Svensson yrkade likaledes bifall till magistratens förslag, likväl med tillägg beträffande saluhallen i enlighet med herr Lantz' vid sistberörda tillfälle framställda yrkande samt

herr Severin yrkade att ärendet måtte återremitteras.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige efter framställd proposition å de olika yrkandena vid företagen omröstning med 21 röster mot 12, vilka voro för bifall till beredningsutskottets förslag, att återremittera ärendet till magistraten, drätselkammaren och beredningsutskottet.

§ 74.

Med bifall till därom av folkskolestyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet blivit tillstyrkt, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja anslag av tillhoppa 677 kronor 64 öre för bestridande av de med folkskollärarinnan Karin Håkanssons uppflyttning i fjärde lönegraden förenade kommunala utgifterna under åren 1930, 1931, 1932 och 1933 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall anskaffas genom uttaxering i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 5, sid. 8.

§ 75.

Med bifall till därom av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet blivit tillstyrkt, beslöto stadsfullmäktige utan votering dels att god-

känna styrelsens beslut angående inrättande från och med höstterminen 1933 vid läroverket av en realskolelinje, dels att till täckande av för ändamålet erforderliga kostnader under år 1933 bevilja anslag av 1,180 kronor att, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 5, sid. 12.

§ 76.

Med bifall till därom av herr Strandman väckt motion, som av drätselkammaren och beredningsutskottet blivit tillstyrkt, beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja anslag av 250 kronor till Sveriges Studerande Ungdoms Helnykterhetsförbund såsom bidrag till anordnande av förbundsmöte i Karlstad under år 1933, med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 5, sid. 17.

§ 77.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja folkskolestyrelsen anslag av 600 kronor för gäldande av arvode till länsarkitekten Conny Nyquist för uppgörande av förslag och ritningar till inredning av gamla skolans lokaler med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 5, sid. 19.

§ 78.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att bevilja Karlstads Husmodersförening anslag av 275 kronor för anordnande av undervisning i klädsömnad med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 5, sid. 23.

§ 79.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto fullmäktige utan votering bevilja för-

slagsanslag av 6,000 kronor för anordnande av ytterligare nödhjälpsarbeten; skolande beloppet utgå ur det av landstinget staden beviljade bidrag till lindrande av oförvållad arbetslöshet.

Se serien A, N:o 5, sid. 25.

§ 80.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för sin del godkänna av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 10 februari och den 10 mars 1933, §§ 54 och 69, avgivet förslag till stadsplan för den del av norra stadsområdet, som är belägen öster om Ruds-vägen; och skulle å detta beslut sökas vederbörlig stadfästelse.

Se serien A, N:o 5, sid. 26.

§ 81.

Från magistraten hade inkommit förslag till ändringar i den av Kungl. Maj:t den 14 december 1928 fastställda arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten i Karlstad.

Se serien A, N:o 5, sid. 37.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid utskottet i avseende å andre rådmannens göromål och åligganden föreslagit tillägg i ifrågavarande förslag, såsom handlingarna utvisade.

Se serien A, N:o 5, sid. 41.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering för sin del godkänna ifrågavarande förslag till ändringar i arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten i Karlstad med det av beredningsutskottet föreslagna tillägg; och skulle å beslutet sökas Kungl. Maj:ts stadfästelse.

§ 82.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över disponenten Nils Erikssons ansökan om tillstånd att i huset N:o 19 vid Västra Torggatan få till avhämtning försälja samt i samband därmed idka partihandel med pilsnerdricka, klass II, beslöto stadsfullmäktige nu utan votering i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, tillstyrka bifall till framställningen, att gälla för tiden till och med 1938 års utgång.

Se serien A, N:o 5, sid. 43.

§ 83.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infortrat stadsfullmäktiges yttrande över Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att i fastigheten Kvarnbergsgatan N:o 18 få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II, beslöto stadsfullmäktige utan votering, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, tillstyrka bifall till framställningen, att gälla för tiden till den 1 oktober 1934.

Se serien A, N:o 5, sid. 45.

§ 84.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering bemyndiga kammaren dels att till ett blivande aktiebolag för uppförande av tennis-hall och idkande av i samband därmed stående rörelse upplåta ett område väster om Växnäsparken enligt handlingarna bifogad skiss och i areal innehållande c:a 1,500 kvadratmeter mot en köpeskilling av 3 kronor per kvadratmeter dels ock att sluta därav betingade avtal ävensom vidtaga andra erforderliga åtgärder i ärendet.

Se serien A, N:o 5, sid. 46.

§ 85.

På framställning av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning, vilken framställning av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering åtaga sig erforderliga kostnader för lärares avlöning samt för lokaler och materiel för nämnda skolor under tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1934; och bestämdes att erforderligt belopp skulle, i den mån detsamma ej finnes tillgängligt, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 5, sid. 49.

§ 86.

Företogo stadsfullmäktige till behandling särskilda kommitterades utredning och förslag angående modernisering och tillbyggnad av ålderdomshemmet å Klaraborg, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 5, sid. 51.

Överläggning uppkom, varunder

herr Håkansson uttalade sin tillfredsställelse över kommitterades snabba behandling av frågan samt yrkade bifall till drätselkammarens förslag i ärendet,

herr Severin, med vilken herr Hult instämde, yrkade att fullmäktige, förutom vad drätselkammaren föreslagit, måtte anvisa anslag av 9,000 kronor till anordnande å ålderdomshemmet av hiss, vilken inrättning finge anses vara av behovet påkallad och lämpligen borde anordnas i sammanhang med övriga arbeten, samt

herr Lindh yrkade bifall till drätselkammarens förslag oförändrat, enär med anordnandet av ifrågavarande hiss utan olägenhet kunde någon tid framåt anstå, varigenom en besparing nu vunnes utan att därigenom ökade kostnader framdeles uppkomme.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering med 18 röster mot 15, vilka voro för bifall till drätselkammarens förslag oförändrat,

att bemyndiga kammaren eller av kammaren utsedda kommitterade att i huvudsaklig överensstämmelse med nu ifrågavarande förslag låta utföra moderniserings- och tillbyggnadsarbeten å ålderdomshemmet å Klaraborg, därvid jämväl hiss-inrättning skulle i ett sammanhang anordnas,

att för ändamålet bevilja anslag av tillhoppa 244,000 kronor att, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering, samt

att uppdraga åt kammaren och budgetsberedningen att sedermera inkomma med förslag till lämplig fördelning under högst fem år av ifrågavarande till uttaxering föreslagna anslagsbelopp.

§ 87.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige utan votering förklara sig icke hava något att erinra mot att ansvarsfrihet beviljades Karlstads Systemaktiebolags styrelse för 1932 års räkenskaper och förvaltning.

Se serien A, N:o 5, sid. 60.

§ 88.

Genom cirkulärskrivelse den 4 februari 1933 hade Konungens Befallningshavande i länet lämnat bland andra Karlstads stad tillfälle att avgiva yttrande över skatteutjämningsberedningens den 12 december 1932 avgivna

principbetänkande angående skatteutjämnande åtgärder genom överflyttning till staten eller till större kommunala utdebiteringsområden av kostnader för kommunala förvaltningsavgifter.

I ärendet hade yttranden avgivits av fattigvårdsstyrelsen, hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se serien A, N:o 5, sid. 60.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering för sin del uttala, att ifrågakvarande principbetänkande syntes, efter en överarbetning med beaktande av de av ovannämnda delegationer anförda synpunkterna, kunna läggas till grund för erforderligt förslag angående skatteutjämnande åtgärder.

§ 89.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja anslag av 19,300 kronor motsvarande stadens andel i beräknade kostnaderna för förbättring och asfaltbeläggning av Rudsvägen med bestämmelse tillika att ifrågakvarande anslagsbelopp skall anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas; och skulle å beslutet i vad det avsåge upplåning sökas vederbörlig fastställelse.

Se serien A, N:o 5, sid. 67.

§ 90.

Det antecknades, att herr Borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 22 april 1933.

VALDEMAR VENDEL.

OLOF WÄSTLUND.

NILS O. HULT.

Offentligen uppläst lördagen den 22 april 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This ensures transparency and allows for easy verification of the data.

Additionally, the document highlights the need for regular audits. By conducting periodic reviews, any discrepancies can be identified and corrected promptly. This proactive approach helps in maintaining the integrity of the financial information.

The second section focuses on the classification of expenses. It provides a detailed list of categories, such as salaries, utilities, and travel costs. Each category is defined with specific criteria to ensure consistency in reporting.

Finally, the document concludes with a summary of the key points discussed. It reiterates the importance of accuracy, transparency, and regular audits in the financial reporting process.

The following table provides a breakdown of the total expenses for the period. Each row represents a different category, and the columns show the amount spent in each of the three quarters.

Category	Q1	Q2	Q3
Salaries	120,000	115,000	130,000
Utilities	15,000	18,000	12,000
Travel	8,000	10,000	7,000
Office Supplies	3,000	4,000	5,000
Other	2,000	1,000	3,000
Total	148,000	156,000	157,000

The data presented in the table above shows a relatively stable pattern of spending across the three quarters. While there is a slight increase in total expenses in Q2, this is primarily due to higher utility costs. Salaries remain the largest component of the budget, followed by travel and office supplies.

It is important to note that these figures are preliminary and subject to change. Final amounts will be determined after a thorough review of all supporting documents.

The document is signed and dated as follows:

[Signature]
 Date: 10/26/2023

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 18 Maj

N:o 6.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över Emil Norrboms ansökan om tillstånd att i huset N:o 9 vid Orrholmsgatan få till afhämtning försälja pilsnerdricka, klass II; 4:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående fastställande av arvode till skolornas rektor för kalenderåret 1933; 5:o) D:o d:o över lokalstyrelsens vid högre allmänna läroverket framställning angående repara-	tions- och inredningsarbeten i läroverket samt anslag för ändamålet; 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående utvändig reparation av rådhuset samt anslag för ändamålet; 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om ordnande av Klaraborgsgatan mellan Drottninggatan och Älvgatan samt anslag för ändamålet; 8:o) Beredningsutskottets förslag till val av två ledamöter i lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket här i staden för tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1937;

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 maj 1933.

§ 91.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Norsell, Strandman och Thorngren, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 92.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 20 maj 1933 klockan 1 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Severin och Gustaf Johansson.

§ 93.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

Herrar Eliaesons, Lindhs och Lantz' motion att stadsfullmäktige måtte till regeringen och riksdagens välfärdsutskott avlåta skrivelse med anhållan om ökade åtgärder till bekämpande av arbetslösheten.

B. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Värmlands nations hembygdskommittés, av herr Dalgren såsom motion upptagna ansökan om anslag av 300 kronor för anordnande innevarande sommar i Karlstad av en hembygdskurs.

§ 94.

Angående ändring i den kommunala indelningen beträffande Karlstads stad samt Karlstads, Hammarö och Grava socknar hade inkommit och skulle i protokollet intagas en, med vad därå numera fanns tecknat, så lydande avskrift av Kungl. brev:

»Till ordföranden hos stadsfullmäktige i Karlstad.

Här förevarande avskrift av nådigt brev den 24 mars 1933 till Kungl. Kammarkollegiet angående ändring i indelning beträffande Karlstads stad

samt Karlstads, Hammarö och Grava socknar överlämnas härmed för känedom och efterrättelse, i vad på Eder ankommer.

Karlstad i landskansliet den 8 maj 1933.

ABR. UNGER.

Georg Samuelson.

Gustaf etc.

I en till kammarkollegiet den 29 februari 1928 inkommen skrift anhöllo kyrkoherden Rudolf Larsson i Forshaga med flera röstägande medlemmar av Grava kommun, att Grava kommun, som sedan den 1 maj 1919 vore delad i två församlingar och pastorat, Grava och Forshaga, måtte i enlighet med den ecklesiastika indelningen delas i två särskilda kommuner och Forshaga församling med därinom belägna Forshaga municipalsamhälle sålunda avskiljas till egen kommun.

Kollegiet, som fann utredning i ärendet böra verkställas under kollegiets eget inseende, uppdrog åt vice häradshövdingen Axel Körner i Stockholm att såsom särskild utredningsman verkställa utredningen.

Den 1 augusti 1930 ingav Körner till kollegiet utredning och yttrande innefattande förslag till avskiljande från Grava kommun av Forshaga församling till egen kommun. Över berörda förslag har kollegiet inhämtat yttranden av Forshaga municipalsamhälle, Grava och Forshaga församlingar och kyrkoherdarna därstädes, vederbörande landsfiskal, häradsskrivare, folkskolinspektör, överlantmätare samt statens fattigvårds- och barnavårdskon-sulent i sjätte distriktet ävensom av domkapitlet och länsstyrelsen i Värmlands län. Slutligen har skolöverstyrelsen till kollegiet avgivit utlåtande i ärendet.

Med skrivelse den 4 oktober 1929 överlämnade länsstyrelsen till kammarkollegiet en av bankdirektören Bertil Österberg med flera i Strands villasamhälle i Karlstads socken gjord framställning om samhällets införlivning med Karlstads stad. I samband därmed väckte länsstyrelsen fråga om införlivning med Karlstads stad av andra i närheten av stadens gränser uppkomna förstadssamhällen.

Kollegiet förordnade, att utredning i ärendet skulle ske rörande införlivning med Karlstads stad av Strands villasamhälle i Karlstads socken även-

som i samband därmed stående frågor om ytterligare reglering av indelningen beträffande Karlstads stad samt Karlstads, Hammarö, Östra Fågelviks och Alsters socknar, och uppdrog åt landskamreraren Gustaf Heintz i Karlstad att såsom särskild utredningsman under kollegiets eget inseende verkställa utredningen.

Med anledning av en av föreningen Råtorps samhälle u. p. a. och kaptenen Emil Broberg i Råtorp samt disponenten Nils Ericsson och musikfanjunkaren J. Benander, bägge i Färjestad, hos Heintz gjord framställning, vilken överlämnades till kollegiet, förordnade kollegiet, att den Heintz anförtrodda utredningen skulle utsträckas att innefatta jämväl fråga om införlivning med Karlstads stad av samhällena Råtorp och Färjestad i Grava socken; och anmodades Heintz att vid utförandet av utredningen i erforderliga delar samråda med Körner, åt vilken, såsom förut nämnts, utredningen rörande delning av Grava kommun var anförtrodd.

Den 30 juni 1931 avgav Heintz utredning och yttrande innefattande förslag till *dels* införlivning med Karlstads stad i kommunalt, ecklesiastikt, administrativt och judiciellt hänseende av Karlstads socken med undantag av hemmanet 1 mantal Vidön nr 1, *dels* överflyttning i kommunalt och ecklesiastikt hänseende av sistnämnda hemman till Hammarö socken, *dels ock* införlivning med Karlstads stad i samtliga ovannämnda hänseenden av Råtorps och Färjestads samhällen i Grava socken, sådana de funnes närmare angivna å en av assistenten vid Värmlands läns lantmäterikontor Oscar Larson för ändamålet i tre delar år 1931 upprättad karta.

Över dessa förslag har kollegiet inhämtat yttranden av stadsfullmäktige i Karlstad, kommunalfullmäktige i av frågorna berörda socknar samt vederbörande församlingar, Forshaga kyrko- och skolråd, vägstyrelsen och de väghållningsskyldiga i Karlstads härads väghållningsdistrikt, de tingshusbyggnadsskyldiga i Mellansysslets domsaga, magistraten i Karlstad, vederbörande landsfiskal, häradsskrivare och landsfogde, statens fattigvårds- och barnavårds-konsulent i sjätte distriktet, länsarkitekten i Värmlands och Örebro län, överlantmätaren, förste provinsialläkaren, prästerskapet i Karlstads stads- och landsförsamlingars pastorat, kyrkoherdarna i Hammarö och Grava pastorat, kontraktsprosten i Kils kontrakt, vederbörande folkskolinspektör, domkapitlet i Karlstad, rådhusrätten i Karlstad, häradsrätten och härads-hövdingen i Mellansysslets domsaga samt länsstyrelsen.

Med anledning av de i ärendet avgivna yttrandena har Heintz den 10 april 1932 ånyo utlåtit sig i ärendet och därvid föreslagit vissa ändrade villkor och bestämmelser.

Vidare har Heintz till kollegiet med eget yttrande den 29 december 1932 överlämnat förnyade yttranden av stadsfullmäktige i Karlstad och kommunalfullmäktige i Grava socken, varjämte bankdirektören Österberg med flera personer samt vägstyrelsens ordförande till kollegiet ingivit skrifter i ärendet.

Slutligen hava utlåtanden i ärendet avgivits till kollegiet av skolöverstyrelsen och Svea hovrätt, vilket sistnämnda ämbetsverk ånyo hört tingslagsborna, häradsrätten och domhavanden i Mellanssyslets domsaga ävensom länsstyrelsen samt stadsfullmäktige jämte rådhusrätten och magistraten i Karlstad.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet har kammarkollegiet i skrivelse den 28 februari 1933 underställt detsamma Kungl. Maj:ts prövning.

Kungl. Maj:t — som finner frågan om avskiljande av Forshaga församling till egen kommun icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd — vill med avseende å vad i ärendet i övrigt förekommit förordna som följer:

Med Karlstads stad skall från och med den 1 januari 1934 i kommunalt, ecklesiastikt, administrativt och judiciellt hänseende införlivas *dels* Karlstads socken, med undantag av hemmanet 1 mantal Vidön nr 1, *dels* ock hemmanet 1 mantal Färjestad nr 1 i Grava socken jämte därifrån avsondrade lägenheter och inom hemmanet belägna allmänna vägar och till hemmanet hörande del av Klarälven samt ett till hemmanen $\frac{1}{4}$ mantal Krutbruket nr 1 och $\frac{1}{2}$ mantal Trangärdstorp nr 1 i samma socken hörande område, bestående av de i en av assistenten vid Värmlands läns lantmäterikonator Oscar Larson den 21 april 1931 upprättad beskrivning upptagna avsondrade och avstyckade lägenheter jämte inom området belägna vägar och det utanför områdets strand belägna, enligt regeln i 12 kap. 4 § jordabalken bestämda vattenområde av Klarälven, sådana sagda fastigheter, vägar och vattenområden finnas närmare angivna å en av assistenten Larson år 1931 i tre delar upprättad karta. I följd härav skall Karlstads socken med angivna undantag samt nyssnämnda område av Grava socken från och med den 1 januari 1934 upphöra att tillhöra Karlstads landsfiskalsdistrikt, Karl-

stads härad och dess väghållningsdistrikt samt Mellansysslets fögderi, tingslag och domsaga. De från Grava socken överflyttade områdena skola därjämte upphöra att tillhöra Grava kommun, församling och jordebokssocken. Karlstads stadsförsamling skall från och med sagda tidpunkt benämnas Karlstads församling samt den mellan stads- och landsförsamlingarna för närvarande bestående kyrkliga samfälligheten upphöra.

Hemmanet 1 mantal Vidön nr 1 i Karlstads socken skall från och med den 1 januari 1934 i kommunalt och ecklesiastikt hänseende överflyttas från den socken, detsamma nu tillhör, till Hammarö socken och förty förläggas från Karlstads landskommun, landsförsamling och jordebokssocken till Hammarö kommun, församling och jordebokssocken.

För indelningsändringarna skola gälla följande villkor och bestämmelser.

I.

I avseende å införlivningen med Karlstads stad av Karlstads socken (utom hemmanet Vidön) samt av de till Grava socken hörande områdena (Råtorp och Färjestad):

A. *Rörande förhållandet mellan Karlstads stad, å ena, samt Karlstads kommun och församling, å andra sidan.*

1. Staden i sin helhet övertager, med det undantag som betingas av de för hemmanet Vidöns överflyttning till Hammarö socken under avdelning II här nedan föreskrivna villkor, Karlstads sockens rättigheter och förpliktelser sådana de finnas vid tiden för införlivningens ikraftträdande. Till följd härav övertager staden med angivna undantag ansvarsskyldigheten för Karlstads landskommun och landsförsamlings samtliga skulder och förbindelser efter avdrag av den kapital- och räntebetaling, som bör vara verkställd före den 1 januari 1934, ävensom samtliga förpliktelser gent emot personer, som där innehava anställning, med undantag av prästerskapet.

Till avlöning av distriktsbarnmorskan i Spånga distrikt skall staden för hennes tjänstgöring inom det så kallade Alsterområdet bidra i enlighet med bestämmelserna i 6 § lagen om anställande av distriktsbarnmorskor m. m. den 28 mars 1919.

2. De införlivade områdenas invånare äro lika med stadens övriga invånare berättigade att, i den mån donations- eller stiftelseurkunder icke lägga hinder i vägen, tillgodonjuta de förmåner, som allmänna stiftelser bestämma åt stadens invånare.

3. Fastighetsägare och övriga skattskyldiga inom de införlivade områdena skola utgöra skatt enligt den för Karlstads stad genom brev den 24 maj 1877 fastställda likställighetsöverenskommelsen med därtill av stadsfullmäktige antaget och genom brev den 14 oktober 1932 fastställt tillägg eller de särskilda bestämmelser om ändring däri, som kunna efter stadsfullmäktiges i vederbörlig ordning fastställda beslut bliva gällande, dock att fastighet för dess skogsvärde undantages från de i § 2 mom. 3 och 4 av 1877 års överenskommelse stadgade avgifterna.

B. *Rörande förhållandet mellan Karlstads stad, å ena, samt Grava kommun och församling, å andra sidan.*

1. De införlivade områdenas invånare äro lika med stadens övriga invånare berättigade att tillgodonjuta de förmåner, som allmänna stiftelser bestämma åt stadens invånare, men äga icke vidare rätt till de fonder och stiftelser, som finnas inom Grava socken; dock att i denna punkt meddelade bestämmelser skola gälla endast i den mån donations- eller stiftelseurkunder icke lägga hinder i vägen.

2. Av införlivningen föranledda kostnader för kyrkobokföring och mantalsskrivning bestridas av staden.

3. De personer från det införlivade området, som den 1 januari 1934 äro berättigade till fattigvård, i vilken form det vara må, liksom ock fattigvårdsbehövande, vilka äro eller förut varit mantalsskrivna inom införlivningsområdet å sådan tid och under sådana förhållanden, att de på grund därav vid sagda tidpunkt där äga hemortsrätt, skola övertagas till underhåll av Karlstads stad utan ersättning av Grava socken.

Motsvarande bestämmelser skola gälla beträffande barnavården.

4. Grava sockens ansvar för utgivande av kommunandelen av pensions-tillägg åt de personer, som den 1 januari 1934 äro mantalsskrivna inom införlivningsområdet samt av pensionsnämnd i kommunen förklarats äga rätt till pension eller ökning av pension, skall från och med nämnda tidpunkt övertagas av Karlstads stad.

5. Såsom ersättning för Grava kommuns och församlings minskade inkomster i följd av införlivningen skall Karlstads stad årligen under tio år från och med år 1934 varje år före utgången av september månad utgiva till Grava borgerliga kommun 8,000 kronor och till Grava församling 6,000 kronor.

För den händelse under den ovan i denna punkt bestämda skatteersättningsperioden av 10 år nya författningsbestämmelser bliva meddelade, vilka skulle medföra väsentlig förändring med avseende å de för närvarande utgående statsbidragen för kommunala ändamål eller beträffande ordningen för den kommunala verksamheten, vill Kungl. Maj:t, på anmälan av staden eller Grava kommun eller församling, taga under övervägande, huruvida ändring av det i förevarande punkt staden ålagda skatteersättningsbeloppet må vara av omständigheterna påkallad.

6. Fordran för den 1 januari 1934 utestående kommunala utskylder från det införlivade området övertages av staden.

7. Karlstads stad övertager från och med den 1 januari 1934 de rättigheter och förpliktelser, som tillkommit och ålegat Grava socken gentemot de vid skolorna inom införlivningsområdet anställda lärare och andra befattningshavare.

8. Karlstads stad tillerkännes rätt till nu befintliga skolhus och lärarbostäder i Råtorp och Färjestad med inventarier och övertager betalningsansvaret till ränta och amortering för den å skolan i Råtorp vilande, den 31 december 1930 till 43,271 kronor 51 öre uppgående skuld efter avdrag av den kapital- och räntebetalning, som bör vara verkställd före den 1 januari 1934.

9. Karlstads stad förbinder sig att kostnadsfritt under 20 år, räknat från och med den 1 januari 1934, i stadens folk- och småskolor mottaga skolpliktiga barn från Dye, Trangårdstorp, Krutbruket, Tollerud, Hjärpetan, Almarskogen, Brukmon med flera områden, i den mån dessa tillhöra de skolrotar, som för närvarande hava sina skolor i Råtorp och Färjestad. Dessa barn tillerkännas rätt till samma förmåner som stadens egna barn i den mån donations- eller andra liknande bestämmelser därför icke lägga hinder i vägen.

10. Karlstads stad övertager Grava kommuns ansvar för ränta och amortering för de statens bostadslån, som vila å fastigheter inom införlivningsområdet och å vilka återstående kapitalskuld den 31 december 1930 utgjorde 88,107 kronor 50 öre.

Karlstads stad skall taga del i Grava kommuns ansvar för borgen, som kommunen iklätt sig för ett av Grava elektriska kraftaktiebolag hos kraftledningsfonden upptaget, den 31 december 1930 till ett belopp av 229,300 kronor 16 öre uppgående lån, efter förhållandet mellan antalet skattekronor i införlivningsområdet och i Grava kommun den 1 januari 1934.

11. Karlstads stad skall efter förhållandet mellan antalet skattekronor i införlivningsområdet och i Grava kommun vid införlivningens ikraftträdande deltaga i ränta och amortering å *dels* de lån för skolbyggnader inom Grava och Forshaga församling, för vilka återstående kapitalskuld den 31 december 1930 utgjorde 119,795 kronor, *dels* ett för skolhusbyggnader upptaget tillfälligt lån å 16,300 kronor och *dels* lån av landstinget för arbetslöshetsunderstöd, allt efter avdrag av den kapital- och räntebetalning, som skall vara verkställd före den 1 januari 1934.

12. Till avlöning av barnmorskan i Grava distrikt skall, så länge införlivningsområdet tillhör detta distrikt, Karlstads stad bidra i enlighet med bestämmelserna i 6 § lagen om anställande av distriktsbarnmorskor m. m. den 28 mars 1919.

Till pension åt förra barnmorskan Lovisa Eriksson skall staden bidra med ett belopp av 104 kronor 70 öre årligen.

13. Karlstads stad avstår från andel i Grava församlings och kommuns andra tillgångar av vad namn de vara må än här ovan nämnts och befrias från betalningsansvar från all övrig här icke nämnd skuld.

14. Fastighetsägare och övriga skattskyldiga inom de införlivade områdena skola utgöra skatt enligt den för Karlstads stad genom brev den 24 maj 1877 fastställda likställighetsöverenskommelsen med därtill av stadsfullmäktige antaget och genom brev den 14 oktober 1932 fastställt tillägg eller de särskilda bestämmelser om ändring däri, som kunna efter stadsfullmäktiges i vederbörlig ordning fastställda beslut bli gällande, dock att fastighet för dess skogsvärde undantages från de i § 2 mom. 3 och 4 av 1877 års överenskommelse stadgade avgifterna.

15. Uppstår tvist rörande tolkningen av vad under 1—14 föreskrivits, skall tvisten avgöras av skiljemän, utsedda enligt gällande lag om skiljemän.

C. Rörande förhållandet mellan Karlstads stad, å ena, samt Karlstads härads väghållningsdistrikt, å andra sidan.

1. Allt underhåll sommar- och vintertiden av allmänna vägar och broar inom det efter införlivningen återstående Karlstads härads väghållningsdistrikt ävensom övriga distriktet åliggande utgifter för vägväsendet där skola efter införlivningen bestridas av distriktet, under det att staden övertager motsvarande skyldighet beträffande de allmänna vägar och broar, som falla inom införlivningsområdet. Den väghållningsdistriktet tillkommande rätten till

vägar, broar, trummor, stängsel och andra distriktets dylika tillhörigheter inom området övergår i sammanhang med införlivningen utan ersättning å staden. Alla andra distriktets tillgångar än de nyssnämnda behåller distriktet, så ock ansvaret för den skuld distriktet kan hava åsamkats för att slutföra vägföretaget Kroppkärr—Edsgatan.

2. Vägdistriktet, som vidtagit åtgärder för erhållande av Kungl. Maj:ts tillstånd för upptagande av amorteringslån för permanentbeläggning av vägen Karlstad—Skåre i vad den berör införlivningsområdet ävensom vägen Karlstad—Alster med väglängd av tillhoppa cirka 7,000 meter, åligger att, sedan tillstånd till låns upptagande erhållits och statsbidrag för ränta och amortering av lån beviljats, omedelbart påbörja och så snart ske kan, oberoende av tiden för införlivningens ikraftträdande, slutföra arbetet, dock att i fråga om vägen Karlstad—Alster beläggningen skall utföras först sedan den i nästa punkt omförmälda vägomläggning utförts. I kostnaderna i vad de angå ifrågavarande lån deltagar staden från och med tiden för införlivningens ikraftträdande med $\frac{1}{4}$ av den årliga annuiteten så länge densamma utgöres. Skulle andra liknande företag avseende permanentbeläggning av vägar inom införlivningsområdena komma till utförande, innan införlivningen träder i kraft, skall kostnaden därför fördelas efter enahanda grunder.

3. Vägdistriktet, som vidtagit åtgärder för erhållande av bidrag av allmänna medel för utförandet av en skenfri korsning av Nordmark—Klarälvens järnväg vid östra infartsvägen till staden i huvudsaklig överensstämmelse med ett av byggnadschefen Erik Björkman den 15 januari 1931 utarbetat förslag, åligger att, efter det vederbörande myndigheters godkännande av förslaget erhållits, så snart ske kan påbörja och, oberoende av tiden för införlivningens ikraftträdande, slutföra arbetet. I lån, som av vägdistriktet upptages för ifrågavarande arbetes utförande, deltagar staden med så stort belopp, som kan återstå, sedan bidrag från automobilskattemedlens länsfond eller eljest av allmänna medel utgått. Därest på stadens begäran den nya infartsvägen och vägporten utföres med en större vägbredd än 6 meter, har staden att till distriktet utgiva ersättning för den ökade kostnad distriktet därigenom förorsakas. Likaledes skall, om på stadens begäran arbetet kommer att utföras innan bidrag av allmänna medel därför erhållits, staden betala ränta å de lån, som kunna komma att för ändamålet upptagas.

4. Vägskatt, som under år 1933 debiteras för inom införlivningsområdena belägna fastigheter och där mantalsskrivna personer, vilka för påföl-

jande år bliva mantalsskrivna inom staden, skola utgivas eller, där utskylden av vederbörande skattskyldig guldits, honom ersättas av staden.

5. Uppstår tvist om tolkningen av vad härövan under C 1—4 föreskrivits, skall tvisten avgöras av skiljemän, utsedda enligt gällande lag om skiljemän.

D. Rörande förhållandet mellan Karlstads stad, å ena, samt Mellansysslets tingslag, å andra sidan.

1. Karlstads stad skall utan ersättning avstå från den på de införlivade områdena belöpande andelen i Mellansysslets domsagas tingshus med tomt och andra tillhörigheter och skall vara skyldig att efter förhållandet vid tiden för överflyttningen mellan skattekrönorna inom nämnda områden samt i hela tingslaget bidra till betalningen av de skulder, vari tingslaget vid nämnda tid må häfta till Livförsäkringsaktiebolaget Thule och domkapitlet i Karlstad, efter avdrag av den kapital- och räntebetalning, som bör vara verkställd före den 1 januari 1934.

2. Tingshusmedel, som under år 1933 debiteras för inom införlivningsområdena belägna fastigheter och där mantalsskrivna personer, vilka för påföljande år bliva mantalsskrivna inom staden, skola utgivas eller, där utskylden av vederbörande skattskyldig guldits, honom ersättas av staden.

3. Uppstår tvist om tolkningen av vad här ovan under D 1 och 2 föreskrivits, skall tvisten avgöras av skiljemän, utsedda enligt gällande lag om skiljemän.

I avseende å den judiciella indelningsändringen skall gälla:

att domhavanden i Mellansysslets domsaga skall vid tiden för indelningsändringens ikraftträdande tillställa rådhusrätten i Karlstad dels utdrag av domsagans intecknings- och tomträttsprotokoll för den tidsperiod, beträffande vilken vid ändringens ikraftträdande granskning jämlikt kungörelsen den 13 februari 1925 med vissa föreskrifter rörande utfärdande av gravationsbevis ännu icke blivit verkställd, ävensom utdrag av domsagans fastighets-, lagfarts-, intecknings-, tomträtts- och vattenfallsrättsböcker, bok över inteckningar i jordbruksinventarier samt spannmålspantregister, allt i vad angår de med staden införlivade områdena, dels utdrag av förteckningen över de vid Mellansysslets domsagas häradsrätt anhängiggjorda hemskillnadsmål och boskillnadsärenden i vad angår inom nämnda områden mantalsskrivna personer, dels ock uppgift ej mindre å de enligt vederbörandes anmälan inom samma områden mantalsskrivna, avlidna personer, efter vilka bouppteckning

icke inkommit till häradsrätten, än även å de inom områdena mantalsskrivna personer, vilka äro omyndigförklarade eller i konkurstillstånd, eller, därest så beskaffat hemskillnadsmål eller boskillnads-, boupptecknings-, förmynderskaps- eller konkursärende eller intecknings-, tomträtts-, vattenfallsrätts- eller spannmålspantregisterärende icke förekommit, anmälan därom;

att inskrivningsdomaren, respektive rådhusrätten i Karlstad skall dels med ledning av de från domhavanden överlämnade utdragen verkställa föreskrivna anteckningar i stadens fastighetsbok, tomträttsbok, vattenfallsrättsbok, bok över inteckningar i jordbruksinventarier, och spannmålspantregister, dels ock vid utfärdande av gravationsbevis och annat bevis angående ovan angiven inskriven rätt rörande de införlivade områdena samt konkurs-, myndighets- och annat bevis beträffande inom dessa områden mantalsskrivna personer taga hänsyn till såväl inskrivningsdomarens, respektive rådhusrättens protokoll och böcker som de till rådhusrätten överlämnade utdragen och uppgifterna;

att de förmynderskap och godmanskap, som före införlivningen blivit, på grund därav att de införlivade områdena i judiciellt hänseende tillhört Mellansysslets domsaga, hos dess häradsrätt inskrivna, skola förbliva under häradsrättens tillsyn, till dess i laga ordning annorlunda beslutats;

att häradsrätten även efter införlivningen skall vara vårdnadsdomstol för övervakning av de inom de införlivade områdena bosatta personer, vilka jämlikt lagen den 28 juni 1918 angående villkorlig straffdom må hava blivit villkorligt dömda, intill dess i anledning av föreskrifterna i 9 § nämnda lag annorlunda beslutats;

att införlivningen ej heller skall medföra någon ändring i behörigheten att handlägga och avsluta sådana mål och ärenden, som före införlivningen blivit i laga ordning anhängiggjorda och icke äro att hänföra till inskrivningsärenden eller tillhöra tomträttsprotokollet eller avse inteckning i jordbruksinventarier eller anteckning i spannmålspantregistret;

att beslutet angående den judiciella regleringen skall intagas såväl i domsagens som i stadens lagfarts-, intecknings-, tomträtts- och förmynderskapsprotokoll; samt

att staden skall ersätta kostnaden för förenämnda utdrag och uppgifter, som överlämnas av domhavanden i Mellansysslets domsaga, med belopp, som i händelse av tvist bestämmes av Kungl. Maj:t.

II.

I avseende å överflyttningen av hemmanet Vidön nr 1 från Karlstads socken till Hammarö socken.

1. De personer från det införlivade området, som den 1 januari 1934 äro berättigade till fattigvård, i vilken form det vara må, liksom ock fattigvårdsbehövande, vilka äro eller förut varit mantalsskrivna inom införlivningsområdet å sådan tid och under sådana förhållanden, att de på grund härav vid sagda tidpunkt där äga hemortsrätt, skola övertagas till underhåll av Hammarö socken utan ersättning av Karlstads stad.

Motsvarande bestämmelser skola gälla beträffande barnavården.

2. Karlstads sockens ansvar för utgivande av kommunandelen av pensionstillägg åt de personer, som den 1 januari 1934 äro mantalsskrivna inom införlivningsområdet samt av pensionsnämnd i kommunen förklarats äga rätt till pension eller ökning av pension, skall från och med nämnda tidpunkt övertagas av Hammarö kommun.

3. Såsom ersättning för Karlstads sockens minskade inkomster i följd av införlivningen skall Hammarö kommun till Karlstads stad, vilken övertager socknens rättigheter och förpliktelser, årligen under tio år från och med år 1934 utgiva ett belopp av 14,000 kronor.

Beloppet skall erläggas före utgången av september månad varje år.

Beloppet fördelas mellan de borgerliga och kyrkliga kommunerna sålunda, att 6,000 kronor tillföras den borgerliga kommunen och 8,000 kronor den kyrkliga kommunen.

För den händelse under den ovan i denna punkt bestämda skatteersättningperioden av 10 år nya författningsbestämmelser bliva meddelade, vilka skulle medföra väsentlig förändring med avseende å de för närvarande utgående statsbidragen för kommunala ändamål eller beträffande ordningen för den kommunala verksamheten, vill Kungl. Majt, på anmälan av staden eller Hammarö kommun, taga under övervägande, huruvida ändring av det i förevarande punkt kommunen ålagda skatteersättningsbeloppet må vara av omständigheterna påkallad.

4. Fordran för den 1 januari 1934 utestående oguldna kommunalutskylder från det införlivade området övertages av Hammarö kommun.

5. Hammarö socken övertager från och med den 1 januari 1934 de rättigheter och förpliktelser, som tillkommit och ålegat Karlstads socken

gentemot de vid skolorna inom införlivningsområdet anställda lärare och andra befattningshavare.

6. Hammarö socken tillerkännes rätt till Vidö skolhus med lärarbo-städer, tomter och inventarier och övertager betalningsansvaret till ränta och amortering för den å Vidö skola vilande, den 31 december 1930 till 217,933 kronor 29 öre uppgående skuld efter avdrag av den kapital- och räntebetalning, som skall vara verkställd före den 1 januari 1934.

7. Hammarö socken förbinder sig att under 20 år, räknade från och med den 1 januari 1934, i Vidö skola i mån av tillgång till utrymme utan ersättning av Karlstads stad emottaga skolpliktiga barn från Dingelsundet och Knapstad.

8. Hammarö socken avstår från all andel i Karlstads sockens tillgångar i övrigt av vad namn de vara må och befrias från ansvar för all annan vid överflyttningens ikraftträdande befintlig, socknen åvilande skuld.

9. Uppstår tvist rörande tolkningen av vad under II 1—8 föreskrivits, skall tvisten avgöras av skiljemän, utsedda enligt gällande lag om skiljemän.

Därjämte föreskriver Kungl. Maj:t,

att Karlstads stad och Hammarö kommun skola till statsverket återbeta av statsmedel förskjutna utredningskostnader genom att å statsverkets giroräkning i riksbanken insätta Karlstads stad 5,697 kronor 25 öre och Hammarö kommun 1,139 kronor 45 öre; skolande dessa medel med 3,418 kronor 35 öre tillgodoföras femte huvudtiteln och med lika belopp åttonde huvudtiteln reservationsanslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga,

samt att Karlstads stad och Hammarö kommun skola till utredningsmannen Heintz såsom ytterligare ersättning utgiva 1,000 kronor, av vilket belopp $\frac{5}{6}$ skall gäldas av staden och $\frac{1}{6}$ av kommunen.

Avskrifter av detta brev tillställas länsstyrelsen i Värmlands län till kännedom och för vederbörandes förstärkande, Svea hovrätt till kännedom och för vederbörande domhavandes och rådhusrätts förstärkande samt justitiedepartementet, kommunikationsdepartementet, ecklesiastikdepartementet, lantmäteristyrelsen, lantmäterikontoret i Värmlands län, skolöverstyrelsen, domkapitlet i Karlstad, statskontoret, pensionsstyrelsen, byggnadsstyrelsen, fastighetsregisterkommissionen, rikets allmänna kartverk, statistiska centralbyrån och statens reproduktionsanstalt till kännedom, varjämte ovannämnda

av assistenten vid Värmlands läns lantmäterikontor Oscar Larson år 1931 upprättade kartor, efter det rikets allmänna kartverk och statistiska centralbyrån tagit del av desamma, överlämnas till statens reproduktionsanstalt, som har att med iakttagande av föreskrifterna i kungörelsen den 18 juli 1928 (1928: 307; 1931: 372) angående expediering av beslut rörande ändring i rikets indelning m. m. verkställa kopiering av samma kartor samt överlämna en kopia av vardera till dels länsstyrelsen, dels lantmäteristyrelsen, dels Värmlands läns lantmäterikontor dels ock byggnadsstyrelsen ävensom att därefter överlämna originalen till länsstyrelsen för att vederbörande tillställas.

Stockholms slott den 24 mars 1933.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF

P. Albin Hansson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

John O. Karlsson.»

§ 95.

Överlämnades till drätselkammaren för avgörande från brandstyrelsen inkommen, den 15 maj 1933 dagtecknad framställning om penningbelöning åt fem brandmän för arbete med livräddning å Sandbäckstjärnet den 10 december 1932.

§ 96.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över handlanden Emil Norrboms ansökan om tillstånd att i huset N:o 9 vid Orrholmsgatan få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II, beslöto stadsfullmäktige utan votering i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna utlåtanden avstyrka bifall till framställningen.

Se ser. A, N:o 6, sid. 1.

§ 97.

På därom av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning, som av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsut-

skottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för kalenderåret 1933 fastställa arvodet åt rektor vid nämnda skolor till 1,500 kronor utan dyrtidstillägg.

Se ser. A, N:o 6, sid. 3.

§ 98.

På därom av lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket gjord framställning, varöver drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för vissa reparations- och inredningsarbeten vid läroverket anvisa ett förslagsanslag av 8,000 kronor att, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 6, sid. 5.

§ 99.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att bemyndiga kammaren, att i huvudsaklig överensstämmelse med uppgjort förslag låta utföra utvändig reparation av rådhuset samt anvisade för ändamålet ett förslagsanslag av 15,500 kronor med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

Se ser. A, N:o 6, sid. 8.

§ 100.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för ordnande av Klaraborgsgatan mellan Drottninggatan och Älvgatan, inbegripet förvärvande av gatumark, såsom i handlingarna blivit angivet, anvisa anslag av tillhoppa 7,485 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 6, sid. 10.

§ 101.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering, att till ledamöter i lokalstyrelsen för högre allmänna

läroverket här i staden för tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1937 utse f. lasaretsöverläkaren Per Clarholm och byggmästaren Olof Wästlund.

Se ser. A, N:o 6, sid. 12.

§ 102.

Herr Dalgren anhöll, att till herr Håkansson i egenskap av sammankallande ledamot i den av stadsfullmäktige utsedda kommittén för utarbetande av arbetsordning för fullmäktige, få framställa förfrågan huru arbetet inom kommittén fortskridit och när förslag i ärendet vore att förvänta.

I anledning härav meddelade herr Håkansson, att ett omfattande material från andra städer vore införskaffat samt att preliminärt förslag i ärendet vore under utarbetande, varför kommittén kunde beräknas att inom icke avlägsen framtid framlägga resultat av sin utredning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 20 maj 1933.

VALDEMAR VENDEL.

HUGO SEVERIN. GUST. E. JOHANSSON.

Offentligen uppläst lördagen den 20 maj 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 26 Maj

N:o 7.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
 - 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
 - 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över herrar Eliaesons, Lindhs och Lantz' motion att stadsfullmäktige måtte till regeringen och riksdagens välfärdsutskott avlåta skrivelse med anhållan om ökade åtgärder till bekämpande av arbetslösheten.
-

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 26 maj 1933.

§ 103.

Vid förrättat upprop voro närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Håkansson och Ander, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 104.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 27 maj 1933 kl. 11 före midnatten å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Eriksson och Lindh.

§ 105.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

Karlstads Simsällskaps den 26 maj 1933 dagtecknade framställning om anslag å 350 kronor.

B. Till hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:

Barnmorskestyrelsens tvenne den 20 maj 1933 dagtecknade framställningar att staden från och med inkorporeringens trädande i kraft skall bidra till avlöning av distriktsbarnmorskorna i Grava och Spånga distrikt.

C. Till Brandstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet:

Rektors vid högre allmänna läroverket den 26 maj 1933 dagtecknade skrivelse med tillhörande handlingar, varigenom överlämnats motbok med Karlstads Sparbank å 1,245 kronor 69 öre.

§ 106.

Företogo stadsfullmäktige till behandling herrar Eliaeson, Lindhs och Lantz' motion, att fullmäktige måtte till regeringen och riksdagens välfärdsutskott avlåta skrivelse med anhållan om ökade åtgärder till bekämpande av arbetslösheten, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit utlåtande samt på anförda skäl hemställt, att fullmäktige måtte förklara motionen till ingen vidare åtgärd föranleda, varande inom utskottet reservation anförd till förmån för avlåtande av skrivelse av sådan lydelse, handlingarna utvisade.

Se serien A, N:o 7, sid. 1.

Överläggning uppkom, varunder

herr Karlsson visserligen ifrågasatte, huruvida en skrivelse från fullmäktige kunde hava någon inverkan på statsmakternas beslut ifråga om åtgärder till bekämpande av arbetslösheten men likväl yrkade, att fullmäktige måtte besluta avlåta skrivelse av den lydelse, reservanterna i beredningsutskottet föreslagit, enär densamma syntes överensstämma med och kunna stödja drätselkammarens hos chefen för Socialdepartementet tidigare gjorda, i handlingarna omnämnda, hemställan om bidrag av statsmedel till byggande av bro över Klarälvens östra gren vid Sundstad,

herr Severin höll före, att en skrivelse komme att uppfattas såsom en politisk meningsyttring och att fullmäktige saknade anledning att i ärendet vädja till vare sig regeringen eller välfärdsutskottet, som under lång tid arbetat för att ernå en lösning av arbetslöshetsfrågan och yrkade herr Severin bifall till beredningsutskottets förslag,

herr Lantz framhöll i egenskap av en av undertecknarna av motionen, att densamma icke hade någon som helst politisk innebörd utan endast avsåge att giva uttryck för en önskan, att kommunerna måtte få större frihet att ordna sina med statsmedel stödda nödhjälpsarbeten, vilket tillvägagångssätt visat sig vara synnerligen lämpligt och som under de senare åren vunnit tillämpning här i staden, yrkande herr Lantz bifall till den inom beredningsutskottet framförda reservationen,

herr Lindh anförde, att motionen icke finge anses hava någon politisk innebörd och att en skrivelse i enlighet med reservanternas förslag kunde vara av nytta, enär ännu voro oavgjorda frågorna om urvalet av arbeten och storleksförhållandena mellan kommunala och statliga arbeten samt syftet med den ifrågavarande skrivelsen vore att kommunerna själva med tillhjälp

av kraftigt ekonomiskt stöd från staten, skola i största möjliga utsträckning få omhänderhava sina egna nödhjälpsarbeten och yrkade herr Lind bifall till reservationen,

herr Eliaeson framhöll, att han med tillfredsställelse, icke minst såsom vice ordförande i arbetslöshetskommittén, biträtt drätselkammarens förut nämnda framställning angående byggande av bro vid Sundstad jämte tillfartsvägar samt att motionen icke vore avsedd såsom en politisk meningsyttring utan endast såsom en vädjan, att ökade åtgärder måtte vidtagas, så att kommunerna erhöles ekonomiska möjligheter att i större utsträckning än hittills bereda nödhjälpsarbeten,

herr Löfberg yrkade bifall till reservationen under anförande av, att en skrivelse, om än till ringa eller ingen nytta, dock icke kunde komma skada åstad, men att ett bifall till beredningsutskottets förslag möjligen kunde, då motionen nu framkommit, uppfattas såsom likgiltighet för arbetslöshetsfrågans lösning, samt

herr Thorngren yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöt stadsfullmäktige efter framställd proposition å de olika yrkandena vid anställd votering med 19 röster mot 14, som vore för bifall till beredningsutskottets förslag, att i anledning av motionen till regeringen och innevarande års välfärdsutskott avlåta skrivelse av den lydelse, reservanterna i beredningsutskottet föreslagit.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutit avlåta en så lydande skrivelse:

»Inför det rådande allvarliga nödläget och den tilltagande arbetslösheten, som också för Karlstads stad blivit allt mer betungande, vilja stadsfullmäktige i Karlstad uttala sin sympati för en sådan lösning av krisfrågorna, varigenom kommunerna bliva i tillfälle att bedriva en mera självständig hjälpverksamhet, utan att deras ekonomi tynges till bristningsgränsen. För kommunerna — och detta gäller även Karlstads stad — är det icke möjligt att i fortsättningen lämna erforderlig hjälp till arbetslöshetens lindrande, om icke staten mera effektivt än hittills träder hjälpsamt emellan. Stadsfullmäktige anse sig för den skull böra vädja till statsmakterna att lösa dessa så viktiga frågor och anvisa medel, som möjliggöra en hjälpverksamhet, vilken blir till båtnad för de av krisen oförskyllt drabbade, utan att kommunernas ekonomi behöver utsättas för en alltför hård belastning.»

Mot beslutet reserverade sig herrar Vendel, Severin, Hanes, Thorngren, Melcher, Svensson, Skoglund, Ternqvist, Pettersson, Nygren och Stolpe samt fru Löfgren, vilka ansågo att stadsfullmäktige borde hava bifallit beredningsutskottets förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 27 maj 1933.

VALDEMAR VENDEL.

AUG. LINDH.

OLOF ERIKSSON.

Offentligen uppläst lördagen den 27 maj 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is too light to transcribe accurately.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 15 Juni

N:o 8.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över köpman F. N. Hedins ansökan om tillstånd att i huset N:o 19 vid Västra Torggatan idka utskänkning av pilsnerdricka, klass II;
- 4:o) D:o d:o över direktören Henry Odéns ansökan om tillstånd att i huset N:o 17 vid Västra Torggatan idka utskänkning av pilsnerdricka, klass II;
- 5:o) D:o d:o över Karlstads Simsällskaps framställning om anslag för år 1933;
- 6:o) D:o d:o över helysningsstyrelsens framställning om anslag för inköp av tre nya strömsställare;
- 7:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till ändrad stadsplanför kvarteren Enhörningen, Tapiren och Karlsvik ävensom till jämkning av stadsplanen för kvarteret Bilan;
- 8:o) D:o d:o över arbetslöshetskommitténs framställning om tilläggsanslag för anordnande av utbildningskurser för arbetslösa män;
- 9:o) D:o d:o över Värmlands Nations Hembygdskommittés av herr Dalgren såsom motion upptagna framställning om anslag för anordnande av en hembygdskurs i Karlstad;
- 10:o) D:o d:o över magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över Karlstads Systemaktiebolags hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden för åren 1934—1936;

- 11:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för utförande av värme- och sanitär-anläggning samt vissa förändrings- och reparationsarbeten i stora manbyggnaden å Lilla Våxnäs;
- 12:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag till utlåtande över Kungl. Kammarkollegiets utredning om förekomsten av särskilda av Kronan tillhöriga fastigheter i städerna utgående avgifter och de förutsättningar, varunder sådana avgifter kunde bringas att upphöra ävensom över kollegiets förslag i ärendet;
- 13:o) Beredningsutskottets förslag angående fördelning av Mellqvistska slöjdstipendiet;
- 14:o) Beredningsutskottets förslag till val av ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress avsedd att hållas i Stockholm den 12 och 13 instundande september månad;
- 15:o) Beredningsutskottets utlåtande över namnberedningens förslag till namn å gator och öppna platser inom stadsdelen Kvarnberget.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 juni 1933.

§ 107.

Vid förrättat upprop voro närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Norsell, Johan Wästlund, Arvid Johansson och Hanes, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 108.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 17 juni 1933 klockan 2 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Severin och Karlsson.

§ 109.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till beredningsutskottet:

Magistratens den 14 juni 1933 dagtecknade framställning angående stadens indelning i valkretsar.

B. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

Folkskolestyrelsens framställning enligt dess protokoll den 12 juni 1933, § 48, om anslag av 5,000 kronor för golvbeläggning inom vissa lokaler i Gamla skolan.

C. Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:

Folkskolestyrelsens framställning enligt dess protokoll den 12 juni 1933, § 32, angående bostads- och bränsleersättning åt folkskolepersonalen.

§ 110.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten hos stadsfullmäktige infordrat yttrande över ansökan av köpmannen F. N. Hedin om tillstånd att i huset N:o 19 vid Västra Torgatan idka utskänkning av

pilsnerdricka, klass II, beslöto stadsfullmäktige utan votering, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, tillstyrka bifall till framställningen att gälla för tiden till den 1 oktober 1934.

Se serien A, N:o 8, sid. 1.

§ 111.

Företogo stadsfullmäktige till behandling ansökan hos Konungens Befallningshavande av direktören Henry Odén om tillstånd att i huset N:o 17 vid Västra Torggatan idka utskänkning av pilsnerdricka, klass II, uti vilket ärende nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 8, sid. 5.

Under överläggningen i ärendet yrkade herrar Strandman och Hult på anförda skäl, att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till dengjorda ansökningen.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att avstyrka bifall till ifrågavarande ansökan.

§ 112.

Med bifall till därom gjord framställning, över vilken utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att bevilja Karlstads Simsällskap anslag för år 1933 av 350 kronor att, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering, under villkor, att simsällskapet under samma års säsong lämnar stadens skolungdom tillfälle till kostnadsfri simundervisning varje dag mellan klockan 10 före middagen och 1 efter middagen.

Se serien A, N:o 8, sid. 6.

§ 113.

På därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, vilken i avgivna utlåtanden tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja anslag av 9,000 kronor för inköp av tre nya strömställare.

Vidare beslöto fullmäktige likaledes utan votering att ifrågavarande anslagsbelopp skulle anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas samt att å beslutet söka Kungl. Maj:ts fastställelse.

Se serien A, N:o 8, sid. 9.

§ 114.

På framställning av byggnadsnämnden och i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av nämnden jämlikt dess protokoll den 6 maj 1933, § 116, beslutad ändring av stadsplanen för kvarteren Enhörningen, Tapiren och Karlsvik ävensom jämkning av stadsplanen för kvarteret Bilan inom Tingvallastaden; och skulle å stadsfullmäktiges beslut sökas vederbörlig fastställelse.

Se serien A, N:o 8, sid. 11.

§ 115.

På därom av arbetslöshetskommittén gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet blivit tillstyrkt, beslöto stadsfullmäktige utan votering att såsom tilläggsanslag för anordnande av utbildningskurser för arbetslösa män anvisa anslag av 261 kronor 95 öre med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 8, sid. 16.

§ 116.

Med bifall till därom gjord ansökan, som upptagits såsom motion av herr Dalgren och tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja Värmlands Nations Hembygdskommitté anslag av 300 kronor såsom bidrag för anordnande av en hembygdskurs i Karlstad under tiden 2—9 juli 1933 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 8, sid. 17.

§ 117.

Konungens Befallningshavande i länet hade genom magistraten infortrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Karlstads Systemaktiebolag gjord ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden för åren 1934—1936, uti vilket ärende nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 8, sid. 18.

Då fullmäktige nu företogo ärendet till behandling uppkom överläggning, varunder

herr Strandman utan att framställa något yrkande förklarade sig icke kunna instämma i den motivering nykterhetsnämnden anfört såsom skäl för sänkning av motboksåldern,

herr Lindh yrkade att såsom bestämt villkor måtte uppställas att utminuterung icke må ske till den som för sig, hustru eller minderårigt barn åtnjuter fattigunderstöd, samt

herrar Hult och Severin yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att förorda bifall till Systemaktiebolagets ifrågavarande framställning under de villkor, som nykterhetsnämnden föreslagit med undantag likväl av villkoret, att utminuterung icke må äga rum till den, som häftade för pensionsavgifter.

§ 118.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för utförande av värme- och sanitäranläggning samt vissa förändrings- och reparationsarbeten i stora manbyggnaden å Lilla Våxnäs anvisa anslag av 37,500 kronor med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Tillika uppdrogo stadsfullmäktige åt drätselkammaren och budgetsberedningen att inkomma med förslag till lämplig fördelning under flera år av sagda till uttaxering ifrågasatta anslagsbelopp.

Se serien A, N:o 8, sid. 26.

§ 119.

På länsstyrelsens anmodan hade stadsfullmäktige att avgiva utlåtande över Kungl. Kammarkollegiets utredning om förekomsten av särskilda av Kronan tillhöriga fastigheter i städerna utgående avgifter och de förutsättningar, varunder sådana avgifter kunde bringas att upphöra ävensom över kollegiets förslag i ärendet.

Se serien A, N:o 8, sid. 29.

Uti ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden.

Se serien A, N:o 8, sid. 33.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att såsom yttrande i ärendet förklara sig icke vilja avstå från för länsresidenset och länsfängelset utgående avgifter till stadens brandväsende med mindre staden erhöle fullt vederlag i en eller annan form.

§ 120.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att tillgängliga räntan, 462 kronor, å Mellqvistska slöjdstipendiefonden skall med hälften till vardera fördelas mellan folkskollärarna Walfrid Jern och Ruben Sellin, med skyldighet för dem att vid högre slöjdundervisningsanstalt genomgå slöjdkurs å minst sex veckor och med rätt att uppbära hälften av stipendiet, sedan de styrkt sig vara vid sådan läroanstalt inskrivna, och den andra hälften, då de visat sig hava under fyra veckor därstädes åtnjutit undervisning.

Se serien A, N:o 8, sid. 35.

§ 121.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering att till stadens ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress, avsedd att hållas i Stockholm den 12 och 13 instundande september månad, utse fullmäktiges ordförande, f. lektorn Valdemar Vendel, drätselkammarens ordförande, speditör J. A. Håkansson och beredningsutskottets vice ordförande plåtslagaren O. W. Karlsson samt till suppleant stadsrevisionens ordförande, folkskolläraren Ernst Strandman.

Se serien A, N:o 8, sid. 36.

§ 122.

Beslöto stadsfullmäktige utan votering bifalla vad namnberedningen föreslagit enligt dess protokoll den 7 december 1932 och 15 maj 1933 beträffande namn å gator och öppna platser inom stadsdelen Kvarnberget.

Se serien A, N:o 8, sid. 37.

§ 123.

Angående verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1932 hade till stadsfullmäktige inkommit så lydande handlingar:

»Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade, utsedde sakrevisorer för granskning av Karlstads stads förvaltning och räkenskaper under år 1932, få härmed avgiva följande

Revisionsberättelse.

Revisionen har enligt gällande instruktion utförts dels av de valda revisorerna jämte förste och andre suppleanterna, som emellan sig uppdelat arbetet under iakttagande av att revisor, som under året varit ledamot av en delegation, icke deltagit i granskningen av dennas förvaltning, dels av de sifferrevisorer, som av oss utsetts, samt dels av fullmäktige valda inventerings- och besiktningsmän.

Dessa senares ävensom sifferrevisorernas erinringar tillställas vederbörande delegationer för rättelsers verkställande i den mån anmärkningarna befinnas vara befogade.

De under revisionsarbetet gjorda iakttagelserna synas oss icke vara av sådan betydelse, att de böra inflyta i berättelsen. Vi hava istället, i likhet med vad som tidigare praktiserats, delgivit delegationerna de smärre erinringar, som förekommit, i särskilda P. M. (protokollsutdrag) i förvissning om, att våra påpekanden likafullt skola vinna vederbörandes beaktande.

Avskrivningar, som av vederbörande delegationer gjorts i boksluten, föreslås till godkännade.

Vi tillstyrka full ansvarsfrihet för 1932 års förvaltning.

Karlstad den 12 juni 1933.

E. NILSSON.

ERNST STRANDMAN. E. DAHLBERG. E. KJELLENBERG.

V. ANDERSSON.

THOR ALDÉN.
Andre suppleant.

G. WESTERLUND.»
Förste suppleant.

»Protokoll, hållet vid Karlstads stadsrevisions sammanträde den 12 juni 1933.

Närvarande: Ordföranden, undertecknad.

v. Ordföranden, folkskolläraren Ernst Strandman.

Sakrevisorer: herrar Victor Andersson, E. Dahlberg, E. Kjellenberg samt suppleanterna herrar Georg Westerlund och Thor Aldén.

§ 2.

Upprättades berättelse över den nu fullgjorda granskningen av stadens förvaltning och räkenskaper under år 1932, och skulle densamma med utdrag av detta protokoll överlämnas till Magistraten (bil. I).

In fidem:

E. NILSSON.

Justerat:

V. ANDERSSON. E. DAHLBERG.

Rätt utdraget intygas:

E. NILSSON.»

Stadsrevisionens ordförande.

På remiss från stadsfullmäktiges herr ordförande hade beredningsutskottet avgivit yttrande enligt så lydande protokollsutdrag:

»Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 juni 1933.

§ 91.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över stadsrevisionens av magistraten överlämnade berättelse angående verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1932; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i enlighet med revisorernas förslag bevilja stadens samtliga delegationer full ansvarsfrihet för 1932 års räkenskaper och förvaltning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat:

HUGO SEVERIN.»

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering, att bevilja samtliga stadens delegationer full ansvarsfrihet för 1932 års räkenskaper och förvaltning.

§ 124.

Det antecknades, att herr Borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 17 juni 1933.

VALDEMAR VENDEL.

HUGO SEVERIN. O. W. KARLSSON.

Offentligen uppläst lördagen den 17 juni 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 4 Augusti

N:o 9.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över Styrelsens för högre elementarläroverk för flickor framställning om anslag för nyanskaffning av gymnastikmaterial vid läroverket samt reparation av den befintliga materialen;
- 4:o) D:o d:o över hamnstyrelsens framställning om anslag för ytterligare kranutrustning och utvidgning av järnvägsspåren vid yttre hamnen;
- 5:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning om anslag för golvbeläggning av Gamla skolans samtliga lokaler;
- 6:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads Stadsbibliotek, Centralbibliotek för Värmlands län, ansökan om bidrag till representationskostnader vid Sveriges Allmänna Biblioteksförenings årsmöte i Karlstad den 22 och 23 augusti 1933;
- 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag av 40,900 kronor för anordnande av nödhjälpsarbeten;
- 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående byggande av bro jämte tillfartsväg över Klarälvens östra gren i Östra Torggatans förlängning till Sundsta inom stadens område.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 4 augusti 1933.

§ 125.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Strandman, Ohlsson, Hanes, fru Löfgren och herr Stolpe, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 126.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 5 augusti 1933 klockan 3 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Lantz och Almqvist.

§ 127.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet blivit tillstyrkt, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för nyanskaffning av gymnastikmaterial vid läroverket samt reparation av den befintliga materialen bevilja styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor anslag av 1,550 kronor att, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 10, sid. 1.

§ 128.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet blivit tillstyrkt, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för ytterligare kranutrustning samt utvidgning av yttre hamnens järnvägsspår bevilja hamnstyrelsen anslag av 250,000 kronor,

att ifrågavarande anslag skall anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån,

att underställa beslutet, i vad det avsåge lån, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, samt

att bemyndiga drättselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, upptaga berörda lån.

Se serien A, N:o 10, sid. 6.

§ 129.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drättselkammaren och beredningsutskottet blivit tillstyrkt, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för golvbeläggning av Gamla skolans samtliga lokaler bevilja folkskolestyrelsen anslag av 5,000 kronor att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 10, sid. 9.

§ 130.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drättselkammaren och beredningsutskottet blivit tillstyrkt, beslöto stadsfullmäktige utan votering att såsom bidrag till representationskostnader vid Sveriges Allmänna Biblioteksförnings årsmöte i Karlstad den 22 och 23 augusti 1933 bevilja styrelsen för stadsbiblioteket förslagsanslag av högst 500 kronor att, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 10, sid. 11.

§ 131.

På därom av drättselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för anordnande av nödhjälsarbeten bevilja anslag av tillhopa 40,900 kronor med bestämmelse tillika, att av anslagsbeloppet, 22,600 kronor skola anskaffas genom upptagande av tillfälligt lån att sedermera fonderas och återstoden 18,300 kronor genom uttaxering, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga; skolande å beslutet, i vad det avsåge upptagande av lån, sökas Kungl. Maj:ts fastställelse.

Se serien A, N:o 10, sid. 13.

§ 132.

Drättselkammaren hade gjort framställning angående byggande av bro jämte tillfartsvägar över Klarälvens östra gren i Östra Torggatans förlängning till Sundsta inom stadens område, över vilken framställning beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande.

Se serien A, N:o 10, sid. 20.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering

att godkänna i handlingarna omnämnda förslag till byggande av ifrågasvarande bro jämte därtill hörande tillfartsvägar och därav betingade arbeten i älven,

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t till kostnaderna för brobyggnaden, som beräknats draga en kostnad av 350,000 kronor, anhålla om största möjliga statsbidrag,

att bemyndiga drätselkammaren att hos Statens arbetslöshetskommission anhålla om statsbidrag med minst 75 procent av kostnaderna för övriga arbeten, som beräknats draga en kostnad av 487,000 kronor, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att i sinom tid inkomma med förslag angående anskaffningen av de medel, vilka utöver det statsbidrag, som kan komma att erhållas, bliva erforderliga för ifrågasvarande företag.

§ 133.

Det antecknades, att herr t. f. borgmästaren Gustaf E. Berg övervarit sammanträdet.

Som ovan

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 5 augusti 1933.

VALDEMAR VENDEL.

KARL LANTZ.

HARRY ALMQVIST.

Offentligen uppläst lördagen den 5 augusti 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 21 September

N:o 10.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över chefens för Värmlands Regemente framställning om anslag till friluftskonserter inom staden 1934;
- 4:o) D:o d:o över Karlstads Skol-
lovskoloniförenings framställning om anslag för år 1934;
- 5:o) D:o d:o över Karlstads Gymnastikförenings av herr Severin som motion upptagna framställning om anslag för år 1934;
- 6:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads Barnkrubba framställning om anslag till sin verksamhet under år 1934;
- 7:o) D:o d:o över lärarekollegiets vid folkskoleseminariet framställning om anslag till skolresor för barnvid seminariets övnings-
skola;
- 8:o) D:o d:o över Hembygdsgillet Ungdomslags av herrar Severin och Norsell såsom motion upptagna framställning om anslag för verksamheten under år 1934;
- 9:o) D:o d:o över Mariebergsskogs-
nämndens av herr Håkansson som motion upptagna framställning om anslag för anordnande av underhållningsprogram i Mariebergsskogen under år 1934;
- 10:o) D:o d:o över Karlstads Slum-
stations av herr Olof Wästlund som motion upptagna framställning om anslag till slummens barnkoloni;
- 11:o) D:o d:o över lönenämndens förslag till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år;
- 12:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående ersätt-

- ning under år 1934 åt folkskolans lärarpersonal för i lag föreskrivna naturaförmåner;
- 13:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning att pensioner måtte beviljas tre vid stadens folkskolor anställda städerskor;
- 14:o) D:o d:o över lokalstyrelsens vid högre allmänna läroverket framställning angående disponerande av det förslagsanslag stadsfullmäktige den 18 maj 1933 anvisat för vissa reparations- och inredningsarbeten i läroverket;
- 15:o) D:o d:o över arbetslöshetskommitténs framställning i fråga om bedrivande av hjälpverksamhet vid arbetslöshet under återstoden av innevarande år;
- 16:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag till yttrande över av inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga avgivet betänkande angående gottgörelse åt statsverket och de sportelberättigade i händelse av in-teckningsförnyelsernas avskaffande;
- 17:o) Beredningsutskottets förslag till val av två suppleanter i lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket i Karlstad;
- 18:o) Beredningsutskottets utlåtande över vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning under år 1932;
- 19:o) D:o d:o över Fru Anna Lundins sterbhusdelägares framställning ifråga om jämkning av bestämmelserna i ett av den avlidna till stadens förmån upprättat testamente;
- 20:o) D:o d:o över magistratens skrivelse och protokoll med överlämnande av inkomna ansökningar till ledigförklarade stadsnotarietjänstenvid rådhusrätten och magistraten i Karlstad.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 21 september 1933.

§ 134.

Vid sammanträdet voro närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Arvid Johansson, Thorngren, Hanes och Melcher, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 135.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 23 september 1933 klockan tre efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Ander och Löfgren.

§ 136.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet.*

Hälsovårdsnämndens framställning enligt dess protokoll den 13 september 1933, § 184, i fråga om det område, som utöver Karlstads stads planlagda område i avseende å allmänna hälsovården skall betraktas såsom planlagt.

B. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet.*

Länsstyrelsens skrivelse den 19 september 1933 med anmodan att avgiva yttrande över förslag angående revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse.

Magistratens den 21 september 1933 dagtecknade framställning angående upprättande av registerkarta för de med Karlstads stad från och med år 1934 inkorporerade delarna av Karlstads landsförsamling och Grava socken.

Värmlands Fattigvårds- och Barnavårdsförbunds den 1 september 1933 dagtecknade, av fru Löfgren samt herrar Norsell och Strandman som motion upptagna framställning om anslag till förbundets barnavårdscentral i Karlstad under år 1934.

C. *Till belysningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.*

Ett antal fastighetsägares den 21 september 1933 dagtecknade, av herr Karlsson såsom motion upptagna framställning om utstäckning av stadens gasledningsnät till Herrgården och Sundsta inom norra stadsområdet.

D. *Till nykterhetsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.*

Centralförbundets för nykterhetsundervisning av herr Strandman såsom motion upptagna framställning om anslag till en nykterhetskurs i Kristinehamn under år 1934.

E. *Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet.*

Ansökan från Sven August Andersson om tillstånd att i fastigheten N:o 2 Erikstad få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II.

§ 137.

Föredrogs och skulle till drätselkammaren för kännedom och iakttagande överlämnas Kungl. brev den 11 augusti 1933 innefattande tillstånd för staden att upptaga ett å 25 års amortering ställt lån å 755,900 kronor.

§ 138.

På därom av chefen för Värmlands regemente gjord framställning, var-över drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att till regementschefens förfogande ställa ett anslag av 500 kronor för anordnande av friluftskonserter inom staden under år 1934 under villkor, att frågan om tid och plats för konserterna skall avgöras i samråd med stadsfullmäktiges ordförande efter magistratens hörande i vederbörlig ordning, och skulle ifrågavarande anslagsbelopp anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 11, sid. 1.

§ 139.

På därom av Karlstads Skollovskoloniförening gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att bevilja föreningen ett anslag av 2,000 kronor för dess verksamhet under år 1934 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslag skall, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 11, sid. 3.

§ 140.

På därom av Karlstads Gymnastikförening gjord, av herr Severin som motion upptagen framställning, som av drätselkammaren och berednings-

utskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering föreningen för dess verksamhet under år 1934 ett anslag av 1,200 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 11, sid. 10.

§ 141.

På därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering föreningen Karlstads Barnkrubba för dess verksamhet under år 1934 ett anslag av 2,000 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 11, sid. 14.

§ 142.

I enlighet med framställning från lärarkollegiet vid folkskoleseminariet och på tillstyrkan av drätselkammaren och beredningsutskottet, beviljade stadsfullmäktige utan votering ett anslag av 100 kronor för år 1934 till skolresor för barn vid seminariets övningsskola; och bestämdes, att detta anslagsbelopp skulle, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 11, sid. 19.

§ 143.

På därom gjord framställning, som av herrar Severin och Norsell upptagits som motion samt i avgivna utlåtanden tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beviljade stadsfullmäktige utan votering Hembygds-gillet Ungdomslag för år 1934 ett anslag av 300 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 11, sid. 22.

§ 144.

På därom gjord, av herr Håkansson såsom motion upptagen framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering Mariebergsskogs-nämnden för anordnande av underhållningsprogram i Mariebergsskogen under år 1934 ett anslag av 500 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 11, sid. 26.

§ 145.

På därom gjord framställning, vilken upptagits som motion av herr Olof Wästlund och i infordrade utlåtanden tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja slummens barnkoloni ett anslag för år 1934 av 500 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 11, sid. 28.

§ 146.

På av lönenämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av nämnden den 6 september 1933 upprättat förslag till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler för år 1933.

Se serien A, N:o 11, sid. 30.

§ 147.

Företogo stadsfullmäktige till behandling folkskolestyrelsens framställning angående ersättning för år 1934 till folkskolans lärarpersonal för i lag föreskrivna naturaförmåner, uti vilket ärende lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden.

Se serien A, N:o 11, sid. 33.

På därom av herr Norsell framställt yrkande beslöto stadsfullmäktige utan votering att, med hänsyn till förut fattat beslut angående slöjdläraren Carl Olsens löneförmåner, fastställa nu ifrågavarande naturaförmåner till:

bostadsersättning:

åt ordinarie folkskollärare och slöjdläraren Carl Olsen.....	Kr. 1,000:—
» » folkskollärrinna, fast anställd skolkökslärrinna och fast anställd slöjdlärare	» 750:—
» » småskollärrinna och fast anställd slöjdlärrinna	» 500:—
» extra ordinarie eller vikarierande folkskollärare	» 600:—
» » » » » folkskollärrinna eller skol- kökslärrinna	» 500:—
» » » » » småskollärrinna	» 400:—

bränsleersättning:

åt ordinarie folkskollärare och slöjdläraren Carl Olsen	Kr. 200:—
» » folkskollärarinna, fast anställd skolkökslärarinna och fast anställd slöjdlärare	» 155:—
» » småskollärarinna och fast anställd slöjdlärarinna ...	» 115:—
» extra ordinarie eller vikarierande folkskollärare	» 115:—

§ 148.

Med bifall till därom av folkskolestyrelsen gjord framställning, som tillstyrkts av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att bevilja årliga pensioner att utgå från och med den 1 oktober 1933 till följande städerskor vid folkskolorna nämligen: Augusta Persson med ett belopp av 396 kronor, Anna Johnsson med ett belopp av 412 kronor 50 öre samt Augusta Wik med ett belopp av 214 kronor 50 öre.

Vidare beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan votering, att till pensionskostnaderna under innevarande år anvisa anslag av 255 kronor 75 öre att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 11, sid. 36.

§ 149.

Företogo stadsfullmäktige till behandling lokalstyrelsens vid högre allmänna läroverket framställning angående disponerandet av det förslagsanslag stadsfullmäktige den 18 maj 1933 anvisat för vissa reparations- och inredningsarbeten i läroverket, över vilken framställning drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden.

Se serien A, N:o 11, sid. 40.

Under överläggning i ärendet yrkade herr Karlsson bifall till beredningsutskottets förslag under det herr Severin med instämmande av herr Pettersson yrkade, att fullmäktige, medgivande anslagets eventuella reserverande till nästa år, måtte, med avslag å beredningsutskottets förslag, under förutsättning att icke för flickornas toalett i anspråk toges något för undervisningsändamål avsett utrymme, giva lokalstyrelsen fria händer beträffande ordnandet av ifrågakvarande toalett.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla herr Severins yrkande; och hade fullmäktige sålunda beslutat medgiva, att det för ifrågavarande reparations- och inredningsarbeten anvisade förslagsanslag av 8,000 kronor må, därest detsamma icke under löpande år toges i anspråk, reserveras till nästkommande år samt givit lokalstyrelsen vid läroverket fria händer beträffande ordnandet av ifrågavarande toalett, under förutsättning likväl, att icke för densamma komme att tagas i anspråk något för undervisningsändamål avsett utrymme.

§ 150.

Med bifall till av arbetslöshetskommittén gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet blivit tillstyrkt, beslöto stadsfullmäktige utan votering,

att understödsverksamhet skall få bedrivas under återstoden av innevarande år enligt 45 § i Kungl. kungörelsen den 26 juni 1933 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet;

att till berörda ändamål anvisa i innevarande års stat upptagna, till hyreshjälp avsedda 5,000 kronor jämte ytterligare 3,000 kronor;

att understöd av dessa medel icke skall vara att anse såsom fattigvårdsunderstöd;

att uppdraga åt arbetslöshetskommittén att söka statsbidrag till den föreslagna understödsverksamheten;

att såsom villkor för åtnjutande av dagunderstöd skall föreskrivas skyldighet att under tid motsvarande högst två dagars arbetstid per vecka utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete;

att till förhyrning och uppvärmning av den inom Vänershov anordnade värmestugan och till kostnader för tillsyn av ordningen inom densamma m. m. anvisa anslag av 3,000 kronor; samt

att det nya erforderliga anslagsbeloppet, 6,000 kronor, skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 11, sid. 46.

§ 151.

Drätselkammaren hade avgivit förslag till yttrande över av inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga avgivet betänkande angående gottgörelse

åt statsverket och de sportelberättigade i händelse av inteckningsförnyelsernas avskaffande.

Se serien A, N:o 11, sid. 49.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering förklara sig intet hava att erinra mot vare sig den av de sakkunniga föreslagna höjningen av stämpelavgiften eller den gottgörelse till staden, som föreslagits vid inteckningsförnyelsernas avskaffande.

§ 152.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige vid med acklamation företagna val att i lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket i Karlstad till suppleant för ledamoten f. lasaretsöverläkaren Per Clarholm utse folkskolläraren Ernst Strandman och till suppleant för ledamoten byggmästaren Olof Wästlund utse byggmästaren C. A. Swärd.

Se serien A, N:o 11, sid. 52.

§ 153.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja styrelsen för Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalt ansvarsfrihet för 1932 års räkenskaper och förvaltning.

Se serien A, N:o 11, sid. 53.

§ 154.

Företogo stadsfullmäktige till behandling en av fru Anna Lundins sterbhusdelägare gjord framställning i fråga om jämkning av bestämmelserna i ett av den avlidna till stadens förmån upprättat testamente, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 11, sid. 53.

Fullmäktige beslöto utan votering, att under angivna förutsättningar bifalla ifrågavarande av fru Lundins sterbhusdelägare gjorda framställning samt att bemyndiga f. lektorn V. Vendel och speditören J. A. Håkansson att å stadens vägnar träffa närmare uppgörelse med sterbhusdelägarna och därvid jämväl underteckna och godkänna erforderliga handlingar och arvs-kiftesinstrument ävensom vidtaga alla övriga i ärendet erforderliga åtgärder.

§ 155.

Magistraten hade med bifogande av skrivelse och protokoll till fullmäktige överlämnat inkomna ansökningar till ledigförklarade stadsnotarietjänsten vid rådhusrätten och magistraten i Karlstad.

Se serien A, N:o 11, sid. 60.

Beredningsutskottet hade i avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte företaga valet vid innevarande sammanträde.

Vid nu med slutna sedlar företaget val blev till innehavare av ifrågasvarande tjänst utsedd e. o. hovrättsnotarien Rolf Mæchel med 24 röster.

Sex röster tillföll e. o. hovrättsnotarien Carl Elof Lindgren.

Det antecknades att två blanka röstsedlar avlämnades.

§ 156.

Det antecknades, att herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 23 september 1933.

VALDEMAR VENDEL.

E. ANDER.

R. LÖFGREN.

Offentligen uppläst lördagen den 23 september 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 19 Oktober

N:o 11.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens förslag till utlåtande över betänkande angående revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning att visst belopp av det av landstingets förvaltningsutskott beviljade bidrag för bekämpande av oförvållad arbetslöshet inom staden må få för beredande av arbete användas till makadamslagning;
- 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för *dels* byggande av bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta, *dels* ock om- och nybyggnad av del av allmänna vägen Karlstad—Kristinehamn genom anordnande av tillfartsvägar till nämnda bro samt därav betingade rensningsarbeten i älven och strandskoning å norra stranden;
- 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående lån ur »Karlstads stads olycksfallsförsäkringsfond» till ett antal hos Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen anställda arbetare för inbetalande av i bolaget tecknade preferensaktier;
- 7:o) D:o d:o över magistratens förslag den 14 juni och den 4 oktober 1933 angående ny indelning av staden i valkretsar för stadsfullmäktigeval samt i valdistrikt för riksdagsmannaval;
- 8:o) D:o d:o över Konungens Befallningshavandes i länet skrivelse ifråga om ändring i stadens indelning i pensionsdistrikt;

- 9:o) D:o d:o över magistratens framställning om förordnande av förrättningsman för upprättande av registerkarta för de områden, som skola från och med år 1934 inkorporeras med staden samt anslag för ändamålet;
- 10:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning i fråga om bestämmande av det område, som utöver Karlstads stads planlagda område i avseende å allmänna hälsovården skall betraktas såsom planlagt;
- 11:o) D:o d:o över herrar Andreas Johanssons och Norsells motion angående förflyttning av renhållningsverkets lagring och förbränning av sopor till lämpligare plats än den nuvarande;
- 12:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens förslag till kontrakt mellan staden, å ena, och blivande renhållningsentreprenör, å andra sidan, angående renhållningen inom staden;
- 13:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning om extra anslag å innevarande års stat med 30,500 kronor för utvidgning och förstärkning av elektriska distributionsnätet;
- 14:o) D:o d:o över nykterhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1934 samt till fördelning av för nämnda år till nykterhetens främjande anslag medel;
- 15:o) D:o d:o över Karlstads Orkesterförenings framställning om anslag för verksamhetsåret 1933—1934;
- 16:o) D:o d:o över Styrelsens för Karlstads Teateraktiebolag av herr Pettersson såsom motion upptagna framställning angående anslag till bolagets verksamhet under åren 1934 och 1935;
- 17:o) Beredningsutskottets förslag till val av kommitté för utarbetande av program m. m. för högtidlighållandet av 350-årsminnet av Karlstads stads grundläggning.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 19 oktober 1933.

§ 157.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar ordföranden, Strandman och Lantz, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 158.

Vid herr ordförandens frånvaro leddes dagens förhandlingar av herr vice ordföranden.

§ 159.

Att jämte herr vice ordföranden lördagen den 21 oktober 1933 klockan 3 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Melcher och Larsson.

§ 160.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:

Från magistraten överlämnad ansökan av stadsfogden Arvid Ellwén om anslag till avlöning av ett skrivbiträde å stadsfogdekontoret.

B. Till belyningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet:

Ett antal fastighetsägares av herr Karlsson såsom motion upptagna framställning om framdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas till norra Sundsta.

§ 161.

Föredrogs från herr Lantz inkommen, den 27 september 1933 dagtecknad skrivelse med anhållan att bli befriad från uppdragen att vara ledamot av stadsfullmäktige, suppleant i folkskolestyrelsen och belyningsstyrelsen samt ledamot av regionsplanekommittén.

Med godkännande av de gjorda avsägelsearna beslöto stadsfullmäktige dels hemställa hos magistraten om röstsammanräkning för utseende av efterträdare i stadsfullmäktige för herr Lantz, dels uppdraga åt valnämnden att beträffande övriga uppdrag inkomma med förslag till val.

§ 162.

Till valnämnden överlämnades för förslag till val från brandstyrelsen inkommen skrivelse angående sakkunniga att biträda vid brandsyn.

§ 163.

Föredrogs och lades till handlingarna från Värmlands Nation i Uppsala inkommen tacksamhetskrivelse för det stadsfullmäktige beviljat anslag till hållande av en hembygdsvecka här i staden under innevarande sommar.

§ 164.

Uppå remiss från Konungens Befallningshavande i länet hade stadsfullmäktige att avgiva yttrande över förslag angående revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 12, sid. 1.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering förklara sig intet hava att erinra mot att ifrågavarande förslag lades till grund för en revision av nu gällande kommunallagar.

§ 165.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att återstoden, 4,000 kronor, av det av Värmlands läns landstings förvaltningsutskott staden beviljade bidrag till bekämpande av oförvållad arbetslöshet finge förberedande av arbete användas till makadamslagning.

Se serien A, N:o 12, sid. 3.

§ 166.

Drätselkammaren hade gjort framställning om anslag för *dels* byggande av bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta, *dels* ock om- och nybyggnad av del av allmänna vägen Karlstad—Kristinehamn genom anordnande av

tillfartsvägar till nämnda bro samt därav betingade rensningsarbeten i älven och strandskoning å norra stranden, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande.

Se serien A, N:o 12, sid. 4.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering

att bemyndiga drätselkammaren att omedelbart igångsätta och sedermera slutföra ifrågavarande båda företag avseende brobyggnad och tillfartsvägar m. m.,

att därvid skola iakttagas de villkor och föreskrifter, som komma att gälla för utbekommande av de statsbidrag, som beviljats till ett vart av företagen,

att bevilja anslag av 175,000 kronor till kostnaderna för själva brobyggnaden med bestämmelse, att beloppet skall bestridas av de medel, som blivit avsatta men icke använda för tecknande av aktier i ett planerat järnvägsaktiebolag för hyggande och trafikerande av en smalspårig järnväg i Klarälvsdalen,

att bevilja anslag av 73,050 kronor till kostnaderna för tillfartsvägarna och därav betingade arbeten i älven med bestämmelse, att beloppet skall bestridas ur den fond, som bildats vid försäljning av donationsjord,

att hos Kungl. Maj:t söka tillstånd att få i nu nämnd utsträckning använda medel ur nyssberörda fond, samt

att bemyndiga drätselkammaren att ingå de avtal och överenskommelser, som för företagens utförande bliva erforderliga ävensom vidtaga alla övriga åtgärder i ärendet.

§ 167.

Drätselkammaren hade gjort framställning angående beviljande av lån ur »Karlstads stads olycksfallsförsäkringsfond» till ett antal hos Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen anställda arbetare för inbetalande av i bolaget tecknade preferensaktier, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande.

Se serien A, N:o 12, sid. 8.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering

att bemyndiga drätselkammaren att förfoga över ett belopp av 25,000 kronor ur »Karlstads stads olycksfallsförsäkringsfond» att användas till lån åt ifrågavarande hos Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen anställda arbetare för inbetalande av i bolaget tecknade preferensaktier,

att föreskriva, att såsom säkerhet för ifrågavarande 25 lån solidarisk borgen skall för ett vart tecknas av minst två arbetare efter drätselkammarens prövning, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att fastställa de lånevillkor och bestämmelser i övrigt angående låns utlämnande, som kunna finnas erforderliga och lämpliga, ävensom vidtaga alla av ärendet betingade åtgärder.

§ 168.

Magistraten hade till stadsfullmäktige inkommit med förslag till ny indelning av staden i valkretsar för stadsfullmäktigeval samt i valdistrikt för riksdagsmannaval, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande.

Se serien A, N:o 12, sid. 13.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering att hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning om stadens indelning uti ifrågavarande hänseenden i två valkretsar med fyra valdistrikt inom varje valkrets, allt i enlighet med magistratens förslag den 4 oktober 1933 med tillhörande karta.

§ 169.

Företogo stadsfullmäktige till behandling Konungens Befallningshavandes i länet skrivelse i fråga om ändring i stadens indelning i pensionsdistrikt, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 12, sid. 22.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering

att Karlstads stad skall från och med den 1 januari 1934 indelas i fyra pensionsdistrikt med de i drätselkammarens förslag angivna gränser,

att underställa beslutet härom Konungens Befallningshavandes i länet prövning och fastställelse,

att arvoden till ordförandena i första, andra och tredje distriktet skola för år 1934 utgå med nuvarande belopp och att arvodet till ordföranden i fjärde distriktet skall bestämmas till samma belopp, som för ordföranden i andra distriktet ävensom att ersättningar i övrigt skola utgå med oförändrade belopp, samt

att pensionsnämnderna i varje distrikt skola bestå av, förutom ordförandena och deras suppleanter, fyra ledamöter och fyra suppleanter.

§ 170.

Med bifall därom av magistraten gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att ingå till Konungens Befallningshavande i länet med anhållan om förordnande av förrättningsman för upprättande av registerkarta för de områden av Karlstads landsförsamling och Grava socken, som från och med år 1934 skola inkorporeras med Karlstads stad,

att till erhållande av sådant förordnande föreslå stadsingenjören Gustaf Lovén, samt

att för år 1934 till bestridande av kostnaderna för upprättande av ifrågasvarande registerkarta med vad därmed ägde sammanhang anvisa ett förslagsanslag av 4,000 kronor med bestämmelse, att erforderligt anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 12, sid. 25.

§ 171.

Med bifall till därom av hälsovårdsnämnden gjord, av beredningsutskottet tillstyrkt framställning, beslöto stadsfullmäktige utan votering hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning att det område, som utöver Karlstads stads planlagda område i avseende å hälsovården skall betraktas såsom planlagt, skall från och med år 1934 omfatta, vad som genom begränsning med svart linje blivit å ärendet tillhörande karta angivet.

Se serien A, N:o 12, sid. 28.

§ 172.

Företogo stadsfullmäktige till behandling herrar Andreas Johanssons och Norsells motion om undersökning angående förflyttning av renhållningsverkets lagring och förbränning av sopor till lämpligare plats än den nuvarande, uti vilket ärende hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 12, sid. 31.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering

att renhållningsverkets sopstation från och med den 1 maj 1934 skall förflyttas från Örsholmen,

att soporna därefter skola tippas i den lilla älvgrenen nordväst om Kalvholmen, så att denna älvgren småningom fylles,

att soporna icke skola brännas utan komposteras i den berörda älvgrenen samt entreprenören tillförbindas på ändamålsenligaste sätt sköta sopstationen till förhindrande av elak lukt samt av förekomsten där av råttor,

att upplåta erforderligt område å nordvästra delen av Kalvholmen till blivande renhållningsentreprenör för anläggande, om han så önskar, av svinhus och hönshus,

att godkänna alternativ 2 av förslagen till den väg, som måste anläggas till den nya sopstationen, med uppdrag till drätselkammaren att utföra vägen,

att sedan hälsovårdsnämnden uppgjort reviderat och av drätselkammaren godkänt formulär till kontrakt mellan staden och blivande renhållningsentreprenör antaga samma kontraktsformulär till efterrättelse,

att uppdraga åt hälsovårdsnämnden att utlysa entreprenad å renhållningen enligt förut berörda grunder och antaga entreprenör enligt fastställt kontraktsformulär för tiden från den 1 maj 1934, samt

att för påbörjande av anläggningen av ifrågavarande väg enligt alternativ 2 anvisa anslag av 18,500 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

§ 173.

Med bifall till därom av hälsovårdsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrks, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna förslag till kontrakt mellan staden, å ena,

och blivande renhållningsentreprenör, å andra sidan, angående renhållningen inom staden, vilket kontraktsförslag blivit bifogat hälsovårdsnämndens protokoll den 13 september 1933, § 186.

Se serien A, N:o 12, sid. 37.

§ 174.

Med bifall till därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja extra anslag å innevarande års stat med 30,500 kronor för utvidgning och förstärkning av elektriska distributionsnätet inom staden med bestämmelse tillika, att anslagsbeloppet skall anskaffas, 22,000 kronor genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas och återstoden, 8,500 kronor, genom uttaxering i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga; och skulle å beslutet, i vad det avsåge upplåning, sökas vederbörlig fastställelse.

Se serien A, N:o 12, sid. 40.

§ 175.

I enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna ett av nykterhetsnämnden den 6 oktober 1933, § 326 i protokollet, upprättat förslag till inkomst- och utgiftstat för år 1934 samt till fördelning av för nämnda år till nykterhetens främjande anslagna medel.

Se serien A, N:o 12, sid. 43.

§ 176.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja Karlstads Orkesterförening anslag med ett belopp av 2,500 kronor för verksamhetsåret 1933—1934 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslag skall, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 12, sid. 46.

§ 177.

Med bifall till därom gjord framställning, som av herr Pettersson upptagits såsom motion och blivit tillstyrkt av drätselkammaren och berednings-

utskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja Karlstads Teateraktiebolag anslag av 1,000 kronor för vart och ett av åren 1934 och 1935 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skola, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 12, sid. 50.

§ 178.

Företogo stadsfullmäktige till behandling beredningsutskottets förslag till val av kommitté för utarbetande av program m. m. för högtidlighållandet av 350-årsminnet av Karlstads stads grundläggning.

Se serien A, N:o 12, sid. 60.

På förslag av herr Severin beslöto stadsfullmäktige utan votering att för ifrågavarande ändamål utse en kommitté bestående av lektorn V. Vendel, förste stadsläkaren Hugo Severin, folkskolläraren Ernst Strandman, majoren C. E. Nygren, lektorn Lars Dalgren, lektorn Per Stolpe, borgmästaren Erik Lundblad och byggnadschefen Erik Björkman.

§ 179.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts beslöto stadsfullmäktige utan votering

att godkänna den 16 oktober 1933 upprättat avtal mellan staden, å ena, och Dahlgrens Efterföljare J. E. Jansson Aktiebolag, å andra sidan, angående avstående av mark å Herrgårdens område för genomförande av i princip godkänt förslag till stadsplan,

att för gäldande av i sagda avtal föreskrivet ersättningsbelopp anvisa anslag av 31,000 kronor med bestämmelse, att beloppet skall bestridas ur den fond, som bildats vid försäljning av donationsjord,

att hos Kungl. Maj:t söka tillstånd att få i nu nämnd utsträckning använda medel ur nyssberörda fond, samt

att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt träffa de överenskommelser, som med ifrågavarande bolag kunde bliva erforderliga ifråga om åtkomst av mark för merberörda stadsplans genomförande ävensom vidtaga övriga i ärendet erforderliga åtgärder.

Se serien A, N:o 12^{1/2}, sid. 1.

I beslutet deltog ej herr Severin.

§ 180.

Det antecknades, att herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 21 oktober 1933.

J. A. HÅKANSSON.

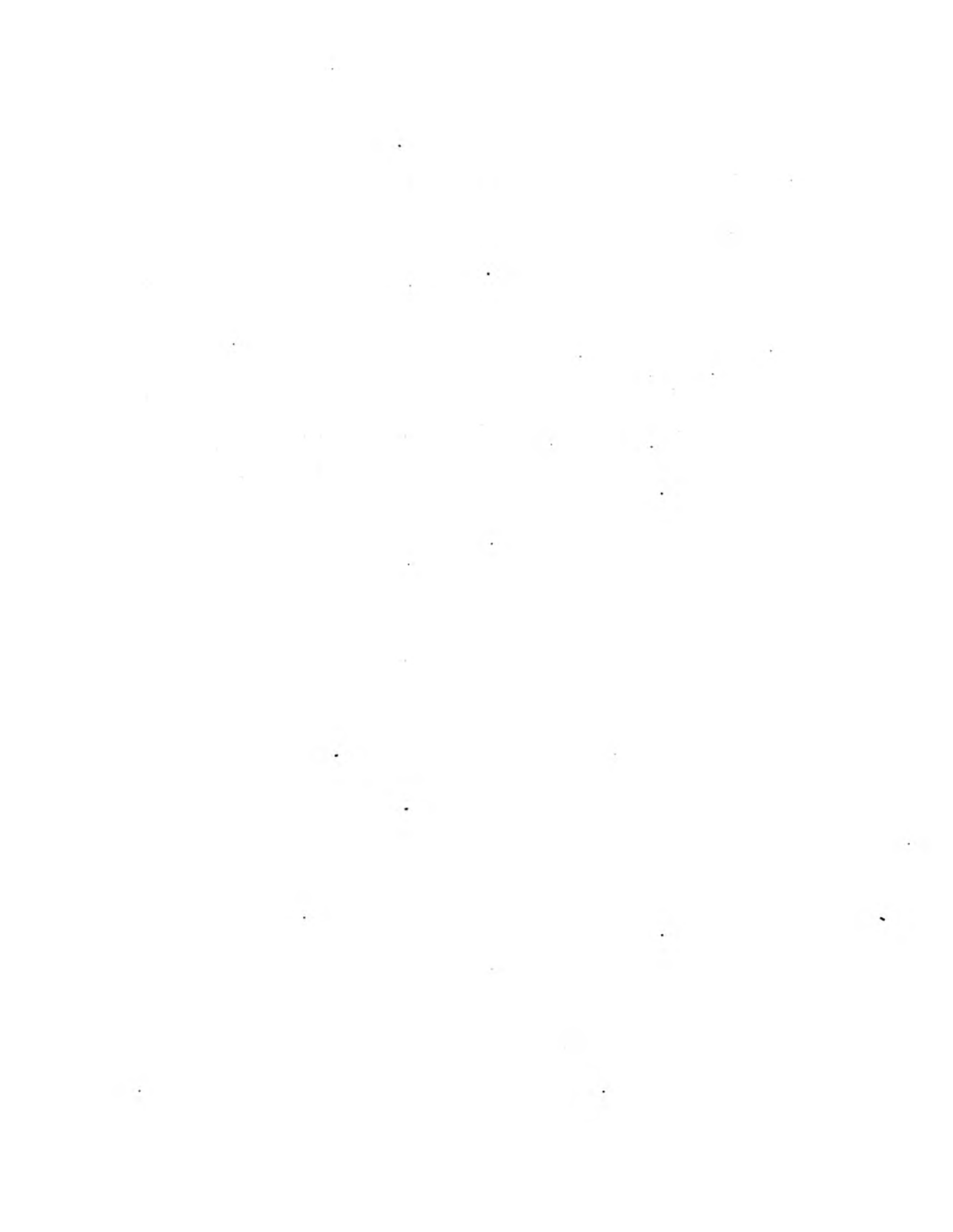
E. MELCHER.

PER LARSSON.

Offentligen uppläst lördagen den 21 oktober 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 16 November

N:o 12.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens framställning angående anslag för reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1934;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ny- och omläggning av gator m. m. inom stadens planlagda område under år 1934;
- 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag för underhåll av gator och väggar m. m. såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1934;
- 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag för anskaffande av maskiner och därmed sammanhängande anläggningar för Centralförrådet;
- 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning i fråga om dels anslag och dels lån till Karlstads härads väghållningsdistrikt i enlighet med mellan drätselkammaren och vägstyrelsen ingånget avtal;
- 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående översköterskan Emmy Magnussons pensionering;
- 9:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning att för år 1934 ett arvode av 2,000 kronor måtte beviljas kammarens ordförande;
- 10:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning om anslag för framdragande av gasledning till Björkhagen å norra stadsområdet;

- 11:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för gasverket under år 1934;
- 12:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för elektricitetsverket under år 1934;
- 13:o) D:o d:o över hamnstyrelsens framställning om anslag för inköp av sanduppfordringsverk och släpmaskineri för hamnens räkning;
- 14:o) D:o d:o över hamnstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för hamnen under år 1934;
- 15:o) D:o d:o över en för Karlstads stifts- och läroverksbibliotek gjord framställning om anslag för år 1934;
- 16:o) D:o d:o över Karlstads Husmodersförenings av herr Håkansson såsom motion upptagna framställning om anslag till föreningens barnträdgårdsverksamhet;
- 17:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående nedsättning av terminsavgifterna vid läroverket;
- 18:o) D:o d:o över E. A. Lindblads ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 34 vid Romstad få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II;
- 19:o) D:o d:o över Sven August Anderssons ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 2 Eriksdal få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II;
- 20:o) D:o d:o över Karl Ivar Anderssons ansökan om tillstånd att i fastigheten Älvros N:o 12 få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II;
- 21:o) D:o d:o över arbetslöshetskommitténs framställning angående anslag för kommitténs verksamhet under år 1934;
- 22:o) D:o d:o över arbetslöshetskommitténs framställning, att vid anordnande av utbildningskurser för arbetslösa unga män få använda ett besparat anslag å 1,000 kronor;
- 23:o) D:o d:o över rektors vid högre allmänna läroverket skrivelse med överlämnande av sparbanksbok, vilket disponerats av läroverkets frivilliga brandkår sedan dess upprättande år 1878;
- 24:o) D:o d:o över barnavårdsnämndens framställning i fråga om löneförbättring åt barnavårdsföreståndaren, höjning av arvodena till nämndens sekre-

- rare och biträdande sekreterare, ordinarie anställning för föreståndarinnan och första biträdet vid upptagningshemmet samt arvode till nämndens ordförande;
- 25:o) D:o d:o över magistratens framställning angående anslag från och med år 1934 till avlöning dels för två distriktskonstapelsbefattningar dels för ytterligare en kriminalkonstapelsbefattning vid poliskåren;
- 26:o) D:o d:o över magistratens framställning om förbättrade löneförmåner för magistratens ledamöter samt poliskommisarien;
- 27:o) D:o d:o över magistratens framställning angående anställande av fjärdingsmannen i Karlstads socken, K. J. Nilsson, såsom exekutionsbiträde inom staden;
- 28:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning angående förbättrade löneförmåner för nämndens befattningshavare ävensom inrättande av ytterligare en befattning såsom hälsovårdstillsyningsman;
- 29:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens framställning angående tillsättande av ytterligare en ordinarie tillsyningsman samt arvodet till ordföranden och sekreteraren;
- 30:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag ifråga om uppupprättande av stomplan för viss del av Västra stadsområdet;
- 31:o) D:o d:o över magistratens framställning om utseende av hyresräkningskommitté;
- 32:o) Beredningsutskottets förslag till val av arbetslöshetskommitte.

PROTOKOLL

hålet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 november 1933.

§ 180.

Vid förrättat upprop befunnos samtliga stadsfullmäktiges ledamöter närvarande med undantag av herrar Thorngren och Hanes, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 181.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 18 november 1933 klockan 3 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Edén och Pettersson.

§ 182.

Föredrogs till stadsfullmäktige inkommet utdrag av magistratens protokoll den 8 november 1933, enligt vilket vid då företagen rötsammanräkning sågverksarbetaren C. J. Gräås blivit utsedd till ledamot av stadsfullmäktige efter redaktören Karl Lantz, vilken avflyttat från staden; och blev herr Gräås i samband härmed av herr ordföranden hälsad välkommen i fullmäktige.

§ 183.

Till drätselkammaren och beredningsutskottet remitterades för yttrandens avgivande:

Herr Norsells den 15 november 1933 dagtecknade motion, att fullmäktige måtte lämna drätselkammaren i uppdrag, att efter verkställd utredning inkomma med förslag till rätning av Sjöstadsvägen samt flyttning av vägporten vid Klarastrand till lämplig plats söder om fastigheten Klarastrand 9 B;

Värmlands Turisttrafikförenings den 18 november 1933 dagtecknade, av herr Melcher såsom motion upptagna framställning om anslag av 500 kronor till föreningens verksamhet under år 1934.

§ 184.

Till drätselkammaren överlämnades för kännedom en från Aktiebolaget Sveriges Litografiska Tryckerier inkommen, den 30 oktober 1933 dagtecknad skrivelse angående propaganda för utveckling av stadens industri, handel och turiströrelse.

§ 185.

Föredrogs och lades till handlingarna Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 28 oktober 1933 angående viss ändring av stadens indelning i valkretsar för val av stadsfullmäktige, uti vilket ärende fullmäktige fattat beslut den 19 i samma månad.

§ 186.

Föredrogs och lades till handlingarna Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 31 oktober 1933 på ansökning av Karlstads Systemaktiebolag om rättighet till detaljhandel med rusdrycker inom staden under åren 1934, 1935 och 1936, över vilken ansökning stadsfullmäktige den 15 juni 1933 avgivit yttrande.

§ 187.

Stadsfullmäktige hade den 21 september 1933, på sätt och under villkor § 154 i då hållet protokoll närmare utvisar, beslutit medgiva vissa jämkningar av bestämmelserna i ett av framlidna änkefru Anna Lundin den 17 september 1931 till stadens förmån upprättat testamente samt därvid bemyndigat herrar ordföranden och vice ordföranden, f. lektorn V. Vendel och speditören J. A. Håkansson, att å stadens vägnar träffa närmare uppgörelse med sterbhusdelägarna och jämväl underteckna och godkänna erforderliga handlingar och arvskiftesinstrument ävensom vidtaga alla övriga i ärendet erforderliga åtgärder.

Sedan bouppteckning efter den avlidna blivit den 11 oktober 1933 avslutad, hade arvskifte den 4 därpå följande november månad förrättats, därvid lektor Vendel och speditören Håkansson varit närvarande samt godkänt och undertecknat skiftesinstrument, av vilket avskrift tillställts fullmäktiges herr ordförande och inhämtades därur, att stadens andel i kvarlåtenskapen, sedan vissa legat utgått, belöpte sig å 354,831 kronor 31 öre med skyldighet för staden dels att förvalta och använda de tillskiftade medeln enligt be-

stämmelserna i testamentet med ovan omförmälda jämkning dels ock att betala all på grund av skiftet utgående arvskatt, preliminärt beräknad till 70,954 kronor.

Stadsfullmäktige beslöto nu, med läggande av den inkomna avskriften av arvskiftesinstrumentet till handlingarna, utan votering att med tacksamhet mottaga den frikostiga donationen samt uppdrog åt herrar ordföranden och vice ordföranden att lyfta och utkvittera staden tillkommande medel samt företaga övriga i ärendet för bevakande av stadens rätt erforderliga åtgärder.

§ 188.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering för reparations- och underhållsarbete å stadens byggnader under år 1934 i enlighet med ett av särskilda kommittéerade den 14 oktober 1933 uppgjort förslag ett anslag av 35,000 kronor, att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 13, sid. 1.

§ 189.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering för ny- och omläggning av gator m. m. inom stadens planlagda område under år 1934 anslag av tillhopa 73,700 kronor med bestämmelse, att ifrågavarande belopp skall anskaffas, 38,000 kronor av tillgängliga ordinarie bilskattemedel, 12,500 kronor genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas samt återstoden, 23,200 kronor, genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga; skolande å beslutet, i vad det avsåge upplåning sökas vederbörlig fastställelse.

Se serien A, N:o 13, sid. 3.

§ 190.

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning angående anslag å sammanlagt 158,500 kronor för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1934.

Se serien A, N:o 13, sid. 6.

Under överläggningen i ärendet yrkade herr Håkansson bifall till drätselkammarens ifrågavarande framställning om anslags beviljande, men föreslog att beloppet 158,500 kronor skulle anskaffas genom att använda, dels 1,295 kronor av för budgetåret 1931—1932 influtna icke disponerade ordinarie bilskattemedel, dels 55,715 kronor 84 öre av för budgetåret 1932—1933 influtna dylika medel, vilket senare belopp återstode sedan avsättning skett till förräntning och amortering av stadens lån för permanentbeläggning av vägar, samt återstoden 101,489 kronor 16 öre genom uttaxering.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1934 bevilja anslag av tillhoppa 158,500 kronor med bestämmelse tillika, att ifrågavarande belopp skall anskaffas, 57,010 kronor 84 öre av tillgängliga för budgetåren 1931—1932 och 1932—1933 staden tilldelade ordinarie automobilskattemedel samt återstoden, 101,489 kronor 16 öre, genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

§ 191.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering för anskaffande av maskiner och därmed sammanhängande anläggningar för centralförrådet anslag av tillhoppa 55,200 kronor med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall anskaffas genom uttaxering under en tid av fem år, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 13, sid. 9.

§ 192.

Drätselkammaren hade till fullmäktige inkommit med framställning om dels anslag och dels lån till Karlstads härads väghållningsdistrikt i enlighet med mellan kammaren och vägstyrelsen ingånget avtal, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande.

Se serien A, N:o 13, sid. 10.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto fullmäktige utan votering, att anvisa ett belopp av 38,400 kronor såsom bidrag till vägdistriktets kostnader för vägen Rud—Kroppkärr och Kroppkärr—Väse härads gräns ävensom till merkostnaden för snabbare utförande av förstnämnda företag,

stämmelserna i testamentet med ovan omförmälda jämkning dels ock att betala all på grund av skiftet utgående arvskatt, preliminärt beräknad till 70,954 kronor.

Stadsfullmäktige beslöto nu, med läggande av den inkomna avskriften av arvskiftesinstrumentet till handlingarna, utan votering att med tacksamhet mottaga den frikostiga donationen samt uppdrog åt herrar ordföranden och vice ordföranden att lyfta och utkvittera staden tillkommande medel samt företaga övriga i ärendet för bevakande av stadens rätt erforderliga åtgärder.

§ 188.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering för reparations- och underhållsarbete å stadens byggnader under år 1934 i enlighet med ett av särskilda kommittéerade den 14 oktober 1933 uppgjort förslag ett anslag av 35,000 kronor, att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 13, sid. 1.

§ 189.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering för ny- och omläggning av gator m. m. inom stadens planlagda område under år 1934 anslag av tillhoppa 73,700 kronor med bestämmelse, att ifrågavarande belopp skall anskaffas, 38,000 kronor av tillgängliga ordinarie bilskattemedel, 12,500 kronor genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas samt återstoden, 23,200 kronor, genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga; skolande å beslutet, i vad det avsåge upplåning sökas vederbörlig fastställelse.

Se serien A, N:o 13, sid. 3.

§ 190.

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning angående anslag å sammanlagt 158,500 kronor för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1934.

Se serien A, N:o 13, sid. 6.

Under överläggningen i ärendet yrkade herr Håkansson bifall till drätselkammarens ifrågavarande framställning om anslags beviljande, men föreslog att beloppet 158,500 kronor skulle anskaffas genom att använda, dels 1,295 kronor av för budgetåret 1931—1932 influtna icke disponerade ordinarie bilskattemedel, dels 55,715 kronor 84 öre av för budgetåret 1932—1933 influtna dylika medel, vilket senare belopp återstode sedan avsättning skett till förräntning och amortering av stadens lån för permanentbeläggning av vägar, samt återstoden 101,489 kronor 16 öre genom uttaxering.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1934 bevilja anslag av tillhoppa 158,500 kronor med bestämmelse tillika, att ifrågavarande belopp skall anskaffas, 57,010 kronor 84 öre av tillgängliga för budgetåren 1931—1932 och 1932—1933 staden tilldelade ordinarie automobilskattemedel samt återstoden, 101,489 kronor 16 öre, genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

§ 191.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering för anskaffande av maskiner och därmed sammanhängande anläggningar för centralförrådet anslag av tillhoppa 55,200 kronor med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall anskaffas genom uttaxering under en tid av fem år, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 13, sid. 9.

§ 192.

Drätselkammaren hade till fullmäktige inkommit med framställning om dels anslag och dels lån till Karlstads härads vägghållningsdistrikt i enlighet med mellan kammaren och vägstyrelsen ingånget avtal, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande.

Se serien A, N:o 13, sid. 10.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto fullmäktige utan votering, att anvisa ett belopp av 38,400 kronor såsom bidrag till vägdistriktets kostnader för vägen Rud—Kroppkärr och Kroppkärr—Väse härads gräns ävensom till merkostnaden för snabbare utförande av förstnämnda företag,

att ifrågavarande anslagsbelopp skall anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas ävensom att beslutet härom skall underställas vederbörlig prövning och fastställelse, samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel bevilja vägdistriktet räntefria lån, ett å 25,000 kronor enligt punkt B 4 i den mellan kammaren och vägstyrelsen träffade överenskommelsen och ett å högst 108,400 kronor enligt punkt B 5 i samma överenskommelse; skolande båda lånen återbetalas såsom i nämnda punkter angivits.

§ 193.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att staden skall från och med den 12 maj 1937 bevilja sköterskan Emmy Magnusson pension beräknad å ett reducerat pensionsunderlag av 2,460 kronor enligt för stadens befattningshavare gällande grunder, under villkor emellertid, att länets landsling från och med den 1 april 1933 till pensioneringen dels bidroge med en årlig avgift av 338 kronor 50 öre dels ock av Magnussons avlöning innehölle och till stadskassan inlevererade 89 kronor 60 öre om året, allt för tiden tills Magnusson uppnått stadgad pensionsålder.

Se serien A, N:o 13, sid. 18.

§ 194.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1934 bevilja kammarens ordförande ett arvode av 2,000 kronor att för uttaxering upptagas i inkomst- och utgiftsstaten för sagda år.

Se serien A, N:o 13, sid. 20.

§ 195.

Med bifall till därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering för framdragande av gasledning till Björkhagen å Norra stadsområdet ett anslag av 2,400 kronor, att, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 13, sid. 21.

§ 196.

Med bifall till därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering anslag av 12,000 kronor till kapitalutgifter å skattestat för gasverket under år 1934 att användas för vissa angivna ändamål med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 13, sid. 24.

§ 197.

Företogo stadsfullmäktige till behandling en av belysningsstyrelsen gjord framställning om anslag till kapitalutgifter å skattestat för elektricitetsverket under år 1934, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 13, sid. 26.

Med bifall till beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för av belysningsstyrelsen föreslagna ändamål bevilja anslag av tillhopa 65,940 kronor att anskaffas, 5,000 kronor genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas och återstoden, 60,940 kronor, genom uttaxering, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga samt att å beslutet, i vad det avsåge lån söka vederbörlig fastställelse.

§ 198.

På därom av hamnstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering styrelsen anslag för inköp av sanduppfordringsverk och släpmaskineri för hamnens räkning å 40,000 kronor att anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas; och skulle å beslutet, i vad det avsåge upplåning, sökas vederbörlig fastställelse.

Se serien A, N:o 13, sid. 28.

§ 199.

Företogo stadsfullmäktige till behandling hamnstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för hamnen under år 1934, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 13, sid. 30.

Med bifall till beredningsutskottets förslag i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för inköp av inventarier och anläggning av en körbar lastbrygga invid 15-tonskranen bevilja hamnstyrelsen anslag å tillhoppa 4,600 kronor med bestämmelse, att 4,000 kronor skola anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas samt återstoden, 600 kronor, genom uttaxering, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga; och skulle å beslutet, i vad det avsåge upplåning sökas vederbörlig fastställelse.

§ 200.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för år 1934 bevilja Karlstads stifts- och läroverksbibliotek anslag med dels 500 kronor till expeditionskostnader dels ock 1,000 kronor till inbindning med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslag skola, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 13, sid. 31.

§ 201.

Företogo stadsfullmäktige till behandling Karlstads Husmodersförenings av herr Håkansson såsom motion upptagna framställning om anslag av 1,000 kronor till föreningens barntädgårdsvärksamhet, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden samt på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige, att för ifrågavarande ändamål bevilja föreningen ett anslag för år 1934 av 300 kronor.

Se serien A, N:o 13, sid. 35.

Överläggning uppkom, varunder herrar Hult och Dalgren yrkade, att fullmäktige icke måtte bevilja något anslag för ändamålet under det att herrar Löfberg, Karlsson och Ohlsson samt fru Löfgren yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för meromnämnda ändamål för år 1934 bevilja Karlstads Husmodersförening anslag av 300 kronor, att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

§ 202.

Företogo stadsfullmäktige till behandling styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående nedsättning i terminsavgifterna vid läroverket, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 13, sid. 39.

Under överläggningen i ärendet yrkade herr Severin bifall till beredningsutskottets förslag med tillägg att stadsfullmäktige skulle uttala sin förväntan att liknande kontroll, som vid högre allmänna läroverket tillämpas i fråga om nedsättning av terminsavgifter skall komma till användning även vid högre elementarläroverket för flickor.

I anledning härav upplyste herr Pettersson om att redan nu utövades noggrann kontroll vid nedsättning av terminsavgifterna samt yrkade, med instämmande av herr Andreas Johansson, bifall till beredningsutskottets förslag oförändrat.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering med 21 röster mot 12, som voro för bifall till herr Severins yrkande, att bifalla beredningsutskottets förslag oförändrat; och hade fullmäktige sålunda beslutit medgiva styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor rätt för år 1934 att, utöver i den gjorda framställningen angiven nedsättning, bevilja ytterligare nedsättning av terminsavgifterna vid läroverket intill ett belopp av 4,800 kronor.

§ 203.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av E. A. Lindblad gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 34 vid Romstad få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II, beslöto stadsfullmäktige utan votering, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, att avstyrka bifall till ansökningen.

Se serien A, N:o 13, sid. 41.

§ 204.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Sven August Andersson gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 2 i Eriksdal få till avhämtning försälja

pilsnerdricka, klass II, beslöto stadsfullmäktige utan votering, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, avstyrka bifall till ansökningen.

Se serien A, N:o 13, sid. 42.

§ 205.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infortrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Karl Ivar Harald Andersson gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten Älvros N:o 12 få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II, beslöto stadsfullmäktige utan votering, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, avstyrka bifall till ansökningen.

Se serien A, N:o 13, sid. 44.

§ 206.

Företogo stadsfullmäktige till behandling arbetslöshetskommitténs framställning angående anslag för kommitténs verksamhet under år 1934, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 13, sid. 46.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering

att för arbetslöshetskommitténs verksamhet under år 1934 bevilja anslag å tillhoppa 60,800 kronor, att i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering,

att emellertid anslagen 50,000 kronor till dagunderstöd och 4,000 kronor till hyreshjälp allenast få tagas i anspråk under förutsättning att statsbidrag för dessa ändamål komma att beviljas med i kommitténs ifrågavarande framställning förutsatta belopp,

att uppdraga åt kommittén att söka statsbidrag till den föreslagna understödsverksamheten avseende dagunderstöd och hyreshjälp,

att förklara att ifrågavarande anslag till understödsverksamheten icke skola vara att anse såsom fattigvårdsunderstöd, samt

att såsom villkor för åtnjutande av dagunderstöd föreskriva skyldighet att under en tid motsvarande högst två dagars arbetstid i veckan utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete.

§ 207.

Med bifall till därom av arbetslöshetskommittén gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering medgiva att kommittén till bestridande av lokalhyror, arbetsmaterial m. m. vid anordnande av utbildningskurser för arbetslösa unga män må få använda ett ännu icke disponerat belopp av 1,000 kronor av det anslag å 3,000 kronor, fullmäktige den 21 september 1933 beviljat kommittén för anordnande av värmestuga m. m. inom Vänershov.

Se serien A, N:o 13, sid. 49.

§ 208.

Företogo stadsfullmäktige till behandling rektors vid högre allmänna läroverket skrivelse med överlämnande av sparbanksbok, som disponerats av läroverkets frivilliga brandkår sedan dess upprättande år 1878, uti vilket ärende brandstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 13, sid. 51.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att å ifrågavarande sparbanksbok innestående medel, uppgående till 1,245 kronor 69 öre jämte för innevarande år upplupen ränta, skola ställas till brandstyrelsens förfogande att användas för borgarbrandkåren, på sätt, styrelsen kunde finna lämpligt.

§ 209.

Företogo stadsfullmäktige till behandling barnvårdsnämndens framställning i fråga om löneförbättring för barnvårdsföreståndaren, höjning av arvodena till nämndens sekreterare och biträdande sekreterare, ordinarie anställning för föreståndarinnan och första biträdet vid upptagningshemmet samt arvode till nämndens ordförande, uti vilket ärende lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden.

Se serien A, N:o 13, sid. 56.

Stadsfullmäktige beslöt utan votering att avslå barnvårdsnämndens ifrågavarande framställning om höjd avlöning till barnvårdsföreståndaren och höjning av arvodena till nämndens sekreterare och biträdande sekreterare,

att föreståndarinnetjänsten och första biträdestjänsten vid upptagningshemmet skola från och med år 1934 uppföras å ordinarie stat, samt att till nuvarande föreståndarinnan skall utgå dels grundlön av 1,450 kronor dels ett första ålderstillägg av 145 kronor och till första biträdet dels grundlön av 600 kronor dels ett första ålderstillägg av 60 kronor,

att till barnavårdsnämndens ordförande skall för år 1934 utgå arvode med 400 kronor, samt

att å beslutet, i vad det avsåge arvode till ordföranden, söka länsstyrelsens fastställelse.

§ 210.

Magistraten hade inkommit med framställning att stadsfullmäktige måtte bevilja anslag från och med 1934 till avlöning dels för två distriktskonstapelsbefattningar med förmåner i överensstämmelse med vad som gällde för extra konstaplar vid stadens poliskår, dock utan rätt till befordran till ordinarie konstaplar, dels för ytterligare en kriminalkonstapelsbefattning med lön och förmåner som gällde för dylik befattning vid samma kår.

I ärendet hade polisnämnden, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 13, sid. 61.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering

att bifalla magistratens ifrågavarande framställning, skolande löne- och andra förmåner utgå i enlighet med vad närmare blivit angivet i polisnämndens protokoll den 30 oktober 1933, § 28, samt

att underställa beslutet Konungens Befallningshavandes i länet prövning och fastställelse.

§ 211.

Beslöto stadsfullmäktige utan votering att, i enlighet med av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna förslag, avslå en av magistraten gjord framställning om förbättrade löneförmåner för magistratens ledamöter och poliskommissarierna.

Se serien A, N:o 13, sid. 70.

§ 212.

Med bifall till därom gjord framställning beslöto stadsfullmäktige utan votering, att bemyndiga magistraten att till exekutionsbiträde inom staden från och med den 1 januari 1934 antaga fjärdingsmannen i Karlstads socken, Karl J. Nilsson, med de löneförmåner, som tillkomme sådan tjänsteman.

Se serien A, N:o 13, sid. 74.

§ 213.

Beslöto stadsfullmäktige utan votering att i enlighet med av löne-nämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna förslag avslå en av hälsovårdsnämnden gjord framställning angående förbättrade löne-förmåner för nämndens befattningshavare ävensom om inrättande av ytter-ligare en befattning såsom tillsyningsman vid hälsovården.

Se serien A, N:o 13, sid. 77.

§ 214.

Företogo stadsfullmäktige till behandling en av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning angående tillsättande av ytterligare en ordinarie tillsyningsman samt arvoden till ordföranden ävensom sekreteraren hos styrelsen.

Från lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet förelågo i ärendet avgivna yttranden.

Se serien A, N:o 13, sid. 81.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att från och med år 1934 anställa ytterligare en ordinarie tillsyningsman vid fattigvården med löneförmåner, som inom staden tillkomme sådan befattninghavare,

att arvode skall för år 1934 utgå till fattigvårdsstyrelsens ordförande med 1,200 kronor ävensom att underställa beslutet i denna del länsstyrelsens prövning och fastställelse, samt

att avslå styrelsens framställning i vad den avsåge förhöjt arvode till styrelsens sekreterare.

§ 215.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av berednings-utskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering förklara, att fullmäk-

tiges beslut den 20 oktober 1932 att tillsätta en kommitté för uppgörande enligt angivna riktlinjer av en allmän trafik- och dispositionsplan för staden skall anses innefatta beslut jämväl om utarbetande av stomplan till en början för Västra stadsområdet mellan Klarälven och Skoghallsjärnvägen.

Se serien A, N:o 13, sid. 85.

§ 216.

Företogo stadsfullmäktige till behandling en av magistraten gjord framställning angående utseende av en kommitté för granskning och komplettering av i sammanhang med verkställd hyresräkning år 1933 inkomna uppgifter samt beslöto därvid med acklamation att i enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag till ledamöter uti ifrågavarande kommitté utse 1:ste stadsläkaren Hugo Severin, sammankallande, plåtslagaren O. W. Karlsson, stadsarkitekten Olle Lagergren, direktören N. Fr. Lindh och stations-skrivaren Einar Kjellenberg.

Fullmäktige bemyndigade vidare utan votering drätselkammaren att efter arbetets avslutande till ledamöterna utbetala det arvode, som må befinnas skäligt.

Se serien A, N:o 13, sid. 86.

§ 217.

I anledning av Kungl. kungörelsen den 26 juni 1933 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet hade beredningsutskottet avgivit förslag till val av särskild arbetslöshetskommitté inom staden.

Se serien A, N:o 13, sid. 87.

Då stadsfullmäktige nu företogo ärendet till behandling, så hade av-sägelser inkommit och framställdes vidare förslag till ändrad sammansättning av kommittén, varför fullmäktige beslöto ajournera sammanträdet till dess beredningsutskottet, som omedelbart skulle sammanträda, fått tillfälle att avgiva nytt förslag i ärendet.

Efter ett kortare uppehåll fortsattes ånyo sammanträdet och beslöto stadsfullmäktige i enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag till en början utan votering att arbetslöshetskommittén skall utgöras av åtta ledamöter och fyra suppleanter för dem samt därefter vid med acklamation företaget val att för tiden till den 1 januari 1935 till ledamöter av kommittén

utse 1:ste stadsläkaren Hugo Severin, fru Alma Norssell, verkmästaren S. P. Florell, plåtslagaren Olof Eriksson, handlanden Petrus Lindkvist, disponenten Karl Jakobsson, ingeniören Bror Håkansson, och rådmannen Harry Jacobson samt till suppleanter gjutaren K. S. Krutmeijer, snickaren Kalixtus Nordström, fabrikören Alfred Larsson och svarvaren Axel Peterson ävensom till revisorer bankkassören Th. Aldén och materialförvaltaren G. V. Forsberg.

Fullmäktige beslöt slutligen att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande av ordförande och hans suppleant i kommittén ävensom utseende av revisor.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat lördagen den 18 november 1933.

VALDEMAR VENDEL.

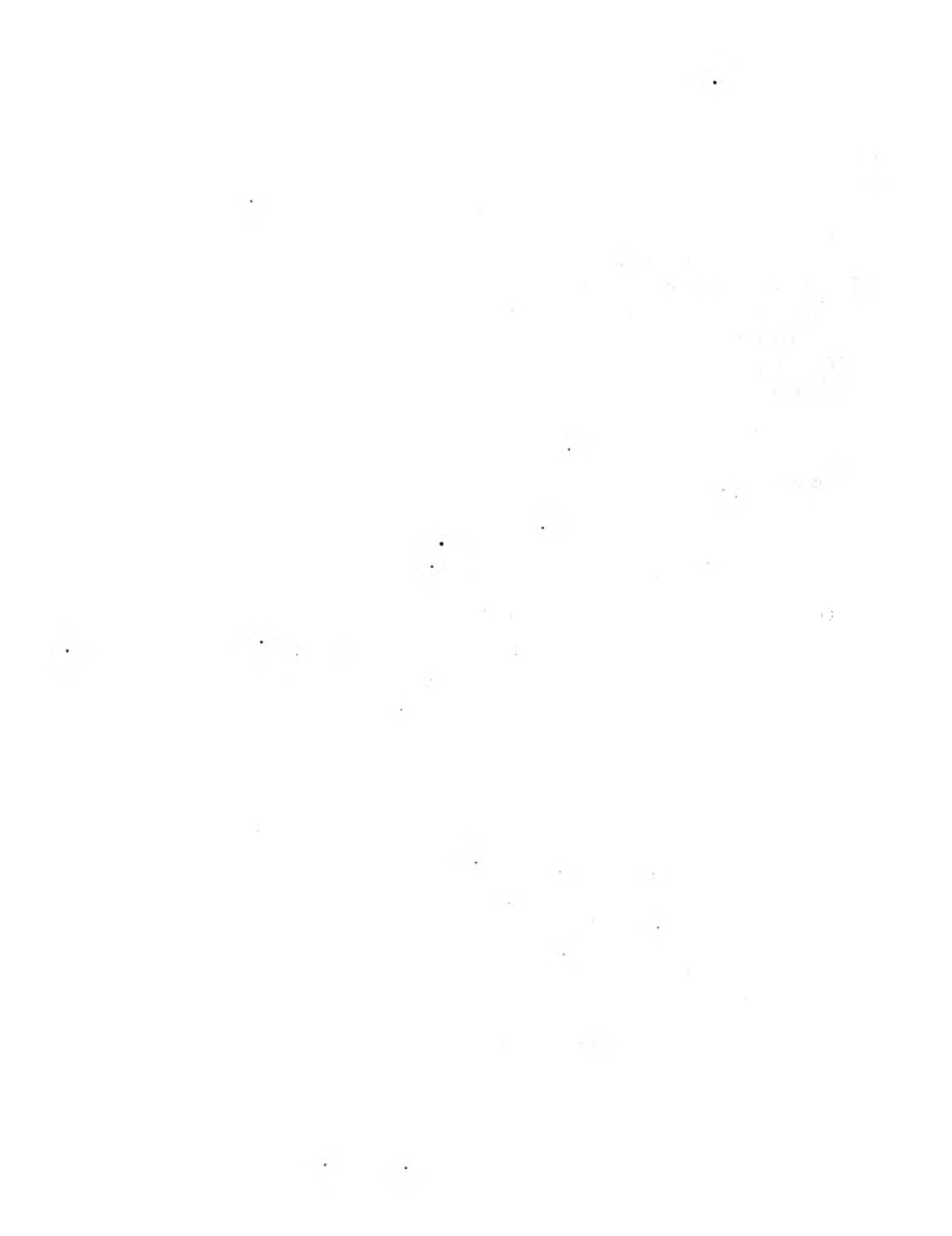
AXEL EDÉN.

TH. PETTERSSON.

Offentligen uppläst lördagen den 18 november 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 21 December

N:o 13.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens framställning ifråga om framdragande av avlopps- och vattenledningar för det s. k. Herrgårdsområdet mellan gamla kyrkogården och S:a Sundsta;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för inköp av inventarier m. m. från Aktiebolaget Vänershov;
- 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående pension till stadsarbetaren Nils Gustaf Haglind;
- 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning i ärende angående statslån till främjande av bostadsbygge i städer och stadsliknande samhällen;
- 7:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning om anslag för täckande av nettoutgifterna vid driften av epidemisjukhuset under år 1933;
- 8:o) D:o d:o över jubileumskommitténs framställning om anslag för tryckning av Karlstads stads historia del I;
- 9:o) D:o d:o över arbetslöshetskommitténs framställning om att av besparat anslag få använda ett belopp av 2,000 kronor för utdelning till behövande arbetslösa inom staden vid instundande julhelg;
- 10:o) D:o d:o över barnmorskestyrelsens i Värmlands län framställningar i ärende angående avlöningsbidrag från staden till distriktsbarnmorskorna i Grava och Spånga distrikt;
- 11:o) D:o d:o över Centralförbundets för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsens av hr Strandman såsom motion upptagna

- framställning om anslag till en upplysningskurs i Kristinehamn under år 1934;
- 12:o) D:o d:o över Värmlands Turisttrafikförenings av herr Melcher såsom motion upptagna framställning om anslag för år 1934 till föreningens verksamhet;
- 13:o) D:o d:o över Karlstads Simsällskaps framställning om anslag för år 1934;
- 14:o) D:o d:o över regionplanekommitténs framställning om utverkande av byggnadsförbud å vissa utom stadsplan belägna områden;
- 15:o) Beredningsutskottets förslag till yttrande över en av inom justitiedepartementettillkalladesakkunniga verkställd utredning angående ordningen för stadsdomaretjänsternas tillsättande m. m.;
- 16:o) Beredningsutskottets utlåtande över förslag till utgifts- och inkomststat för år 1934;
- 17:o) Beredningsutskottets förslag ifråga om annonsering om stadsfullmäktiges sammanträden m. m. under år 1934;
- 18:o) Beredningsutskottets förslaganående utseende av sakkunniga biträden vid sjöförklaringar under år 1934;
- 19:o) Beredningsutskottets förslag till val av sakkunniga att jämlikt 11 § 2 mom. i gällande brandstadga biträda vid brandsyn;
- 20:o) Val till kommunala befattningar och uppdrag, som vid innevarande års utgång bliva lediga;
- 21:o) Val av ordförande i stadsfullmäktige för år 1934;
- 22:o) Val av vice ordförande i stadsfullmäktige för år 1934;
- 23:o) Val av sekreterare hos stadsfullmäktige för år 1934.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 21 december 1933.

§ 218.

Vid förrättat upprop befunnos samtliga stadsfullmäktiges ledamöter närvarande med undantag av herr Hanes, fru Löfgren och herr Almqvist, vilka för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 219.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 23 december 1933 klockan 3 efter middagen å drätselkammarens sällsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Dalgren och Svensson.

§ 220.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet.*

Fattigvårdsstyrelsens den 2 december 1933 dagtecknade framställning att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen göra framställning att antalet kommunalombud vid mantalsskrivning måtte fastställas till åtta ävensom instruktion för och val av nämnda kommunalombud.

B. *Till arbetslöshetskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet.*

Karlstads Fackliga Centralorganisations den 9 november 1933 dagtecknade, av herrar Norsell och Löfgren såsom motion upptagna framställning angående åtgärder till arbetslöshetens bekämpande.

§ 221.

Till byggnadsnämnden överlämnades för vidtagande av vederbörlig åtgärd länsstyrelsens skrivelse den 18 november 1933 angående komplettering av provisoriska byggnadsföreskrifter för vissa delar av staden samt angelägenheten av att sådana föreskrifter antagas för samtliga kvarter inom stadens planlagda område.

§ 222.

Till byggnadsnämnden överlämnades för vidtagande av vederbörlig åtgärd länsstyrelsens skrivelse den 2 december 1933 jämte länsarkitektens yttrande över stadsfullmäktiges framställning om godkännande av förslag till byggnadsordning för staden.

§ 223.

Föredrogs och lades till handlingarna en den 17 december 1933 dagtecknad skrivelse från Karlstads lokala samorganisation med begäran att för åtnjutande av dagunderstöd icke måtte uppställas villkor att utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete.

§ 224.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens skrivelse den 16 december 1933 med meddelande att stadsingenjören Gustaf Lovén förordnats att upprätta registerkarta för de områden av Karlstads landsförsamling och Grava socken, som från och med år 1934 skola inkorporeras med Karlstad stad.

§ 225.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att godkänna av byggnadschefen uppgjort förslag till vatten- och avloppsledning för det s. k. Herrgårdsområdet mellan gamla kyrkogården och Södra Sundsta för en beräknad sammanlagd kostnad av 24,000 kronor,

att bemyndiga drätselkammaren att hos statens arbetslöshetskommission anhålla om största möjliga statsbidrag till kostnaderna för nämnda arbete, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att sedermera inkomma med förslag till anskaffning av de medel, vilka utöver det statsbidrag, som kan komma att erhållas, bliva erforderliga för ifrågavarande företag.

Se serien A, N:o 15, sid. 1.

§ 226.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att godkänna inköp från Aktiebolaget Vänershov av vissa förtecknade inventarier

mot en köpeskilling av 6,694 kronor 50 öre, vilket belopp skulle anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 15, sid. 4.

§ 227.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att från och med den 1 januari 1934 bevilja stadsarbetaren Nils Gustaf Haglind pension med 720 kronor om året jämte dyrtidstillägg enligt härför stadgade grunder med bestämmelse att erforderligt belopp skall, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 15, sid. 6.

§ 228.

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning i ärende angående statslån till främjande av bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen, över vilken framställning beredningsutskottet avgivit utlåtande.

Se serien A, N:o 15, sid. 8.

Överläggning uppkom, varunder herr Hult yrkade, att stadsfullmäktige måtte besluta uppdraga åt drätselkammaren att förmedla lån av nu ifrågavarande art, dock att staden därvid icke skulle ikläda sig någon borgensskyldighet, under det att herrar Håkansson och Wästlund yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering med 24 röster mot 9, vilka voro för bifall till herr Hults förslag, att staden icke skulle åtaga sig att förmedla nu ifrågavarande statslån till främjande av bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen.

§ 229.

Med bifall till därom av hälsovårdsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för täckande av nettoutgifterna för driften av epidemisjukhuset under år 1933 bevilja anslag av 7,063 kronor 77 öre med bestämmelse att ifrågavarande anslagsbelopp skulle, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 15, sid. 11.

§ 230.

På av jubileumskommittén gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, dels att uppdraga åt jubileumskommittén att bestämma upplagan av Karlstads stads historia del I, dels ock att till tryckningskostnaderna låta av tillgängliga räntemedel ur C. A. Fahlgrens donationsfond förskottera erforderligt belopp, att sedermera till fonden i mån av försäljning av bokverket återföras.

Se serien A, N:o 15, sid. 12.

§ 231.

Med bifall till därom av arbetslöshetskommittén gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering bemyndiga arbetslöshetskommittén, att av det anslag, stadsfullmäktige den 21 september 1933 beviljat till värmestuga å Vänershov, utdela ett belopp av 2,000 kronor vid nästinstundande julhelg till oförvällat arbetslösa, vilka på grund av ömmande omständigheter vore i trängande behov av hjälp och som kommittén icke kunnat bereda understöd i någon form.

Se serien A, N:o 15, sid. 15.

§ 232.

På därom av barnmorskestyrelsen i Värmlands län gjorda framställningar, över vilka hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att staden skall från och med den 1 januari 1934 tillsvida bidraga till avlöning av distriktsbarnmorskan i Grava distrikt med 160 kronor och till avlöning av distriktsbarnmorskan i Spånga distrikt med 100 kronor, vilka belopp funnes upptagna i statförslaget för år 1934.

Se serien A, N:o 15, sid. 16.

§ 233.

Med bifall till en av Centralförbundet för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsen gjord, av herr Strandman såsom motion upptagen framställning, över vilken nykterhetsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att anvisa

anslag av högst 300 kronor till en upplysningskurs i Kristinehamn år 1934, att utgå i den mån det med vederbörliga verifikationer styrkes att underskott å kursen uppstått med bestämmelse tillika, att erforderligt belopp skulle anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 15, sid. 19.

§ 234.

På därom gjord av herr Melcher såsom motion upptagen framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att bevilja Värmlands Turisttrafikförening anslag av 300 kronor för dess verksamhet under år 1934 med bestämmelse att ifrågavarande anslagsbelopp skulle, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se serien A, N:o 15, sid. 22.

§ 235.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering för år 1934 bevilja Karlstads Simsällskap ett anslag av 700 kronor såsom bidrag till kostnaden för anställande av simlärare, under villkor, att sällskapet under samma års säsong lämnade stadens skolungdom tillfälle till kostnadsfri simundervisning varje dag mellan klockan 10 före middagen och 1 efter middagen; och skulle sålunda beviljat anslagsbelopp anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 15, sid. 24.

§ 236.

Med bifall till av regionplanekommittén gjord framställning, som av byggnadsnämnden och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning att sådant förbud mot nybyggnad, som omförmäles i 15 § stadsplanlagen, måtte bliva meddelat att gälla vissa utom stadsplan belägna områden, vilka blivit utmärkta å ärendet tillhörande karta.

Se serien A, N:o 15, sid. 26.

§ 237.

Stadsfullmäktige, som lämnats tillfälle att avgiva yttrande över en inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga verkställd utredning angående ordningen för stadsdomaretjänsternas tillsättande och om allmänna bestämmelser rörande rådhusrätternas rekrytering jämte utkast till lagbestämmelser i enlighet med utredningens resultat, beslöto vid nu företagen behandling av ärendet utan votering förklara sig intet hava att erinra mot att ifrågasvarande förslag lades till grund för en kommande lagstiftning i ärendet, med undantag likväl beträffande ordningen för tillsättande av assessorer och stadsnotarier, i vilket hänseende nuvarande ordning fortfarande borde gälla.

Se serien A, N:o 15, sid. 28.

§ 238.

Från magistraten hade till stadsfullmäktige överlämnats följande med därtill hörande handlingar så lydande förslag till utgifts- och inkomststat för Karlstads stad för år 1934;

Se serien A, N:o 14, sid. 1.

Uppå remiss hade beredningsutskottet i ärendet avgivit yttrande.

Se serien A, N:o 15, sid. 30.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige utan votering bifallet.

§ 239.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering att fullmäktiges kungörelser skulle under år 1934 intagas i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

Se serien A, N:o 15, sid. 31.

§ 240.

Stadsfullmäktige, som jämlikt bestämmelserna i § 314 Sjölagen, sådan denna lyder enligt lagen den 16 oktober 1917, hade att avgiva förslag på personer, att såsom sakkunniga biträda Karlstads rådhusrätt vid upptagande av sjöförklaringar m. m. under år 1934 beslöto att såsom sakkunniga föreslå hamnkaptenen J. Österberg, disponenten Simon Wennberg, sjökaptenen Bernt Zachrisson, direktören Axel F. Olsson, verkmästaren A. V. Andersson och sjökaptenen Wedel Wennerholm.

Se serien A, N:o 15, sid. 31.

§ 241.

Med bifall till av brandstyrelsen framställt förslag, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att till sakkunniga att jämlikt 11 § 2 mom. i gällande brandstadga biträda vid brandsyn utse stadsarkitekten Olle Lagergren och byggmästaren Gottfrid Johansson samt till suppleanter fastighetsförvaltaren Otto Feldt och byggmästaren Oscar Gustafsson.

Se serien A, N:o 15, sid. 32.

§ 242.

Då stadsfullmäktige nu skulle förrätta val till de kommunala befattningar och uppdrag, som vid innevarande års utgång bleve lediga förelågo avsägelser från folkskoleinspektören Bror Larsson såsom ordförande i barnavårdsnämnden, bankkamreraren E. Dahlberg såsom vice ordförande i stadsrevisionen, kamreraren Gunnar Hanson såsom ledamot av lönenämnden, bokhållaren Birger Sjögren såsom suppleant i sakrevisionen, plåtslagaren O. W. Karlsson såsom ledamot av taxeringsnämnd och hypoteksombudsmannen Harry Almqvist såsom ledamot av nämnden för utdelning av Mæchels gåva; och blevo samtliga dessa avsägelser av stadsfullmäktige godkända.

Vid härefter med acklamation företagna val beslöto stadsfullmäktige utse:

1) i hälsovårdsnämnden för tiden till den 1 januari 1938 till ledamöter bänkbudsmannen Otto Ågren och snickaren Arvid Johansson samt till suppleanter tandläkaren H. Hultman och snickaren P. A. Nilsson, Råtorp;

2) i hamnstyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1937 v. konsuln Herman Geijer och direktören G. Hemmingsson samt till suppleanter för år 1934 lagerarbetaren Per Larsson, kamreraren Gunnar Hanson och grosshandlaren Alfr. Hanes;

3) i belysningsstyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1938 direktören E. Ander och ingenjören R. Ströberg samt till suppleanter för år 1934 folkskolläraren Karl Ivar Asplund, järnhandlaren Robert Österberg, ingenjören K. Nystedt och maskinisten Einar Tränck;

4) i brandstyrelsen till ledamot för tiden till den 1 januari 1937 fabrikören Reinh. Ternqvist samt till suppleanter för år 1934 förmannen W. E. Wiktorin, ritaren J. A. Andersson och plåtslagaren Valter Pettersson;

5) i styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning till ledamöter för tiden till den 1 januari 1937 fabrikören Axel Svensson och filaren J. A. Jernberg;

6) i flickskolestyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1937 lektorn E. Lundholm och landshövdingen Sandra Unger samt till suppleanter för år 1934, att tjänstgöra i här nämnd ordning, fru Anna Elisabet Högström och folkskoleinspektören Axel Rydborg;

7) i styrelsen för Karlstads stadsbibliotek för tiden till den 1 januari 1938 till ledamöter lektorn Aug. Isaacsson, bibliotekarien G. A. Gustafsson, komministern Claes Jacobsson och vaktmästaren Andreas Johansson samt till suppleanter, att tjänstgöra i här nämnd ordning, journalisten Carl Hasselgren och skolföreståndarinnan Edit Ahrenlöf;

8) i badhusstyrelsen till ledamot för tiden till den 1 januari 1937 borgmästaren E. Lundblad samt till suppleanter för år 1934, att tjänstgöra i här nämnd ordning, byggnadschefen Erik Björkman och järnsvarvaren Robert Dahlén;

9) i saluhallsstyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1937 stadsveterinären Hugo Berg, byggmästaren E. Forsgren och handelsföreståndaren Alb. Svensson samt till suppleanter för tiden till den 1 januari 1937, att tjänstgöra i här nämnd ordning, stadskamreraren H. Westlin och frukt-handlanden Malkolm Larsson;

10) i styrelsen för Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalt för tiden till den 1 januari 1938 till ledamot plåtslagaren O. W. Karlsson och till suppleant snickaren Adolf Karlsson samt till revisor under år 1934 sparbankskamreraren Gust. Liljeberg med materialförvaltaren G. V. Forsberg som suppleant;

11) i barnavårdsnämnden till ledamöter för tiden till den 1 januari 1938 folkskoleinspektören Bror Larsson, byggmästaren Johan Wästlund, domprosten C. V. Bromander och folkskoleinspektören A. Rydborg, till ledamot för tiden till den 1 januari 1936 häradshövdingen Gunnar Lundström, till suppleanter för tiden till den 1 januari 1938 komministern Claes Jacobsson, folkskolläraren J. Stenbäck, snickaren Arvid Johansson, fröken Clary Nyman och bataljonsläkaren E. Gedda samt till ordförande för tiden till den 1 januari 1936 häradshövdingen Gunnar Lundström och till vice ordförande för tiden till den 1 januari 1938 byggmästaren Johan Wästlund;

12) i folkskolestyrelsen till suppleant för tiden till den 1 januari 1936 expeditören Bror Eriksson;

13) i stadens taxeringsnämnder:

inom 1:sta distriktet: byggmästaren Ernst Forsgren med bibliotekarien G. A. Gustafsson som suppleant, skolvaktmästaren Andreas Johansson med exekutionsvaktmästaren G. Wallentin, som suppleant, sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld med kontoristen E. H. Steinorth som suppleant och konduktören F. Lindström med lagerarbetaren Karl Alb. Andersson som suppleant;

inom 2:dra distriktet: grosshandlaren Alfr. Hanes med lektorn Ernst Lundholm som suppleant, löjtnanten M. Skoglund med kaptenen Georg Westerlund som suppleant, svarvaren Viktor Kihlström med fabrikören Per Eliasson som suppleant och stationskarlen A. E. Johansson med sågverksarbetaren J. A. Eklund som suppleant;

inom 3:dje distriktet: fabrikören Reinh. Ternqvist med handlanden David Forsén som suppleant, disponenten Simon Wennberg med ingenjören K. Nystedt som suppleant, lagerarbetaren Per Larsson med konduktören Johan Lundvall som suppleant och sågverksarbetaren Karl Hardin med sågverksarbetaren C. J. Gräås som suppleant;

inom 4:de distriktet: byggmästaren Johan Wästlund med byggmästaren C. A. Swärd som suppleant, ekonomichefen Efr. Eliaeson med bokhållaren Filip Karlsson som suppleant, järnarbetaren Karl Zaletti med maskinarbetaren Sven Nord som suppleant och kassören Gustaf Calais med bokhållaren L. G. Larsson som suppleant;

inom 5:te distriktet: handlanden Fritz Johansson med handlanden Otto Hansson som suppleant, filaren Gust. E. Johansson med fabrikören Carl Jakobsson som suppleant, kassören R. Skoglund med gjutaren Karl Nordström som suppleant och glasarbetaren Emil Gustafsson med typografen Gunnar Olsson som suppleant;

inom 6:te distriktet: fabrikören Axel Svensson med fabrikören Daniel Larsson som suppleant, verkmästaren S. P. Florell med ingenjören J. A. Nobel som suppleant, snickaren Arvid Johansson med byggnadssnickaren Rickard Löfgren som suppleant och snickaren Adolf Karlsson med plåtslagaren Valter Pettersson som suppleant.

inom 7:de distriktet: byggmästaren E. G. Magnusson med ingenjören H. Augensen som suppleant, lantbrukaren Johan Carling med lantbrukaren

G. Åhrström som suppleant, lokföraren David Ekelund med handlanden Karl Larsson som suppleant och fanjunkaren J. Benander med tegelarbetaren Hjalmar Sundell som suppleant;

inom 8:de distriktet: speditören J. A. Håkansson med bokhållaren Oskar Karlsson som suppleant, byggmästaren Olof Wästlund med ingenjören Bror Håkansson som suppleant, bankdirektören E. Nilsson med kamreraren Gunnar Hanson som suppleant och gjutaren G. Karlsson med typografen Carl C:son Frosterud som suppleant;

14) i stadsrevisionen för tiden till den 1 januari 1936 till vice ordförande hypotekskamrerare G. Nordström;

15) i sakrevisionen för år 1934 stationsskrivaren E. Kjellenberg, kaptenen Georg Westerlund och länsassessorn Axel Bergström med bankkassören Th. Aldén, bokhållaren Filip Karlsson och bankkamreraren Gösta Larsson som suppleanter att tjänstgöra i här nämnd ordning;

16) till inventerings- och besiktningsmän för år 1934 ingenjören E. Hj. Rydahl, järnhandlaren Robert Österberg, lagerchefen Oskar Starck, byggmästaren C. A. Swärd, muraren Fredrik Andersson och ingenjören H. Tomtlund samt till suppleanter, att tjänstgöra i här nämnd ordning, ingenjören A. F. Nilsson, ingenjören Erik Nylander, ingenjören Uno Wimmerstedt och kontoristen E. H. Steinorth;

17) till revisor för högre allmänna läroverkets byggnadsfond för år 1934 riksbanksdirektören Julius Ahlberg med bankdirektören K. Östman som suppleant;

18) till stadsfullmäktiges ledamot i styrelsen för Karlstads Systemaktieholag för tiden till den 1 januari 1937 f. lektorn V. Vendel med sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld som suppleant;

19) till stadens ombud vid mantalsskrivningen under år 1934 polis-konstapel H. Janzén;

20) till ledamöter i nämnden för utdelning år 1934 av räntan å fonden »Mæchels gåva» fru Ida Hedström, fröken Gertrud Mæchel, fru Helfrid Severin, fru Esther Löfgren och stadsnotarien Rolf Mæchel;

21) i idrottsplatskommittén för tiden till den 1 januari 1938 till ledamöter tandläkaren H. Hultman, kaptenen Erik Björnlund, e. länsjägmästaren Erik Darle och skolvaktmästaren Andreas Johansson;

22) i budgetsberedningen för tiden till den 1 januari 1937 till ledamöter sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld, speditören J. A. Håkansson, ekonomichefen Efr. Eliaeson, bankdirektören E. Nilsson och grosshandlaren Anders Löfberg samt till suppleanter bankombudsmannen Th. Pettersson och landstingskamreraren Aug. Lind;

23) i skönhetsrådet för tiden till den 1 januari 1937 till ledamöter majoren C. E. Nygren, häradshövdingen Torsten Nilsson och professorn Helge Kjellin;

24) till huvudmän i Karlstads Sparbank för tiden till och med ordinarie årssammanträdet år 1938 bankdirektören T. Osterman, f. lektorn V. Vendel och folkskolläraren Ernst Strandman;

25) till fullmäktig i Sveriges kommunalanställdas pensionskassa sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld med byggmästaren Olof Wästlund som suppleant;

26) i stadens pensionsnämnder:

inom 1:sta distriktet för tiden till den 1 januari 1936 till ledamöter praktiserande läkaren Karl L. Eriksson med handlanden Petrus Lindqvist som suppleant och dispensärsköterskan Anna Jonsson med kontorsbiträdet Sigrid Ryde som suppleant samt för tiden till den 1 januari 1938 till ledamöter skraddaren A. Löfgren med brandmannen A. Kraft som suppleant och överläraren Elof Larsson med utköraren E. Hörnfelt som suppleant;

inom 2:dra distriktet för tiden till den 1 januari 1936 till ledamöter fru Helena Wiktorin med hallmästaren Reinh. Olsson som suppleant och glasblåsaren Emil Gustafsson med köpmannen Axel Gröndal som suppleant samt för tiden till den 1 januari 1938 till ledamöter kassören A. Alstermark med byggmästaren J. A. Frimodig som suppleant och bataljonsläkaren E. Gedda med stadssjuksköterskan Stina Mide som suppleant;

inom 3:dje distriktet för tiden till den 1 januari 1936 till ledamöter sömmerskan Sofia Elovsson med stenarbetaren Gunnar Falk som suppleant och 2:dre stadsläkaren A. Högström med köpmannen Mats Ronge som suppleant samt för tiden till den 1 januari 1938 till ledamöter kyrkoskrivaren J. E. Andersson med fru Terese Skarin som suppleant och fabrikören Reinh. Ternqvist med sågverksarbetaren Gust. Jansson som suppleant;

inom 4:de distriktet för tiden till den 1 januari 1936 till ledamöter fru Alma Norsell med verkmästaren S. P. Florell som suppleant och handlanden

Karl Larsson med elektrikern Ragnar Lindström som suppleant samt för tiden till den 1 januari 1938 till ledamöter 1:e provinsialläkaren E. Edlund med chauffören Axel Eliasson som suppleant och lantbrukaren G. Åhström med fanjunkaren J. Benander som suppleant;

27) i lönenämnden till ledamot för tiden till den 1 januari 1935 fängelse-direktören E. Kastengren och till suppleant för samma tid överingenjören G. Hellberg; och

28) i regionplanekommittén till ledamot lektorn Lars Dalgren.

§ 243.

Till stadsfullmäktiges ordförande under år 1934 utsågs med acklamation f. lektorn Valdemar Vendel.

§ 244.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande under år 1934 utsågs med acklamation speditören J. A. Håkansson.

§ 245.

Uppdrogs åt herrar ordföranden och vice ordföranden samt berednings-utskottets herr ordförande att utse sekreterare hos stadsfullmäktige och beredningsutskottet för år 1934.

§ 246.

Det antecknades att herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat lördagen den 23 december 1933.

VALDEMAR VENDEL.

LARS DALGREN.

AXEL SVENSSON.

Offentligen uppläst lördagen den 23 december 1933; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 19 Januari

N:o 1.

Drätselkammarens framställning angående godkännande av avtal mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag, avseende ekonomiskt stöd åt bolaget.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 januari 1933.

§ 17.

Vid sammanträde den 26 juni 1930 godkände stadsfullmäktige, på sätt då hållet protokoll närmare utvisar, för sin del förslag till avtal mellan staden, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag, avseende ekonomiskt stöd åt bolaget i form av skuldavskrivning och kraftrabatter m. m. Ifrågavarande avtal har uppfyllts för stadens och bankens vidkommande men har bolaget däremot icke kunnat fullgöra sina förpliktelser i fråga om betalning av räntor, kraftavgifter eller amortering av stadens tidigare tillgodohavande hos bolaget.

Då de rådande svåra ekonomiska förhållandena icke givit anledning antaga, att bolaget vars ekonomiska ställning vore svag, skulle kunna uppfylla bestämmelserna i sagda kontrakt, hade underhandlingar redan under år 1931 inletts mellan parterna om ytterligare lindring för bolaget, därvid man utgått från att både staden och banken skulle göra uppoffringar till

bolagets stödjande. Förhandlingarna hade rört sig om eftergivande från stadens sida av förfallna men icke guldna kraftavgifter för åren 1931 och 1932 och från bankens sida av skuldräntor för samma år. Vidare hade det ansetts vara nödvändigt, att banken, förutom år 1930 gjord avskrivning på 250,000 kronor, av bolagets skuld avskreve ytterligare ett större belopp. Kunde överenskommelse härom vinnas, skulle förslag framläggas, att staden måtte medgiva ytterligare rabatt å avgifterna för leverans till bolaget av elektrisk energi.

På grund av osäkerheten i ekonomiska ting under den rådande depressionen, vilken under förhandlingarnes fortgång icke mildrats utan i stället förvärrats, hade uppgörelsen dragit ut på tiden, oaktat stora ansträngningar gjorts för att bringa frågan till sin lösning.

I slutet av december månad 1932 enades de av parterna utsedda delegerade, varav från kammaren herrar Svensson och Wästlund, om ett förslag till avtal, vilket jämte tillhörande handlingar av kammaren förelades belysningsstyrelsen för yttrande.

Från styrelsen hade därefter inkommit protokollsutdrag, vari funnes intaget ej mindre berörda avtalsförslag än även de ekonomiska utredningar, som blivit verkställda, varande handlingen så lydande:

Bilaga A.

Utdrag av protokoll, hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 4 januari 1933.

§ 4.

Uppå remiss från drätselkammaren hade styrelsen att avgiva yttrande över ett av kammarens delegerade med biträde av belysningsingenjören tillsammans med ombud för Wermlands Enskilda Bank och Kohlsätters Aktiebolag utarbetat förslag till avtal rörande kraftrabatter till bolaget; och var avtalsförslaget så lydande:

A V T A L.

Mellan Karlstads stad, nedan kallad Staden, Wermlands Enskilda Bank, nedan kallad Banken och Kohlsätters Aktiebolag, nedan kallat Bolaget, träffas följande överenskommelse:

§ 1.

På sätt här nedan stadgas, skall Staden lämna rabatt å Bolagets elektriska energiavgifter till Uddeholms Aktiebolag och Banken göra medgivanden i form av dels lägre räntor för Bolaget dels ock avskrivningar å sin kapitalfordran hos Bolaget.

Så länge detta avtal äger giltighet, skall Bolaget till Staden erlægga en årlig fast avgift av sjutusenfemhundra (7,500) kronor, som likvideras kontant månadsvis i förskott.

§ 2.

Å de kraftavgifter, som Bolaget enligt sitt avtal med Uddeholms Aktiebolag av den 29 juli 1930 (Uddeholms Kohlsäterskontrakt), har att erlægga, skall Staden för åren 1933 till och med 1942 lämna följande rabatter:

År	Sommartid (7 månader)	Vintertid (5 månader)
1933	en rabatt av 1 öre pr kWh	en rabatt av 2,05 öre pr kWh
1934	» » » 0,95 » » »	» » » 1,95 » » »
1935	» » » 0,90 » » »	» » » 1,85 » » »
1936	» » » 0,85 » » »	» » » 1,75 » » »
1937	» » » 0,80 » » »	» » » 1,65 » » »
1938	» » » 0,75 » » »	» » » 1,55 » » »
1939	» » » 0,70 » » »	» » » 1,45 » » »
1940	» » » 0,65 » » »	» » » 1,35 » » »
1941	» » » 0,60 » » »	» » » 1,25 » » »
1942	» » » 0,55 » » »	» » » 1,15 » » »

Ovanstående rabatter lämnas för en sammanlagd årlig energiuttagning av högst sex millioner (6,000,000) kilowattimmar, fördelad sålunda:

a) *Sommartid* (7 mån., april t. o. m. oktober):

intill högst tre millioner åttahundratusen (3,800,000) kWh.

b) *Vintertid* (5 mån.):

intill den energimängd, som utgör skillnaden mellan sex millioner kWh och under sommartid uttagna energimängden. Om denna skillnad uppgår till mer än två millioner femhundratusen (2,500,000) kWh, lämnas rabatt för högst 2,500,000 kWh.

Rabatterna enligt ovan för perioden januari t. o. m. mars månad överlämnas till Bolaget senast en vecka efter den dag, Staden från Uddeholms Aktiebolag erhållit sin andel i kraftlikviden för sagda period. Rabatten för under sommartid uttagen energi överlämnas likaledes en vecka efter den dag, Staden erhållit sin andel däri från Uddeholms Aktiebolag. Slutgiltig rabatt för vinterperioden varje kalenderår överlämnas inom januari månad påföljande år.

§ 3.

Banken garanterar, att Bolaget så fullgör sin betalningsskyldighet till Uddeholms Aktiebolag för uttagen kraft, att Staden för varje år vid i § 2 här ovan angivna avräkningstider utfår sina andelar i Bolagets kraftavgifter enligt avtal av den 29 juli 1930 om »frikraftens omvandling». Vidare garanterar Banken, att Bolaget fullgör sin betalningsskyldighet till Staden enligt § 1 här ovan.

§ 4.

Banken medger under detta avtals giltighetstid *dels* att ett belopp av 500,000 kronor av Bolagets skuld till Banken skall vara räntefritt, *dels ock* att återstående skuldbelopp skall löpa med ränta beräknad efter högst 4,5 %.

Utöver år 1930 gjord nedsättning av Bolagets skuldbelopp till Banken, skall Banken ytterligare nedsätta detta med följande summor:

Upphör detta avtal med utgången av 1934	skall skulden minskas med	100,000: —
» » » » » »	1935 » » » »	150,000: —
» » » » » »	1936 » » » »	200,000: —
» » » » » »	1937 » » » »	250,000: —
» » » » » »	1938 » » » »	300,000: —
» » » » » »	1939 » » » »	350,000: —
» » » » » »	1940 » » » »	400,000: —
» » » » » »	1941 » » » »	450,000: —
» » » » » »	1942 » » » »	500,000: —

§ 5.

Bolagets aktier, vilka ligga som tilläggshypotek hos Banken, skola utlämnas av Banken, då Bolagets skuldbelopp incl. av Banken för Bolaget ställda garantier nedgått till 1,200,000 kronor.

Om Bolagets skulder till banken inbetalas, skall Bankens förpliktelser enligt detta avtal omedelbart upphöra att gälla.

§ 6.

Stadens utestående tillgodohavande för kraftleveranser avseende åren 1931 och 1932 samt Bankens utestående tillgodohavande för räntor hos Bolaget för samma år skall omedelbart avskrivas.

De av Bolaget accepterade, av Staden utställda, i Banken för närvarande diskonterade växlar å tillhopa 88,000 kronor få av Bolaget omsättas utan amortering intill utgången av år 1942.

§ 7.

Avtalet av den 29 juli 1930 mellan Staden, Banken och Bolaget skall upphöra att gälla den 1 januari 1933.

§ 8.

Om bolaget går i likvidation eller i konkurs annulleras detta avtal från den dag, sådant förhållande inträder. Banken garanterar att Stadens tillgodohavande för Bolagets kraftavgifter för tiden fr. o. m. den 1 januari 1933 bliva erlagda till och med den dag, detta avtal kan komma att annulleras.

§ 9.

Banken äger rätt uppsäga detta avtal till upphörande före utgången av år 1942, men skall sådan uppsägning ske skriftligt minst två kalenderår före det kalenderårs början, då avtalet skall upphöra. Vid kontraktets upphörande efter uppsägning skola avskrivningar vara vidtagna enligt den ordning § 4 härövan föreskriver, men därefter icke ifrågakomma.

§ 10.

Bolagets styrelse skall bestå av tre representanter för Staden och två för Banken med en suppleant för vardera av dessa två parter.

§ 11.

Detta avtal gäller i vad det avser tiden från och med år 1939 till och med år 1942 allenast under förutsättning, att bolagets nu gällande kraftkontrakt av den 29 juli 1930 med Uddeholms Aktiebolag kommer att för sagda tid gälla under oförändrade villkor.

§ 12.

Härav äro upprättade tre lika lydande exemplar, varav de avtalsslutande parterna tagit var sitt.

Karlstad den 31 december 1932.

På styrelsens begäran hade belysningsingeniören verkställt utredning angående den ekonomiska innebörden för stadens vidkommande av föreliggande avtal, vilken utredning styrelsen beslöt intaga i protokollet (Bil. B—E).

Efter hållen överläggning beslöt styrelsen avgiva följande yttrande.

Med kännedom om tidigare långvariga och i stort sett resultatlösa förhandlingar samt med hänsyn till de otvivelaktigt starkt ökade ekonomiska svårigheterna för bolaget finner styrelsen det vara föga sannolikt, att en för staden fördelaktigare överenskommelse kan under nu rådande förhållanden åvägabringas inom de närmaste åren. Visserligen skulle ju den utvägen kunna tänkas, att man avvaktade bättre tider för ingående av ett avtal, och styrelsen har sig bekant, att stadens delegerade varit inne på samma linje och därvid föreslagit ettårig överenskommelse, men Banken har dock kategoriskt vägrat gå med på sådan. Om staden sålunda icke nu träffar avtal, blir resultatet med all sannolikhet detsamma som de två senaste åren eller att staden kommer att lämna kraft utan någon som helst ersättning. En annan utväg vore att avstänga bolaget från kraftleverans för att framtvinga likvid för levererad kraft, men resultatet av en sådan åtgärd skulle under nu rådande ekonomiska förhållanden medföra driftsinställelse, varav bolagets existens skulle på det allvarligaste hotas för att icke säga bringas till helt upphörande.

På grund av vad sålunda anförts och vad övrigt i ärendet förekommit, får styrelsen för sin del tillstyrka antagande av föreliggande avtalsförslag.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Bilaga B.

Ekonomisk utredning av Stadens åtagande om kraftrabatter till Kohlsätters Aktiebolag.

Frikraftens omvandling från 5 millioner kWh under 1,500 kW till 7½ millioner kWh under 1,000 kW tillkom i avsikt att bereda Kohlsätters A.-B. ökad energitillgång. Visserligen fick staden erlægga en årlig avgift av 7,500 kronor för inköp av effekt mellan 1,000 och 1,500 kW, men denna avgift har Kohlsätters A.-B. förbundit sig betala, och därmed är denna merkostnad för stadens vidkommande utjämnad.

Under Dejeforsavtalets giltighetstid kan staden icke utnyttja mer än högst 5 millioner kWh Uddeholmsenergi under en effekt av 1,000 kW. Den ovan nämnda ökningen av frikraft på 2,5 millioner kWh per år är således för stadens kraftbehov värdelös till år 1956.

Enligt Uddeholmsavtalet äger staden rätt att betrakta den till Uddeholmsnätet inmatade överskottkraften i Dejeforsavtalet såsom levererad till Kohlsäter. Även denna energi, som uppgår till 0,6 millioner kWh sommarkraft och 0,2 millioner kWh vinterkraft, är för staden värdelös.

En uppsägning av omvandlingskontraktet och därmed återgång till 5 millioner kWh, skulle för Kohlsäters A.-B:s vidkommande betyda en ökning i kraftavgifterna med 40,000 kronor per år. Ett sådant beslut skulle under nuvarande förhållanden för Kohlsäters A.-B. betyda ekonomiskt sammanbrott med därav följande driftinställelse för många år framåt. I betraktande av det förhållandet, att detta för staden värdelösa men för Kohlsäter så betydelsefulla krafttillskott kan lämnas ända till år 1956, förstår man den otjänst staden skulle komma att göra Kohlsäters A.-B. genom »omvandlingskontraktets» uppsägning.

Nedanstående sammanställning åskådliggör stadens tillgång av frikraft från Uddeholm, av överskottskraft från Dejefors samt dessa krafttillgångars fördelning såsom utnyttjningsbara krafttillgångar dels för stadens dels för Kohlsäters behov.

	Staden			Kohlsäter	
	Sommar kWh	Vinter kWh		Sommar kWh	Vinter kWh
Uddeholm	2,500,000	2,500,000	Uddeholm	1,700,000	800,000
Dejefors	—	—	Dejefors	600,000	200,000
Summa	2,500,000	2,500,000	Summa	2,300,000	1,000,000
År 1933 beräknad uttagning av kraft	800,000	1,500,000			
Outnyttjad	1,700,000	1,000,000			

Stadens outnyttjade frikraft år 1933 blir 1,700,000 kWh under sommaren och 1,000,000 kWh under vintern.

Stadens vinst av föreslagen överenskommelse med Kohlsäter.

Vad staden kan komma att förtjäna på leverans av kraft till Kohlsäter beror helt på antagandet av stadens eget kraftbehov under avtalstiden med Kohlsäter. Vinstberäkningar äro genomförda dels enl. bilaga C med en antagen ökning i stadens kraftbehov pr år av 300,000 kWh under vintertid och 116,000 kWh under sommartid, dels enl. bilaga D med en antagen ökning av 170,000 kWh under vintertid och 100,000 kWh under sommartid.

Sker ökning enl. bilaga C blir vinsten totalt under hela avtalstiden endast c:a 8,000 kronor. Med denna kraftiga ökning av stadens kraftbehov, skulle stadens nuvarande överskott av frikraft på en mill. kWh *under vintertid* vara utnyttjat redan år 1937. Denna kraftiga ökning av stadens kraftbehov får väl dock anses vara ett absolut maximum, varför man kan säga, *att föreslagen överenskommelse är för staden ekonomiskt riskfri.*

Sker ökning i stadens kraftbehov enl. bilaga D med 170,000 kWh vintertid och 100,000 kWh sommartid blir den totala vinsten under avtalstiden c:a 107,000 kronor. Som jämförelse kan nämnas, att kraftbehovet under den gångna 10-årsperioden totalt pr år ökats med endast 170,000 kWh, alltså 100,000 kWh mindre än enl. bilaga D.

Av bilaga E framgår de årliga avgifter, Kohlsäter vid fullt utnyttjande av 6 mill. kWh har att erlægga.

Karlstad den 3 januari 1933.

J. THALÉN.

Bilaga C.

Inkomster (från Kohlsätters A.-B.)								
År	S o m m a r			V i n t e r			Grundavgift Kr.	Summa Kronor
	mill. kWh	öre per kWh	Kr.	mill. kWh	öre per kWh	Kr.		
1933	3,5	0,2	7,000:—	2,5	0,4	10,000:—	7,500:—	24,500:—
1934	3,5	0,25	8,750:—	2,5	0,5	12,500:—	7,500:—	28,750:—
1935	3,5	0,30	10,500:—	2,5	0,6	15,000:—	7,500:—	33,000:—
1936	3,5	0,35	12,250:—	2,5	0,7	17,500:—	7,500:—	37,250:—
1937	3,5	0,40	14,000:—	2,5	0,8	20,000:—	7,500:—	41,500:—
1938	3,5	0,45	15,750:—	2,5	0,9	22,500:—	7,500:—	45,750:—
1939	3,5	0,50	17,500:—	2,5	1,0	25,000:—	7,500:—	50,000:—
1940	3,5	0,55	19,250:—	2,5	1,1	27,500:—	7,500:—	54,250:—
1941	3,5	0,60	21,000:—	2,5	1,2	30,000:—	7,500:—	58,500:—
1942	3,5	0,65	22,750:—	2,5	1,30	32,500:—	7,500:—	62,750:—

Utgifter (för inköp av tillskottskraft)							Netto	
S o m m a r			V i n t e r			Grundavgift Kr.	Summa Kronor	Kronor
mill. kWh	öre per kWh	Kr.	mill. kWh	öre per kWh	Kr.			
—	—	—	0,5	2	10,000:—	7,500:—	17,500:—	+ 7,000:—
—	—	—	0,8	2	16,000:—	7,500:—	23,500:—	+ 5,250:—
—	—	—	1,1	2	22,000:—	7,500:—	29,500:—	+ 3,500:—
0,216	1,2	2,592:—	1,4	2	28,000:—	7,500:—	38,092:—	— 842:—
0,432	1,2	5,184:—	1,7	2	34,000:—	7,500:—	46,684:—	— 5,184:—
0,648	1,2	7,776:—	2,0	2	40,000:—	7,500:—	55,276:—	— 9,526:—
0,864	1,2	10,368:—	2,0	2	40,000:—	7,500:—	57,868:—	+ 7,868:—
1,080	1,2	12,960:—	2,0	2	40,000:—	7,500:—	60,460:—	+ 6,210:—
1,300	1,2	15,552:—	2,0	2	40,000:—	7,500:—	63,052:—	+ 4,552:—
1,300	1,2	15,600:—	2,0	2	40,000:—	7,500:—	63,100:—	— 350:—
								+ 8,482:—

Antages: att Stadens energibehov ökas med 300,000 kWh vintertid och 116,000 kWh sommartid.

Antages: att Stadens energibehov ökas med 170,000 kWh vintertid och 100,000 kWh sommartid.

Energitillgång:

Sommar: Uddeholm-fri kraft 4,200,000 kWh
Dejefors-överkraft 600,000 » 4,800,000 kWh.

Vinter: Uddeholm-fri kraft 3,300,000 kWh
Dejefors-överkraft 200,000 » 3,500,000 kWh.

Energibehov 1933:

Sommar: Staden..... 800,000 kWh
Kohlsäter 3,500,000 » 4,300,000 kWh överskott 500,000 kWh.

Vinter: Staden..... 1,500,000 kWh
Kohlsäter 2,500,000 » 4,000,000 kWh underskott 500,000 kWh.

Såsom framginge av handlingarna i ärendet skulle det föreslagna avtalet, vilket av banken skriftligen blivit godkänt under förutsättning att detsamma jämväl av staden godkändes före utgången av januari månad 1933, medföra uppföringar från såväl stadens som bankens sida men likväl för staden medföra bland annat den fördelen, att banken garanterade att kraftavgifterna till staden komma att i rätt tid erläggas.

I anslutning till § 2 i kontraktförslaget bör anmärkas, att bolaget enligt åberopade »Uddeholms Kohlsäterskontrakt» har att erlägga 1,2 öre för sommarkraft och 2,45 öre för vinterkraft, Bil. E. till belyningsstyrelsens protokoll åskådliggör energiavgifternas storlek under varje år efter rabatter enligt kontraktförslaget.

Beträffande § 4, så förklarade banken under förhandlingarna sig icke kunna medgiva att hela beloppet 500,000 kronor avskreves under annan förutsättning än att kontraktet komme att gälla till och med år 1942, men medgav att sagda belopp finge, med delavskrivningar varje år, vara räntefritt.

Avskrivningarna enligt § 6 av stadens tillgodohavande för kraftavgifter avseende 1931 komma att uppgå till c:a 40,000 kronor och avseende 1932 till c:a 43,000 kronor. Bankens ränteavskrivningar enligt samma § komma att för 1931 uppgå till c:a 70,254 kronor och för 1932 till c:a 77,135 kronor. De i merberörda § nämnda växlar å 88,000 kronor avse tidigare kraftavgifter; skolande räntan å växlarna såsom hittills erläggas av bolaget.

Med åberopande av vad belyningsstyrelsen anfört och handlingarna i ärendet innehöle beslöt drätselkammaren, som vore av den uppfattningen, att för staden fördelaktigare lösning av frågan för närvarande icke kunde vinnas och att staden icke tillskyndades någon ekonomisk förlust genom sinä medgivanden men väl en om än ringa fördel, hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta,

att godkänna ovanintagna förslag till avtal mellan staden, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag; samt

att bemyndiga drätselkammaren att å stadens vägnar underteckna ifrågavarande avtal samt i övrigt vidtaga alla därav betingade åtgärder.

Det antecknades att herr Pettersson icke deltagit i behandlingen av detta ärende.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1932.

§ 2.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående godkännande av avtal mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Kohlsäters Aktiebolag, avseende ekonomiskt stöd åt bolaget, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag till ny byggnadsordning för Karlstads stad.

Till Stadsfullmäktige.

Jämlikt § 127 i Kungl. Byggnadsstadgan den 20 november 1931, som trätt i kraft den 1 januari 1932, skall så snart ske kan efter stadgans utfärdande och sist inom två år efter dess ikraftträdande förslag till ny byggnadsordning för stad och stadsliknande samhälle hava upprättats och underställts Konungens Befallningshavandes prövning. Till ledning för upprättande av dylika förslag har inom Kungl. Byggnadsstyrelsen upprättats ett normalförslag, som här bifogas. (Bil. A.)*)

Byggnadsnämnden har till åttlydnad av Byggnadsstadgans ovannämnda föreskrift utarbetat ett förslag till ny byggnadsordning för staden, vilket förslag nämnden härmed överlämnar till stadsfullmäktige. (Bil. B.)

*) Finnes bland stadsfullmäktiges Inneliggande handlingar.

Vid utarbetandet av förslaget, vilket under hand granskats av länsarkitekten, har byggnadsnämnden i huvudsakliga delar följt normalförslaget. De avvikelser, som gjorts, betingas i regel av lokala sedvanor, vilka, då de ej visat sig medföra olägenhet, nämnden ej velat bryta. Särskilt gäller detta bestämmelserna angående brandmurar; normalförslaget upptager som regel enskilda brandmurar, med rätt för byggnadsnämnden att medgiva gemensamma brandmurar, under det att av ålder här i staden gemensamma brandmurar varit det brukliga.

Att här närmare redogöra för och motivera vare sig avvikelserna från normalförslaget eller olikheterna gent emot nu gällande byggnadsordning finner byggnadsnämnden skäligen ofruktbart, särskilt med hänsyn till statsmakternas allmänna inställning att söka åstadkomma största möjliga likformighet i bestämmelserna över hela landet. Den erforderliga detaljgranskningen av förslaget måste under alla förhållanden företagas i jämförelse med såväl normalförslaget som den gamla byggnadsordningen.

Byggnadsnämnden hemställer,

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna det av byggnadsnämnden framlagda förslaget till byggnadsordning för staden och därå söka Konungens Befallningshavandes stadfästelse.

Karlstad den 21 maj 1932.

Å Byggnadsnämndens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Byggnadsordning för Karlstad.

Kap. 1.

Om byggnadsnämnden.

§ 1.

1. Byggnadsnämnden består av fem ledamöter.

2. För varje ledamot skall utses en suppleant, vilken i första hand skall ersätta den ledamot, för vilken han valts till ersättare. Vid förhinder för såväl ledamot som för honom utsedd suppleant inträder som ersättare den till tjänsteåren äldste bland suppleanterna.

§ 2.

1. Byggnadsnämndens ordinarie sammanträden hållas minst en gång i månaden å tider, som nämnden bestämmer.

2. Kallelse till sammanträde utfärdas av ordföranden eller vice ordföranden eller på uppdrag av någon av dem av nämndens sekreterare och delgives ledamöterna senast dagen före sammanträdet.

3. Är ordinarie ledamot hindrad att närvara vid sammanträde, skall han anmäla detta för den sammankallande så tidigt, att denne hinner att såsom ledamot i hans ställe inkalla vederbörande suppleant.

4. Kallelse till varje sammanträde skall för övrigt utgå till samtliga suppleanter, vilka äga rätt att deltaga i nämndens överläggningar, men i besluten endast i den mån suppleant ersätter frånvarande ordinarie ledamot, skolande jämväl förste provinsialläkaren, förste stadsläkaren och stadens brandchef om sammanträdet underrättas.

§ 3.

Anmälningar och skrivelser till byggnadsnämnden inlämnas till byggnadsnämndens ordförande eller vederbörande tjänstemäns expeditioner, vilka hållas öppna å tider, som av nämnden kungöras.

§ 4.

1. Byggnadsnämnden har till sitt biträde en stadsarkitekt (och en stadsingeniör) samt i övrigt de tjänstebiträden, som särskilt bestämmas.

2. Behörighet till befattning såsom stadsarkitekt tillkommer den, som avlagt fullständig examen från tekniska högskolans fackavdelning för arkitektur eller från motsvarande avdelning vid Chalmers' tekniska institut samt dessutom styrkt sig äga praktisk erfarenhet inom byggnadsfacket och inom området för byggnadsnämndens administrativa verksamhet.

3. Behörighet till befattning såsom stadsingeniör tillkommer den, som avlagt fullständig examen från tekniska högskolans fackavdelning för väg- och vattenbyggnad eller från motsvarande avdelning vid Chalmers tekniska institut samt dessutom styrkt sig äga praktisk erfarenhet i såväl triangelmätning som ock i stadsplaners uppgörande.

4. Då befattning som stadsarkitekt eller stadsingeniör blivit till ansökan ledig skall byggnadsnämnden härom utfärda kungörelse i allmänna tidningarna samt andra lämpliga pressorgan med föreläggande av 30 dagars ansökningstid,

räknat från den dag, kungörelsen första gången varit i allmänna tidningarna intagen, varefter byggnadsnämnden bland de kompetenta sökande förrättar valet.

5. Därest beträffande någon fråga, som det tillkommer nämnden att pröva, nödig sakkunskap icke finnes bland nämndens ledamöter eller tjänstemän, äger nämnden tillkalla särskild sakkunnig att biträda vid ärendets handläggning.

Kap. 2.

Om byggnads yttre och inre anordnande m. m.

§ 5.

1. Skjuter grundmur utanför gatulinjen, får den icke uppföras till större höjd än 30 cm. under den fastställda gatuytan. På denna höjd får grundmur icke skjuta utanför gatulinjen mera än 15 cm., såvida ej för framspringande byggnadsparti undantag av byggnadsnämnden medgives.

2. I den mån sådant prövas kunna medgivas med hänsyn till gatutrafiken, må portomfattningar framskjuta utanför gatulinjen vid gata av 18 m. bredd och däröver högst 60 cm. och vid smalare gata högst 30 cm., och må därutöver trappsteg framskjuta högst 15 cm. I andra fall må trappsteg från byggnad till gata ej skjuta mer än högst 30 cm. utanför gatulinjen. Där sådant prövas önskligt för husets utseende, må del av sockel jämväl skjuta utanför denna linje, dock högst 10 cm.

3. Jämväl mot annat från bebyggande undantaget område än gata må grundmur, portomfattning, trappsteg och sockel skjuta utanför gränslinjen, i den mån så utan olägenhet kan ske och med hänsyn till byggnadens användning prövas önskvärt.

4. Burspråk, utbyggt fönster eller annan liknande byggnadsdel må ej upptaga mer än en fjärdedel av fasadens längd, ej anordnas på mindre höjd över underliggande markyta än 3 m., ej givas större språng än 70 cm. och ej anbringas närmare gräns mot granntomt än 1,40 m. Om så utan olägenhet prövas kunna ske, må dock sistnämnda avstånd minskas, varvid skall iakttagas, att språnget ej göres större än halva avståndet.

5. Balkong må ej anbringas på mindre höjd över underliggande markyta än 3 m., ej givas större språng än 1,20 m. och ej anbringas närmare gräns mot granntomt än 1,80 m. Om så utan olägenhet prövas kunna ske, må dock sistnämnda avstånd minskas, varvid skall iakttagas, att språnget ej göres större än två tredjedelar av avståndet.

6. Där så med hänsyn till byggnadens utseende eller eljest finnes lämpligt, må byggnadsnämnden medgiva avvikelser från de i denna paragraf meddelade måttbestämmelser, liksom ock på nämndens prövning må ankomma, huru långt skärmtak och dylika anordningar må skjuta utom husväggen.

§ 6.

1. Portar och dörrar få icke inrättas så att de öppnas utåt gatan utom tomtgränsen, såvida icke byggnadsnämnden för särskilt fall prövar sådant utan olägenhet för gatutrafiken kunna medgivas.

2. Fönster må ej inrättas så att det öppnas utåt över gata eller annan allmän plats, med mindre fönsterbågarnas underkanter befinna sig minst 2,20 m. över gatan.

3. Ytterluckor skola kunna fästas tätt intill husväggen.

§ 7.

1. Grundmur, som icke lägges å berg, skall i icke tjälskjutande mark nedföras till minst 70 cm. under angränsande marknivå och i tjälskjutande mark till frostfritt djup. Läggas grunden på berg, skola, där så erfordras, horisontala pallar avsprängas för grundmurarna. Marken skall under byggnaden ock invid grunden på tillfredsställande sätt dräneras.

2. Grundmur skall, där källare anordnas, väl isoleras från omgivande mark med för fukt ogenomträngligt ämne, och skola övervarande murar och väggar medelst asfaltisolering eller på annat lämpligt sätt avskiljas från grunden.

§ 8.

1. Källare skall, där grundvattenståndet så påkallar, isoleras med för vatten ogenomträngligt ämne.

2. Där källare ej anordnas, skall bottenvåningens bjälklag väl isoleras mot kyla, fukt, dunster eller annan olägenhet samt det fria utrymmet därunder väl ventileras.

§ 9.

1. Ytermur av tegel till byggnad, som inrymmer bonings- eller arbetsrum, skall med undantag för brandmur i tomtgräns, varom i § 10 stadgas, i samtliga våningar hålla en tjocklek av minst 38 cm. (1½ sten vanligt murtegel, volymvikt över 1,6 kg. pr dm³). Skiljemur, som uppbär bjälklag, skall hålla en tjocklek av minst 25 cm. (1 sten), dock att muren till den del, som skall uppbära tre eller flera våningar, skall hava en tjocklek av minst 1½ sten.

2. Därest för byggnads stomme användes annan konstruktion än massivt murverk av vanligt murtegel, skola erforderliga föreskrifter om murtjockleken och byggnadssättet i övrigt meddelas av byggnadsnämnden, på vilken även må ankomma att föreskriva andra murtjocklekar än vad i mom. 1 sägs, där ifrågakommande belastningar, kravet på värmeisolering eller andra omständigheter därtill föranleda.

§ 10.

1. Brandmur i tomtgräns skall uppföras av vanligt murtegel och givas en tjocklek av minst $1\frac{1}{2}$ sten för gemensam mur mellan boningshus av mer än en vånings höjd och minst 1 sten för enskild mur och gemensam mur mellan mindre boningshus och uthus; dock att, om byggnad å grann-tomten varken finnes uppförd eller samtidigt uppföras till motsvarande utsträckning i samma gränslinje, å byggnadsnämnden ankommer att pröva, i vad mån å brandmur skall tillämpas vad i § 9 stadgas om annan yttermur. I varje fall skall brandmur erbjuda tillfredsställande skydd mot fukt och kyla.

2. Byggnadsnämnden må, där så erfordras, då byggnadens areal överstiger 300 kvm., föreskriva byggnadens uppdelande genom brandmurar.

3. För hus om högst två våningar, som sammanbyggas i tomtgräns och vart och ett icke inrymmer mer än två lägenheter, äger dock byggnadsnämnden, om husen i övrigt anordnas på ett mot eldfara betryggande sätt och grannar därom enas, medgiva undantag från skyldigheten att uppföra brandmur i tomtgräns, under förutsättning antingen att byggnadernas sammanlagda planyta icke överstiger 300 kvm. eller, därest planytan är större, att den sammanlagda huslängan uppdelas medelst brandmurar i delar om högst 300 kvm. planyta. Där utöver ovan angivna våningsantal förekomma enstaka rum å vinden, må byggnadsnämnden jämväl medgiva sådant undantag, dock endast om rummen tillhöra undervarande lägenhet.

4. Undantag eller anstånd med uppförande av brandmur kan jämväl medgivas för uthus eller annan dylik gårdsbyggnad, där nämnden efter grannes hörande finner detta med hänsyn till byggnadens ringa storlek, avstånd till byggnad å granntomt eller andra inverkan omständigheter utan olägenhet kunna ske.

5. Brandmur med en stens tjocklek och gemensam brandmur med en och en halv stens tjocklek må ej inkräktas av slitsar och ej heller av trä-

virke i vidare mån än att bjälkändar må instickas i densamma intill halva murtjockleken. Förekommer luft- eller rökkanal, skall muren därstädes å ömse sidor givas minst en halv stens tjocklek.

6. Då byggnadsnämnden prövar sådant kunna medgivas, utan att murens motståndskraft mot eld försvagas, må brandmur uppföras jämväl av annat brandsäkert och massivt material än vanligt murtegel.

7. Med byggnadsnämndens medgivande må fönsteröppningar i mindre utsträckning anordnas i brandmur, under förutsättning att fönstren utföras i åtminstone brandhärdig konstruktion och ej äro öppningsbara. Enstaka fönster må dock efter byggnadsnämndens medgivande göras öppningsbara, under förutsättning att desamma förses med inifrån stängbara luckor av åtminstone brandhärdig konstruktion. Där dörröppning i brandmur medgives, skall öppningen förses med åtminstone brandhärdig dörr. Anstånd, varom i 53 § i byggnadsstadgan förmäles, med vidtagande av dylika skyddsanordningar må i fråga om fönster medgivas, därest hus å granntomt icke möter på närmare avstånd än 9 m.

8. Brandmur skall uppföras från grunden till byggnadens tak, och skall, om detta är av samma höjd som grannhusets, antingen muren uppdragas 30 cm. däröver eller takets undersida förses med flamskyddande beklädnad, exempelvis plåt på asbest, till en bredd av minst 60 cm. närmast brandmuren. Takpanel eller annat trävirke får icke framdragas över brandmur.

9. Brandmur, som helt eller delvis icke är motbyggd, skall behandlas såsom fasad och avfärgas i lämplig färgton. Uppför granne byggnad mot samma brandmur, är murens ägare skyldig att å delar som motbyggas borttaga utspringande listverk.

§ 11.

För byggnader, som uppföras mot varandra i tomtgräns, må, på sätt hittills varit brukligt, gemensam brandmur nyttjas, om grannarna därom äro ense.

Byggnadsnämnden äger medgiva, att med grannes tillstånd mot hans brandmur uppföres hus utan egen brandmur. Dylik brandmur får dock icke användas som upplag för bjälklag, ej heller inkräktas av slitsar eller av luft- eller rökkanaler.

§ 12.

Innan byggnadsnämnden meddelar byggnadslov i fall, där anordnande av gemensam brandmur förutsättes eller giver tillstånd till annan anordning, varom i § 11 sägs, skall nämnden tillse, att, i den mån så prövas erforderligt, överenskommelse mellan grannarna träffats rörande sättet för upphävande av murgemenskapen samt angående regleringen av därvid uppkommande kostnader.

§ 13.

1. För minskande av fara för elds spridning i boningshus eller i byggnad för industriellt ändamål liksom i större vind må byggnadsnämnden föreskriva, i vad mån byggnad eller vind skall avdelas med brandsäkra väggar. Likaledes må byggnadsnämnden lämna föreskrift i vad mån väggar till bostads- eller arbetsrum å vind till bostadshus i två eller flera våningar skola utföras brandsäkra eller brandhårdiga.

2. Å hanbjälkarna eller inom utrymme ovan vindsvåning må i byggnad om mer än en våning lägenheter ej anordnas och ej heller uppsättas skiljeväggar i vidare mån, än vad i mom. 1 sägs till förhindrande av elds spridning, och må sådant utrymme ej användas för upplag av brännbara föremål.

§ 14.

1. I hus av sten med två eller flera våningar skola murarna i varje bjälklag, med undantag av bottenvåningens golvbjälklag, förbindas med varandra genom förankringar, så anordnade, att därmed erhållas genomgående förband, börande minst var fjärde bjälke i varje bjälklag förses med förankringsjärn.

2. Till fyllning i trossbotten må endast torra och tjänliga ämnen användas. Utgöres fyllningen av torvmull eller sågspån, skall fyllningen till minst en fjärdedel blandas med kalkgrus, torr lera eller annat tyngre material, som kan av byggnadsnämnden godkännas. Fyllningen får ej inläggas, förrän huset är under tak.

§ 15.

1. I hus med mer än två våningar skall bjälklag över källare utföras brandsäkert, exempelvis i brandsäker betongkonstruktion.

2. I stenhus av mer än fyra våningars höjd skall översta på mur vilande bjälklaget, såvitt det icke utföres brandsäkert, exempelvis av betong, överallt beläggas med brandbotten av tegel med en tjocklek av minst 6,5 cm., lagt i bruk på blindgolv, så att bjälklaget blir fullkomligt avskilt från takstolar och allt annat trä å vinden.

3. I byggnader för industriellt ändamål och för större samlings-salar eller andra sådana byggnader eller lokaler, i avseende å vilka svårighet möter för anbringande av brandbotten, må byggnadsnämnden efter brandchefens hörande kunna medgiva undantag från skyldighet att inlägga sådan.

§ 16.

1. Byggnad skall täckas med taktegel, skiffer, plåt eller annan flam-skyddande beklädnad. Vid bestämmande av taktäckningsmaterialet bör avseende jämväl fästas vid vad som kan vara för utseendet lämpligt, särskilt med hänsyn till det å närliggande byggnader använda.

2. Å boningshus skall finnas en eller flera lätt åtkomliga takluckor av plåt eller tillräckligt stort takfönster i järnram.

3. Vid takläggning skall, i den mån ej byggnadsnämnden finner skäl medgiva undantag, iakttagas, att vattnet avledes genom erforderliga takrännor och stuprör, vilka senare, om de icke förbindas med avloppsnet, skola neddragas till ett avstånd av högst 20 cm. från marken.

4. Vid anordnande av platta tak, altaner och balkonger skall iakttagas, att vattnet ordentligt avledes. Ej må tak så anordnas, att vatten därifrån faller å grannens tomt.

5. Å takfall med brantare lutning än 1:3 skola, där byggnadsnämnden prövar erforderligt, lämpliga anordningar vidtagas till tryggnad mot olycksfall vid arbeten å taket, såsom räcke eller brygga utmed taknocken, skydds-räcke vid takfoten eller dylikt.

§ 17.

1. I byggnad med mer än tre våningar, vindsvåning inräknad, skola trappor jämte därtill hörande planer och omslutningsvägg göras brandsäkra; dock må trappsteg såväl som golv i trapplaner utföras av trä på brandsäkert underlag. I sådan byggnad skola trapporna hava förbindelse med vinden men skola kunna avstängas mot källare och vind med åtminstone brandhårdiga dörrar.

2. I byggnad av trä med större areal än 300 kvm. eller eljest, där särskilda omständigheter det föranleda, må på byggnadsnämndens prövning bero, huruvida trapporna skola göras brandhårdiga.

3. För inre kommunikation mellan våningarna må byggnadsnämnden, utan hinder av vad i mom. 1 sägs, kunna lämna tillstånd till anbringande av smärre trappor av trä eller annat lämpligt material under villkor, att erforderliga åtgärder vidtagas till undvikande av ökad eldfara särskilt där trappan genombryter brandbotten.

§ 18.

1. Huvudtrappa skall med i mom. 2 angivna undantag vara i hus om tre eller fyra våningar, vindsvåning inräknad, minst 1,35 m. och i hus med färre våningar minst 1,20 m. bred. Förekommer större antal våningar än fyra, skall trappan vara minst 1,5 m. bred.

2. Om trappan göres rak och trapporna endast skiljas genom räcken, må dock trappan göras intill 15 cm. smalare än i mom. 1 sägs.

3. Förstugor och trappplan vid huvudtrappa skola minst hava den bredd, som i mom. 1 stadgas för sådan trappa.

4. Trappa i boningshus skall vara försedd med ledstång, såvitt den icke endast förbinder skilda våningar inom samma lägenhet och byggnadsnämnden finner ledstång kunna undvaras.

5. Trappuppgång får icke leda till flera än fyra med kök försedda lägenheter i varje våning, där ej byggnadsnämnden finner särskilda omständigheter föranleda undantag.

§ 19.

För ernående av tillfredsställande luftväxling inom byggnad skall iakttagas:

att bonings- och arbetsrum, där byggnadsnämnden så prövar nödigt, samt bad- och duschrum förses med anordning såväl för införande av frisk luft som för avlägsnande av den förbrukade;

att i kök eller annat utrymme för matlagning anordnas imavlopp samt skafferi med friskluftsintag;

att klosettrum förses med utsugningskanal; samt

att till pannrum för värmeledning, särskilt där mer än en panna förekommer, anordnas ständig lufttillförsel direkt utifrån.

§ 20.

1. Boningsrum skall givas den storlek, som från hälsovårdssynpunkt och med beaktande av övriga i varje fall inverkan omständigheter kan anses tillfredsställande, och får rummets golvyta i allmänhet icke understiga 9 kvm. Dock må byggnadsnämnden för jungfrukammare, belägen innanför kök, eller eljest, där särskilda förhållanden föreligga, medgiva undantag. I intet fall får golvytan understiga 6 kvm.

2. Bonings- eller arbetsrum skall hava en höjd av minst 2,70 m. Byggnadsnämnden må likväl för friliggande byggnad, som ej inrymmer flera än fyra, och för annan byggnad som ej inrymmer flera än två för familj avsedda lägenheter, medgiva lägre rumshöjd, dock lägst 2,40 m. samt å vinden till enfamiljshus en rumshöjd av lägst 2,30 m. Där svårighet möter att för något enstaka rum i bostadslägenhet ernå nu föreskriven minimihöjd, må byggnadsnämnden tillåta mindre rumshöjd därest rummets kubikinnehåll ej understiger 16 kbm. dock ej under 2,10 m.

3. Bostadslägenhet skall i fråga om såväl bjälklag som väggar väl ljudisolerats mot angränsande lokaler.

4. Bostadslägenhet bör så anordnas, att dess fönster icke uteslutande vetta mot nordligt väderstreck. Där så lämpligen kan ske, bör familjebostad göras genomluftbar.

§ 21.

1. I byggnad, som i § 17 mom. 1 omförmäles, skall golv i förstuga utföras av sten eller liknande material.

2. Golv i tvättstuga samt bad-, dusch- och klosettrum skall utföras av för vatten ogenomträngligt ämne och i tvättstuga samt bad- och duschrum läggas i lutning mot avlopp. Bjälklag under sistnämnda utrymmen skall, där så lämpligen kan ske, utföras av betong. Utföres bjälklaget av trä, får fyllning ej ifrågakomma.

§ 22.

1. I byggnad, som inrymmer mer än sex lägenheter för bostads- eller affärsändamål, skola alla inre tak av trä, däri inbegripet tak i källare, genom revetering eller på annat sätt göras brandhårdiga. Skiljeväggar av trä i sådan byggnad skola på liknade sätt behandlas, dock att i fråga om källare detta skall gälla endast rum med eldstad.

2. Där i fabriker, verkstäder eller dylika anläggningar, som kunna medföra eldfara, väggar och tak av trä förekomma, skola dessa göras brandhärda, så vitt ej byggnadsnämnden för lokaler, som i § 27 åsyftas, efter brandchefens hörande finner skäl föreskriva annan anordning.

§ 23.

1. I hus, som nybygges, skall varje eldstad hava sin egen skorstenspipa. Där vid inrättande av ny eldstad i äldre hus svårighet möter för anordnande av eget rökrör, må byggnadsnämnden kunna medgiva, att i förut befintlig skorstenspipa införs ytterligare ett kakelugns- eller kaminrör, under iakttagande av nödiga försiktighetsmått mot eldfara.

2. Skorsten skall muras av bränt tegel och från grunden stödja sig på brandsäker konstruktion. Skorsten skall uppdragas genom yttertaket så nära intill taknocken som möjligt och i allmänhet 1 m. över denna samt i skärningen med yttertaket kringklädas med plåt eller förses med annan lämplig tätning. Skorsten skall väl fogstrykas, kalkrappas eller plåtbeklädas samt avtäckas med ämne, som motstår rökgaser.

3. Rökrör skall hava en genomskärningsyta, motsvarande minst 14 cm. i fyrkant. Rökrör från öppen spis skall hava minst dubbelt så stor genomskärningsyta. Imrör från kök och tvättstuga bör hava en genomskärningsyta, motsvarande 14×27 cm. Avgasningsrör från gasspis skall, därest sådant med hänsyn till spisens storlek erfordras, indragas i impipan. Rökrör få icke utan byggnadsnämndens medgivande uppföras i större lutning än 45°; och skall, om denna lutningsvinkel överskrides, liksom eljest där så erfordras, anbringas sotlucka.

4. Skorstens väggar skola hava en tjocklek av minst 12 cm. samt skiljetungor minst 6,5 cm. För skorsten till ångpanna och dylikt eller för fristående skorsten, som saknar stöd av mur, rättas ytterväggarnas tjocklek efter skorstenens höjd och beskaffenhet. Där så erfordras för undvikande av besvärande uppvärmning av angränsande lokaler, skall skorstenen isoleras mot dessa. Likaledes bör för undvikande av inrökning skorsten på lämpligt sätt skyddas mot avkylning.

5. Där rökrör av plåt i något fall icke ledes direkt från eldstad in i skorstenspipa, skall tillses, att röret ej anbringas närmare trävirke än 45 cm.

6. Utsugningskanal för luftväxling skall givas en genomskärningsyta, anpassad efter rummets volym, dock minst 150 kvcm., samt utföras på mot eldfara betryggande sätt. Utloppet skall så anordnas, att en effektiv utsugning därigenom underlättas. Därest till utsugningskanal användes plåtrör, skall detta å vinden isoleras mot kyla.

§ 24.

Bjälkar, takstolar och andra konstruktiva byggnadsdelar av trä få ej användas intill skorsten utan skola avväxlas på minst 25 cm. avstånd från rök-rörs insida; och skall mellanrummet invid skorstenen fyllas med sten eller annat icke brännbart ämne. Yttertakpanel får icke läggas närmare skorsten än 5 cm.

§ 25.

Eldstadsbotten må icke läggas närmare därunder befintligt trä än för kakelugn och murad spis 25 cm. och för köksspis 40 cm. Emot brädvägg får ej spis, kakelugn eller kamin under något villkor uppsättas, utan skall vägg bakom eldstad bestå av minst 12 cm. tegelmur eller hava motsvarande värmeisoleringsförmåga.

§ 26.

Kakelugnar och murade spisar skola uppföras på mur, i mur fästade bärjärn eller brandsäkert bjälklag. Framför eldstad lägges plan av sten, cement eller dylikt till minst 45 cm. bredd för spis och minst 30 cm. bredd för kakelugn och kamin med utsträckning åt sidorna, för kakelugn till sockelns bredd samt för spis till 15 cm. och för kamin till 10 cm. på vardera sidan utöver spisens eller kaminens bredd.

§ 27.

1. Vid anordnande av fabriks- eller verkstadslokal för utövande av sådant yrke, till vars bedrivande särskild eldstad, ugn, ångpanna, explosionsmotor eller liknande inrättning användes eller där varm luft erfordras i anstalt för torkning, ävensom där eldfarliga ämnen i mängd samlas, åligger det byggnadsnämnden, i den mån ej bestämmelser i ämnet finnas i annan ordning utfärdade, att angående eldstäders, rökgångars och avgasningsrörs inrättande, skorstenars höjd, anbringande av brandsäkra väggar, golv och tak, branddörrar eller dylikt efter brandchefens hörande meddela de föreskrifter, som i varje fall må anses betryggande mot eldfara, ävensom föreskriva åtgärder till förhindrande av besvärande rökbildning.

2. Vid anordnande av samlingsal eller annan lokal, avsedd att samtidigt inrymma ett större antal personer, har byggnadsnämnden att, i den mån ej bestämmelser i ämnet finnas i annan ordning utfärdade, efter brandchefens och polismyndighetens hörande meddela de särskilda föreskrifter, som nämnden finner erforderliga ur brandskyddssynpunkt samt med hänsyn till lokalens utrymningsmöjligheter.

§ 28.

1. Skylt, varmed avses alla slag av reklamanordningar med fästen och övriga tillbehör, som till anvisning för allmänheten uppsättas å husväggar, hustak, stängsel eller stolpar, skall säkert fastsättas.

2. Anbringas skylt lägre än 2,50 m. från marken, får den ej skjuta utanför gatulinjen mer än 20 cm. Sättes skylt 2,50 m. från marken eller högre får den framskjuta högst 1,20 m.

3. Om skylt gives större språng än 30 cm. över gatulinjen, får dess höjd ej överskrida 1 m.

4. Skylt skall till form, färg och utförande vara prydlig och lämpad för den plats, för vilken den är avsedd.

5. Ljusreklam eller annan belysningsanordning för skyltning får icke så anordnas, att skylten genom sin placering, storlek eller utformning vid dagsljus skadar stadsbilden, och ej heller så, att den efter tändning verkar förvillande eller störande för trafiken eller för närboende.

6. I fråga om skylt av tillfällig beskaffenhet, såsom skyltflagga eller dylik reklamanordning, och eljest, då särskilda omständigheter därtill föranleda (exempelvis beträffande skylt vid gata av större bredd eller vid större affärsgata eller skylt avseende att vägleda allmänheten beträffande teatrar, biografier, restauranter, hotell och dylika lokaler eller byggnader), äger byggnadsnämnden medgiva undantag från de i mom. 2 och 3 givna bestämmelser. Erforderliga undantag från sistnämnda bestämmelser må jämväl av byggnadsnämnden meddelas i fråga om till skylt hänförlig automatisk försäljningsapparat.

Kap. 3.

Om gård och dess anordnande m. m.

§ 29.

1. Gård och annan obebyggd del av tomt må ej förläggas lägre än angränsande gatas nivå och ej på större höjd över denna än 1 m., där ej byggnadsnämnden finner terrängförhållandena påkalla annat läge.

2. Mellan gård och gata skall finnas körbar förbindelseled med en fri genomfartsöppning av minst 2,50 m. bredd och 3 m. höjd. Byggnadsnämnden äger medgiva befrielse från anordnandet av sådan förbindelseled, därest detta möter svårighet eller icke prövas erforderligt; dock skall därvid tillses, att av brandchefen godkänd möjlighet på annat sätt beredes för införande av erforderliga brandredskap.

§ 30.

1. Då byggnadsnämnden förelägger tomtägare att anlägga plantering å sådant område i kvarters inre, som undantagits från bebyggande, skall nämnden tillse ej mindre att jorden på för ändamålet lämpligt sätt beredes än även att god helhetsverkan uppnås såväl i fråga om planterings beskaffenhet som ock rörande höjdläget eller lutningsförhållandena å områdets olika delar.

2. Jämväl vid sådant fall, då lokal anordnas under gårdens plan, eller där endast smärre gårdsbyggnader få uppföras, äger byggnadsnämnden föreskriva anordnandet av lämplig plantering med iakttagande av vad i mom. 1 sägs.

3. Byggnadsnämnden skall verka för att skilda ägare av sådan mark inom kvarter, varå plantering skall anläggas, enas om gemensam tillsyn och skötsel av anläggningen.

§ 31.

1. Där byggnadsnämnden ej med stöd av 44 § i byggnadsstadgan föreskrivit, att tomt skall i gräns mot gata eller annan allmän plats lämnas öppen, skall tomt i sådan gräns förses med stängsel.

2. Mellan tomter, som gränsa intill varandra, skall, när någon av granarna det äskar, stängsel uppföras. Byggnadsnämnden äger dock föreskriva, att stängsel mellan tomter icke må anordnas inom område i kvarters inre, som undantagits från bebyggande.

3. Angående stängsels höjd, avfärgning och beskaffenhet i övrigt ankommer å byggnadsnämnden att meddela föreskrift. Därvid skall tillses, att stängsel erhåller prydligt utseende och anordnas med behörig hänsyn till gatu- eller gårdsbildens helhetsverkan.

4. Stängsel, som uppföres i gräns mot gata eller annan allmän plats, bekostas av tomtägaren.

5. Stängsel i gräns mellan granntomter skall uppföras av tomtägarna till hälften vardera. Kunna grannar icke enas om stängselkostnadens fördelning, har byggnadsnämnden att därom meddela erforderliga föreskrifter.

6. Stängsel skall väl underhållas.

§ 32.

Där enligt byggnadsnämndens prövning olägenhet för viss tomt uppkommer genom spill- eller regnvatten från angränsande tomt, är ägaren till sistnämnda tomt skyldig att, om byggnadsnämnden så bestämmer, genom ändamålsenlig dränering bortleda vattnet till dagvattenledning eller dike, med undvikande, där så ske kan, av ledning genom grannes fastighet.

§ 33.

För byggnad av tillfällig beskaffenhet kan byggnadsnämnden lämna befrielse från i denna byggnadsordning givna föreskrifter, där nämnden finner sådant påkallat med hänsyn till byggnadens ändamål och det kan ske utan att sundheten och brandsäkerheten därigenom sättes i fara eller vanprydnad uppstår. Nämnden skall därvid bestämma den tid, som tillståndet att hava sådan byggnad kvarstående skall äga giltighet.

Kap. 4.

Om byggnadslov.

§ 34.

1. Ansökan om tillstånd till nybyggnad eller annan åtgärd, varom i 61 § i byggnadsstadgan förmäles, skall åtföljas av de handlingar, kartor och ritningar m. m., som i 62 § i nämnda stadga föreskrivas.

2. Byggnadsritningarna skola vara upprättade på fackmässigt sätt, i skala 1:100, där ej större skala erfordras, och i övrigt så, att en fullt åskådlig bild erhålles av det tillämnade byggnadsföretaget med hänsyn till kon-

struktion, utseende och inredning. Ritningarna skola vara försedda med skala, författarens namn samt kvarterets och tomtens eller byggnadsområdets beteckning och åtföljda av nödig beskrivning enligt av byggnadsnämnden fastställt formulär över de huvudsakliga material, grundläggningssätt och konstruktioner i övrigt, som skola vid byggnadsföretaget komma till användning. Beträffande material av förut ej prövad beskaffenhet skall beskrivningen åtföljas av provningsbevis från offentlig provningsanstalt.

3. Byggnadsritningarna skola utgöras av:

för helt ny byggnad:

dels fullständiga planritningar över byggnadens källare, våningar och vind, där denna senare är inredd, tydligt angivande det ändamål, vartill varje särskilt rum i byggnaden är avsett att användas och även utvisande eldstäder samt rök- och ventilationskanaler;

dels genomskärningsritningar;

dels ock fullständiga fasadritningar, angivande jämväl gatans i stadsplanen bestämda höjdläge invid byggnadsplatsen, därest byggnaden är därav beroende, och i annat fall markens höjdkontur intill byggnaden;

för om-, på- och tillbyggnad:

plan-, genomskärnings- och fasadritningar av motsvarande beskaffenhet, som ovan är föreskrivet för helt ny byggnad, över såväl de delar, som skola ändras eller tillkomma, som även över byggnaden i övrigt. Härvid skall iakttagas, att på plan- och genomskärningsritningar nya murar eller väggar markeras på annat sätt än gamla sådana samt att, därest byggnadsnämnden så påfordrar, ritningar företes även över byggnaden i oförändrat skick.

4. Å planritningen över bottenvåningen skola byggnadens huvudmått vara påskrivna och i allmänhet tomtens gränslinjer tydligt angivna.

5. Å genomskärningsritning skola såväl byggnadens medelhöjd som ock höjden av källare, våningar och inredd vind vara med mått angivna.

6. Finnes å granntomt byggnad mot gata eller förgård uppförd invid tomtragränsen, skola angränsande delar av sådan byggnad jämväl å fasadritningen angivas.

7. I den mån så erfordras, äger nämnden att från den sökande infordra borrhkarta över å platsen företagen jordborrning, särskilda konstruktionsritningar i tillräcklig skala samt hållfasthetsberäkningar.

8. Om byggnadens utseende i och för sig eller i förhållande till angränsande byggnader icke kan av de inlämnade handlingarna klart bedömas, äger byggnadsnämnden att från sökanden infordra perspektivritning eller, om byggnaden är av synnerlig betydelse för stadsbilden, modell i erforderlig skala.

9. Över fasadpartier, som äro för byggnadens utseende och stadsbilden av särskild vikt, äger nämnden dessutom infordra detaljritningar.

10. Byggnadsritningar och tillhörande beskrivning skola inlämnas i två exemplar. Av ritningsexemplaren skall det ena vara å kalkerväv.

11. Den i 62 § 1 mom. c) i byggnadsstadgan omförmälda kartkopian samt det å kalkerväv utförda exemplaret av byggnadskartan och byggnadsritningarna jämte ett exemplar av tillhörande beskrivning skola förvaras i byggnadsnämndens arkiv. Kopian av byggnadskartan samt det andra exemplaret av nämnda ritningar och beskrivning skola, sedan byggnadslov beviljats, så snart ske kan förses med påskrift om fastställelse och mot lösen av protokollsutdrag samt mot erläggande av avgift för ritningsgranskning, besiktningar m. m. enligt gällande taxa utlämnas till sökanden.

12. Är ärende av beskaffenhet, att dess prövning kan ske på grundval av enklare handlingar än ovan sagts, må byggnadsnämnden kunna medgiva de undantag, som av förhållandena betingas.

§ 35.

1. Byggnadsnämndens lov erfordras jämväl för anläggning eller ändring inom byggnad av ledning för vatten, avlopp, gas och elektricitet, i den mån sådan åtgärd berör byggnadens konstruktion eller åsyftar att möjliggöra lokals användning till visst ändamål, såsom till badrum, utrymme för matlagning och dylikt, och skall ansökan om tillstånd till sådan åtgärd åtföljas av bevis, att vederbörande kommunala verk lämnat sitt medgivande. Vidare skall byggnadsnämndens lov sökas för reparationsåtgärd av sådan omfattning, att den bör jämföras med ombyggnad, för utbyte av takbeläggningens material å byggnad samt byggnads omfärgning eller andra åtgärder, berörande byggnads yttre, liksom ock för skyltning, varom i § 28 närmare stadgas, för plantering eller annan anordning å för gård och för plantering å annan kvartersmark, där byggnadsnämnden med stöd av 45 § i byggnadsstadgan förelagt tomtägare att anlägga sådan plantering.

2. Vid ansökan om lov, som nu är nämt, skola bestämmelserna i § 34 i tillämpliga delar gälla, dock att kartor och ritningar, som i sagda paragraf omförmälas, behöva ingivas endast i den mån de äro erforderliga för frågans bedömande.

Kap. 5.

Om tillsyn över byggandet.

Besiktningar.

§ 36.

1. Besiktning jämlikt 73 § i byggnadsstadgan verkställas av stadsarkitekten och skall ske:

- a) då ansökan om byggnadslov ingivits, därest för byggnadsfrågans bedömande besiktning å byggnadsplatsen finnes behöblig;
- b) då grundgrävning skett, men innan grundläggning påbörjats;
- c) då grundläggning verkstälts och fotmuren uppförts;
- d) då bjälklag inlagts och förankrats samt yttertaket stomme och skorstenar uppförts, men innan putsning verkstälts eller golv inlagts;
- e) då ny byggnad är för sitt ändamål fullt färdig eller då om-, på- eller tillbyggnad eller ändring av byggnad blivit fullbordad (slutbesiktning).

2. Utöver de besiktningar, som ovan föreskrivits, äger byggnadsnämnden föreskriva de ytterligare besiktningar, som den finner erforderliga.

3. Byggnadsnämnden äger jämväl bestämma om ett mindre antal besiktningar än i mom 1 föreskrives, där byggnadens konstruktion eller företagets ringa storlek eller dess beskaffenhet i övrigt därtill föranleda.

4. Innan slutbesiktning verkställas, skall, där byggnadsföretagets beskaffenhet därtill föranleder, brandchefen därom i god tid underrättas. Avser byggnadsarbete bonings- eller arbetsrum eller andra utrymmen, vilkas inrättande är beroende på hälsovårdsnämndens prövning, skall sådan underrättelse meddelas hälsovårdsnämnden. Vid slutbesiktning skall företas av sotaremästaren utfärdat bevis, att de i byggnaden befintliga rökgångar och ventilationsrör äro författningsenliga och för sitt ändamål lämpliga.

5. Inflyttning i nyinredd bostadslägenhet får ej äga rum, förrän lägenheten blivit vid slutbesiktning till beboende godkänd vid äventyr för fastighetsägaren som i § 44 sägs.

§ 37.

1. Ansökan om besiktning skall, i den mån arbetet fortskrider, ingivas skriftligen till byggnadsnämnden.
2. Vid varje besiktning skall den byggande förete de för arbetet fastställda byggnadsritningarna.
3. Det åligger den byggande att lämna besiktsmännen sådan för besiktningen erforderlig handräckning, som av dessa påkallas.
4. Över förrättad besiktning meddelar stadsarkitekten bevis.

Ansvarig arbetsledare.

§ 38.

1. Ansvarig byggmästare må ej vara annan än den, som genom betyg från byggnadsyrkesskola eller därmed jämförlig teknisk läroanstalt visat sig äga nöjaktig teoretisk kunskap och därjämte genom intyg av sakkunnig myndighet eller i byggnadsyrket kunnig person styrkt sig äga erforderlig praktisk insikt i yrket, byggnadsnämnden dock obetaget att såsom ansvarig byggmästare godkänna jämväl person, vilken icke kan förete intyg av sådan läroanstalt men av byggnadsnämnden prövas äga nöjaktig kännedom om beräkning av enklare byggnadskonstruktioner och om byggnadsverksamheten berörande författningar samt styrkt sig med skicklighet hava utövat byggnadsyrket under minst tio år, därav minst fyra år såsom verkmästare eller innehavare av därmed jämställd befattning vid större byggnadsföretag.
2. För uppförande av trähus så ock av stenhus med en vånings höjd ävensom för ändringsarbeten inom trähus eller sådan ändring av stenhus, som icke berör husets konstruktion, liksom ock för rivning av byggnad samt schaktning eller sprängning för byggnadsföretag, för såvitt arbetet är av ringa omfattning, må byggnadsnämnden kunna såsom ansvarig arbetsledare godkänna person, som icke besitter ovan angivna kompetens.
3. Förekomma vid byggnadsföretag sådana konstruktioner av järn eller betong, vilkas utförande kräver särskild sakkunskap, äger byggnadsnämnden bestämma, att ledningen av sådant arbete skall anförtros åt person, som besitter särskild utbildning och erfarenhet i sådant avseende.
4. Den, som vill bygga men ej är behörig att själv utföra arbetet, vare skyldig att, innan arbetet påbörjas, hos byggnadsnämnden anmäla, åt vem ledningen av arbetet kommer att anförtros, och till nämnden avlämna skriftlig förklaring av denne, att han under ansvarsförpliktelse åtagit sig uppdraget.

Skyddsanordningar, byggnadsställningar m. m.

§ 39.

1. Skall vid grundläggningsarbete grundmur nedföras djupare än till underkanten av grannes grundmur, skall arbetet verkställas med största försiktighet och sistnämnda mur väl understödjas, så att därå befintlig byggnad ej skadas.

2. Vid arbeten för grundläggning skall gatan väl stöttas, så att rörledningar, där sådana finnas, ej rubbas eller på annat sätt taga skada, och skola vid grävningar under den kalla årstiden sådana åtgärder vidtagas, att rören ej skadas av frost.

§ 40.

1. Å gata och allmän plats må byggnadsställningar, förvaringsplank och dylikt uppföras endast därest byggnadsnämnden efter prövning av behovet finner skäl att därtill lämna tillstånd, varvid skall bestämmas, huru stor del av gatan eller den allmänna platsen, som får för ändamålet tagas i anspråk, samt den tid, inom vilken platsen skall vara avröjd och iordningställd, skolandet detta tillstånd för att bliva gällande uppvisas för polismyndigheten.

2. Byggnadsställningar, gångbroar, kryss, strävor, plankläggning m. m., som vid byggnadsarbete användas, skola vara tillräckligt starka och ändamålsenligt anbragta på sätt byggnadsnämnden närmare föreskriver till förekommande av skada å person eller egendom. Där byggnadsnämnden finner nödigt, skall byggnadsställning utbyggas med täta skyddstak.

§ 41.

För byggnadsarbete å tomt få efter byggnadsnämndens tillstånd uppsättas baracker, skjul och materialbodar, dock med skyldighet för tomtägare att omedelbart efter byggnadsarbetets slut borttaga dessa byggnader.

§ 42.

1. När eldning för uttorkning av hus under byggnad äger rum, åligger den, som enligt 75 § i byggnadsstadgan ansvarar för byggnadsarbetets utförande, att sörja för, att noggrann tillsyn över eldningen hålles av pålitlig person, som därtill erhållit uppdrag; och skall en med vatten fylld pytspruta eller annan lika tjänlig anordning finnas till hands i den våning samt därjämte en med vatten fylld brandhink i det rum, där eldning pågår.

2. Användning av tillfällig eldstad, varmed avses s. k. galt och kamin samt koksgryta av järn med minst 15 cm. höga järnfötter, tillåtes endast med villkor:

att eldstaden, därest densamma står på golv eller bjälklag av trä, uppsettes i en på tegel eller annat tillräckligt isolerande underlag stående tät låda av stadigt sammanfalsad järnplåt med minst 15 cm. höga sidor, som omgiva eldstaden på ett avstånd av minst 30 cm.; skolande underlaget för koksgryta vara så stadigt anordnat, att plåtlådan icke på någon punkt kommer närmare golv eller bjälklag än 12 cm., och för galt eller kamin vara under hela lådan murat till minst två skifts höjd;

att rökrör om möjligt ledes direkt till skorstenspipa och i varje fall isoleras från trävirke i enlighet med bestämmelserna i § 23 mom 5;

att för eldning användes torv, koks, stenkol eller, i galt eller kamin ved;

att eldning icke företages, förrän all rörning och första utgrundningen med bruk på inre tak och väggar av trä verkställts;

att det rum, där eldning sker, är fritt från lösa brännbara ämnen, såsom trävirke, vassrör och dylikt, dock att torkning av trävaror må äga rum under villkor att, om trävarorna uppläggas närmare eldstaden än 2 m., eldstaden avskiljes från dem genom en å golvet fristående hel skiljemur, gående minst 50 cm. över eldstadens överkant; samt

att, innan eldning första gången företages, anmälan därom göres å vederbörande polisstation.

Kap. 6.

Allmänna bestämmelser.

§ 43.

Från föreskrifterna i denna byggnadsordning må byggnadsnämnden medgiva undantag, då lokala förhållanden eller andra viktiga omständigheter göra sådant önskvärt, dock allenast där sådant icke strider mot byggnadsstadgan eller eljest gällande författningar samt utan våda och annans förnärmande kan ske.

§ 44.

Den, som gör sig skyldig till annan förseelse mot byggnadsordningen än som i 120 § i byggnadsstadgan omförmäles, dömes till dagsböter och vare ändock skyldig att efter föreläggande av byggnadsnämnden vidtaga åtgärder för vinnande av rättelse.

§ 45.

Vad i denna byggnadsordning stadgas om tomt skall i tillämpliga delar gälla även tomtplats eller annan stadsäga.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 12 oktober 1932.

§ 160.

Drätselkammaren hade med anhållan om hälsovårdsnämndens yttrande överlämnat ett av byggnadsnämnden upprättat förslag till byggnadsordning för Karlstad.

Sedan hälsovårdsnämndens ledamöter lämnats tillfälle att taga närmare del av förslaget, beslöt nu nämnden avgiva det yttrande, att nämnden för sin del icke hade något annat att erinra emot förslaget ifråga, än att nämnden ansåge, att till § 2 mom. 4 i förslaget borde göras ett förtydligande tillägg av följande lydelse: »vilka äga rätt uttala och få till protokollet antecknat sin mening i föreliggande frågor».

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll hållet hos Brandstyrelsen i Karlstad den 7 december 1932.

§ 39.

Drätselkammaren hade med anhållan om brandstyrelsens yttrande överlämnat ett av byggnadsnämnden upprättat förslag till byggnadsordning för Karlstad.

Sedan brandstyrelsens ledamöter lämnats tillfälle att taga närmare del av förslaget, beslöt nu styrelsen avgiva det yttrande, att styrelsen för sin del icke hade något att erinra emot förslaget ifråga.

Som ovan.

In fidem:

A. A. ENGSTRÖM.

Justeras den 9/12 1932.

OLOF WÄSTLUND.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 december 1932.

§ 700.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till ny byggnadsordning för staden.

På kammarens hemställan hade hälsovårdsnämnden och brandstyrelsen avgivit utlåtanden över förslaget.

Kammaren, som ansåg, att förtydligande tillägg av innehåll, hälsovårdsnämnden föreslagit, lämpligen borde i byggnadsordningen intagas, men i övrigt saknade anledning till erinran mot förslaget, beslöt hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta,

att för sin del godkänna det av byggnadsnämnden framlagda förslaget till byggnadsordning för staden med ändring i och tillägg till § 2 mom. 4 så att dess sista sats erhöle följande lydelse: »skolande underrättelse om sammanträdet jämväl meddelas förste provinsialläkaren, förste stadsläkaren och stadens brandchef, vilka äga rätt uttala och få till protokollet antecknad sin mening i föreliggande frågor»; samt

att å beslutet söka Konungens Befallningshavandes stadfästelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1933.

§ 3.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till ny byggnadsordning för Karlstads stad, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens framställning ifråga om ändring av vissa taxor vid leverans av elektrisk energi.

Utdrag av protokoll, hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 16 december 1932.

§ 94.

Från belysningsingeniören hade angående sänkning av vissa taxor för den elektriska energien inkommit följande skrivelse:

»Till etc. Bil. A.

Efter hållen överläggning beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige måtte fastställa de av belysningsingeniören föreslagna ändringarna i taxan för den elektriska energien, samt att ändringarna skulle gälla för den energi, som levereras från och med den 1 januari 1933.

Denna § justerades genast.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Bil. A.

Till Belysningsstyrelsen.

Erfarenheten från årets energiförsäljningar har givit vid handen, att följande ändringar i taxorna äro önskvärda.

C 2. för hushåll till alla förekommande ändamål

att förbrukningsavgiften 8 öre pr kWh sänkes till 7 öre pr kWh under vinterhalvåret (januari t. o. m. mars, okt. t. o. m. dec.) och till 5 öre pr kWh under sommarhalvåret.

G. för rumsuppvärmning under natten

1) att nuvarande avgift 75: — kr. pr kW och säsong sänkes till 60: — kr. pr kW;

att avgiften för kontrollur sänkes från 15: — kr. till 10: — kr.;

- 2) att förbrukningsavgiften 3 öre pr kWh sänkes till 2 öre pr kWh;
att avgiften för kontrollur och mätare sänkes från 15: — kr. till 10: — kr.
- H. för bakugnar och strykjärn i yrkesutövning samt för varmvattenberedare
att avgiften 4 öre pr kWh under natten sänkes till 3 öre pr kWh;
att avgiften för mätare och kontrollur sänkes från 15: — kr. till 10: — kr.
- Föreslagna ändringar böra gälla förbrukningen från och med den 1 januari 1933.

Karlstad den 15 december 1932.

J. THALÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 januari 1933.

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens förslag till sänkning av vissa taxor för leverans av elektrisk energi.

Efter anteckning, att de nuvarande taxorna blivit av stadsfullmäktige antagna den 19 november 1931, beslöt kammaren, som intet hade att emot förslaget erinra, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla belysningsstyrelsens ifrågavarande förslag till ändringar av taxorna för leverans av elektrisk energi, ävensom bestämma, att ändringarna skola tillämpas från och med den 1 januari 1933.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1933.

§ 4.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över belysningsstyrelsens framställning ifråga om ändring av vissa taxor vid leverans av elektrisk energi, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens framställning om utsträckning av stadens gasledningsnät till Älvros å norra stadsområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 2 december 1932.

§ 83.

Sedan styrelsen, på sätt protokollet för den 3 oktober 1932, § 60, utvisar, för utredning och yttrande till gasverksföreståndaren överlämnat en av Harald Andersson jämte ytterligare åtta fastighetsägare gjord ansökan om framdragande av gasledningar till Älvros, hade från gasverksföreståndaren inkommit följande skrivelse och kostnadsberäkning:

»Till Belysningsstyrelsen.

Sedan förestående ansökan inkom hava 4 st. nybyggnader börjat uppföras vid Älvrosgatan med sammanlagt 18 kök. Totala omedelbara anslutning kan därför nu beräknas bliva 36 kök.

Anläggningskostnaden för lednings utförande enligt bilagda ritning beräknas till kr. 4,000:—.

Med förestående anslutning blir ledningens utförande räntabel.

Karlstad den 20/11 1932.

KARLSTADS GASVERK.

Erik Björkman.»

»Kostnadsberäkning

å framdragande av gasledningar för Älvros, sträckan A—B—C å ritning littra L 98. Enligt framställning av 10/7 1932 från 9 tomtägare å Älvros. Inalles 18 st. kök.

85 lm. 6" stålrör	å 10:—	850:—
260 » 3" »	» 4:50	1,170:—
85 » schaktning, läggning och återfyllning (inkl. upp- rivning och omsättning av gatsten)	» 6:—	510:—
260 » schaktning, läggning och återfyllning.....	» 4:—	1,040:—
Arbetsledning, diverse och oförutsett.....		430:—
		<hr/>
		Kronor 4,000:—

Karlstad den 19/10 1932.

ERIK BJÖRKMAN.»

Härvid fanns fogad en å stadens byggnadskontor upprättad, med Litt. L 98 betecknad karta, å vilken inritats de nya ledningar, som skulle bliva erforderliga, därest framställningen bifölles.

Efter överläggning i ärendet, därvid gasverksföreståndaren framhållit, att den föreslagna utvidgningen av gasnätet komme att bliva för gasverket ekonomiskt fördelaktig, beslöt styrelsen tillstyrka bifall till framställningen i enlighet med gasverksföreståndarens förslag, varjämte styrelsen beslöt hemställa hos stadsfullmäktige om anslag för ifrågavarande ändamål med 4,000 kronor att anskaffas genom upplåning.

Denna § justerades genast.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 december 1932.

§ 698.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av belysningsstyrelsen enligt dess protokoll den 2 december 1932 gjord framställning om utsträckning av stadens gasledningsnät till Älvros å norra stadsområdet jämte anslag för ändamålet.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning, varunder anfördes, att utredning borde verkställas huruvida den elektriska energi, var till staden ägde tillgång, lämpligen kunde i större utsträckning än hittills tagas i anspråk för hushållsändamål, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige måtte besluta,

att för ifrågavarande utvidgning av stadens gasledningsnät anvisa anslag av 4,000 kronor, att anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas; samt

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig stadfästelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1933.

§ 5.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens framställning om utsträckning av stadens gasledningsnät till Älvros å norra stadsområdet.

Utskottet, som delade drätselkammarens uppfattning, att utredning borde verkställas, huruvida den elektriska energi, staden förfogade över, lämpligen kunde i större utsträckning än hittills utnyttjas för hushållsändamål, ansåg, att belysningsstyrelsen borde erhålla uppdrag att verkställa ifrågavarande utredning samt inkomma med förslag till för ändamålet anpassade taxor för leverans av elektrisk energi.

Sålunda beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet samt tillika uppdraga åt belysningsstyrelsen, att verkställa utredning angående förutsättningarna för utsträckt nyttjande inom staden av elektrisk energi för hushållsändamål ävensom inkomma med förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens yttrande över förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m., avgivet av 1929 års vägsakkunniga.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 januari 1933.

§ 16.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m. avgivet av 1929 års vägsakkunniga.

Det skulle antecknas, att förslagen voro refererade i Svenska Stadsförbundets tidskrift år 1932 med början på sidan 343.

Vid nu lämnad redogörelse för förslagen inhämtades bland annat, att Karlstads stad komme att utgöra ett särskilt vägdistrikt, varinom beslutanderätten och beskattningsrätten skulle utövas av stadsfullmäktige samt förvaltningen och verkställigheten tillkomma den kommunala styrelse eller nämnd, som stadsfullmäktige utse att tjänstgöra såsom vägstyrelse samt att städerna enligt förslagen kunde antagas bliva gynnsammare ställda ifråga om bidrag av allmänna medel för sina vägar.

Kammaren beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara sig intet hava att erinra mot antagande av ifrågavarande förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m., såvitt sagda förslag avsåge vägväsendet i stad.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1933.

§ 6.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande över förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m., avgivet av 1929 års vägsakkunniga, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i ärendet avgiva det yttrande drätselkammaren föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens skrivelse, varigenom stadsfullmäktige lämnats tillfälle att avgiva yttrande över inom Kungl. Justitiedepartementet utarbetade promemorior jämte utkast till lag om upphörande av vissa krigsdomstolar.

Till Stadsfullmäktige.

Jämlikt Kungl. Maj:ts nådiga resolution den 5 december 1932 lämnas Stadsfullmäktige tillfälle att avgiva utlåtande över bifogade inom Kungl. Justitiedepartementet utarbetade promemorior jämte utkast till lag om upphörande av vissa krigsdomstolar, skolande det utlåtande, som må komma att avgivas, vara Magistraten tillhanda senast den 18 januari 1933.

I ett till Kungl. Maj:t redan avgivet underdånigt yttrande har Rådhusrätten i Karlstad förklarar sig för sin del icke hava något att erinra vare sig mot överflyttande av de synnerligen få egentliga krigsrättsmålen vid Kungl. Värmlands Regemente till Rådhusrättens handläggning, eller mot att en Rådhusrättens ledamot får uppdraget att tillhandagå chefen för regementet vid behandlingen av diciplinmålen i stället för auditören, vilkens tjänst är avsedd att indragas. Närmast skulle stadsnotarien ifrågakomma för uppdraget. Den ersättning, som ställts i utsikt därför och som skulle komma att bestridas av statsmedel, synes Magistraten emellertid icke kunna anses såsom sådan sportelinkomst, som bör till stadskassan redovisas. Vid den av ifrågavarande lagändring betingade jämkningen i den för Magistraten och Rådhusrätten gällande arbetsordningen bör detta uttryckligen fastslås.

Karlstad den 15 december 1932.

På Magistratens vägnar:
ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 januari 1933.

§ 15.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande i anledning av magistratens skrivelse den 15 december 1932, varigenom fullmäktige lämnats tillfälle, att avgiva utlåtande över inom Kungl. Justitiedepartementet utarbetade promemorior jämte utkast till lag om upphörande av vissa krigsdomstolar.

Kammaren ansåge sig icke böra föreslå något principuttalande i ärendet angående krigsdomstolarnas upphörande, men ville hava uttalat att, därest överflyttande på de allmänna domstolarna av de militära målen komme att äga rum i enlighet med ifrågavarande utkast till lag samt sålunda rådhusrätten i Karlstad skulle upptaga de mål, som nu hörde under regementskrigsrätten vid Värmlands regemente, så borde stadsfullmäktige bestämt hävda, att staden rimligen icke borde påläggas eller tillskyndas någon som helst extra kostnad i anledning av den ifrågasatta ändringen.

Vidkommande uppdraget till någon rådhusrättens ledamot att i stället för auditören tillhandagå chefen för regementet vid behandlingen av disciplinmålen samt ersättningen härför, så kunde med uttalande i denna del lämpligen anstå tills förslag till den av magistraten förutsedda ändringen i arbetsordningen för magistraten och rådhusrätten föreläge eller bleve under utarbetande.

Kammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta, att i nu förevarande ärende angående upphörande av vissa krigsdomstolar icke göra annat uttalande än att, om den föreslagna ändrade ordningen skulle komma till stånd, detta bör ske utan att staden därigenom påläggas eller tillskyndas någon som helst utgift eller kostnad.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1933.

§ 7.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande i anledning av magistratens skrivelse, varigenom stadsfullmäktige lämnats tillfälle att yttra sig över inom Kungl. Justitiedepartementet utarbetade promemorior jämte utkast till lag om upphörande av vissa krigsdomstolar, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Hälsovårdsnämndens framställning om uppehållande av verksamheten vid stadens epidemisjukhus under två, högst tre månader av år 1933.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Hälsovårdsnämnden har tidigare under innevarande år anmält till Stadsfullmäktige att, därest något oförutsett icke inträffade, stadens epidemisjukhus från och med 1933 års ingång icke längre behövde tagas i anspråk för epidemisjukvård. Enligt från länets landsting inhämtade upplysningar vore nämligen landstinget berett att övertaga epidemisjukvården vid nämnda tid, då landstingets under uppförande varande epidemisjukhus i Karlstad beräknades vara färdigt. På grund härav har nämnden i sitt statförslag för år 1933 icke upptagit några anslag för epidemisjukhusets drift.

Numera har emellertid nämnden inhämtat, att vården vid landstingets epidemisjukhus icke torde kunna upptagas förrän efter två, högst tre månader efter årsskiftet, i anledning varav det befinner sig erforderligt, att driften vid stadens epidemisjukhus uppehålls, till dess en överflyttning kan ske till landstingets sjukhus. Nämnden har då funnit mest lämpligt, att staden fortsätter driften vid sitt epidemisjukhus under samma villkor som under innevarande år, vilket sjukhusets läkare förklarat icke möta hinder med hänsyn till personalfrågan.

Med anmälan härom får nämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta *dels* att staden skall fortsätta driften vid sitt epidemisjukhus under två, högst tre månader under år 1933 under samma villkor som under innevarande år, *dels ock* att kostnaden härför skall utgå av anslaget i staten för år 1933 till oförutsedda utgifter.

Karlstad den 14 december 1932.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Bertil Julin.

Utdrag protokoll, av hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 december 1932.

§ 699.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av hälsovårdsnämnden den 14 december 1932 gjord framställning att fullmäktige ville besluta dels att staden skall fortsätta driften vid sitt epidemisjukhus under två, högst tre månader av år 1933 under samma villkor som under innevarande år, dels ock att kostnaden härför skall utgå av anslaget i staten för 1933 till oförutsedda utgifter.

Då någon tillförlitlig beräkning av kostnaderna för ifrågavarande ändamål icke nu kunde framläggas, syntes det kammaren lämpligast att hälsovårdsnämnden efter verksamhetens avslutande till stadsfullmäktige inkomme med uppgift i sådant hänseende.

I övrigt beslöt kammaren, som intet hade att emot framställningen erinra, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad hälsovårdsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1933.

§ 8.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över hälsovårdsnämndens framställning om uppehållande av verksamheten vid stadens epidemisjukhus under någon tid av år 1933, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Fattigvårdsstyrelsens förslag till utdelning av räntan
å »Bergerska fonden».**

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 januari 1933.

§ 19.

Ett från fattigvårdsstyrelsen denna dag inkommet förslag till utdelning av räntan å »Bergerska fonden» för år 1932 beslöt kammaren överlämna till stadsfullmäktiges beredningsutskott med tillkännagivande, att ifrågavarande räntemedel vid 1932 års slut uppginge till ett belopp av 180 kronor.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1933.

§ 9.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över fattigvårdsstyrelsens, av drätselkammaren överlämnade förslag angående fördelning av räntan å »Bergerska fonden» för år 1932, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bestämma att ifrågavarande räntemedel skola fördelas i enlighet med det av fattigvårdsstyrelsen avgivna förslaget.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges förklaring över av speditören J. A. Håkansson hos Konungens Befallningshavande i länet anförda besvär över fullmäktiges beslut den 15 december 1932 i fråga om inkorporering av vissa områden med Karlstads stad.

Överlämnas till Stadsfullmäktige i Karlstad för avgivande av begärd förklaring, rörande vilken protokollsutdrag förväntas senast den 23 innevarande januari.

Karlstads rådhus den 10 januari 1933.

På Magistratens vägnar:

HARRY JACOBSON.

RESOLUTION.

Inneliggande handlingar rörande av speditören J. A. Håkansson anförda besvär över stadsfullmäktiges i Karlstad enligt besvären bilagt protokollsutdrag den 15 december 1932 fattade beslut i fråga om inkorporering av vissa områden med Karlstads stad överlämnas till magistraten i Karlstad, som anmodas *dels* att över besvären i vederbörlig ordning inhämta stadsfullmäktiges förklaring att avgivas vid första näst härefter infallande stadsfullmäktigesammanträde, *dels ock* att med protokollsutdrag rörande sålunda avgiven förklaring och magistratens eget yttrande i ärendet hit inkomma *senast den 24 innevarande januari*; skoland därvid remisshandlingarna hit återställas.

Karlstad i landskansliet den 10 januari 1933.

På tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

Till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Värmlands län.

På sammanträde med 15 december 1932 hava stadsfullmäktige i Karlstad, såsom närmare framgår av bifogat utdrag av fullmäktiges protokoll för sagda dag, § 184, i ärende angående införlivning med staden av Karlstads socken och samhällena Råtorp och Färjestad i Grava socken beslutat att, med vidhållande i övrigt av sitt beslut den 19 november 1932 i samma fråga, *dels* medgiva, att staden skall till Grava kommun utgiva skatteersättning under en tidrymd av tio år med, till den borgerliga kommunen i ett för allt 8,000 kronor om året och till den kyrkliga kommunen 6,000 kronor om året, *dels* uttala sig för att inkorporeringen måtte träda i kraft den 1 januari 1934 eventuellt den 1 januari 1935, *dels ock* bemyndiga drätselkammaren att med vägdistriktet träffa de avtal och överenskommelser, som för stadens vidkommande kunna vara i ärendet erforderliga.

Över stadsfullmäktiges sålunda fattade beslut, mot vilket jag avgivit reservation, får jag härmed vördsamt anföra besvär samt såsom skäl härför andraga följande:

Utredningsmannens framställning om stadsfullmäktiges yttrande i saken var dagtecknad den 15 november 1932 och inföväntades yttrandet sist inom en månad från sagda dag.

I handlingarne tillhörande protokoll hållet den 5 november 1932 vid sammanträde med vissa inkorporeringsdelegerade finnes antecknat, att någon tvist mellan staden och vägdistriktet dåmera icke föreläge men att det emellertid för att överenskommelse skulle utformas i kontrakt eller eljest vore nödvändigt att erhålla betänketid och att på grund härav de närvarande enats om att tillsvidare uppskjuta frågan i denna del.

Vidare finnes antecknat, att rörande tiden för ikraftträdande av en eventuell indelningsändring flertalet av de vid berörda sammanträde närvarande anförde, att som enighet syntes vara vunnen i allt väsentligt och frågan nu vore mogen för sin lösning, inkorporeringen borde träda i kraft från och med år 1934 men att emellertid stadens byggnadschef och länets vägingeniör i detta sammanhang framhållit att det mötte svårigheter att få permanentbeläggning å vägen mot Alster utförd förrän under år 1934.

Det bör till en början anmärkas att vid meromnämnda sammanträde de närvarande allenast enats om att tillsvidare uppskjuta frågan om överenskommelse mellan staden och vägdistriktet och att det icke förutsattes att överenskommelsen skulle vara träffad inom viss tid.

Ytterligare tillåter jag mig framhålla, att de vid ifrågavarande sammanträde närvarande icke föreslagit att inkorporeringen skulle träda i kraft den 1 januari 1934 men att det väl anförts, att så torde kunna ske. Givetvis förutsattes härvid att bindande överenskommelser skulle hava träffats mellan staden och vägdistriktet angående vägfrågorna.

Då drätselkammaren behandlade frågan att föreläggas stadsfullmäktige inom av utredningsmannen bestämd tid, hade icke medhunnits att träffa de överenskommelser, som förutsatts. Det är naturligt, att så icke kunnat ske inom den till en månad begränsade tiden. I detta sammanhang må framhållas, att under utredningsarbetet, som pågått under en tid av mer än tre år, överläggningarna om vägfrågorna dragit en väsentlig tid, men att detta oaktat avtal mellan staden och vägdistriktet icke kunnat komma till stånd.

För att emellertid yttrande inom den bestämda tiden skulle kunna avgivnas valde drätselkammaren i anledning av de svävande vägfrågorna, den utvägen, att föreslå stadsfullmäktige, att uttala sig för inkorporeringens trädande i kraft först den 1 januari 1935, vid vilken tidpunkt dessa frågor skulle kunna beräknas vara lösta, därigenom att vägdistriktet iordningställt vägarne utan annan kostnad för staden, än vad i utredningen blivit angivet.

Då stadsfullmäktige beslöto uttala sig för att inkorporeringen måtte träda i kraft den 1 januari 1934 eventuellt den 1 januari 1935 torde med fog kunna påstås, att för fattande av sådant beslut, ärendet icke blivit förberett såsom gällande kommunallag måste anses avse. Den viktiga frågan om vägarne kunde under inga förhållanden bliva löst inom den för yttrandes avgivande bestämda tiden, varför drätselkammaren måste anlita den ovan sagda utvägen, därvid sålunda ärendet i ett väsentligt avseende icke kunde bliva förberett. Givetvis hade erfordrats, att de av såväl utredningsmannen som delegerade bestämt förutsatta avtal skulle förelegat slutgiltiga och i bindande form vid det tillfälle stadsfullmäktige fattade nu överklagade beslutet.

Jag tillåter mig anföra, att jag den 17 december 1932 i egenskap av drätselkammarens ordförande till ordföranden i Karlstads härads vägstyrelse avlät skrivelse med förfrågan, huruvida styrelsen komme att slutföra arbetet med iordningställandet av de i inkorporeringsförslaget angivna vägar före den 1 januari 1934 samt, därest detta icke läte sig göra, huruvida styrelsen ville skriftligen förbinda sig att slutföra berörda arbeten även sedan inkorporeringen trätt i kraft och utan andra kostnader för staden, än de som angivits i inkorporeringsförslaget.

På denna anhållan har ännu icke ingått svar, vilket förhållande torde ådagalägga huru svävande vägfrågorna i verkligheten äro och vilka svårigheter, som föreligga för åstadkommande av bindande överenskommelser i denna del.

På grund av vad ovan anförts och då stadsfullmäktige böra givas tillfälle att, efter vederbörlig beredning i av mig nu angivet hänseende, fatta nytt beslut, får jag härmed vördsamt med åberopande av bestämmelserna i 76 § av lag om kommunalstyrelse i stad, vördsamt hemställa, att stadsfullmäktiges i Karlstad ovanberörda beslut måtte av Konungens Befallningshavande upphävas.

Karlstad den 5 januari 1933.

J. A. HÅKANSSON

Speditör

KARLSTAD

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1933.

§ 10.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över av speditören J. A. Håkansson hos Konungens Befallningshavande i länet anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 15 december 1932 ifråga om inkorporering av vissa områden med Karlstads stad.

Med anledning av ifrågavarande besvär beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uttala sig för att berörda inkorporering måtte träda i kraft först den 1 januari 1935.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drättselkammarens framställning att arvode till dess ordförande måtte bestämmas för år 1933.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 9 januari 1933.

§ 18.

Då uppdraget såsom drättselkammarens ordförande krävde, att dess innehavare vid mångskiftande förhållanden ställde sin tid och sin arbetskraft till förfogande, hade det syntts kammaren rättvist att arvode skulle för uppdraget av samhället bestämmas.

Det vore ett önskemål, att drättselkammarens ordförande vid bestämda tillfällen funnes för allmänheten tillgänglig i och för förfrågningar och överläggningar. Sålunda borde särskild mottagningstid bestämmas för ordföranden, vilket medförde en ytterligare uppoffring för uppdragets innehavare.

Det syntes kammaren så mycket mera angeläget, att denna fråga ordnades, som det icke kunde förutses, huruvida för uppdraget eljest skulle vid varje tillfälle kunna förvärvas en person med de egenskaper, som uppdraget måste anses kräva.

Kammaren ville därför föreslå stadsfullmäktige att besluta,

att arvode skall för år 1933 utgå med 3,000 kronor utan dyrtidstillägg till drättselkammarens ordförande.

Denna § justerades genast.

Som ovan

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 12 januari 1933.

§ 4.

Uppå remiss hade lönenämnden att yttra sig över drättselkammarens framställning den 9 januari 1933 om att arvode måtte bestämmas till kammarens ordförande.

Då uppdraget såsom kammarens ordförande medförde, att dess innehavares tid av allmänhet och delegationer i hög grad toges i anspråk för överläggningar i allehanda ärenden och med hänsyn till fördelen av att ordföranden, som nu förutsattes, vore på viss bestämd tid att träffa för allmänheten, så ville lönenämnden biträda kammarens ifrågavarande förslag om att arvode bestämdes.

Då emellertid uppdragets nuvarande innehavare, som icke deltagit kammarens beslut i ärendet, enligt vad upplysts, förklarat sig med sin kännedom om förhållandena anse, att arvodet borde begränsas till 2,000 kronor, fann lönenämnden sig böra hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bestämma att arvode skall för år 1933 utgå till drätselkammarens ordförande med 2,000 kronor utan dyrtidstillägg.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1933.

§ 11.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning att arvode måtte bestämmas till kammarens ordförande, beslöt hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta,

att arvode skall för år 1933 utgå till drätselkammarens ordförande med 2,000 kronor utan dyrtidstillägg; samt

att underställa beslutet härom länsstyrelsens prövning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till val av ledamot och suppleant i sakrevisionen för år 1933.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1933.

§ 12.

Sedan kamreraren Arvid Gustafsson av sagt sig uppdraget att vara sakrevisor inom stadsrevisionen, så beslöt beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige,

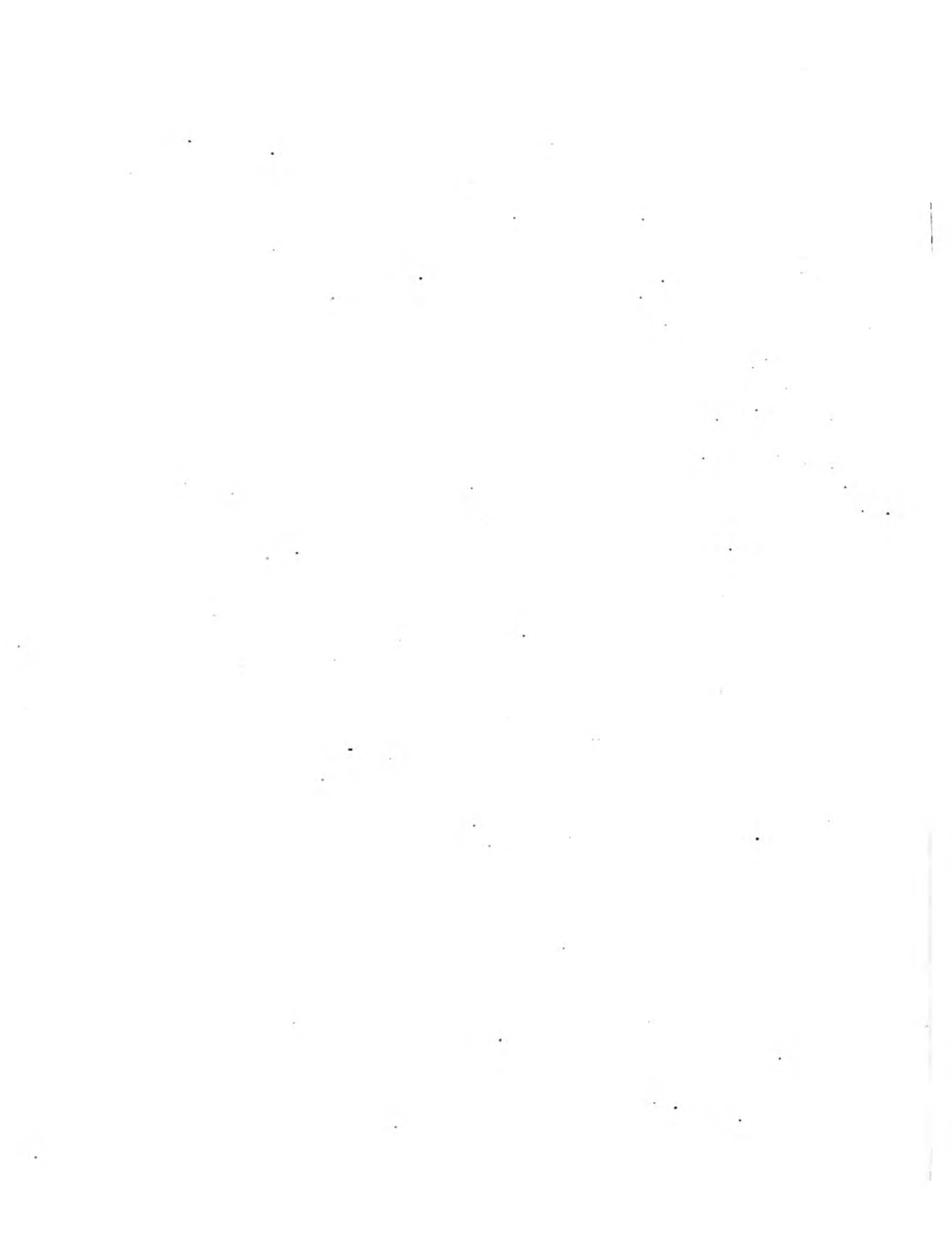
att, med godkännande av avsägelsen, till sakrevisor för år 1933 utse kaptenen Georg Westerlund samt till suppleant efter honom hypotekskamreraren G. Nordström.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 16 Februari

N:o 2.

Poliskonstapel Gustaf Anderssons ansökan att på grund av sjukdom få komma i åtnjutande av förtidspension.

Till Polischefen i Karlstad.

RESOLUTION.

Överlämnas till Magistraten för framställning till Stadsfullmäktige.

Karlstad den 27 januari 1933.

ERIK LUNDBLAD.

Polischef.

RESOLUTION.

Överlämnas till stadsfullmäktige; och då av denna ansökan jämte därå tecknat bevis av poliskommissarie P. Zandén samt bifogade läkareutlåtanden får anses framgå, att poliskonstapeln Gustaf Andersson sedan den 20 januari 1930 är fullständigt och varaktigt oförmögen till det med tjänsten förenade arbetet får Magistraten hemställa, att Andersson måtte erhålla förtidspension enligt vanliga grunder från och med den 1 mars 1933.

Karlstad den 27 januari 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Med åberopande av bestämmelserna i Pensionsreglementet för Karlstads stads befattningshavare samt befattningshavares efterlevande maka och barn den 21 augusti 1924, avd. I mom. d, får jag, som på grund av sjukdom är fullständigt och varaktigt oförmögen till det arbete, som åligger poliskonstapel, vilken sjukdom varat sedan den 20 februari 1930, vördsamt anhålla, att Polischefen måtte åt mig utverka förtidspension att utgå från och med den 1 mars 1933.

Under förutsättning att sådan pension beviljas, får jag anhålla om avsked från min anställning vid Karlstads poliskår från och med ovan sagda dag.

Karlstad den 26 januari 1933.

GUSTAF ANDERSSON.

Poliskonstapel.

Överlämnas vördsamt till Polischefen med anmälan, att Andersson, som är född den 23 april 1877, antogs i tjänst vid poliskåren den 20 juni 1905. Efter att vid olika tillfällen förut under längre eller kortare tider varit på grund av sjukdom oförmögen till tjänstgöring, har Andersson sedan den 20 februari 1930 av samma anledning icke varit i tjänst.

Enär Andersson icke lämpligen kan beredas annan tjänstgöring vid poliskåren än patrulleringstjänst samt då det är av synnerlig vikt att all personal vid kåren är fullt tjänsteduglig, får jag tillstyrka bifall till ansökningen.

Ett till mig inlämnat läkareintyg angående Andersson bifogas.

Karlstad den 26 januari 1933.

PER ZANDÉN.

Poliskommissarie.

Poliskonstapeln Gustaf Andersson lider av en ledåkomma (artrit. deform.) i båda fotlederna av förmodligen stationär natur (oförändrade Rtg.-bilder den $^{20}/_2$ 1930 och $^{21}/_1$ 1933). Då Andersson har en särdeles kraftig kroppsbyggnad och i övrigt god hälsa, kan han ingalunda sägas vara till förvärvsarbete oduglig, men å andra sidan torde han vara oförmögen förrätta patrulleringstjänst.

Vilket intygas för Anderssons eventuella förtidspensionering.

Karlstad den 24 januari 1933.

HUGO SEVERIN.

1:ste stadsläkare.

Karlstad den 20. 2. 30.

Höger fotled:

Ledbroshöjden normal. Ledens benkonturer ha nabbformiga benpålagringar, särskilt mycket å spetsen för mediala malleolen, men i övrigt inga synliga benförändringar. Inga rtg. tecken på någon tidigare fraktur utan tyder rtg. fyndet på en deformerande arthrit.

För kontroll rtg. undersöktes även vänstra fotleden och visade det sig att här förelåg likartade förändringar tydande på en deformerande artrit.

D:r GUNNAR ANDRÉN.

A/S 21. 1. 33.

Båda fotlederna:

Vid jmf. mellan nuvarande rtg. status och föregående av den 20 februari 1930 är rtg. status fullkomligt oförändrat. Detta skulle tala för att förändringarna i fotlederna skulle vara av stationär form eller ock mycket långsamt, nästan omärkligt progredierande.

GUNNAR ANDRÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 februari 1933.

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över poliskonstapeln Gustaf Anderssons av magistraten överlämnade framställning om erhållande om förtidspension att utgå från och med den 1 mars 1933.

Som Andersson enligt gällande pensionsreglemente vore berättigad till förtidspension beslöt lönenämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1933.

§ 80.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av poliskonstapeln Gustaf Andersson gjord från magistraten inkommen framställning om att på grund av sjukdom erhålla förtidspension från och med den 1 mars 1933, uti vilket ärende lönenämnden avgivit utlåtande enligt utdrag av dess protokoll den 3 februari 1933.

På i handlingarna andragna skäl och då poliskonstapel Andersson uppnådde stadgad pensionsålder redan den 1 maj 1934, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja poliskonstapeln Gustaf Andersson förtidspension enligt gällande bestämmelser att utgå från och med den 1 mars 1933.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 16.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över en av poliskonstapeln Gustaf Andersson gjord från magistraten inkommen ansökan om erhållande av förtidspension på grund av sjukdom från och med den 1 mars 1933, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Poliskonstapeln Ricard Söderlunds ansökan i fråga om beräkning av anställningstid för åtnjutande av pension.

RESOLUTION.

Överlämnas till Stadsfullmäktige under hemställan om bifall i den mån så må anses möjligt.

Karlstad den 10 december 1932.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får jag vördsamt anhålla att Stadsfullmäktige ville besluta att jag vid beräkning av tjänstetid för åtnjutande av pension får tillgodoräkna mig den tid, jag tjänstgjort som reservbrandsoldat vid Karlstads förenade Brand- och Poliskår och således få räkna min anställningstid *från och med den 1 maj 1905*.

Som stöd för denna framställning får anföras, att vid ifrågavarande tid särskild poliskår icke fanns i Karlstad utan brand- och poliskåren voro kombinerade, varför den befattning som poliskonstapel, jag senare erhöll, får anses vara en direkt fortsättning av anställningen vid kombinerade brand- och poliskåren. Vidare får anföras att tjänsten som reservbrandsoldat vid ifrågavarande tid var så ordnad, att sagda tjänst måste anses som en extra ordinarie anställning. Sålunda åtnjöt reservbrandsoldat en årlig städja av 100:— kronor jämte ersättning för fullgjord tjänstgöring. Tjänstgöringen var också så gott som regelbunden. Av de tjänstgöringsjournaler som fördes vid ifrågavarande tid framgår icke i vilken omfattning vederbörande gjort vakttjänst å vaktrummet. Däremot finnes anteckningar om fullgjord patrulleringstjänst. Av dessa anteckningar framgår att jag under tiden 1 maj 1905—1 maj 1906 gjort 738 timmars patrulltjänst som poliskonstapel. Med kännedom om att tjänstgöringen vid ifrågavarande tid var så ordnad, att manskapet i regel fick göra dubbelt så många timmars vakttjänst som patrulleringstjänst, får antagas, att jag under ovannämnda tid gjort sammanlagt omkring 2,214 timmars tjänstgöring eller icke långt från full tjänst-

göringstid. I varje fall var tjänstgöringstiden så omfattande, att fullt fog finnes för att påstå, att tjänsten vid brand- och poliskåren var min *huvudsakliga* sysselsättning varav jag hade min försörjning.

Jag tillåter mig även framhålla att även om Stadsfullmäktige bifaller min framställning, har jag vid uppnådd pensionsålder likväl icke intjänat det antal tjänsteår, som erfordras för att komma i åtnjutande av oavkortad pension. Då detta förhållande beror på det sätt, varpå personalen vid den tid, då jag erhöll anställning vid brand- och poliskåren, rekryterades, synes mig i viss mån ömmande omständigheter föreligga.

Utdrag av rulla över befäl och manskap vid Karlstads fasta brandkår samt ett till förtydligande av nämnda utdrag av brandchefen i Karlstad utfärdat intyg bifogas och åberopas.

Karlstad den 5 juni 1931.

RICARD SÖDERLUND.

Poliskonstapel.

Utdrag av protokoll, hållet hos Karlstads stads polisnämnd den 4 januari 1933.

§ 7.

Uti en av Magistraten, under hemställan om bifall i den mån så kunde anses möjligt, till Stadsfullmäktige remitterad framställning hade poliskonstapeln Ricard Söderlund anhållit om Stadsfullmäktiges beslut, att han vid beräkning av tjänstetid för åtnjutande av pension skulle få tillgodoräkna sig den tid, han tjänstgjort som reservbrandsoldat vid stadens förenade brand- och poliskår, och således få räkna sin anställningstid från och med den 1 maj 1905.

På Stadsfullmäktiges remiss hade polisnämnden att avgiva yttrande över denna framställning.

Av handlingarna inhämtades, att Söderlund, som vore född de 28 juli 1876 och alltså uppnådde pensionsåldern den 28 juli innevarande år, tjänstgjort såsom reserv vid stadens förenade brand- och poliskår från den 1 maj 1905 till den 1 januari 1907, då han erhöll anställning såsom brandkonstapel, från vilken befattning han den 1 oktober 1908 övergick till stadens poliskår såsom poliskonstapel.

Uti avgivet intyg hade nuvarande brandchefen Engström meddelat, att det vid stadens förutvarande förenade brand- och poliskår funnos fyra reservbrandsoldater, vilka vid förfall för någon av ordinarie manskapet genast trätt i stället enligt fastställd tjänstgöringsplan, varför desamma kunde betraktas såsom extra ordinarie befattningshavare, att deras tjänstgöring var så gott som ständig, vilket framginge av brandkårens kassabok och verifikationer för år 1905, samt att reservbrandsoldat åtnjöt årlig städja av 100 kronor och, då han varit inkallad till tjänstgöring, uppburit den kontanta avlöningen för tjänstgöringstiden jämte portionspriset i kontant.

Söderlund hade i ansökningsuppgiften, att han under ettårsperioden 1 maj 1905—1 maj 1906 gjort 738 timmars patrulltjänst och, med hänsyn till då tillämpad fördelning av tjänstgöringen, kunde antagas hava gjort dubbelt så många timmars vakttjänst, således sammanlagt 2,214 timmar, och ansåge han fog finnas för påstående, att tjänsten såsom reservbrandsoldat var hans huvudsakliga sysselsättning, varav han hade sin försörjning.

Ur stadens pensionsreglemente antecknades, att såsom fast anställda befattningshavare och således berättigad till pension betraktades bl. a. extra konstaplar vid poliskåren, som varit i stadens tjänst i minst två år, samt att vid tjänsteårsräkningen jämväl de två första åren skulle medräknas.

Anmodad yttra sig över framställningen hade stadskamreraren Westlin uttalat, att den av Söderlund åberopade tjänstgöringen i pensionsavseende syntes vara likställd med extra konstapels tjänstgöring, på grund varav han tillstyrkte framställningens beviljande.

Då Söderlunds anställning från den 1 maj 1905 såsom reserv vid stadens dåvarande förenade brand- och poliskår torde böra anses likställd med anställning såsom extra konstapel vid nuvarande poliskår samt hans berörda tjänstgöring alltså finge i pensionshänseende betraktas såsom likvärdig med extra konstapels, ville polisnämnden tillstyrka bifall till ansökningsuppgiften.

Som ovan.

Vid protokollet:

TH. PETTERSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 3 februari 1933.*

§ 7.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att yttra sig över poliskonstapeln Ricard Söderlunds framställning om att få räkna sin anställning såsom poliskonstapel från den tid då han började sin tjänstgöring såsom reservbrandsoldat vid Karlstads förenade brand- och poliskår den 1 maj 1905.

Uti ärendet hade polisenämnden avgivit infortrat yttrande och beslöt nu lönenämnden efter tagen del av handlingarna hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 7 februari 1933.*

§ 81.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av poliskonstapeln Ricard Söderlund gjord ansökan, att vid beräkning av tjänstetid för åtnjutande av pension få tillgodoräkna sig den tid han tjänstgjort som reservbrandsoldat vid stadens förenade brand- och poliskår, uti vilket ärende polisenämnden och lönenämnden avgivit utlåtanden.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hemställa,

att poliskonstapeln Ricard Söderlund måtte för åtnjutande av pension som poliskonstapel få räkna sin anställningstid från och med den 1 maj 1905.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 17.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande över en av poliskonstapeln Ricard Söderlund gjord från magistraten inkommen ansökan i fråga om beräkning av anställningstid för åtnjutande av pension, beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Arbetslöshetskommitténs framställning angående sökande av bidrag ur landstingets anslag till bekämpande av oförvårdad arbetslöshet.

Transumt av protokoll, hållet vid sammanträde med arbetslöshetskommittén i Karlstad den 4 februari 1933.

§ 14.

Hos kommittén vore för närvarande anmälda 620 arbetslösa, därav 320 familjeförsörjare, vilka hade 928 personer att försörja.

Av de sålunda anmälda hade genom kommitténs försorg nödhjälpsarbete beretts 170 familjeförsörjare och 60 ungar, varjämte 90 ungar erhålla utspisning.

Härav framginge, att arbetslösheten vore av mycket stor omfattning. Stadens uppoffringar för att bispringa de arbetslösa vore också mycket stora.

På grund härav beslöt kommittén att ingå till Stadsfullmäktige med hemställan, det Stadsfullmäktige ville besluta,

att hos landstingets förvaltningsutskott begära ett bidrag av 20,000 kronor från det av 1932 års landsting beviljade anslaget till bekämpande av oförvårdad arbetslöshet, därav 8,000 kronor utan återbetalningsskyldighet och 12,000 kr. såsom lån;

att återbetala detta lån på 7 år på sätt och villkor, som landstinget föreskrivit;

att å lånedmedlen erlægga 5 procents ränta; samt

att det bidrag, som kan komma att beviljas, skall användas till arbetslöshetens bekämpande i enlighet med de närmare föreskrifter, som i sådant hänseende kunna bliva av Stadsfullmäktige meddelade.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

Justerat:

EINAR KASTENGREN.

I transumerade delar rätt utdraget, betygar:

In fidem:
PER ZANDÉN.

PER ZANDÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1933.

§ 82.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över arbetslöshetskommitténs framställning enligt dess protokoll den 4 februari 1933 angående sökande av bidrag å 20,000 kronor, varav 12,000 kronor såsom lån ur det av 1932 års landsting beviljade anslaget till bekämpande av oförvårdad arbetslöshet; och beslöt kammaren, som för det ifrågakomna lånet fann stadens fria upplåningsrätt kunna tagas i anspråk, efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med den av arbetslöshetskommittén gjorda framställningen.

Denna § justerades genast.

Som ovan

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 18.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande angående arbetslöshetskommitténs av drätselkammaren tillstyrkta framställning angående sökande av bidrag ur landstingets anslag till bekämpande av oförvårdad arbetslöshet.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Länsstyrelsens skrivelse med hemställan att staden måtte medverka till utfärdande av fångeshandling å nuvarande residens- och rådhusomterna.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med anledning av advokatfiskalsämbetets vid Kungl. Kammarkollegium i avskrift närlagda skrivelse får länsstyrelsen anhålla om yttrande, huruvida Karlstads stad är villig medverka till utfärdande av fångeshandling rörande den i ovannämnda skrivelse omförmälda fasta egendomen. I sådant fall torde ombud förordnas att å stadens vägnar underteckna vederbörligt bytesbrev.

Karlstad i landskontoret den 20 augusti 1932.

På Länsstyrelsens vägnar:

ERNST STRIDSBERG.

AXEL BERGSTRÖM.

Avskrift.

Till Länsstyrelsen i Värmlands län.

Genom köpekontrakt och köpebrev den 18 mars 1822 förvärvade Kungl. Maj:t och kronan tomterna n:ris 76, 77 och 86 i Karlstad för att användas

till länsresidens. Å fånet meddelades laga fasta den 2 september 1822. Den 2 juli 1865 övergick, som bekant, en eldsvåda staden, varigenom stora delar av densamma ödelades. Genom bilagda nådiga brev den 29 december 1865 till länsstyrelsen i Värmlands län godkände Kungl. Maj:t ett av stadsfullmäktige i Karlstad den 13 november samma år antaget förslag till ny reglering av torg, gator och tomter i staden efter branden. (Jmf. råd. prop. år 1866 nr 69.) Detta förslag avsåg, bland annat, att stora torget skulle erhålla en tillökning i utrymme av 10,000 kvadratfot, varigenom torget komme att upptaga hela det kvarter, uti vilket länsresidenset ävensom apoteket och gästgivaregården voro belägna. Däremot skulle för ovannämnda tre residenstomter i utbyte lämnas en de tre tomterna motsvarande areal av 37,752 kvadratfot — sedermera betecknat tomten nr 53 — uti det på västra sidan om stora torget belägna kvarteret mellan Kungs- och Tingvallagatorna invid det s. k. Gryttorget, vilket å den förslaget bifogade, av kommissionslantmätaren A. F. von Wachenfeldt upprättade kartan, utvisande den föreslagna tomtindelningen, betecknats Älftorget.

Enligt kammaradvokatfiskalsämbetets mening torde avsikten med berörda bestämmelse om utbyte hava varit, att såväl kronan som staden skulle bekomma de utbytta områdena med äganderätt. Någon fullföljd av denna avsikt genom utfärdande av bytesbrev har emellertid, ämbetet veterligt, icke kommit till stånd. På grund härav torde varken kronan eller staden hava bekommit lagfart å sina respektive fång.

I anledning härav får advokatfiskalsämbetet anhålla, att Ni ville från stadsfullmäktige i Karlstad inhämta yttrande, huruvida staden må vara villig medverka till utfärdande av fångeshandling rörande den ifrågavarande fasta egendomen och för sådant fall förordna ombud att å stadens vägnar under-teckna vederbörligt bytesbrev, av exempelvis den lydelse, som framgår av härvid fogade förslag i ämnet. Sedan bytesbrevet å stadens vägnar under-tecknats, torde detsamma insändas till ämbetet, som därefter ämnar hos Kungl. Maj:t utverka nådigt uppdrag för ämbetet eller annan myndighet att å kronans vägnar med laga verkan underteckna samma bytesbrev.

Stockholm den 17 augusti 1932.

NILS GIERTZ.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

Avskrift.**Bytesavtal.**

Sedan Kungl. Maj:t genom nådigt brev den 20 december 1865 godkänt ett av stadsfullmäktige i Karlstad den 13 november samma år antaget förslag till ny reglering av torg, gator och tomter i staden, avseende, bland annat, att Stora torget skulle utökas med, förutom andra fastigheter, den Kungl. Maj:t och kronan tillhöriga tomten nr 76, 77 och 86, dåvarande residens-tomten, emot det att ett denna tomts areal motsvarande område lämnades i utbyte, så har emellan kammaradvokatfiskalsämbetet å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, å ena, samt Karlstads stad, å andra sidan, träffats följande bytesavtal:

1. Staden avstår till kronan med äganderätt tomten nr 53 eller nuvarande residenstomten om 3,314,51 kvadratmeter, som kronan redan tillträtt.

2. Kronan avstår till staden med äganderätt förenämnda tomten nr 76, 77, 86 eller förutvarande residenstomten, om 3,302 kvadratmeter, som staden redan tillträtt.

3. Varken kronan eller staden skall vid bytet bekomma särskilt vederlag.

4. De utbytta fastigheterna överlåtas fria från alla gravationer.

5. Kronan och staden vidkännas var för sig kostnaderna för erhållande av lagfart å respektive fång.

6. För giltighet av detta avtal erfordras Kungl. Maj:ts godkännande av detsamma.

Stockholm den 1932.

Å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar:

Bevittnas:

För staden Karlstad:

Bevittnas:

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 januari 1933.

§ 76.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande i anledning av länsstyrelsens skrivelse med anhållan om yttrande huruvida Karlstads stad vore villig medverka till utfärdande av byteshandling mellan Kungl. Maj:t och Kronan å ena, och staden å andra sidan rörande nuvarande residens- och rådhusomterna.

I ärendet hade från stadsingeniören inkommit en så lydande utredning:

»Tjänstememorial angående av advokatfiskalsämbetet vid Kungl. Kammarkollegium föreslaget fullföljande av efter 1865 års brand överenskommet ägoutbyte mellan Kungl. Maj:t och Kronan å ena sidan samt Karlstads stad å andra sidan samt angående Länsstyrelsens därpå grundade remissakt den 20 aug. 1932.

I 1792 års beskrivning över tomterna i Karlstad äro dessa uppskattade med hänsyn till vad som ansågs vara full tomt och som detta ej innebar arealbestämning saknas i denna beskrivning arealuppgifter.

Enligt de mått som finnas angivna å en karta av år 1753 innehöll tomten 76, 77, 86 d. v. s. gamla residenstomten 3,152 kvadratmeter.

I 1914 års liggare över stadens fastighetsförvärv uppgives samma tomt innehålla 37,752 kvadratfot eller 3,327 kvm.

Värdering eller arealuppgift i 1866 års tomtbeskrivning finnes ej, ty tomten ifråga skulle ju i sin helhet ingå i torgutvidgning.

Några åtkomsthandlingar för denna tomt finnas ej i kartarkivet och säkerligen ej heller i stadens arkiv. I kartarkivet har ej kunnat finnas några handlingar angående bytet mellan gamla och nya residenstomterna.

Nuvarande residenstomten vars äldre beteckning var N:o 53 och nya N:o 1 i kvarteret Örnén innehåller enligt beskrivning till 1865 års stadsplan och tomtindelning 3,314,52 kvm. I denna beskrivning finnes även uppgift å de olika äldre tomtdelar varav nya tomten N:o 53 är bildad.

Åtkomst till dessa tomtdelar finnas förvarade i kartarkivet. Dessa åtkomsthandlingar äro dock ej fullständiga i vad avser ett område vid Tingvallagatan i gränsen mot rådhusomten, vilket område angivits i köpebrev

av A. Lexow m. fl. såsom 3,090 kvadratfot av tomten N:o 80 men i tomtebeskrivningen såsom 3,090 kvadratfot av tomten 80 c och 80 b. Köpesumman är visserligen enligt anteckning i köpebrevet betalad men laga fasta är ej meddelad ej heller lagfart beviljad eller sökt. Som åtkomsthandlingar för avlåtarna ej torde finnas läser lagfart för staden först efter annonsering i vederbörlig ordning kunna vinnas.

Enligt föreliggande förslag till gränstydning för tomten N:o 1 i kv. Örnen skulle dess verkliga areal vara 3,376,62 kvm.

Karlstad den 17 december 1932.

Å tjänstens vägnar:

G. LOVÉN.»

Efter föredragning härav beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,
att fullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att låta utfärda fångeshandling rörande ifrågavarande fasta egendom samt vidtaga alla för ändamålet erforderliga åtgärder.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 19.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av länsstyrelsens skrivelse med anhållan om yttrande, huruvida Karlstads stad vore villig medverka till utfärdande av byteshandling beträffande nuvarande residens- och rådhusomterna.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Flickskolestyrelsens framställning angående bidrag från staden till skolans uppehållande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad får härmed jämlikt beslut av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor av den 30 januari 1933 till fullmäktige överlämna i bifogade protokollsutdrag gjorda framställning.

Karlstad den 30 januari 1933.

ERNST LUNDHOLM.

Styrelsens ordf.

Utdrag ur protokoll hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 30 januari 1933.

Närvarande: Bankombudsman Th. Pettersson, fru Gerda Olsson, Bankdirektör K. Östman, fröken Ahrenlöf samt undertecknad Lundholm.

§ 3.

Med anledning av vad i Kungl. kungörelsen av den 2 dec. 1932 angående ansökan om statsunderstöd åt privatläroverk (Sv. författningssamling n:r 541) stadgas angående kommuns bidrag till underhåll såsom villkor för erhållande av statsunderstöd, beslöt styrelsen att hos Stadsfullmäktige göra framställning om att Stadsfullmäktige ville förbinda sig att under anslagsperioden $\frac{1}{7}$ 1933— $\frac{30}{6}$ 1934 bevilja skolan

dels ett anslag av 5,200 kr. (eller eventuellt det mindre belopp = det allmänna statsbidrag som Kungl. Maj:t kommer att bevilja) till skolans uppehållande,

dels ett anslag av 800 kr. för undervisningen i huslig ekonomi, allt för år räknat,

dels bidrag till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionering enligt stadgade grunder.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Rätt utdraget betygar:

ERNST LUNDHOLM.

Styrelsens ordf.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 januari 1933.

§ 63.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning att fullmäktige måtte förbinda sig, att för tiden den 1 juli 1933—30 juni 1934 bevilja skolan dels ett anslag av 5,200 kronor, eventuellt mindre belopp, beroende på blivande statsbidrag, till skolans uppehållande, dels ett anslag av 800 kronor till undervisningen i huslig ekonomi, dels ock bidrag till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionering enligt stadgade grunder.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bifalla skolstyrelsens ifrågavarande framställning ävensom bestämma, att för ändamålet behövliga anslagsbelopp skola, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 20.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en från styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor till fullmäktige inkommen framställning angående bidrag från staden till skolans uppehållande m. m.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Herr Lantz motion om breddning och förbättring m. m. av Romstadsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Genom den under senare år allt livligare byggnadsverksamheten inom västra stadsområdet har såväl bil- som annan trafik dit ökats och behov av förbättrade vägförbindelser med denna stadsdel har uppstått. Romstadsvägen i sitt nuvarande skick motsvarar ej heller nutida fordringar på en så viktig trafikled. Vägen är på sina ställen, bl. a. vid Klaraviks Trikäfabrik, alltför smal och för den gående allmänheten är det icke i någon nämnvärd grad sörgt. Vissa åtgärder för såväl gångbana som iordningställande av slänten mot älven ha tidigare vidtagits. Då en hel del arbeten genom ett fortsättande ev. fullföljande härav skulle kunna åstadkommas för att bereda arbetslösa sysselsättning hemställer undertecknad

att stadsfullmäktige måtte besluta uppdraga åt drätselkammaren att utreda och inkomma med förslag till istånd-sättande och förbättring av Romstadsvägen såsom anläggande av gångbana, breddning av vägen där så erfordras, iordning-ställande av Klarälvsstranden utefter vägen samt anbringande av skyddsräck mot älven, där sådana kunna anses vara av behovet påkallade.

Karlstad den 17 november 1932.

KARL LANTZ.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-maren i Karlstad den 30 januari 1933.

§ 64.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över herr Lantz motion angående iordningställande av Romstadsvägen.

I ärendet hade byggnadschefen upprättat alternativa kostnadsberäkningar till breddning och förbättring av vägen genom bland annat anbringande av strandskoningar med utfyllning av sträckan från Klaravik till Älvenäs för en beräknad kostnad av 28,500 kronor samt anbringande av bilräcke å de ställen där så kunde erfordras för en beräknad kostnad av 5,000 kronor.

Drätselkammaren, som ansåg, att åtgärder till vägens förbättrande borde vidtagas, ville nu föreslå, att ovannämnda arbeten komme till utförande samt att vägen sedermera hårdgjordes och i övrigt iordningställdes.

Då det syntes draga så dryga kostnader att verkställa utfyllning i Klarälven för vägens breddning, att det ställde sig billigare att på några enstaka ställen bredda åt landsidan, ville kammaren jämväl hemställa om bemyndigande att sluta erforderliga avtal eller vidtaga andra åtgärder för förvärvande av de mindre markremsor, som för ändamålet kunde komma i fråga.

Av nu erforderliga anslagsbelopp borde 28,500 kronor, avseende strandskoning och utfyllning, anskaffas genom uttaxering under det att 5,000 kronor till bilräcke borde tagas av tillgängliga ordinarie automobilskattemedel.

Kammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för ifrågavarande arbeten anvisa anslag av tillhoppa 33,500 kronor med bestämmelse, att 28,500 kronor därav skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, samt återstoden 5,000 kronor av icke disponerade ordinarie bilskattemedel, samt

att bemyndiga drätselkammaren att förvärva den mark, som kan vara erforderlig för breddning av ifrågavarande väg.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 21.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över herr Lantz motion om breddning och förbättring av Romstadsvägen; och beslöt utskottet på av motionären och drätselkammaren andragna skäl, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Herr Sjöstedts motion om framdragande av vatten- och avloppsledningar i Muraregatan.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade, fastighetsägare å Berget, anhålla härmed vördsamt, att stadsfullmäktige måtte upptaga till behandling den för oss angelägna frågan om vatten- och avloppsledningars framdragande i Muraregatan.

Karlstad den 1 juni 1932.

CARL NYRÉN.
A. F. JOHANSSON.
CLARA LIND.
ELISE HEDIN.
KARL SJÖBLOM.
RUBEN SÖDERQUIST.
GUST. BERGSTRÖM.
AUG. M. S. PETTERSON.

HILMA ANDERSSON.
SARA HÖGMAN.
MARIA ANDERSSON.
ANNA ELFVING.
IFVER'S STERBHUS.
KARL BOSTRÖM.
J. F. PETTERSSON.
KRISTINA NYQVIST.

Förestående framställning upptages som motion.

Karlstad den 15 juni 1932.

J. W. SJÖSTEDT.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 januari 1933.

§ 66.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att yttra sig över ett antal fastighetsägares av herr Sjöstedt såsom motion upptagna framställning om framdragande av vatten- och avloppsledningar i Muraregatan inom stadsdelen Kvarnberget.

Från byggnadschefen hade inkommit av karts-kiss åtföljd kostnadsberäkning för ifrågavarande arbete slutande å 60,000 kronor, därav beräknade arbetslöner 48,000 kronor.

Ifrågavarande ledningsarbeten hade upptagits i den förteckning över nödhjulsarbeten, drätselkammaren ingivit till stadsfullmäktige vid sammanträdet den 15 september 1932, men då icke föreslagits till utförande. Som

krav på nya nödhjälpsarbeten ständigt restes och ledningsarbetenas utförande synnerligen väl lämpade sig såsom nödhjälpsarbete under vintern, ville kammaren nu föreslå, att desamma komme till utförande.

Kammaren beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Muraregatan inom stadsdelen Kvarnberget måtte anvisa anslag av 60,000 kronor att bestridas genom tillfällig upplåning, att sedermera fonderas, samt att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 22.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av ett antal fastighetsägare gjord, av herr Sjöstedt såsom motion upptagen framställning om framdragande av vatten- och avloppsledningar i Muraregatan inom stadsdelen Kvarnberget, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Arvidslund, Viksholm och Älvkullen å norra stadsområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 januari 1933.

§ 43.

Angående framdragande av vatten- och avloppsledning till Arvidslund, Viksholm och Älvkullen å norra stadsområdet hade från byggnadschefen inkommit av ritning och kostnadsförslag åtföljd så lydande framställning:

»Till Drätselkammaren.

Med anledning av framställningar från fastighetsägarna inom Arvidslund, Viksholm och Älvkullen å Norra stadsområdet angående framdragande av vattenledningar till dessa områden beslöt Drätselkammaren den 30 maj f. å., protokoll § 310, att i princip uttala sig för:

”att staden framdrager och bekostar hushållsledningar för vatten till områdena Arvidslund, Viksholm och Älvkullen samtidigt med och förlagda i samma rörgrav som beslutade avloppsledningar, under villkor att varje fastighetsägare i samband med installationen av vatten i sin fastighet, utöver vanlig vattenavgift och samtidigt med densammas betalning, erlägger 10: — kronor pr kvartal under 6 kvartal;

att servisledning från av staden anlagt huvudrör i gatan, anlägges av respektive fastighetsägare efter samma grunder, som för inom-tomtledningar.”

Kammaren beslöt vid samma tillfälle uppdraga åt byggnadschefen att sedermera inkomma med framställning om anslag, som föranleddes av detta beslut.

Då arbetena med avloppsnetets framdraging nu kommit så långt, att avloppsledningars nedläggning påbörjats utanför Arvidslund och inom närmaste tiden kan påbörjas inom Viksholm och Älvkullen, får jag härmed föreslå att anslag nu begäres med 17,000: — kronor (enligt bilagda specificerade beräkning och ritning) för vattenledningar och samtidigt ytterligare samlings-

ledning för avlopp, som inom nämnda områden erfordras, utöver vad som upptagits i den år 1930 uppgjorda generalplanen för Hagaborgs avloppsledning.

Karlstad den 8 januari 1933.

ERIK BJÖRKMAN.»

Kammaren, som redan i princip tagit ställning till förevarande fråga, ville nu föreslå att ifrågavarande ledningsarbeten komme till utförande. Av beräknade kostnaderna 17,000 kronor, syntes 14,000 kronor böra upplånas men återstoden 3,000 kronor anskaffas genom uttaxering, då man kunde påräkna att motsvarande belopp komme att inflyta genom bidrag från fastighetsägarna enligt vad angivits i byggnadschefens ovanintagna skrivelse.

Kammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utförande af ifrågavarande ledningsarbeten anvisa anslag av 17,000 kronor,

att av berörda anslagsbelopp, 14,000 kronor skall anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas men återstoden 3,000 kronor genom uttaxering, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga; samt

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 23.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Arvidslund, Viksholm och Älvkullen å norra stadsområdet; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Brandstyrelsens framställning om anslag för anordnande av en brandbrunn å Lamberget.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 januari 1933.

§ 47.

Angående anordnande å Lamberget av en brandbrunn hade från brandchefen inkommit så lydande handlingar:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med hänvisning till bilagda protokollsutdrag får Brandstyrelsen härmed anhålla, att Drätselkammaren måtte anordna en brandbrunn å Lambergsslätten i överensstämmelse med av byggnadschefen uppgjort förslag.

Karlstad den 19 januari 1933.

Å Brandstyrelsens vägnar:
OLOF WÄSTLUND.»

»Karlstad den 12 januari 1933.

Till Brandstyrelsen, Karlstad.

Härmed får jag vördsamt anhålla, att Styrelsen ville upptaga det tidigare bordlagda ärendet angående anordnandet av en brandbrunn för Lambergsområdet.

Jag får framhålla, att inom nämnda område inga brandposter finnas nedlagda, samt att stränderna vid Lambergstjärnet erbjuda stora svårigheter att där uppställa något av brandkårens uppfordringsverk, dock med undantag av platsen vid den nyanlagda gångbron över sundet.

Med anledning av ovanstående får jag föreslå, att Styrelsen måtte hos Drätselkammaren anhålla, att ovannämnda brandbrunn måtte utföras såsom nödhjälpsarbete, samt hemställa om medel för arbetets utförande.

Karlstad i brandchefsexpeditionen dag som ovan.

A. A. ENGSTRÖM.

Brandchef.

Rätt utdragit intygas å tjänstens vägnar:

A. A. ENGSTRÖM.»

»Utdrag ur protokoll hållet vid sammanträde med Brandstyrelsen i Karlstad den 16 januari 1933.

§ 11.

Från Brandchefen hade inkommit en skrivelse angående anordnandet av en brandbrunn för Lambersområdet.

Styrelsen upptog till behandling denna skrivelse och det tidigare bordlagda ärendet i samma sak.

Efter överläggning i ärendet beslöt Styrelsen hos Drätselkammaren i Karlstad göra anhållan om, att Kammaren måtte låta utföra omnämnda brandbrunn, samt med det uttalandet, att utförandet av anläggningen är av behovet påkallat.

§ justerades omedelbart.

Som ovan.

In fidem.

A. A. ENGSTRÖM.»

»Kostnadsberäkning

å ledning och pumpbrunn för Karlstads Brandkår (å Lambergsslätten).

90 kbm. schaktning och återfyllning	å 3:—	270:—
40 lm. spåntning och länsning (material och arbete).....	» 15:—	600:—
40 » montage av rör och brunn	» 1:25	50:—
40 » 12" cementrör	» 4:—	160:—
1 st. nedstigningsbrunn		125:—
1 » betäckning till d:o		50:—
Arbetsledning, diverse och oförutsett		145:—
		<hr/>
		Kronor 1,400:—

Karlstad den 4/10 1932.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.

Rätt utdragit intygas å tjänstens vägnar:

A. A. ENGSTRÖM.

Brandchef.»

Som ifrågavarande brandbrunn vore för eldsläcknings bedrivande å Lamberget av behovet påkallad, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja anslag av 1,400 kronor, att i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 24.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över brandstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta framställning om anslag för anordnande av en brandbrunn å Lamberget, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om fastställande av den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 januari 1933.

§ 45.

Angående fastställande av den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för inom staden avverkat skattepliktigt virke hade inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

Jämlikt bestämmelserna i lag om skogsaccis den 28 september 1928 skola stadsfullmäktige fastställa den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för inom staden avverkat skattepliktigt virke.

Ifrågavarande skattesats skall för etthundra kronor taxerat rotvärde å den avverkade skogen utgöra en fjärdedel av det belopp, som på en skatte-krona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom staden, skolande skattesatsen jämkas till närmast högre femtal ören.

Utdebiteringen pr skatte-krona här i staden har för de senaste fem åren utgjort:

för år 1928	Kr. 8: 80
» » 1929	» 8: 40
» » 1930	» 7: 95
» » 1931	» 7: 95
» » 1932	» 8: 65

På grund av det anförda, tillåter jag mig föreslå, att drätselkammaren måtte hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige för år 1933 fastställer ifrågavarande skattesats till 2 kronor 10 öre.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 11 januari 1933.

H. WESTLIN.»

Efter föredragning härav beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1933 fastställa skattesatsen, efter vilken skogsaccis skall utgå, till 2 kronor 10 öre.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 25.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning angående fastställande av den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för inom staden avverkat skattepliktigt virke, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens förslag om tilläggsanslag för underhållet av stadens landsvägar under år 1932.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 januari 1933.

§ 46.

Angående kostnader för underhållet av stadens landsvägar under år 1932 hade från byggnadschefen inkommit så lydande handlingar:

»Till Drätselkammaren.

Härmed får jag vördsamt överlämna anmälan angående kostnaderna för underhållet av stadens landsvägar för år 1932.

Karlstad den 16 januari 1933.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR

Erik Björkman.

R A P P O R T

angående underhållet av stadens landsvägar 1932.

V ä g	Vägens längd		U n d e r h å l l s k o s t n a d					Anslag i 1932 års stat	
	Perma- nentbe- lagd del lm.	Grusad del lm.	Permanentbelagda delen		Grusade delen		Broar, rücken, gångbanor, trummor o. d.		Summa för hela vägen Kronor
			Summa kronor	Kronor pr lm.	Summa kronor	Kronor pr lm.			
Västra infartsvägen ...	1,450	2,675	0	0	10,592: 55	3: 95	1,500: —	12,092: 55	9,500: —
Östra infartsvägen	1,320	—	855: 61	0: 65	—	—	0	855: 61	500: —
Sjösta-vägen	—	1,325	—	—	1,051: 40	0: 80	0	1,051: 40	1,000: —
Sundsta-vägen	—	900	—	—	242: 22	0: 27	0	242: 22	500: —
Gamla Hammarövägen.	—	1,700	—	—	1,938: 50	1: 15	1,200: —	3,138: 50	1,500: —
Jakobsbergsvägen	—	2,600	—	—	11,842: 72	4: 55	0	11,842: 72	9,000: —
Rudsvägen	140	1,060	0	0	3,336: 55	2: 20	0	3,336: 55	3,000: —
Råtorpsvägen	1,700	—	400: —	0: 24	—	—	4,307: 65	4,707: 65	3,400: —
Romstavägen	—	1,750	—	—	2,736: 77	1: 56	0	2,736: 77	3,000: —
Orrholmsvägen	—	400	—	—	103: 15	0: 26	0	103: 15	600: —
Vägar till Djäknefältet, Lamberget och Örs- holmen	—	1,600	—	—	2,780: 12	1: 75	900: —	3,680: 32	2,500: —
Summa Kronor								43,787: 44	34,500: —

Den beräknade underhållskostnaden har alltså i verklighet överskridits med icke mindre än *Kr. 9,287:44*.

Visserligen har även år 1932 varit beträffande vägunderhållet i viss mån onormalt i det att underhållet på grund av de blida vintrarna varit utsträckt under relativt lång tid och dels extra tjällossning inträffade efter köldknäppen i början av december.

De senaste årens erfarenheter beträffande underhållet av dessa vägar visa emellertid att de sedan gammalt uppskattade anslagen varit för lågt tilltagna och måste i kommande stater beräknas avsevärt högre belopp, särskilt för de starkt trafikerade grusade huvudvägarna.

Kostnaden pr löpmeter väg för västra vägen och Jakobsbergsvägen äro nu så höga, att det vore mera ekonomiskt att kapitalisera underhållet genom deras förseende med halvpermanent beläggning.

Merkostnaden för 1932, enligt ovan Kronor 9,287:44, kunde lämpligen täckas med disponibla ordinarie bilskattemedel.

Karlstad den 16 januari 1933.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR

Erik Björkman.»

Kammaren, som framdeles ville överväga i vilken ytterligare utsträckning permanentbeläggning av vägarna lämpligen borde äga rum, beslöt under hänvisning till vad i ovanintagna skrivelse blivit anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige till underhållet av stadens landsvägar under år 1932 måtte anvisa tilläggsanslag av 9,287 kronor 44 öre att bestridas av tillgängliga ordinarie automobilskattemedel.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 26.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för underhållet av stadens landsvägar under år 1932, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för slutförande av arbetet med vatten- och avloppsledningar å norra stadsområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 januari 1933.

§ 42.

Angående arbeten med avlopps- och vattenledningar inom stadsdelen Norrstrand hade från byggnadschefen, med anmälan att för ifrågavarande arbetens slutförande erfordrades anslag av ytterligare 65,000 kronor, inkommit en så lydande:

»REDOGÖRELSE

angående arbetena med avlopps- och vattenledningar för stadsdelen Norrstrand.

De av stadsfullmäktige 18 december 1930 beslutade arbetena med anläggande av avloppsledningar och förstärkning av vattenledningarna å Norrstrand närma sig nu sin fullbordan.

De stora huvudledningarna för avloppet äro färdigställda och likaså ledningssystemet för områdena Norra och Södra Björneborg, Eriksborg, Nolby, Hagaborg, Erikstad, Eriksdal, Älvros och Björkhagen.

Arbetena med ledningarna inom områdena Norra och Södra Ljungby, Arvidslund och Sundby pågå och väntas bliva färdiga inom de närmaste veckorna.

Alltså återstå i huvudsak endast områdena Älvkullen och Viksholm, varest ledningsarbetena nu kunna påbörjas och väntas bliva färdiga på försommaren d. å.

Avloppspumpstationen vid Lilla Sundstatjärn är färdig så när som på en del smärre kompletteringsarbeten, målning och yttre avfärgning, som icke kan utföras förr än till våren. Pumpmaskineriet har nyligen slutbesiktigats och godkänts och är f. n. provisoriskt i drift, så att respektive fastigheter inom de områden där ledningarna äro färdiga, nu kunna inkoppla sina tomtledningar till det allmänna avloppsnätet.

Den till pumpstationen hörande vaktmästarebostaden är påbörjad och beräknas bliva färdig i maj—juni.

I november 1932 beslöt stadsfullmäktige att avlopps- och vattenledningar skulle anläggas jämväl för vissa obebyggda delar av Erikstadsområdet, i avsikt att börja försäljning av de där belägna, i stadens ägo varande tomterna. Arbetet med dessa ledningar är påbörjat och beräknas bliva färdigt på försommaren.

Redan i början av f. å. anmälde undertecknad till Drätselkammaren, att de anslag som 1930 beräknats och beviljats för arbetena på grund av inträffade förhållanden måste bliva otillräckliga.

De till grund för anslagen liggande kostnadsberäkningarna voro baserade på å-priser, kalkylerade enligt normala arbetsförhållanden, med arbetet utfört av vid schaktnings- och stämplingsarbeten vana arbetare. I verkligheten ha emellertid arbetena för ledningarnas utförande måst till största delen drivas såsom nödhjälpsarbete med av arbetslöshetskommittén, utan krav på yrkesduglighet, uttagna arbetare. För att bereda arbetstillfällen åt så många som möjligt har därvid arbetet uppdelats i skift, med ombyte av arbetsmanskaper var 14:de dag. Nya kategorier vid dylika arbeten ovana arbetare ha alltså vid ombytena då och då måst instrueras och uppövas. Av samma skäl har också arbetsstyrkan måst hållas avsevärt större än som för ett ur ekonomisk synpunkt rationellt bedrivande varit lämpligt, varjämte arbetet dessutom med dessa relativt stora arbetsstyrkor måst oavbrutet hållas igång även vid för arbetena olämpliga väderleksförhållanden under den mörka kalla årstiden, då tjälen i marken i hög grad försvårat schaktningsarbetet. Dessa förhållanden ha givetvis måst medföra tidspilan, minskad arbetseffekt och avsevärd fördyring.

En i viss mån bidragande orsak till kostnadsökningen har dessutom varit att grundförhållandena varit svårare än som antagits. Att den vattensjuka marken skulle medföra omfattande fördämnings-, läns-pumpnings- och bottenförstärkningsåtgärder hade förutsetts, men förhållandena härutinnan visade sig vara mera svårartade än som beräknats. Sålunda hade bl. a. antagits att man efter utförandet av de 3 à 4 meter under grundvattenståndet belägna samlingsledningarna och den djupt liggande täckdikning, som utefter desamma ordnades, skulle kunna genom läns-pumpning sänka grundvattenståndet så mycket, att de smärre grundare liggande sidoledningar kunde utföras i torrlagd mark. Det visade sig emellertid, att grunden

var så svårdränerad och ogenomsläpplig för vatten, att grundvattenytans beräknade sänkning utåt från de djupa kulvertledningarna i stort sett uteblev, vilket föranledde oberäknad dyrbar tätspänning och extra vattenlänkning även för de grunt liggande smärre sidoledningarna.

Vid pumpstationens utförande har i huvudsak använts mera fackkunnigt folk, vilket medfört, trots även där försvårande grundförhållanden, att kostnaderna kunnat hållas inom ramen för de beräknade. Detsamma beräknas bli förhållandet vid vaktmästarebostadens utförande.

Inköpskostnaderna för rör och övrigt material samt pumpmaskineriet ha hållit sig under de beräknade kostnaderna.

De verkliga kostnaderna t. o. m. 31 december 1932 i förhållande till anslagna medel, och på grundval därav nu beräknade ytterligare anslagsbehov, framgå av följande tablå:

	Anslag	Utbetalningar t. o. m. 31/12 1932	Beräknad slutkostnad
Pumpstationsbyggnaden	115,000: —	96,223: 28	108,000: —
Pumpmaskineriet	50,000: —	42,766: 72	48,000: —
Vaktmästarebostaden och pumpstationstomtens planering och inhägnad	15,000: —	5,110: 69	15,000: —
Ledningarna för vatten och avlopp: 18/12 1930, anslag ... 400,000: — 17/11 1932, » ... 18,100: —	418,100: —	469,529: 35	492,100: —
Kronor	598,100: —	613,630: 04	663,100: —

Ytterligare erforderligt anslag beräknas alltså bli Kronor 65,000: —.

Karlstad den 20 januari 1933.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR

Erik Björkman.»

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 18 december 1930, under § 207 i då hållet protokoll, för ifrågavarande ledningars utförande anvisat anslag av tillhoppa 580,000 kronor att anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån samt att genom Kungl. brev den 6 mars 1931 tillstånd medgivits till upptagande av nämnda lån.

Då arbetet, på skäl byggnadschefen i ovanintagna redogörelse anført, dragit större kostnad än den ursprungligen beräknade, vore det ofrånkomligt, att för arbetenas fullbordande ytterligare anslag ställdes till förfogande och ville kammaren härom till stadsfullmäktige göra framställning samt föreslå att erforderligt belopp skulle i likhet med övriga anslag för anläggningarna anskaffas genom upptagande av lån ställt å samma tid, som det för ändamålet förut upptagna.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta,

att för slutförande av ifrågavarande avlopps- och vattenledningsarbeten anvisa tilläggsanslag av 65,000 kronor att anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån; samt

att underställa beslutet, i vad det avsåge upplåning, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 27.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för slutförande av arbetet med vatten- och avloppsledningar å norra stadsområdet.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Arbetslöshetskommitténs framställning om bidrag till kostnaderna för anordnandet av utbildningskurser för arbetslösa män inom staden.

Transumt av protokoll, hållet vid sammanträde med arbetslöshetskommittén i Karlstad den 4 februari 1933.

§ 9.

Upptogs ånyo till behandling det vid sammanträdet den 5 sistlidne januari bordlagda ärendet angående anordnandet av utbildningskurser för arbetslösa män här i staden.

Folkskollärare Sigurd Gustafsson föredrog ett av Arbetarnes bildningsförbunds lokalavdelning här i staden utarbetat så lydande förslag till dessa kurser:

»Till Arbetslöshetskommittén, Karlstad.

Å Arbetslöshetskommitténs sammanträde den 5 jan. detta år erhöll under-tecknad i uppdrag att undersöka, huruvida bland stadens arbetslösa ungdom intresse förefanns för deltagande i eventuellt anordnade utbildningskurser. Sedan dylik undersökning nu blivit verkställd, får jag härmed inkomma med följande redogörelse.

Undersökningen har verkställts i samråd med härvarande lokalavdelning av Arbetarnas bildningsförbund, närmast genom en av denna organisation utsedd förberedande bestyrelse med herr Valter Pettersson som ordförande. Sedan vissa upplysningar erhållits från Statens arbetslöshetskommitté (Bil. 1), infördes i stadens tidningar ett upprop, riktat till stadens arbetslösa ungdom, där de planerade kurserna omnämndes, och vari vädjan riktades till dessa unga att anmäla sig till kurserna. Detta upprop utsändes därjämte per post till envar i åldern 15—25 år, som inregistrerats vid arbetsförmedlingsanstalten. (Bil 2.)

Härefter begynte utarbetande av preliminära kursplaner, sökande efter undervisningslokaler och lämpliga lärare.

Vid ansökningstidens utgång den 28 jan. hade sammanlagt 106 arbetslösa ungdomar anmält sig som sökande till deltagande i kurserna, däraf 43 till bokföringskurs, 33 till snickeri och 30 till metallarbete.

Med anledning härav föreslås anordnandet av följande kurser:

- 1) 2 handelskurser med 20 elever i vardera, summa 40 deltagare.
- 2) 2 kurser i träslöjd à 15 elever, summa 30 deltagare.
- 3) 1 kurs i metallarbete à 20 deltagare, summa 20 deltagare.

Sammanlagt skulle således 5 kurser anordnas med tillsammans 90 deltagare.

Kurserna beräknas taga sin början den 13 febr. 1933 och pågå 6 veckor.

Följande kursplaner föreslås:

<i>Handelskurs:</i> Bokföring	8 timmar,	Lärare:	Livförsäkr.-insp. J. Eklund
Varukännedom	2 »	»	Ombudsman Sven Hellman
Textning	2 »	»	Teckningslärare Hans Löfberg
Handelsrätt	1 »	»	Banktjänsteman Löfgren.
Svenska språket	4 »	»	»
Räkning	4 »	»	Folkskollärare Nils Svensson

Summa 21 timmar.

Lokaler: Stadsbiblioteket och Gamla skolan.

<i>Träslöjd:</i> Snickeri	20 timmar,	Lärare:	Möbelsnickare A. Johansson och Orgelsnickare Emil Karlsson
Arbetsräkning	2 »	»	Folkskollärare G. Bengtsson och Folkskollärare K. E. Björkström

Summa 22 timmar.

Lokaler: Norrstrandsskolan och Stadsbiblioteket.

Metallarbete: Verkstadsarbete 20 timmar: Gruppen föreslås i detta ämne delad på tvenne avdelningar om 10 elever med Verkmästare John Larsson och Svarvare Olov Nilsson som lärare.

Arbetsräkning 2 » Lärare: Verkmästare John Larsson.

Summa 22 timmar.

Lokal: Karlstads Mek. Werkstad.

Kommunalkunskap: I det första utkastet till kursplaner ingick kommunalkunskap, som särskilt undervisningsämne (2 veckotimmar). Då det visat sig förenat med stora svårigheter att på lämpligt sätt kunna placera dessa timmar (för 5 grupper 10 veckotimmar) föreslås att kommunalkunskapen behandlas i en föreläsningsserie, gemensam för alla grupper och förlagd till en kväll i veckan med exempelvis Vänershov såsom föreläsningssal.

Arbetstiden har i största möjliga utsträckning förlagts till dagtimmarna. Endast beträffande handelsgrupperna har det visat sig ofrånkomligt att taga tre veckokvällar i anspråk.

Kostnadsförslag. Enligt Arbetslöshetskommissionens cirkulär kunna de till kurserna utgående lärararvodena erhållas genom statsanslag. (Se även bil. 1.)

Kurserna omfatta sammanlagt 768 undervisningstimmar. Arvodet föreslås utgå med 4 kr. pr undervisningstimma. Därjämte bör till kursledare utgå ett arvode av sammanlagt 100 kr.

Att rekvireras som statsbidrag 3,172 kronor.

Genom tillmötesgående från vederbörande styrelser torde lokalkostnaderna bli överkomliga. Karlstads Mek. Werkstads styrelse ställer sålunda erforderliga verkstadsutrymmen kostnadsfritt till förfogande. (Bil. 3). För övriga lokaler torde dock ersättning för extra städning och eventuellt lyse utgå. För undervisningen bör virke, metall, skrivböcker och övrig materiell kostnadsfritt ställas till förfogande. Eventuellt torde lärare och elever olycksfallsförsäkras. Följande kostnader beräknas att täckas av kommunalt anslag:

Undervisningsmateriell	600 kronor
Lokalkostnader	100 »
Försäkringsavgifter	50 »
Expeditionskostnader	25 »
Trycksaker	25 »

Att täckas med kommunalt anslag 800 kronor.

Föreläsningarna i kommunalkunskap böra läggas utanför den timplan till vilken statsbidrag sökas. De böra dock göras obligatoriska för kursdeltagarna och torde i samarbete med A. B. F. kunna läggas såsom föreläsningsserie, till vilken även icke kursdeltagare (t. ex. samtliga matgäster på Vänershov) äga tillträde. Därvid torde anslag från A. B. F:s centralstyrelse kunna påräknas. Till föreläsare bör kunna vinnas på respektive områden sakkunniga kommunalmän och tjänstemän inom staden.

Sedan kurserna kommit till stånd, bör lämpligen samkväm med bildande underhållningsprogram anordnas för deltagarna för att såmedelst skapa fram samhörighetskänsla.

Såsom bestyrelse vid verkställandet av här refererade förarbete till kurserna ha verkat:

A. B. F:s ordf. herr Valter Pettersson, som tjänstgjort som bestyrelsens ordf.

Stadsbibliotekarien G. A. Gustafsson

Redaktör Karl Lantz

Redaktör Gösta Elfving

Vaktmästare Andreas Johansson

Muraren C. O. Moberg

Folkskolläraren Sigurd Gustavson.

Karlstad den 3 februari 1933.

Enligt uppdrag:

SIGURD GUSTAVSON.

För Arbetarnas bildningsförbunds lokalavdelning:

VALTER PETTERSSON.

Ordförande.»

Samtidigt meddelades, att 106 personer anmält sig vilja delta i kurserna.

Efter diskussion i ärendet beslöt kommittén, som godkände kursplanen, att, i enlighet med de direktiv Statens Arbetslöshetskommission för anordnandet av dylika kurser lämnats, ingå till kommissionen med begäran om statsbidrag av Kronor 3,172:—, utgörande lön till kursledare och lärare till utbildningskurser för 90 stycken arbetslösa unga män här ifrån staden samt hos Stadsfullmäktige hemställa om ett anslag av kronor 800:— för bestridandet av kostnader för materialier m. m.

Till kursledare utsågs folkskolläraren Sigurd Gustafsson och till kursbestyrelse Arbetarnas bildningsförbunds lokalavdelnings styrelse i Karlstad.

Som ovan.

In fidem:

PER ZANDÉN.

Justerat:

EINAR KASTENGREN.

I transumerade delar rätt utdraget, betygar:

PER ZANDÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1933.

§ 84.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av arbetslöshetskommittén enligt dess protokoll den 4 februari 1933 gjord framställning om anslag av 800 kronor för bestridande av kostnader till materialier m. m. vid anordnandet av utbildningskurser för arbetslösa män här i staden.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja arbetslöshetskommittén anslag av 800 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 28.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över arbetslöshetskommitténs av drätselkammaren tillstyrkta framställning om bidrag till kostnaderna för anordnande av utbildningskurser för arbetslösa män i staden; beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens framställning att stadsfullmäktige måtte hos Konungens Befallningshavande i länet anhålla om förordnande för ingenjören Johan Otto Hadar Grude att tjänstgöra såsom vikarierande fastighetsregisterförare för Karlstads stad.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 27 januari 1933.

§ 40.

Sedan stadsingenjören Gustaf Lovén, tillika fastighetsregisterförare för Karlstads stad, av byggnadsnämnden beviljats tjänstledighet från stadsingenjörsbefattningen under tre månader från och med den 10 februari 1933, och byggnadsnämnden till vikarie på stadsingenjörsbefattningen för nämnda tid förordnat ingenjören Johan Otto Hadar Grude, vilken vederbörligen styrkt sin kompetens, beslöt byggnadsnämnden ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte hos Konungens Befallningshavande i länet anhålla om förordnande för ingenjören Johan Otto Hadar Grude att för tiden till den 10 maj 1933 tjänstgöra såsom vikarierande fastighetsregisterförare för Karlstads stad.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 29.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över byggnadsnämndens framställning, att stadsfullmäktige måtte hos Konungens Befallningshavande i länet anhålla om förordnande för ingenjören Johan Otto Hadar Grude att för tiden till den 10 maj 1933 tjänstgöra såsom vikarierande fastighetsregisterförare för Karlstads stad; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Framställningar från dels hälsovårdsnämnden angående övertagande av viss sjukvård å ålderdomshemmet å Klaraborg dels ock fattigvårdsstyrelsen i fråga om samma hems modernisering och ombyggnad.

A. Hälsovårdsnämndens framställning.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna inneliggande utdrag av sitt protokoll den 25 maj 1932, § 67, jämte därvid i bestyrkt avskrift fogad P. M. under hemställan, att Stadsfullmäktige ville besluta om fullständig utredning av det i nämnda handlingar omförmälda förslag.

Karlstad den 15 juni 1932.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Bertil Julin.

Utdrag av protokoll. hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 25 maj 1932.

§ 67.

Upptogs till behandling ett av förste stadsläkaren framställt förslag där- om, att hälsovårdsnämnden skulle helt eller delvis övertaga den sjukvård, som hittills varit förlagd till Klaraborg under fattigvårdsstyrelsen.

Förste stadsläkaren anförde därvid bland annat följande:

Stadens fattigvårdsinrättning, Klaraborg, som utnyttjades dels för fattigvård och dels för sjukvård, i första hand för fattiga, vore för trång och otidsenlig och kunde därför icke bliva godkänd enligt fattigvårdslagen. Ombyggnad vore med anledning härav erforderlig och måste vara verkställd till den 1 januari 1934. Ett byggnadsutskott hade tillsatts inom fattigvårdsstyrelsen för frågans utredning. Utskottet hade funnit, att en nybyggnad å landet efter moderna principer, som ur fattigvårds- och sjukvårdssynpunkt

skulle vara tilltalande, icke kunde ifrågakomma på grund av ekonomiska skäl. En ombyggnad av Klaraborg för en kostnad av omkring 260,000 kronor, skulle lösa frågan på ett sätt, som väl ej vore fullt tillfredsställande, men som dock skulle sätta anstalten i sådant skick, att den kunde godkännas.

Förste stadsläkaren hade då kommit på den tanken, att frågan skulle kunna lösas på det sättet, att den sjukvård eller en del av densamma, som nu vore förlagd till Klaraborg, övertoges av hälsovårdsnämnden och förlades till epidemisjukhuset, som från 1933 års ingång icke längre behövdes för sitt nuvarande ändamål. Härigenom skulle uppstå väsentliga fördelar i olika avseenden.

Den sinnessjukvård, som nu vore förlagd till Klaraborg, borde dock där bibehållas. För de övriga sjuka skulle kunna beredas plats å nuvarande epidemisjukhus, därest i detsamma vidtoges en del smärre ändringsarbeten samt en mindre tillbyggnad eller nybyggnad verkställdes. Kostnaderna här för skulle troligen icke behöva nämnvärt överstiga 100,000 kronor. Därest en dylik överflyttning av sjukvården komme att äga rum, skulle Klaraborg, för att bli tillfredsställande för den övriga vården, behöva undergå allenast mindre ändringar för en förhållandevis obetydlig kostnad.

Förste stadsläkaren lämnade härefter en närmare redogörelse för huru han tänkt sig ifrågavarande sjukvård anordnad i nuvarande epidemisjukhus och för de ändringsarbeten, som därför skulle bli erforderliga.

Det av förste stadsläkaren framställda förslaget diskuterades härefter, därvid andre stadsläkaren redogjorde för ovannämnda byggnadsutskotts olika förslag.

Sedan diskussionen avslutats, beslöt hälsovårdsnämnden *dels* att uppdraga åt förste stadsläkaren att angående det av honom framställda förslaget uppgöra en P. M. *dels* ock att därefter under åberopande av densamma hos stadsfullmäktige hemställa om fullständig utredning av förslaget ifråga.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL JULIN.

Avskrift.

P. M.

I och med detta års utgång nedlägges verksamheten vid Karlstads Epidemisjukhus; därmed upphör också Hälsovårdsnämndens enda direkt sjukvårdande uppgift. På dagordningen står fattigvårdsinrättningens modernisering för att

kunna fylla den nya fattigvårdslagens krav på detta slags anstalter. — Förhoppningarna på denna inrättnings förflyttning utanför eller i periferien av staden, med byggandet av en fullt tidsenlig anstalt för fattigvårdens behov på en rymlig, i allo lämplig tomt ha av ekonomiska skäl tyvärr måst övergivnas. I stället planeras genomgripande ny- och tillbyggnadsarbeten på Klaraborg för stora kostnader.

Osökt framställer sig då tanken på en rationell klyvning av den verksamhet, som hitintills bedrivits av Fattigvårdsstyrelsen i dess anstalter, varvid sjukvården i sina olika former (utom sinnessjukvården) lämpligen borde skiljas från Klaraborg, förläggas till annan plats inom staden och övertagas av Hälsovårdsnämnden på samma sätt, som denna omhänderhaft epidemisjukvården.

Genom denna uppdelning skulle en del av arbetsbördan avlastas från Fattigvårdsstyrelsen, samtidigt med att Hälsovårdsnämnden finge sig anförtrott det enhetliga ansvaret för stadens organiskt sambörande hälso- och sjukvård. För den tilltänkta reformen talar dock kanske mest det psykologiska skälet, att genom densamma de samhällets sjuka, som icke kunna beredas vård på andra sjukvårdsanstalter, äntligen sluppe från att intagas på en inrättning av fattigvårdskaraktär. Läkare, stadssjuksköterskor, diakonissor, slumsystrar, fattigvårdstillsyningsmän och andra kunna anföra en mängd exempel på den mången gång oövervinnerliga motviljan hos den sjuke mot en sådan förflyttning; även i fall, där den yttersta nöd, det mest trängande vårdbehov föreligger, möter denna motvilja. Och den är säkerligen icke för någon svår att förstå: även när det gäller rena fattigvårdsfall torde hos en människa med normalt känsloliv förflyttningen till fattigvårdsanstalten motses med bävan — den utgör ju slutet på den självbestämmanderätt och personliga frihet, som alla värdesätta så högt, även om dessa njutas under bekymmer och försakelser. Hur mycket mer personlighetskränkande måste det då icke förefalla den sjuke och mestadels överkänslige, att just den iråkade sjukdomen skall nödvändiggöra hans försättning till en miljö, dit samhällets spillror samlas. — Det behöver väl icke sägas, att i förståelsen för dessa psykologiska fakta ingalunda ligger något underkännande av den sjukvård, som bjudes på Klaraborg. Samtliga ovannämnda funktionärer söka tvärt om för vederbörande framhålla, hur väl de komma att bli omhändertagna, men ofrånkomligt är dock, att en förflyttning till Klaraborg möter ett ofta rent oresonligt motstånd. Det vore därför en välsignad sak, om sjukvården i görligaste mån kunde skiljas från fattigvården.

Klaraborgs sjukklintel består av följande kategorier:

- 1) sinnessjuka,
- 2) lungtuberkulossjuka,
- 3) i vanlig mening kroppssjuka,
- 4) de kroniskt sjuka (med vissa i författningarna uppräknade diagnoser), för vilkas vård särskilda »hem» numera anordnas med statsunderstöd såväl till anläggning som drift.

Av dessa kategorier vore det lämpligt att Hälsovårdsnämnden övertog de tre sista. För de sinnessjuka kan för närvarande näppeligen någon förändring föreslås, då Klaraborgs sinnessjukhus är såpass väl ordnat, att det godkännts till landstingsbidrag.

Det nuvarande Epidemisjukhuset skulle mycket väl lämpa sig och vara fullt tillräckligt för vård av kategorierna 2) och 3). Som bekant uppgjordes förra året i samband med Epidemisjukhusets erbjudande till Landstinget ett förslag till dess om- och tillbyggnad. Kostnaden beräknades till 60,000 kr.; sängantalet till 63. Då platsbehovet för det nu tilltänkta ändamålet inskränker sig till 30 à 35 (Klaraborgs byggnadskommitté räknade med endast 25), torde omändringsarbetena icke behöva draga mer än en bråkdel av ovan angivna summa. För själva sjukvården skulle blott den år 1912 uppförda byggnaden användas; nedre våningen för de »kroppssjuka», övre våningen för de tuberkulösa. Ökningen av vårdplatsernas antal från eljes beräknade 25 till här föreslagna 30 à 35 motiveras dels av hänsyn till framtida större behov, dels av en förmodad frekvensstegring av patienter, sedan sjukvården skilts från fattigvården.

Det har framhållits, att det vore staden värdigt, att vid ordnandet av den kroniska sjukvården förverkliga grundtanken i begreppet »hem för kroniskt sjuka». Dessa svårbotliga eller obotliga patienter (företrädesvis sådana som lida av elakartade svulster, sjukdomar i centrala nervsystemet, kronisk reumatism, svår vanförhet, sjukdomar i cirkulationsorganen, patologisk senilitet, kronisk astma) ha ju liten eller ingen utsikt till hälsans återställande, utan nödgas resignera inför ödet att få tillbringa sina återstående dagar i den anstalt, som tar dem om hand. Det ligger därför något humanitärt tilltalande i att söka bereda dem en tillvaro med möjligast stor hemtrevnad och med undvikande av det, som verkar inrättning. Detta torde knappast nås genom att låta »hemmet» bli en avdelning av en försörjnings- eller sjukvårdsinrättning; först i en friliggande liten byggnad kan en hemliknande anordning vinnas. Stora sjuksalar äro här

olämpliga; rummen böra istället vara avsedda blott för en à två, högst fyra patienter i varje, dels med tanke på den sjukes egen trivsel, dels av hänsyn till medpatienter.

Plats för ett sådant hem med ekonomilokaler, gemensamma med det ovan nämnda sjukhuset, finnes på Epidemisjukhusets tomt, i synnerhet om en mindre, intillstötande del av Vasalunden lägges till densamma. Belägenheten vid en tyst gata (Stagnellsgatan) och en större, öppen plantering (Vasalunden) synes idealisk och fyller författningens fordringar i helt annan grad än Klaraborg. — Då ju inga dyrbara sjukhusanordningar tarvas och statsbidrag för bygget kan påräknas med 1,500 kr. pr säng, intill en säng för var tusende invånare, synes det som om kostnadsfrågan ej behövde bli avskräckande. Även statligt driftsbidrag utgår för ett sådant hem med 90 öre pr dag och patient. Platsantalet bör sättas till 20, eller — med tanke på stundande inkorporering — till 25.

Under diskussionen av detta delningsprojekt har man från fattigvårdshåll hyst farhågor för att det med avseende på driften skulle ställa sig så mycket dyrare än om hela rörelsen allt framgent fortsattes på Klaraborg. Allt, både vad personal och naturaanskaffning beträffar, skulle behövas en duplo. Så t. ex. har man pekat på behovet av en särskild syssloman för den nya sjukvårdsanstalten. En dylik syssla torde emellertid vara onödig, då ju all kassaföring påvilar stadskassan, tillsyn och nödiga reparationer både inom- och utomhus åligga stadsarkitekt och fastighetsförvaltare, trädgård och park skötas av stads-trädgårdsmästaren, den inre ekonomien av husmodern-sköterskan, som vid inköp av matvaror och förbrukningsartiklar kan följa Centrallasarettets infordrade anbudspriser, och alla räkningsattester, framdeles liksom hitintills, kunna göras av läkaren. Vis à vis vaktmästaren, som samtidigt är gårdskarll och maskinskötare blir duplicering ofrånkomlig, men vad angår tvätten tarvar denna ju sin personal och materialkostnad, var den än utföres och detsamma gäller vårdpersonalens antal. I ett avseende förutsattes samarbete med fattigvårdsfunktionärerna, nämligen då det gäller hemortsrättsförhållanden och medellöshetsintyg för klientelet.

Karlstad 1 juni 1932.

HUGO SEVERIN.

Rätt utdraget betygar

I tjänsten:

BERTIL JULIN.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Fattigvårdsstyrelsen, som anmodats inkomma med yttrande över Hälsovårdsnämndens skrivelse av den 15 juni 1932 till Karlstads stadsfullmäktige, efterkommer härmed denna anmodan:

Enligt gällande lag är fattigvårdssamhälle skyldigt att hava anstalt (ålderdomshem, vårdhem) för mottagande av understödstagare, vilka äro behov av vård samt ej lämpligen kunna understödjas i hemmet eller utackorderas. Sådant hem skall vara godkänt av fattigvårdsinspektionen och Konungens Befallningshavande. För Karlstads Fattigvårdsanstalt gäller som bekant, att den i sitt nuvarande skick icke motsvarar de anspråk, som ställas på en sådan anstalt. På stadsfullmäktiges begäran har dock Kungl. Maj:t genom beslut den 4 mars 1932 beviljat uppskov med anstaltsfrågans ordnande intill den 1 januari 1934.

Fattigvårdsstyrelsen, som prövat ett flertal förslag till om- och tillbyggnad av nuvarande fattigvårdsanstalten och även övervägt tanken på nybyggnad, har tillisatt en särskild byggnadskommitté, som fullföljer arbetet och vilken ställt i utsikt att under september månad kunna avgiva ett slutligt förslag att underställas fullmäktiges prövning. Kommitterade har givetvis under sitt arbete även prövat fattigvårdsanstaltens behov av sjukvårdsplatser och i samband därmed dryftat förslag om Epidemisjukhusets användande för de sjuklingar, som fattigvården nödgas omhändertaga.

Såväl kommitterade som fattigvårdsstyrelsen önska i anledning av förste stadsläkarens beaktningsvärda förslag påpeka, att sjukvården i allmänhet är en landstingens och statens angelägenhet och att staden följaktligen icke bör ikläda sig ansvaret för sjukvårdande verksamhet i större utsträckning än som oundgängligen erfordras, det vill i detta fall säga i större omfattning än vad fattigvårdslagen föreskriver. Det är således enligt fattigvårdsstyrelsens mening ej lämpligt, att staden å fattigvårdsanstalten eller å annan plats upprättar sjukavdelningar, sidoordnade med landstingets sjukvårdsinrättningar. Sjukvårdsavdelningar å fattigvårdsanstalter böra betraktas såsom upptagningsanstalter i sådana fall där den sjuke ej kan erhålla omedelbar vård å sjukhusen och såsom en sista reserv för sådana patienter, som av en eller annan anledning (exempelvis dåligt uppförande) utskrivs från sjukhusen innan sjukdomen övervunnits. Vid en anstalt av Klaraborgs storlek måste dessutom finnas vårdplatser för tillfälliga sjukdomsfall bland vårdtagarna och för sådana andra sjuka, som måste beredas vård. Antalet kringvandrande arbetslösa, som ådragit sig frostsador, förkyl-

ningar eller annan sjukdom, har under senare år ökats, och dessa sjuka söka sig av naturliga skäl i första hand till fattigvården. Fattigvårdsanstalten måste på grund av ovan anförda skäl ha erforderligt antal sjukvårdsplatser. Härtill kommer att med den höga standard, som förste stadsläkaren önskar å det ifrågasatta sjukhemmet, måste klientelet sovras. Mindre önskvärda patienter måste avvisas och dessa söka sig till fattigvården. Även detta bidrager till att fattigvårdsanstalten nödgas upprätthålla egna sjukvårdsavdelningar.

Förste stadsläkaren föreslår, att fattigvårdsstyrelsens sjukvårdsverksamhet skall förläggas under hälsovårdsnämnden.

Bortsett från den omständigheten, att en dylik anordning icke förekommer i någon »landstingsstad» — ej heller i Göteborg, Malmö med flera städer, vilka utgöra egna landstingsområden — måste man ställa sig tvekande till en dylik klyvning, då det gäller fattigvårdsfall. *Fattigvårdsstyrelsen* har enligt lagen skyldighet att tillgodose vårdbehovet och *fattigvårdsstyrelsen* bär ansvaret för återsökning av vårdkostnaderna hos stat, landsting, kommuner och enskilda. Fattigvårdsstyrelsen har inrättat sin organisation härefter. Skulle vården överflyttas till hälsovårdsnämnden, är det icke gärna möjligt för fattigvårdsstyrelsen, att vare sig bära ansvaret eller bevaka stadens stora ekonomiska intressen på ifrågavarande område.

Till sist vill fattigvårdsstyrelsen i samband härmed påpeka, att den ovilja mot fattigvårdsanstalten, som förste stadsläkaren påstår vara rådande och som uppgives orsaka svårigheter vid remissen av sjuka, i de flesta fall icke beror på anstaltens fattigvårdskaraktär utan mera på att klientelet består av personer, som genom ålderdom och sjukdom råkat ur själslig jämvikt och därför motsätta sig varje förflyttning, eller av sådana, som åtnjutit hemunderstöd, men som fått detta indraget sedan tjänsteläkaren anbefallt sjukvård. Dessa kategorier komma med all sannolikhet att göra invändningar mot intagning å sjukvårdsavdelning, oavsett vem som ansvarar för sjukvården.

Förste stadsläkarens förslag om utredning beträffande nybyggnad av hem för kroniskt sjuka å Epidemisjukusets tomt, torde ej böra till någon åtgärd föranleda, enär Kungl. Maj:t genom skrivelse den 10 juni 1932, låtit meddela, att statsanslag för uppförande av hem för kroniskt sjuka innevarande budgetår ej kan påräknas samt att redan nu får anses sannolikt, att med hänsyn till rådande finansiella läge, anslag för ifrågavarande ändamål för budgetåret 1933—1934 icke kommer att av Kungl. Maj:t äskas.

Med stöd i det ovan anförda och med hänvisning till den av fattigvårdsstyrelsen föranstaltade utredningen, vars resultat snarast kommer att föreläggas stadsfullmäktige, anser fattigvårdsstyrelsen för sin del den av hälsovårdsnämnden ifrågasatta utredningen icke erforderlig.

Karlstad den 3 augusti 1932.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

JOHN SANDÉN.

Ordförande.

B. Fattigvårdsstyrelsens framställning.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Fattigvårdsstyrelsen överlämnar härmed förslag till modernisering och ombyggnad av stadens ålderdomshem Klaraborg. Förslaget är som bekant utarbetat i anledning av bestämmelserna i 1918 års fattigvårdslag och arbetet skall enligt Kungl. Maj:ts beslut vara slutförd till den 1 januari 1934.

Fattigvårdsstyrelsen, som sökt begränsa ombyggnadsarbetets omfattning, måste för att nybyggnad skall undvikas, räkna med att avdelningen för kroniskt sjuka förflyttas från Klaraborg. Styrelsen finner lämpligast, att denna förlägges till stadens epidemisjukhus, och att en undersökning rörande detta sjukhus omändring till ett hem för kroniskt sjuka, å vilket plats beredes även för närliggande kommuners vårdbehövande av samma kategori, snarast verkställas.

Ombyggnaden av Klaraborg har i allt väsentligt begränsats till ändringar inom nu befintliga yttermurar. Nuvarande stora salar har avdelats till mindre och ett stort antal rum för en och två vårdtagare ha i enlighet med fattigvårdslagens föreskrift åstadkommit. Köksavdelningen ändras och moderniseras; tillbyggnaden på den nuvarande köksavdelningens södra del rives; en förbindelsegång mellan det nya köket och stora byggnaden upprättas och vårdtagarnas matsalar förlägges å nedre botten i denna byggnad. Å köksavdelningens andra våning inredes personalrum, mottagningsrum för ordföranden samt rum för äkta makar bland vårdtagarna. I stora byggnadens första våning inredes som förut påpekats vårdtagarnas matsalar, serveringsrum och diskrum samt de manliga vårdtagarnas avdelning. Andra våningen är avsedd för kvinnliga vårdtagare och för äkta makar. I denna våning torde dock även en del stillsamma manliga

vårdtagare, som icke inrymmas i första våningen, kunna beredas utrymme. Här inredes även arbetssal för kvinnor, rum för husmor och rum för biträde. Tredje våningen slutligen är avsedd för akut sjuka och för tuberkulösa vårdtagare. Fattigvårdsstyrelsen hyser förhoppning att tuberkulosavdelningen efter omändringen skall godkännas av Medicinalstyrelsen och att driftsbidrag skall erhållas.

Vissa verkstadslokaler för vårdtagarna, som fattigvårdsstyrelsen anser vara av behovet påkallade, äro icke upptagna i här skisserade förslag. Fattigvårdsstyrelsen håller frågan om dessa lokaler öppen tills vidare och anhåller att vid annat tillfälle få förelägga stadsfullmäktige detta ärende.

Byggnadskostnaderna äro beräknade till Kr. 144,655:61. Rörande värme-systemet, som under alla förhållanden måste omläggas, anhåller fattigvårdsstyrelsen att senare få inkomma med kostnadsberäkning och hemställan om anslag. Detsamma gäller ifråga om kostnader för vissa saniletsanläggningar och köksutrustning, elektrisk installation samt kostnader för den hiss, åt vilken utrymme beräknats i nu föreliggande förslag;

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer fattigvårdsstyrelsen,

att stadsfullmäktige snarast går i författning om vederbörlig granskning av nu utarbetade förslag;

att för ombyggnaden erforderliga medel ställas till förfogande, samt

att frågan om upprättande av ett hem — eventuellt en avdelning — för kroniskt sjuka å stadens nuvarande epidemisjukhus, snarast utredes.

Karlstad den 20 oktober 1932.

Å Fattigvårdsstyrelsens vägnar:

JOHN SANDÉN

Ordförande.

Utdrag av protokoll hållet vid sammanträde med Karlstads stads fattigvårdsstyrelse den 12 oktober 1932.

§ 198.

Vid sammanträdet förelåg följande redogörelse från byggnadskommittéens förslag rörande ombyggnadsförslaget:

»Till Fattigvårdsstyrelsens ledamöter — — —» Bil. § 198 A.

Med hänvisning till denna redogörelse lämnade ordföranden i korthet en framställning rörande det nu av kommitterade framlagda ombyggnadsförslaget, varvid ordföranden jämväl hänvisade till de vid sammanträdet tillgängliga ritningarna. Härefter genomgicks en av byggnadsfirman Bröderna Wästlund uppgjord kostnadsberäkning, som dock icke omfattade kostnader för värmeledning och vissa sanitära anläggningar och vilken beräkning slutade på ett belopp av 144,655 kronor 61 öre.

Kostnadsberäkningen var av följande lydelse:

»Förslag och kostnadsberäkning till — — —» *)Bil. § 198 B.

Sedan den därpå följande överläggningen avslutats, beslöt styrelsen godkänna det nu framlagda ombyggnadsförslaget i enlighet med uppgjorda ritningar.

Med hänsyn till stadens budgetberedning beslöt styrelsen tillika att genast ingå till Stadsfullmäktige med framställning om att fullmäktige snarast ville granska det utarbetade förslaget samt ställa för ombyggnaden erforderliga medel till förfogande samt att, enär ombyggnadsförslaget innefattade en förflyttning av de kroniskt sjuka till epidemisjukhuset, frågan om upprättande av ett hem eller en avdelning för kroniskt sjuka å nuvarande epidemisjukhuset jämväl snarast måtte utredas.

Beträffande värmesystemet hade herr Melcher vid ett kommitterades sammanträde fått i uppdrag att utreda frågan därom och att införskaffa kostnadsförslag. Herr Melcher meddelade, att han rådgjort sig med ingenjör O. G. Hammarberg hos Nordiska Värme- och Ventilations A.-B., vilken upplyst, att uppförandet av fullständigt arbetsprogram och kostnadsberäkning skulle taga i anspråk en tid av minst 3 veckor och draga en kostnad av 1,500 kronor, vilket belopp dock, därest bolaget antoges till entreprenör, skulle bortfalla. Ingenjör Hammarberg uttalade som sin åsikt, att kostnaden för nytt värmeledningssystem kunde beräknas till omkring 40,000 kronor, varvid dock avdrag skulle ske efter fastställd taxa för de nu i bruk varande värmeelement m. m., som av entreprenören komme att övertagas.

Styrelsen beslöt att låta närmare utreda frågan om såväl värmeledning och sanitära anläggningar som elektrisk installation och köksutrustning samt att hos stadsfullmäktige begära att senare få härutinnan inkomma med kostnadsberäkning och framställning om anslag.

*) Bland fullmäktiges otryckta handlingar.

Vid sammanträdet förelåg slutligen ett av herr Melcher uppgjort utkast till verkstadslokal vid hallbyggnaden.

Styrelsen beslöt, att utkastet för närvarande icke skulle föranleda annan åtgärd än att styrelsen i sin skrivelse till stadsfullmäktige skulle omnämna, att ifrågavarande tillbyggnad vore planerad.

Tillika beslöt styrelsen uppdraga åt herrar Sandén och Ternqvist att, för påskyndande av ombyggnadsarbetets igångsättande, under hand delgiva fattigvårdsinspektionen nu framlagda förslag och ritningar ävensom att hos Medicinalstyrelsen i och för frågan om statsbidrags erhållande inhämta dess uppfattning om den föreslagna omändringen av tuberkulosavdelningen.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

HARALD LINDELL.

Bil. § 198 A.

Till Fattigvårdsstyrelsens ledamöter.

Byggnadskommittéerade översända härmed en kortfattad redogörelse för det nya ombyggnadsförslaget. Kommittéerade önska påpeka, dels att förslaget i stort bygger på inom styrelsen uttalade önskemål ifråga om ombyggnadsarbetets begränsning, dels att kommittéerade sökt förverkliga planens realiserande inom nu befintliga utrymmen och utan ändring av ytterväggarna. Kommittéerade önska även påpeka, att förslaget innebär en förflyttning av de kroniskt sjuka till epidemisjukhuset på Herrhagen.

Från början utgingo kommittéerade från att jämsides utarbeta två förslag. I ena fallet gällde det att förlägga köksavdelningen i nedre botten av det så kallade »gubbhuset» med matsalar i stora logementsbyggnaden. Den nuvarande köksbyggnaden skulle då förvandlas till rum för vårdtagare och personal. I det andra fallet gällde det att behålla köksavdelningen där den nu är, samt genomföra nödvändiga renoveringar och förändringar. Det visade sig snart, att förläggning av köksavdelningen i »gubbhuset» stötte på svårigheter och skulle medföra betydande kostnader, varför kommittéerade slopade denna plan och påbörjade undersökningar om köksavdelningens förläggande i den byggnad, där den nu är. Föreliggande förslag vilar på denna plan och omfattar således nödvändiga förändringar av »gubbhuset», stora byggnaden och köksbyggnaden.

Då kommitterade i likhet med styrelsen önskar, att i samband med moderniseringen av anstalten få hort den nu befintliga tillbyggnaden på södra ändan av köksbyggnaden, vilken är både misspydande och för gårdsutrymmet olämpligt belägen, föreslå kommitterade tillbyggnadens borttagande. Det finnes dock ingen möjlighet, att inrymma köket med därför erforderliga utrymmen jämte matsalar i bottenvåningen, om tillbyggnaden slopas. Frågan måste alltså lösas på annat sätt. Som av förslaget framgår är köket förlagt i nuvarande matsal; detta för att få erforderliga utrymmen i direkt anslutning till köket. Härigenom vinnes även andra fördelar med förflyttningen, dels att driften i det gamla köket obehindrat kan fortgå till dess att det nya köket kan tagas i bruk, dels förebygges att få köket förlagt åt solsidan. Personalens matsalar får också ett bättre läge.

Nedre botten upptages sålunda av köket och för detta erforderliga utrymmen: skafferi, förrådsrum, diskrum, renseri, utlämningsrum av matvaror, tvätt och w. c. samt 3 matrum, 2 för personalen och 1 för tillfällig bespisning.

Från köksavdelningen skulle enligt förslaget byggas en förbindelsegång till understödstagarnas matsalar, som förlagts till nedre botten i norra delen av stora logementsbyggnaden.

Andra våningen i köksbyggnaden är avsedd för rum åt köksföreståndarinna och tvätterska samt rum för biträden i den utsträckning som erfordras; vidare rum för vårdtagare, lunchrum för kontorspersonalen samt bad och w. c.

LOGEMENTSBYGGNADEN.

1:sta våningen.

Som förut nämnts är i denna våning vårdtagarnas matsalar, serveringsrum och diskrum förlagda; de stora salarna ha uppdelats i rum lämpliga för 2 högst 6 personer.

Den nu varande trappan i »gubbbuset» borttages och ersättes med en trappa i nordvästra hörnet; nya tvätt- och w. c. anordningar anlägges i gamla »gubbbuset»; plats för hiss beredes intill stora mellersta trappan; i varje rum inredes mindre garderober en för varje vårdtagare.

2:dra våningen.

Denna våning är avsedd för kvinnliga vårdtagare och äkta makar. En del platser för stillsamma, ordentliga manliga vårdtagare, som eventuellt ej inrymmas i första våningen, kunna placeras i södra delen av »gubbbuset».

I våningen inrymmes dessutom särskild arbetslokal för kvinnor. Vidare förråd, samt rum med sovalkov för husmor och rum för biträde. Även här har de stora salarna delats till mindre rum med plats för 1 till 6 vårdtagare.

3:dje våningen.

Våningen är avsedd för akut sjuka och tuberkulösa vårdtagare. De akut sjuka förläggas i norra delen och de tuberkulösa i södra där ligghall finnes.

Även i denna våning har salarna uppdelats i mindre rum och utrymmet torde vara tillräckligt för de akut sjuka. Det torde dock vara nödvändigt att å vinden å gamla »gubbhuset» inreda tre rum för sjuklingar, då kommitterade räknat med att nuvarande ligghall bibehålles i oförändrat skick. Ett förslag till vindens inredning föreligger utarbetat. Läkarrum samt rum för sköterska och biträde finnes å sjukavdelningen. De olika avdelningarna ha så fördelats att särskilda sanitära anläggningar äro beräknade för varje avdelning. Tuberkulosavdelningen får egen matsal med diskrum.

Kostnaderna för här föreslagna ändringar ha beräknats till inalles 127,400: — kronor vartill kommer den i varje fall nödvändiga omläggningen av värme-systemet samt sanitetsanläggningarna och köksinredningen.

KOMMITTERADE.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 14 december 1932.

§ 217.

Stadsfullmäktige hade genom beslut den 20 oktober 1932 för avgivande av yttrande till bland annat hälsovårdsnämnden remitterat en till stadsfullmäktige från fattigvårdsstyrelsen inkommen framställning med förslag till modernisering och ombyggnad av stadens ålderdomshem Klaraborg.

Med anledning härav beslöt hälsovårdsnämnden anföra följande:

I skrivelse den 15 juni 1932 till stadsfullmäktige har hälsovårdsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta om fullständig utredning av ett av förste stadsläkaren framställt förslag därom, att hälsovårdsnämnden skulle helt eller delvis övertaga den sjukvård, som hittills varit förlagd till Klaraborg under fattigvårdsstyrelsen. I häröver den 3 augusti 1932 avgivet yttrande har fattigvårdsstyrelsen, med hänvisning till att en av styrelsen föranstaltad utredning angående om- och tillbyggnad av Klaraborg snarast komme att

föreläggas stadsfullmäktige, förklarar sig anse förberörda av hälsovårdsnämnden påkallade utredning icke vara erforderlig.

Hälsovårdsnämnden finner sig emellertid icke kunna dela den mening, som kommit till uttryck i fattigvårdsstyrelsens nämnda yttrande, utan anser sig böra vidhålla sin hemställan om utredning av ovannämnda av förste stadsläkaren framställda förslag.

Nämnden får förty hemställa, att stadsfullmäktige icke ville till slutlig prövning upptaga fattigvårdsstyrelsens avgivna förslag till modernisering och ombyggnad av Klaraborg, förrän den av nämnden påkallade utredningen blivit utförd. Då nämnden finner det av synnerlig vikt, att nämnda utredning verkställs på ett sådant sätt, att den bliver allsidig och fullständigt förutsättningslös, får nämnden föreslå, att utredningen anförtros åt en kommitté, bestående förslagsvis av en ordförande och sex andra ledamöter. Av de senare torde lämpligen två utses bland drätselkammarens, två bland fattigvårdsstyrelsens och två bland hälsovårdsnämndens ledamöter. Ordföranden däremot bör icke tillhöra någon av nämnda delegationer.

Med hänsyn till hälsovårdsnämndens sålunda angivna ståndpunkt, finner sig nämnden icke för närvarande böra ingå i närmare granskning av fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande förslag till modernisering och ombyggnad av Klaraborg.

Som ovan.

In fidem:
BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1933.

§ 83.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över dels hälsovårdsnämndens framställning den 15 juni 1932 angående utredning om nämndens övertagande av sjukvården å Klaraborg, dels fattigvårdsstyrelsens framställning den 20 oktober 1932 i fråga om modernisering och ombyggnad av stadens ålderdomshem å Klaraborg.

Drätselkammaren hade vid flera tillfällen haft ifrågavarande ärenden under överbärande men ansett att desamma stode i sådant samband med varandra att resp. delegationers särskilda yttranden borde föreligga innan kammaren lämpligen kunde avgiva sitt utlåtande.

Sedan hälsovårdsnämnden nu hemställt, att en allsidig och förutsättningslös utredning måtte komma till stånd i förevarande frågor så funne sig kammaren, som givetvis livligt beaktade behovet av att ålderdomshemmet å Klaraborg snarast möjligt moderniserades och ombyggdes, likväl böra biträda nämndens förslag om tillsättande av en kommitté med föreslaget antal ledamöter och ifrågasatt sammansättning. Med hänsyn till den redan nu föreliggande utredningen och under hand förd diskussion, så syntes frågornas avgörande icke behöva fördröjas utan torde kommitténs förslag kunna snarligen förväntas.

Kammaren beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillsätta den av hälsovårdsnämnden föreslagna kommittén med uppdrag att beträffande nämndens och fattigvårdsstyrelsens ovannämnda framställningar skyndsammast till fullmäktige inkomma med yttrande och förslag.

Det antecknades, att under överläggningen herrar Hult och Ternqvist yrkat bifall till fattigvårdsstyrelsens förslag till ombyggnad och modernisering av ålderdomshemmet å Klaraborg och anförde herr Hult en så lydande reservation:

»Mot drätselkammarens beslut får jag anföra följande reservation.

Den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna ombyggnaden är påkallad av fattigvårdsinspektionen och innebär det föreliggande förslaget, vad som är nödvändigt för anstaltens försättande i reglementsenligt skick.

Om den av hälsovårdsnämnden föreslagna utredningen skulle komma till stånd och även giva till resultat att alla sjuka, och då särskilt de tuberkulösa, förflyttades till nuvarande Epidemisjukhuset, så inverkar detta ej nämnvärt på det av fattigvårdsstyrelsen framlagda förslaget, då de härigenom lediga utrymmena med fördel kunna tagas i anspråk för anstaltens behov.

Det på sista tiden av skatteutjämningsakkuuniga utarbetade förslaget om sjuk- och anstaltsvårds överförande till landstinget får väl anses icke i överskådlig tid kunna i hela sin utsträckning realiseras och således ej inverka på det av fattigvårdsstyrelsen framlagda förslaget.

NILS O. HULT.»

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 30.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över framställningar från dels hälsovårdsnämnden angående övertagande av viss sjukvård vid ålderdomshemmet å Klaraborg dels ock fattigvårdsstyrelsen ifråga om samma hems modernisering och ombyggnad.

Vid behandlingen av ärendet hade, efter därom gjord anmodan, sysslomannen E. Ericsson tillstädeskommit och redogjorde för innebörden av det av fattigvårdsstyrelsen framlagda förslaget till modernisering och ombyggnad av ålderdomshemmet samt framhöll, att genomförandet av detta förslag icke kunde anses lägga hinder i vägen för att en del av dess sjukvård, som för närvarande ombesörjdes å Klaraborg, om så befundes lämpligt, övertoges av hälsovårdsnämnden och förlades till stadens epidemisjukhus.

Under överläggningen angående de båda ifrågavarande framställningarna framhöll herrarna Karlsson och Johansson, att stadens ålderdomshem ingalunda uppfyllde de fordringar, gällande fattigvårdslag uppställde, att särskilt köksavdelningen vore i stort behov av modernisering, att värmeledningen vore så bristfällig, att densamma icke kunde sägas motsvara sitt ändamål och sålunda utan dröjsmål borde ersättas med en ny anläggning samt att tillsättandet av en kommitté för ytterligare utredning icke skulle påskynda, utan tvärtom fördröja den nödvändiga moderniseringen, varför fattigvårdsstyrelsens förslag nu borde bifallas, så att arbetet snarast kunde påbörjas.

Beredningsutskottets majoritet ansåg emellertid att beträffande de båda framställningarna, vilka ägde sådant sammanhang med varandra, att de icke lämpligen fristående kunde behandlas, ytterligare utredning tarvades, helst som för genomförandet av fattigvårdsstyrelsens förslag slutgiltig kostnadsberäkning icke föreläge, i det att förslag beträffande värme, sanitär och elektrisk installation icke blivit framlagt. Genom tillsättande av en kommitté för allsidig utredning borde frågorna snabbast kunna framläggas för stadsfullmäktiges avgörande.

Utskottet beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,
att för skyndsamt utredning och förslag i anledning av de båda ifrågakomna framställningarna tillsätta en kommitté bestående av en ordförande och sex ledamöter; samt

att i nämnda kommitté utse till ordförande plåtslagaren O. W. Karlsson och till ledamöter, från fattigvårdsstyrelsen handlanden Petrus Lindqvist och maskinisten Nils O. Hult, från hälsovårdsnämnden förste stadsläkaren Hugo Severin och bankombudsmannen Otto Ågren samt från drätselkammaren bankombudsmannen Th. Pettersson och lektorn Lars Dalgren.

Mot beslutet reserverade sig herr Karlsson under yrkande av bifall till fattigvårdsstyrelsens förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Länsstyrelsens skrivelse varigenom stadsfullmäktige lämnats tillfälle att avgiva yttrande över utredning och förslag angående de civila tjänsteläkarnas ställning i städer och stadsliknande samhällen.

Översändes till ordföranden hos stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas å vederbörligen utlyst sammanträde häröver lämna fullmäktige tillfälle avgiva yttrande i anledning av bilagda betänkande och förslag samt med det vid sammanträdet förda protokoll, försett med vederbörliga bevis, hit inkomma före den 1 mars 1933.

Karlstad i landskansliet den 31 december 1932.

På tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 1 februari 1933.

§ 27.

Stadsfullmäktige hade för avgivande av yttrande till bland annat hälsovårdsnämnden remitterat av tillkallade sakkunniga, de s. k. stadsläkarsakkunniga, verkställd utredning och utarbetat förslag angående de civila tjänsteläkarnas ställning i städer och stadsliknande samhällen.

Efter överläggning beslöt hälsovårdsnämnden anföra följande:

Till en början kan hälsovårdsnämnden icke underlåta att beklaga, att så ringa tid för avgivande av infortrat yttrande stått till buds för nämndens ledamöter, vilka till råga på allt endast haft ett exemplar av betänkandet för sig tillgängligt. Nämnden har beslutat, att i sitt yttrande icke beröra de ekonomiska konsekvenserna av den ifrågasatta omorganisationen av stadsläkarinstitutionen, vilken del av ärendet torde tillkomma andra kommunala delegationer att behandla.

Vad angår ärendet i övrigt, torde det böra påpekas, att i jämförelse med nuvarande förhållanden det av de sakkunnigas majoritet föreslagna systemet skulle medföra påtagliga framsteg i organisatoriskt avseende av icke ringa räckvidd. Då det icke bör förbises, att en viss risk förefinnes, att alla omorganisationsplaner tillsvidare skulle läggas å sido, därest de kommunala myndigheterna skulle gå längre i sina önskingar än majoritetsförslaget tillgodoser, finner sig nämnden böra förorda det av de sakkunnigas majoritet utarbetade förslaget.

Det skulle antecknas, att hälsovårdsnämndens beslut innefattade Herrar Lundblads, Svenssons, Johanssons och Lindhs mening, under det att Herrar Severin, Ågren och Högström för sin del ansågo sig böra ansluta sig till det förslag, som innefattades i den reservation, som avgivits av en av de sakkunniga, förste stadsläkaren Wilhelm Söderbaum.

Som ovan.

In fidem:
BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll, hållet vid Fattigvårdsstyrelsens i Karlstad sammanträde den 1 februari 1933.

§ 33.

För yttrande hade från stadsfullmäktige översänts utredning och förslag, angående de civila tjänsteläkarnas ställning i städer och stadsliknande samhällen.

I anledning härav beslöt styrelsen uttala, att på grund av den korta tid, som stode till styrelsens förfogande för yttrandets avgivande, det icke vore styrelsen möjligt i ärendet avgiva yttrande.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

HARALD LINDELL.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 februari 1933.

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över utredning och förslag angående civila tjänsteläkares ställning i städer och stadsliknande samhällen uti vilket ärende hälsovårdsnämnden avgivit yttrande enligt dess protokoll den 1 februari 1933.

Efter överläggning beslöt nämnden för sin del tillstyrka ifrågavarande förslags antagande under förutsättning likväl, att städerna icke komme att påläggas eller tillskyndas större kostnader än för närvarande utginge för nu ifrågavarande ändamål.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1933.

§ 79.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över utredning och förslag angående de civila tjänsteläkarnas ställning i städer och stadsliknande samhällen.

Det skulle antecknas, att förslaget funnes refererat i Svenska Stadsförbundets tidskrift år 1932 med början på sidan 406.

Efter överläggning beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte förklara sig intet hava att erinra mot antagande av ifrågavarande förslag under villkor likväl, att städerna icke komma att påläggas eller tillskyndas större kostnader än som för närvarande utginge för nu ifrågavarande ändamål.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1933.

§ 31.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av länsstyrelsens skrivelse, varigenom stadsfullmäktige lämnats tillfälle att giva utlåtande över utredning och förslag angående de civila tjänsteläkarnes ställning i städer eller stadsliknande samhällen, uti vilket ärende hälsovårdsnämnden, lönenämnden och drätselkammaren yttrat sig.

Det antecknades, att för sagda utredning såsom särskilda sakkunniga tillkallats borgmästaren Jakob Pettersson, förste stadsläkaren Wilhelm Söderbaum, direktören i Svenska Stadsförbundet Henning Karlsson och förste provinsialläkaren Gustaf Hagstrand samt att Söderbaum mot förslaget avgivit reservation med framläggande av särskilt förslag. Vid de sakkunnigas tillkallande hade statsrådet och chefen för Kungl. Socialdepartementet anfört bland annat, att en reglering åtminstone i vissa hänseenden vore önskvärd rörande stadsläkarnes ställning, att därvid särskilt borde behandlas frågorna

om tryggare anställningsformer samt om mera enhetliga och fixerade löne- och pensionsvillkor ävensom beträffande bestämmelser om stadsläkarens uppgifter i statens och kommunernas tjänst.

I utredningen framhölls, att nuvarande tjänsteläkareinstitutionen i städerna lede av väsentliga brister samt att en omläggning därav måste anses påkallad i syfte att åstadkomma ett mera rättvist avvägande av statens prestationer på ifrågavarande område, ävensom större enhetlighet och likformighet i åligganden och löneförmåner såväl bland städernas läkare inbördes som mellan dessa och landsbygdens läkare.

De sakkunniga syntes hava i princip velat förstatliga ifrågavarande läkaretjänster men genomföra icke konsekvent denna sin uppfattning i det tjänsterna enligt förslaget avses bli halvt statliga och halvt kommunala.

Reservanten anför, att hans förslag icke ansåge »att rubba den av de sakkunniga principiellt föreslagna förändringen av stadsläkartjänsternas natur, enligt vilket förslag underlaget för tjänsteverksamheten i städerna liksom å landsbygden skulle bli inseendet över den allmänna hälso- och sjukvården samt skyldighet att mot ersättning meddela enskild sjukvård. Fastmer åsyftade detsamma att konsekvent utbygga denna omläggning med en bestämd fördelning mellan statens och städernas verksamhetsområden, ett helt frigörande av städerna från statligt förmyndarskap i rent kommunala angelägenheter och ett enklare förvaltningsystem».

Beredningsutskottets majoritet ansåg, att reservantens förslag innebure en rättvisare och mera logisk lösning av frågan än de sakkunnigas förslag, i det att enligt det förstnämnda de principiella synpunkterna lättare ginge att genomföra utan att en ny eller utökad förvaltningsorganisation erfordrades, varförutom detta förslag icke i stort sett och särskilt för Karlstads vidkommande syntes ställa sig ekonomiskt ogynnsammare.

Utskottet beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige till antagande måtte förorda det av reservanten, förste stadsläkaren Wilhelm Söderbaum, i nu förevarande fråga avgivna förslag.

Det antecknades, att under överläggningen herr Johansson yrkat bifall till drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 2 Mars

N:o 3.

Magistratens resolution med begäran om stadsfullmäktiges yttrande över framställning från Svenska Kommunalarbetareförbundet till herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet angående åtgärder för undanrödjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för landets anstalts-, sjukhus- och brandpersonal m. m.

Till magistraten i Karlstad.

Med överlämnande i avskrift av en från Svenska Kommunalarbetareförbundet till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet ingiven framställning, får enligt remissresolution från Kungl. Socialdepartementet Konungens Befallningshavande härmed anmoda Eder att, efter hörande i vederbörlig ordning av stadsfullmäktige här i staden, *senast den 4 mars 1933* hit inkomma med yttrande över berörda framställning, såvitt densamma avser brandpersonal.

Karlstad i landskansliet den 28 januari 1933.

På tjänstens vägnar:
GEORG SAMUELSON.

Överlämnas till stadsfullmäktige i Karlstad för yttrande hit.

Karlstads rådhus den 31 januari 1933.

På Magistratens vägnar:
HARRY JACOBSON.

Avskrift.

Till Chefen för Kungl. Socialdepartementet.

Sedan en följd av år har Svenska Kommunalarbetareförbundet till en del av statens och landets städers och landstings vederbörande sjukvårdsmyndigheter gjort framställningar om träffande av kollektiva avtal för den lägre personalen vid sjukvårdsanstalterna. Dessa framställningar ha emellertid, med något undantag, städse rönt motstånd, detta huvudsakligast grundat på stadganden i gällande sjukhuslag. Först under år 1931 träffades avtal för personalen vid Stockholms stad och under 1932 för samma vid Stockholms och Västernorrlands läns landstings sjukvårdsinrättningar.

Beträffande Stockholm, sorterade ifrågavarande personal under tjänstenämnden därstädes, vilken emellertid, enligt gällande författning, icke äger befogenhet sluta avtal, utan tillkommer detta stadens löneavtalsnämnd. Sedan befogenheten i detta hänseende genom av stadsfullmäktige beslutat och av Kungl. Maj:t godkänd författningsändring blivit fastställd, upptogos avtalsförhandlingar. På grund av bestämmelserna i sjukhuslagen ansåg sig emellertid löneavtalsnämnden förhindrad träffa avtal förrän juridiskt utlåtande erhållits rörande lagligheten av de sålunda uppgjorda avtalsbestämmelserna. Enligt stadsjuristens i ärendet afgivna utlåtande, vilket bifogas, hade nämnden icke laglig befogenhet att låta bestämmelser av annan än ekonomisk innebörd ingå i avtalet. Alla övriga förhållanden, såsom personalens antagande och entledigande, arbetstidens längd m. m., som ju i vanliga fall eljest regleras i kollektivavtalen, kunde således icke inrymmas i sjukhuspersonalens avtal, enär i så fall detsamma blivit olagligt. Med anledning härav innehåller följaktligen det slutligen träffade avtalet endast personalens ekonomiska förhållanden medan övriga blivit fastställda i ett av hälsovårdsnämnden utfärdat reglemente.

I avseende å personalen vid landstingens sjukvårdsanstalter beslöto Stockholms, Västernorrlands och Kristianstads läns landsting 1930, efter framställning av förbundet, att giva sina resp. förvaltningsutskott i uppdrag inleda förhandlingar och träffa preliminära avtal med personalorganisationen, vilka avtal därefter skulle prövas och godkännas av landstingen. De preliminära uppgörelser, som sedermera träffades med förvaltningsutskotten vid de två förstnämnda landstingsområdena, godkändes av resp. landsting vid deras lagtima sammanträden, Stockholms läns landsting på hemställen av dess hälsovårdsutskott och Västernorrland på hemställen av dess förvaltningsutskott.

Under förmenande, att besluten voro stridande mot allmän lag och författning, överklagades desamma hos Regeringsrätten, som i utslag den 14 april 1931 (Västernorrlands län) och 1 mars 1932 (Stockholms län) upphävde landstingens förenämnda beslut. För vinnande av klarhet om landstingens och dess underordnade organs befogenheter i avseende å rätten att träffa avtal med personalorganisationen, jämväl i vilka avseenden avtalsbestämmelserna kunde anses olagliga eller stridande mot författningarna, underställde förbundet frågan en jurists prövning, vars yttrande likaledes bifogas.

Under år 1932 har emellertid för personalen vid nyssberörda landstings sjukvårdsanstalter träffats överenskommelser, vari endast förhållanden av rent ekonomisk art varit föremål för reglering genom kollektivavtal. Även om såväl Regeringsrättens ifrågavarande utslag som närslutna yttranden ger vid handen, att kollektivavtal kan träffas därest avtalets bestämmelser och innehåll inskränkes till att omfatta endast personalens ekonomiska tjänsteförhållanden, så anser likväl förbundet, icke allenast på grund av denna begränsning av de anställdas inflytande över sina tjänsteförhållanden utan jämväl med hänsyn till den oklarhet, som synes råda ifråga om vilket sjukvårdsförvaltande organ, som har befogenhet sluta avtal, att en lagändring i förevarande avseende bör åvägabringas.

Som personalen vid städernas brandkårer numer i stor utsträckning är ansluten till förbundet, har detsamma likaledes för denna grupp sökt få tjänstevillkoren ordnade genom kollektivavtal. Redan år 1918 inlämnade förbundet förslag till avtal för brandmännen i städerna Gävle, Hälsingborg, Jönköping, Karlstad, Uppsala, Örebro, Malmö m. fl. Dessa förslag avvisades i allmänhet av de kommunala myndigheterna; endast Uppsala stadsfullmäktige beslöt tillmötesgå personalorganisationens begäran. Beslutet blev emellertid överklagat hos Kungl. Maj:ts Befallningshavande i länet, som förmenade, att stadsfullmäktige, enligt gällande brandstadga, icke äro befogade att genom avtal med brandpersonalen binda sin beslutanderätt ifråga om det reglemente för brandkåren, där bestämmelser för brandstyrkan skola meddelas, och upphävde sålunda länsstyrelsen stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut. Detta länsstyrelsens beslut överklagades sedan i sin tur av Uppsala stadsfullmäktige hos Regeringsrätten, som i meddelat utslag lämnade klagomålen utan avseende. På grund härav har sedermera av förbundet till vederbörande kommunala myndigheter gjorda framställningar om avtal i de flesta fall helt avvisats och endast vid några platser vunnit beaktande i så måtto, att avlöningar, tjänstgöringstiden, ersättningar vid sjukdom och olycksfall intages i upprättade avtal.

Då av här omförmälda utslag av Regeringsrätten att döma, ett träffande av kollektivavtal för brandmän således icke synes förenligt med gällande lag, anser förbundet även i detta hänseende en lagändring påkallad.

Som här ovan berörd personal icke fått sina arbetsförhållanden begränsade genom lag, bedja vi i detta sammanhang vördsammast få anföra:

Enligt gällande lag om arbetstidens begränsning undantages från dess tillämpning bl. a. arbete, som har till ändamål att bereda sjukvård eller är till sin natur så oregelbundet, att det svårligen kan förläggas till bestämda tider. Arbetstiden för sådan personal måste sålunda regleras i annan ordning.

Beträffande sjukvårdspersonalen utsände medicinalstyrelsen i april 1921 till landets lasarettsdirektioner och sjukvårdsinrättningar en cirkulärskrivelse, vari, med åberopande av lasarettstadgan vissa riktlinjer med avseende å personalens fritid och tjänstgöringstid framlades. Enligt dessa riktlinjer skulle arbetstiden i regel ej överskrida 11 timmar per dygn och 66 timmar per vecka för sköterske-elever och sjukvårdsbiträden.

I anledning av skrivelse från 1930 års riksdag, anbefallde Kungl. Maj:t medicinalstyrelsen att — i samråd med socialstyrelsen — verkställa och till Kungl. Maj:t inkomma med utredning rörande konsekvenserna i ekonomiskt och andra hänseenden av en minskning av arbetstiden för personalen vid den slutna kroppssjukvården. Enligt denna utredning (infagen i sociala meddelanden 1931, n:r 12), som, med undantag av läkare o. d., husmödrar samt personal utan full daglig tjänstgöring, omfattar skolad, och oskolad samt ekonomipersonal, skulle den genomsnittliga arbetstiden vid tillhoppa 476 sjukvårdsanstalter utgöra 249 timmar under en fyraveckorsperiod, motsvarande något mer än 62 timmar per vecka. Då i detta genomsnittliga timantal ingår jämväl anstalternas kontorspersonal m. fl., vilka merendels ha en arbetstid av 172 timmar per 28 dygn, d. v. s. 43 timmar per vecka, är förvisso den verkliga arbetstiden för övrig personal, särskilt för den oskolade, väsentligt längre än 249 timmar. Detta styrkes också av den omständigheten, att den genomsnittliga tjänstgöringstiden utgör 282 timmar enligt personalens uppgifter mot 260 timmar enligt sjukhusledningarnas uppgifter. Av sagda utredning framgår vidare, att ej mindre än 14% av personalen vid landets sjukstugor har en arbetstid av mer än 320 timmar per fyraveckorsperiod, eller 80 timmar pr vecka; ävenså ådagalägger utredningen, att arbetstiden vid de olika anstalterna är för samma personalgrupper i betydande grad olika.

Av skilda omständigheter har intensiteten i sjukvårdsarbetet under de senare åren väsentligt ökat, varav också följer, att personalens tjänstgöring, som förut i viss utsträckning betraktats såsom vakttjänst, i allt högre grad blivit verklig arbetstid. Vid sådant förhållande torde den arbetstid, som enligt såväl ifrågavarande utredning som av förbundet gjord undersökning — med undantag av kontorspersonal m. fl. — uttages av sjukvårdspersonalen stå i föga samklang med tidens och humanitetens krav, varför det skydd, som genom lagbestämmelser tillförts andra arbetstagare, även utsträcker att omfatta personalen vid landets sjukvårdsanstalter.

I avseende å den verksamhet, som utövas av städernas brandväsen, synes denna hänföras till sådana företag, varå lagen om arbetstidens begränsning icke skulle äga tillämpning, och äro följaktligen tjänstgöringsförhållandena för brandmännen vid landets yrkesbrandkårer ej reglerade av denna lag. De skäl, som vid skilda tillfällen — senast vid 1928 års riksdag — anförts i väckta motioner om arbetstidslagens tillämpning på brandkårspersonalen, ha hittills icke vunnit riksdagens beaktande, sak samma ifråga om hemställan vid 1928 års riksdag, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om verkställande av utredning till 1930 års riksdag rörande tjänstgöringsförhållandena vid de fasta brandkårerna.

I saknad sålunda av genom Kungl. Maj:t föranstaltad utredning, tillåta vi oss härmed åberopa av förbundet i ärendet verkställda utredningar, jämväl i samma avseende av brandchefen i Stockholm verkställd undersökning. Denna, som tillsammans omfattar 22 städer, utvisar, att i 7 städer (Stockholm, Göteborg, Norrköping, Helsingborg, Borås, Karlskrona och Gävle) uttages en tjänstgöringstid enligt regeln 48 timmars tjänst och 24 timmars fritid, i 5 städer (Malmö, Örebro, Jönköping, Lund och Uppsala) 72 timmars tjänst och 24 timmars fritid, i 9 städer (Eskilstuna, Halmstad, Kristianstad, Luleå, Sundsvall, Umeå, Västerås och Östersund) 96 timmars tjänst och 24 timmars fritid samt i en stad (Trelleborg) 96 timmars tjänst och 38 timmars fritid. Den genomsnittliga tjänstgöringstiden vid sex av de förstnämnda sju städerna utgör sålunda 112 timmar per vecka samt vid en, nämligen Stockholm, där tjänstgöringstiden på grund av en extra fridag vart 9:e dygn utgör under tiden 16 september—14 maj 93 timmar och under den övriga tiden 112 timmar pr vecka; vid nästföljande fem städer 126 timmar pr vecka samt vid de därpå följande 9 städerna 134,7 timmar per vecka, och slutligen vid Trelleborg 108 timmar per vecka. Den effektiva arbetstiden per dag varierar vid ifrågavarande städer från lägst 4 till högst 7,5 timmar, eller i medeltal 6,5 timmar på dag.

De arbeten, som under denna effektiva arbetstid utföras, äro fullt jämförliga med inom hantverk och industrien förekommande. Dessutom skall under tjänstgöringstiden i övrigt verkställas eldsläckning, ambulanstransporter, skötsel av hästar och motorfordon, telegrafvakter m. m., vilket ju även till stor del kan betraktas som effektivt arbete. Därjämte torde förtjäna framhållas, att brandmännen under den tjänstefria tiden — undantagandes semestertiden — äro skyldiga att vid eventuell eldsvåda inställa sig till tjänstgöring, och äga de till följd härav icke rätt att under fritiden lämna resp. städers brandskyddsområden utan särskilt tillstånd.

Som jämförelse må anföras, att i 71 tyska städer med fasta brandkårer uttages tjänstgöringstiden efter regeln 24 timmars tjänst och 24 timmars ledighet, motsvarande ungefärligen 34 timmars tjänst per vecka, och i 13 städer 8 timmars tjänst och 16 timmar fritt, eller 56 timmar per vecka, i London varannan vecka 9 och varannan vecka 15 timmars tjänst resp. ledighet, motsvarande en genomsnittlig tjänstgöringstid av 84 timmar per vecka, i Köpenhamn 24 timmars tjänst och 24 timmar fritt samt var sjunde vecka därjämte 2 extra fridygn, eller 4 gånger 24 timmars ledighet i en följd, motsvarande en tjänstgöring av i medeltal 72 timmar per vecka.

Som bekant har tidigare polis- och brandväsendet i vårt land varit så intimt sammankopplat, att till och med i ett flertal städer dessa tjänster voro kombinerade och utövades av en och samma person. För polismännen har sedermera, genom den nya polislagens tillkomst, arbetstiden för dessa blivit fastställd, innebärande, att polisman, som huvudsakligast har att fullgöra patrullerings-, vakt- eller inspektionstjänst, skall tjänstgöra i medeltal högst 48 timmar per vecka.

Även om tjänstgöringsförhållandena för brandpersonalen icke kunna regleras på enahanda sätt som arbetstiden inom industrien så torde likväl, med hänsyn till de ständigt ökade fordringarna på brandmännens kunnighet och duglighet i såväl praktiskt som tekniskt hänseende, jämväl, med hänsyn till den enerverande och oftast livsfarliga tjänstgöringen, torde en genom lag fastställd begränsning av brandmännens tjänstgöringstid vara erforderlig.

På grund av det vi sålunda tillåtit oss anföras, få vi vördsammast hemställa, det herr Statsrådet måtte vidtaga sådana åtgärder, som lämpligen kunna befinnas påkallade för undanröjandet av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för landets anstalts-, sjukhuspersonal och brandpersonal samt att

ifrågavarande personals arbetstidsförhållanden måtte genom lagstiftningsåtgärder bli reglerade i överensstämmelse med nuvarande arbetstidslagstiftning.

Stockholm den 16 januari 1933.

För Svenska Kommunalarbetareförbundet:

PETRUS SÖDERBERG.

FREDRIK ÖBERG.

GUNNAR KLINTIN.

ARVID ANDERSSON.

SVEN D. ANDERSSON.

ERNST RUNHOFF.

JOHN HÜBINETTE.

SVEN CARLSSON.

F. LÖFVING.

STEN EDLUND.

TAGE JOHNSSON.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

HÅKAN RAHM.

*Utdrag ur protokoll hållet vid sammanträde
med brandstyrelsen i Karlstad den 10 februari 1933.*

§ 14.

På remiss från Stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade Brandstyrelsen att yttra sig i ärendet angående framställning om ändrad lagstiftning för möjliggörande av kollektivavtal för brandpersonal.

I anledning härav får Brandstyrelsen härmed anföra.

I skrivelse den 16 januari 1933 till chefen för Kungl. Socialdepartementet har Svenska Kommunalarbetareförbundet hemställt om åtgärder för undanröjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för landets anstalts-, sjukhuspersonal och brandpersonal, ävensom där- om att ifrågavarande personals arbetstidsförhållanden måtte genom lagstiftningsåtgärder bli reglerade i överensstämmelse med nuvarande arbetstidslagstiftning.

Efter anmodan av Konungens Befallningshavande i länet till Magistraten i Karlstad i skrivelse den 28 januari 1933 att senast före den 4 mars 1933 inkomma med utlåtande över framställningen i vad densamma avser brandpersonal, har Magistraten överlämnat ärendet till Stadsfullmäktige.

I Svenska Kommunalarbetsförbundets ifrågavarande framställning har, såvitt nu är i fråga, i huvudsak anförts följande.

Enär personalen vid städernas brandkårer numera i stor utsträckning vore ansluten till förbundet, hade detta, ehuru med föga framgång, sökt för denna grupp få tjänstevillkoren ordnade genom kollektivavtal.

Genom utslag år 1920 hade emellertid regeringsrätten efter anförda besvär fastställt ett av Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Uppsala län meddelat utslag, varigenom ett av Stadsfullmäktige i Uppsala fattat beslut om avslutande av kollektivavtal med manskapet vid stadens brandkår undanröjts, enär stadsfullmäktige enligt gällande brandstadga icke vore befogade att genom avtal binda sin beslutanderätt i sådana ämnen, varutinnan bestämmelser skulle meddelas i av stadsfullmäktige antaget särskilt reglemente för brandkåren.

På grund av detta utslag hade sedermera av Kommunalarbetsförbundet till vederbörande kommunala myndigheter gjorda framställningar om avtal i de flesta fall helt avvisats och endast vid några platser vunnit beaktande i så måtto, att avlöningar, tjänstgöringstiden, ersättningar vid sjukdom och olycksfall intagits i upprättade avtal.

Då av omförmälda utslag av Regeringsrätten att döma, ett träffande av kollektivavtal för brandmän således icke syntes förenligt med gällande lag, ansåge förbundet en lagändring påkallad.

I fråga om arbetstidsförhållandena vid städernas brandväsen anför förbundet, att lagen om arbetstidens begränsning icke ägde tillämpning beträffande brandmännens tjänstgöringsförhållanden. De skäl, som vid skilda tillfällen — senast vid 1928 års riksdag — anförts i motioner om nämnda lags tillämpning på brandkårspersonalen, hade hittills icke vunnit riksdagens beaktande. Ej heller hade en hemställan vid berörda riksdag, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande tjänstgöringsförhållandena vid de fasta brandkårerna föranlett någon åtgärd.

Förbundet hade emellertid självt låtit verkställa en dylik utredning. Av denna utredning, omfattande 22 städer, ävensom av en utav brandchefen i Stockholm verkställd undersökning framginge, att i 7 städer, varibland Stockholm och Göteborg, uttoges en tjänstgöringstid enligt regeln 48 timmars tjänst och 24 timmars fritid, i 5 städer, med vilken grupp Karlstad är jämställd, 72 timmars tjänst och 24 timmars fritid, i 9 städer 96 timmars tjänst och 24 timmars fritid samt i en stad, Trälleborg, 96 timmars tjänst och 38 timmars fritid. Den genomsnittliga tjänstgöringstiden beträffande den förstnämnda gruppen av städer

utgjorde sålunda 112 timmar per vecka (i Stockholm dock i följd av en extra fridag vart 9:de dygn under tiden 16 september—14 maj 93 timmar).

Beträffande den nästföljande gruppen om 5 städer utgjorde genomsnittliga tjänstgöringstiden 126 timmar, vid de därpå följande 9 städerna 134,7 timmar och slutligen vid den sistnämnda staden 108 timmar, allt per vecka. Den effektiva arbetstiden per dag varierade i fråga om de städer, som varit föremål för utredning, från lägst 4 till högst 7,5 timmar, eller i medeltal 6,5 timmar.

De arbeten, som under denna effektiva arbetstid utfördes, vore enligt förbundets mening fullt jämförliga med inom hantverk och industrien förekommande arbeten. I övrigt kunde åtskilligt annat arbete, som skulle utföras under tjänstgöringstiden, såsom eldsläckning, ambulanstransporter, skötsel av hästar och motorfordon samt telegrafvakter, till stor del betraktas som effektivt arbete. Härutöver vore att märka, att brandmännen under den tjänstefria tiden, med undantag för semestertiden, vore skyldiga att inställa sig till tjänstgöring vid eventuellt inträffad eldsvåda, vadan de under sistnämnda tid icke ägde rätt att lämna brandskyddsområdet utan tillstånd.

Som jämförelse härtill åberopade förbundet vissa uppgifter rörande tjänstgöringstiden i en del tyska städer.

Även om tjänstgöringsförhållandena för brandpersonalen icke kunde regleras på enahanda sätt som inom industrien, ansåge förbundet likväl, med hänsyn till de ständigt ökade fordringarna på brandmännens kunnighet och duglighet samt till den enerverande och oftast livsfarliga tjänstgöringen, en genom lag fastställd begränsning av brandmännens tjänstgöringstid vara erforderlig.

Som framgår av den lämnade redogörelsen avser den föreliggande framställningen avlägsnande av i gällande lagstiftning förefintliga hinder emot slutande av kollektivavtal beträffande brandpersonal.

Till en dylik åtgärd synes anledning förefinnas endast under förutsättning, att kollektivavtalet kan anses utgöra en tillfredsställande form för reglering av brandmännens tjänsteförhållanden.

Enligt den mening, som hittills i allmänhet företrätts av städerna och som delas av brandstyrelsen är detta icke fallet. Lika naturligt, som kollektivavtalsformen numera måste anses vara, när det gäller reglerandet av de egentliga kommunalarbetarnas förhållanden, lika främmande och onaturlig måste densamma anses i fråga om brandpersonalens.

Kollektivavtalets naturliga komplement är den kollektiva arbetsnedläggelsen. Även om varje form av dylik i ett avtal skulle strängt förbjudas, är det ju givet, att efter avtalets utlöpande ny överenskommelse eller strejk äro de båda alternativ, som förestå kommunerna. De betänkligheter, som i allmänhet möta gentemot sådana kampinedel med avseende å i allmän tjänst anställd personal, göra sig i alldeles särskild grad gällande i fråga om en så samhällsviktig funktion som städernas brandväsen.

Det torde knappast heller kunna göras gällande, att kollektivavtalsformen spelar någon större roll för tillvaratagande av brandpersonalens berättigade intressen. Så gott som undantagslöst torde städernas brandmän nu hava tjänstemäns ställning, och deras löne- och anställningsvillkor bestämmas då i samma ordning som övriga kommunala tjänstemäns.

Någon benägenhet att vid dessa villkors bestämmande underskatta brandpersonalens egenartade och farliga samt ur det allmännas synpunkt synnerligen viktiga tjänst eller att eljest särskilt missgynna dem i jämförelse med andra kommunala befattningshavare torde *icke* vara tillfinnandes.

När det gäller att skaffa sig gehör för sina synpunkter och önskemål, befinna de sig i samma ställning som övriga kommunala tjänstemän.

Den lämligen segslitna frågan om förhandlingsrätt för kommunaltjänstemännen bör givetvis lösas ensartat för en stads samtliga tjänstemän och är icke beroende av kollektivavtalsformen.

En under fjolåret gjord framställning från Svenska Kommunaltjänstemannaförbundet om erkännande av tjänstemännens förhandlingsrätt och om fastställande av fasta former för dess utövande är som känt redan beroende på stadsfullmäktiges prövning.

Vad därefter angår frågan om reglering av brandpersonalens arbetstidsförhållanden i överensstämmelse med nuvarande arbetstidslagstiftning, har denna fråga vid upprepade tillfällen varit föremål för övervägande i riksdagen.

I motion år 1928 hemställdes, att lagen om arbetstidens begränsning skulle omfatta även brandmännen vid yrkesbrandkårer i landet eller om detta icke bifölles, att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning och förslag angående begränsning av brandmännens tjänstgöringstid.

I utlåtande över denna motion anförde andra lagutskottet bl. a. följande:

»Med hänsyn till de växlande förhållanden, under vilka verksamheten vid brandkårerna måste utövas i olika städer och samhällen, och ej minst till nödvändigheten att jämförelsevis fritt kunna avväga proportionen mellan brand-

männens effektiva arbetstid och den tjänstgöringstid, som ej kan anses vara av arbetstids natur, möta tydligen svårigheter att på detta område reglera arbetsförhållandena med generella bestämmelser. Då ej heller omständigheter påvisats, som giva vid handen, att vederbörande kommuner såsom arbetsgivare bestämma brandmännens arbetstidsförhållanden på ett sådant sätt, att anledning finnes för riksdagen att trots här anförda betänkligheter ingripa för att med lagstiftning reglera nämnda förhållanden, får utskottet hemställa, att förevarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.»

Reservation anfördes, vari hemställdes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning rörande tjänstgöringsförhållandena vid fasta brandkårerna i riket samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning.

Riksdagen godkände utskottets utlåtande.

Även vid 1929 års riksdag förelåg motion i ämnet, men andra lagutskottet förklarade i sitt utlåtande, att utskottet vid det förnyade överbägande, som ägnats spörsmålet, icke funnit skäl föreligga att frångå den ståndpunkt, som utskottet intog 1928, i följd varav utskottet hemställde om avslag å motionen. Även mot detta utlåtande anfördes reservation med samma yrkande som i reservationen vid 1928 års riksdag.

Utskottets hemställan bifölls emellertid av riksdagen.

Slutligen var frågan om lagens tillämplighet även på personalen vid yrkesbrandkårer i anledning av motion föremål för överbägande även vid 1930 års riksdag, när den med nämnda års utgång utlöpande dittills provisoriska lagen om arbetstidens begränsning ersattes med en arbetstidslag av definitiv karaktär. Andra lagutskottet förklarade då i utlåtande, att utskottet icke funnit anledning frångå den uppfattning, utskottet hävdade vid 1928 och 1929 års riksdagar, och förty icke kunde förorda bifall till motionen.

Reservationsvis anfördes, att utskottet bort i detta spörsmål erinra därom, att frågan om arbetstidens reglering för bl. a. nu ifrågavarande personal torde komma att i samband med frågan om arbetstidens reglering för »anställda» bli föremål för behandling vid den förestående internationella arbetskonferensen, samt uttala, att utskottet därför funnit det ej lämpligt att nu förelägga förslag om att de i motionen angivna arbetaregrupperna skulle inrymmas under lagen om arbetstidens begränsning.

Utskottsmajoritetens förslag bifölls emellertid av riksdagen.

De skäl, som sålunda föranlett riksdagen att hittills ställa sig, avvisande gentemot förslag om inrymmandet under arbetstidslagen av yrkesbrandkårernas personal, äro enligt brandstyrelsens mening fullt bärande.

I varje fall synes det icke böra ifrågakomma, att, såsom med den nu föreliggande framställning avses, brandkårspersonalen, vars arbete ju är i hög grad egenartat, utan vidare inordnas under arbetstidslagen, då, därmed torde följa, att hela tjänstgöringstiden, alltså även den del därav, som i verkligheten icke är av arbetstids natur, skulle komma att betraktas såsom arbetstid i lagens mening. Vad beträffar yrkesbrandkåren i Karlstad äro förhållandena följande, 72 timmars tjänst och 24 timmars fritid, den effektiva arbetstiden är 6½ timmar per dag, utom lördagar, då den är 3½, eldsläckningstiden i medeltal beräknad till 8 minuter 13 sekunder per dygn; den övriga tjänstetiden upptages av vakttjänst, varmed menas, att personalen ej, utan särskild permission får lämna stationsområdet, men väl röra sig fritt inom detsamma och själva disponera sin tid. Av detta framgår tydligt, att förhållandena vid en brandkår som Karlstads ej äro jämförliga med ex. Stockholm, Berlin, London m. fl.

Under åberopande av vad sålunda anförts får brandstyrelsen tillstyrka stadsfullmäktige att besluta,

att avgiva det yttrande, att stadsfullmäktige, under hänvisning till vad av brandstyrelsen andragits, icke kunna tillstyrka, att den föreliggande framställningen från Svenska Kommunalarbetareförbundet föranleder till någon vidare åtgärd.

Herr Johansson reserverade sig mot styrelsens beslut i enlighet med ett av honom under överläggningen framställt yrkande, att brandstyrelsen bort uttala sig för anslutning till kollektivavtalsprincipens tillämpning.

Justerades den 11 februari 1933.

OLOF VÄSTLUND.

In fidem:
A. A. ENGSTRÖM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 25 februari 1933.*

§ 13.

Uppå remiss hade lönenämnden att, i vad beträffade brandpersonal avgiva yttrande över en av Svenska Kommunalarbetareförbundet hos herr

statsrådet och chefen för Kungl. Socialdepartementet gjord framställning angående vidtagande av åtgärder för undanrödjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för landets anstalts-, sjukhus- och brandpersonal.

I ärendet hade brandstyrelsen i staden avgivit infordrat yttrande enligt dess protokoll den 10 februari 1933.

Lönenämnden, som i likhet med kommunalarbetareförbundet ifrågasatte, huruvida tjänstgöringsförhållandena för brandpersonalen kunde beträffande arbetstiden regleras på enahanda sätt som för industriarbetare, ansåg, att ifrågavarande personals tjänstgöring även i övrigt vore av sådan natur, att dess anställningsförhållanden, och vad därmed hörde samman icke utan olägenhet och ökade kostnader för kommunerna kunde regleras genom sådana kollektiva avtal, som vanligen därmed avsåges, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uttala sig för att kommunalarbetareförbundets ifrågavarande framställning icke måtte till vidare åtgärd föranleda.

Mot beslutet reserverade sig herr Löfgren med förmälan, att han för närvarande icke kunde fatta bestämd ställning till frågan och att en allsidig utredning genom statsmakternas försorg syntes vara i saken erforderlig.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 februari 1933.

§ 115.

Uppå remiss hade drätselkammaren att i vad beträffade brandpersonal avgiva yttrande över en av Svenska Kommunalarbetareförbundet hos herr statsrådet och chefen för Kungl. Socialdepartementet gjord framställning angående vidtagande av åtgärder för undanrödjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för landets anstalts-, sjukhus- och brandpersonal.

Infordrade utlåtanden hade inkommit från brandstyrelsen och lönenämnden.

Under överläggningen framhölls, att det beträffande ifrågavarande personal torde kunna utformas kollektivavtal, som icke innebure någon olägenhet för kommunerna, men att frågan därom icke vore så utformad att något bestämdare uttalande kunde ske, varför kammaren borde tillstyrka stadsfullmäktige att icke för närvarande avgiva utlåtande i frågan.

Kammarens majoritet, som delade lönenämndens uppfattning i ärendet beslöt emellertid hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med lönenämndens förslag.

Mot beslutet reserverade sig herrar Eriksson och Eliaeson till förmån för ett av den förstnämnde under överläggningen framställt yrkande att intet utlåtande i frågans nuvarande läge borde avgivas.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 28 februari 1933.

§ 34.

Beredningsutskottet hade att, i vad beträffade brandpersonal, yttra sig över en av Svenska Kommunalarbetsförbundet hos herr statsrådet och chefen för Kungl. Socialdepartementet gjord framställning angående vidtagande av åtgärder för undanrödjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för landets anstalts-, sjukhus- och brandpersonal, uti vilket ärende brandstyrelsen, lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden.

Efter överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med lönenämndens förslag.

Mot beslutet reserverade sig herr Johansson till förmån för ett av honom under överläggningen framställt yrkande, att uttalande borde givas för anslutning till kollektivavtalsprincipens tillämpning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående inköp för stadens räkning av viss del av lägenheten Våxnäsbäcken.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1933.

§ 89.

För nödvändig rätning och breddning av västra landsvägen hade det syns kammaren vara behöfligt att söka förvärva den del av lägenheten Våxnäsbäcken, som vore belägen söder om bäcken.

Efter långvariga underhandlingar hade träffats ett så lydande avtal:

Avskrift.

»Köpekontrakt.

Till Karlstads stad upplåta och försälja undertecknade av oss tillhöriga 3 öre 4 penningar skatt, litt. K 1¹¹, Våxnäs i Karlstads socken dels den del, som är belägen söder om Våxnäsbäcken, dels ock den därifrån avsondrade lägenheten Våxnäs 1¹⁷⁴, allt jämte därå uppförda byggnader mot en överenskommen köpeskillning av Femtusenfemhundra (5,500: —) kronor och i övrigt under följande villkor:

1. Köpet göres beroende av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.
2. Den försålda egendomen får av staden tillträdas så snart stadsfullmäktiges beslut i frågan om köpet vunnit laga kraft.
3. Köpeskillingen gäldas så snart säljarna genom gravationsbevis styrka, att den försålda egendomen är gravationsfri, men skall staden erlægga ränta med 5 procent å köpeskillingen Femtusenfemhundra (5,500: —) kronor från tillträdesdagen tills likvid sker. Säljarna skola vidtaga alla erforderliga åtgärder för inteckningsdödningar, vilka emellertid skola bekostas av staden.
4. Säljarna berättigas att uppbära hyresavkastningen från den försålda egendomen till den 1 juni 1934.
5. Senast två månader efter det staden så påfordrar, skola säljarna på egen bekostnad nedriva och bortföra byggnaderna å försålda egendomen samt nöjaktigt iordningställa tomtplatsen; ägande säljarna dock rätt tillgodogöra sig ifrågavarande byggnader.
6. Kostnaderna för erforderliga avstyckningsåtgärder betalas av staden liksom även kostnaden för lagfart å detta fång.

7. Alla skatter och onera beträffande fastigheten, som belöpa på tiden före tillträdesdagen betalas av säljarna och för tiden därefter av köparen.

8. Detta köpekontrakt med åtecknat kvitto om köpeskillingens erläggande skall gälla såsom fångeshandling, varå köparen äger söka lagfart.

9. Härav äro två lika lydande exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 31 januari 1933.

För Karlstads Drätselkammare.

J. A. HÅKANSSON.

Sven Heimer Svensson.

ERIK ERIKSSON.

HEDVIG ERIKSSON.

På en gång närvarande köpevittnen:

JOHN WIDING.

INGEMAR HEDLUND.»

Då köpeskillingen och övriga villkor finge anses skäligen, beslöt kammarén hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna ovanintagna köpekontrakt samt till köpeskillingens gäldande anvisa anslag av 5,500 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 28 februari 1933.

§ 35.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning angående inköp för stadens räkning av viss del av lägenheten Växnäsbäcken, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Särskilda kommitterades förslag om inrättande här i staden av verkstadsskolor för trä- och metallindustriarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade, av Stadsfullmäktige den 21 maj 1931 utsedda ledamöter i en kommitté med uppdrag att verkställa utredning i anledning av en motion av herr Strandman om inrättande här i staden av verkstadsskolor för trä- och metallindustriarbetare få härmed avgiva följande utlåtande.

Som kommitténs ordförande har hela tiden ing. Hellberg fungerat.

Kommittén har vid ett av sina sammanträden åhört ett föredrag om verkstadsskolor av chefen för skolöverstyrelsens yrkesskolavdelning, undervisningsrådet Nils Fredriksson, som efter kommitténs anhållan framlade de erfarenheter man gjort på andra platser inom Sverige. För erhållande av nödiga upplysningar har kommittén trätt i förbindelse med arbetsgivare och arbetarsammanslutningar här i staden. Slutligen har kommitténs ordförande dels skriftligen och dels genom besök på platsen införskaffat upplysningar om verkstadsskolorna i Motala och Katrineholm, där förhållande vad beträffar stor mekanisk verkstadsindustri på platsen äro i viss mån likartade.

Kommittén har undersökt förutsättningarna för verkstadsskola i flera olika yrken men funnit sig böra begränsa den framlagda utredningen till de två yrken, som på samma gång de höra till de på platsen starkast företrädde även äro de, som anses bäst lämpa sig för undervisning i verkstadsskola och för vilka största praktisk erfarenhet förefinnes, nämligen mekaniskt verkstadsarbete och snickeri.

För att undersöka möjligheterna att inrätta verkstadsskola i samband med någon i gång varande industri, har kommittén trätt i underhandling med Karlstads Mek. Werkstad, varifrån föreligger ett erbjudande enligt bilagan I b. Kommittén har undersökt förutsättningarna för en liknande anordning även för en verkstadsskola för snickare men med negativt resultat. Kommittén framlägger i stället ett förslag om en fristående kommunal verkstadsskola för snickare i särskild för ändamålet nyuppförd byggnad. Kostnadskalkylerna och byggnadsritning härför framläggas i bilagorna II a—d.

Vad behovet av verkstadsskolor för dessa båda yrkesgrenar beträffar kan ett sådant anses föreligga av dels yrkesteknisk, dels social art. Dessa behov kunna belysas genom påvisandet av vissa brister i det nuvarande

systemet i yrkesutbildningen. Det yrkestekniska behovet torde i normala tider med i det närmaste konstant eller jämnt stegrad produktion fyllas så, att industrier och hantverk intaga så många lärlingar, som beräknas erforderliga att därmed komplettera arbetarstammen inom företaget självt. Därav följer, att i depressionstider nyantagning av lärlingar minskas eller helt upphör. Vid uppåtgående konjunktur uppstår därför brist på yrkesutbildat folk. De yrkestekniska olägenheterna av denna ordning bestå således i att företagen sakna möjlighet att under depressionstider ackumulera yrkesutbildningen. De sociala olägenheterna äro i huvudsak tvåfaldiga: dels en tvungen sysslöshet med därav följande vådor för ungdomen, dels omöjligheten för den att i lämplig ålder förvärva yrkesutbildning, varav följer, att då depressionen lättar och nya arbetstillfällen öppnas, den förut sysslolösa ungdomen ofta nått en ålder, som gör den mindre önskvärd för nyantagning. Av såväl yrkesteknisk som social karaktär är den brist hos det nuvarande utbildningssystemet, som består däri, att även under normala tider ingen »export» av utbildad arbetskraft kan ske från större samhällen, där yrkesutbildningsmöjligheterna även med nuvarande ordning äro bättre.

En fördel med verkstadsskoleutbildningen i jämförelse med utbildningen inom företagen själva har ofta påpekats. Den ligger i det förhållandet, att utbildningen i verkstäder och fabriker så lätt blir mera specialiserad än i en verkstadsskola. Här emot har invänts, att utvecklingen går mot ökad specialisering. Detta kan vara sant, men dels finnas hos oss en hel del mindre företag, där större krav ställas på allmän yrkesutbildning och dels har även en specialarbetare behov av en viss allmänutbildning i yrket, varjämte det särskilt i depressionstider kan bli nödvändigt för en specialarbetare att växla arbetsområde.

För att giva en överblick över det antal lärlingar som årligen nyantagas för att fylla behovet av arbetskraft inom hithörande yrken i Karlstad meddelas följande statistik. Vid Karlstads Mek. Werkstad äro omkring 500 arbetare yrkesutbildade. Hela antalet arbetare är omkring 600. Åren 1928, 1929 och 1930 avgingo sammanlagt 46 arbetare. Årsbehovet av nyanställda således omkring 15. Vid Wennbergs Mek. Werkstad finnas omkring 100 verkstadsarbetare. I 24 firmor för bilreparation arbeta omkring 75 man. Sammanlagt torde man kunna normalt räkna med 20 nyanställda årligen i det mekaniska facket, därvid bilreparatörer ej medräknats. I möbelsnickarebranschen arbeta i snickeri c:a 85 man inom 9 företag. Man torde här

kunna räkna med 5 nyanställda årligen. I byggnadssnickareyrket kan räknas med omkring 230 arbetare därav 30 arbetare i fabriker för byggnadsinredning. Även om man anser att en 3-årig verkstadsskola är en onödigt grundlig förberedelse för byggnadssnickareyrket, får man dock taga i betraktande, att anställning i detta yrke ej kan påräknas förr än vid ungefär 20 års ålder, varför tiden närmast efter avslutandet av skolgången i fortsättningsskolan för den blivande byggnadssnickaren kan bli svår att utfylla med produktivt arbete. I detta sammanhang må en viktig synpunkt framhållas. Behovet av utbildning i de två stora yrkesområden, varom här är fråga, gör sig gällande ej blott inom dessa yrken. Det finnes en hel grupp av anställningar, där behovet av utbildning i metall- eller snickeriarbete gör sig starkt märkbart. Man kan nämna anställningar vid allmänna verk och inrättningar samt vid privata fastigheter av maskinister, eldare, vaktmästare och gårdskarlar, vidare chaufförer m. fl.

Ehuru utanför ramen av kommitterades uppgift må nämnas en omständighet, som dock står i nära samband därmed. Vid stadens skolor för yrkesundervisning förekommer ingen direkt praktisk yrkesutbildning på ett undantag när. Detta utgöres av en kurs på 2½ timmar i veckan under 8 månader om året i verkstadsarbete för snickare. Som lokal härför användes en av folkskolans slöjdsalar. Ehuru den för ifrågavarande kurs tillmätta tiden, som sammanlagt under året blir omkring 80 timmar, måste anses otillfredsställande, vilket även framgår därav att liknande kurser i andra städer fått sig tilldelade dubbelt så stort timantal i veckan eller mera, hindrar det otillräckliga lokalutrymmet utförandet av större arbetsföremål för mer än några få elever. De övriga få syssla med tillverkanen av smärre pjäser. Om den av kommittén föreslagna byggnaden för verkstadsskola för snickare komme till stånd, skulle lokalfrågan bliva löst för denna snickarekurs, som då finge använda lokalen på kvällarna, då verkstadsskolans elever enligt yrkeskolstadgan äro skyldiga att deltaga i lärlingskolans teoretiska undervisning.

Kommittén har enligt givet uppdrag undersökt vilken betydelse inrättandet av verkstadsskolor kan få för avhjälpan av ungdomsarbetslösheten. Enligt kommitténs nedan avgivna förslag skulle varje år 18 ynglingar undervisas i den 3-åriga mekaniska och 12 i den 3-åriga snickeriverkstadsskolan, således summa 30 elever. Av de bifogade kalkylerna framgår, att eleverna i snickeriverkstadsskolan, skulle erhålla flitpengar, beräknade till 357 kr. om året pr elev. I verkstadsskolan för metall skulle enligt Karlstads Mek. Werk-

stads erbjudande utbetalas flitpengar, som bedömas skäliga i förhållande till det nyttiga arbete som utträttas. Därutöver äro eleverna i likhet med alla, som åtnjuta heldagsundervisning under minst 5 månader årligen vid skolor av detta slag, om de därav äro i behov, berättigade till statsstipendier upp till maximum 45 kr. i månaden. Elever, som bo i sina hem, torde därför ej för sitt uppehälle nödgas betunga familjens utgiftskonto. Enligt kalkylerna skulle kostnaden för staden för dessa 30 elever uppgå till sammanlagt c:a 11,500 kronor om året.

Kursens längd i en verkstadsskola kan varieras inom vida gränser. Vid de verkstadsskolor, som finnas på andra platser i landet, varierar hela utbildningstiden mellan lägst 11 månader och högst 4 år. För den mekaniska verkstadsskolans del har kommittén ansett sig bunden av Karlstads Mek. Verkstads erbjudande, för vilket mångårig erfarenhet ligger till grund. Vad snickeriverkstadsskolan beträffar har kommittén varit enig om att föreslå 3-årig kurs även där. Sedan skolorna kommit i gång, skulle således i den mekaniska verkstadsskolan med beräknade 18 elever årligen intagas 6 elever och utexamineras lika många. I snickeriverkstadsskolan med föreslagna 12 elever skulle årligen intagas 4 elever och utexamineras lika många.

En verkstadsskola för metallarbetare torde kunna taga sin början när som helst efter 1 juli i år. Då för verkstadsskolan för snickare enligt utredningen skulle fordras nybyggnad och anskaffning av maskiner, kan en sådan ej beräknas komma i gång förrän tidigast med ingången av 2:a halvåret 1933.

Under hänvisning till ovanstående utredning med tillhörande bilagor får därför kommittén föreslå Stadsfullmäktige,

- 1) Att besluta inrättandet av en 3-årig verkstadsskola för metallarbete från den 1 juli 1932, beräknad för 18 elever, inom Karlstads Mek. Verkstads lokaler och i enlighet med verkstadens erbjudande.
- 2) Att besluta antagandet av Karlstads Mek. Verkstads erbjudande daterat 14 december 1931 enligt närslutna bilaga I b.
- 3) Att besluta inrättandet av en 3-årig verkstadsskola för snickare, beräknad för 12 elever, från 1 juli 1933.
- 4) Att uppdraga åt drätselkammaren att å härför anvisad tomt låta uppföra en nybyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med förslaget i bilagorna II c och II d.

- 5) Att besluta utökandet av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning till 8 ledamöter utom rektor samt uppdraga åt denna styrelse att även fungera som styrelse för verkstadsskolorna, varefter styrelsen har att inkomma till Stadsfullmäktige med begäran om nödiga anslag till inredning av lokalen för verkstadsskolan för snickare och till lärarearvoden samt hos Skolöverstyrelsen i behörig ordning ansöka om statsbidrag.

Karlstad den 12 april 1932.

G. HELLBERG.

ERNST STRANDMAN.

HJ. BYSTEDT.

JOHN JERNBERG.

Mot ovanstående bifoga Herrar Svensson och Johansson reservation.

Bilagor:

- I a. Kostnadskalkyl över verkstadsskola för metallarbetare.
- I b. Karlstads Mekaniska Verkstads erbjudande.
- II a. Kostnadskalkyl över verkstadsskola för snickare.
- II b. Kostnadskalkyl för engångsanskaffning av maskiner och verktyg till verkstadsskola för snickare.
- II c. Ritning till nybyggnad för verkstadsskola för snickare.
- II d. Kalkyl över kostnaden för uppförande av en byggnad för verkstadsskola för snickare.
- III. Protokoll.

Mot särskilda kommitterades förslag att stadsfullmäktige måtte besluta inrättande av en verkstadsskola få undertecknade härmed anmäla sin reservation.

Redan vid början av utredningen i ärendet hava vi uttalat vår tvekan, huruvida behov förelåge inom Karlstads stad för inrättande av verkstadsskolor men hava likväl varit angelägna om att utredningen skulle göras så fullständig och allsidig som möjligt.

Kommitténs majoritet har ansett behov föreligga för en treårig verkstadsskola för metallarbetare och likaledes en treårig verkstadsskola för snickare, därvid åberopats såväl yrkestekniska som sociala skäl. Vad de yrkestekniska skälen beträffa våga vi hysa den uppfattningen, att den undervisning, som bibringas å en verkstad under sakkunnig ledning är minst lika god som den i en verkstadsskola. Vad Karlstads stad beträffar hava ju

lärlingarna att vid sidan av det praktiska arbetet kunna använda sig av undervisningen i stadens välskötta yrkesskola. Detta gäller enligt vår uppfattning obetingat möbelsnickare.

Oavsett vad som ovan sagts måste givetvis stort avseende fästas vid kostnaderna för upprättande och upprätthållande av de verkstadsskolor, kommitterade föreslagit.

Föreliggande kalkyl för treårig skola ställer sig sålunda:

	för metallarbetare	för snickare	
Kommunens kostnad	16,503: —	18,000: —	= 34,503: —
Statens kostnad	15,813: —	18,000: —	= 33,813: —
			<u>Kr. 68,316: —</u>

Härtill kommer statens premier, av kommitterade beräknade till maximum 45 kr. pr månad och elev;

vi beräkna här minimum 20 kr. pr månad och elev, utgörande under treårsperioden 21,600: —
 sammanställt Kr. 89,916: —

sålunda i runt tal 3,000: — per elev att bestridas av stat och kommun.

Med hänsyn till denna betydande kostnad måste man givetvis hysa stora betänkligheter mot inrättande av verkstadsskolor, i all synnerhet som det ekonomiska läget åtminstone för närvarande icke inbjuder till ökade utgifter utan fastmer till sträng sparsamhet.

I detta sammanhang vilja vi påminna om att staden genom redan befintlig yrkesskola har en utgift för utbildningen av i runt tal 12,000 kronor årligen.

Med den hittills tillämpade anordningen med yrkesutbildningen å verkstad har frambringats synnerligen skickliga yrkesmän utan att samhället nödgats ikläda sig några särskilda kostnader, för så vitt icke skall tagas i betraktande kostnaden för nyssnämnda yrkesskola.

Vi vilja icke på något sätt underskatta den sociala olägenhet, ungdomens arbetslöshet medför. Vådorna av sysslöshet ligga i så öppen dag, att de icke tarva någon förklaring. Likväl anse vi oss böra påpeka, att därest verkstadsskolor inrättas och verkstäderna därifrån komma att nyanställa arbetare, så kommer givetvis inga lärlingar att intagas å verkstäderna, varför skolans påstådda uppgift att motverka olägenheterna av arbetslöshet allenast kommer att bli skenbar.

Skulle stadsfullmäktige besluta inrättandet av verkstadsskolor i Karlstad, äro vi eniga med kommittén i övrigt om att de böra inrättas i enlighet med kommitténs förslag.

Till sist vilja vi påminna om Herr Clarholms motion i stadsfullmäktige med anhållan om utredning rörande Karlstads skolor för yrkesundervisning; innan denna fråga är avgjord bör ej beslut fattas om inrättande av verkstadsskolor.

Med åberopande av vad ovan anförts, anse vi oss icke böra biträda kommitterades förslag, utan äro av den uppfattningen, att hithörande förhållande lämpligast ordnas genom fortfarande tillämpning av gällande förfarande.

Karlstad den 12 april 1932.

AXEL SVENSSON.

J. ARV. JOHANSSON.

Bilaga I a.

KOSTNADSKALKYL

för verkstadsskola för metallarbetare enligt åtagande av Karlstads Mekaniska Werkstad, till vars lokaler verkstadsskolan skulle förläggas.

Beräknad för 18 elever, 3-årig kurs, cirka 2,200 timmar per år.

Kalkylen avser årliga inkomster och utgifter.

Utgifter:

Lön för 1 lärare, vars hela arbetstid tages i anspråk för undervisningen	4,800: —	
Lön för 1 lärare, vars halva arbetstid tages i anspråk för undervisningen	2,400: —	7,200: —
Hyra för inventarier, årligen.....	1,300: —	
Förbrukning	1,000: —	
Drivkraft	317: —	
Ersättning för reparationer och förstörda verktyg	725: —	3,342: —
Försäkringsavgift för eleverna		230: —
		<u>Kronor 10,772: —</u>

Inkomster:

Statsbidrag: a) till lärarelöner hälften av erforderliga kostnader	3,600: —	
b) till hyra, underhåll och förbrukning, hälften av härför belöpande kostnader	1,671: —	5,271: —
Kommunens kostnader		5,501: —
		<u>Kronor 10,772: —</u>

Avskrift.*Bilaga I b.*

Karlstad den 14 dec. 1931.

Verkstadsskolekommittén,
Odengatan 5,
Karlstad.

Till svar å Eder skrivelse av den 18 pto få vi meddela, att inrättandet av en verkstadsskola intresserar oss och att vi mot vissa villkor äro villiga att medverka för igångsättandet av en dylik skola inom våra verkstadslokaler.

Vi erbjuda oss sålunda, att inom våra här i Karlstad befintliga verkstäder upplåta lokaler för en 3-årig verkstadsskola till utbildning under cirka 2,200 timmar per år för järn- och metallarbetareyrket och att enligt plan, som uppgöres av oss och styrelsen för Karlstads Skolor för Yrkesundervisning i samråd, åtaga oss att svara för undervisningen på nedanstående villkor:

- 1) Att elev skall hava fyllt 16 år och att sammanlagda antalet elever inom verkstadsskolan icke överstiger 18 st., och att dessa utses av- och tillhöra yrkesskolans i Karlstad 2:dra årskurs. Verkadsskolan är alltså en avdelning av yrkesskolan.
- 2) Att vårt åtagande icke gäller längre tid än 3 år, efter vilken tidpunkt under alla förhållanden nya överenskommelser träffas, och att undervisningen avbrytes eller begränsas i samma omfattning som arbetet för den ordinarie produktionen. Dock skall så vitt möjligt intagna elever givas stadgad lärotid.
- 3) Att direktören för våra verkstäder i Karlstad, eller den han i sitt ställe förordnar, skall vara föreståndare för verstadsskolan.

- 4) Att så länge verkstadsskolan pågår, direktören för våra verkstäder är medlem av styrelsen för »Karlstads Skolor för Yrkesundervisning».
- 5) Att bidrag till våra kostnader erhålles enligt nedanstående:

Del i lärarearvoden: beräknade så att en lärare undervisar 12 elever.

1 st. Yrkeslärare (Maskinarb.)	} $\frac{18}{12} \times 4,800 =$	7,200: —
1 » » (Filare)			

Inventarier enligt nedanstående:

6 st. supportsvavar	} Maskinvärdet cirka 13,000: — kronor. Avskrivningsvärde 10 %.
3 » bormaskiner	
1 » kipphyvel	
1 » fräsmaskin	

1 » filbänk med 7 st. skruvstycken.

Hyra för dessa inventarier med avskrivningsvärdet, årligen ... 1,300: —

Förbrukning av undervisningsmaterial, uppskattat 1,000: —

Försäkringsavgifter för personalen Kr. 465: —, halva kostnaden 230: —

Drivkraft Kr. 635: —, halva kostnaden 317: —

Reparation och underhåll av maskiner Kr. 850: — samt ersättning för förstörda verktyg Kr. 600: —, summa Kr. 1,450: —,

halva kostnaden..... 725: —

Kronor 10,772: —

Beträffande betalning i form av flitpengar till eleverna, äro vi villiga erlægga dessa till belopp, som bedömas skäligen i förhållande till det nyttiga arbete som uträttats.

Vi önska även framhålla vår åsikt, att antalet ledamöter i styrelsen för »Karlstads Skolor för Yrkesundervisning» bör utökas så att *en* medlem av K. M. W. arbetarekår kommer att tillhöra denna styrelse så länge verkstadsskolan pågår.

Högaktningsfullt

AKTIEBOLAGET KARLSTADS MEKANISKA WERKSTAD.

L. Thorngren.

Avskriftens likhet med originalet betyga:

GUSTAF RYRFELDT.

ALICE RYRFELDT.

*Bilaga II a.***KOSTNADSKALKYL**

för verkstadsskola för en fristående verkstadsskola för snickare (således ej i förening med industri) i därför av staden förhyrd fastighet, som beräknas nyuppförd.

Beräknad för 12 elever, 3-årig kurs, cirka 2,200 timmar per år.

Kalkylen avser årliga inkomster och utgifter.

Utgifter:

Lärarelön: 1 verkmästare, å vars lön ej dyrtidstillägg beräknas utgå	4,000:—
Hyra: 5 % å 16,500:— kronor	825:—
3 % avskrivning å fastigheten	495:—
Skatter och brandförsäkring	300:—
Underhåll	100:—
	<u>1,720:—</u>
Maskiner och verktyg: Engångskostnad enligt bilaga II b. Kr. 8,085:—. Därav erhålles vid anskaffningen hälften i statsbidrag. Förräntning och amortering av återstoden 4,043 kr. med 10 % årligen	400:—
Bränsle	300:—
Belysning och drivkraft.....	700:—
Flitpengar i genomsnitt 357:— kr. per elev om året för 12 elever	4,280:—
Olycksfallsförsäkring	100:—
Oförutsedda	500:—
	<u>Kronor 12,000:—</u>

Inkomster:

Tillverkning med avdrag för materialkostnad	2,500:—
Statsbidrag: Till lärarelöner, $\frac{2}{3}$ av utgifterna	2,667:—
Till reparationer och underhåll av inventarier samt till förbrukning.....	833:—
	<u>3,500:—</u>
Kommunens bidrag.....	6,000:—
	<u>Kronor 12,000:—</u>

*Bilaga II b.***FÖRTECKNING OCH PRISUPPGIFTER**

å de maskiner och verktyg, som måste nyanskaffas för en verkstadsskola för snickare med 12 elever.

1 st. 600 mm. planhyvel med elektrisk motor.....	1,580:—
1 » rikthyvel 400 mm. » » »	900:—
1 » fräsmaskin » » »	765:—
1 » bandsåg » » »	940:—
1 » hålbormaskin » » »	700:—
2 » cirkelsågar	500:—
12 » hyvelbänkar med verktyg.....	1,200:—
Slipmaskiner, limkokare och diverse	500:—
Frakt och montering	1,000:—
	<hr/>
	Kronor 8,085:—

*Bilaga II d.***APROXIMATIV KOSTNADSBERÄKNING**

å nybyggnad för verkstadsskola för snickare.

Jordschaktning med transporter, grund och sockelmurar av betong, fyllning, betonggolv med asfaltstrykning och slipsats i bottenvåningen jämte utv. trappa.....	c:a 2,235:—
<i>Stomme:</i> Ytterväggar av 1 lag 2 ¹ / ₂ " sp. plank, 2 lag papp, utv. 1" ohyvl. lockpanel, invändigt ³ / ₄ " fasspontade bräder. Innerväggav av 2" riglar med ³ / ₄ " fasspont panel å båda sidor »	3,090:—
<i>Vattentak:</i> Takstolpar av 2 ¹ / ₂ ×7" med 5×5" stolpar och remstycken, 1" ohyvl. takbräder, underlagstakpapp och galvaniserad plåt.....	» 2,080:—
<i>Bjälklag:</i> II våningens bjälklag av 3×9" bjälkar med 1 ¹ / ₂ " sp. golvträ, vindbjälklag av 2 ¹ / ₂ ×7" med ³ / ₄ " sp. takpanel och spånfyllning jämte erforderliga stolpar och bärlinor av 6×7" »	1,970:—
<i>Diverse förankringsjärn och smide</i>	» 200:—
<i>Skorstensmur med puts och skorstensbetäckning</i>	» 310:—

<i>Snickerier:</i> Invändiga trappor, fönster, dörrar, foder- och golv- lister m. m.	c:a	1,905:—
<i>Plåtarbeten:</i> Hänggrännor och stuprör av galv. plåt	»	375:—
<i>Målning:</i> Fönster och dörrar oljemålas, invändiga väggar och tak oljelaseras, utv. rödfärgas	»	500:—
<i>Elektrisk installation</i>	»	400:—
<i>Ledningar:</i> Vatten- och avloppsledning, värmeanläggning med panna och plåtradiatorer samt limhäll med limkokare ...	»	2,400:—
<i>Oförutsedda</i>	»	1,035:—
Hela kostnaden approximatvt beräknat		Kr. 16,500:—

*Protokoll från sammanträden med den av
Stadsfullmäktige i Karlstad valda kommittén
för utredning av där väckt motion om inrät-
tande av verkstadsskolor i Karlstad.*

§ 1.

Av Stadsfullmäktige valda medlemmar i kommittén äro: hrr överingeniör Gust. E. Hellberg, sammankallande, verkstadsarbetare John Jernberg, folkskollärare Ernst Strandman, snickare Arv. Johansson, fabriksör Axel Svensson och rektor Hj. Bystedt.

Sammanträdena ha hållits å Karlstads Mekaniska Verkstads verkstads-kontor.

§ 2.

Första sammanträdet hölls *den 8 september 1931*. Till ordförande valdes överingeniören hr Gust. Hellberg och till sekreterare folkskolläraren hr Ernst Strandman. Vid sammanträdet var fabriksören hr Axel Svensson hindrad närvara.

Sedan herr Ordföranden föredragit såväl motionen som föranlett kommitténs tillsättande, som Stadsfullmäktiges med anledning av densamma fattade beslut, utvecklade herr Strandman de motiiv, som föranlett hans framställning till Stadsfullmäktige.

Ordföranden redogjorde därefter för rekryteringsförhållandena inom den mekaniska verkstadsindustrien här i Karlstad och herr Arvid Johansson för samma förhållanden inom möbelindustrien.

§ 3.

Vid sammanträdet *den 21 september* närvaro kommitténs samtliga ledamöter.

Herr Axel Svensson redogjorde för möbelindustriens nuvarande läge. Han ansåg att det för närvarande är god tillgång på fullgoda arbetare, att sådana nog ibland antagas från andra orter, men att lärlingarne alltid tagas bland stadens ungdom.

Herr Bystedt redogjorde för verkstadsskoleidén och lämnade upplysningar om inom landet befintliga verkstadsskolor.

Herr Jernberg, som själv genomgått verkstadsskola i Domnarvet, vitsordade dessa skolors stora betydelse för arbetare inom mekanisk industri.

Herr Johansson redogjorde slutligen för N. K:s lärlingsutbildning vid dess verkstäder i Nyköping.

§ 4.

Den 6 oktober upptogs till behandling frågan, om en verkstadsskola för mekaniker. Ordföranden påvisade huru vid Karlstads Mekaniska Werkstad under tiden 1928—30 46 arbetare avgått av olika anledningar och 70 nyanställt, därav 31 lärlingar. Beräknade att med samma drift 6 lärlingar per år i medeltal skulle kunna anställas. Till detta antal komme sedan, vad som skulle behövas av övrig mekanisk industri inom staden. Han påvisade därtill, hurusom lärlingarne ej blott behöva den rent manuella färdigheten utan också teoretiska kunskaper, vilka de under nuvarande förhållanden måste skaffa sig utanför sitt dagsarbete, eller bli utan. Ansåg därför att en verkstadsskola för mekanici här i staden vore väl motiverad.

Herr Jernberg underströk dessa synpunkter. För att bli en god arbetare inom mekaniska facket kräves en utbildningstid av 7 år. Med den forcering, arbetet inom en mekanisk verkstad nu bedrives, har en äldre arbetare icke tid att ägna sig åt lärlingar. Förhållandena bleve andra inom en skola. Därtill kommer jämsides med det praktiska arbetet i en sådan skola rent teoretiska kunskaper bleve meddelade, vilket för en lärling och arbetare vore av stort värde. En skola är därför önskvärd.

Herrar Bystedt och Strandman påvisade att man ej enbart borde taga hänsyn till vad den rena industrien behöver av utbildade arbetare. Det är många befattningar, som av sina innehavare fordra kunskap och färdighet i mekaniskt arbete (liksom i snickeri) utan att de kräva full yrkesutbildning.

Som ex. anfördes eldare eller vaktmästare vid skolor, reparatörer, chaufförer o. s. v. Man bör också se frågan från ungdomens egen ståndpunkt. Vill en yngling lära ett yrke, bör han få möjlighet därtill. Sen får han tävla om arbetsanställningarne inom eller utom staden, alldeles som den för teoretiska banor utbildade ungdomen. Det bör därför också genom samhällets försorg beredas möjlighet därtill liksom denna.

§ 5.

Diskussionen fortsatte vid sammanträde *den 20 oktober* (Herr Johansson hindrad).

Ordföranden redogjorde då för verkstadsskolan i Katrineholm, i samband med S. K. F:s fabriker samt meddelade, att K. M. W. möjligen skulle på samma sätt med bidrag från kommunen och med statsbidrag kunna taga hand om en ev. verkstadsskola för mekanici.

Herr Jernberg redogjorde för organisationen av verkstadsskolorna i Domnarvet och Bofors.

Herr Strandman hade satt sig i förbindelse med undervisningsrådet Nils Fredriksson, vilken lovat, att om så önskades, resa till Karlstad och inför kommittén lämna nödiga upplysningar i ärendet.

Därefter beslöts dels att genom sekreteraren underhandla med herr Fredriksson om ett besök, dels att genom ordföranden göra förfrågan hos K. M. W., huruvida och under vilka villkor, den skulle vilja taga hand om en blivande verkstadsskola.

Till ett ev. föredrag av undervisningsrådet Fredriksson med därpå följande diskussion beslöts inbjuda lärlings- och yrkesskolans styrelse samt hantverksföreningens ordförande herr Ernst Ander.

§ 7.

Vid sammanträdet *den 17 november* närvaro utom kommitterade herrar Bandelin, Lundholm, Nilsson och Rabe, tillhörande styrelsen för Karlstads lärlings- och yrkesskolor samt hantverksföreningens ordförande herr Ander.

Undervisningsrådet hr N. Fredriksson redogjorde i ett längre anförande för den nutida lärlingsutbildningen och vad statsmakterna gjort för denna i allmänhet samt alldeles särskilt för det slags skolor, nu vore fråga om, nämligen verkstadsskolorna.

Härefter utspann sig en längre diskussion i vilken yttrade sig utom undervisningsrådet Fredriksson, herrar Ordföranden, Svensson, Lundholm, Rabe, Johansson, Bandelin, Bystedt och Strandman.

§ 8.

Vid sammanträdet *den 18 januari 1932* voro herrar Jernberg och Svensson hindrade. Svar hade ingått från K. M. W., vilken förklarade sig villig under vissa villkor upprätta en verkstadsskola. Sedan detta föredragits vidtog överläggning om kostnaderna och om ev. statsbidrag. På förslag av sekreteraren erhöll herr Bystedt i uppdrag att närmare undersöka storleken av de statsanslag, som skulle kunna påräknas.

Därefter upptogs till överläggning frågan om en verkstadsskola för snickare, och beslöts göra en undersökning om möjligheten att likaledes få en sådan till stånd i samarbete med någon av stadens möbelfabriker. Skrivelser med förfrågan därom skulle avlåtas till Walfr. Svenssons och Bröderna Larssons fabriksledning.

§ 9.

Den 12 januari 1932 meddelade herr Bystedt vid sammanträde, det svar, angående anslag till en ev. verkstadsskola, vilket ingått från undervisningsrådet Fredriksson, varefter han framlade en ekonomisk kalkyl för verkstadsskola för mekanici. Denna diskuterades och blev, delvis omredigerad, godkänd.

Ordföranden redogjorde därefter för de upplysningar han erhållit om organisation och anslag till verkstadsskolan vid Motala Verkstad.

Från såväl Walfr. Svenssons som Bröderna Larssons möbelfabriker hade svar ingått, av vilka framginge, att ingendera under nuvarande förhållanden på grund av lokala svårigheter kunde åtaga sig ledandet av en verkstadsskola, ansluten till resp. fabriker, varför herr Svensson åtog sig undersökningen om lokaler etc. för en fristående skola.

§ 10.

Som det från undervisningsrådet Fredriksson mottagna svaret ej ansågs lämna fullt klarläggande upplysningar beslöts vid sammanträde *den 18 januari* genom herr Bystedt avlåta en ny skrivelse.

Herr Svensson framlämnade därefter en av fastighetsförvaltaren Fäldt uppgjord räkning å en enkel verkstadsbyggnad för en fristående verkstadsskola för snickare samt en av herr Svensson och Johansson uppgjord förteckning å nödiga maskiner m. m., varefter överläggning följde, under vilken bl. a. framhölls att en sådan byggnad borde förläggas till Norrstrand å lämplig men billig tomt. Den teoretiska undervisningen skulle dock meddelas å lärlings skolans lokaler.

§ 11.

Vid sammanträde *den 9 mars* meddelades de svar å senast begärda upplysningar hos Kungl. Skolöverstyrelsen. Svaret hade nu givits av undervisningsrådet V. Berglund. Sedan överläggningen därom avslutats, framlades av hrr Svensson och Bystedt uppgjord kostnadskalkyl för en fristående verkstadsskola för snickare.

§ 12.

Vid sammanträde *den 22 mars*, vid vilket hrr Svensson och Jernberg voro förhindrade närvara, diskuterades ett uppsatt förslag till skrivelse till Stadsfullmäktige, vilken överläggning fortsattes vid sammanträde *den 30 mars*.

Herr Svensson, med vilken hr Johansson förenade sig, ansåg, att sedan nu alla utredningar gjorts, vore kommitténs uppdrag slutfört, och utredningen borde utan annat yttrande överlämnas till Stadsfullmäktige. Herrar Bystedt och Strandman, med vilka ordföranden förenade sig ansågo att till utredningen borde fogas ett uttalande, i vilket kommittéerade tillstyrkte Stadsfullmäktige inrättandet av verkstadsskolor för mekaniker och snickare på sätt utredningen visade. Herr Jernberg, som av bortresa hindrades närvara, hade i brev uttalat sig i samma riktning. Vid omröstning beslöts med 3 röster mot 2 i enlighet med det senare yrkandet. Mot beslutet anmälde hrr Svensson och Johansson sin reservation under motivering att de ansågo en lärlingsutbildning genom verkstadsskolor bliva för samhället allt för dyr, dock att de, om Stadsfullmäktige likväl beslutade inrättandet av verkstadsskolor, ansågo det dessa borde ordnas på sätt i utredningen visats.

§ 13.

Slutsammanträde i kommittén hölls *den 12 april*. Ordföranden redogjorde därvid för de senaste från verkstadsskolan i Motala mottagna upplysningarne angående till denna skola utgående statsbidrag, varefter slutredigerades den till Stadsfullmäktige ställda skrivelsen med bilagor, varjämte herrar Svensson och Johansson framlade skriftlig reservation, i anslutning till sitt yrkande vid sammanträde *den 30 mars*.

Sedan protokollet justerats och godkänts, förklarade ordföranden kommitténs arbete slutfört.

Karlstad som ovan.

ERNST STRANDMAN.

Kommitténs sekreterare.

Justeras:

G. HELLBERG.

Kommitténs ordf.

Utdrag ur protokollet vid sammanträde i Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning den 8 juni 1932.

Närvarande: lektor E. Lundholm, ordf., direktör E. T. Ander, fabrikör Axel Svensson, kopparslagaremästare M. P. Bandelin, fabrikör K. F. Rabe, plåtslagare C. A. Westlund och skolans rektor Hj. Bystedt, sekr.

§ 4.

Till styrelsen hade från stadsfullmäktige för yttrande remitterats ett utlåtande av en kommitté, som tillsatts av stadsfullmäktige den 21 maj 1931 med uppdrag att verkställa utredning i anledning av en motion av herr Strandman om inrättande här i staden av verkstadsskolor för trä- och metallindustriarbetare.

I anledning av denna remiss beslutade styrelsen i ärendet avgiva följande yttrande.

Då motsvarande yrkesskolor i samhällen av Karlstads storleksordning i regel ha betydligt mera praktiskt yrkesarbete för manlig ungdom på sitt schema, anser styrelsen det särdeles angeläget att utöka denna viktiga del av skolans verksamhet.

I betraktande av den stora betydelse verkstadsskolorna ha för den allsidiga yrkesutbildning, som är behövlig i många yrken, särskilt de hantverket närliggande, i synnerhet som en dylik utbildning många gånger ej kan ernås i fabriker med dess utbildning av specialarbetare, måste man instämma i kommittémajoritetens tillstyrkande förslag. Även om förslaget ej skulle medföra en effektiv lindring i ungdomsarbetslösheten, får man med glädje hälsa varje förslag, som kan göra ynglingarna till yrkeskunniga arbetare och giva dem möjligheter till arbete om ej i Karlstad så i alla fall å andra orter, ty under normala förhållanden kunna alltid fackutbildade arbetare få sin försörjning.

Styrelsen får därför tillstyrka det föreliggande förslaget *i princip* och uttala den förhoppningen, att det måtte förverkligas helt eller delvis i den mån de framtida ekonomiska möjligheterna giva tillfälle därtill.

Mot detta styrelsens yttrande reserverade sig herrar Axel Svensson och M. P. Bandelin och uttalade sin anslutning till den till kommittéutlåtandet av Axel Svensson och J. Arvid Johansson gjorda reservationen.

Herr E. T. Ander deltog ej i omröstningen.

Herr C. A. Westlund, som i övrigt understödde styrelsemajoritetens här ovan framställda yttrande, önskade därjämte få till beslutet som sin mening antecknat det tillägget, att många skäl tala för att lokalen för verkstads-skola för snickare borde förläggas till Gamla seminariets tomt, antingen i en särskild för ändamålet uppförd byggnad eller möjligen i själva seminarie-byggnaden.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Karlstad som ovan.

Rätt utdraget betygar:
ERNST LUNDHOLM.

Ordf.

In fidem:
HJ. BYSTEDT.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos Karl-
stads Folkskolestyrelse den 4 oktober 1932.*

§ 72.

I anledning av en från stadsfullmäktige till folkskolestyrelsen för yttrande remitterad av Herr Strandman i fullmäktige väckt motion angående inrättande av verkstadsskolor inom staden hade byggnads- och ekonominämnden, som förberett ärendet, beslutat att för sin del göra följande uttalande, i vilket undervisningsnämnden vid handläggning av ärendet beslutat att instämma.

Ehuru de i motionen föreslagna åtgärderna till sitt syfte äro värda allt erkännande anser nämnden dock att ungdomsarbetslösheten genom tillkomsten av verkstadsskolor icke i någon nämnvärd grad kommer att minskas. Dels komma de föreslagna skolorna, som ur kostnadssynpunkt dessutom komma att bli staden allt för betungande, och endast kunna mottaga ett mycket begränsat antal elever, vars framtida bärning icke är säkerställd genom den lämnade utbildningen, och dels komma endast de, som ämna utbilda sig för arbete inom trä- eller metallindustrien, att kunna erhålla den utbildning av de tillämnade skolorna, som dessa avse att ge. En bredare lagd grund-

läggande yrkesutbildning, som tillgodosåge ett flertal yrkens behov skulle därför vara mera tillrådligt för att minska arbetslösheten bland ungdomen och hos densamma väcka håg för vidare utbildning inom ett visst yrke. Om därför något nu skall göras för att bereda sysselsättning åt arbetslös ungdom bör det undersökas huruvida skolorna för yrkesundervisning kunna utvidgas eller om en yrkesbestämd högre folkskola inom staden bör inrättas. Under överläggningen yrkades av Herr Edén att folkskolestyrelsen med godkännande av byggnads- och ekonominämndens uttalande därjämte hos stadsfullmäktige ville hemställa, att en allsidig utredning av frågan om yrkesundervisningens ordnande inom staden måtte göras. Folkskolestyrelsen beslöt nu i överensstämmelse med det av Herr Edén gjorda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 7 oktober 1932 kl. 5 e. m.

ANDERS LÖFBERG.

HOLTER HULTMAN.

J. A. FRIMODIG.

Rätt utdraget betygar:
AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1933.

§ 88.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över särskilda kommitterades förslag angående inrättande här i staden av verkstadsskolor för trä- och metallindustriarbetare, uti vilket ärende styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning och folkskolestyrelsen avgivit infordrade utlåtanden, därvid den förstnämnda styrelsen i princip tillstyrkt förslaget under det att folkskolestyrelsen på anförda skäl ifrågasatt, huruvida icke för tillgodosende av syftet med kommitterades förslag, skolorna för

yrkesundervisningen lämpligen kunde utvidgas eller en yrkesbestämd högre folkskola inrättas samt föreslagit att en allsidig utredning av yrkesundervisningens ordnande inom staden måtte verkställas.

Från herrar Axel Svensson och Arvid Johansson, vilka, såsom handlingarna utvisade, reserverat sig mot särskilda kommitterades förslag hade till drätselkammaren inkommit en skrivelse innefattande vissa rättelser av sifferuppställningen i reservationen, varande skrivelsen så lydande:

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Anhålles om följande rättelse av sifferuppställningen i vår reservation mot kommitterades förslag angående upprättande av verkstadsskolor. Felet är uppkommet dels på en felräkning, och dels därpå att den kalkyl varpå vi byggt vårt siffermaterial vid reservationens avlåtande, angående statens bidrag, minskats från 4,000:— kr. till 3,500:—, och bör därför ändras till:

	för metallarbetare	för snickare	
Kommunens kostnad	16,503:—	18,000:—	= 34,503:—
Statens kostnad	15,813:—	10,500:—	= 26,313:—
			<u>Kr. 60,816:—</u>

Härtill kommer statens premier, av kommitterade beräknade till maximum 45:— kr. pr månad och elev;

vi beräkna här minimum 20:— kr. pr månad och elev,
 utgörande under treårsperioden 21,600:—
 sammanställt Kr. 82,416:—

sålunda 2,747:— pr elev att bestridas av stat och kommun.

Karlstad den 4 februari 1933.

AXEL SVENSSON.

ARVID JOHANSSON.»

Under överläggningen i ärendet anfördes, att inrättande av verkstadsskolor enligt kommitterades förslag icke skulle lindra ungdomsarbetslösheten, i varje fall icke i nämnvärd grad. Vad utbildningen vid skolorna beträffade, syntes den icke kunna bliva sådan, att den motsvarade de stora kostnaderna för skolverksamhetens uppehållande och borde förslaget i dess nuvarande utformning icke antagas utan någon annan utväg sökas att för skäligen kostnader bereda en effektiv yrkesutbildning för ungdomen.

Ehuru drätselkammaren livligt uppskattade kommitterades strävan och syftemål, så fann sig kammaren likväl med hänsyn till de ekonomiska konsekvenserna icke nu böra biträda kommitterades förslag utan beslöt, med uttalande av sin förväntan att styrelsen för yrkesskolorna måtte hava sin uppmärksamhet riktad på frågan och inkomma med lämpligt förslag, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte besluta att särskilda kommitterades ifrågavarande förslag för närvarande icke skall till vidare åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 28 februari 1933.

§ 36.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande över särskilda kommitterades förslag om inrättande här i staden av verkstadsskolor för trä- och metallindustriarbetare, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Herr Norsells motion om förbättrad vägförbindelse från Romstadsvägen till Margårdsängen.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad, bosatt inom Karlstad stad samt ägande fastighet i närheten av Zakrisdal, får härmed vördsamt påpeka önskvärdheten av, att vägförbindelserna med staden från denna plats snarast bliva förbättrade.

Förhållandena te sig för närvarande sålunda:

Från staden till Romstad hållplats är vägen i höst av staden till större delen iordningställd och enligt vad som meddelats, kommer vägen från hållplatsen till avvägen till Ulleberg att snarast sättas i gott skick. Vidare har järnvägen gjort i ordning ett stycke väg längs densamma till den punkt, där den gamla vägen av ålder viker av mot söder (och lämnar järnvägen). För att från denna punkt söka sig väg ut till Zakrisdal har man att följa vägen mot Knapptad till ungefär 200 m. söder om Bellevue, varifrån man på uttagen, men ej underhållen väg, fortsätter västerut till järnvägen, som ånyo följes vid pass 100 m. varefter vägen öster Zakrisdal går över järnvägen.

Vägen från Knapptad vägen västerut till punkt söder Bellevue gård omkr. 200 m. är vår och höst i ett särdeles uselt skick. Den går på nordsluttningen av en större bergshöjd, som vid regnperioder nära nog sätter vägen under vatten. Jordmånen är lera, och vägbanan, som skuggas av skogen, torkar sent upp även vid gynnsam väderlek.

Under vår och höst kan man i allmänhet ej här komma fram med tyngre lass, och under svåraste tiden är vägen alldeles bottenlös.

Under sådana förhållanden finnes ingen annan väg än den privata vägen över Bellevue gård, och beror man sålunda på denne ägares tillmötesgående.

Under senare tider ha inom Karlstads landsförsamling även de minsta ställen på ett frikostigt sätt tillmötesgått med förbindelser. Bellevue och Ulleberg ha fått eller få utmärkta förbindelser och staden synes vara betänkt att i stor utsträckning förbättra redan förut jämförelsevis goda vägar inom sitt område för att dymedels minska arbetsbristen. — Under sådana förhållanden synes tiden vara inne, att denna del av stadsområdet blir ihågkommen. A bifogade karta är Zakrisdals förbindelse med staden intecknad med heldraget svart streck och med pricklinje den del, som är i dåligt skick.

Den gamla vägförbindelsen söder Bellevue, lång och ogynnsamt belägen med hänsyn till torrläggning, kräver större kostnader för att vara i dragligt skick. Väg över Bellevue gård kan tänkas i anslutning till nuvarande infartsväg till gården, men efter allt att döma kan sådan ej åstadkommas utan fullkomlig styckning av hela gårdsplanen. Det är nämligen ej möjligt att godtaga dess nuvarande sträckning såsom användbar för *allmän väg*.

Då sista större lantmåteriförrättning år 1867 skedde inom denna del av stadens jord, undantogs väg från Ulleberg till Zakrisdal nära nog sammanfallande med järnvägen, vilket ju visar, att behovet av väg och en lämplig sträckning för denna stod klar för dem, som då avgjorde frågan.

En sådan väg å torr och god jordmån med soligt och öppet läge i slutning mot norr och söder med naturlig rak fortsättning på Ullebergsvägen synes vara den gynnammaste lösningen, allra helst som ägostyckning ej behöver ske och marklösen ej ifrågakomma.

Huru vägfrågan löses med tanke på *nuvarande* förhållanden är av mindre vikt. Huvudsaken är och däri torde samtliga här boende instämma, att vi erhålla *en allmän väg under alla tider på året framkomlig för såväl lättare som tyngre fordon*.

Skogstorp den 20 december 1921.

B. A. BILLMAN.

Upptages som motion:

A. NORSELL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1933.

§ 90.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av numera majoren B. A. Billman gjord av herr Norsell såsom motion upptagen framställning om anordnande av förbättrad vägförbindelse mellan Romstadsvägen och Margårdsängen.

Sedan drätselkammaren vid upprepade tillfällen haft frågan under behandling, hade från stadsingenjören inkommit utredning, innefattad i en så lydande skriftlig handling:

TJÄNSTEMEMORIAL

angående förbättrad vägförbindelse mellan den punkt där stadens underhåll av Romstadvägen upphör och Margårdsången.

År 1921 upptogs som motion av Herr Norsell en av dåvarande Kaptenen B. Billman till Stadsfullmäktige i Karlstad ställd skrift med huvudsakligt innehåll att det i anslutning till den sträckning vägen förbi Bellevue gård haft före anläggandet av Skoghallsbanan måtte anläggas en allmän väg framkomlig under alla tider på året för såväl lättare som tyngre åkdon. Denna väg skulle tråda i stället för den dåvarande (och ännu bibehållna) vägen öster och söder om Bellevue gård, vilken väg vore olämplig med hänsyn till såväl att den vore en omväg som att underhållskostnaderna, om den skulle hållas i framkomligt skick, skulle bliva onormalt stora. Ärendet remitterades den 19 januari 1922 till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för yttranden, varpå den förra hade besiktning å platsen och konstaterade att anläggning av ny väg vore behövlig samt uttalade sig för att den nya vägen borde gå genom Bellevue-allén i dess nordliga raka del varefter den borde i sträckning intill nordvästra hörnet av ladugårdsbyggnaden utmyнна i förutvarande vägen. Till ersättning för den härför behövlige marken skulle ägaren av Bellevue erhålla den del av den före järnvägsanläggningen existerande och redan vid 1792 års skifte avsatta väg som fölle inom hans gränser och enligt förslaget bleve onödig. Det uppdrogs åt stadsingenjören att verkställa uppmätning och avstyckning, men efter uppmätningen vägrade ägaren till Bellevue att godkänna bytet och ingav till Drätselkammaren begäran om ersättning för den mark som åtgått till redan befintliga väg som anlagts av järnvägsbolaget som ersättning för av järnvägen avskuren vägdel. Vägfrågan kunde ej hava utsikt att lösas utan att staden finge såväl bekosta själva väganläggningen som utgiva lösen för vägomläggning och detta utan att de fastighetsägare i övrigt, som använde vägen, bidrogo. Frågan fick då vila.

Emellertid tillskapades genom lag om enskilda vägar den 29 juni 1926 möjlighet att genom vägförbättring fördela kostnaderna för marklösen, väganläggning och underhåll därav med hänsyn till *den omfattning de olika fastigheterna beräknas komma att begagna vägen*. Sådan förrättning begärdes, vad beträffar förbindelse som ovan i rubriken angivits, hos Länsstyrelsen av Major B. Billman såsom ägare av lägenheten Skogstorp och Värmlands läns sineslöanstalt såsom ägare av Landeriet Ulleberg och förordnade länsstyrelsen under tecknad den 3 februari 1930 att verkställa förrättningen.

Sammanträde med sakägarna har hållits $\frac{6}{3}$ 1930 och $\frac{16}{4}$ 1930. Vid det sista sammanträdet närvaro även gode männen G. Wennerström och G. Larsson i Klingerud och därvid beslöts genom omröstning att vägomläggningen antingen skulle ske enligt det förut här ovan beskrivna förslaget eller förlöpa enligt ett annat av förrättningsmannen uppgjort förslag med största möjliga anslutning till den vid laga skifte uttagna vägen. Denne hade att tillsammans med gode männen välja härutinnan. Major Billman klandrade skarpt korsningen mellan vägen och järnvägen söder om Bellevue och man beslöt med anledning därav att undertecknad och gode männen skulle i skrivelse till vederbörande påpeka ifrågavarande brister. Sådan skrivelse avläts till Nordmark. Klarälvens järnvägar varjämte en avskrift härav inlämnades till Drätselkammaren med hemställan, att denna måtte medverka till frågans lösande. Kammarerna lämnade stadsingenjören i uppdrag att förhandla med järnvägen, som sammankopplade ärendet med vissa andra från expropriationen kvarstående vägärenden berörande dels staden, dels ägaren av Bellevue, vilket sista ärende berörde samma vägmärk varför denne yrkat ersättning från staden. Genom utredning och därpå följande laga kraftvunnen förrättning hava dessa anspråk definitivt blivit ogiltiga. Järnvägen har erbjudit sig bekosta all för vägomläggningen vid järnvägs korsningen erforderlig fyllnads massa intill 1,300 kbm. mot det att staden åtnöjer sig med den vägmärk, som visat sig vara förväryad av Bellevue.

Genom hänvändelse till Landstingets förvaltningsutskott har undertecknad och gode männen lyckats få en lösning på de svårigheter angående marklösen för sistnämnda vägomläggning, som hotade att omöjliggöra förrättningens fortskridande. Utskottet har nämligen beslutat att inköpa den över Ullebergs ägor gående nu onyttiga vägdel, som avskurits av järnvägen, och detta för en summa lika stor som förutnämnda marklösen dock under förutsättning att staden använder köpesumman till gäldande av denna lösen.

Jag återkommer nu till frågan om den vägomläggning, som ej är orsakad av järnvägs korsningen.

Vid de förhandlingar undertecknad och gode männen fört med ägaren av Bellevue, Dr. Norbäck, visade sig, att av de tvenne alternativt varen mellan enligt sakägarens beslut vore att välja, Norbäck ansåge att det som innebure vägens framdragande genom allén och vidare förbi ladugårdsknuten skulle för honom innebära mindre olägenheter än det andra alternativet. Han utfäste sig därför att gå med på markbyte enligt 1924 års förslag men fordrade 1,600 kronor för

det intrång den nya vägen skulle göra genom att skilja ladugården från manhyggnaden. Denna summa har emellertid Norbäck nedsatt till 1,000 kronor, vilken summa av förrättningsmannen tillstyrkts inför Drätselkammaren.

Fråga är nu

- 1) om Norbäck rätteligen bör tillerkännas ersättning för intrång
- 2) om staden bör iklåda sig denna kostnad ensam eller om den bör fördelas på sakägarna enligt lagens bestämmelser.

Vad beträffar den första frågan synes det vid första påseendet som om sådan ersättning ej borde ifrågakomma, emedan Norbäck själv förklarar sig hellre vilja att vägen ginge fram förbi hans ladugård än enligt den lagligen uttagna vägen. Emellertid måste man betänka, att då järnvägen byggdes man ej vare sig från stadens, från järnvägens eller från Norbäck's sida tänkte sig en sådan lösning av vägfrågan som nu utan man ansåg, att den här ovan först omtalade vägen söder om Bellevue i nerkanten av bergsslutningen vore tillfyllest, och detta utan beaktande av att vägmarken ifråga vore Norbäck's egendom och ej avsatt vid skifte eller annorledes. Under sådan förutsättning yrkade Norbäck ersättning vid järnvägsexpropriationen och under samma förutsättning tillerkändes han en av nämnden dock avsevärt nedsatt ersättning. En blick på kartan visar, att marken kring Bellevuegården skulle blivit på ett för jordbruket menligt sätt sönderskuren av järnväg och väg i förening, därest den senare utlagts i sträckning som anslöte sig till den vid skiftet uttagna vägen. Detta är det moraliska skälet för att nu tillerkänna Norbäck viss ersättning.

Men även praktiskt ekonomiska skäl finnas för att lämna ersättning och detta till det av Norbäck sist angivna beloppet. Som förut antytts finnes sedan järnvägen byggdes ingen genomgående lagligen avsatt och sålunda staden tillhörig väg från Knappstadsvägen till sydvästra delen av stadsområdet (Zakrisdal m. m.) utan en 120 meter lång vägsträcka saknas, även om man anlägger nya vägen i största möjliga anslutning till den uttagna, varförutom tillkommer den bristen att den uttagna vägmarken ej räcker annat än till själva vägbanans bredd (4 meter). För väg och diken behöves ett utmål av minst 7,5 meter och för diken enbart mist 3,5 meter. Även om man använder sig av den vid skifte avsatta vägmarken i möjligaste mån måste man således lösa minst 900 kvm. för ny vägdel och för breddning av befintligt utmål å 230 längdmeter 800 kvm. Då ett pris av 0,8 kr. per kvm. får anses skäligt, skulle man vid val av detta alternativ behöva utgiva i marklösen minst 1,360 kronor, således mer än ersättningen för intrånget i andra alternativet skulle belöpa sig till. Dessutom

bleve den vägsträcka som behövde nyanläggas 160 meter längre i det förra än i det senare alternativet, en merkostnad som dock komme på stadens andel endast i den mån staden som fastighetsägare hade bruk för vägen. Det billigaste blir under alla förhållanden, om över huvud taget vägfrågan skall få sin lösning, att tillerkänna Norbäck den begärda ersättningen.

Vad beträffar den andra frågan torde det vara uppenbart att en gin väg i för vägbyggnad gynnsam terräng varit uttagen till dessa sydvästra stadsområden och att vid järnvägens tillkomst fastighetsägarna här blevo hänvisade till en längre väg delvis förlagd i för vägunderhåll mycket ogynnsam terräng. Det måste då anses synnerligen skäligt att staden ikläder sig alla kostnader, som äro förenade med förvärv av mark för väg i lämplig sträckning utan att häri inblandas den andel i vägbyggnad och underhåll som enligt väglagens bestämmelser tillkommer staden såsom brukare av vägen för sina här belägna fastigheter (vilka för övrigt hava ringa värde). Detta är så mycket rimligare som vägförbindelsen ifråga redan har stor betydelse och med tiden får allt större betydelse för personer som gående, cyklande eller åkande söka sig ned till badstränder vid Väneren och den sålunda i viss mån fyller ett allmänt behov samt vidare hänsyn till denna dess egenskap av väg för stadens innebyggare i gemen ej kan tagas vid fördelningen av kostnader för byggande och underhåll av vägen.

Karlstad den 17 september 1932.

GUSTAF LOVÉN.»

Drätselkammaren, som vid företagen besiktning å marken funnit att en förbättrad vägförbindelse i enlighet med av stadsingeniören uppgjort förslag vore nyttig och nödvändig, ansåg att staden under av stadsingeniören angivna förutsättningar borde för väganläggningen bidra med ett kontant belopp av 1,000 kronor, samt beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål till kammarens förfogande ställa ett belopp av 1,000 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering, ävensom bemyndiga kammaren att i ärendet företa eljest erforderliga åtgärder.

Som ovan

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 28 februari 1933.

§ 37.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över herr Norsells motion om förbättrad vägförbindelse från Romstadsvägen till Margårdsängen, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 16 Mars

N:o 4.

Drätselkammarens framställning om anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar till kvarteret Tjuren.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 13 februari 1933.*

§ 111.

Som spekulanter anmält sig å staden tillhöriga tomterna inom kvarteret Tjuren, så hade kammaren funnit det erforderligt att framdraga vatten- och avloppsledningar till sagda kvarter. Enligt av byggnadschefen gjorda beräkningar skulle kostnaderna för anläggningarna belöpa sig å 2,750 kronor och beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

*att fullmäktige för utförande av ifrågavarande lednings-
arbeten måtte anvisa anslag av 2,750 kronor att, i den mån
medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON. •

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 mars 1933.

§ 39.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag till framdragande av vatten- och avloppsledningar till kvarteret Tjuren, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla kammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående efterskänkande av stadsutskylder påförda änkan Hedvig Gullberg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 mars 1933.

§ 148.

Angående efterskänkande av utskylder, påförda avlidna änkan Hedvig Gullberg, hade inkommit en så lydande ansökan:

»Till Stadsfullmäktige.

Under åberopande av bifogade utdrag av houppteckning efter min avlidna moder änkefru Hedvig Gullberg får jag härmed vördsamt anhålla, att dödsboet måtte helt befrias från erläggande av min moder påförda utskylder för kommunala och kyrkliga behov: för år 1932 enligt debetsedel N:o 5806, uppgående till sammanlagt 70 kronor 10 öre.

Undertecknad har efter bouppteckningens ingivande för sterbhusets räkning likviderat skulder utöver de i bouppteckningen upptagna till ett belopp av 245 kronor 80 öre, vadan alltså brist i boet uppstått.

Karlstad den 3 mars 1933.

KARIN GULLBERG.»

Med vitsordande av att ifrågavarande utskylder belöpte sig å 70 kronor 10 öre samt att behållningen i boet uppgått till 212 kronor 95 öre, fann kammaren skäligt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte efterskänka änkan Hedvig Gullberg för år 1932 påförda, ännu icke guldna stadsutskylder med ett belopp av 70 kronor 10 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 mars 1933.

§ 40.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade yttra sig över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av stadsutskylder påförda änkan Hedvig Gullberg, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla kammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående efterskänkande av stadsutskylder påförda förre färtläkaren Hugo Bernheim.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 februari 1933.

§ 109.

Angående efterskänkande av stadsutskylder påförda förre färtläkaren Hugo Bernheim hade från efterlevande maken inkommit en så lydande ansökan:

»Till Karlstads stads Drätselkammare.

Som bouppteckningen efter min avlidna man f. d. färtläkaren Hugo Bernheim, från Herrhaggsgatan 50 här i staden, ej upptager större behållning än kronor 2,412:25, och denna behållning uteslutande består av vårt gemensamma bohag, och jag själv för min existens är hänvisad till en änkepension av cirka 1,200:— kr. pr år jämte en del aktier för cirka 6,810:— kr. (kursvärde) och av den beskaffenhet att nämnda aktier i den första framtiden ej lämnar någon utdelning.

Med stöd av denna min framställning får jag vördsamt anhålla att Drätselkammaren ville till Stadsfullmäktige ingå med begäran att få de kommunalutskylder som belöpa sig på min mans deklARATION för inkomster under år 1931 och är till betalning förfallna år 1933 helt avskrivna. Avskrift av bouppteckningen bifogas.

Karlstad den 9 februari 1933.

DAGMAR BERNHEIM.

Adress Herrhaggsgatan 50, Karlstad.»

Det antecknades, att Bernheim för år 1932 påförda stadsutskylder uppginge till ett belopp av 557 kronor 80 öre.

Med vitsordande av att behållningen i boet uppginge till 2,412 kronor 25 öre samt att efterlevande maken komme att åtnjuta årlig pension av omkring 1,200 kronor, beslöt kammaren, som ansåg ömmande omständigheter föreligga, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte efterskänka förre fältläkaren Hugo Bernheim för år 1932 påförda, ännu icke guldna stadsutskylder med ett belopp av 557 kronor 80 öre.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 mars 1933.

§ 41.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av stadsutskylder påförda förre fältläkaren Hugo Bernheim, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla kammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag för bro över Nordmark-Klarälvens järnväg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 februari 1933.

§ 141.

Vid sammanträde den 12 januari 1933 hade överenskommelse träffats mellan delegerade för drätselkammaren och Karlstads härads vägstyrelse angående bredden å den bro, som vid östra infartsvägens omläggning är

avsedd att byggas över Nordmarks-Klarälvens järnväg, varvid överenskommits, att staden skulle gälda de kostnader, som sammanhänge med breddens ökning utöver 7 meter. På grund av överenskommelse hade anbud infordrats från den för väganläggningen antagne entreprenören, aktiebolaget Kasper Höglund i Stockholm, utvisande att merkostnaderna för brons breddning från 7 till 9 meter skulle belöpa sig å 6,685 kronor.

Kammaren, som ansåge, att ifrågavarande breddning vore nyttig och nödvändig för erhållande av gångbanor å bron, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige för ifrågavarande ändamål måtte anvisa anslag av 6,685 kronor att, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 mars 1933.

§ 42.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag för bro över Nordmark-Klarälvens järnväg, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla kammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om upptagande av ett å 25 års amortering ställt lån.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 27 februari 1933.*

§ 136.

Rörande av stadsfullmäktige beslutade men ännu icke verkställd upplåning ingav stadskamreraren så lydande handlingar:

»Till Drätselkammaren.

Med bifogande av specifikation å dels av Kungl. Maj:t medgiven tillfällig upplåning, avsedd att sedermera fonderas, och dels av stadsfullmäktige beslutad upplåning, som ännu icke blivit underställd Kungl. Maj:ts prövning, får jag härmed värdsamt hemställa, att kammaren måtte ingå till stadsfullmäktige med framställning, att fullmäktige ville besluta att för i förteckningen angivna ändamål upptaga ett 25-årigt amorteringslån å Kr. 755,900: — samt att därtill söka Kungl. Maj:ts tillstånd, varjämte drätselkammaren torde erhålla i uppdrag att, sedan sagda tillstånd erhållits, verkställa den ifrågasvarande upplåningen på tid och sätt kammaren kunde finna för staden fördelaktigast.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 27 februari 1933.

H. WESTLIN.»

»Av Kungl. Maj:t medgiven upplåning.

Beslut		Handl.		Ändamål	Kungl. Maj:ts beslut d. 29/4 1932
år	§	n:r	sid.		
1.	1930	189	11 35	Inköp av stadsägan n:r 129, innehållande i areal 836 kvm. av ägofiguren n:r 208 å Herrhagen jämte åbyggnader	6,000: —

2.	1931	67	3	6	Inköp av dels fastigheten 1 mantal Färjestad n:r 1, dels lägenheten Rosendal n:r 1, Färjestad 1:78, dels lägenheten Kristinedal n:r 2, Färjestad 1:44, dels ock lägenheten Skogshult n:r 1, Färjestad 1:40	98,900: —
3.	1931	67	3	6	Inköp av dels lägenheten Tomtområdet n:r 1 om 24,25 bektar, Färjestad 1:93 dels ock fastigheten Viksholm.....	26,000: —
4.	1931	67	3	6	Inköp av dels lägenheten Färjestad 1:101, dels ock lägenheten Färjestad 1:102...	7,000: —
5.	1931	141	7	2	Till- och nybyggnadsarbeten å Gamla skolan	208,000: —
6.	1931	144	7	27	Diverse nybyggnadsarbeten vid Färjestads gård	23,200: —
7.	1931	184	10	28	Transformatorstation m. högspänningskabel för nya pumpverket å Hagaborg	6,100: —
8.	1931	184	10	28	Transformator för primärstation n:r 2	26,000: —
9.	1931	184	10	28	Utvidgning av ställverket för 3 kV omformarestation	12,000: —
10.	1931	205	11	40	Uppförande av ett bostadshus å tomterna n:r 8 och 9 i kv. Snäppan inom stadsdelen Viken	50,000: —
						<u>Kronor 463,200: —</u>

Av stadsfullmäktige beslutad upplåning, som ännu icke blivit underställd Kungl. Maj:t.

Beslut		Handl.		Ändamål	Belopp
år	§	n:r	sid.		
11.	1932	55	— —	Gasledning i kvarteret Lien.....	1,900: —
12.	1932	55	— —	Vattenledning i kvarteret Lien	3,400: —
13.	1932	55	— —	Avloppsledning i kvarteret Lien.....	6,700: —
14.	1932	71	5 19	Gasledning till Eriksborg, Björneborg och Nolby å norra stadsområdet	20,000: —

15.	1932	108	7	26	Reservtransformator för de sekundära transformatorstationerna	5,800: —
16.	1932	133	9	41	Gatu- och vägarbete å Norrstrand.....	20,000: —
17.	1932	149	10	15	Transformatoranläggning inom stadsdelen Marieberg	5,600: —
18.	1932	170	11	15	Vatten- och avloppsledningar inom Eriksstadsområdet å Norrstrand.....	18,100: —
19.	1932	171	11	16	Gas- och vattenledningar inom kv. Läraren, Vaktmästaren, Färlan och Tavlan	28,000: —
20.	1932	190	13	33	Kontroll- och manöverpulpet i omformarestationen	10,000: —
21.	1932	190	13	33	Utökning av ställverket för högspänning	6,000: —
22.	1932	190	13	33	Tre nya transformatorstationer, en vid Syrgas- och Dissousgasfabrikerna, en vid Björneborg och en vid Tallåsen, inkl. transformatorer o. högspänningskablar	14,200: —
23.	1932	190	13	33	Inköp av likströmsomformare eller överflyttning av en del belastningsobjekt från likström till växelström.....	10,000: —
24.	1933	11	1	38	Utsträckning av stadens gasledningsnät till Älvros å norra stadsområdet	4,000: —
25.	1933	38	2	21	Vatten- och avloppsledningar i Muraregatan inom stadsdelen Kvarnberget ...	60,000: —
26.	1933	39	2	23	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Arvidslund, Viksholm och Älvkullen å norra stadsområdet.....	14,000: —
27.	1933	43	2	32	Tilläggsanslag för avlopps- och vattenledningar inom stadsdelen Norrstrand	65,000: —
						<u>Kronor 292,700: —</u>

I anledning härav beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att upptaga ett å 25 års amortering ställt lån å 755,900 kronor;

att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse; samt

att bemyndiga kammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt verkställa den ifrågavarande upplåningen.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 mars 1933.

§ 43.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om upptagande av ett å 25 års amortering ställt lån, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla kammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag angående fördelning av räntan å Mellqvistska studiestipendiefonden.

§ 44.

Sedan ansökningar till stipendier ur Mellqvistska studiestipendiefonden inom behörig tid inkommit från Vivi Park, Per Stjerne, Ingrid Lind, Claes Georg Caesar, John Hugo Johansson, Ruth Moberg, Karl Erik Sjögren, Svea Berggren, Ove Karlsson, Torbjörn Fredriksson, Karin Moberg, Gösta Karlsson och Ingvar Sjöstedt, hade beredningsutskottet nu att avgiva förslag till stipendiets fördelning.

Utskottet beslöt efter tagen del av handlingarna hemställa,

att tillgängliga röntan å Mellqvistska studiestipendiefonden, uppgående till 462 kronor, måtte fördelas mellan Gösta Karlsson, Ove Karlsson, Karin Moberg och Ruth Moberg sålunda, att de båda förstnämnda erhålla vardera 131 kronor och de båda sistnämnda vardera 100 kronor.

Beredningsutskottets utlåtande över byggnadsnämndens bordlagda förslag till ny byggnadsordning för Karlstads stad.

(Se ser. A, N:o 1, sid. 12.)

§ 45.

Sedan stadsfullmäktige den 19 januari 1933, under § 9 i protokollet, bordlagt ett från byggnadsnämnden inkommet förslag till ny byggnadsordning för Karlstads stad, hade från nämnden till beredningsutskottet inkommit förslag till förändrad lydelse av vissa paragrafer i nämnda byggnadsordning enligt ett så lydande protokollsutdrag:

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 3 mars 1933.

§ 57.

Sedan stadsfullmäktige den 19 januari 1933 bordlagt byggnadsnämndens förslag till ny byggnadsordning för Karlstads stad och inom fullmäktige uttalats önskemål angående vissa förändringar i förslaget, företog byggnadsnämnden på ärendet till förnyad handläggning; och beslöt nämnden att i anledning av de gjorda uttalandena föreslå följande förändrade lydelse av nedan angivna paragrafer:

§ 10.

1. Brandmur — — — — — kyla.
2. Byggnadsnämnden — — — — — 300 kvm., för trähus eller annan för eldfara särskilt utsatt byggnad föreskriva — — — brandmurar.

3. För hus — — — — — lägenhet.
4. Undantag — — — — — ske.
5. Brandmur — — — — — intill en halv stens djup. Förekommer — — — — — tjocklek.
6. Då — — — — — murtegel.
7. Med — — — — — 9 m.
8. Brandmur — — — — — flamskyddande beklädnad till en bredd — — — — — brandmur.
9. Brandmur — — — — — listverk.

§ 13.

1. För — — — — — föreskrift i vad mån väggar och tak till bostads- eller arbetsrum — — — — — brandhärdiga.
2. Till — — — — — tak.

§ 15.

1. I — — — — — betongkonstruktion.
2. I — — — — — brandbotten antingen av tegel med en tjocklek av minst 6,5 cm., lagt i bruk på blindgolv, eller av betong, så att — — — — — vinden.
3. I — — — — — sidan.

§ 18.

1. Huvudtrappa — — — — — 1,5 m. bred, såvida icke byggnadsnämnden med hänsyn till trappans form eller förefintligheten av hiss finner skäl medgiva mindre bredd, dock ej understigande 1,35 meter.
2. Om — — — — — sägs.
3. Förstugor — — — — — trappa.
4. Trappa — — — — — undvaras.
5. Trappuppgång — — — — — undantag.

§ 38.

1. Ansvarig — — — — — byggnadsföretag.
2. För — — — kompetens. Visar sig under arbetets gång att byggnad genom bristfällig ledning eller anlåtande av icke kvalificerad arbetskraft eller av annan anledning icke uppföres så, att

den bliver i konstruktivt hänseende tillfredsställande, kan sålunda utsedd arbetsledare av byggnadsnämnden entledigas, varefter arbetet icke må fortsättas innan ny ledare förordnats.

3. Förekomma — — — — — avseende.

4. Den — — — — — uppdraget. Finner byggnadsnämnden under sin tillsyn av bygget, att den sålunda förordnade ledaren av arbetet icke själv utövar ledningen eller att han icke övar tillräcklig kontroll å arbetet, skall förordnandet återkallas.

Utdrag av detta protokoll skulle överlämnas till stadsfullmäktiges beredningsutskott.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning, beslöt beredningsutskottet hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta,

att för sin del godkänna det av byggnadsnämnden framlagda förslaget till byggnadsordning för staden med i ovanintagna protokollsutdrag angivna ändringar samt med ändring i och tillägg till § 2 mom. 4 så att dess sista sats erhöles följande lydelse: »skolande underrättelse om sammanträdet jämväl meddelas 1:ste provinsialläkaren, 1:ste stadsläkaren och stadens brandchef, vilka äga rätt uttala och få till protokollet antecknad sin mening i föreliggande frågor»; samt

att å beslutet söka Konungens Befallningshavandes stadfästelse.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 20 April

N:o 5.

Herrar Melchers och Svenssons motion angående inskränkning i tiden för butikens öppethållande inom staden.

(Se ock Stadsfullmäktiges protokoll för den 17 november 1932, § 176,
jämte därtill hörande handlingar).

Till Stadsfullmäktige.

Magistraten får härmed överlämna från stadens kvinnoföreningar i frågan om stängningstider för handelsbodas i Karlstad inkomna yttranden, i vilka Kooperativa Kvinnogillet, Socialdemokratiska Kvinnoklubben och Husmoderföreningen ansluta sig till det av Magistraten formulerade förslaget samt Föreningen för moderata kvinnor och Fredrika Bremer Förbundet närmast synes omfatta det av herr Lantz hos Stadsfullmäktige framställda förslaget.

För egen del har Magistraten i frågans nuvarande läge icke något förslag att göra.

Karlstad den 10 februari 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

*Utdrag ur protokoll, fört vid Karlstads
Kooperativa Kvinnogilles sammanträde den 11
januari 1933.*

§ 14.

Med anledning av en skrivelse från Magistraten i Karlstad, vari begärdes Karlstads Kooperativa Kvinnogilles yttrande, angående, en motion inlämnad av Herrar Melcher och Svensson, beträffande butikers öppethållande inom staden.

Gillet beslöt uttala sin fulla anslutning till Karlstads Kooperativa Handelsförenings uttalande i motionen.

Dag som ovan:

ANNA NILSSON.

Justerat den 11 jan. 1933.

AMANDA JANSSON.

Ordf.

Rätt utdraget intygar:

ANNA NILSSON.

Sekr.

*Utdrag ur protokoll, fört vid möte den 21
nov. 1932 med Karlstads Soc.-Dem. Kvinnoklubb.*

§ 9.

Upptogs till behandling Herrar Melchers och Svenssons motion i Stadsfullmäktige angående inskränkning i tiden för butikers öppethållande. Under diskussionen framhölls, att när de kooperativa butikerna i staden redan i stort sett tillämpa de i motionen angivna tiderna utan att det vållat några särskilda olägenheter, ansågs att inget hinder bör möta för samma öppningstider av saluhallen. Som motiv härför framhölls att ett stort antal husmödrar ej kunna lämna hemmet tidigt på morgonen för att göra uppköp i Saluhallen på grund av att det kanske finnes minderåriga som ej kunna

lämnas utan tillsyn då däremot på e. m. kanske dels äldre barn i skolåldern och dels äldre familjemedlemmar som i regel slutar sitt arbete kl. 5 då kunna tillse hemmet medan husmodern gör sina inköp.

Mötet beslöt enhälligt uttala sitt gillande av motionen.

Karlstad dag som ovan.

MAJA GUSTAVSSON.

Sekr.

Rätt utdraget intygar:

ANNA LINDGREN.

Ordf.

Till Stadsfullmäktige.

Till svar å det till Karlstads Husmodersförening — S. H. R. — för yttrande överlämnade ärendet angående butikers stängningstid vill Karlstads Husmodersförening uttala det önskemål, att dessa bliva så enhetliga som möjligt, och anser föreningen det ej vara någon olägenhet för husmödrarna med de stängningstider, som förekomma i det av Magistraten formulerade förslaget.

ANNA LUNDBLAD.

Ordförande.

EMILIA NYRÉN.

Sekr.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Föreningen för moderata kvinnor i Karlstad med omnejd den 11 jan. 1933.

Närvarande:

styrelsens samtliga ledamöter Fru Esther Löfgren, ordförande, Fröken Hanna Peterson, Fruarna Lisa Pettersson, Lisa Hultman, Ruth Lilius, Anna Lundbohm och Ingrid Gedda, Fröken Maja Schyllander samt undertecknad sekreterare

§ 1.

Föreningen för moderata kvinnor i Karlstad med omnejd har jämlikt Stadsfullmäktiges beslut beretts tillfälle att till Magistraten avgiva yttrande över förslag angående ändrade bestämmelser i fråga om stängningstider för handelsbodar i Karlstad.

Då tiden på grund av den just tilländalupna jul- och nyårshelgen icke varit lämplig för sammankallande av föreningen, beslöt styrelsen att såsom sådan yttra sig i frågan.

§ 2.

Styrelsen beslöt uttala ett instämmande i motionens syfte att så vitt möjligt söka åstadkomma enhetliga öppnings- och stängningstider för stadens handelsbodas. Beträffande saluhallen vill dock styrelsen framställa en önskan, att den ordning, som hittills varit rådande, fortfarande må bibehållas.

§ 3.

Karlstad som ovan.

INEZ FRYKBERG.

Justerat:

ESTHER LÖFGREN.

Sekreterare.

Rätt utdraget intygar:

ESTHER LÖFGREN.

Ordförande.

ESTHER LÖFGREN.

INEZ FRYKBERG.

Utdrag ur protokoll, hållet vid årsmöte med

Föreningen för Moderata Kvinnor i Karlstad

med omnejd den 2 mars 1933.

§ 13.

Föreningen instämde i det yttrande angående butikens öppethållande vilket styrelsen som sådan tidigare inlämnat till Magistraten.

Karlstad som ovan:

INEZ FRYKBERG.

ESTHER LÖFGREN.

Sekreterare.

Ordförande.

Rätt utdraget intygar:

ESTHER LÖFGREN.

Till Magistraten i Karlstad.

Karlstadskretsen av Fredrika-Bremer-Förbundet, vilken genom remiss från Magistraten fått tillfälle att yttra sig över de vid Stadsfullmäktiges sammanträde 17 november 1932 framlagda förslagen till ändrade bestämmelser i fråga om stängningstider för handelsbodas i Karlstad, har vid sammanträde idag efter diskussion av ärendet enhälligt beslutat uttala sin anslutning till Magistratens förslag med det undantaget, att saluhallen bör få behålla sina nuvarande försäljningstider, då det i ett större samhälle med en befolkning av växlande vanor och arbetstider ej synes vara fördelaktigt att göra butiksstängningen alltför enhetlig.

Karlstad den 3 februari 1933.

För Karlstadskretsen av Fredrika-Bremer-Förbundet i Karlstad

GERDA HELLBERG.

Ordf.

Elsa Lovén

Skr.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med anledning av Saluhallstyrelsens beslut att tillstyrka Magistratens förslag till att stadgande angående stängningstider för handelsbodas i Karlstad, jämväl måtte komma att omfatta butiker och stånd i Saluhallen, få vi undertecknade hyresgäster i Saluhallen härmed vördsamt framföra vår syn på saken.

Enligt de stadganden, som av Magistraten föreslås gälla, skulle öppnings- och stängningstiderna för t. ex. fruktaffärer och kött- och fiskaffärer utom Saluhallen bli olika.

För rättvisans skull borde då också dessa affärsgrupper få samma öppnings- och stängningstider även inom Saluhallen. Men det bleve ganska svårt att övervaka, om en del finge börja försäljningen kl. 8 och stänga kl. 20, då andra finge ha öppet mellan kl. 9 och 18. Blomsteraffärerna skulle dessutom få hålla öppet kl. 10—11 även på sönd- och helgdagar. Är meningen den, att Saluhallen skall anses vara en enda handelsbod, bör enligt vår mening öppnings- och stängningstiderna vara dika för alla affärer i Saluhallen.

Vi föreslå därför, att den nuvarande tiden för Saluhallens öppethållande fortfarande kommer att gälla, då den visat sig vara mycket lämplig både ur vår och allmänhetens synpunkt.

Vi hyresgäster i Karlstads Saluhall få vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige måtte avstyrka Magistratens förslag vad Saluhallen beträffar.

Karlstad den 15 nov. 1932.

Femtio tre namnunderskrifter.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Då tillfälle beretts oss att inkomma med yttranden över Magistratens förslag till affärstider få vi hemställa, att föreslagna stadganden i ärendet må ändras i vad det avser punkterna 1, 3 och 4 som följer:

1. — — — — — där handel idkas med tobaksvaror, får försäljning enbart av dylika varor hållas öppen alla söckendagar mellan klockan 8—19.
2. — — — — — där handel idkas enbart med mejeriprodukter etc. gälla vid försäljning av sådana varor etc. — — — — —
4. — — — — — där handel idkas enbart med färsk frukt må vid försäljning av sådana varor etc. — — — — —

Karlstad den 30 mars 1933.

för KARLSTADS HANDELSFÖRENING

P. Sandberg

för KARLSTADS KOOP. HANDELSFÖRENING

Alb. Svensson.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 48.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva förnyat yttrande över herrarnas Melchers och Svenssons motion angående inskränkning i tiden för butikernas öppethållande, uti vilket ärende magistraten, med anförande av att den i frågans nuvarande läge icke hade något förslag att göra, överlämnat yttranden från ett antal föreningar inom staden.

Under överläggningen yrkade herr Norsell att utskottet måtte tillstyrka stadsfullmäktige att i ärendet antaga så lydande

»Stadganden angående stängningstider för handelsbodar i Karlstad.

1. Handelsbod i staden må å annan söckendag än lördag ej hållas öppen för allmänheten före klockan 9 eller å någon söckendag efter klockan 18, dock må varje handelsbod alla söckendagar under tiden från och med den 10 till och med den 23 december hållas öppen till klockan 19; och må bod där handel idkas med tobaksvaror, för försäljning enbart av dylika varor hållas öppen alla söckendagar mellan klockan 8—19.

2. Till handelsbod hänföres jämväl stadens saluhall.

3. För handelsbod, där handel idkas enbart med mejeriprodukter, ägg, margarin eller bageri- och konditorivaror, gälla vid försäljning av sådana varor bestämmelserna i lagen om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse den 30 maj 1919. Å sön- eller helgdag må bod för sådan handel hållas öppen jämväl mellan klockan 10—11 fm.

4. Handelsbod, där handel idkas enbart med färsk frukt, må vid försäljning av sådan vara *utöver* den i lagen den 30 maj 1919 medgivna tid hållas öppen under söckendagar mellan klockan 19—20 samt under tiden från och med den 10 till och med den 23 december därjämte mellan klockan 20 och 21.

5. Handelsbod, där handel idkas med levande blommor, må hållas öppen under den i lagen den 30 maj 1919 medgivna tid samt å söckendag därutöver mellan klockan 19 och 20, ävensom å sön- eller helgdag vid försäljning enbart av sådan vara jämväl mellan klockan 10 och 11 fm.»

Uti detta yrkande instämde herr Vendel.

Herrar Håkansson, Karlsson och Stolpe yrkade att utskottet måtte föreslå stadsfullmäktige, att icke, utöver vad nu vore gällande, besluta om begränsning av tiden för idkande av handel inom staden.

Efter slutad överläggning beslöt utskottet hemställa,

att de under ärendets behandling inkomna förslag angående tider för öppethållande av handelsbodar i Karlstad icke måtte till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Mot beslutet reserverade sig herrar Norsell och Vendel till förmån för det av den förstnämnde under överläggningen framställda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning om anslag för bestridande av de med småskollärarinnan Karin Håkanssons uppflyttning i fjärde lönegraden förenade kommunala utgifterna under åren 1930, 1931, 1932 och 1933.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt hemställa om ett anslag å Kronor 677:64 för bestridande av de med småskollärarinnan Karin Håkanssons uppflyttning i fjärde lönegraden förenade kommunala utgifterna.

Karlstad den 11 mars 1933.

Å folkskolestyrelsens vägnar:

ANDERS LÖFBERG
Ordförande.

Axel Rydberg.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos

Karlstads Folkskolestyrelse den 7 mars 1933.

§ 19.

Alltsedan småskollärarinnan Karin Håkansson från och med den 1 juli 1930 anställdes som ordinarie småskollärarinna vid Karlstads folkskolor har avlöning till henne utgått såsom för ordinarie småskollärarinna i första lönegraden.

Småskollärarinnan Karin Håkansson hade därefter hos Kungl. Maj:t gjort framställning om att för uppflyttning i högre lönegrad få tillgodoräkna sig den tid hon tjänstgjort vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor, och hade nu till folkskolestyrelsen följande skrivelse med därtill hörande bilaga inkommit:

Bil.

I anledning härav hade undervisningsnämnden beslutat föreslå folkskolestyrelsen, dels att småskolläraryn Karin Håkansson måtte från och med den 1 juli 1930 uppflyttas i fjärde lönegraden med de avlöningsförmåner, som därmed tillkomma inom Karlstads stad anställd småskolläraryn, samt dels att framställning till stadsfullmäktige måtte göras om att extra anslag för bestridande av de med nämnda uppflyttning i högre lönegrad förenade kommunala utgifterna måtte beviljas med följande belopp:

	lön	dyrtidstillägg
för år 1930	75:—	22: 14
» » 1931	150:—	45:—
» » 1932	150:—	43: 50
» » 1933	150:—	42:—
	525:—	152: 64

eller sammanlagt kronor 677: 64.

Folkskolestyrelsen beslöt nu i enlighet med undervisningsnämndens i ärendet avgivna förslag.

Som ovan.

In fidem:

AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 10 mars 1933 klockan 1 e. m.

ANDERS LÖFBERG.

J. A. FRIMODIG.

J. WÄSTLUND.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

Avskrift.

Till Karlstads Folkskolestyrelse, Karlstad.

Med hänvisning till bifogade resolution får undertecknad härmed vörd- samt anhålla om uppflyttning till fjärde lönegraden som småskolläraryn vid Karlstads stads folkskolor från och med den 1 juli 1930.

Vördsammast

KARIN HÅKANSSON.

Karlstad den 31 jan. 1933.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.

Avskrift av avskrift.

Kungl. Skolöverstyrelsen överlämnar denna avskrift till småskollärarynnan Karin Håkansson född Pettersson, Karlstad, för kännedom.

Avskrift av ämbetskrivelse till skolöverstyrelsen.

Hos Kungl. Maj:t hava beträffande åtskilliga småskollärarynnor, som före tillträddandet av sina nuvarande befattningar varit anställda vid statsunderstödda privatläroverks förberedande klasser men entledigats på grund av nämnda klassers avveckling i samband med genomförandet av den år 1927 beslutade omorganisationen av det högre skolväsendet, underdåniga ansökningar gjorts om rätt för nämnda lärarynnor att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig viss tid av sin tjänstgöring vid sagda förberedande klasser.

I ärendet hava utlåtanden avgivits den 12 och 16 augusti samt den 4 och 18 oktober 1932 av skolöverstyrelsen ävensom den 2 november 1932 av statskontoret.

Kungl. Maj:t förklarar på grund av kungörelsen den 29 april 1932 (nr 96) om tjänsteårsberäkning för småskollärarynnor, vilka varit anställda vid privatläroverkens förberedande klasser, att nedan angivna personer må för uppflyttning i högre lönegrad såsom småskollärarynnor tillgodoräkna sig följande tider av föregående tjänstgöring vid privatläroverk, nämligen:

småskollärarynnan vid Karlstads stads folkskolor Karin Håkansson, född Pettersson, femton år av den tid, hon tjänstgjort vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor,

Detta får jag, på nådigaste befallning, meddela skolöverstyrelsen för kännedom och vederbörandes underrättande.

Stockholm den 18 november 1932.

ARTHUR ENGBERG.

Nils Löwbeer.

Rätt avskrivet betygar på tjänstens vägnar

GUSTAF REDELIUS.

Rätt avskrivet intyga:

KARIN MIDE.

AGNES ANDERSSON.

Rätt avskrivet av avskrift betygar:

AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1933.

§ 178.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av folkskolestyrelsen gjord framställning om anslag för bestridande av de med småskollärarinnan Karin Håkanssons uppflyttning i fjärde lönegraden förenade kommunala utgifterna under åren 1930, 1931, 1932 och 1933.

Efter tagen del av handlingarna beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja anslag av 677 kronor 64 öre att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 49.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning om anslag för bestridande av de med småskollärarinnan Karin Håkanssons uppflyttning i fjärde lönegraden förenade kommunala utgifterna under vissa år beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor
framställning om godkännande av dess beslut angående in-
rättande från och med höstterminen 1933 vid läroverket
av en realskolelinje.**

Till Ordföranden i Karlstads Stadsfullmäktige.

Härmed översändes till Stadsfullmäktige bifogade protokollsutdrag från styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

Karlstad den 2 mars 1933.

ERNST LUNDHOLM.

Skolstyrelsens ordförande.

*Utdrag ur protokoll hållet vid samman-
träde med styrelsen för Karlstads högre elemen-
tarläroverk för flickor den 23 februari 1933.*

§ 2.

Förelåg den utredning beträffande kurs- och timplaner samt lokalbehov för den planerade realskolelinjen, som av föreståndarinnan verkställets i enlighet med styrelsebeslutet av den 15 nov. 1932, och beslöt styrelsen att från och med höstterminen 1933 inrätta en realskolelinje, byggd på klass 27, och skulle till Kungl. Skolöverstyrelsen inskickas den promemoria i ärendet, som av föreståndarinnan uppsatts.

Det skulle till protokollet antecknas, att den i styrelseprotokoll av den 30 jan. 1933 gjorda ansökan om statsanslag även skulle omfatta denna realskolelinje.

§ 3.

Det i föregående paragraf omnämnda beslutet skulle till Stadsfullmäktige översändas med hemställan om dess godkännande.

Beträffande beslutets ekonomiska konsekvenser för det närmaste året kan meddelas, att den enda merkostnad för staden, som för närvarande kan tänkas ifrågakomma, utgöres i andelar i lärarinneavlöningar för den nya avdelningen.

Merkostnaden för det närmaste läsåret skulle belöpa sig på maximum 2,600 kr., varav som fyllnadsanslag för år 1933 1,180 kr. skulle vara erforderliga.

Rätt utdraget betygar

ERNST LUNDHOLM.

Skolstyrelsens ordförande.

P. M.

angående planerad realskolelinje vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

För flickorna i Karlstad är möjligheten att avlägga realexamen avsluten på den grund, att högre allmänna läroverket ej är tillgängligt för dem på realskolestadiet, och dessutom har ett alltför stort elevantal för att ens kunna tänka på att taga emot flickor på detta stadium. Karlstadsflickor, som vilja avlägga realexamen, måste bedriva sina studier i någon av de mindre grannstäderna Arvika eller Kristinehamn eller grannkommunen Skoghall. Stifts- och residensstaden Karlstad saknar möjlighet att ge dem denna utbildning. Flera flickor, som genomgått klass IV⁸ vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor, ha därför övergått till klass III⁴ i Skoghall, gjort den dagliga, tröttande omnibussresan, levt på smörgås mer än halva dagen och slutligen tagit realexamen samt på denna väg, d. v. s. via den mindre grannkommunens, Skoghalls, utbildningsmöjligheter, kommit in i Högre allmänna läroverkets i Karlstads gymnasium med ett års tidsvinst, jämfört med sina kamrater i flickskolan, som från sjunde klass komma in i första ringen av det treåriga gymnasiet.

Tillfälle till realskoleutbildning borde därför rättvisligen givas åt flickor i Karlstad. Den enklaste lösningen av denna fråga har undertecknad ansett vara, att vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor inrätta en realskolelinje med realexamen som mål.

Denna linje borde så intimt som möjligt förenas med flickskolan, utan att flickskolans undervisning därför behöver förryckas. Att som vanligt gör

i skolan, ge undervisning med tanke på normalskolekompetensbetyget men ändå ha ett öga riktat på målet att förbereda vissa flickor, som ämna sig in på gymnasiet efter genomgången 6:e eller 7:e klass, är mindre lyckligt. Man får särskilt i språkundervisningen tänka på att lägga undervisningen så, att den preparerar eventuella gymnasister. I franska t. ex. måste vi numera gå igenom de tre konjugationerna av verben första läsåret (VI⁸) i stället för endast den första konjugationen, vilket senare är pedagogiskt värdefullare, då vi ju i flickskolan ha 3 år till franskans studium.

Realskolelinjen vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor skulle bliva 3-årig och byggas på klass II⁷, och därigenom skulle ovan nämnda jämte en del andra olägenheter försvinna.

Efter genomgången av denna klass delas eleverna i två grupper, den ena gruppen fortsätter flickskolelinjen, den andra övergår till realskolelinjen.

Under de första två läsåren vid den 7-klassiga flickskolan äro kurserna lagda, så att de lämpligen kunna bilda en god grund för en 3-årig realskolelinje. Det blir alltså i realiteten i en 5-årig realskola, eleverna på denna linje förberedas till realexamen. Visserligen blir arbetet något drygare i de tre realskoleklasserna, men som denna linje endast är ämnad för de verkligt studieintresserade och studiebegåvade, betyder detta ingenting.

Som eleverna under skolgången i I⁷ och II⁷ inhämtat ganska grundliga kunskaper i svenska, matematik och tyska, bör denna linje bli och blir även betydligt lättare för flickorna än den 4-åriga realskolan, även om man tar med i räkningen, att eleverna där äro ett år äldre.

En kraftig gallring måste emellertid göras bland eleverna vid intagning i I^R. Skulle det sedan visa sig, att några ej orka med studierna där, finns ju för dessa alltid möjlighet att utan vidare gå över till flickskolelinjen igen. Erfarenheten har redan visat, att åtskilliga av de flickor, som så frejdigt vid höstterminens början anmäla sitt inträde i den förberedande gymnasiekursen, som nu anordnas vid skolan, lika glada anmäla sitt utträde ur kursen vid vårterminens början för att helt egna sig åt flickskolearbetet.

Psykologiskt sett tycks detta åtgörande ej göra dem någonting. De hade ju ej lämnat skolan! Värre hade det säkert känts, om de redan kommit in på gymnasiet, funnit sig ej orka med studierna där och så måst återgå till flickskolan igen. Övergång från flickskolelinjen till realskolelinjen kan därmed ej ske utan privatläsning och tentamen.

Ovan nämnda anordning av realskolelinjen medför flera fördelar för de flickor, som ämna avlägga studentexamen.

1. De vinna ett år.
2. Ansträngningen under den ömtåligaste åldern avspännes genom skolgången i I⁷ och II⁷.
3. Flickor, som ej visa sig orka med högre studier, ha tillfälle att på ett tidigare stadium återgå till flickskolelinjen.
4. Begåvade flickor, vilka i likhet med vad nu är fallet, uppnått tidsvinst genom att hoppa över en klass, kunna genom att gå igenom realskolelinjen och sedan inträda i klass VII, få normalskolekompetens ett år tidigare och detta med mindre risk för överansträngning.

Vad skolan i sin helhet vinner kan sammanfattas i nedanstående punkter.

1. Den kan taga emot barn ur familjer, som komma från kommuner med endast realskola och placera dessa på realskolelinjen.
2. Den samarbetar lättare med de privata samskolorna ute i länet, t. ex. Uddeholms privata samskola, där flickorna under de första skolåren tillsammans med gossarna läsa realskolans kurser, därefter under det sista året i Uddeholms samskola förberedas för kurserna vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor, och så åter måste läsa realskolans kurser i matematik, fysik och kemi i den förberedande gymnasieavdelningen, om de tänka sig övergå till gymnasiet.
3. Undervisningen i flickskolan behöver ej förryckas för att tjäna ett dubbelt mål, normalskolekompetensens erhållande och eventuell förberedelse för gymnasium.

Till slut får framhållas det för samhället viktigaste skälet för den föreslagna linjen, nämligen att länets stifts- och residensstad därigenom vis à vis flickornas utbildning blir lika väl rustad som t. ex. grannstaden Kristinehamn och grannkommunen Skoghall, vilka båda samhällen ha möjlighet till realexamen för sina flickor.

Undertecknad överlämnar härmed timplan och kursplan för den 3-åriga realskolelinjen och föreslår Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor att vid ansökan om statsunderstöd för år 1933—1934 anhålla att det sökta anslaget även måtte avse realskolelinje vid skolan.

Karlstad den 23 februari 1933.

EDIT AHRENLÖF.

Föreståndarinna.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1933.

§ 176.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning om godkännande av dess beslut angående inrättande från och med höstterminen 1933 vid läroverket av en realskolelinje, byggd på klass 27. Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att godkänna flickskolestyrelsens ifrågavarande beslut; samt att till täckande av för ändamålet erforderliga kostnader under år 1933 bevilja anslag av 1,180 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 50.

Beredningsutskottet hade att yttra sig över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om godkännande av dess beslut angående inrättande från och med höstterminen 1933 vid läroverket av en realskolelinje.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Herr Strandmans motion om anslag av 250 kronor till Sveriges Studerande Ungdoms Helykterhetsförbund såsom bidrag till anordnande av förbundsmöte i Karlstad under år 1933.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sveriges Studerande Ungdoms Helykterhetsförbund (S. S. U. H.) kommer instundande midsommar att avhålla sitt förbundsmöte för året i Karlstad.

De anstalter, som måste träffas för anordnandet, medföra givetvis dryga kostnader för såväl förbundet i sin helhet som för de lokala föreningarna här i staden och för varje enskild deltagare.

För att i möjligaste mån förbilliga vistelsen i vårt samhälle, komma föreningarna här att vidtaga en del därför avsedda anordningar.

Vi tillåta oss i detta sammanhang erinra om det sakförhållandet, att eleverna vid läroverken och andra utbildningsanstalter numera ej längre rekryteras enbart bland de ekonomiskt välsituerade utan även och icke minst från de mindre bemedlade hemmen.

I anslutning till dessa förbundsmöten brukar en serie föredrag anordnas i sociala och nykterhetsfrågor av kända och erkända föreläsare. Detta medför också kostnader.

Slutligen vilja vi peka på det sociala arbete, som S. S. U. H. nedlägger genom sin barnkoloniverksamhet för friska barn från tuberkulöst smittade hem, varav även Karlstad drager fördel. En av S. S. U. H:s barnkolonier är också belägen i Värmland vid Edsbjörke i Sunne.

Som hjälp till gäldandet av nödiga anordningar drista vi vördsammast anhålla, att Stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag av tvåhundrafemtio (250: —) kronor för detta ändamål.

I de städer, där S. S. U. H. anordnat förbundsmöten under senare år och kommunala anslag begärts ha sådana beviljats. Så var fallet i Hudiksvall 1931 och i Jönköping 1932, där stadsfullmäktige anvisade bidrag på 250 resp. 200 kr.

Med hänvisning till ovanstående anhålla vi alltså vördsamt, att Stadsfullmäktige ville bifalla denna vår framställning.

Karlstad den 1 mars 1933.

För Förbundsmötesbestyrelsen 1933.

G. BENGTZELIUS.

Ordförande.

Sigurd W. Lindell.

Sekreterare.

Upptages som motion:

ERNST STRANDMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1933.

§ 177.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av herr Strandman såsom motion upptagen ansökan att fullmäktige ville bevilja anslag av 250 kronor till Sveriges Studerande Ungdoms Hellykterhetsförbund såsom bidrag till anordnande av förbundsmöte i Karlstad under år 1933.

Kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja förbundet anslag av 250 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 51.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över herr Strandmans motion om anslag till Sveriges Studerande Ungdoms Helykterhetsförbund såsom bidrag till anordnande av förbundsmöte i Karlstad under år 1933, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om arvode till länsarkitekten Conny Nyquist för uppgörande av förslag och ritningar till inredning av gamla skolans lokaler.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1933.

§ 181.

Angående arvode till länsarkitekten Conny Nyquist för uppgörande av förslag och ritningar till inredning av gamla skolans lokaler hade från folkskolestyrelsen inkommit så lydande handlingar:

»Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 7 mars 1933.

§ 20. Följande skrivelse hade inkommit:

Avskrift.

LÄNSARKITEKTEN
I VÄRMLANDS OCH ÖREBRÖ LÄN.

Till Karlstads Folkskolestyrelsens byggnads- och ekonominämnd.

Undertecknad har under hand till folkskolinspektören A. Rydborg framställt såsom önskemål, att det av mig nedlagda arbetet med rådgivning, förslag och ritningar för sådan inredning av gamla skolans lokaler, som icke ävilat byggnadskommittén, måtte honoreras.

Enligt protokollsutdrag den 31 januari 1933 har nämnden i anledning härav beslutat anhålla om skriftlig och specificerad framställning i ärendet och får jag för den skull anföra följande.

Det har synt mig önskvärt, att i möjligaste mån genom samarbete med folkskoleinspektören, vinna samklang mellan den lösa inredningen och byggnadens utformning, ehuru sådant uppdrag icke lämnats mig av nämnden. I följande arbeten har jag emellertid deltagit med ritningar, utredningar eller rådgivning.

För inredning av gymnastiksalen har lämnats uppställningsritningar, att läggas till grund för leverantörens förslag till attiralj, varefter detta förslag sedermera i samråd med inspektören och resp. speciallärare granskats och ändrats. Vid uppsättningsarbetet har slutligen vidtagits den ytterligare modifiering, omplacering samt övervakning av arbetet, jag ansett erforderligt.

För inredning av skolköksavdelningen har lämnats uppställnings- och detaljritningar till diverse materialskåp, serveringsskåp, städskåp och klädskåp, varjämte råd och anvisningar lämnats till diverse utrustningsdetaljer.

För inredning av naturkunnighetssalen har lämnats uppställningsritning till bänkanordning, granskats detaljritning härtill samt lämnats råd och anvisning angående övrig inredning i salen och i samlingarna.

För inredning rörande skåp i övriga salar har lämnats råd angående utformning och placering; till skåp för gymnastikskor i avklädningsrum jämväl ritning.

För belysningsanordningarna i samtliga lokaler och utvändigt har förslag granskats och modifierats.

Att i övrigt närmare specificera vad som lämnats i form av råd och anvisningar, synes mig svårt, utan har jag härvidlag att hänvisa till vad folkskoleinspektören därtill kan anföra.

För egen del har jag ansett ett arvode av 600 kronor för sålunda nedlagt arbete icke vara oskäligt.

Karlstad i februari 1933.

CONNY NYQUIST.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.

På grund härav hade byggnads- och ekonominämnden beslutat att hos folkskolestyrelsen förorda bifall till framställningen. Enär anslag för oförutsedda utgifter icke finnes upptaget i folkskolestyrelsens ordinarie utgifts- och inkomststat hade nämnden dessutom beslutat föreslå styrelsen att hos drätselkammaren anhålla om anslag för ifrågavarande ändamål.

Folkskolestyrelsen beslöt nu i överensstämmelse med byggnads- och ekonominämndens förslag.

Som ovan.

In fidem:

AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 10 mars 1933 klockan 1 e. m.

ANDERS LÖFBERG.

J. A. FRIMODIG.

J. WASTLUND.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.»

Kammaren beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte till ifrågavarande arvodes gäldande bevilja folkskolestyrelsen anslag av 600 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 52.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om arvode till länsarkitekten Conny Nyquist för uppgörande av förslag och ritningar till inredning av gamla skolans lokaler, beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Drätselkammarens framställning om anslag av 275 kronor
till Karlstads Husmodersförening för anordnande av
undervisning i klädsömnad.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 27 mars 1933.*

§ 180.

Från Karlstads Husmodersförening hade angående anslag för anordnande av undervisning i klädsömnad inkommit en så lydande framställning:

»Till Drätselkammaren.

Karlstads Husmodersförening anhåller härmed vördsamt om ett litet understöd för de kurser, som föreningen anordnat för att under nuvarande brydsamma tider i någon mån hjälpa yngre kvinnor över en del svårigheter. Kurserna avse närmast att genom undervisning i klädsömnad skaffa dessa en för hemmet nödvändig färdighet men därjämte att genom sysselsättning i arbete undandraga dem sämre inflytelser och giva litet innehåll åt en ofta påtvingad arbetslöshet. Saken är nämligen den, att dessa kurser visat sig särskilt omfattas med stort intresse av arbetslösa. Föreningen hade beräknat en kurs för fjorton personer två dagar i veckan om 2 timmar om dagen under sex veckor. För en sådan kurs hade föreningen fått ett understöd av kyrkorådet å 120 kronor. Då planen genom oväntat stor tillslutning svälde ut så, att tre kurser samtidigt måste anordnas, lyckades föreningen skaffa sig hjälp av Frimurarelogen i staden med 100 kronor. Emellertid räcka dessa bidrag icke till omkostnaderna och föreningen saknar tillgångar, som kunna disponeras för ändamålet. Arvoden till lärarinnorna utgöra 96 kronor för varje kurs. En del nödiga materialier hava åtskilliga av stadens affärsmän godhetsfullt lämnat till reducerade priser. Men åtskilligt måste köpas. Visserligen hade det varit meningen, att kursdeltagarna skulle själva medhava eller bekosta erforderliga materialier. Denna tanke har emellertid icke kunnat upprätthållas, då en stor del av dem sakna ekonomiska möjligheter därtill under dessa svåra tider. Föreningens utgifter hava blivit mycket större än den beräknat för ifrågavarande arbete. Då detta under

nuvarande tider väl får anses stå i god samklang med vissa samhällets åtgärder för de av depressionen träffade, vågar föreningen hos Drättselkammaren begära ett understöd av tvåhundra- och trettio kronor, som anses erforderliga.

Karlstad den 20 mars 1933.

ANNA LUNDBLAD

ordf.

Då ändamålet med ifrågavarande undervisning finge anses synnerligen behjärtansvärt, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige med bifall till ansökningsen måtte bevilja Husmodersföreningen anslag av 275 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 53.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande över drättselkammarens framställning om anslag till Karlstads Husmodersförening för anordnande av undervisning i klädsömnad, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drättselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag för anordnande av ytterligare nödhjälpsarbeten.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1933.

§ 179.

Angående anordnande av ytterligare nödhjälpsarbeten hade från byggnadschefen inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

I och för beredande av ytterligare arbetstillfälle under mars och början av april månader, innan tjällossningen medger påbörjandet av vanliga gatu- och vägarbeten, anser jag det vara lämpligt att fortsätta med de reparationer av strandskoningarne utmed Klarälven, för vilka anslag i årets stat upptagits med Kr. 15,000:—.

De nödvändiga arbeten, som inom ramen av detta anslag kunnat utföras vid Sundsta-stranden, Koloniträdgårdarna, nedanför östra bron, vid vattenverket m. fl. platser, äro nu i det närmaste färdiga.

Mycket ytterligare erforderligt reparationsarbete finnes emellertid å strandskoningarne och en hel del sådant arbete har visat sig nödvändigt och överhuvud tagit möjliggjorts just nu genom att älvens vattenstånd under senare tiden sjunkit avsevärt.

Ett ytterligare förslagsanslag av 6,000:— kronor för arbeten, som kunna utföras innan älven börjar stiga tillstyrkes därför.

Karlstad den 16 mars 1933.

ERIK BJÖRKMAN.»

Då ifrågavarande arbeten lämpligen borde fortsättas under den angivna tiden, hade kammaren funnit sig böra bemyndiga byggnadschefen att utföra desamma samt beslöt nu hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte godkänna den vidtagna åtgärden samt för ändamålet bevilja förslagsanslag av 6,000 kronor att utgå ur det av landstinget staden beviljade bidrag till lindrande av oförvårdad arbetslöshet.

Som ovan.

In fidem:
H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 54.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för anordnande av ytterligare nödhjälpsarbeten, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplan för den del av norra stadsområdet, som är belägen öster om Rudsvägen.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 10 februari 1933.

§ 54.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till stadsplan för den del av norra stadsområdet i Karlstad, som är belägen öster om Rudsvägen, hållits för granskning tillgängliga å stadsingenjörskontoret här i staden från och med den 31 december 1932 till och med den 9 februari 1933, därom kungörelse införts i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad förstnämnda dag och skriftliga underrättelser i rekommenderade brev med allmänna posten under tiden 30 december 1932—2 januari 1933 tillställts samtliga av förslaget berörde för nämnden kände markägare.

De till förslaget hörande stadsplanebestämmelserna jämte beskrivning lydte sålunda:

»Förslag till stadsplanebestämmelser för den del av Norrstrand i Karlstad, som är belägen öster om Rudsvägen.

§ 1.

Med prickning betecknade kvartersområden få icke bebyggas.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med OB få endast byggnader för allmänt ändamål uppföras.

§ 3.

För kvartersmark betecknad med F skola följande bestämmelser gälla: Inga andra byggnader än friliggande bostadshus med därtill hörande uthus få uppföras.

Byggnader å en och samma tomt få icke upptaga större sammanlagd areal än $\frac{1}{4}$ av tomtytan. Bostadshus får icke upptaga större areal än 150 kvadratmeter och icke uppföras till större höjd än 8 meter till taklisten och 10,5 meter till taknocken samt icke innehålla flera än två våningar, vindsvåning inräknad. Å varje tomt får endast ett bostadshus uppföras; dock kan byggnadsnämnden, då tomtytans form och storlek sådant medgiver, tillåta uppförandet av ytterligare ett bostadshus. Bostadshus (huvudbyggnad) skall i allmänhet förläggas invid gata, förgård eller annan byggnadslinje. Bostadshus får icke förläggas närmare tomtgräns än 6 meter; dock kan detta avstånd minskas till 4,5 meter, om byggnadsnämnden finner detta kunna ske utan olägenhet för granne. Bostadshus å samma tomt få icke förläggas närmare varandra än 9 meter. För tomter bebyggda före den 1 januari 1933 må dock byggnadsnämnden, under beaktande av att dagerförhållandena väl tillgodoses, kunna medgiva mindre avstånd mellan hus, än nu nämnts, dock ej mindre än 6 meter. Bostadshus och uthus få icke förläggas närmare varandra än 6 meter. Uthus får icke, såvida det ej sammanbygges med annat uthus i tomtgräns och brandmurarna täcka varandra, läggas närmare sådan gräns än 3 meter, icke upptaga större areal än 20 kvadratmeter och icke uppföras till större höjd än 2,5 meter till taklisten och 3,5 meter till taknocken.

Med iakttagande av här angivna bestämmelser äger byggnadsnämnden att i samband med beviljande av byggnadslov meddela närmare föreskrifter beträffande bostadshusens och uthusens lägen å tomt.

§ 4.

För kvartersmark betecknad med Ö skola med här nedan angivna undantag gälla samma bestämmelser som för kvartersmark betecknad med F. Bostadshus få, därest de uppföras i två hela våningar och byggnaderna givas ett enhetligt utseende, sammankopplas två och två i tomtgräns. Bestämmelsen angående en största planyta av 150 kvadratmeter för bostadshus skall ej äga tillämpning, utan äger byggnadsnämnden att i avseende härå för varje särskilt fall pröva, vad som med hänsyn till kvarterets lämpliga bebyggande kan medgivas.

§ 5.

För kvartersmark betecknad med AJ skola beträffande bostadshus förutom vad här nedan angivits gälla samma bestämmelser som för sådan byggnad å kvartersmark betecknad med Ö.

Byggnader för industri få uppföras, där byggnadsnämnden efter hälsovårdsnämndens hörande finner sådana byggnader icke medföra olägenheter med hänsyn till stadsbilden och trevnaden inom området.

Tomt får icke bebyggas till mer än $\frac{1}{3}$ av ytan. Industribyggnad får icke uppföras till större höjd än 8 meter, icke förläggas närmare bostadshus än 12 meter och icke närmare tomtgräns mot granne än 4,5 meter, såvida den ej i tomtgräns sammanbygges med annan industribyggnad.

§ 6.

För kvartersmark betecknad med B skola följande bestämmelser gälla. Byggnader må sammanbyggas i grupper på sätt som byggnadsnämnden bestämmer. Byggnad skall uppföras i två våningar och givas samma taklisthöjd som angränsande byggnad. Taklisten får icke läggas högre än 8 meter från marken och taknocken ej högre än 11,5 meter. Vinden får icke inredas. Högst $\frac{1}{3}$ av tomtytan får bebyggas.

Om uthus skola förekomma, skola de förläggas enligt byggnadsnämndens anvisning. De få icke upptaga större areal än 20 kvadratmeter och icke uppföras till större höjd än 2,5 meter till taklisten och 3,5 meter till taknocken.

§ 7.

För kvartersmark betecknad med S II skola med här nedan angivna undantag gälla samma bestämmelser som för kvartersmark betecknad med B. Byggnaderna skola med varandra sammanbyggas i tomtgräns och taklisterna i en och samma huslänga givas samma höjd.

Vinden får icke inredas till mer än $\frac{1}{3}$ av sin yta.

§ 8.

Å kvartersmark betecknad med S III skola uppföras sammanbyggda bostads- eller affärshus av sten i tre våningar, oberäknat vindsvåning. Husen få icke uppföras till större höjd än 11,2 meter till taklisterna och 15 meter till taknocken. Taklisterna i en och samma huslänga skola givas samma höjd. Vinden får icke inredas till mer än $\frac{1}{2}$ av sin yta.

§ 9.

Å kvartersmark betecknad med G få ej andra byggnader uppföras än sådana som äro avsedda till förvaring eller för reparationer av automobiler eller ock till försäljning av motorbränsle och därmed sammanhörande förnödenheter, avsedda för motordrift.

Dessa byggnader få ej uppföras i mer än två våningar och till högst 8 meters höjd.

§ 10.

Inom det område, dessa bestämmelser avse, få byggnader för industriellt ändamål icke uppföras annat än där sådant här ovan angivits.

Garagebyggnader rymmande mer än tre automobiler räknas till industribyggnader.

§ 11.

Område betecknat med kors är avsett till begravningsplats, och får å detta område icke uppföras annan byggnad, än som med platsens ändamål äger sammanhang.

§ 12.

Där ett avstånd mellan hus av minst 12 meter är betryggat genom prickat område, må hus läggas så nära tomtgräns som 2 meter med fönster-rätt ditåt.

§ 13.

Gator skola utläggas till de höjder, som påtecknats stadsplanekartan, och anordnas med planteringar, där sådant å kartan angivits.»

»Beskrivning över

Förslag till stadsplan för Norrstrand i Karlstad uppgjort åren 1918—1933

av G. Lovén

Stadsingenjör.

Förslaget är i sina huvuddrag detsamma som ingick i det av Stadsfullmäktige den 16 oktober 1930 godkända preliminära förslaget till stadsplan för hela

Norra stadsområdet. Beskrivning till detta förslag är intaget i stadsfullmäktiges handlingar av nämnda dag. Det nu föreliggande förslaget omfattar den östra delen av norra stadsområdet eller den del som är belägen öster om Rudsvägen med undantag av ett triangelformat område begränsat av Rudsvägen, vägen till nya begravningsplatsen och stadsgränsen.

De väsentliga förändringar som vidtagits äro följande.

Det för offentliga byggnader förut avsedda området söder om Kv. Länsmannen har i stället avsatts för idrottsliga ändamål.

De södra delarna av förutnämnda Kv. och Kvarteret Fogden hava erhållit bestämmelser, som möjliggöra ett mera ekonomiskt utnyttjande av marken än vad det förra förslaget gjorde. Den förmånliga belägenheten intill idrottsplats och plantering blir härigenom bättre utnyttjad. Liknande är förhållandet med den mot planteringen ifråga vättande delen av Kv. Svängom.

Skolområdet i Kv. Skolmästaren är utökat i konsekvens med att det förut till folkskola tilltänkta området nu avsatts till idrott som nämnts.

De kvartersdelar som kransa det nu avsatta skolområdet hava erhållit bestämmelser för mera öppet byggnadssätt än vad förut var tänkt. Detta för att de närmast liggande husen skola erhålla bästa möjliga solbelysningsförhållanden, oaktat marken kan tämligen intensivt utnyttjas och för att de skolgården kransande husen ej skola vänta med sina huvudfasader ditåt där säkerligen ett visst larm uppstår under barnens lekar.

För en hel del kvarterspartier belägna utmed de större gatorna har ett något kraftigare utnyttjande av marken möjliggjorts än vad förut ställts i utsikt.

Några smärre gator hava upptagits för att säkerställa utfartsväg för en del tomter som i annat fall endast genom speciell tomtindelning skulle hava erhållit sådan.

Karlstad i februari 1933.

G. LOVÉN,
stadsingenjör.»

Intill denna dag hade till nämnden inkommit följande skriftliga anmärkningar och yttranden över förslaget:

»Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Mot det föreliggande förslaget till stadsplan för en del av norra stadsområdet i Karlstad, som är belägen öster om Rudsvägen får undertecknade bolag i egenskap av ägare till byggnadsplatsen N:o 3 b inom Klarastrand, Karlstad, eller stadsägan N:o 1124 framställa erinran i följande hänseende.

Byggnadsbestämmelserna upptaga en föreskrift, att uthus ej får uppföras å nämnda fastighet till större areal än 20 kvm. Å byggnadsplatsen finnas för närvarande uppförda dels ett större uthus, inrymmande ved- och vistusbodar, dels ock ett avträde, av vilka det senare just upptager nämnda markyta. Skulle det förra huset nedrivras eller avbrinna, finge enligt åberopade föreskrift något nytt uppenbarligen ej uppföras i dess ställe. En dylik situation skulle för bostadshusets innevånare medföra oöverkomliga svårigheter. Någon annan plats för ifrågavarande byggnader ej kan uppvisas, och fastighetens läge invid Klarälven med dess tidvis betydande vattenföring omöjliggör att i en källarvåning under boningshuset inreda ved- och vistusbodar, som kunde tjäna sitt ändamål.

Frågan är av stor betydelse, då ju boningshuset inrymmer 11 bostadslägenheter om tillsammans 22 rum och kök.

På grund av vad sålunda anförts, få vi hemställa, antingen att den anmärkta föreskriften helt må utgå *eller* ock att för byggnadsplatsen ifråga medgives, att den framdeles må bebyggas i den utsträckning redan skett.

Uddeholm den 23 januari 1933.

NORDMARK—KLARÄLVENS JÄRNVÄGS AKTIEBOLAG.

E. M. Troili.»

»Till Byggnadsnämnden.

Över det förslag till väg, som uppgjorts av Stadsingeniören och varav jag tagit del och varigenom den mig tillhöriga fastigheten Erikstad N:o 45 skulle så betydligt minskas, att jag därav skulle lida avsevärd skada och förlust, ity att tomten blir så liten, att jag icke kan verkställa den tilltänkta nybyggnaden får jag härmed anföra besvär.

Skulle stadsingeniörens förslag gillas, så kommer vägen från stora landsvägen att ligga intill husets stenfot och icke obetydligt högre än densamma, vilket helt naturligt är till skada.

För att jag skulle kunna undvika den härigenom uppkomna skadan och förlusten, så vore ett sätt att staden köpte fastigheten av mig.

Ett annat sätt, som bör vara betydligt billigare är, att arealen efter stora landsvägen, som borttages från min tomt uttages av korsvägen och lägges till min tomt samt korsvägen uttages av den bredvidliggande *obebbyggda* tomt.

Erikstad den 14 januari 1933.

L. J. ERIKSSON.»

Vid av markägare å stadsingeniörskontoret företagen granskning av förslaget hade framställts följande erinringar och önskemål:

av *J. A. Nobel*, att för kvarteret Brobyggaren måtte tillämpas samma stadsplanebestämmelser som skulle gälla för områden betecknade med Ö, i samband varmed stadsingeniören nu föreslog, *dels* att dylika bestämmelser skulle gälla även för östra delarna av kvarteren Polisen, Korgmakaren och Kamrern samt nordvästra delen av kvarteret Revisorn ävensom för västra delen av kvarteret Tågmästaren, södra delen av kvarteret Banmästaren och nordvästa delen av kvarteret Lokföraren, *dels* att för det område i kvarteret Vakten, som å utställda kartan betecknas med Ö, skulle gälla de stadsplanebestämmelser, som avsågos för områden, betecknade B, *dels* att bredden av de områden i kvarteren Fogden och Länsmannen, som betecknats med B, skulle utökas för möjliggörande av byggnadernas förläggande med sin längdsträckning vinkelrätt mot den utmed södra sidorna löpande gatan;

av *K. G. Eriksson*, att den för närvarande genom det föreslagna kvarteret Polisen löpande vägen måtte utläggas till gata;

av *S. P. Florell*, *Aktiebolaget Resdr. och Aktiebolaget Walfrid Svensson & C:o*, att vissa ändringar måtte företagas i avseende å det föreslagna kvarteret Åkaren;

av *P. A. Blomqvist*, att en utfartsled norrut från hans fastighet i kvarteret Svängom måtte upptagas;

av *H. Carlsson*, att gatan längs norra delen av kvarteren Fogden och Länsmannen måtte breddas till 9 meter;

av A. G. Moll, att förgården längs västra sidan av hans fastighet i kvarteret Lokföråren måtte minskas i enlighet med anteckning å den till överlåtelsehandling angående gatumark hörande karta; samt

av Svensk-Engelska Mineraloljebolaget, att stadsplanebestämmelserna för bolagets fastighet i kvarteret Svängom måtte ändras.

I anledning av sålunda inkomna anmärkningar och framställda erinringar beslöt byggnadsnämnden:

a) i avseende å kvarteret Akaren:

att en gata skulle upptagas från Hantverksgatan söderut till mitten av kvarteret och stadsplanebestämmelserna i sammanhang härmed jämkas, samt i övrigt vissa jämkningar ske i huvudsaklig överensstämmelse med en av stadsingeniören nu företedd skiss;

b) i avseende å kvarteret Svängom:

att från mitten av kvarterets norra gräns skulle upptagas en väg söderut på en sträcka, motsvarande ett tomt djup, att stadsplanebestämmelserna skulle ändras i sammanhang härmed, samt att stadsplanebestämmelserna för nordöstra delen av samma kvarter skulle ändras;

c) i avseende å stadsplanebestämmelserna:

att tillmötesgå J. A. Nobels och stadsingeniörens uttalade önskemål.

Övriga erinringar mot förslaget beslöt byggnadsnämnden lämna utan avseende.

För att höras i anledning av de sålunda beslutade ändringsförslagen skulle vederbörande markägare kallas till inställelse inför byggnadsnämnden å dess ordinarie sammanträde fredagen den 10 mars 1933 kl. 5,30.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 10 mars 1933.

§ 69.

I ärendet under § 54 i protokollet för den 10 februari 1933 angående förslag till stadsplan för den öster om Rudsvägen belägna delen av Norra

stadsområdet hade i anledning av i nyssnämnda § antecknade erinringar mot förslaget utarbetats förslag till vissa ändringar däri och hade den 2 mars 1933 i rekommenderade brev med allmänna posten till samtliga av ändringsförslaget berörde rättsägare utsänts en så lydande

»K A L L E L S E.

Sedan i anledning av framställda erinringar mot det förslag till stadsplan för den öster om Rudsvägen belägna delen av Norra stadsområdet, som enligt Eder tidigare tillställt meddelande funnits till påseende tillgängligt å stadsingeniörskontoret härstädes, utarbetats vissa Eder berörande ändringsförslag, varder Ni härigenom kallad till inställelse inför Byggnadsnämnden å magistratens sessionsrum i rådhuset fredagen den 10 mars 1933 kl. 5,30 e. m. för att taga del av berörda ändringsförslag och avgiva Edert yttrande över desamma.

Karlstad den 2 mars 1933.

BYGGNADSNÄMNDEN.»

Då ärendet nu till handläggning företogs, inställde sig åtskilliga rättsägare, för vilka de föreslagna ändringarna utvisades, varvid förekom följande:

a) *i avseende å kvarteret Åkaren:*

Skräddarmästaren J. D. Svensson såsom delägare av stadsägorna N:ris 1083 och 1084 förklarade sig helst se, att den nu föreslagna gatan från mitten av kvarterets norra gräns inåt kvarteret slopades.

Direktören K. A. Jakobsson och verkmästaren K. F. Rabe såsom styrelseledamöter i Aktiebolaget Resår, ägare till stadsägorna N:ris 1089 och 1089 A, hemställde om sådan ändring av förslaget, att begränsningslinjen för det för bebyggande tillåtna området finge neddragas till en meter från Svinbäcksvägen.

Övriga tillstädeskomna rättsägare godsägaren Anders Andersson, modellsnickaren August Nyhlén, snickaren Otto Aronsson, åkeriägaren K. J. Öqvist, C. Lindén för Elis Widéns sterbhus, byggnadsförmannen K. H. Johansson, järnsvarvaren Johannes Johansson och verkmästaren S. P. Florell förklarade sig icke hava något att erinra mot de nu föreslagna ändringarna.

Byggnadsnämnden beslöt för sin del godkänna ändringsförslaget med den av Aktiebolaget Resår påyrkade jämkningen.

b) *i avseende å kvarleret Svängom:*

Av de tillstädeskomna rättsägarna, handelsbiträdet Elsa Larsson genom Karl Larsson såsom befullmäktigat ombud, A. G. Anderssons sterbhus genom Gustaf Cervén, målarmästaren Axel Algot Svensson, byggnadssnickaren P. A. Blomqvist, verkmästaren E. E. Bäcklund genom Gustaf Bäcklund, exekutionsvaktmästaren E. G. Karlsson och handlanden Anna Saam genom Reinhold Saam, framställdes ingen erinran mot det föreliggande ändringsförslaget; och fann byggnadsnämnden skäligt för sin del godkänna detsamma.

c) *i avseende å stadsplanebestämmelserna:*

Följande rättsägare hade tillstädeskommit, nämligen ingenjören J. A. Nobel, Fredrik Flodin, handlanden Gustaf Jansson, löjtnanten J. N. Gätje, skomakeriarbetaren J. S. P. Johansson, f. poliskonstapeln A. Y. Nilsson, fabriksarbetaren Adolf Nilsson, snickaren P. J. N. Backman, snickaren Petrus Backman, snickeriarbetaren J. E. L. Wik, byggnadssnickaren A. G. Lidbäck, målarmästaren K. L. Nordling, borstbindarmästaren Erik Nilsson genom sonen Sven Artur Nilsson, banarbetaren K. E. Skog, bankkamreraren E. N. Svensson, byggmästaren O. Hansson, handlanden A. Hindersson, handlanden Anna Saam genom Reinhold Saam, montören K. A. Cederlöf för egen del och såsom ombud för K. M. Cederlöf och nattvakten Emil Andersson, Elfrid Löfgren för egen del och såsom ombud för Carl Löfgren, tulluppsyningsmannen G. A. Spångberg, snickaren G. A. Backmansamt handelsidkerskan Emma K. Eriksson genom f. gårdägaren L. J. Strandlund såsom befullmäktigat ombud.

Ingen av de sålunda tillstädeskomna rättsägarna framställde någon erinran mot de föreslagna ändringarna i avseende å stadsplanebestämmelserna, men uttalades i detta sammanhang följande önskemål, nämligen av Artur Nilsson, att å den tomt, som komme att motsvara stadsägan N:o 1002 måtte få uppföras verkstadshus efter tomtens norra gräns och av bankkamreraren Svensson, att förgården utmed den genom hans område löpande gatan skulle erhålla samma bredd hela vägen.

Enär byggnadsnämnden fann de sålunda gjorda uttalandena ej föranleda någon ändring i det nu framlagda förslaget till stadsplanebestämmelser, beslöt byggnadsnämnden godkänna förslaget.

Sedan antecknats, att samtliga av förslaget till stadsplan för den öster om Rudsvägen belägna delen av Norra stadsområdet på föreskrivet sätt lämnats tillfälle att yttra sig över förslaget, beslöt byggnadsnämnden överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige ville för sin del antaga stadsplaneförslaget sådant detsamma efter iakttagande av byggnadsnämndens beslut i anledning av framställda anmärkningar föreligger samt därå söka Kungl. Maj:ts fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1933.

§ 175.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag enligt dess protokoll den 10 februari och den 10 mars 1933, §§ 54 och 69, till stadsplan för den del av norra stadsområdet, som är belägen öster om Rudsvägen.

Efter anteckning, att ifrågavarande område innefattade även en mindre del donationsjord, beslöt kammaren, som intet hade att erinra mot förslaget, hos stadsfullmäktige hemställa,

att för sin del antaga ifrågavarande stadsplaneförslag sådant detsamma efter iakttagande av byggnadsnämndens beslut i anledning av framställda anmärkningar föreläge samt därå söka Kungl. Maj:ts fastställelse; samt

att hos Kungl. Maj:t begära tillstånd att i vad beträffande donationsjord få med full äganderätt avyttra tomter och tomtdelar inom det område ifrågavarande förslag omfattade.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 55.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till stadsplan för den del av norra stadsområdet, som är belägen öster om Rudsvägen, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Förslag till ändringar i den av Kungl. Maj:t den 14 december 1928 fastställda arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten i Karlstad.

Till Stadsfullmäktige.

Magistraten avlät den 7 februari 1933 till Drätselkammaren följande framställning:

»Sedan Kungl. Maj:t den 14 december 1928 fastställt den arbetsordning och lönestat för Rådhusrätten och Magistraten i Karlstad, vilken för närvarande är gällande, hava genom ny lagstiftning tillkommit ägodelningsdomare- och inskrivningsdomarebefattningarna, båda enligt sin natur här i staden tillhörande nuvarande andre rådmannens tjänsteåligganden.

I ett flertal städer hava på grund av sålunda åsyftade lagstiftning ändringar skett i resp. arbetsordningar och synes så böra ske även här.

Ytterligare skäl för Karlstads stads vidkommande att nu företaga vissa ändringar i arbetsordningen föreligga emellertid. Den 14 maj 1933 avgår

nuvarande andre rådmannen Rikard Rhodin på grund av uppnådd pensionsålder. I och med den i dagarna färdiga omläggningen av fastighetsböckerna torde arbetsbördan på andre rådmannens tjänst minska. I samma riktning borde verka de med detta års ingång ikraftträdde nya bestämmelserna angående behandlingen av lagfarts- och inteckningsärenden ävensom föreskrifter om uppläggande av bok över förlagsinteckningar.

Jämlikt det i arbetsordningen Magistraten lämnade bemyndigande har Magistraten ansett nödigt bestämma, att enligt överenskommelse mellan borgmästaren, förste rådmannen och stadsnotarien den sistnämnde skulle övertaga protokollsföringen i rannsakningsmål, under det förste rådmannen skulle åta sig konkursdomaregöromålen. Efter denna förändring i arbetsfördelningen åligger stadsnotarien samtliga de göromål, som enligt förut gällande arbetsordning åvilade tredje rådmannen.

Enär med sålunda inträdda förändringar det synes antagligt, att för framtiden arbetsbördan på nuvarande stadsnotarietjänsten blir mera betungande än på nuvarande andre rådmans tjänsten, och då dessutom i tidigare förslag till processreform förutsatts, att inskrivningsdomarebefattningen vid rådhusrätt skulle kunna lämpligen innehavas av en stadsnotarie, har Magistraten tänkt sig en sådan förändring av arbetsordningen, att nuvarande andre rådmans tjänsten gjordes till stadsnotarietjänst och nuvarande stadsnotarietjänsten till andre rådmans tjänst, därvid nuvarande stadsnotarien skulle som andre rådmän bibehållas vid sina nuvarande sysslor.

Därest Drätselkammaren skulle finna sig kunna biträda Magistratens sålunda angivna projekt i fråga om ändringar i arbetsordningen, torde Drätselkammaren lämpligen utse två delegerade att tillsammans med delegerade för Magistraten närmare utarbete de förslag, som finnas erforderliga.»

Den 13 februari beslöt Drätselkammaren utse sin ordförande och vice ordförande Herrar J. A. Håkansson och Th. Pettersson att såsom delegerade tillsammans med Magistratens delegerade borgmästaren Erik Lundblad och rådmannen Gust. E. Berg utarbete förslaget i ärendet.

Till Magistraten har senare överlämnats följande sålunda tillkomna förslag: *Bil. A.*

Till upplysning meddelas, att om förslaget varit ense Herrar Lundblad, Berg och Pettersson, men att Herr Håkansson icke varit i tillfälle deltaga i behandlingen av detsamma.

Magistraten, som för sin del gillat samma förslag, anhåller nu, att Stadsfullmäktige ävenledes ville godkänna detsamma och därå hos Konungen söka nådig fastställelse.

Karlstad den 8 mars 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Bil. A.

Arbetsordning.

§ 2.

Rådhusrättens och magistratens göromål och åligganden fördelas sålunda, att det tillkommer

Borgmästaren:

att ombesörja — — — — — borgmästaren;
 att vara — — — — — magistraten;
 att hava — — — — — expedierande;
 att öppna — — — — — posten;
 att utfärda — — — — — stadsnotarien;
 att förbereda — — — — — upprätta;
 att hava — — — — — densamma;
 att förrätta — — — — — protokoll;
 att uppsätta — — — — — utfärdas;
 att upprätta — — — — — avslutats;
 att hava — — — — — förande; samt
 att vara — — — — — exekutionsväsendet.

Förste rådmannen:

att såsom — — — — — ärenden;
 att föra domböckerna i civila mål och ärenden, ombesörja därtill hörande expedition, lämna uppgifter till prästerskapet samt utfärda på domböckerna grundade bevis;
 att vara konkursdomare;
 att föra — — — — — desamma; samt
 att upprätta — — — — — ärenden.

Andre rådmannen:

att såsom — — — — — ärenden;
 att föra dombok i brottmål, verkställa all till nämnda dombok hörande expedition samt upprätta och expediera uppgifter till straffregistret och prästerskapet ävensom utfärda på nämnda dombok grundade bevis;
 att verkställa — — — — — övervakningsböcker;
 att upprätta — — — — — brottmål;
 att såsom — — — — — borgmästaren;
 att upprätta — — — — — markegången;
 att föra — — — — — uppgifter;
 att vara notarius publicus;
 att hålla — — — — — ärenden; samt
 att hava — — — — — kronoutskylder.

Stadsnotarien:

att såsom — — — — — ärenden;
 att vara ägodelningsdomare;
 att vara inskrivningsdomare;
 att föra protokoll över inskrivningar av tomträtt samt av fång till sådan rätt, inteckningar i tomträtt, inskrivningar av vattenfallsrätt samt av fång till sådan rätt så ock över inteckningar i vattenfallsrätt (tomträttsprotokoll), över ärenden angående förmynderskap och godemanskap (förmynderskapsprotokoll), över äktenskapsförord, över bouppteckningar, testamenten, som vid domstolen bevakas, åtgärder, som avses i 9 Kap. lagen om arv och 8 Kap. lagen om testamente, förordnande eller entledigande av boutredningsman, varom förmäles i lagen om allmänna arvsfonden, samt avhandlingar om lösöre köp (bouppteckningsprotokoll) ävensom över förlagsinteckningar;
 att ombesörja — — — — — uppgifter;
 att föra tomträtts- och vattenfallsböckerna, boken över förlagsinteckningar ävensom det i 6 § lagen den 20 juni 1924 om viss panträtt i spannmål föreskrivna register;
 att föra — — — — — godmanskap;
 att meddela — — — — — böcker; samt
 att i — — — — — förvaras.

Avlöningsstat.**§ 16.**

1. Alla — — — — — protokoll. I den mån redovisning av sportler efter överenskommelse mellan magistraten och drätselkammaren anordnas genom utfärdade expeditioners förseende med lösenmärken, må sådant förfaringssätt vara tillåtet.

2. Vad sålunda — — — — — taga befattning.

Övergångsstadgande.

Nuvarande stadsnotarien Harry Jacobson, vilken jämlikt den av Kungl. Maj:t den 14 December 1928 för rådhusrätten och magistraten fastställda arbetsordningen och på grund av överenskommelse, träffad enligt medgivande i § 4 i samma arbetsordning, bestrider samtliga de göromål, som enligt förestående bestämmelser tillkomma andre rådmannen, skall, för bibehållande av samma göromål, vid nuvarande andre rådmannen R. Rhodins avgång från tjänsten utan ansökan och val inträda som andre rådmän, till följd varav vid rådmannen Rhodins avgång icke andre rådmans tjänsten, utan stadsnotarietjänsten skall förklaras till ansökan ledig.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1933.

§ 182.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över från magistraten inkommet förslag till ändringar i den av Kungl. Maj:t den 14 december 1928 fastställda arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten i Karlstad.

Drätselkammaren, som fann förslaget lämpligt och som utgår ifrån att de göromål, som genom omregleringen tilläggas stadsnotarietjänsten, även efter inkorporeringen med staden av Karlstads socken och vissa delar av

Grava socken skola kunna bestridas av befattningshavare med stadsnotaries tjänsteställning och avlöning, ville förorda förslaget samt beslöt förty hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna nu ifrågavarande ändringsförslag samt därå söka Kungl. Maj:ts stadsfästelse.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 56.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över från magistraten inkommet förslag till ändringar i den av Kungl. Maj:t den 14 december 1928 fastställda arbetsordning och lönestaten för rådhusrätten och magistraten i Karlstad.

Under överläggningen i ärendet framställdes yrkande, att uti ifrågavarande förslag till arbetsordning skulle, i vad avsåge andra rådmannens göromål och åligganden, vidtagas tillägg, så att i vad därom vore föreslaget den andra attsatsen komme att erhålla följande lydelse: »att föra dombok i brottmål samt upprätta förslag till rådhusrättens alla utslag i sådana mål, verkställa all till nämnda dombok hörande expedition samt upprätta och expediera uppgifter till straffregistret och prästerskapet ävensom utfärda på nämnda dombok grundade bevis».

Efter slutad överläggning beslöt utskottet, med bifall till det framställda yrkandet, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte med ovannämnda tillägg bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Disponenten Nils Ericssons ansökan om tillstånd att i huset N:o 19 vid Västra Torggatan få till avhämtning försälja samt i samband därmed idka partihandel med pilsnerdricka klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län, Karlstad.

Jämlikt paragraferna 8 och 11 i Kungl. Förordningen den 11 juli 1919 får jag i min egenskap av tillverkare vid Färjestads Bryggeri härmed vördsammt anhålla om tillstånd att i huset n:r 19, Västra Torggatan i Karlstad till avhämtning få försälja pilsnerdricka samt i samband därmed jämväl idka partihandel av pilsnerdricka.

Detta tillstånd har förut innehafts av Majoren Reinhold Huss som avlidit.

Vid ansökan fogas:

- 1) Åldersbevis.
- 2) Myndighetsbevis.
- 3) Konkursbevis.
- 4) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 27 febr. 1933.

NILS ERICSSON.

Att disponenten Nils Ericsson i Färjestad är känd för ordentlighet samt anses lämplig att handhava och förestå den i omstående ansökan omförmälda försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka betygar;

Karlstad i Karlstads distrikts landsfiskalskontor den 16 mars 1933.

ADOLF MANBY.

Omstående ansökan begränsas att avse tiden till och med 1938 års utgång.

Karlstad den 31 mars 1933.

NILS ERICSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1933.

§ 173.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av disponenten Nils Ericsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i huset N:o 19 vid Västra Torggatan här i staden idka försäljning av pilsnerdricka till avhämtning samt i samband därmed jämväl driva partihandel med pilsnerdricka.

Sedan antecknats, *dels* att enahanda tillstånd förut innehafts av majoren Reinhold Huss, vilken avlidit, *dels* att enligt påskrift å ansökningen densamma begränsats att avse tiden till och med 1938 utgång, beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka det sökta tillståndets beviljande att i enlighet med ansökningshandlingens innehåll gälla från den tid, tillståndet för majoren Huss' sterbhus upphör, till och med 1938 års utgång.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 57.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av disponenten Nils Ericsson hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att i huset N:o 19 vid Västra Torggatan få till avhämtning försälja samt i samband därmed idka partihandel med pilsnerdricka klass II.

Uti ärendet hade nykterhetsnämnden avgivit infordrat utlåtande, och beslöt beredningsutskottet, efter tagen del av handlingarna hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Fru Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att i huset N:o 18
vid Kvarnbergsgatan få till avhämtning försälja
pilsnerdricka klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län, Karlstad.

Undertecknad får hämed anhålla om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 nästkommande oktober, i huset n:o 18 vid Kvarnbergsgatan i Karlstads stad idka försäljning av pilsnerdricka till avhämtning.

Vid ansökningen fogas:

1:o Åldersbevis.

2:o Myndighetsbevis.

3:o Konkursbevis.

4:o Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 9 mars 1933.

ADA JÖRNMARK.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1933.

§ 172.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Ada Jörnmark hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1933, i huset N:o 18 vid Kvarnbergsgatan här i staden idka försäljning av pilsnerdricka till avhämtning.

Sedan antecknats, att sökanden under en följd av år innehaft rättighet i ifrågavarande avseende, beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka det sökta tillståndets beviljande.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 58.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av Ada Jörnmark hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att i huset N:o 18 vid Kvarnbergsgatan få till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Uti ärendet hade nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande, och beslöt beredningsutskottet, efter tagen del av handlingarna hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om upplåtande av ett område väster om Våxnäsparken för uppförande av en tennishall.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1933.

§ 183.

Angående överlåtande till ett under bildning varande aktiebolag av erforderligt område väster om Våxnäsparken för uppförande av en tennishall hade inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Bland tennisspelets många utövare i Karlstad, enkannerligen inom Karlstads Tennisklubb, har sedan länge förefunnits ett stort intresse för byggande av en tennishall, då ju de klimatiska förhållandena omöjliggöra tennisspelets bedrivande utomhus större delen av året.

I avsikt att realisera detta önskemål har Tennisklubben utsett en kommitté, vilken dels försökt utröna intresset för saken genom en försöksteckning av speltimmar dels ock verkställt vissa ekonomiska utredningar.

Vid den sålunda företagna försöksteckningen visade det sig genast, att intresset var synnerligen stort, då på kort tid och inom en så att säga trängre krets tecknades icke mindre än 157 timmar per vecka, vilket innebär minst 300 spelare. (I ekonomiska kalkylen har endast räknats med 70 timmar per spelvecka). Erfarenheten från tennishallar å andra orter har visat, att hallarna i stor utsträckning tagas i bruk icke blott av sådana personer, som betrakta tennisen såsom ren sport, utan framförallt även av personer, som i tennisen se ett medel till bibehållande av andlig och kroppslig spänstighet. Att intresset för tennisspelet är stort på skilda orter framgår därav, att under senaste åren utom i de större städerna uppförts tennishallar i Västerås, Örebro, Borås (två hallar), Nyköping, Falun och Enköping, varjämte hallar projekterats i bl. a. Skövde och Kungsbacka.

Till grund för de ekonomiska utredningarna hava lagts dels ett av stadsarkitekten Olle Lagergren uppgjort förslag till tennishall med kostnadsberäkning dels ock från andra håll inhämtade driftskalkyler m. m. Kostnaden för byggnadsföretaget, tomten oberäknad, belöper sig till i runt tal 80,000 kronor, vilket belopp lagts till grund för upprättade driftskalkylerna, i vilka räknats med en spelavgift av 4 kronor per dagtimme och 5 kronor per ljus-timme, inklusive varmdusch. Motsvarande timavgifter äro i Örebro 4 och 7 kronor, i Västerås 4 och 6:50 kronor, i Norrköping och Falun 4 och 6 kronor samt i Nyköping 4 och 4 kronor.

Då Karlstads Tennisklubb icke kan anses som juridisk person, hava kommittéerade tänkt sig, att den tilltänkta hallen och rörelsen skulle drivas under aktiebolagets form.

Kommittéerade hava dryftat frågan om att i samband med tennishallen lämpligen kunde anordnas bowlingbanor, varvid vunnes fördelen av gemensam vaktmästare, samma omklädningsrum m. m.

Den viktigaste förutsättningen för hela frågan är emellertid erhållandet av lämplig tomtplats och det är givetvis av största betydelse, att denna blir så centralt belägen som möjligt. Den av stadsarkitekten Lagergren föreslagna tomtplatsen, nämligen området väster om Våxnäsparken, synes vara den för närvarande enda tänkbara. Det för byggnaden erforderliga tomtutrymmet uppgår till cirka 1,500 kvadratmeter, vartill bolaget måste bliva ägare för

inteckningars erhållande. I driftskalkylerna har icke inräknats kostnaden för tomtens förvärvande.

Under återopande av vad sålunda anförts få kommittéerade vördsamt hemställa, att drätselkammaren måtte dels till det tillärnade bolaget överlåta erforderlig mark för ifrågavarande ändamål dels ock sätta markpriset så lågt, att kostnaderna för tomten icke nämnvärt inverka på driftskalkylerna, åtminstone icke under de första åren.

Då bygghandlet tänkts ske redan innevarande år, vore kommittéerade synnerligen tacksamma för snarast möjliga behandling av denna framställning. Situationsplan, kostnadstablå jämte driftskalkyl bifogas.

Karlstad den 6 mars 1933.

För kommittéerade:

HARRY JACOBSON.»

Drätselkammaren fann, att staden för ifrågavarande ändamål, som finge anses vara ett samhälleligt intresse, borde med äganderätt mot låg köpeskilling upplåta föreslagna området, i areal innehållande c:a 1,500 kvadratmeter, särskilt som genom den planerade anläggningens utförande en önskvärd arbetstillgång bereddes samt beslöt efter överläggning och vid anställd votering med fyra röster mot tre, som vore för bifall till ett av tomtkommittéerade framlagt förslag om köpeskillingens bestämmande till 4 kronor per kvadratmeter, hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren dels att till ett blivande aktiebolag för uppförande av tennishall och idkande av i samband därmed stående rörelse upplåta ett område väster om Växnäsparken enligt handlingarna bifogad skiss och i areal innehållande c:a 1,500 kvadratmeter mot en köpeskilling av 3 kronor per kvadratmeter dels ock att sluta därav betingade avtal ävensom vidtaga andra erforderliga åtgärder i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 59.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om upplåtande av ett område väster om Våxnäsparken för uppförande av tennishall.

Utskottet ville med hänsyn till bland annat den billiga köpeskillingen uttala den förvisningen, att drätselkammaren vid träffande av avtal i fråga om upplåtelse av berörda jordområde för uppförande av en tennishall, måtte tillse att staden framdeles kunde på rimliga villkor återbekomma området, om så i stadens intresse vore erforderligt, samt beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enligt kungörelsen n:r 491/1922 angående statsunderstöd till kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning skall ansökning om statsunderstöd till dylika anstalter avse tiden från 1 juli till och med 30 juni nästföljande kalenderår. Till ansökningen skall fogas handling, som styrker, att kommunen åtagit sig kostnaderna för dessa anstalters verksamhet för den tid, ansökningen avser.

Jämlikt denna kungörelse får styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning härmed hos Stadsfullmäktige anhålla, att Stadsfullmäktige måtte »åtaga sig erforderliga kostnader för lärarens avlöning samt för lokaler och materiell under tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1934.» Enligt från skolöverstyrelsen givna direktiv fordras för statsunderstödet beviljande, att i formuleringen av Stadsfullmäktiges beslut ovan citerade lydelse finnes ordagrant intagen.

För höstterminen 1933 överensstämmer skolornas av styrelsen planerade omfattning med den av Stadsfullmäktige fastställda staten för år 1933. Beträffande vårterminen 1934 beräknas kostnaden för skolorna till motsvarande belopp som under höstterminen 1933.

Karlstad den 27 mars 1933.

För Karlstads skolors för yrkesundervisning styrelse:

ERNST LUNDHOLM.

Ordförande.

HJ. BYSTEDT.

Skolornas rektor.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 april 1933.

§ 212.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en från styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning inkommen framställning, att fullmäktige måtte åtaga sig vissa kostnader för skolorna under tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1934.

Efter överläggning i ärendet beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta åtaga sig erforderliga kostnader för lärarens avlöning samt lokaler och materiell under tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1934; samt

att fullmäktige måtte bestämma, att härför erforderligt belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 60.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Särskilda kommitterades utredning och förslag angående modernisering och tillbyggnad av ålderdomshemmet å Klaraborg.

(Se ock i detta ärende stadsfullmäktiges protokoll för den 16 februari 1933, § 46, jämte därtill hörande handlingar.)

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid sammanträde den 16 februari 1933 uppdrogo stadsfullmäktige åt undertecknade att skyndsamt utreda dels frågan om en modernisering av ålderdomshemmet å Klaraborg med hänsyn till försörjningsvården med bortseende från sjukvården i annan mån än den sammanhängande med försörjningsvården dels ock frågan om en provisorisk lösning angående vården av de kroniskt sjuka.

Uppdraget vore föranlett av olika framställningar från fattigvårdsstyrelsen och hälsovårdsnämnden, och tillåta vi oss beträffande dessa hänvisa till stadsfullmäktiges tryckta handlingar till ovannämnda sammanträde.

Kommitterade hava för åstadkommande av besparingar övertvägt olika möjligheter till ändringar och inskränkningar i fattigvårdsstyrelsens förslag.

Sålunda har undersökts, huruvida den tilltänkta påbyggnaden icke helt skulle kunna uteslutas, om plats endast beräknades för det minsta antal tuberkulösa, som enligt kommitterades mening ofrånkomligen måste emottagas å Klaraborg. Över framlagt förslag i denna del har fattigvårdsstyrelsen avgivit yttrande, som bifogas.

Som emellertid kommitterade varit eniga om att ett särskilt förlossningsrum, i brist på annan plats, borde inrättas å Klaraborg, så syntes de utrymmen, som därvid kunde komma ifråga icke bliva tillräckliga ens för en minskad tuberkulosavdelning, varför en utvidgning finge anses ofrånkomlig. Påbyggnaden finge därför godtagas till utförande i sammanhang med övriga arbeten. Kostnaden för påbyggnaden, avsedd såsom tuberkulosavdelning beräknades belöpa sig å omkring 10,000 kronor, förutom värme, sanitär och elektrisk installation i vad avsåge denna del. För en relativt billig kostnad erhöles man, förutom ett förbättrat utseende å byggnaden i dess helhet, tre rum av synnerligen lämpligt läge och beskaffenhet.

Vidare har stadsarkitekten i vissa hänseenden omarbetat fattigvårdsstyrelsens ursprungliga förslag, varigenom dispositionen av lokalerna ändrats samt förenklingar i fråga om utrymmen för skåp och förrådsrum m. m. åstadkommits. Ändringarna framgå av bifogade ritningar. Besparingar vinnas otvivelaktigt genom denna omarbetning, men hava kommitterade emellertid icke ansett sig böra minska det av fattigvårdsstyrelsen för ombyggnadsarbetena begärda beloppet, i runt tal 144,700 kronor, enär vid ombyggnadsarbeten av den föreslagna omfattningen extra kostnader, som på förhand icke kunna beräknas, oftast uppstå.

Inom kommittén har hävdats att det vore principiellt riktigt att, såsom hälsovårdsnämnden föreslagit, skilja fattigvård och sjukvård från varandra. Då emellertid stadens nu utrymda epidemisjukhus icke utan tillbyggnad kunde mottaga samtliga sjuka å Klaraborg med undantag av de sinnessjuka, och då numera på grund av rådande svåra ekonomiska förhållanden statsbidrag för erforderlig nybyggnad till hem för kroniskt sjuka icke vore att påräkna, måste det av hälsovårdsnämnden framförda förslaget frångås.

Från andre stadsläkaren Arvid Högström hade inkommit skrivelse, innefattande hemställan om åtskilliga ändringar i förslaget, men ville kommittén icke i anledning därav göra annat uttalande än att en blivande byggnadskommitté måtte beakta de framförda synpunkterna i den mån så vore möjligt utan ökning av kostnaderna.

Kommitterade, som sålunda vilja tillstyrka antagande av fattigvårdsstyrelsens nu omarbetade förslag, hava införskaffat kostnadsberäkningar å de anläggningar, rörande vilka förut uppgifter icke förelegat. Kostnaderna beräknas till för värmeanläggning 29,500 kronor, för sanitäranläggning 18,500 kronor, för varmvattenberedare 2,000 kronor och för diskbordsbeslag m. m. 1,900 kronor. Rörande elektrisk installation och hissanordning har belysningsingenjören utarbetat förslag, som bilägges. Kostnaderna belöpa sig för den egentliga installationen till 32,780 kronor. I fråga om hissanordningen har ansetts, att därmed kunde anstå något år framåt, men vill kommittén tillråda, att de för densamma erforderliga ledningar och kablar nu inläggas och ingår kostnaden härför i sist nämnda summa liksom även för signalanläggning, radioanläggning, elektrisk köksanläggning, lokaltelefonanläggning och åskledare. De olika beloppen finnas specificerade*) i belysningsingenjörens ovannämnda förslag, vari kostnaden för hissen beräknas till 9,000 kronor. Kommitterade anse det visserligen lämpligt, att hissen inmonteras i samband med övriga arbeten, men då densamma icke för närvarande är alldeles nödvändig, hava kommitterade icke velat intaga kostnaden för hissen i sitt förslag.

Då byggnadskostnaderna beräknats till i runt tal 144,700 kronor, kommer sammanlagda kostnaden för ålderdomshemmets modernisering och påbyggnad att belöpa sig å 235,000 kronor, vari upptagits ett belopp å 5,620 kronor för arbetsledning och oförutsedda utgifter beträffande de kostnader, som icke förrän nu blivit angivna.

Kommitterade överlämna härmed förslaget till stadsfullmäktige med tillstyrkan om detsammans antagande och anvisande av för ändamålet erforderliga medel.

Vidkommande kommitténs uppdrag att utreda frågan om en provisorisk lösning angående vården av de kroniskt sjuka, så hade därom överläggningar icke ägt rum, enär man ansett att utredningen om moderniseringen av ålderdomshemmet vore den mest brådskande delen av arbetet.

Någon olägenhet av att icke nu upptaga frågan om de kroniskt sjuka kan ej uppstå, ty under byggnadsarbetet å Klaraborg synas alla där vårdade sjuka, med undantag av de sinnessjuka, böra överflyttas till stadens epidemisjukhus. Redan nu torde man likväl kunna utgå från att inga större ändringar eller anordningar böra vidtagas å epidemisjukhuset, enär berörda slags sjukvård ifråga-

*) Specifikationen finnes bland stadsfullmäktiges otryckta handlingar.

sättes bliva övertagen av stat eller landsting. Kommitterade vilja emellertid senare inkomma med förslag även i denna del.

Vid utredningsarbetet hava stadsarkitekten och sysslomannen biträtt, varjämte stadsombudsmannen tjänstgjort såsom sekreterare.

Karlstad den 10 april 1933.

O. W. KARLSSON.

HUGO SEVERIN.

REINH. TERNQVIST.

OTTO ÅGREN.

AUG. LINDH.

LARS DALGREN.

NILS O. HULT.

Till

Kommitterade för utredning ang. ombyggnad av ålderdomshemmet å Klaraborg.

I anledning av kommitterades skrivelse den 24 sistlidne mars får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva följande yttrande.

Nuvarande anstalten vid Klaraborg inrymmer följande antal vårdplatser:

Manliga ålderdomsavdelningen	50 st.
Kvinnliga »	38 »
Avdelning för kroniskt och akut sjuka	38 »
Avdelning för tuberkulösa	22 »

Summa vårdplatser 148 st.

(Sinnessjukhusets 24 platser äro ej medräknade.)

Inom anstalten boende, ogift personal utgöres av 1 husmoder, 2 sjuksköterskor, 1 kokerska, 1 tvättföreståndarinna, 3 biträden å ålderdomsavdelningarna, 6 sjukvårdsbiträden, 4 köksbiträden, 1 tvättbiträde eller sammanlagt 19 personer, (sinnessjukhusets personal: 1 sköterska och 5 biträden, ej medräknade).

I det så kallade gamla sinnessjukhuset, vilket icke är lämpligt för bostäder och som kommer att rivras, inrymmas för närvarande 3 av personalen och 2 vårdtagare.

Personal och vårdtagare i övrigt inrymmas i de lokaler, som äro föreslagna till omändring och modernisering.

Med ledning av beläggningen å de olika avdelningarna vid Klaraborg under de senaste 7 åren (1926—1932) och med hänsyn tagen såväl till den nu beslutade inkorporeringen, som ock till överförandet av de kroniskt sjuka till epidemisjukhuset, anser styrelsen, att vårdplatserna, efter en modernisering av anstalten, ej bör understiga 131 vårdplatser, fördelade på följande sätt:

Manliga ålderdomsavdelningen	56 st.
Kvinnliga »	38 »
Two rum för äkta makar	4 »
Avdelningen för akut sjuka	20 »
Avdelningen för tuberkulöst sjuka	10 »
1 rum för förlossning	3 »

Härutöver erfordras nedannämnda *rumsutrymmen*:

rum med sovalkov för husmodern,
 » » » » 1 sköterska,
 » » » » 1 kokerska,
 » för tvättföreståndarinnan,
 » » 4 biträden å ålderdomsavdelningen,
 » » 4 » » sjukavdelningen,
 » » 3 köksbiträden,
 » » 1 tvättbiträde.
 » » biträde å sinnessjukhuset, samt rum för nattvakt och ett extra rum att användas för vikarier under sjukdom.

Synnerligen önskligt vore att ytterligare rum för två biträden å sinnessjukhuset kunde beredas i de lokaler, som föreslagits till modernisering. Härigenom skulle de rum å sinnessjukavdelningen, som för närvarande äro upplåtna åt biträden, kunna användas för patienter till behöflig lindring av platsbristen på denna avdelning.

Utöver ovannämnda rum för personal och vårdtagare samt erforderliga förråds- och sanitetsutrymmen m. m. erfordras ett rum för kvartslampsbehandling.

Fattigvårdsstyrelsen har låtit utarbeta flera olika förslag till lösandet av anstaltsfrågan.

Dessa innefattade, till en början, modernisering av nuvarande lokaler samt i viss utsträckning till- och nybyggnader.

Det slutligt utarbetade förslaget inskränker sig till att allenast avse modernisering av köks- och ekonomibyggnaden, stora sjukhusbyggnaden och det så kallade gubbhuset.

Detta förslag, som ej kan förverkligas med mindre än att vindsvåningen till det så kallade gubhuset tages i anspråk för inredning av vådrum m. m., synes styrelsen vara det mest tilltalande och tillika utgöra den billigaste lösningen av anstaltsfrågan. Härvid måste styrelsen uttryckligen betona, att platsantalet enligt detta förslag satts så lågt som styrelsen vågat sträcka sig, och när styrelsen vid uppgörande av förslaget utgått från att landstinget framdeles helt komme att övertaga vården av de tuberkulöst sjuka.

Nu föreliggande, av kommitterade utarbetade förslaget, innebär en ytterligare inskränkning av det redan förut knappt tilltagna antalet vårdplatser.

Då, såsom nyss angivits, styrelsen i sitt förslag redan begränsat antalet vårdplatser i största möjliga utsträckning, ser sig styrelsen nödsakad att på det *bestämdeste* avråda från den ytterligare inknappning av vårdplatsernas antal, som kommitterade sålunda föreslå.

Styrelsen får i samband härmed framhålla, att de rum, som enligt kommitterades förslag skulle slopas, med sitt söderläge torde komma att bli de trevligaste rummen på anstalten. Med hänsyn därtill och då kostnaderna för dessa rum ingalunda synas avskräckande, finner styrelsen sig icke böra biträda kommitterades förslag härutinnan.

Med åberopande av vad styrelsen sålunda anfört, får styrelsen förklara sig vidhålla och till utförande förorda sitt avgivna förslag.

Karlstad den 5 april 1933.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

P. LINDKVIST.

Ordförande.

Eric Ericson.

Till

Kommitterade för utredning ang. ombyggnad av ålderdomshemmet Klaraborg,

Karlstad.

Enligt erhållet uppdrag hava vi upprättat förslag och utfört preliminär kostnadsberäkning för om- och nybyggnad av elektriska installationer, som helt eller delvis kunna komma ifråga i samband med planerad modernisering av ålderdomshemmet vid Klaraborg.

Det härmed överlämnade förslaget omfattar såväl modernisering av nu förefintlig anläggning, vilken ju i stort sett endast innefattar belysningsanordningar, som också hissanläggning, samt en del andra elektriska anläggningar, vilka måhända icke just nu varit avsedda att utföras, men som sannolikt inom närmaste tiden skulle framkomma, och som därför ansetts böra medtagas i beräkningarna.

Vi anse oss böra framhålla vikten av, att alla ledningar, erforderliga för sådana anläggningar, som inom snar framtid bliva ofrånkomliga, anordnas samtidigt med ombyggnaden. Att efter byggnadens iordningställande behöva framdraga utanpåliggande ledningar är givetvis föga tilltalande.

Med hänsyn till vad vi ovan anfört, hava vi uppdelat kostnaderna i varje avdelning, på vissa undantag när, i en kostnadssumma för s. k. fasta installationerna med tilläggskostnader för de kompletterande utrustningarna.

Betr. den av oss föreslagna elektriska utrustningen bedja vi få anföra följande:

Vi hava erfärit, att tillgången på ånga för tvätten och köket är väl knapp och att utökning på något sätt måste ske. Vidare äro vi underkunniga om, att de i köket installerade kokgrytorna inom en snar framtid måste utsträngas, till följd av förslitning, som redan nu ger sig tillkänna i ofta förekommande reparationer. Det kan därför ifrågasättas huruvida det är riktigt, att nu, vid den planerade ombyggnaden, ändra ångledningarna i köket och vidtaga åtgärder för utökning av ångalstringen i stället för att redan nu ersätta de gamla kokgrytorna med nya kokgrytor av vippgrytor för elektrisk uppvärmning. Som väl är känt, har numera ett stort antal allmänna inrättningar, såsom sjukhus och fattigvårdsanstalter m. fl. inrett sina kök för elektrisk drift, och detta med mycket gott resultat. Apparaterna äro i hög grad lättskötta, och företrädet ur hygienisk synpunkt, framför alla andra uppvärmningsmetoder, är ju betydande.

Den i förslaget avsedda vippgrytan om 150 liter är anordnad med oljebad, vilket åstadkommer en jämn värmefördelning, så att vidbränning icke behöver befaras vid kokning även av därför känslig mat. Anskaffningskostnaden för elektr. vippgrytor torde ej vara nämnvärt högre än för ånggrytor. Enligt erhållen uppgift skulle en ånggryta för 50 liter kosta c:a 1,400 kr. under det en 100 liters elektrisk vippgryta kostar c:a 1,600 kr.

Vårt förslag till köksutrustning omfattar också bl. a. kokspis och separat stekskåp. Den nuvarande gasspisen har öppna lågor. Givetvis utströmmar från de öppna lågorna relativt stora mängder obränd gas ut i lokalen. Spisen torde därför få anses vara såväl ohälsosam som oekonomisk. De lågt placerade stek-

ugnarna äro obekväma att använda gent emot de i vanlig arbetshöjd anordnade stekrummen i det föreslagna elektriska stekskåpet. Förutom den alltigenom bekvämare betjäningen av den elektriska spisen och stekskåpet kan förtjäna påpekas, att de elektriska apparaterna icke utstråla någon för personalen besvärande värme, såsom fallet är med gasspisen. Detta är givetvis av stort värde, kanske mest sommartid, men möjligen i lika hög grad vintertid då risken för förkylningar vid ojämn temperatur är större.

Mot anskaffningskostnader för ny elektrisk spis kan ställas kostnaden för erforderliga ändringar av evakueringsrör för gasspisen, jämte de säkerligen betydande justeringar av gasspisen, nya brännare m. m., som torde komma att visa sig erforderliga.

Mot anläggningskostnaderna för de elektriska ledningarna till köksutrustningen skall ställas de kostnader, som kunna finnas upptagna för ångledningars och gasledningars ändringar.

Den event. ökningen i kostnaderna vid nyanskaffning kan enligt vårt förmenande icke vara så stor att den är av avgörande betydelse, ställt vid sidan av de fördelar, som otvivelaktigt uppnås vid införande av elektrisk köksanläggning.

Beträffande den ekonomiska sidan av elektrisk matlagning må framhållas, att med hänsyn till stadens tillgång av billig elektrisk kraft, energipriset givetvis kan anpassas efter det prisläge som på andra liknande anläggningar kunnat ekonomiskt försvaras.

Vi framhålla den ekonomiska betydelsen av denna ökning av stadens energiuttagning. Vid en framtida *ny* uppgörelse med Kohlsäters A.-B. är det enbart till fördel för staden att kunna använda den nu för bolaget disponibla energien *här i staden* till högre pris än det som maximalt kan betalas av bolaget.

Karlstad den 10 april 1933.

KARLSTADS STADS ELEKTRICITETSVERK.

J. Thalén.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 april 1933.

§ 213.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över särskilda kommitterades utredning och förslag angående modernisering av ålderdomshemmet å Klaraborg och om anslag för ändamålet.

Kammaren ansåg, att med anordnande av hiss för en beräknad kostnad av 9,000 kronor borde kunna anstå, då densamma icke för närvarande vore alldeles nödvändig, och ville därför icke anhålla om anslag för detta ändamål. I övrigt beslöt kammaren på av kommitterade andragna skäl att tillstyrka förslaget. Vidkommande medelsanskaffningen kunde visserligen något relativt litet belopp, avseende påbyggnaden, upplånas, men ville kammaren likväl föreslå, att sammanlagda kostnaden uttaxerades, varvid i anseende till beloppets storlek uppdelning därav på högst fem år lämpligen borde äga rum.

Sålunda beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren eller av kammaren utsedda kommitterade att i huvudsaklig överensstämmelse med nu ifrågavarande förslag låta utföra ovannämnda moderniserings- och tillbyggnadsarbeten,

att för ändamålet bevilja anslag av tillhoppa 235,000 kronor att i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering; samt

att uppdraga åt kammaren och budgetsberedningen att sedermera inkomma med förslag till lämplig fördelning under högst fem år av ifrågavarande till uttaxering föreslagna anslagsbelopp.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 61.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över särskilda kommitterades utredning och förslag angående modernisering och tillbyggnad av ålderdomshemmet å Klaraborg, beslöt efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets utlåtande över vederbörande revisörers berättelse angående Karlstads Systemaktiebolags räkenskaper och förvaltning för år 1932.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 62.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över vederbörande revisörers berättelse angående Karlstads Systemaktiebolags räkenskaper och förvaltning för år 1932; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra mot att ansvarsfrihet beviljades bolagets styrelse för 1932 års förvaltning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till yttrande över skatteutjämningsberedningens den 12 december 1932 avgivna principbetänkande angående skatteutjämnande åtgärder genom överflyttning till staten eller till större kommunala utdebiteringsområden av kostnader för kommunala förvaltningsutgifter.

Till stadsfullmäktiges beredningsutskott.

Fattigvårdsstyrelsen, som lämnats tillfälle avgiva yttrande över skatteutjämningsberedningens principbetänkande angående skatteutjämnande åtgärder, får härmed beträffande den del av förslaget, som avser den sociala hjälpverksamheten, anföra följande.

Mot de av beredningen föreslagna åtgärderna ifråga om hälso- och sjukvård synes, enligt styrelsens uppfattning, den principiella invändningen böra göras, att staten, som redan nu till det väsentligaste handhar sinnessjukvården, bör övertaga denna vård i sin helhet.

Ehuru ett överflyttande av kostnaderna för pensionsförsäkringen till primärkommunerna ej kommer att verka skatteutjämnande, har dock styrelsen ej funnit anledning att mot den föreslagna åtgärden i övrigt göra någon erinran.

Ålderdomshemmens förläggande under landstingens förvaltning finner sig styrelsen böra helt avstyrka av följande skäl.

Den öppna och slutna fattigvården höra intimt samman, varför ett särskiljande av dessa båda understödsformer på två olika styrelser måste medföra onödiga irritationsmoment.

Skulle landstingen övertaga och driva alla befintliga ålderdomshem, inom Värmlands län ett 80-tal, synes det enda som därigenom skulle skapas bliva de anstaltsstyrelser, som av landstinget skola tillsättas. Huruvida detta i och för sig skulle innebära en fördel torde vara tvivelaktigt och huruvida den föreslagna anordningen därutöver skulle vara förmånlig torde än mer vara underkastad tvivel.

Ålderdomshemmens vårdkostnader torde nämligen sannolikt snarare komma att öka än minska, och centraliseras anstaltsvården till distrikt inom landstingsområdena kommer detta att medföra, att en del nu befintliga ålderdomshem måste slopas och landstingen bygga nya, större anstalter, vilket måste medföra betydligt ökade kostnader för ålderdomshemsvården.

Sett från humanitär synpunkt slutligen är den föreslagna centraliseringen mindre tilltalande, enär de gamla måste förflyttas från den bygd, där de oftast framlevat hela sitt liv.

Vad den av beredningen föreslagna fördelningen av kostnaderna för den obligatoriska fattigvården mellan primärkommunerna och landstingen beträffar är förslaget sett från skatteutjämningsynpunkt, tilltalande, men däremot ur allmän besparingssynpunkt ingalunda lämpligt. Förhållandet är nämligen det, att därest primärkommunerna av landstingen erhöle $\frac{3}{4}$ åter av kostnaderna för den obligatoriska fattigvården, en allmän stegring av utgifterna för denna del av fattigvården med all sannolikhet vore att påräkna. En avtrubning av sparsamhetskänslan och därmed en rundhänthet med avseende å understöden skulle nämligen ofelbart bliva följden av tanken — landstinget betalar.

Styrelsen vill för sin del framhålla såsom en lämpligare fördelning av kostnaderna för den obligatoriska fattigvården, att $\frac{1}{3}$ åvilar landstingen och $\frac{2}{3}$ primärkommunerna. En sådan fördelning skulle visserligen icke i samma grad verka skatteutjämnande men innebära viss garanti mot slentrian och vårdslöshet vid tilldelandet av understöd.

I samband härmed önskar dock styrelsen påpeka, att en minskning av fattigvårdsprocessernas antal som kommitterade anse skulle bli en följd av det nya systemet, icke enligt styrelsens åsikt torde komma att inträda. Tvister mellan primärkommunerna och landstingen måste nämligen komma att uppstå, enär det icke torde falla sig lätt för landstingen att enbart med ledning av inkomna rekvisitioner och utredningar avgöra, huruvida lämnat understöd varit betingat av behov enligt 1 § fattigvårdslagen eller huruvida, det lämnade understödets storlek varit skäligt.

En behörig granskning av kommunernas återsökningskrav måste bli oundgänglig, vilket medför en stor och säkerligen dyrbar kontroll- och förvaltningsapparat.

Beträffande förslaget i övrigt till de delar detsamma berör styrelsens verksamhetsområde har styrelsen inget av principiell betydelse att anföra.

Karlstad den 5 april 1933.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

P. LINDKVIST

Ordförande.

Eric Ericsson.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 11 april 1933.

§ 72.

Sedan hälsovårdsnämnden lämnats tillfälle att avgiva yttrande i vad på nämnden kunde ankomma över skatteutjämningsberedningens principbetänkande med förslag till skatteutjämnande åtgärder genom överflyttning till staten eller till större kommunala utdebiteringsområden av kostnader för kommunala förvaltningsuppgifter, beslöt nu nämnden anföra följande:

Nämnden finner sig kunna biträda de förslag, betänkandet innehålla beträffande hälso- och sjukvården, dock bör enligt nämndens förmenande staten övertaga all vård av sådana sinnessjuka, som äro i behov av anstaltsvård.

Denna paragraf justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 april 1933.

§ 214.

Genom cirkulärskrivelse den 4 februari 1933 hade Konungens Befallningshavande i länet lämnat bland andra Karlstads stad tillfälle att avgiva yttrande över skatteutjämningsberedningens den 12 december 1932 avgivna principbetänkande angående skatteutjämnande åtgärder genom överflyttning till staten eller till större kommunala utdebiteringsområden av kostnader för kommunala förvaltningsuppgifter.

Då kammaren nu företog ärendet till behandling antecknades till en början att redogörelse för betänkandets huvudsakliga innehåll finnes intagen i Svenska Stadsförbundets tidskrift år 1933 med början på sidan 10.

Kammaren hade tidigare utsett herrar ordföranden och vice ordföranden till sina representanter vid sammanträde inför länsstyrelsen angående ovan nämnda betänkande.

Under överläggningen i ärendet inom kammaren hänförde sig herr vice ordföranden till följande skriftliga yttrande:

»Att en genomgripande skatteutjämnning bör åvägbringas mellan primärkommunerna torde vara obestridligt. Opåkallat stora olikheter i skattetryck föreligga, och dessa bero till största delen därpå, att å primärkommunerna lagts uppgifter, som i högre eller lika grad äro statliga eller kunna med sådana likställas, men vilkas kostnader medföra synnerligen växlande uttaxering per skattekrona på grund av de särskilda primärkommunernas mycket olika skatteunderlag och den betydliga olikheten kommunerna emellan i bördans tyngd.

Det är endast att beklaga, att frågan om skatteutjämnning upptagits ett tjugotal år för sent. Under de senaste decennierna hava nämligen beträffande just de uppgifter, som mest åstadkomma olikhet i skattetryck (folkskoleväsendet

och fattigvården), modernare lagar och ökad press från statliga organ tvingat primärkommunerna att bygga anstalter — skolor, lärarebostäder, ålderdomshem —, vilka påkallat en skuldsättning, förande många kommuner i nära nog ekonomisk misär.

Såsom medel för skatteutjämningen har beredningen underkänt statsunderstöd till de synnerligen skattetyngda kommunerna. Härför har beredningen anfört flera skäl, som måste erkännas äga berättigande.

Beredningen föreslår i stället, att skatteutjämningen skall i första hand ske genom överflyttning helt eller delvis av kostnaderna för vissa förvaltningsgrenar på större enheter (staten och sekundärkommunerna) samt endast i andra hand och i väsentligt minskad utsträckning medelst understöd.

Detta förslag har på många håll framkallat farhågor för djupgående inskränkningar i primärkommunernas självstyrelse. Beredningen har uttryckligen förklarat, att ekonomiskt ansvar bör åtföljas av ekonomisk makt, och att därför staten och sekundärkommunerna måste givas rätt, att i sista hand pröva de förvaltningsåtgärder, vilka öva avgörande inflytande på utgifternas storlek, i vissa fall helt övertaga förvaltningen eller på olika sätt kontrollera densamma. Sådana inskränkningar kunna alltså ej blott befaras, de måste bli en oundviklig följd av överflyttningen. Om förhållandet väcker betänkligheter i de skattetyngda kommuner, som komma att draga en fördel av utjämningsåtgärderna, skall det säkerligen bli än svårare att fördraga i de kommuner, som genom överflyttningarna få se krono- och landstingsutskylderna stiga, utan att kommunalutskylderna sjunka i motsvarande grad, med andra ord de kommuner, som nödgas med ökat skattetryck bidra till utjämningen. Om kommunerna icke skola genom sina organ delta i förvaltningen, utan denna helt övertagas av staten eller sekundärkommunerna, vilket redan nu föreslås t. ex. beträffande den slutna fattigvården, om kommunerna således bli helt skjutna åt sidan, men likväl skola svara för vissa kvotdelar av totalkostnaderna eller för kostnaderna för vissa delar av en överflyttad förvaltningsgren, då blir ju självstyrelsen alldeles avskaffad och kommunerna ha blott att »betala räkningen».

Först om hela kostnaden för viss förvaltningsgren avlyftas från primärkommunerna och en sådan gren alltså upphör att vara en primärkommunens angelägenhet, kan beträffande densamma icke längre vara tal om inskränkning eller avskaffande av kommunal självstyrelse.

Beredningen har föreslagit partiell överflyttning från primärkommunerna av folkskoleväsendet, den slutna fattigvården och barnavården med därav följande

övervägande inflytande å dessa angelägenheter för stat och sekunderkommuner. Med allt skäl kunna farhågor hysas för en överdriven rationalisering av sålunda överflyttade inrättningar och för en opåverkbar byråkratisering av förvaltningen av desamma. Det får ej förbises, att föremålen för dessa verksamhetsgrenar äro barn och åldringar, båda kategorierna berättigade att ej behandlas såsom »ting», utan att få rimliga känslö- och andra humanitära synpunkter beaktade. Huruvida dylika farhågor böra leda till ett avstyrkande av den föreslagna överflyttningen, därom är vanskligt avgiva yttrande.

Rörande omfattningen av den föreslagna överflyttningen utan de tre ovanberörda förvaltningsuppgifterna kan uttalände ej göras utan noggrannare studium av det ekonomiska resultatet. Dock kan uttryckligen sägas, att statens resp. sekundärkommunernas övertagande av befintliga skolhus, lärarebostäder, ålderdomshem, sjukvårdsanstalter och barnhem innebär en högst ofullständig skatteutjämning. I driftskostnaderna för primärkommunernas skolväsende, fattigvård och barnavård ingå med betydande belopp ränta å och amortering av lån upptagna för anstalters och bostäders byggande. Beträffande särskilt skolväsendet torde dessa kostnader mångenstädes utgöra huvuddelen av primärkommunernas skolbudget. Dessa mycket ojämna kostnader skulle emellertid kvarstanna å primärkommunerna. Dessa fråntagas tillgångarna, men få behålla skulderna. Rättvisan häri är diskutabel. Såsom ett exempel härpå torde Karlstads stad efter eventuellt överlämnande till landstinget av barnavårdsnämndens anstalt »Axel Sandwalls barnhem» å Färjestad, nödgas fylla Sandwalls donationsfond och på sådant sätt »få behålla skulderna» för denna inrättning.

Beträffande vägväsendet giva tillgängliga referat av betänkanDET ej upplysning om de å landstinget överflyttade kostnadernas bestridande. Om jämväl efter överflyttningen dessa kostnader skola uttagas och utdebiteras enbart å landsbygdens skatteunderlag, bliva städerna ej berörda av överflyttningsåtgärden. Om däremot länsvägsdistriktets kostnader skola ingå i den allmänna, mellan städer och landsbygd odifferentierade landstingskatten, kommer genom vägväsendets överflyttning att ske icke blott en skatteutjämning emellan de nuvarande vägdistriktet inom länet, utan även en fullkomlig systemändring, i det att städerna inrangeras uti landsbygdens vägväsende och få bidraga till dess vägstkostnader utan vederlag av någon motsvarande lättnad beträffande sitt gatu- och vägväsende. Mot en sådan förändring måste inläggas en bestämd gensaga.

Ifråga om polisväsendet föreslås statens övertagande av landsbygdens polisväsende och, med visst undantag, av kostnaderna därför. Detta innebär, att

städerna (å kronodebetsedeln) komma att lika med landsbygden, räknat efter antalet skattekronor, få bekosta landsbygdens polisväsende utan någon lättnad i kostnaderna för sitt eget.»

I vad herr vice ordföranden anförst instämde flera av kammarens ledamöter. Kammaren ansåg, att åtgärder i skatteutjämningens syfte vore ofrånkomliga samt beslöt för sin del uttala, att ifrågasvarande principbetänkande syntes, efter en överarbetning med beaktande av här ovan anförda synpunkter, kunna läggas till grund för erforderligt förslag i ärendet.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 63.

Beredningsutskottet hade att avgiva yttrande över skatteutjämningsberedningens den 12 december 1932 avgivna principbetänkande angående skatteutjämnande åtgärder genom överflyttning till staten eller till större kommunala utdebiteringsområden av kostnader för kommunala förvaltningsuppgifter. I ärendet hade fattigvårdsstyrelsen, hälsovårdsnämnden och drätselkammaren avgivit utlåtanden.

Utskottet beslöt efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del uttala att ifrågasvarande principbetänkande syntes efter en överarbetning med beaktande av de av ovannämnda delegationer anförda synpunkter kunna läggas till grund för erforderligt förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag för förbättring och asfaltbeläggning av Rudsvägen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1933.

§ 184.

Drätselkammaren hade den 30 augusti 1932 anhållit om anslag med största möjliga belopp ur städernas utjämningsandel av automobilskattemedel för budgetåret 1931—1932 i och för förbättring och asfaltbeläggning av Rudsvägen för en beräknad kostnad av 55,000 kronor enligt av byggnadschefen upprättat förslag.

Genom beslut den 3 februari 1933 tilldelade Kungl. Maj:t staden bidrag ur sagda medel med 35,700 kronor för vägföretagets utförande och uppdrog kammaren därefter åt byggnadschefen, att utreda, huruvida någon ändring i kostnaden kunde uppkomma i följd av vägens ändrade anslutning vid Karlstads härads gräns.

Från byggnadschefen hade sedermera inkommit ett så lydande förslag:

»Till Drätselkammaren.

Sedan Kungl. Maj:t enligt villkor, som meddelats i skrivelse från Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen till Drätselkammaren den 28 februari 1933 tilldelat staden Karlstad bidrag av 35,700 kronor att utgå av städernas utjämningsmedel av automobilskattemedel för budgetåret 1931—32 i och för förbättring och asfaltbeläggning av Rudsvägen i enlighet med av undertecknad den 12 augusti 1932 upprättad arbetsplan, slutande på en sammanlagd kostnad av Kr. 55,000: —, har kammaren uppdragit åt mig att utreda huruvida någon ändring i totalkostnaden för arbetet kunde tänkas uppkomma på grund av den ändrade anslutning till Karlstads härads gräns, som är en följd av nu fastställt läge av den del av infartsvägen i sagda väg, som av häradet skall byggas.

Denna utredning har givit vid handen att någon kostnadsändring icke beräknas uppkomma.

Med biläggande för godkännande av ny reviderad ritning, litt. c. 156, daterad 27 mars 1933, avsedd att läggas till grund för arbetet, får jag föreslå att anslag alltså begäres hos Stadsfullmäktige för stadens beräknade andel i arbetskostnaden med Kr. 19,300:—.

Karlstad den 27 mars 1933.

ERIK BJÖRKMAN.»

På grund av vad sålunda förekommit beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att bevilja anslag av 19,300 kronor motsvarande stadens beräknade andel i kostnaderna för ifrågavarande vägföretag ävensom bestämma att anslagsbeloppet skall anskaffas genom upptagande av tillfälligt lån att sedermera fonderas; samt

att å beslutet i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 april 1933.

§ 64.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för förbättring och asfaltbeläggning av Rudsvägen, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 18 Maj

N:o 6.

Handlanden E. Norrboms ansökan om tillstånd att i huset N:o 10 i Östra Viken med adressnummer 9 vid Orrholmsgatan få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att under en tid av ett år i huset n:r 10 Östra Viken A. vid Orrholmsgatan n:r 9 till avhämtning försälja Pilsnerdricka klass II.

Karlstad den 27 januari 1933.

E. G:SON NORRBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 24 februari 1933.

§ 131.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av E. G:son Norrbom hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år få till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II i huset N:o 10 i Östra Viken med adressnummer 9 vid Orrholmsgatan.

Sedan antecknats, att stadsfullmäktige på nykterhetsnämndens hemställa ett flertal gånger under de senare åren avstyrkt liknande ansökan från

samme sökande, beslöt nämnden, då inga nya skäl för bifall till framställningen förebragts, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan jag till Stadsfullmäktige ingivit ansökan om tillstånd att i fastigheten n:r 10 i Östra Viken med adressnummer 9 vid Orrholmsgatan försälja pilsnerdricka Klass II till avhämtning, vill jag härmed för att närmare motivera min ansökan påpeka, att något försäljningsställe icke finns i ifrågavarande stadsdel, som måste anses vara mycket tätbebyggd. Då närmaste försäljningsställe för Vikenbornas vidkommande är beläget å Västra Torggatan, måste det anses att behov föreligger för en försäljningslokal i Viken.

Under åberopande av ovanstående samt under hänvisning till stadsfiskalens intyg får jag vördsamt hemställa om bifall till min ansökan.

Karlstad den 8 maj 1933.

EMIL NORRBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 maj 1933.

§ 65.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Emil Norrboms ansökan om tillstånd att i huset N:o 9 vid Orrholmsgatan få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II, beslöt att, med instämmande i vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka framställningen.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående fastställande av arvode till skolornas rektor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed insändes följande protokollsutdrag med anhållan om Stadsfullmäktiges beslut i ärendet.

*Utdrag ur Protokoll vid sammanträde i
Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning
den 27 mars 1933.*

Närvarande: lektor E. Lundholm, ordf., kopparslagaremästare M. P. Bandelin, plåtslagaremästare C. A. Westlund, folkskoleinspektör A. Rydborg och skolans rektor Hj. Bystedt, sekr.

§ 5.

Beslutades ingå till Stadsfullmäktige med anhållan, att Stadsfullmäktige måtte bestämma arvodet för skolans rektor för kalenderåret 1933 till 1,500: — kronor, med vilket belopp arvodet utgått från och med år 1923.

Karlstad som ovan.

In fidem:
HJ. BYSTEDT.

Karlstad den 27 mars 1933.

Å styrelsens vägnar:
ERNST LUNDHOLM.
Ordförande.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 8 maj 1933.*

§ 14.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över framställning från styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning att arvodet för skolornas rektor under kalenderåret 1933 måtte bestämmas att utgå med 1,500 kronor.

Efter överläggning i ärendet beslöt lönenämnden hemställa,
att stadsfullmäktige måtte med bifall till styrelsens framställning bevilja rektor vid Karlstads skolor för yrkesundervisning arvode under kalenderåret 1933 med ett belopp av 1,500 kronor utan dyrtidstillägg.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 maj 1933.

§ 266.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en från styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning inkommen framställning, att arvodet för rektor vid skolorna måtte för kalenderåret 1933 fastställas att utgå med 1,500 kronor, i vilket ärende lönenämnden avgivit yttrande.

Kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1933 fastställa arvodet åt rektor vid Karlstads skolor för yrkesundervisning till 1,500 kronor utan dyrtidstillägg.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 maj 1933.

§ 68.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning angå-

ende fastställande av arvode till skolornas rektor för kalenderåret 1933, beslöt, med instämmande i lönenämndens och drätselkammarens utlåtanden i ärendet, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Lokalstyrelsens vid högre allmänna läroverket framställning angående reparations- och inredningsarbeten i läroverket samt anslag för ändamålet.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Genom de ändrade förhållanden, som inträtt å Högre Allmänna Läroverket härstädes i och med att även flickor få åtnjuta undervisning där samt där få avlägga studentexamen, har lokalstyrelsen sett sig nödsakad att anhålla om anslag till anordnande av toalett och w. c.-anläggning för de kvinnliga eleverna. Samtidigt behöver en uppsnyggning genom målning och reparation även i pojkarernas w. c. och toaletterum göras.

Sedan flera år befinna sig läroverkets fönster i ett mycket bristfälligt skick, enär de äro dragiga, delvis ruttna samt opraktiska för ventilation av salarna, varför styrelsen uppgjort förslag om successivt utbyte av de gamla fönstren mot kopplade sådana. För innevarande år har man tänkt att endast göra utbyte i nedan angivna 9 st. lärosalar, vilka äro mest dragiga.

Sedan värmeledningen omlades för två år sedan i den äldre delen av läroverket, återstå en del målningsarbeten å väggar och vid tak efter dessa rörarbeten, ävensom efter de gamla nedtagna värmecylindrarna. De nya elementen och rörledningar äro även omålade. I sex lärosalar behöver full-

ständig ommålning företagas, dessutom behöver målningen i en del smärre utrymmen samt å trasiga väggar i korridoren bättras.

Kostnaderna för här uppräknade arbeten ställa sig enligt nedanstående förslag.

Anordnande av nytt toaletttrum med w. c. medelst en överbyggnad på pojkar- nas toaletttrum, med ingång från korridoren (pojkar- nas ingång är från skolgården)	kronor	2,100: —
Alternativt: Inredning av ett materialrum, intill ritsalen, till toalett och w. c. Kostnader härför	kronor	1,300: —

Nya fönster i nedan upptagna lärosalar:

Bottenvåningen

södra flygeln: salarna n:o 1, 2, 3 och 4 jämte ett fönster i en
tambur åt Tingvallagatan för att få fasadpartiet
likartat.

II våningen

samma flygel: salarna n:o 16, 17, 18, 19 och 30 jämte fönster
i tvenne korridorer.

Kostnaden härför jämte i samband därmed stående arbeten kronor 5,800: —

Vid höstterminen erfordras en lärosal till. Denna kan erhållas
genom renovering och målning av nuvarande kartrummet.
Kostnaden härför ävensom förut angivna målningsarbeten
belöpa sig till

kronor	3,100: —
Kronor	11,000: —

Kostnaderna för här anförda reparations- och inredningsarbeten uppgå
alltså till Elvatusen (11,000: —) kronor. Som läroverkets byggnadsfond själv
kan bidra med Tretusen (3,000: —) kronor, anhåller styrelsen om ett för-
slagsanslag av Åttatusen (8,000: —) kronor.

Beträffande val av lämpligaste plats för toalettanordningarna förbehåller
sig styrelsen fria händer inom här ovan nämnda kostnadsram (1,300: — å
2,100: — kronor).

Karlstad den 8 maj 1933.

VIKTOR HAMMARBERG.

Rektor.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med lokalstyrelsen vid Karlstads högre allmänna läroverk den 8 maj 1933.

§ 2.

Beslöts att hos Karlstads Stadsfullmäktige ansöka om ett förslagsanslag av Åttatusen (8,000:—) kronor i och för reparations- och inredningsarbeten vid läroverket under sommaren 1933. Den totala kostnaden hade beräknats till 11,000:— kronor, men läroverkets byggnadsfond kunde själv bidra med 3,000:— kronor.

Rätt utdraget, betygar
VIKTOR HAMMARBERG.
Rektor.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 maj 1933.

§ 268.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över av lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket gjord framställning om anslag för reparations- och inredningsarbeten i läroverket, avsedda att komma till utförande under sommaren 1933.

Vid granskning av handlingarna fann kammaren, med hänsyn till för handen varande förhållanden, att det nya toalettrummet lämpligast anordnades medelst en överbyggnad på gossarnas toalettrum samt beslöt hemställa, att stadsfullmäktige för utförande av ovannämnda arbeten måtte anvisa ett förslagsanslag av 8,000 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 maj 1933.

§ 69.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över lokalstyrelsens vid högre allmänna läroverket framställning angående anslag till reparations- och inredningsarbeten i läroverket, i vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående utvändig reparation av rådhuset samt anslag för ändamålet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 maj 1933.

§ 267.

Angående utvändig reparation av rådhuset hade från stadsarkitekten och fastighetsförvaltaren inkommit förslag, innefattat i en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Beträffande Rådhusets utvändiga beskaffenhet få vi härmed meddela att putsen är bristfällig särskilt å södra fasaden där densamma flerstädes fallit ned. Lagning härav torde vara nödvändig under instundande säsong. Likaså är fönstren till stora salen i sådant skick att de snarast borde utbytas.

Då emellertid dessa åtgärder fordra ganska dyrbara byggnadsställningar synes det oss, som i samband med dessa ovannämnda arbeten en allmän renovering av byggnadens yttre lämpligen borde ske.

Vi få sålunda föreslå följande arbeten att utföras:

5 st. fönster i rådhusalen utbytas.....	å 350:—	Kr.	1,750:—
24 st. d:o i övriga delen av 3:dje våningen.....	å 100:—	»	2,400:—
1550 kvm. gatufasad: Putsen lagas och oljemålas...å	3: 50	»	5,425:—
1300 » gårdsfasad: Putsen lagas och kalkfärgas...å	2:—	»	2,600:—
Komplettering av puts och målning invändigt efter fönsterinsättningen		»	575:—
Plåtarbeten: Reparation av fönsterbleck, listbeslag, stuprör och dyligt		»	1,750:—
Diverse oförutsedda arbeten.....		»	1,000:—
<u>Sammanlagda reparationskostnaden Kronor</u>			<u>15,500:—</u>

Därest endast lagning av fasadputsen nu skulle ifrågakomma, torde densamma betinga en kostnad av ca kronor 7,000:— i vilken summa även inräknats lagning av vidkommande plåtarbeten.

Karlstad den 8 maj 1933.

OTTO FELDT.

OLLE LAGERGREN.

Kammaren, som förut vid flera tillfällen överlagt angående ifrågavarande reparationsarbeten men icke velat framlägga förslag i ärendet på grund av det ekonomiska tidsläget, funne emellertid nu att arbetena icke längre kunde anstå, varför anslag för ändamålet syntes böra av stadsfullmäktige beviljas samt drätselkammaren erhålla bemyndigande att låta utföra arbetena. Som vid arbeten av ifrågavarande slag icke förutsébara kostnader plägade uppkomma men posten för oförutsedda arbeten upptagits till allenast 1,000:— kronor, så ansåg kammaren, som givetvis ville tillse att kostnaderna nedbringades till de oundgängligen nödvändiga, att föreslagna beloppet 15,500:— kronor borde beviljas såsom förslagsanslag.

Sålunda beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med det avgivna förslaget låta utföra utvändig reparation av rådhuset; samt

att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 15,500: — kronor med bestämmelse, att detsamma skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 maj 1933.

§ 70.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning angående anslag till utvändig reparation av rådhuset, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om ordnande av Klaraborgsgatan mellan Drottninggatan och Älvgatan samt anslag för ändamålet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 april 1933.

§ 264.

Målarmästaren K. F. Sundelius hade erbjudit sig att till staden utan kontant vederlag avstå honom tillhörig gatumark i Klaraborgsgatan utmed tomten N:o 1 inom kvarteret Laxen under villkor emellertid, att staden

bekostade uppförande mot brandmuren till bredvidliggande tomt av nytt uthus i stället för det å gatumarken befintliga ävensom flyttade staketet till gatulinjen m. m.

Enligt av stadsingeniören och fastighetsförvaltaren verkställd utredning skulle kostnaderna för flyttning m. m. av ifrågakomna uthus belöpa sig å omkring 985 kronor. Den avsedda gatumarken, i areal innehållande 175,95 kvadratmeter, syntes böra värderas till 6 kronor per kvadratmeter eller tillhopa 1055 kronor 70 öre.

Kammaren funne för sin del att uppgörelse med Sundelius å de angivna villkoren skäligen borde ske.

Då Klaraborgsgatan i sin sträckning mellan Drottninggatan och Älvgatan numera borde utläggas, hade byggnadschefen i detta hänseende uppgjort förslag, slutande å 6,500 kronor.

Med åberopande av vad ovan anförts, beslöt kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för ordnande av Klaraborgsgatan mellan Drottninggatan och Älvgatan, inbegripet förvärvande av gatumark såsom ovan angivits, anvisa anslag å tillhopa 7,485 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 maj 1933.

§ 71.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om ordnande av Klaraborgsgatan mellan Drottninggatan och Älvgatan samt anslag för ändamålet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till val av två ledamöter i lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket i Karlstad.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Jämlikt § 207 av gällande läroverksstadga äga vederbörande kommunalstyrelser att för en tid av fyra år utse två ledamöter i läroverkens lokalstyrelser.

Stadsfullmäktige i Karlstad ha som sina representanter i härvarande lokalstyrelse utsett f. överläkaren P. Clarholm och byggmästaren O. Wästlund för tiden 1 juli 1929—30 juni 1933, då tiden för deras mandat utgår, vilket jag härmed velat bringa till fullmäktiges kännedom.

Karlstad den 2 december 1932.

VIKTOR HAMMARBERG

Rektor.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 maj 1933.

§ 73.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av två ledamöter i lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket här i staden för tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1937, beslöt föreslå stadsfullmäktige att till ledamöter i sagda styrelse utse f. lasaretsöverläkaren Per Clarholm och byggmästaren Olof Wästlund.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 26 Maj

N:o 7.

Herrar Eliaesons, Lindhs och Lantz' motion att stadsfullmäktige måtte till regeringen och riksdagens välfärdsutskott avlåta skrivelse med anhållan om ökade åtgärder till bekämpande av arbetslösheten.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den 9 november 1932 lämnade Drätselkammaren i Karlstad till 1932 års statliga utredning i ärendet förteckning över arbeten, som av staden föreslogos såsom beredskapsarbeten. I denna förteckning upptogs såsom enda arbete byggande av bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta i Karlstad jämte tillfartsvägar och strandskoningar.

Under mars månad i år beslöt Drätselkammaren till Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet avlåta en ny skrivelse i samma sak. I kammarens skrivelse, som undertecknats av Drätselkammarens ordförande, speditör J. A. Håkansson, byggnadschefen Erik Björkman och stadsombudsmannen Sven Heimer Svensson, heter det bland annat: »Kammaren, som med bekymmer sett arbetslösheten inom staden alltmer tilltaga och som oavslåtligen sökt bereda nya arbetstillfällen i största möjliga utsträckning, hade funnit ovannämnda brobyggnadsarbeten jämte anläggningar i övrigt vara ett synnerligen lämpligt beredskapsarbete, i hög grad ägnat att främja det syftemål, som med sådana arbeten avsåges.»

Det framhålles vidare i den här omnämnda skrivelsen, att det föreslagna arbetet till sin art och storlek är sådant, att dess igångsättande och utförande skulle bereda arbetstillfällen i stor utsträckning och av lämpligt slag, i all synnerhet under vintertiden.

Kostnadsförslaget för broföretaget med tillfartsvägar slutade på 883,000 kronor, varav 553,700 kronor beräknas utgöra direkta arbetslöner och körslor, som med avtalsenliga löner beräknas giva 55,000 dagsverken.

— Arbetet kan igångsättas omedelbart, efter det medel för ändamålet blivit tillgängliga.

Som av Drätselkammarens skrivelse framgår, är arbetet av utomordentligt stor betydelse för Karlstads stad. Detta understrykes ytterligare i framställningen till Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet, vari det vidare heter:

»Arbetslöshetskommittén, som vid upprepade tillfällen, med påpekande av de stora vådorna av arbetslösheten, begärt arbetens anordnande, hade senast den 29 mars 1933 hemställt om anordnande av nya, stora arbeten, som kunna giva tillräckliga arbetstillfällen för att avhjälpa såväl den nu rådande som den väntade arbetslösheten inom staden. Kommitten hade därvid anfört, att de arbetslösas antal under innevarande år uppgått till omkring 600 per månad, att till hösten en ökning av antalet arbetslösa vore att förvänta, bland annat genom att driften vid Orrholmens och Tullholmens sågverk med största sannolikhet skulle helt nedläggas, att inkorporeringen den 1 januari 1934 av vissa delar av Karlstads landsförsamling och Grava socken skulle tillföra staden ytterligare 100 à 150 arbetslösa, att det av staden bedrivna arbetet vid Hagaborg snart slutförts och att övriga arbeten vore av för ringa omfattning för att kunna bereda verkligt behövande arbetslösa sysselsättning samt att i övrigt ett för stort antal arbetslösa, såväl familjeförsörjare som icke familjeförsörjare, icke kunnat beredas tillräckligt med arbete och i många fall intet som helst arbete».

Av den utredning, som verkställdes om kostnaderna för nödhjulsarbeten, dels om vad från fattigvården utgivits på grund av arbetslösheten, dels ock om utgifterna direkt från arbetslöshetskommitten för samma ändamål, framgår, att de från och med 1930 utgöra tillhoppa 1,387,588 kronor 76 öre.

Det påpekas vidare, att det icke kan bestridas, att utgifterna i betraktande av Karlstads stads storlek och innevånareantal varit mycket betungande och endast kunnat bäras genom iakttagande av stor sparsamhet beträffande övriga utgifter.

I en skrivelse av den 16 maj 1933 har Drätselkammaren hos Länsstyrelsen i Karlstad hemställt, att Länsstyrelsen måtte förordna brobygget och vad därmed äger samband att omedelbart, sedan erforderliga medel ställts till förfogande, komma till utförande såsom beredskapsarbete eller annat liknande arbete med största möjliga statsbidrag.

De synpunkter, Drätselkammaren sålunda i ärendet anfört, torde med visshet delas av Stadsfullmäktige, som säkerligen med tillfredsställelse skulle hälsa det tillskott i arbetstillfällena, som ett utförande av Sundstabron med tillfartsvägar och strandskoningar skulle utgöra. Möjligheten härav beror emellertid helt av den behandling föreliggande förslag beträffande arbetslöshetsfrågan röner i riksdagen, och en garanti för att det här åsyftade arbetet skall komma till stånd är givetvis, att de i statsverkspropositionen äskade anslagen åtminstone i allt väsentligt beviljas. För Karlstads del föreligger alltså ett stort intresse av att de blivande hjälpåtgärderna för arbetslöshetens avhjälpande erhålla den omfattning och anordning, att de möjliggöra ett effektivt stödande av primärkommunernas eget arbete på ifrågavarande område. En sådan linje skulle för Karlstads del betyda att man kunde fortsätta med hittills tillämpade former för hjälp åt de arbetslösa, men med möjlighet för staden att erhålla ett betydande bidrag från statens sida.

Med anledning härav tillåta sig undertecknade vördsamt hemställa,

att Stadsfullmäktige ville låta till regeringen och det för välfärdsfrågorna vid årets riksdag tillsatta tillfälliga utskottet avlåta följande skrivelse:

»Inför det rådande allvarliga nödläget och den alltmer tilltagande arbetslösheten, som för Karlstads del blivit alltmer betungande, vilja Stadsfullmäktige i Karlstad vädja till statsmakterna att vid behandlingen av föreliggande förslag till hjälp åt de av krisen drabbade beakta det behov av ökade hjälpåtgärder, som nu föreligger. Stadsfullmäktige finna det tilltalande, om dessa hjälpåtgärder kunna givas den karaktären, att samtidigt ett allmänt försök göres till hävande av den ekonomiska krisens verkningar, och uttala sin sympati för en sådan lösning av krishjälpsfrågorna, varigenom kommunerna kunna bli i tillfälle att bedriva en ändamålsenlig hjälpverksamhet utan att deras ekonomi tynges till bristningsgränsen. För kommunerna — och detta gäller även Karlstads stad —

är det icke möjligt att i fortsättningen lämna erforderlig hjälp till arbetslöshetens lindrande om icke staten mera effektivt än hittills träder hjälpande emellan. Stadsfullmäktige anse sig för den skull böra vädja till statsmakterna att på ett tillfredsställande sätt lösa dessa så viktiga frågor och anvisa medel, som möjliggöra en hjälpverksamhet, vilken blir till båtnad för de av krisen oförskyllt drabbade utan att kommunernas ekonomi behöver utsättas för en alltför hård belastning.»

Karlstad den 18 maj 1933.

EFRAIM ELIAESON.

AUG. LINDH.

KARL LANTZ.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 23 maj 1933.

§ 76.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över herrar Eliaesons, Lindhs och Lantz' motion att fullmäktige måtte till regeringen och riksdagens välfärdsutskott avlåta skrivelse med anhållan om ökade åtgärder till bekämpande av arbetslösheten.

Under överläggningen i ärendet yrkade herrar Karlsson och Andreas Johansson att utskottet måtte tillstyrka stadsfullmäktige att i ärendet till regeringen och riksdagens välfärdsutskott avlåta skrivelse av följande lydelse:

»Inför det rådande allvarliga nödläget och den tilltagande arbetslösheten, som också för Karlstads stad blivit alltmer betungande, vilja stadsfullmäktige i Karlstad uttala sin sympati för en sådan lösning av krisfrågorna, varigenom kommunerna bli i tillfälle att bedriva en mera självständig hjälpverksamhet, utan att deras ekonomi tynges till bristningsgränsen. För kommunerna — och detta gäller även Karlstads stad — är det icke möjligt att i fortsättningen lämna erforderlig hjälp till arbetslöshetens lindrande, om icke staten mera effektivt än hittills träder hjälpande emellan. Stadsfullmäktige anse sig för den skull böra vädja till statsmakterna att lösa dessa så viktiga frågor och anvisa medel, som möjliggöra en hjälpverksamhet, vilken blir till båtnad för de av krisen oförskyllt drabbade, utan att kommunernas ekonomi behöver utsättas för en alltför hård belastning.»

Utskottet beslöt emellertid med bifall till ett av herr Vendel under överläggningen framställt yrkande hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara motionen till ingen vidare åtgärd föranleda, enär stadens önskemål i avseende å beredande av arbetstillfällen för stadens arbetslösa redan vore av drätselkammaren framförda till chefen för Socialdepartementet samt fullmäktige vidare vore livligt övertygade om att statsmakternas beslut i arbetslöshetsfrågan i varje fall komme att fattas i känslan av ansvar för hela vårt folk.

Mot beslutet reserverade sig herrar Karlsson och Johansson till förmån för det av dem under överläggningen framställda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

The first thing I noticed when I stepped out of the car was the cold. It was a sharp, biting cold that seemed to penetrate my coat. I shivered involuntarily as I walked towards the building. The air was thick with a heavy mist, and the ground was slick with rain. I had never experienced such a cold before, and it felt like I was walking through a wall of ice. The building I was heading to was a large, imposing structure with many windows. Some of the windows were lit up, while others were dark. I felt a sense of anticipation as I approached the entrance. The door was slightly ajar, and I could hear a faint murmur of voices inside. I pushed the door open and stepped into a brightly lit room. The contrast between the cold outside and the warmth inside was striking. I looked around, trying to get my bearings. There were several people in the room, some standing and some sitting at tables. They all seemed to be looking at me with varying degrees of interest. I felt a bit out of place, but I didn't know what else to do. I walked towards a table and sat down. A waiter approached me and asked if I had a reservation. I told him I didn't, but he seemed to know me. He led me to a table and sat me down. I looked at the menu and tried to decide what to order. The food looked delicious, but I was still a bit unsure. I finally decided on a steak and some vegetables. The waiter brought my food, and I ate it with a sense of relief. It was the best meal I had had in a long time. After finishing, I paid my bill and left the restaurant. I felt a sense of accomplishment and satisfaction. I had survived the cold, and I had enjoyed a great meal. I walked home, feeling much warmer than when I left. The cold was still there, but it didn't seem so threatening anymore. I had faced it, and I had won.

1911

1911

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 15 Juni

N:o 8.

Köpmannen F. N. Hedins ansökan om tillstånd att i huset
N:r 19 vid Västra Torggatan idka utskänkning
av pilsnerdricka, klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Härmed får jag vördsamt anhålla, att i huset n:o 19 vid Västra Torggatan i Karlstad (Gillet) fortfarande få under ett år från den 1 nästkommande oktober idka utskänkning av pilsnerdricka, klass II, till spisande gäster under nu gällande villkor.

Föreskrivna handlingar bifogas.

Karlstad den 25 februari 1933.

F. N. HEDIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 28 april 1933.

§ 212.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av F. N. Hedin hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan att i huset N:o 19 vid Västra Torggatan i Karlstad få i Restaurant Gillet utskänka pilsnerdricka Klass II till spisande gäster under ett år, räknat från den 1 oktober 1933.

Sedan nykterhetsnämnden begärt yttrande från poliskommissarien över ansökningen, hade från denna inkommit följande skrivelse:

»Till Nykterhetsnämnden i Karlstad.

Anmodad att avgiva yttrande i anledning av köpmannen Fredrik Nikolaus Hedins till Konungens Befallningshavande i Värmlands län ingivna ansökan om tillstånd att under ytterligare ett år från den 1 nästkommande oktober få å Restaurant Gillet utskänka pilsnerdricka, klass II, till spisande gäster får jag anföra följande:

Lördagen den 19 november 1932 hade arbetaren Helge Sigurd Eriksson från Fryxellsgatan nr 1 i Karlstad anhållits av polispersonalen för förargelseväckande beteende. Vid angående denna sak verkställd utredning utröntes, att Eriksson kort före anhållandet å Restaurant Gillet förtärt 2 flaskor pilsner varjämte skomakaren Frans Rupert Svanberg, åkeriarbetaren Filip Dahlström och åkaren Georg Mårtensson, alla från Karlstad, vid samma tillfälle serverats vardera 2 flaskor pilsner, ehuru Hedin, enligt Konungens Befallningshavandes i Värmlands län tillståndsbevis den 10 augusti 1932 angående utskänkning av pilsnerdricka å Restaurant Gillet, medgivits rätt att utskänka endast $\frac{1}{3}$ dels liter pilsnerdricka till samma person vid ett och samma besök å restauranten.

Rapport angående detta ärende uppsattes den 22 november 1932 och ett utdrag därav överlämnades senare till Nykterhetsnämnden.

Den 4 januari innevarande år blevo ynglingarna Karl Helge Ragnar Olsson, född den 11 december 1917, John Sveide Karlsson, född den 31 juli 1917, och Bertil Eugén Ljungqvist, född den 6 oktober 1914, anhållna för att höras angående olovligt tillgrepp.

Vid förhör med nämnda ynglingar framkom, att de vid olika tillfällen besökt Restaurant Gillet och där blivit serverade pilsnerdricka, ehuru åtminstone Olsson och Karlsson på grund av sin ungdom bort vägras att er-hålla sådan.

Rapport angående detta förhållande överlämnades den 11 januari till nykterhetsnämnden.

Av det anförda torde framgå, att befogad anmärkning mot det sätt varpå Hedin handhaft utskänkingen av pilsner å Restaurant Gillet, förekommit.

Under den senaste tiden har emellertid, såvitt för mig är känt, anledning till anmärkning icke förekommit.

På grund härav finner jag mig, ehuru med synnerlig tvekan, kunna förorda bifall till ansökningen.

Remisshandlingarna återställas.

Karlstad den 31 mars 1933.

PER ZANDÉN

Poliskommissarie.»

Från länsstyrelsen hade till nämnden inkommit följande handling, som skulle här intagas:

»Avskrift.

Till köpmannen Fredrik Nikolaus Hedin, Västra Torggatan 19, Karlstad.

Sedan nykterhetsnämnden i Karlstad för den åtgärd, vartill förhållandena kunde finnas föranleda, hit överlämnat utdrag av sitt protokoll den 25 november 1932 rörande till nämnden inkommen anmälan mot Eder för åsidosättande av gällande föreskrifter i samband med utskänkning av pilsnerdricka å Restaurant Gillet här i staden, vill Konungens Befallningshavande, efter att i ärendet hava verkställt utredning, härigenom hava erinrat Eder om den påföljd, som åsidosättande av gällande bestämmelser beträffande rörelsens bedrivande kan medföra; och kommer här ifrågavarande ärende att tagas i beaktande, därest fråga ånyo skulle uppstå om återkallande av det Eder genom resolution den 10 augusti 1932 meddelade tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka.

Karlstad i landskansliet den 28 februari 1933.

På Länsstyrelsens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

AXEL BERGSTRÖM.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.»

Ehuru såvitt nämnden kunde finna, befogad anledning till anmärkning mot sökandens sätt att sköta rörelsen förefunnits, till följd varav nämnden kände sig synnerligen tveksam beträffande lämpligheten av förnyad rättighet för sökanden, fann nämnden likväl, med hänsyn till vad av poliskommissarién anförts och de förväntningar om en bättre tillsyn, som på grund av innehållet i Konungens Befallningshavandes ovanintagna skrivelse borde kunna ställas, sig icke vilja avstyrka bifall till ansökningen, utan beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka den begärda rättigheten på förut gällande villkor.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 78.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över köpmannen F. N. Hedins ansökan om tillstånd, att i huset N:o 19 vid Västra Torggatan idka utskänkning av pilsnerdricka, klass II, beslöt, efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Mot beslutet reserverade sig herr Johansson under anförande av, att det sökta tillståndet icke borde beviljas, enär sökanden, såsom av handlingarne framginge, fått mottaga anmärkningar beträffande skötseln av sin rörelse.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Direktören Henry Odéns ansökan om tillstånd att i huset
N:o 17 vid Västra Torggatan idka utskänkning
av pilsnerdricka, klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Jämlikt § 13 i Kungl. förordningen av den 11 juli 1919 får jag härmed vördsamt anhålla om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka klass II från den 1 oktober 1933 till den 1 oktober 1936 i Källaren Munken, som är avsedd att inredas i fastigheten Västra Torggatan 17 i de lokaler som äro belägna norr om fastighetens huvudingång.

Källaren Munken är avsedd att bliva en billighets- och snabbserveringsrestaurang med s. k. självhjälpssystem i likhet med ett flertal Norma- och Sara-restauranger av denna typ i Stockholm efter amerikanskt mönster.

Karlstad den 14 mars 1933.

HENRY ODÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 28 april 1933.

§ 213.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Henry Odén hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan att i huset Västra Torggatan 17 i därför inredda lokaler, »Källaren Munken», få under tiden från den 1 oktober 1933 till den 1 oktober 1936 utskänka pilsnerdricka klass II.

Efter överläggning i ärendet beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka beviljande av det sökta tillståndet, dock så begränsat, att till varje gäst må utskänkas endast $\frac{1}{3}$ liter för varje besök och under villkor, att samtidigt intages lagad mat för minst 50 öre.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 79.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över direktören Henry Odéns ansökan om tillstånd att i huset N:o 17 vid Västra Torggatan, idka utskänkning av pilsnerdricka, Klass II, beslöt, efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Mot beslutet reserverade sig herr Strandman under anförande av, att en ny rättighet till utskänkning av pilsnerdricka icke borde beviljas, i all synnerhet som vid och i närheten av Västra Torggatan flera rättigheter redan nu ifråga om utskänkning och avhämtning av pilsnerdricka vore under utövande.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Simsällskaps framställning om anslag för år 1933.

Karlstad den 26 maj 1933.

Till Karlstad Stad.

Karlstads Simsällskap har haft förmånen att under de senaste åren erhålla ett årligt anslag å kronor 700: — för att möjliggöra en kvalificerad simundervisning å Sällskapets badplats vid Kanikenäset. Under år 1932 uttog Sällskapet endast kronor 350: — av det beviljade anslaget, enär Svenska Simförbundet så kraftigt höjde åldersgränsen för avläggande av prov till kandidat- och magistervärdigheterna, att inga ungdomar anmälde sig för nämnda prov. I år ha emellertid åldersgränsen ånyo nedsatts, varför Simsällskapet räknar med en synnerligen talrik anslutning från skolungdomens sida till Sällska-

pets undervisningskurser under den stundande sommaren. Av anslaget för år 1932 har Simsällskapet sålunda kvar kronor 350: — men vid den upp- gjorda kalkylen visar det sig omöjligt för Sällskapet att anställa kompetent simlärare och bestrida övriga med simundervisningen förenade kostnader, såvida icke Sällskapet kan erhålla ett anslag av Karlstad stad för innevarande år på ytterligare kronor 350: —.

Tidigare har Simsällskapet kunna räkna med inkomster vid simuppvisningar och tävlingar, men genom det exeptionellt låga vattenståndet i år, är denna inkomstmöjlighet utesluten. Vidare har Sällskapet en svår konkurrent i Borgmästareholmen, varför badplatsen på Kanikenäset troligen kommer att frekventeras av så gott som uteslutande sådan ungdom, vilken önskar gratis simundervisning.

Vi ha sökt nedbringa omkostnaderna genom att anställa endast en simlärare, gemensam för hela simundervisningen, men kunna vissa omkostnader såsom för vakt etc. icke nedbringas.

Med stöd av vad vi ovan anført få vi därför vördsamt anhålla, att Karlstad stad måtte för innevarande år bevilja oss ett anslag, utöver vad som från föregående år finnes kvar, å kronor 350: — att användas till de kostnader, som äro förenade med gratis undervisning i simkunnighet under uppsikt av kvalificerad lärare.

Karlstad dag som ovan.

För Karlstads Simsällskap:

BERTIL ÖSTERBERG.

Ordförande.

KLAS THORESSON.

Sekreterare.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1933.

§ 327.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över Karlstads Simsällskaps ansökan om anslag för år 1933 av 350 kronor för anställande av simlärare.

Efter hållen överläggning beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för år 1933 bevilja Karlstads Simsällskap ett anslag av 350 kronor såsom bidrag till kostnaden för anställande av simlärare, under villkor att sällskapet under samma års säsong lämnar stadens skolungdom tillfälle till kostnadsfri simundervisning varje dag mellan kl. 10 f. m. och 1 e. m.; samt

att fullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljat anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 80.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads Simsällskaps framställning om anslag för år 1933, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens framställning om anslag för inköp av tre nya strömställare.

Utdrag av protokollet, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 12 maj 1933.

§ 36.

Angående inköp av 3 st. strömställare hade från belysningsingeniören inkommit denna skrivelse:

»Förslag till inköp av 3 st. strömställare för 3 kV:s kabelnätet.

Det har visat sig vara av behovet påkallat överflytta ytterligare 3 kablar till det nybyggda ställverket och erfordras härför ett anslag av 9,000 kronor. Vid ställverkets första utformande i anledning av Uddeholmsöverenskommelsen saknades praktiska resultat över behovet av det antal kablar, som med hänsyn till Dejefors- och Uddeholmsabonnemangens ekonomiska utnyttjande kunde anses erforderliga. Därför upptogs då endast minimiantalet strömställare. Erfarenheten har dock givit vid handen, att ytterligare kablar böra utrustas med sådana anordningar, att dessa kablar växelvis kunna omflyttas från det ena kraftnätet till det andra för ekonomiskt tillgodogörande av för handen tillgänglig kraft. Den nya hamnkranen har dessutom förbrukat större effekt än som ursprungligen antagits, och de stora momentana strömstötarna därvid äro av den storleksordning, att hamnkranens kabel måste separeras från övriga kablar och anslutas enbart till Uddeholmsnätet.

Anslaget är av beskaffenhet att kunna upplånas på 20 år.

Karlstad den 8 maj 1933.

J. THALÉN.»

Efter överläggning i ärendet beslöt styrelsen i enlighet med belysningsingeniörens förslag inköpa 3 st. nya strömställare för 3 kV:s kabelnätet, varjämte styrelsen beslöt hemställa hos stadsfullmäktige om anslag för ifrågasvarande ändamål med 9,000 kronor att anskaffas genom upplåning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1933.

§ 328.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens framställning enligt dess protokoll den 12 maj 1933 om anslag av 9,000 kronor för inköp av tre nya strömställare.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja anslag av 9,000 kronor att anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas; samt

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka Kungl. Maj:ts fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 81.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över belysningsstyrelsens framställning om anslag för inköp av tre nya strömställare, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag till ändrad stadsplan för kvarteren Enhörningen, Tapiren och Karlsvik ävensom till jämkning av stadsplanen för kvarteret Bilan.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 6 maj 1933.

§ 116.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till ändrad stadsplan för kvarteren Enhörningen, Tapiren och Karlsvik ävensom till jämkning av stadsplanen för kvarteret Bilan, allt inom Tingvallastaden, hållits för granskning tillgängliga å stadsingeniörskontoret från och med den 4 mars till och med den 12 april 1933, därom kungörelse funnits införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads Tidningen och Värmlands Folkblad den 4 mars 1933 och skriftlig underrättelse i rekommenderade brev med allmänna posten sistnämnda dag tillsänts samtliga av förslaget berörda markägare, varjämte samma dag föreläggande i skriftligen rekommenderade brev meddelats dels Kungl. Fångvårdsstyrelsen, dels Kungl. Järnvägsstyrelsen att före den 12 april 1933 avgiva yttrande över förslaget, varav kopia bifogats.

T. f. stadsingeniören meddelade nu, att under granskningstiden och där-
efter intill denna dag inga anmärkningar mot förslaget inkommit från någon markägare, och lät ej heller nu någon markägare sig avhöra. Däremot hade på grund av under hand gjort uttalande av länsarkitekten i Värmlands och Örebro län angående vissa hushöjder i kvarteret Karlsvik ändring i förslaget vidtagits sålunda, att hushöjden för de fiskexportören Georg Janson tillhöriga tomterna sänkts från resp. 28 och 28,40 meter till resp. 25,80 och 25,50 meter, vilken ändring skriftligen godkänts av markägaren enligt ett så lydande erkännande:

»Undertecknad förklarar mig härmed ej hava något att erinra mot den ändring i nu föreliggande förslag till ändrad stadsplan för bl. a. kvarteret Karlsvik inom Tingvallastaden härstädes, att de för mig tillhöriga tomterna inom kvarteret ursprungligen angivna hushöjderna om resp. 28 och 28,40 meter ändras till resp. 25,80 och 25,50 meter.

Karlstad den 5 maj 1933.

GEORG JANSON.

Egenhändiga namnteckningen bevittna:

INGRID REDIN.

JENS LEKSTRÖM.»

Till förslaget hörande beskrivning och stadsplanebestämmelser lydde sålunda:

»Beskrivning över förslag

till stadsplan för Kvarteren Enhörningen, Tapiren och Karlsvik samt för en del av Kvarteret Bilan allt inom Tingvallastaden i Karlstad.

Med avseende å själva stadsplanen innebär förslaget i jämförelse med nu gällande stadsplan att den s. k. Häktesvägen upptages såsom gata och att Eneströmsgatan gives en rakare sträckning. Genom den förra åtgärden blir Kv. Enhörningen uppdelat i två kvarter med respektive 57 och 46 meters djup, vilket emellertid lämnar fullt användbara tomter i dubbla rader inom varje kvarter. Angående sträckningen av Eneströmsgatan hava meningarna varit mycket delade, och detta förslag får anses som en av stadsarkitekten åstadkommen kompromiss, som i jämförelse med förut framlagda förslag innebär att borttaga S-kurvan och giva gatan en rak sträckning. Detta har medfört en minskning av gatubredd, en obetydlig beskärning av Kvarteret Karlsvik och ett mindre intrång å fängelsets område, vilket senare givetvis ej förutsattes skola gå i verkställighet förrän fängelset flyttas till annan plats. Angående länsarkitektens i samråd med stadsingenjören i januari 1931 uppgjorda förslag till bebyggelse har stadsarkitekten avgivit yttrande intaget i byggnadsnämndens protokoll. Den av stadsarkitekten föreslagna platsbildningen i gatukrysset Drottninggatan—Södra Kyrkogatan har ej gillats av drätselkammaren. Tanken torde kunna upptagas vid ett senare tillfälle. Sedan av drätselkammaren förda förhandlingar med ägaren av det s. k. Tabernaklet, Baptistförsamlingen, visat sig vara resultatlösa och kammaren ej ansett sig kunna tillstyrka ett förslag som skulle medföra väsentliga utgifter för markförvärv från denna ägare, har det föreslagna planteringsområdet i sydvästra delen av Kvarteret Enhörningen måst minskas till att omfatta enbart mark tillhörig Fångvårdsstyrelsen, vilken mark genom den nya gatudelen blir fränskiljd dess nuvarande stora bostadstomt. Under sådana förhållanden har det ej ansetts, att man mot Baptistförsamlingens bestämda bestridande borde förhindra utbyggnad av det nuvarande Tabernaklet i vidare mån än vad som överstege ett normalt utnyttjande av tomten, i synnerhet som en större byggnad än som enligt detta förslag tillåtes, år 1924, passerat byggnadsnämnden utan anmärkning. De förändringar av föregående förslag, som vidtagits, äro dels, att de mot den nya delen av Karlbergsgatan tvär-

gående byggnadskropparna gifts tillstånd, dels att avståndet mellan kvadrat-
nadslängorna i kvarteren Tapiren och Karbotten icke, så långt detta tillåter
göra utan att upphäva deras symmetriska belägenhet i närheten af 19 och
ninggatan, varjämte hushöjden begränsas för en del i med afseende till nära
gående byggnadskroppar. Dessa tre afbördes äro tillböna för afseende till
av bättre belysning och rymlighet. Samtliga tre typer afbördes till en del
taklifthöjden, så att endast tre rulltrappor i denna traktas in på plan
Vindsvåningen, som vid sådana höghöjdhäns, sällan kan utgå till
ger väsentligt mindre dygter än en midsvåning. Samtliga med afseende
kommer dock att kunna inordnas i ett och samma plan och utgå till
en dylik. De *Bevillnings- och byggnadsplanerna* i R. i. Endast dessa tre typer
kunna förläggas utom de öfriga för dessa med afseende till byggnad
emedan de som först nämnda äro mest fördelaktiga. Under detta förhållande
gårdsplanerna inom R. i. kvartersdelarna icke tillåtas byggas på nytt.
Vissa delar af byggnaderna inom R. i. kvartersdelarna icke tillåtas byggas
I denna centrala del af staden icke tillåtas byggas på nytt utan
annan lämplig användning för dessa byggnader. De öfriga byggnaderna
göra schematiska förändringarna i kvartersdelarna icke tillåtas byggas
Hälsas icke bebyggas.

Härstad 3 april 1900.

(Signaturen)

Förslag

ill stadsplanbestämmelser för kvarteren Karbotten, Tapiren och R. i. i
inom Tingensdistriktet i Karlens.

§ 1.

I kvartersdelar, som äro utmärkta med prickning för byggnader uppläsa

§ 2.

I kvartersmark betecknad med 011 för endast byggnader för allmogt
ändamål uppläsa.

§ 3.

Inom kvartersdelar utmärkta med S och S1 inom området för endast
uppläsa bestuds- eller allmogts hus av sten och i öfrigt av foljande beskaffenhet

De skola uppföras till de taklisthöjder över stadens nollplan, som för varje hus eller husgrupp angivits med siffra inom cirkel, varvid prickstreckad grov linje anger gräns mellan hus- eller husgrupper med olika höjd. Då särskilda skäl föreligga, äger byggnadsnämnden medgiva avvikelse från förutnämnda höjder intill 1 meter och från gräns mellan hus med olika höjd intill 2 meter. Mot områden utmärkta med ovaler eller prickning skola dessa byggnader hava fönsterrätt. Brandmurar behöva således icke uppföras i tomtgräns mot sådana områden. Husen få uppföras med det antal våningar, som med iakttagande av byggnadsstadgans och byggnadsordningens föreskrifter angående rumshöjd befinnes lämpligt för husens ändamål. Med B.-N:s medgivande må vinden inredas med bostadsrum eller affärslokaler i så stor utstäckning, som lämpligen kan ske, men taken få ej givas brantare lutning än 30 grader och inga uppbyggnader få överskjuta en linje dragen i 60 graders lutning från den fastställda taklisthöjden. Uppbyggnaderna ovan taket få ej upptaga mer än $\frac{1}{3}$ av fasadlängden för varje hus å en och samma tomt.

§ 4.

För den med A och siffra inom cirkel utmärkta kvartersdelen skola gälla samma bestämmelser som angivits under § 3 med det undantag, att bostadsrum ej få inredas i bottenvåningen.

§ 5.

För de med ovaler utmärkta kvartersdelarna skall gälla, att dessas gårdsplaner må förläggas å de höjder som angivits med siffra inom rektangel, samt att under dessa gårdsplaner må inredas garager och andra källarutrymmen, där människor ej vistas större delen av dagen. Byggnadsnämnden äger medgiva avvikelse från de påskrivna höjderna intill $\frac{1}{2}$ meter. Dessa utrymmen skola hava fönsterrätt mot område utmärkt med prickning.

§ 6.

För de med L utmärkta kvartersdelarna skall gälla, att härinom byggnader av sten må uppföras i högst två våningar, vilka ej få inrymma bostadsrum.

Anm. Ovan åsyftade höjder för taklister och gårdsplaner ävensom å kartan angivna gatuhöjder hänföra sig till stadens nollplan.

Karlstad i april 1933.

G. LOVÉN.»

Byggnadsnämnden tog nu ärendet i övervägande;
och beslöt nämnden efter hållen överläggning överlämna handlingarna till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna ifrågasvarande stadsplaneförslag och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1933.

§ 326.

Uppå remiss hade kammaren att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till ändrad stadsplan för kvarteren Enhörningen, Tapiren och Karlsvik ävensom till jämkning av stadsplanen för kvarteret Bilan, allt inom Tingvalla-staden; och beslöt kammaren, efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte besluta i enlighet med byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 82.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till ändrad stadsplan för kvarteren Enhörningen, Tapiren och Karlsvik ävensom till jämkning av stadsplanen för kvarteret Bilan, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Arbetslöshetskommitténs framställning om tilläggsanslag för anordnande av utbildningskurser för arbetslösa män.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 maj 1933.

§ 310.

Angående tilläggsanslag för anordnande av utbildningskurser för arbetslösa män hade från arbetslöshetskommittén inkommit en så lydande skrivelse:

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed har jag äran anmäla, att det av Stadsfullmäktige den 16 februari 1933 (§ 44) anvisade anslaget av 800 kronor såsom bidrag till kostnaderna för anordnande av utbildningskurser för arbetslösa män överskridits med *Kronor 261:95*.

Karlstad den 19 maj 1933.

För Arbetslöshetskommittén:

EINAR KASTENGREN.

Ordförande.

I anledning härav beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,
att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål anvisa tilläggsanslag av 261 kronor 95 öre *att*, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 83.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över arbetslöshetskommitténs framställning om tilläggsanslag för anordnade av utbildningskurser för arbetslösa män, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Värmlands Nations hembygdskommittés av herr Dalgren såsom motion upptagna framställning om anslag för anordnande av en hembygdskurs i Karlstad.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Under de senaste fem åren har Värmlands nation i Uppsala anordnat hembygdskurser i skilda delar av Värmland. Sommarens kurs kommer att förläggas till Karlstad under tiden 2—9 juli enligt bifogade preliminära program. Övriga organisationer som medverka äro Värmlands hembygdsförbund och Ungdomsringen. Vid föregående kurser har nationen beviljats understöd av universitetets föreläsningsbyrå. Dessa bidrag ha varierat men torde i regel ha uppgått till minst 400 kr. Enär anslaget till denna föreläsningsbyrå detta år indragits, kan nationen ej beräkna något ekonomiskt stöd från universitetet. Värmlands nations hembygdskommitté anhåller därför värdsam, att Karlstads Stads Fullmäktige ville bevilja ett anslag av 300 kr. till ovannämnda kurs.

För Värmlands nations hembygdskommitté:

SIVERT BOSTRÖM.

Ordf.

Upptages som min motion.

LARS DALGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 maj 1933.

§ 309.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över Värmlands Nations hembygdskommittés av herr Dalgren såsom motion upptagna ansökan om anslag å 300 kronor såsom bidrag för anordnande av en hembygdskurs i Karlstad under tiden den 2—9 juli 1933.

Kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige för ifrågavarande ändamål måtte anvisa anslag av 300 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 84.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Värmlands Nations Hembygdskommittés av herr Dalgren såsom motion upptagna framställning om anslag för anordnande av en hembygdskurs i Karlstad, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över Karlstads Systemaktiebolags hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden för åren 1934—1936.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att efter stadsfullmäktiges i staden hörande i ärendet hit avgiva yttrande och därvid återställa remisshandlingarna.

Karlstad i landskansliet den 1 april 1933.

På tjänstens vägnar:

ERNST STRIDSBERG.

Överlämnas till stadsfullmäktige i Karlstad för yttrande.

Karlstad den 3 april 1933.

På Magistratens vägnar:

HARRY JACOBSON.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Karlstads Systemaktiebolag, som är bildat för att idka detaljhandel med rusdrycker, får härmed, jämlikt § 17 i Kungl. Förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, vördsamt anhålla om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 januari 1934, få i staden Karlstad idka detaljhandel med alla slag av rusdrycker enligt ovan angivna Kungl. Förordning.

Bolaget hemställer, att antalet försäljningsställen fastställas till fjorton (14) stycken, nämligen:

- två (2) för utminuterung av spritdrycker och vin,
- sex (6) för utskänkning av spritdrycker och vin samt
- sex (6) för utskänkning av vin.

Angående grunderna för försäljningsställenas förläggning får bolaget anföra:

De två utminuteringsställena för spritdrycker och vin anser bolaget böra såsom hittills, förläggas, det ena till den av bolaget förhyrda fastigheten Duvan n:r 8 med adressnummer Västra Torggatan 1 och det andra till bolagets fastighet Ormen n:r 1 i hörnet av Ny- och Åttkantsgatorna.

Av de föreslagna sex försäljningsställena för utskänkning av spritdrycker och vin, finner bolaget, att såsom hittills ett bör förläggas till Stadshotellet i fastigheten n:r 27, 50 och 52, kvarteret Vågen, ett till Grand Hotell i fastigheten n:r 113, kvarteret Mercurius, ett under månaderna maj—september till Stadssträdgården, ett till frimurareorden i fastigheten n:r 70, kvarteret Mercurius och ett till bolagets egen restaurang Stadskällaren i fastigheten n:r 3, kvarteret Duvan. Den sjätte rättigheten är avsedd att reserveras för framtida behov. Den kommer icke att av bolaget utövas annat än med Konungens Befallningshavandes, efter stadsfullmäktiges hörande, lämnade särskilda medgivande.

Bolaget har för avsikt att å annan överlåta de fyra första i föregående stycke omnämnda rättigheterna; och skall beträffande samtliga försäljningsställen utskänkningsen äga rum även annorledes än vid måltid åt spisande gäster i den omfattning gällande rusdrycksförsäljningsförordning medgiver, såvida ej Konungens Befallningshavande eller Kungl. Kontrollstyrelsen finner nödigt härutinnan föreskriva inskränkningar, i vilket fall bolaget är villigt underkasta sig desamma.

Bolaget får vidare hemställa, att utskänkningstiden för Stadshotellet, Grand Hotell, Stadssträdgården, Frimurareorden och övre avdelningen å Stadskällaren, ävensom för den reserverade rättigheten för utskänkning av spritdrycker och vin måtte utsträckas till klockan tolv midnatt, under villkor, att rusdryck icke till

gäst där utlämnas, efter kl. 11,30 eftermiddagen å dagar, då teaterföreställning eller därmed jämförlig tillställning äger rum å stadens teater, och efter klockan elva eftermiddagen övriga dagar; samt att utskänknings å dessa ställen måtte sön- och helgdagar få äga rum efter kl. 7 eftermiddagen jämväl utan samband med servering av mal.

Bolaget tillåter sig även hemställa att Konungens Befallningshavande — efter av stadsfullmäktige i Karlstad vid behandling av denna oktrojansökan fattat beslut — efter för varje gång gjord ansökning, för visst tillfälle, såsom festligt samkväm eller annan särskild tillställning, måtte — utan stadsfullmäktiges vidare hörande — efter inhämtande av magistratens yttrande bevilja utsträckning av tiden för utskänkings avslutande utöver den tid, som ifråga därom eljest blivit bestämd.

Den ansökta rättigheten till utskänkning av spritdrycker och vin å Frimurareorden är endast avsedd för Ordens egna medlemmar vid logesammanträden å Frimurareordens lokaler. Bolaget hemställer dock, att rätten till utskänkning å Frimurareordens lokaler måtte, såsom under innevarande oktrojperiod, vid de tillfällen, då, efter Logedirektoriums medgivande stora festsalen och angränsande sällskapsrum i våningen en trappa upp upplåtits till större allmänna fester och dylikt, få utsträckas till de i festligheterna deltagande personer, dock endast efter i varje särskilt fall av Konungens Befallningshavande lämnat medgivande.

De sex rättigheterna för utskänkning av vin, av vilka en är avsedd att reserveras, har bolaget för avsikt att överlåta på lämpliga personer. Bolaget har tänkt sig att ifrågavarande rättigheter skulle vara förlagda såsom för närvarande, nämligen en till Frimurarelogens restaurang i fastigheten n:r 70, kvarteret Mercurius, en till Hotell Drott i fastigheten n:r 162, kvarteret Jägaren, en till Café Mejt i fastigheten n:r 66, kvarteret Mercurius, en till Café Gösta Berling i fastigheten n:r 31, kvarteret Enigheten och en till Centralhotellet i fastigheten n:r 1, kvarteret Duvan.

Beträffande fortsatt gillighet av de speciella, utöver i själva förordningen angivna villkor, som på förslag av stadsfullmäktige i Karlstad äro förbundna med bolagets nu gällande oktroj, tillåter sig bolaget vördsamt framlägga några synpunkter och erfarenhetsrön, som under bolagets senaste verksamhetsår kommit att särskilt framträda.

Villkoret »att rusdrycker icke få utminuterats till den, som för något av de tre senaste åren resterar för obetalda kommunalutskylder eller pensionsavgifter, dock att den, som för endast ett år häftar för dylika utskylder eller avgifter,

icke skall, därest han styrker, att införsel för desamma pågår, vara avstängd från rätten till inköp», har i den praktiska tillämpningen visat sig alltför restriktivt. Särskilt har detta varit fallet under senaste året, då genom betydande driftsinöskränkningar vid industrien och skogsbruket många skötsamma och i nykterhethänseende oförvittliga motbotboks innehavare måst förvägras rätten att utminuteringsvis inköpa spritdrycker. Sådan massavstängning av personer, mot vilka anmärkningar i nykterhethänseende icke förefinnas, är särskilt vanskligt i tider, då den olaga sprithanteringens synes fått en oroväckande stor omfattning, icke minst inom bolagets kontrollområde. De oktroyvillkor, som av stadsfullmäktige i Karlstad föreslås, gälla ju icke endast stadens innevånare utan även för innevånarna i de landskommuner, som för sina spritdrycksinköp äro hänvisade till bolagets affärer i Karlstad. Olägenheterna av det s. k. skattestreckets ovillkorliga tillämpande äro måhända ändå större i avlägset liggande skogs- och gränskommuner än i själva Karlstad. Stadsbon, som förvägras utminuteringsvis inköpta spritdrycker, har dock möjlighet att, om han så önskar, på stadens utskänkningsställen kunna erhålla spritdrycker, även om priset där ställer sig väsentligt dyrare än i utminuteringen. Den avlägset boende lantbon däremot saknar denna möjlighet. Faran för, att han förser sig med spritdrycker på den olaga sprithanteringens marknad, synes — enligt vad erfarenheten givit vid handen — i sådana fall ligga nära till hands.

Som belysande härför får bolaget hänvisa till vissa förhållanden inom Eda socken, som framkommit vid förhör inom Jösse häradsrätt under senaste tiden. På framställning av norska polismyndigheter hölls sålunda vid Jösse häradsrätt den 9 sistlidne januari förhör rörande den omfattande spritsmuggling, som ägt rum av hembränt brännvin från Norge. Enligt det referat från nämnda förhör, som i pressen varit synligt, hade såväl polis- och tulltjänstemän som enskilda personer samstämmigt vittnat, att den påtalade trafiken syntes ha försiggått i en betydande utsträckning. I referatet heter det bland annat:

»Flera arbetare från Eda hade även instämt som vittnen. Dessa hade jämte sina kamrater i regel varit över i Eidskog för köp av brännvin. Dit var det så nära väg och man behövde inte anlita järnvägen och för dem, som saknade motbok, var det även lätt att få brännvin där. Det var därför man så gärna kvistade över till Boxen, då man behövde en flaska brännvin.»

I referatet heter det vidare:

»Att det inte varit i så liten omfattning spriten gått över gränsen till edaborna, framgår däraf att ett vittne sade sig under de senaste tio åren i genom-

snitt köpt en flaska i månaden från Steneby. Och en kemikaliehandlare i Charlottenberg vittnade att hos honom inköpts kork i regel var fjortonde dag för 100 flaskor.»

Nykterhetstillståndet inom Eda socken synes också emellanåt vara mindre gott. I ett rättegångsreferat från Jösse häradsrätt den 30 sistlidne augusti heter det sålunda:

»Dansbanan vid Lamperudsskogen synes stå i särklass, då ej mindre än tolv personer voro åtalade för sina bravader vid denna dansbana. Enligt landsfiskalens uppgift brukar banan besökas av tre à fyra tusen personer varje söndag, varvid det norska hembrända flyter i strömmar.»

Så skildras förhållandena inom Eda socken, där bolaget på grund av det i oktrojen fastställda skattestrecket sett sig nödsakat att på längre eller kortare tid under år 1931 avstänga 262 motboksinnnehavare från rätten att på laglig väg inköpa spritdrycker. År 1932 var motsvarande siffra 185. Enligt bolagets uppfattning är ett sådant avstängningsförfarande ägnat att skapa en god jordmån för den illegala sprithandeln. Vådan av att denna handel blir rotfäst, ligger i öppen dag.

Bolaget är därför av den bestämda uppfattningen, att det ur samhällets synpunkt och i nykterhetshänseende är önskvärt, att skattestrecket, om det kommer att bibehållas, modifieras. Detsamma gäller även villkoret att rusdrycker icke få utminuterat till den, som för sig, hustru eller minderårigt barn åtnjuter fattigvård. Det finns nämligen fall, då denna restriktion drabbat allt för hårt, exempelvis när en skötsam och oförvitlig person med 2 à 3,000: — kronors inkomst måst förvägras inköpa spritdrycker, därför att han av allmänna medel erhållit bidrag till kostnaderna för ett barns långvariga vård å sanatorium eller sinnessjukhus.

Bolaget anser sig därför böra föreslå, att, därest ovannämnda villkor komma att bibehållas, det dock måtte medgivas bolaget, att, där anledning till understöd eller underlåtenhet att fullgöra skattskyldigheterna är beroende på oförskyllda omständigheter, efter prövning i varje särskilt fall medgiva begränsad inköpsrätt.

Upplysningsvis tillåter sig bolaget i detta sammanhang meddela, att Kungl. Kontrollstyrelsen i sitt cirkulär n:r 14 den 31 oktober 1925 med råd och anvisningar till systembolagen rörande kontrollen i socialt avseende över utminutereringen och utskänkningen av rusdrycker anför följande ifråga om skattebetalning och inköpsrätt:

»De systembolag, vid vilka fullgjord skattebetalning icke genom länsstyrelses beslut blivit uppställd som villkor för erhållande av inköpsrätt, äga givetvis full handlingsfrihet att pröva den grad, i vilken underlåtenhet att betala skatt bör

utöva inflytande på inköpsrätten. Å ena sidan finnes naturligtvis ingen anledning medgiva inköpsrätt åt personer, som genom upprepad underlåtenhet att erlägga påförda skatter visat, att de leva under mycket fattiga förhållanden eller att deras ekonomi är oordnad, å andra sidan kan understundom försummad skatteinbetalning vara orsakad av sådana omständigheter såsom t. ex. sjukdom inom familjen, arbetslöshet eller dylikt, att en begränsning av inköpsrätten är mera motiverad än en fullständig avstängning.»

Till sist får bolaget bifoga dels en förteckning*) över bolagets nuvarande aktieägare, dels ock ett exemplar*) av bolagsordningen.

Karlstad den 6 februari 1933.

Styrelsen för Karlstads Systemaktiebolag

GUSTAF STRÖMBERG.

O. W. KARLSSON.

VALDEMAR VENDEL.

OTTO ZIEGLER.

G. LUNDIN.

Gunnar Gräslund.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 30 maj 1933.

§ 222.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Karlstads Systemaktiebolag hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan att under en tid av, tre år, räknat från och med den 1 januari 1934, få i staden Karlstad idka handel med rusdrycker i enlighet med i ansökningen närmare angiven plan.

Det antecknades, att sökandebolaget, utan att framställa några direkta förslag, i ansökningen uttalat det önskemål, att i avseende å utminutereringen av rusdrycker nu gällande skatte- och fattigvårdsstreck måtte i nykterhetens intresse modifieras, vilket önskemål av bolaget närmare motiverats.

*) Finnes bland Stadsfullmäktiges icke tryckta handlingar.

Nykerhetsnämnden, som av olika anledningar redan tidigare vid flera tillfällen haft uppe tanken på en modifiering av skatte- och fattigvårdsstrecken vid en kommande oktrojansökan, delade i princip sökandebolagets mening om önskvärdheten av en sådan uppmjukning såsom en åtgärd till motverkande av den illegala rusdryckstrafiken.

Vid åtskilliga tillfällen hade nykerhetsnämnden jämväl haft anledning att dryfta frågan om ungdomssuperiet och dess orsaker. Nykerhetsnämnden hade därvid kommit till den slutsatsen, att en av dessa orsaker utgjordes av den jämförelsevis höga motboksåldern, sammanställd med det förhållande att »restaurantmyndighet» inträder långt tidigare än motboksåldern. Ungdomen frestades härigenom till ett uteliv, som såväl ekonomiskt som med tanke på de vanor, som förvärfvas, torde vara långt farligare än en måttlig rusdryckstilldelning utminuteringsvis. Under sådana förhållanden ansåge nykerhetsnämnden sig i nykterhetens intresse böra tillstyrka en sänkning av motboksåldern, därvid givetvis utgående från den förutsättningen, att bolaget i fråga om de yngre årsklasserna hölle tilldelningen nere vid ett minimum.

På grund av vad sålunda anförts och då nykerhetsnämnden i övrigt ej hade något att erinra mot bifall till bolagets ansökan, beslöt nykerhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förorda bifall till Systemaktiebolagets ifrågavarande framställning under villkor, att den reserverade rättigheten till utskänkning av spritdrycker och vin icke får av bolaget utövas annat än med Konungens Befallningshavandes, efter stadsfullmäktiges hörande, lämnade särskilda medgivande, att samtliga utskänkingsställen för vin skola förläggas till Tingvallastaden, att å sistnämnda utskänkingsställen utskänkningen får försiggå endast i samband med servering av mat till spisande gäster, att utminuterung icke må äga rum till den, som häftar för mer än två års kommunalutskylder eller pensionsavgifter, förfallna till betalning under de tre sistförflutna kalenderåren, därvid den, som häftar för mer än ett års dylika utskylder eller avgifter, icke må medgivas större inköpsrätt än en liter i månaden, att utminuterung icke heller må ske till 1:o den, som för sig, hustru

eller minderårigt barn åtnjuter fattigunderstöd, därest ej bolagets styrelse, efter fattigvårdsstyrelsens hörande, finner fattigvårdsbehovet uppenbarligen hava sin grund i oförskyllda omständigheter, i vilket fall bolagets styrelse må kunna medgiva en med hänsyn till förhållandena begränsad inköpsrätt, 2:o) den, som brister i honom åliggande försörjningsplikt, samt 3:o) icke heller till militärpersoner av manskaps grad, som bo i logement, dit rusdrycker icke få medföras, *att* åldersgränsen för inköpsrätt fastställes till tjugotre år, därvid bolaget bör låta sig angeläget vara att i fråga om tilldelningskvantiteten för de yngre åldersklasserna inskränka denna så långt möjligt, *att* utskänkningstiden för Stadshotellet, Grand Hotell, Stads-trädgården, Frimurarelogen och övre avdelningen i bolagets egen utskänkningslokal Stadskällaren i fastigheten N:o 3 i kvarteret Duvan ävensom för den reserverade rättigheten till utskänkning av rusdrycker och vin må pågå till kl. tolv midnatt, därvid dock rusdryck icke får till gäst där utlämnas, efter kl. 11,30 eftermiddagen å dagar, då teaterföreställning eller därmed jämförlig tillställning äger rum å stadens teater, och efter kl. 11 eftermiddagen övriga dagar, samt *att* utskänkningsen å dessa ställen sön- och helgdagar må äga rum efter kl. 7 eftermiddagen jämväl utan sammanhang med servering av mat, *att* rätten till utskänkning å Frimurareordens lokaler måtte vid de tillfällen, då, efter Logedirektionens medgivande, stora festsalen och angränsande rum i våningen 1 trappa upp upplåtits till större allmänna fester och dylikt, få utsträckas till de i festligheterna deltagande personer, dock endast efter i varje särskilt fall av länsstyrelsen lämnat medgivande, samt *att* Konungens Befallningshavande måtte, på sätt för närvarande äger rum, efter infordrande av magistratens yttrande, utöva stadsfullmäktiges befogenhet i fråga om utsträckande på grund av särskilda omständigheter av tiden för utskänkningsens avslutande.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 85.

Beredningsutskottet hade att avgiva utlåtande i anledning av magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över Karlstads Systemaktiebolags hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden för åren 1934—1946.

Då ett bibehållande av villkoret, att utminuterung icke må äga rum till den, som häftade för mer än två års pensionsavgifter, medförde väsentligt större besvär och kostnader än övrig utskyldskontroll, så ville utskottet, med uttalande av sin förvisning att Systemaktiebolaget i största möjliga utsträckning likväl måtte vid utminuterung även taga hänsyn till nämnda avgifters erläggande, tillstyrka fullmäktige att icke uppställa nu ifrågavarande villkor.

Utskottet beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förorda bifall till Karlstads Systemaktiebolags ovanberörda framställning under de villkor, som nykterhetsnämnden föreslagit med undantag likväl av villkoret, att utminuterung icke må äga rum till den, som häftade för pensionsavgifter.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag för utförande av värme- och sanitäranläggning samt vissa förändrings- och reparationsarbeten i stora manbyggnaden å Lilla Våxnäs.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1933.

§ 329.

Angående utförande av värme- och sanitäranläggning jämte vissa förändrings- och reparationsarbeten i stora manbyggnaden å Lilla Våxnäs hade från fastighetsförvaltaren inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Ang. centralvärmeledning i Huvudbyggnaden, Lilla Våxnäs.

Med anledning av, att det från hyresgästerna i Huvudbyggnaden å Våxnäs framförts önskemål, att Drätselkammaren må besluta och gå i författning om, att i nämnda fastighet införa centralvärmeledning jämte W. C.-anläggningar, får undertecknad härmed efter verkställd utredning avgiva förslag härav med approximativt beräknade kostnader för detsamma.

Byggnaden i fråga är gammal och bristfällig, särskilt vad det beträffar fönstren, vilket gör att bostäderna med dess väldiga volymer och bristfälliga eldstäder äro mycket svåra att hålla varma varför värmeledning är synnerligen nödvändig.

Då det förnärvarande ej finnes annat än torrklosetter i lägenheterna bör även W. C.-anläggning ordnas i samband med värmeledningen.

Emedan lägenheten å första våningen blir ledig den första oktober torde ifrågasättas huruvida det ej vore lämpligt vidtaga förändring av densamma genom att dela den till två mera uthyrningsbara lägenheter. Av lägenheten som nu består av 6 rum, jungfrukammare, badrum och kök erhålles: 1 lägenhet om 3 rum, jungfrukammare, badrum och kök samt 1 lägenhet om 4 rum, jungfrukammare, badrum och kök.

För den händelse Drätselkammaren ej är villig att under innevarande år verkställa införandet av värmeledningen begära hyresgästerna reducering av hyrorna från och med den 1 oktober detta år.

Karlstad den 23 maj 1933.

Karlstads Stads Fastighetskontor

OTTO FELDT.»

Enligt uppgjort förslag skulle kostnaderna för samtliga anordningar belöpa sig å 37,500 kronor, varav för byggnads- och målningsarbeten 18,500 kronor samt återstoden för värme-, sanitär- och elektriska anläggningar.

Då de ifrågasatta arbetena voro erforderliga för att till skäligt pris kunna uthyra lägenheterna i byggnaden samt hyresintäkterna syntes, bland annat genom den ändrade våningsindelningen, böra ökas så, att de nedlagda kostnaderna för förbättring och modernisering bliva förräntade och så småningom amorterade, ville kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande arbeten anvisa anslag av tillhoppa 37,500 kronor, att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering; samt

att uppdraga åt drätselkammaren och budgetsberedningen att sedermera inkomma med förslag till lämplig fördelning under flera år av sagda, till uttaxering ifrågasatta anslagsbelopp.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 86.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för utförande av värme- och sanitäranläggning samt vissa förändrings- och reparationsarbeten i stora manbyggnaden å Lilla Våxnäs, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens förslag till utlåtande över Kungl. Kammarkollegiets utredning om förekomsten av särskilda av Kronan tillhöriga fastigheter i städerna utgående avgifter och de förutsättningar, varunder sådana avgifter kunde bringas att upphöra ävensom över kollegiets förslag i ärendet.

Till Konungen.

Kammarkollegiet har den 3 juli 1931 av Eders Kungl. Maj:t anbefallts verkställa utredning om förekomsten av särskilda av kronan tillhöriga fastigheter i städerna utgående avgifter och de förutsättningar, varunder sådana avgifter kunna bringas att upphöra, samt inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. På grund härav har kollegiet genom överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtat uppgifter och yttranden i frågan från samtliga städer, där sådana avgifter kunna förekomma, ävensom från nämnda statsmyndigheter samt från riksmarskalksämberet, fångvårdsstyrelsen, arméförvaltningen, marinförvaltningen, generalpoststyrelsen, byggnadsstyrelsen, telegrafstyrelsen, järnvägsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, generaltullstyrelsen, domänstyrelsen och lotsstyrelsen beträffande under dessa centrala verks förvaltning stående fastigheter.

Av sammanhanget torde framgå, att med uppdraget avses avgifter, som utgöras till respektive stadskommuner och äro att anse såsom kommunala utskylder. Första anledningen till detta uppdrag synes ha givits av ett uttalande i riksdagens skrivelse nr 264 år 1925 (s. 15 f) angående av kronan utgjord särskild fastighetsskatt i Stockholm. Med anledning härav verkställdes på försorg av kronans fastighetskommission en särskild utredning angående denna skatt och överlämnades utredningen till Eders Kungl. Maj:t, som sedermera låtit tillställa kollegiet densamma.

Med överlämnande av samtliga handlingar i ärendet får kollegiet anföra följande.

Den kommunala förvaltningen i städerna byggde före tillkomsten av 1862 års kommunallagstiftning i väsentlig grad på besvär i form av naturaprestationer, fullgjorda genom innehavare av burskap (borgare) och av fastigheter, såsom för gatu- och väghållning, brandväsen, inkvartering, skjutshållning med mera. För uppgifter, som icke lämpligen kunde bestridas genom dylika presta-

tioner, hade av gammalt förekommit bidragsskyldighet i penningar för de skattskyldiga. Redan under 1700-talet hade emellertid även besvärerna på många håll börjat utbytas mot avgifter i penningar. Kronans fastigheter torde oftast hava varit frikallade från dessa besvär, varför omsättningen i penningavgifter i regel ej berörde kronan.

I sin skrivelse till Kungl. Maj:t den 12 februari 1858 (nr 211) yttrade rikets ständer i anslutning till ett av allmänna besvär- och ekonomiutskottet den 14 november 1857 avgivet betänkande (nr 127) angående det av ständerna begärda förslaget till ny kommunallagsstiftning bland annat, att den reform av städernas municipalväsende, som vore av verkligt behov påkallad, borde fotas på grundsatsen av alla stadsinvånarens likställighet i kommunala rättigheter och skyldigheter. Med anledning härav förordnade Kungl. Maj:t den 19 juni 1858 en kommitté att »verkställa den utredning och uppgöra de förslag», som ständernas skrivelse avsåg. I kommitténs den 31 oktober 1859 avgivna betänkande frångicks emellertid likställighetsgrundsatsen, ehuru önskvärdheten av dess genomförande av kommittén erkändes. Svårigheten med dess direkta genomförande ansågs vara alltför stor. Säkrare ledande till en rättvisa och billighet motsvarande lösning vore att överlämna initiativet till regleringen härutinnan åt kommunerna själva. I betänkandet föreslogs ock såsom § 4 i förslaget till förordning om kommunalstyrelse i stad att den nya förordningen (F K S) icke skulle göra någon ändring i de kommunala rättigheter och därav härflytande förpliktelser, som hurskapsägande medlemmar av en stadskommun särskilt tillkomme. När vid 1859—60 års riksdag ständerna hade att yttra sig över betänkandet, uttalade de som sin allmänna mening, att reformen av städernas municipalväsende borde stödja sig på grundsatsen om alla stadsinvånarens likställighet i kommunala rättigheter och skyldigheter. I enlighet härmed ansågo ständerna, att § 4 borde erhålla sådan lydelse, att i såväl de kommunala rättigheter, vilka dithills uteslutande tillkommit hurskapsägande borgare, som de särskilda skyldigheter av nämnda art, vilka ålegat sådana borgare, de vilka enligt förordningen vore medlemmar av stadskommunen ägde taga del, såvida icke samma rättigheter och skyldigheter vore genom rikets grundlagar särskilt förbehållna vissa klasser av stadens medlemmar. Då ständerna emellertid lämnade den föreslagna § 71, vilken i 1862 års F K S motsvaras av § 58, oförändrad, uppstod mellan det generella stadgandet i § 4 och § 58 viss stridighet, som av Kungl. Maj:t vid författningens slutliga utfärdande på det sätt utjämnades, att i § 4 inrycktes en hänvisning till därefter i författningen förekommande inskränk-

ningar. Härigenom frångicks alltså uttryckligen den av ständerna proklamerade allmänna likställighetsprincipen. — I skrivelse (n:r 95) den 13 juni 1863 förklarade emellertid riksdagen de av Kungl. Maj:t i § 4 insatta orden för alldeles nödvändiga men anhöll tillika, under uttalande att enhet och sammanhang i förvaltningen av städernas angelägenheter sålunda fortfarande skulle komma att saknas, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för att, i vidsträcktare mån än dittills låtit sig göra, den i FKS nedlagda grundsats om likställighet mellan kommunens alla medlemmar i avseende å kommunala rättigheter och skyldigheter måtte kunna genomföras. Möjligen åsyftades härmed, att Kungl. Maj:t skulle efter utredning framlänga en proposition i frågan. Genom cirkulär den 10 juli 1863 överlämnade emellertid, Kungl. Maj:t, i överensstämmelse med kommunallagskommitténs åsikt, initiativet till regleringen åt städerna själva, under förbehåll om slutlig prövningsrätt för Kungl. Maj:t. Det förordnades nämligen, att överståthållarämbetet i avseende å Stockholm och Kungl. Maj:ts befallningshavande i länen för övriga städer, där sådan likställighetsöverenskommelse, som ständerna avsett, ej redan vore träffad, skulle höra vederbörande, om de ville självmant förena sig om dylik överenskommelse, och att frågan härom borde särskilt för varje stad insändas till Kungl. Maj:ts prövning. Under tiden 1863—1877 fastställdes av Kungl. Maj:t dylika *likställighetsöverenskommelser* för rikets samtliga dåvarande städer med undantag för två (Lindesberg och Söderhamn).

Det har ansetts och i åtskilliga rättsfall fastslagits, att där träffad likställighetsöverenskommelse icke avsett särskilda kommunala avgifter och besvär, som utgjorts för fastigheter, skyldigheten att utgöra desamma fortfarande kvarstår.

Kollegiet anser sig, med hänsyn till förutsättningarna för det lämnade utredningsuppdraget, icke till behandling höra upptaga frågan, i vad mån nämnda förhållande gäller fastigheter över huvud i de olika städerna utan begränsa sig till de fall där enbart kronan tillhöriga fastigheter kvarstå i angivna äldre rättsläge, ehuru fastigheter i övrigt befriats från den dem enligt den äldre kommunalrätten åliggande särskilda tunga. Ehuru 1862 års kommunallagstiftning torde hava avsett, att några nya avgifter av dylikt slag icke skulle tillkomma liksom ej heller gamla förut utgående förhöjas, synas dylika förändringar i viss omfattning hava ägt rum.

Kollegiet övergår härmed till en redogörelse för förekomsten i olika städer av avgifter av nu ifrågavarande slag.

Karlstad.

Enligt Kungl. Maj:ts brev den 25 augusti 1837 skulle för länsresidenset i Karlstad utgöras ett belopp av 26 rdr 8 sk. 1 rst.b:co eller 39 kronor 25 öre såsom *bidrag till stadens brandväsende*. Enligt från vederbörande intendent i byggnadsstyrelsen lämnad uppgift utgår emellertid dylik avgift för närvarande med 1,106 kronor per år (budgetåret 1930—31). Genom Kungl. Maj:ts brev den 26 september 1865 medgavs, att ett belopp av 45 rdr r:mt, som enligt debetsedel för år 1864 påförts länsfängelsebyggnaden i Karlstad såsom bidrag till stadens brandkassa, finge av fångvårdsmedel utbetalas, »för såvitt nu ifrågakomna avgift till staden Karlstads brandkassa utgör ett länsfängelset lika med stadens övriga hus och tomter, behörigen påfört bidrag till stadens eldsläckningsväsende».

Enligt uppgift av stadens drätselkammare den 29 december 1931 sker debiteringen av dessa avgifter sålunda, att totalkostnaderna för brandväsendet fördelas å samtliga fastigheter inom staden i förhållande till taxeringsvärdet, och komma sålunda avgifterna för kronans båda nämnda fastigheter att, i den mån taxeringsvärdena inom staden och kostnaderna för brandväsendet förändras, bliva olika till sina årliga belopp. För år 1931 hava de utgjort efter 1,7376 % per 1,000 kronor taxeringsvärde

för residenset (575,000: —) kronor 999: 12

och straffängelset (150,000) ... » 260: 64

Summa kronor 1,259: 76

Drätselkammaren uttalar i silt avgivna yttrande, att staden givetvis icke vill avstå från ifrågavarande av Kungl. Maj:t medgivna avgifter, för såvitt den icke erhåller fullt vederlag i en eller annan form.

Ifrågavarande avgifter till stadens brandväsen, vilka icke torde avses i ett av stadsfullmäktige fattat, av Kungl. Maj:t den 14 november 1932 fastställt beslut om avskrivning under en tid av 10 år av de till staden av fastigheter utgjorda s. k. grundskatter (kommunal fastighetsskatt), förefalla anmärkningsvärt höga. Förlusten av desamma kan dock icke medföra någon nämnvärd förhöjning av den allmänna kommunalskatten å stadens skatteobjekt (246,440 skattekrönor år 1931). Vid sådant förhållande och på de skäl, som ovan utvecklats beträffande avgiften för länsresidenset i Nyköping till denna stads brandväsen, synes skäl föreligga för *omedelbar avskrivning av avgifterna i fråga*.

Kollegiet hemställer alltså, det tacktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att för sin del besluta, att för kronans nedan angivna fastigheter utgående kommunala fastighetsskatter och onera, som utgöras efter annan grund än som angives i gällande kommunalskattelag, skola, förslagsvis från och med år 1934, upphöra att utgå:

i *Karlstad*, de för länsresidenset och straffängelset utgående särskilda bidrag till stadens brandväsen;

Stockholm den 18 januari 1933.

Underdånigst
LENNART BERGLÖF.

Erik Schalling
föredragande.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1933.

§ 330.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande i anledning av länsstyrelsens anmodan till stadsfullmäktige att senast den 1 augusti 1933 inkomma med utlåtande över Kungl. Kammarkollegiets utredning om förekomsten av särskilda av Kronan tillhöriga fastigheter i städerna utgående avgifter och de förutsättningar, varunder sådana avgifter kunde bringas att upphöra ävensom över kollegiets förslag i ärendet.

Då Kungl. Kammarkollegiet på skäl, som i utredningen angivits beträffande Nyköping, föreslagit avskrivning av de i Karlstad till stadens brandväsende utgående avgifterna för länsresidenset och länsfängelsebyggnaden, skulle ur kollegiets utredning och yttrande till en början antecknas att för närvarande för länsresidenset i Nyköping utginge årlig avgift med 94 kronor till brandväsendet samt att kollegiet vidare beträffande sagda avgift anfört bland annat följande: »Att avgiften fortfarande utgjorts kan emellertid försvaras därmed, att statens fastigheter såsom sådana i princip varit kommunalt skattefria. Genom 1920 års ändring i bevillningsförordningen hava emellertid statens fastigheter i princip blivit

kommunalt skattskyldiga. Undantag gäller i huvudsak blott beträffande nationalparker, allmänna platser, fastigheter, som användas för försvarsväsendet, samt byggnader för allmän styrelse eller förvaltning, för kultur eller rättsvård, ordning och säkerhet, religionsvård, undervisning m. m., alltså fastigheter, som icke medelbart eller omedelbart representera någon inkomst för staten. Denna grundsats har även fastslagits i den gällande kommunalskattelagen den 28 september 1928. Vid angivna förhållande synes det fortfarande utgörandet av ifrågakvarande avgift vara en inkonsekvens i förhållande till gällande lagstiftning. I den mån landshövdingen disponerar residenset för tjänstebostad torde staten redan genom att bostadsförmånen är kommunalt skattskyldig beredas bidrag till sina kommunala utgifter i allmänhet.»

Beträffande avgifterna i Karlstad, som bliva olika till sina årliga belopp allt eftersom taxeringsvärdena och kostnaderna för brandväsendet förändras, så hava de under sistförflutna femårsperiod utgått med följande belopp:

År	Residenset	Straffängelset
1929	959: 73	250: 37
1930	1,105: 73	288: 45
1931	999: 12	260: 64
1932	856: 29	223: 38
1933	989: —	258: —

Kammaren hyste fortfarande den uppfattningen, att staden saknade anledning avstå från ifrågakvarande av Kungl. Maj:t särskilt medgivna avgifter, i varje fall icke med mindre fullt vederlag gäves i en eller annan form. Vederlaget kunde tänkas utgå såsom engångsersättning, svarande mot en kapitalisering efter en räntefot av fem procent av medelbeloppet under de fem senaste åren.

Sålunda ville kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte såsom yttrande i ärendet förklara sig icke vilja avstå från ifrågakvarande för länsresidenset och länsfängelset utgående avgifter till stadens brandväsende med mindre staden erhöle fullt vederlag i en eller annan form.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 87.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över drätselkammarens förslag till utlåtande över Kungl. Kammarkollegiets utredning om förekomsten av särskilda av Kronan tillhöriga fastigheter i städerna utgående avgifter och de förutsättningar, varunder sådana avgifter kunde bringas att upphöra ävensom över kollegiets förslag i ärendet.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i ärendet avgiva utlåtande i enlighet med drätselkammarens ifrågavarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag angående fördelning av Mellqvistska slöjdstipendiet.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 88.

Sedan rektor vid härvarande folkskoleseminarium till stadsfullmäktige avlämnat honom inom föreskriven tid tillhandakomna ansökningar till Mellqvistska slöjdstipendiet från folkskollärarna Walfrid Jern, Ruben Sellin, Eric Ander och Erik Dauner jämte eget och vederbörande slöjdlärares yttrande över ansökningarna, så hade nu beredningsutskottet att avgiva förslag till stipendiets fördelning samt beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att tillgängliga räntan, 462 kronor, å Mellqvistska slöjd-stipendiefonden skall med hälften till vardera, fördelas emellan sökandena Jern och Sellin, med skyldighet för dem ått vid högre slöjdundervisningsanstalt genomgå en slöjdkurs å minst sex veckor och med rätt att uppbära hälften av stipendiet, sedan de styrkt sig vara vid sådan läroanstalt inskrivna, och den andra hälften, då de visat sig hava under fyra veckor därstädes åtnjutit undervisning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till val av ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress avsedd att hållas i Stockholm den 12 och 13 instundande september månad.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 89.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av ombud vid Svenska Statsförbundets kongress, avsedd att hållas i Stockholm den 12 och 13 instundande september månad, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte till ombud utse fullmäktiges ordförande, f. lektorn Valdemar Vendel, drätselkammarens ordförande, speditören J. A. Håkansson och beredningsutskottets vice ordförande, plåtslagaren O. W. Karlsson, samt till suppleant stadsrevisionens ordförande, folkskolläraren Ernst Strandman.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Namnberedningens förslag till namn å gator och öppna platser inom stadsdelen Kvarnberget.

Protokoll, hållet vid sammanträde med Stadsfullmäktiges i Karlstad namnberedning onsdagen den 7 december 1932.

Närvarande: Namnberedningens samtliga ledamöter.

§ 1.

Från stadsingeniören hade till namnberedningen inlämnats karta över stadsplanen för Kvarnberget med därå införda förslag till namn å gator och öppna platser jämte anhållan om namnberedningens yttrande över de föreslagna namnen.

Efter genomgång av stadsingeniörens namnförslag fann beredningen ingen anledning till erinran mot förslagen och beslöt därför att tillstyrka Stadsfullmäktige att godkänna desamma.

Karlstad som ovan

In fidem:

VALDEMAR VENDEL.

Protokoll, hållet vid sammanträde med Stadsfullmäktiges i Karlstad namnberedning måndagen den 15 maj 1933.

Närvarande: Namnberedningens samtliga ledamöter.

§ 1.

Under Beredningsutskottets behandling vid sammanträde den 12 dennes av namnberedningens förslag av den 7 december 1932 till namn å gator och öppna platser inom stadsdelen Kvarnberget framställdes under diskussionen vissa anmärkningar däremot, till vilka utskottet för ögonblicket ej ansåg sig kunna taga ställning. Med anledning därav återförvisades ärendet till namnberedningen, som därför nu upptog det till ny behandling.

Inom utskottet hade anmärkts, att namnet Älvdalsgatan lätt kunde leda till förväxling med Älvgatan. Häremot ville namnberedningen anföra, att nam-

net Älvdalsgatan enligt stadsingenjörens uppgift till beredningen av den ^{25/10} 1928 redan då var fastställt samt veterligen ej givit anledning till någon förväxling. Beredningen beslöt därför att vidhålla sitt förslag.

Det hade vidare anmärkts, att framlidne lasaretsöverläkaren Utterströms namn använts både för en gata och en öppen plats, och det mindre lämpliga därav ville beredningen gärna medgiva. I samband därmed hade även inom utskottet ifrågasatts, om ej namnet »platsen» borde utbytas mot »plan». Även detta ansåg beredningen lämpligt, särskilt i fråga om större öppna platser. I anslutning till vad här anförts beslöt namnberedningen tillstyrka:

att namnet Älvdalsgatan bibehålles;

att namnet »Utterströmsplatsen» bytes mot »Eiraplan»; samt

att namnet Sjötullsplatsen på grund av sin ringa storlek får bibehålla det föreslagna namnet.

In fidem:

VALDEMAR VENDEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1933.

§ 90.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över namnberedningens förslag till namn å gator och öppna platser inom stadsdelen Kvarnberget, beslöt, efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad namnberedningen i ärendet föreslagit enligt dess protokoll den 7 december 1932 och den 15 maj 1933.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 15 Juni

N:o 9.

Stadskamrerarens sammandrag av Karlstads stads räkenskaper ävensom redogörelse för förvaltningen av stadens donationer och fonder för år 1932.

1. Sammandrag av inkomster och utgifter för år 1932, vilka påverkat uttaxeringen	sid. 2
2. Tillgångar och skulder den ³¹ / ₁₂ 1932.....	» 6
3. Redogörelse för kommunalutskylderna	» 8
4. » » stadens fonderade lån	» 10
5. » » stadens donationer och fonder	» 11

Ekonomiska förvaltningsberättelser för:

6. Brandväsendet	» 19
7. Hamnen	» 29
8. Vatten- och Avloppsverken.....	» 41
9. Stadsbiblioteket och Föreläsninganstalten	» 53
10. Fattigvården	» 59
11. Gasverket	» 80
12. Elektricitetsverket	» 95

Sammandrag av inkomster och utgifter

	Ingående reservation	Inkomster enligt stat	Inkomster enligt bok
1 A Magistrat och rådhusrätt.....	—	15,000: —	22,735: 13
1 B 1 Polisväsen och fångvård.....	—	13,900: —	16,378: 24
1 B 2 Åklagarväsen	—	—	—
2 Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen	—	400: —	400: —
3 A Stadsfullmäktige och deras beredningar.....	—	—	120: —
3 B Stadsrevision	—	—	550: —
3 C Drätselkammare.....	—	17,500: —	31,914: 50
3 Ö Allmän förvaltning. Övriga anslag.....	—	—	—
4 Byggnads- och stadsplaneväsen	—	410: —	1,468: —
5 A Förvaltningsbyggnader	123,315: 27	169,450: —	175,697: 08
5 B Regleringsfastigheter	5,861: 12	142,840: —	161,071: 41
5 C Jordbruksegendomar o. skogar	12,916: 43	21,500: —	27,705: 61
6 A Brandväsen.....	—	22,986: —	39,840: 82
6 B Sotningsväsen.....	—	—	—
7 A Gatu- och parkförvaltning ...	13,133: 81	93,500: —	243,404: 31
7 B Centralförråd	—	178,300: —	223,551: 46
8 A Hamnen	—	250,785: 18	326,452: 35
11 A Allmän hälso- och sjukvård...	—	1,200: —	1,711: —
11 B Epidemisjukhuset	—	27,025: —	30,955: 26
13 A Vattenledningsverk	1,179: 91	237,300: —	340,507: 14
13 B Avloppsverk	—	42,200: —	52,543: 82
13 C Renhållningsväsen.....	—	17,000: —	15,830: 91
13 D Bekvämlighetsinrättningar ...	—	1,200: —	1,276: 14
13 E Varmbadhus	—	46,300: —	38,574: 20
14 A Saluhall	—	33,200: —	33,474: 70
14 C Köttbesiktningsbyrå	—	32,600: —	32,647: 22
15 A Folkskola o. fortsättningsskola	—	230,274: 50	270,352: 11
15 C Elementarläroverk för flickor	—	120,545: —	138,652: 57
15 G Allmänt läroverk	—	—	—
15 H Skolor för yrkesundervisning	—	8,230: —	7,497: 94
15 L Centralbibliotek	—	21,800: —	21,080: 30
15 P Föreläsninganstalt	—	5,200: —	114: 86

för år 1932, vilka påverkat uttaxeringen.

Förskott till följande år	Förskott från föregående år	Utgifter enligt stat och beslut	Utgifter enligt bok	Utgående reservation	Överskott + Underskott —
—	—	54,977: 16	58,624: 97	—	+ 4,087: 32
—	—	195,660: 29	192,391: 83	—	+ 5,746: 70
—	—	7,432: —	7,604: 94	—	— 172: 94
—	—	37,718: —	38,698: 84	—	— 980: 84
—	—	7,850: —	10,619: 55	—	— 2,649: 55
—	—	3,400: —	3,940: —	—	+ 10: —
—	—	68,199: 47	88,130: 29	—	— 5,516: 32
—	—	4,367: 50	6,045: 50	—	— 1,678: —
—	—	30,407: —	32,766: 03	—	— 1,301: 03
24,586: 98	—	62,942: 50	167,385: 98	72,749: 16	— 23,043: 31
—	—	56,312: —	81,988: 02	7,234: 72	— 8,818: 21
—	—	12,206: —	55,918: 74	—	— 24,590: 70
—	—	132,259: 84	139,271: 15	5,196: 46	+ 4,647: 05
—	—	25,300: —	24,692: 50	—	+ 607: 50
20,000: —	—	528,659: 84	638,708: 25	20,876: 53	+ 52,113: 18
—	—	184,900: —	227,099: 47	—	+ 3,051: 99
—	—	299,454: 71	379,673: 40	—	— 4,551: 52
—	—	42,207: —	41,821: 31	—	+ 896: 69
—	—	44,547: 67	45,237: 41	—	+ 3,240: 52
—	—	201,581: —	295,747: 79	—	+ 10,220: 26
—	—	84,414: —	107,666: 42	—	— 12,908: 60
—	—	62,100: —	61,951: 13	—	— 1,020: 22
—	—	2,100: —	2,000: 32	—	+ 175: 82
—	—	46,245: 50	48,414: 73	—	— 9,895: 03
—	—	29,027: —	30,947: 88	—	— 1,646: 18
—	—	32,600: —	34,026: 14	—	— 1,378: 92
—	—	532,308: 50	567,422: 65	—	+ 4,963: 46
—	—	149,837: 85	166,383: 77	—	+ 1,561: 65
—	—	2,500: —	2,500: —	—	—
—	—	19,603: —	18,777: 97	—	+ 92: 97
—	—	36,303: —	35,623: 37	—	— 40: 07
—	—	7,530: —	1,900: —	—	+ 544: 86

	Ingående reservation	Inkomster enligt stat	Inkomster enligt bok
15 Ö Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga anslag	—	—	—
16 A Fattigvård	—	97,400: —	265,092: 97
16 B Barnavård	—	17,000: —	99,324: 11
16 C Nykterhetsnämnd	—	500: —	770: 30
16 D Arbetslöshetskommitté	—	—	9,788: 36
16 Ö Understödsverksamhet. Övriga anslag	—	—	—
17 A Allm. pensionsförsäkringen ...	—	—	12,000: —
17 B Sjukkasor	—	—	—
18 A Arbetsförmedling	—	—	—
19 A Gasverket	—	332,000: —	444,880: 31
19 B Elektricitetsverket	61,306: 83	966,000: —	1,312,837: 87
19 C Elektricitetsverkets materialförråd	—	40,600: —	52,134: 19
20 Finansförvaltning:			
Överskott från år 1930	—	398,110: 48	398,110: 48
Räntor och lånekostnader ...	—	533,981: 41	582,501: 44
Anslag till särskilda ändamål	—	—	43,955: 35
Medel till oförutsedda utgifter	—	200,787: 93	238,618: 08
Egna fonder och reservationer	—	—	—
Förskotterade medel	—	—	—
Upplånat kapital	—	—	—
Utlånat kapital	—	26,606: 37	108,878: 41
Skatter och rättigheter ävensom allmän kommunalskatt	—	2,282,929: 29	2,181,567: 49
Tomtförsäljningar	—	5,000: —	12,168: 30
Avräkn. med donationsfonder	—	—	17,917: 08
Avsättning till Amorteringsfonden för bostadslån	—	—	—
Avsättning till Gatumarkersättningsfonden	—	—	—
Avsättning till reserverade automobilskattemedel	—	—	—
Hamnens medel	—	—	18,676: 02
		6,651,561: 16	
Kronor	217,713: 37		8,055,727: 84
			8,318,028: 19

Förskott till följande år	Förskott från föregående år	Utgifter enligt stat och beslut	Utgifter enligt bok	Utgående reservation	Överskott + Underskott —
—	—	10,200: —	12,350: —	350: —	— 2,500: —
—	—	420,683: 49	587,309: 22	—	+ 1,067: 24
—	—	74,977: —	155,878: 54	—	+ 1,422: 57
—	—	3,200: —	2,620: 86	—	+ 849: 44
—	—	17,500: —	25,623: 52	2,366: 68	— 701: 84
—	—	5,900: —	5,900: —	—	—
—	—	28,200: —	50,212: 63	—	— 10,012: 63
—	—	900: —	968: —	—	— 68: —
—	—	3,000: —	3,000: —	—	—
—	—	303,107: 25	391,627: 78	—	+ 24,359: 78
—	—	662,083: 24	985,821: 38	31,696: 44	+ 52,710: 12
—	—	40,600: —	52,134: 19	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	640,373: 78	736,576: 60	—	— 47,682: 79
—	—	107,258: 28	146,502: 63	—	+ 4,711: —
—	—	242,057: 05	242,057: 05	—	+ 37,830: 15
—	—	10,000: —	8,288: 20	—	+ 1,711: 80
—	—	161,219: 16	165,751: 11	—	— 4,531: 95
—	—	563,369: 57	563,470: 19	—	— 100: 62
—	—	—	—	—	+ 82,272: 04
—	—	351,981: 51	177,972: 15	—	+ 72,647: 56
—	—	—	700: —	—	+ 6,468: 30
—	—	—	—	—	+ 17,917: 08
—	—	—	39,201: 81	—	— 39,201: 81
—	—	—	4,489: 41	—	— 4,489: 41
—	—	—	51,309: 16	—	— 51,309: 16
—	—	—	—	—	+ 18,676: 02
—	—	6,651,561: 16	—	—	—
44,586: 98	—	—	8,023,744: 78	140,469: 99	+ 153,813: 42
8,318,028: 19					

Karlstad i Stadskamrerarekontoret i juni 1933.

H. WESTLIN.

Karlstads

UTGÅENDE

31 December

Kassa Konto	711: 39	
Postgirokontoret	131: 30	
Wermlands Ensk. Bank Checkräkn. I.	164,315: 83	
Wermlands Ensk. Bank Checkräkn. II.	1,847: 77	
A.-Bol. Göteborgs Bank	55,119: 92	
A.-Bol. Sydsvenska Banken	12,870: 77	
Enskilda Banken i Venersborg	9,949: 84	
A.-Bol. Jordbrukarbanken	12,801: 11	
Karlstads Sparbank	3,382: 06	
Avräkning med donationsfonderna ...	37,347: 73	
Utlånade medel ur fonder	117,686: 55	
Utgiftsförskott	36,321: 08	
Diverse fordringar	591,750: 61	
Förråd	<u>237,490: 45</u>	1,281,726: 41
Skattestatens förskott å anslag	76,988: 05	
Fondstatens förskott å anslag	14,413: 07	
Beslutad ej verkställd upplåning	<u>559,900: —</u>	651,301: 12
		1,933,027: 53
Fastigheter		6,680,682: 39
Anläggningar		5,699,038: 06
Inventarier		430,142: 78
Aktiers konto		38,345: —
Utlånat kapital		1,410,899: 99
Kraftleveransavtalet med Uddeholms A.-Bol.		2,063,030: 26
Fondkapital		<u>637,718: 73</u>
		<u>16,959,857: 21</u>
		Kronor 18,892,884: 74

Drätselverk.

BALANS 1932.

31 December

<i>Inkomstförskott</i>	30,041: 55		
<i>Diverse skulder</i>	<u>139,405: 58</u>	169,447: 13	
<i>Skattestatens överskott och underskott</i>			
Överskott för år 1931... 163,243: 78			
Överskott för år 1932... <u>153,813: 42</u>	317,057: 20		
<i>Reserverade automobilskattemedel</i>	90,582: 44		
<i>Skattestatens reserverade anslag</i>	140,469: 99		
<i>Medel till oförutsedda utgifter</i>	<u>3,438: 97</u>	551,548: 60	
<i>Fondstatens reserverade anslag</i>	91,991: 45		
<i>Jordförvärfsfonden</i>	6,690: 21		
<i>Gatumarkersättningsfonden</i>	44,093: 54		
<i>Fastighetsförsäljningsfonden</i>	23,000: —		
<i>Järnvägsfonden</i>	350,000: —		
<i>Amorteringsfonden för järnvägslån</i> ...	290,465: 67		
<i>Förnyelsefonden</i>	5,427: 47		
<i>Amorteringsfonden för bostadslån</i>	195,793: 63		
<i>Lånereglingsfonden</i>	<u>204,569: 83</u>	1,212,031: 80	1,933,027: 53
<i>Upplånat kapital</i>		<u>12,845,944: 81</u>	
<i>Kapitalbehållning</i>		<u>4,113,912: 40</u>	16,959,857: 21

 Kronor 18,892,884: 74

Uppbörd av kommunalutskylder.

Årets debiterade kommunalutskylder utgjorde 2,212,557: 52
 varav för kyrkliga behov..... 142,016: 10

Härav har under året influtit:

vid 1:sta uppbördsstämman..... 663,814: 62
 » 2:dra » 572,490: 33
 » 3:dje » 554,222: 47
 genom stadsfogden 119,241: 86
 » övrig indrivning..... 11,313: 80

Kronor 1,921,083: 08

Vid årets slut voro oguldna 291,474: 44
 motsvarande 13,17 %.

De tre nästföregående uppbördsresultaten framgår av följande:

	1931	1930	1929
Debiterade kommunalutskylder ...	2,144,215: 57	2,077,717: 93	1,963,040: 96
därav för kyrkliga behov	144,321: 50	143,056: 90	140,410: 90
Influtet:			
Vid 1:sta uppbördsstämman ...	670,339: 19	654,757: 06	607,357: 63
» 2:dra »	571,253: 49	561,818: 50	524,759: 25
» 3:dje »	543,143: 40	536,976: —	518,522: 17
: genom stadsfogden	116,276: 38	117,502: 68	114,023: 88
» indrivning	10,410: 95	9,714: 15	10,501: 28
Vid årets slut oguldna	232,792: 16	196,949: 54	187,876: 75
Motsvarande	10,85 %	9,47 %	9,50 %

Av vid årets slut utestående restantier hava under året
 influtit 100,801: 31

Motsvarande summan var under de tre sistförflutna åren:

År 1931 109,513: 69
 » 1930 104,013: 04
 » 1929 122,337: 40

Skatterestantier år 1932.

Skatten avser	Utestående vid årets början	Uppdebiterat under året	Influtit under året	Utestående vid årets slut
År 1921	213,952: 13	—	—	—
» 1922	113,680: 30	—	—	113,680: 30
» 1923	97,811: 38	—	—	97,811: 38
» 1924	109,294: 57	—	—	109,294: 57
» 1925	110,372: 15	—	—	110,372: 15
» 1926	88,213: 21	—	272: 04	87,941: 17
» 1927	85,518: 32	—	1,265: 01	84,253: 31
» 1928	88,726: 61	—	1,108: 11	87,618: 50
» 1929	103,777: 84	—	11,093: 43	92,684: 41
» 1930	232,835: 33	—	87,062: 72	145,772: 61
» 1931	—	2,212,557: 52	1,921,083: 08	291,474: 44
Kronor	1,244,181: 84	2,212,557: 52	2,021,884: 39	1,220,902: 84

Stadens fonderade lån utgjorde vid 1932 års slut av:

L å n :	Ränte- sats	Slutbe- teln.-år	Ursprungligt lånebelopp	Under året verk- ställd kapital- avbetalning	Skuld den 31/12 1932
<i>Obligationslån:</i>					
1907 års lån	4 1/2	1947	2,650,000:—	71,000:—	1,547,000:—
<i>Andra lån:</i>					
1902 års lån hos Nobelstiftelsen	4 1/2	1942	1,150,000:—	38,136: 86	482,905: 26
1917 » » » Kungl. Pensionsstyrelsen	4,75	1957	100,000:—	1,684: 52	81,371: 29
1920 » » » Karlstads Sparbank	5	1960	500,000:—	7,433: 20	426,684: 51
1920 » » » Riksförsäkringsanstalten	5 1/2	1960	300,000:—	4,175: 24	259,840: 38
1920 » » » Kungl. Postsparbanken	4 1/2	1960	300,000:—	3,771: 27	266,228: 94
1920 » » » Kungl. Pensionsstyrelsen	5,25	1960	130,000:—	1,870: 44	111,782: 65
1921 » » » Kungl. Statskontoret	4	1955	125,000:—	2,163: 96	82,469: 10
1922 » » » »	4	1956	100,000:—	2,235: 33	90,921: 42
1922 » » » Riksförsäkringsanstalten	5,25	1947	291,000:—	9,335: 05	216,045: 58
1922 » » » »	5 1/2	1942	415,000:—	19,270: 33	261,758: 56
1922 » » » ur C. A. Fahlgrens stipendiefond	5 1/2	1962	10,500:—	124: 44	9,510: 39
1922 » » » hos Kungl. Postsparbanken	5,25	1952	472,000:—	10,784: 82	385,404: 83
1923 » » » Kungl. Generalpoststyrelsen	4,9	1942	324,500:—	15,735: 97	206,646: 72
1923 » » » Kungl. Statskontoret	4	1957	250,000:—	5,408:—	234,392:—
1923 » » » Stockholms stads Sparbank	5	1943	1,332,500:—	60,914: 63	859,104: 68
1924 » » » Stådernas Allm. Brandstodsbolag... ..	5	1944	180,000:—	7,659: 79	128,017: 80
1924 » » » Göteborgs Sparbank	5,25	1934	820,000:—	92,000:—	200,000:—
1924 » » » Kungl. Statskontoret	4	1958	200,000:—	4,160:—	191,840:—
1925 » » » »	5	1958	27,050:—	419: 58	19,687: 75
1925 » » » »	5	1959	22,950:—	418: 49	21,046: 67
1925 » » » Riksförsäkringsanstalten	5,15	1950	382,000:—	10,539: 37	318,334: 14
1925 » » » »	5,25	1940	157,000:—	9,693: 29	98,604: 39
1926 » » » Värmlands läns landsting	5	1933	2,500:—	500:—	500:—
1926 » » » Karlstads Sparbank	5	1941	66,800:—	3,950: 93	45,743: 60
1926 » » » »	5	1946	7,395:—	285: 43	5,873: 82
1927 » » » Värmlands läns landsting	5	1933	2,500:—	600:—	1,000:—
1928 » » » »	5	1935	3,000:—	600:—	1,800:—
1928 » » » Göteborgs Sparbank	4,85	1955	648,500:—	12,000:—	510,200:—
1928 » » » Sv. kommunalanst. pensionskassa	4,6	1953	300,000:—	7,730: 18	267,822: 10
1928 » » » Riksförsäkringsanstalten	4,75	1953	200,000:—	5,072: 10	178,938: 52
1928 » » » Statens Järnv. Ånke- och Pupillkassa	4,8	1953	1,718,000:—	42,588: 31	1,558,997: 16
1928 » » » Kungl. Generalpoststyrelsen	4,75	1943	225,000:—	12,765: 79	177,343: 29
1928 » » » »	4,75	1948	500,000:—	18,471: 05	431,044: 67
1928 » » » Svenska Livförsäkringsanst. Trygg	4,9	1948	525,000:—	18,522: 10	455,942: 96
1928 » » » Kungl. Pensionsstyrelsen	4,6	1947	200,000:—	7,552: 13	165,417: 69
1929 » » » Kungl. Postsparbanken	4,75	1959	1,078,000:—	42,131: 42	938,800: 43
1929 » » » Värmlands läns landsting	5	1936	3,000:—	600:—	2,400:—
1930 » » » »	5	1941	3,500:—	—	3,500:—
1931 » » » »	5	1938	3,000:—	—	3,000:—
1931 » » » Kungl. Generalpoststyrelsen	4 1/2	1956	381,945:—	8,799: 98	373,145: 02
1931 » » » »	4 1/2	1961	1,137,375:—	19,052: 98	1,118,322: 02
1931 » » » ur Stadens donationer och fonder	5	1941	56,077:—	4,458: 38	51,618: 62
1932 » » » hos Värmlands läns landsting	5	1939	3,000:—	—	3,000:—
			Kronor 17,304,092:—	584,615: 36	12,794,006: 96

Genomsnittsräntan för stadens samtliga fonderade lån utgör f. n. 4,57 %.

Redogörelse för förvaltningen av stadens donationer och fonder år 1932.

Drätselkammaren.

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetal- ningar	Utbetal- ningar	Behållning vid årets slut
Amicitiafonden	1,848: 75	85: 85	47: —	1,887: 60
Barnens dags fond 1908	56,004: 97	3,192: 30	2,800: —	56,397: 27
Bergerska fonden	3,180: —	180: —	180: —	3,180: —
Brandkårens kassa.....	3,802: 05	147: 07	—	3,949: 12
Lektor Bures minne	123: 44	7: 17	—	130: 61
Leontine Clarholms fond.....	10,000: —	600: —	600: —	10,000: —
Donationsjordsfonden	176,101: 10	34,375: 50	57,695: 66	152,780: 94
Emma Dyrssens minnesfond	3,783: 92	183: 94	188: 25	3,779: 61
Ekelundska Asylfonden	53,910: 70	2,168: 66	2,000: —	54,079: 36
Ekelundska fonden för sjuksköterskor.....	41,754: 13	2,505: 25	—	44,259: 38
Eneströmska fonden	188,989: 15	9,078: 22	2,000: —	196,067: 37
C. A. Fahlgrens stipendiefond XIII	6,949: 78	265: 31	170: —	7,045: 09
» » XIV	13,193: 47	695: 22	305: —	13,583: 69
C. A. Fahlgrens donationsfond	31,575: 30	1,754: 34	—	33,329: 64
Flitpremierfonden	2,860: 57	162: 89	145: —	2,878: 46
Fonden för Västra bron	42,502: 41	1,644: 04	—	44,146: 45
Fonden för Östra bron.....	6,187: 09	239: 32	—	6,426: 41
Carl Fred. Göthbergs fond	30,653: 53	1,839: 21	1,820: —	30,672: 74
Karlstads stads Kulturfond	4,785: 34	8,575: 32	—	13,360: 66
Karlstads stads Nykterhetsfond	16,395: 12	983: 71	—	17,378: 83
Karlstads stads Olycksfallsförsäkringsfond ...	69,055: 78	16,666: 84	4,770: 20	80,952: 42
Karlstads stads Pensionsfond	281,313: 17	67,201: 68	44,130: 18	304,384: 67
P.F.Kylanders fond för behövande folkskolebarn	10,643: 54	600: —	599: 25	10,644: 29
Konstutställningsfonden	1,744: 88	67: 43	—	1,812: 31
Hj. Lagerlöfs donationsfond	129,583: 22	6,323: 12	—	135,906: 34
Lagerlöfska fonden för sjuksköterskehjälp ...	10,424: 19	607: 75	295: 02	10,736: 92
Maechels gåva	2,000: —	120: —	120: —	2,000: —
Carlos Malméns donationsfond	56,932: 65	2,518: 16	—	59,450: 81
Mellqvistska fonden för slöjd	12,377: 05	552: 29	75: —	12,854: 34
» » studier	10,456: —	462: —	456: —	10,462: —
Fabrikör H. Narums Testamente	56,293: 24	3,269: 59	1,800: —	57,762: 83
Axel Nermans donationsfond	32,057: 04	1,923: 42	1,000: —	32,980: 46
Rudolph Palmgrens fond	21,200: —	1,200: —	1,200: —	21,200: —
Radiofonden.....	—	7,376: 87	—	7,376: 87
Emil Runes donationsfond	33,539: 97	1,310: 37	—	34,850: 34
Axel Sandwalls donationsfond	171,074: 28	5,015: 24	121,418: 14	54,671: 38

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetal- ningar	Utbetal- ningar	Behållning vid årets slut
Setterbergska fonden	10,000: —	600: —	600: —	10,000: —
Per Aug. Sjöbergs donationsfond	4,838: 38	205: 23	—	5,043: 61
Elin Wendts gymnastikpremfond	1,075: 95	49: 94	30: —	1,095: 89
Fröken Anna Wenströms donationsfond för vård av skrofulösa barn.....	19,658: 49	1,105: 47	1,000: —	19,763: 96
Fonderade räntemedel	105,974: 39	3,717: 61	8,767: 16	100,924: 84
Karlstads Drätselkammare: Tillfällig fordran	—	37,347: 73	—	37,347: 73
Kronor	1,734,843: 04	226,924: 06	254,211: 86	1,707,555: 24

Folkskolestyrelsen.

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetal- ningar	Utbetal- ningar	Behållning vid årets slut
Otto Geijers Beklädnadsfond	1,041: 11	40: 08	40: 50	1,040: 69
Nilssonska fonden	6,233: 26	240: 20	235: —	6,238: 46
Fahlgrenska fonden	6,021: 38	232: 08	198: —	6,055: 46
Grundströmska fonden	11,967: 47	576: 50	435: —	12,108: 97
Sångstipendiefonden	501: 54	23: 27	10: —	514: 81
P. F. och Julia Yhnells fond	1,520: 67	76: 76	—	1,597: 43
Anna och David Karlströms fond	1,658: 26	59: 48	40: —	1,677: 74
Kristina Nilssons Minnesfond	14,765: 56	573: 12	428: —	14,910: 68
Besparade Premiemedel	110: 33	3: 95	—	114: 28
Kronor	43,819: 58	1,825: 44	1,386: 50	44,258: 52

Fattigvårdsstyrelsen.

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetal- ningar	Utbetal- ningar	Behållning vid årets slut
Austrinska, donerad av Anna Austrin ..	750: —	37: 50	37: 50	750: —
Ture och Malvina Sandelins understödsfond	82,208: 53	4,110: 45	3,415: 21	82,903: 77
Brukspatron M. Clarholms donationsfond	11,462: 01	573: 10	573: 10	11,462: 01
Bergmanska, donerad av Carl Bergman	1,500: —	75: —	75: —	1,500: —
Gratifikationsfonden, donerad av Grosshandl. O. F. Ahlmark.....	10,000: —	500: —	500: —	10,000: —
Kjellmanska, donerad av Johanna Cristina Kjellman	2,125: —	106: 25	106: 25	2,125: —
Lindqvistska, donerad av Johanna Gustafa Lindqvist	550: —	27: 50	27: 50	550: —
Maria Larsdotter's Julgåvofond	2,000: —	100: —	100: —	2,000: —
Lisa Larsdotter	3,500: —	175: —	175: —	3,500: —
Sundströmska, donerad av Carl Gustaf Sundström	3,000: —	150: —	150: —	3,000: —
Tinglöfska, donerad av Sara Cristina Tinglöf	3,400: —	170: —	170: —	3,400: —
Vetterstenska, donerad av Cristina Vettersten	1,200: —	60: —	60: —	1,200: —
Sjöstedtska	1,500: —	75: —	75: —	1,500: —
Fahlgrenska, donerad av Boktryckare C. A. Fahlgren	2,900: —	145: —	145: —	2,900: —
D. V. Göhles, donerad av Bruksförv. Daniel V. Göhle	1,050: —	52: 50	52: 50	1,050: —
Grundströmska, donerad av Rådman Axel F. Grundström	6,000: —	300: —	300: —	6,000: —
Sven O. Petterssons	2,300: —	115: —	115: —	2,300: —
Mellqvistska	1,860: 19	93: —	—	1,953: 19
Vibeliska	2,000: —	100: —	100: —	2,000: —
Zanderska	1,500: —	75: —	75: —	1,500: —
Nödhjälpsfonden	3,797: 03	1,018: 15	—	4,815: 18
Rennerfeldtska, donerad av Fröken Charlotta Rennerfeldt	100: —	5: —	5: —	100: —
Götlinska	300: —	15: —	15: —	300: —
Felländerska	22,476: 58	1,123: 83	1,123: 83	22,476: 58
Yhnellska, donerad av Konditor P. F. Yhnell och Julia Yhnell	2,692: 24	134: 61	67: 30	2,759: 55
Sundbergiska donationen	83,872: 56	6,352: 87	1,610: 93	87,014: 50
Arv efter understödstagare:				
3 st. Teaterkonsortiets premieobl. av år 1889...	80: —	—	—	80: —
1 st. Teaterkonsortiets premieobl. av år 1893...	20: —	—	—	20: —
5 st. Norska obligationer av år 1897 och 1 st. Svenska Statens obligationer av år 1921 ...	100: —	—	—	100: —
Grosshandl. O. F. Ahlmarks donationsfond	2,750: —	1,414: 30	1,414: 30	2,750: —
Kronor	256,994: 14	17,104: 06	10,488: 42	263,609: 78

Redogörelse för donationsmedlens placering.

Drätselkammaren.

Förteckning	Nom. värdet	Bokföringsvärdet	Anmärkingar
Obligationer:			
Svenska Statens 3,6 % av år 1887	5,500:—	5,500:—	
» 4 1/2 % av år 1929	20,100:—	19,698:—	
» 4 1/2 % av år 1930	5,000:—	4,925:—	
» 3 % av år 1894	202,140:—	104,200:—	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 1/2 % av år 1910.....	472,680:—	260,200:—	
Korsnäs Sägverks A.-B.:s 5 % av år 1929	19,000:—	19,000:—	
» 4 1/2 % av år 1931	50,000:—	43,200:—	
Stockholms stads 4 % av år 1908	69,120:—	44,000:—	
Klarälvens Flottningsförenings 6 % av år 1922...	46,000:—	46,000:—	
A.-B. Mölnbacka—Trysil's 5 1/2 % av år 1922 ...	80,000:—	80,000:—	
Stockholms Intecknings Garanti A.-B. 5 % av år 1923	27,000:—	27,000:—	
Billeruds A.-B.:s 5 % av år 1923	65,000:—	64,350:—	
» 5 % av år 1930	100,000:—	100,000:—	
Stockholms stads 5 % av år 1925	90,000:—	89,750:—	
Göteborgs stads 5 % av år 1925	40,000:—	39,750:—	
Uddeholms A.-B.:s 5 % av år 1930	100,000:—	101,000:—	
» 4 1/2 % av år 1930	100,000:—	99,000:—	
Upplupna icke förfallna räntor	—	10,721: 76	
Wernlands Enskilda Bank:			
Check-räkning.....	—	275,915: 82	
Sparkasse-räkning	—	1,812: 31	
A.-B. Göteborgs Bank:			
Check-räkning.....	—	60,896: 16	
Kapital-räkning	—	2,779: 61	
Karlstads Sparbank:			
Motboks-räkning.....	—	13,645: 49	
Lån ur C. A. Fahlgrens stipendiefond:			
(Lärlingsskolan)	—	9,510: 39	
Lån ur Hj. Lagerlöfs donationsfond			
Styrelsen för Föreningen för <i>Pauvres Honteux</i>	—	52,167: 26	
Tomtlån	—	50,000:—	
Tomtlån	—	34,239: 46	
Egnahems-lån:			
Stående lån	—	39,958:—	
Amorteringslån	—	8,335: 98	
Kronor	1,491,540:—	1,707 555: 24	

Folkskolestyrelsen.

Förteckning	Nom. värdet	Bokföringsvärdet	Anmärkningar
Wermlands Enskilda Bank:			
Depositions-räkning	—	16,800: —	
Kapital-räkning	—	9,902: 74	
Sparkasse-räkning	—	3,274: 57	
Förlagsbevis.....	—	60: —	
Karlstads Sparbank:			
Motboks-räkning.....	—	14,221: 21	
Kronor	—	44,258: 52	

Fattigvårdsstyrelsen.

Förteckning	Nom. värdet	Bokföringsvärdet	Anmärkningar
Konungariket Sveriges Hypotekskassa:			
175 st. 3½ % obl. av 15/5 1910	63,000: —	45,421: 79	Ränteavkastningen har uppgått till 5,20 % å det bokförda värdet
6 st. 5 % obl. av 1/10 1922	6,000: —	6,000: —	
A.-B. Mölnbacka-Trysil:			
10 st. 5½ % obl. av 1/12 1922	50,000: —	50,000: —	
Ahlafors Nya Spinneri A.-B.:			
2 st. 5½ % obl. av 1/11 1922.....	2,000: —	2,000: —	
A.-B. Lindholmen Motalas:			
3 st. 5½ % obl. av 15/8 1923	3,000: —	3,000: —	
Svenska Statens Obligationer	—	10,000: —	
Sveriges Allm. Hypoteksbank:			
4 st. 5 % obl. av 1/6 1924	40,000: —	40,000: —	
A.-B. Stockholms Tomträttskassa:			
4 st. 5 % obl. av 15/1 1926.....	20,000: —	20,000: —	
Karlstads Sparbank	—	26,943: 54	
Wermlands Enskilda Bank:			
4 st. Teaterkonsortiets premieobligationer av år 1889 och 1 st. av år 1893.....	—	80: —	
1 st. Teaterkonsortiets premieobl. av år 1893	—	20: —	
5 st. Norska obligationer av år 1897.....	—	50: —	
1 st. Svenska Statens premieobl. av år 1921	—	50: —	
Fastigheten Herrhagen 217 (tax.-värd. 47,000: —) ...	—	47,600: —	
Manglarna å fattigvårdsanstalten.....	—	2,750: —	
Kronor	184,000: —	263,609: 78	

**Ekonomiska förvaltningsberättelser
för år 1932**

Brandstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1932.

Styrelse.

Ordförande: Wästlund, Olof, Byggmästare,
v. » Ternqvist, Reinh., Fabrikör,
Alstermark, A. O., Kassör,
Forsgren, E., Direktör,
Andersson, Wiktor, Bankkamrerare samt
Wiktorin, W. E., Verkstadsförman,
Andersson, A., Ritare och
Johansson, A., Skolvaktmästare, såsom suppleanter.

Såsom styrelsens sekreterare har brandchefen tjänstgjort.
Brandstyrelsen har under året hållit 6 sammanträden.

Eldsläckningsområde.

(Sifferuppgifterna lämnade av pastorsexpeditionen och stadsingenjören).

Karlstads stad hade den 31 dec. 1932 21,260 innevånare och en areal inom jurisdiktionsgränsen av 2,500 har. Inom stadsplanen ligga 281 har, och äro 879 st. tomter bebyggda.

Antalet bebyggda fastigheter inom planlagda delen utgjorde den 31 dec. år 1932 918, därav 178 st. bebyggda med stenhus, 119 st. med rappade hus och 621 st. med trähus.

Taxeringsvärdet å fastigheter.

För vilka fastighetsskatt erlagts	70,874,700:—
» » » icke erlagts.....	10,858,200:—
	Summa Kr. 81,732,900:—

Brandkårens verksamhet 1932.

Antal *utryckningar* under det gångna året uppgår till 84 st.

För eldsvådor eller tillbud därtill.....	60 st.
» soteldar och trängrök	13 »
» falsk alarm	4 »
» annan anledning	7 »

eller tillsammans 84 gånger
oberäknat de övningar och alarm brandchefen låtit verkställa för utrönande av kårens tjänstbarhet.

Brandskadeersättningarnas sammanlagda belopp för såväl fast som lös egendom utgör Kr. 53,325: 50.

Hela försäkringssumman för den egendom, som till större eller mindre del blivit skadad av eld, utgör Kr. 18,113,458:—.

Personal.

Brandkårens personal utgöres av:

1. Yrkesbrandkåren.

- 1 brandchef.
- 1 brandmästare, tillika v. brandchef.
- 1 verkmästare, tillika maskinist.
- 1 förste brandförman.
- 2 andre brandförmän.
- 13 brandmän.

Summa 19 man.

Inom yrkesbrandkåren ha beträffande personalen 1 man avgått.

Hälsotillståndet på brandstationen har varit mindre tillfredsställande; 92 sjukdagar hava förekommit, därav för olycksfall i arbete 29.

Övningar med yrkesbrandkårens personal hava, för så vitt omständigheterna det medgivit, ägt rum varje måndag, onsdag och fredag, samt 2 gånger i veckan gymnastik.

En gång i veckan, lördag, har varit anslagen till allmän rengöring inom stationen.

Övningarna hava omfattat enskild utbildning, detaljövningar, samt tillämpningsövningar med livräddnings- och eldsläckningsredskapen, rökövningar av olika slag, instruktionsläsning, brandposters och brandskåps plats och läge samt undervisning om materielens placering.

Varje dag ha automobilerna provkörts.

Alarmeringen har skett

genom signal från brandskåp	19 gånger.
» telefon	61 »
» bud	4 »

Eldsvådornas betydenhet hava

1 gång krävt 9 slangledning, därav 6 från brandposter och 3 från motorspruta.

1 » » 3 » » från brandposter.

1 » » 2 » » » motorspruta.

2 gånger » 1 slangledning » »

4 » » 1 » » brandposter.

Övriga eldsvådor hava släckts med tillhjälp av de mindre eldsläckningsredskapen.

Onsdagen den 9 mars kl. 11 alarmerades brandkåren genom brandskåp till Fabriksgatan 13, där eld av obekant anledning uppstått i en tre vån. lagerbyggnad jämte en snickeriverkstad i två vån. båda av trä.

Byggnaden, en vinkelbyggnad, var uppförd intill ett två våningars stenhus, inrymmande maskinrum, torkrum och färgeri, vilket stod i förbindelse med en större träbyggnad, garveri, avskilt från stenbyggnaden genom en övergång (trävandring).

Vid brandkårens ankomst till brandplatsen voro ovannämnda lagerbyggnad och snickeriverkstad övertända.

På ett avstånd växlande mellan 8 och 20 meter från de övertända byggnaderna voro belägna trenne bostadshus, två av dessa av trä, vilka lågo i vindriktningen.

I nyssnämnda byggnader sprängdes fönsterrutorna, fönsterbågarna antändes och färgen blåsade sig av hettan. Ovannämnda lagerbyggnad och snickeriverkstad ramponerades fullständigt, och i densamma förvarade möbler, byggnadsmaterial, verktyg m. m. uppbrändes. De intilliggande byggnaderna lyckades man rädda.

Släckningsarbetet pågick till kl. 15 då all fara för eldens vidare spridning ansågs överstånden. Eftersläckning pågick till kl. 20. I släckningsarbetet deltog hela yrkesbrandkåren med befäl samt 30 man från borgarbrandkåren.

Elden släcktes med vatten ur sex slangledningarna från brandposter och tre från motorspruta.

Hela brandförsäkringsbeloppet uppgick till Kr. 527,125: —.

Brandskadeersättningen uppgick till Kr. 32,324: 23.

Onsdagen den 15 juni kl. 0,4 kallades brandkåren medelst telefon till Sommarro 33, där eld antagligen genom ovarsamhet hade uppstått i en uthusbyggnad av trä, inrymmande avträde, vedbod och redskapsbod.

Vid brandkårens ankomst var byggnaden fullständigt övertänd.

Medelst en slangledning från motorspruta släcktes elden och kl. 1,04 kunde brandkåren inrycka. I brandskadeersättning utbetalades Kr. 1,021: —.

Fredagen den 24 juni kl. 10,21 inkom telefonmeddelande från Varpnäs Lantbruksskola, (avståndet till brandplatsen var 15 km.) om att eld utbrutit i ett svinhus, som var uppfört av sten med tegeltak.

Vid brandkårens ankomst var svinhuset övertänt. Brandkåren fick inrikta sitt arbete på att hindra eldens spridning till de intilliggande byggnaderna, vilka voro starkt hotade. Svinhuset blev helt spolierat, så att endast tegelmurarna stodo kvar. Av djurbesättningen blev ett 15-tal svin innebrända.

Elden begränsades och släcktes medelst två slangledningarna från motorspruta.

Brandkåren inryckte kl. 13,55.

Tisdagen den 9 augusti kl. 21,45 kallades brandkåren medelst telefon till inloppet vid inre hamnen, Kanikenäset. Då tvenne pojkar ombord å en ruffad motorbåt av större typ efter en färd på Hammarösjön voro på infart till staden och kommit förbi Kanikenäsbanken, fattade det plötsligt eld i motorn.

Som båten fördes utefter ena kajen, lyckades den ena av pojkarna kasta sig upp på denna, medan den andre ej hade annan utväg än att hoppa i sjön.

Vid brandkårens ankomst till platsen var båten ett enda eldhav.

Elden släcktes med två skumsläckningsapparater samt med vatten ur en pytspruta. Kåren inryckte kl. 22,20. Motorbåten, vilken var oförsäkrad, ramponerades.

Tisdagen den 4 oktober kl. 9,10 kallades kåren genom telefon till Nygatan 2, där eld genom självantändning hade uppstått i en bromsbandsfabrik, inrymd i källarevåningen i ett fyra våningars stenhus.

Under arbete i ovannämnda fabrik hade en fläkt stannat i maskinen, vilket hade till följd, att hettan och gasbildningen vållade självantändning i impregneringsmassan. En kraftig rök utvecklades och trängde genom huvudtrappan upp i hela byggnaden. På grund av den intensiva röken måste brandmännen använda rökmasker för att komma åt eldhärden. I ett intill fabriken liggande rum förvarades en del eldfarliga oljor jämte andra eldfängda ämnen.

I fabriken inmonterade maskiner, instrumenttavlan till elektriska ledningar samt motorer förstördes, väggar och tak delvis uppbrändes och ramponerades.

Medelst tre slangledningar från brandpost begränsades och släcktes elden, och kl. 11 kunde kåren inrycka.

Hela försäkringsbeloppet utgjorde Kr. 470,000: —.

I brandskadeersättning utbetalades Kr. 4,217: —.

Brandredskapen, som medtagas vid vanlig utryckning till eldsvåda, hava utgjorts av:

1 st. redskapsautomobil.

1 st. redskapsautomobil med bogserbar motorspruta.

1 st. redskapsautomobil med motorspruta och en avbröstbar mek. stege.

Vid utryckning till soteld, undersökning m. m. 1 st. redskapsautomobil.

För andra utryckning finnes 1 st. ångspruta med slangkärra och 1 st. motorspruta med utskjutsstegar.

Slanglängden, som vid eldsvådor under året varit använd, utgör sammanlagt 2,539 meter.

Väglängden, som brandkåren vid utryckning till eldställen tillryggalagt, utgör sammanlagt 131,600 meter eller i medeltal pr utryckning 1,566 meter.

Tjänstgöringen har bestått i vakthållning, vidmakthållande och putsning av materielen, såsom slanglindning, slangprovning, slanglagning, lokalernas städning, eldning, renhållning av gård och gata, reparationsarbetens utförande m. m. samt betjäning av Värmlands läns landstings epidemiambulansbil.

Byggnader och arbeten.

Under året har ett slangtorknings- och övningsstorn av sten uppförts till en höjd av 22 meter.

I brandman Johanssons lägenhet har i rummet nytt golv jämte golvbjälkar och trossfyllning inlagts samt väggarna delvis nyboaserats, omtapeterats och taket strukits. I samma rum har den utbrända kakelugnen nedrivits och ersatts med en Egokamin, i köket har ny evakueringskanal uppmurats och kokspisen reparerats i eldstaden. I brandman Ohlssons lägenhet har i rummet mellanvägg uppsatts och tambur iordningställt samt nya trösklar till garderober, kök och skafferi inlagts, rummet och tamburen ha nytapeterats, dörrar och fönstret nymålats, i köket ha väggar, tak, dörrar och fönstret nymålats.

I redskapshallen ha väggarna i den i 1930 års berättelse omnämnda entresolvåningen målats.

Yttertakets plåtbeslag på brandstationens huvudbyggnad har under året delvis omlagts och reparerats.

Å gårdsplanen på brandstationsgården har under året nedlagts 4 st. dagbrunnar jämte avloppsledningar. Vidare har gården genom byggnadskontorets försorg belagts med asfaltimpregnerad makadam.

Genom ovannämnda kontors försorg har ävenledes utryckningsvägar för brandkåren genom parken anordnats.

I brandkårens *verkstäder* ha utförts en del nya arbeten samt diverse reparations- och ändringsarbeten för bl. a. gatuavdelningen, hamnen, gasverket, centralförrådet, fastighetskontoret, vattenverket och elektricitetsverket.

Bland större arbeten märkas 5 st. kolvagnar, 8 st. plåthyllor, 1 st. större utdragsstege till Grängesbergs Gemensamma Förvaltning.

Å *skrädderverkstaden* ha under året följande persedlar tillverkats:

4 st. uniformer	av diagonaltyg.
12 par byxor	» »
3 st. kavajer	» »
1 » utryckningsrock	
6 » sommarkostymer	

9 par sommarbyxor samt dessutom ha utförts reparations- och ändringsarbeten, allt till ett värde av Kr. 1,875: —, vilket inlevererats till stadskassan.

Antalet *arbetstimmar* för nedanstående verkstäder samt för reparation av brandtelegrafan uppgår till:

för mek. verkstaden	1,086 tim.
» smedjan	3,595 »

för snickeriverkstaden	912 tim.
» målningsarbeten	417 »
» brandtelegrafen	1,652 »
» diverse arbeten	2,562 »

Brandstyrkans övriga verksamhet.

Vakthållning. På telegrafvakt inom brandstationen äro 2 man, i likhet med föregående år, kommenderade för varje dygn.

Vid offentliga föreställningar, då särskild eldfara ansetts föreligga, hava erforderligt antal brandmän varit kommenderade såsom brandbevakning.

Under året hava 42 st. dylika vakter förekommit, och har bevakningen i regel bestritts av 2 man per gång.

Brandsyn har förrättats enligt § 22 i för staden gällande brandordning, varvid 327 st. anmärkningar och förelägganden ha gjorts.

Vid efterbesiktningen voro samtliga anmärkta brister avhjälpda.

Besiktningar hava av brandchefen och brandkårens befäl vid flera tillfällen verkställts å enskilda fabriker, offentliga lokaler tillhöriga brandredskaps- och eldsläckningsanordningar m. m.

Permittering. Fridygn har av manskapet åtnjutits vart 4:de dygn från kl. 8 f. m. till kl. 8 f. m. följande dag, dessutom ha undantagsvis beviljats kortare permissioner intill högst 2 timmar.

Diverse. Nya Wermlands-Tidningen och Karlstads-Tidningen hava i likhet med föregående år haft godheten kostnadsfritt lämna brandkåren sina respektive tidningar, och ber jag i anledning härav få framföra personalens tack.

Besök i och för studerande av stadens brandväsende hava avlagts av brandbefäl, brandstyrelseledamöter, försäkringsinspektörer m. fl. från andra städer samt utlandet.

Brandkårens materiel och inventarier.

Eldsläckningsmaterielen. Under året hava följande eldsläcknings- och livräddningsmateriel anskaffats:

- 611 met. 63 m/m diam. linnetryckslang,
- 1 st. bilborste »Cronas» med 12 met. slang,
- 1 st. sugslang,

- 1 st. skumsläckningsapparat »Phomene»,
- 2 st. manskapslinor,
- 3 par körvisare »Columbus» samt diverse mindre inventarier.

Verkstadsmaterielen. Under året hava bland annat följande inventarier inköpts:

1 st. klippmaskin, 1 st. kallsåg, 1 st. nitmaskin, 1 st. sicklingshyvel, filar olika slag.

Brandtelegrafan, som under föregående år färdigmonterades, har fungerat tillfredsställande.

Genom oväder (snöstorm), som inträffade den 2 november, blevo ett flertal ledningar raserade. Arbeten med iordningställande av ledningarna igångsattes omedelbart, och redan efter 9 timmar var brandtelegrafan åter i bruk.

Justeringsarbeten med ledningsnätet måste dock pågå med en personal av 4 man under cirka två månaders tid.

Varje brandskåp avprovas en gång i veckan, serieledningar, ringledningar och telefoner dagligen.

Brandposternas antal den 31 dec. var 259 st. Under året ha 20 nya brandposter anlagts.

En motorspruta (Albin) med en pumpkapacitet av 1,350 minutliter vid 9 kg. pumptryck har under året beställts.

2. Borgarbrandkåren.

(Reservkåren.)

2 förmän.

1 maskinist.

30 reservbrandmän.

Summa 33 man.

Personalen. Under året har ingen förändring inträffat.

Avlöning, som utgår pr år är följande: 1:e förmän Kr. 400:—, 2:e förmän Kr. 200:— och för reservbrandman Kr. 100:—. För tjänstgöring vid eldsvåda lämnas ett arvode av Kr. 3:— pr timme.

Övningar med borgarbrandkåren ha ägt rum 12 gånger under året, och ha dessa omfattat exercis med stegar, slangutläggning, handhavandet av ång- och motorsprutor samt tillämpningsövningar; vid ett par av dessa tillfällen ha yrkes- och borgarbrandkåren haft övning tillsammans.

Till *eldsvådor* har borgarbrandkåren i sin helhet eller delar därav kallats 8 gånger under året.

3. Sotningsväsendet.

Skorstensfejaremästaren, som ansvarar för sotningens riktiga utförande, åtnjuter härför ett arvode, vilket finnes upptaget i brandväsendets stat.

Antal soteldar under året fördelar sig på följande eldstäder:

Köksspisar	9 st.
Centralvärmeledningsspanna	1 »
Kakelugn	1 » samt
Bageriugn	1 »

eller tillsammans 12 st.

4. Ambulansväsendet.

Värmlands läns landstings epidemiambulansautomobil betjänas av brandkåren.

Under året ha 151 st. sjuktransporter utförts.

Brandkåren har åtnjutit en ersättning härför med Kr. 1,369:—, vilket inlevererats till stadskassan.

Tablå över inkomster och utgifter år 1932.

(Sifferuppgifterna lämnade av stadskamreraren.)

1. Brandväsendet.

	För året enligt stat	För året enligt bok	Utgående reservation	Överskott (+) Underskott (-)
<i>Sammandrag.</i>				
Skattestat: Verkliga utgifter ...	119,259: 84	115,452: 50	—	+ 3,807: 34
Kapitalutgifter	13,000: —	7,791: 25	5,196: 46	+ 12: 29
Verkliga inkomster	22,986: —	23,557: 72	—	+ 571: 72
				+ 4,391: 35

2. Sotningsväsendet.

	För året enligt stat	För året enligt bok	Utgående reservation	Överskott (+) Underskott (-)
<i>Verkliga utgifter.</i>				
Ersättning till skorstensfejare- mästaren	24,500: —	24,500: —	—	—
Kontorskostnader.....	800: —	192: 50	—	+ 607: 50
	25,300: —	24,692: 50	—	+ 607: 50

Karlstad i februari 1933.

A. A. ENGSTRÖM.

Hamnens Förvaltningsberättelse för år 1932.

Jämlikt 2 § 3 mom. av för hamnstyrelsen gällande reglemente och i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1915 får hamnstyrelsen härmed avgiva föreskriven

Förvaltningsberättelse.

Styrelseledamöter, suppleanter och tjänstemän hava varit:

Styrelseledamöter:	Invald
Geijer, Herman, v. Konsul, ordförande	1/1 1907
Håkansson, J. A., Speditör, v. ordförande	1/1 1918
Sjöstedt, J. W., Trafikbiträde	20/12 1928
Wennberg, Simon, Ingeniör	16/5 1929
Hemmingson, Gustaf, Direktör	19/12 1929

Suppleanter:	
Larsson, Per, Lagerbiträde	21/12 1931
Hansson, Gunnar, Kamrer	21/12 1931
Hanes, Alfred, Grosshandlare	21/12 1931

Tjänstemän:	
Sekreterare: Olsson, Iwar till ^{30/6}	1/1 1907
t. f. » Svensson, Sven Heimer	23/5 1932
Kamrer: Olsson, Iwar till ^{30/6}	1/4 1888
t. f. Kassör: Bengzon, Magnus	9/5 1932
Hamningeniör: Björkman, Erik, Byggnadschef	1/4 1910
Hamnkaptän: Österberg, J.	1/4 1906
Hamnbokhållare: Öhström, Gustaf	15/10 1932
» Björkman, C. G. till ^{15/10} .	

Hamnkamreraren Iwar Olsson, som den 1 juli avgick med pension, har senare under året avlidit. Vid tiden för hans pensionering avlät styrelsen en skrivelse till honom med tack för hans sällsynt intresserade och förtjänstfulla arbete under 45 år i hamnens tjänst.

Sammanträden:

Styrelsen har haft 12 (10) sammanträden och protokollet upptager 156 (143) §§.

Seglationstid.

Seglationen öppnades med isbrytare den 1 april (²⁷/₄) och pågick till den 23 januari 1933 (⁴/₁ 32), alltså under 298 (248) dygn.

Fartygstrafiken.

Antalet fartygsresor utgjorde 3,060 (2,921), varav kommo 1,113 (1,341) på maskindrivna fartyg, 835 (699) på segelfartyg och 1,112 (881) på prämar.

	Inrikes orter	Utrikes orter	Summa
Utan last ankommande från	308 (302)	4 (2)	312 (304)
» » avgingo till	244 (286)	32 (23)	276 (309)
Summa	552 (588)	36 (25)	588 (613)

Trollhätte kanal passerande fartyg.

Ankommo från				Avgingo till			
Göteborg		Orter utanför Göteborg		Göteborg		Orter utanför Göteborg	
st.	ton	st.	ton	st.	ton	st.	ton
Med ett tontal av t. o. m. 160 netto reg.-ton:							
237	23,830	81	5,836	391	40,832	61	4,567
(440)	(43,327)	(85)	(6,871)	(545)	(55,429)	(61)	(4,820)
Med ett tontal av mer än 160 netto reg.-ton:							
20	3,924	97	47,639	24	5,579	128	64,161
(25)	(9,638)	(101)	(46,759)	(23)	(7,112)	(116)	(56,237)

Siffror inom () angiva motsvarande föregående år.

Sammanlagda in- och utgående tontalet utgjorde för:

	Inrikesfarten		Utrikesfarten		Summa
Maskindrivna fartyg	159,981	(196,506)	69,694	(66,104)	229,675 (262,610)
Segelfartyg	44,563	(36,276)	2,994	(2,539)	47,557 (38,815)
Pråmar	68,994	(54,318)	—	(—)	68,994 (54,318)
Summa	273,538	(287,100)	72,688	(68,643)	346,226 (355,743)

Härav utan last:	Inrikesfarten		Utrikesfarten		Summa
Maskindrivna fartyg	33,769	(45,194)	20,098	(14,432)	53,867 (59,626)
Segelfartyg	16,099	(13,083)	165	(62)	16,264 (13,145)
Pråmar	3,593	(2,657)	—	—	3,593 (2,657)
Summa	53,461	(60,934)	20,263	(14,494)	73,724 (75,428)

Godstrafiken.

Totala importerade godsmängden utgjorde 124,900 (129,328) ton. Huvudartiklar voro i ton med debiterad avgift: Bensin 6,851 (6,442) kr. 10,276: 67, Cement 5,920 (6,090) kr. 3,535: 80, Foderämnen 3,569 (4,294) kr. 2,854: 52, Fisk 594 (826) kr. 736: 76, Fotogen 1,845 (1,345) kr. 2,214: 94, Frukt 1,095 (1,595) kr. 1,870: 33, Kaffe 787 (1,132) kr. 1,416: 97, Kemikalier 5,087 (4,923) kr. 2,910: 80, Kol, koks och briketter 67,203 (64,836) kr. 12,366: 41, Metaller 3,082 (5,325) kr. 2,981: 87, Mjöl och gryn 2,874 (4,948) kr. 2,165: 01, Oljor 833 (939) kr. 1,279: 28, Papper och papp 606 (528) kr. 733: 94, Socker 3,999 (4,171) kr. 4,719: 07, Svavel 2,412 (2,407) kr. 786: 15, Vin och spirituosa 480 (497) kr. 1,442: 11.

Totala exporterade godsmängden utgjorde 290.352 (327,270) ton. Huvudartiklar voro: Metaller 6,257 (7,185) kr. 3,074: 50. Papper och papp 11,753 (16,142) kr. 5,257: 74, Trävaror 245,766 (279,135) kr. 14,219: 64, Trämassa 21,867 (19,915) kr. 5,862: 97.

På hamnstyrelsens initiativ hava överläggningar hållits med representanter för övriga vänershamnar angående åtgärder mot den allt svårare konkurrensen från järnvägarnes sida om godstrafiken. I samma ärende hava styrelsens ordförande och vice ordförande uppvaktat chefen för Kommunikationsdepartementet och chefen för Vattenfallsstyrelsen.

Hamnuppbörd.

Debiterade hamnavgifter utgjorde för:

	Inrikesfarten		Utrikesfarten		Summa	
Fartyg	20,802: 88	(23,048: 19)	7,315: 40	(6,864: 30)	28,118: 28	(29,912: 49)
Import	42,512: 11	(48,801: 71)	21,138: 08	(26,013: 72)	63,650: 19	(74,815: 43)
Export	25,404: 41	(23,855: 41)	6,428: 23	(13,235: —)	31,832: 64	(37,090: 41)
Summa	88,719: 40	(95,705: 31)	34,881: 71	(46,113: 02)	123,601: 11	(141,818: 33)

Årets uppbörd visar mot föregående år en minskning av 12,84 % (13,2 %). Vid årets slut utestodo oguldna hamnavgifter kr. 14,502: 01 (16,096: 71). Utav importen utgjorde kr. 24,610: 48 (33,871: 57) avgifter för styckegods, varav från tillfälliga trafikanter kr. 3,648: 84 (6,127: 66), fördelade på 4,604 (4,966) poster. Antalet styckegodsfraktsedlar var 18,265 (19,469). Utav debiterade hamnavgifter kommo på utom staden boende trafikanter c:a 71,82 % (55,6 %) av fartygsavgifterna, 17,63 % (24,8 %) av importavgifterna och 76,3 % (79,5 %) av exportavgifterna, eller i genomsnitt 45 % (45,6 %) av hela uppbörden.

Uppbörderna för de fem sistförflutna åren ställer sig sålunda:

	Fartyg	Import	Export	Summa	Procentuell skillnad
1928	31,230: 62	69,721: 38	49,022: 37	149,974: 37	+ 1,89
1929	32,635: 10	73,641: 43	45,197: 65	151,474: 18	+ 2,99
1930	31,919: 09	83,279: 23	48,183: 46	163,381: 78	+ 7,86
1931	29,912: 49	74,815: 43	37,090: 41	141,818: 33	— 13,2
1932	28,118: 28	63,650: 19	31,832: 64	123,601: 11	— 12,84

Arrenden och tomthyror.

	Uthyrd areal		Hyror	
Magasinstomter	55,614	(49,840)	37,996: 41	(28,427: 34)
Upplagsplatser, fasta	14,915	(16,568)	4,537: 81	(6,404: 25)
» tillfälliga	—	—	2,091: 04	(4,161: 88)
Markarrenden	41,507	(41,969)	14,032: 28	(14,589: 23)
Övrigt	—	—	1,480: —	(1,480: —)
Summa	112,036	(108,377)	60,137: 54	(55,062: 70)

Lyftkranar.

	Drifttimmar		Hyror	
A-kranen (Temperley)	485,0	(640,5)	2,802: 50	(4,249: 96)
B-kranen (Titan).....	895,5	(1,044,5)	10,289: 75	(9,190: 86)
C-kranen (Demag)	1,041,0	(975,0)	13,800: 53	(9,271: 45)
D-kranen (Portal)	776,5	(984,5)	6,941: 56	(7,080: 43)
	3,198,0	(3,644,5)	33,834: 34	(29,792: 70)
Fasta kranar	63,0	(95,5)	381: 75	(506: 77)
Summa	3,261,0	(3,740,0)	34,216: 09	(30,299: 47)

Gripskopor användes under sammanlagt 1,735,5 (1,802,5) timmar.

Driftkostnader:

	A-kran	B-kran	C-kran	D-kran	Fasta kranar
Arbetskostnad.....	864: 77	1,359: 73	2,255: 03	1,111: 02	43: 40
	(1,012: 51)	(1,329: 25)	(2,039: 79)	(1,412: 45)	(53: 53)
Material	423: —	1,539: 16	6,061: 95	1,071: 24	17: —
	(581: 70)	(2,303: —)	(7,665: 95)	(1,425: 40)	(7: 20)
Försäkringar	719: 05	1,187: 15	386: 45	559: 62	137: 62
	(719: 05)	(1,187: 15)	(2,276: 45)	(559: 62)	(121: 60)
Summa	2,006: 82	4,086: 04	8,703: 43	2,741: 88	198: 02
	(2,313: 26)	(4,819: 40)	(11,982: 19)	(3,397: 47)	(182: 33)
Underhåll.....	1,659: 75	1,724: 30	3,466: 98	1,737: 46	235: 01
	(1,083: 76)	(2,194: 78)	(936: 56)	(911: 87)	(144: 02)
Summa	3,666: 57	5,810: 34	12,170: 41	4,479: 34	433: 03
	(3,397: 02)	(7,014: 18)	(12,918: 75)	(4,309: 34)	(326: 35)

Kostnad per drifttimme:

	A-kran	B-kran	C-kran	D-kran
Utom underhåll	4: 13 (3: 61)	4: 56 (4: 61)	10: 17 (12: 29)	3: 53 (3: 45)
Med »	7: 55 (5: 30)	6: 48 (6: 72)	11: 69 (13: 25)	5: 76 (4: 38)
Inkomst pr timme...	5: 77 (6: 63)	11: 40 (8: 80)	13: 25 (9: 51)	8: 93 (7: 19)

Skattestatens kapitalutbetalningar.

<i>Fastigheter:</i>	Anslag		Förbrukning
	Beviljat	Belopp	
Ombyggnad av slussvaktarebostaden	19/11 31	6,000: —	5,760: 89
<i>Driftapparater:</i>			
Nya kopplingsboxar för äldre elektr. kranar	19/11 31	7,000: —	7,529: 15
<i>Inköp av inventarier</i>		600: —	270: —
<i>Anläggningar:</i>			
Fyr vid Lövnäsbukten	19/11 31	6,000: —	4,798: 82
Fortsatt utfyllning och hårdgörning av upp- lagsplatser på yttre hamnplanet	19/11 31	4,000: —	4,165: 53
Väg samt vatten och avloppsledningar till Stuverikontoret.....	17/3 32	4,750: —	5,111: 81

Dessa arbeten äro nu slutförda med undantag av fyranläggningen i Lövnäsbukten varför kvarvarande delen av anslaget kronor 1,201: 18 reserverats till nästkommande år.

Underhåll.

<i>Muddringsarbeten.</i>	Anslag	Förbrukning
Den 17 mars 1932 beviljade stadsfullmäktige för muddringsarbeten i yttre hamnen	kr. 7,000: —	
varjämte i årets stat är upptaget	» 1,000: —	
Byggnader	8,000: —	10,499: 85
Driftapparater	1,700: —	2,804: 36
Gator, vägar och planteringar	9,300: —	11,471: 86
Ledningar och rörnät	5,100: —	5,872: 29
Strandskoningar och slänter	1,500: —	2,206: 51
Pålarmar och vågbrytare.....	1,000: —	1,482: 87
Hamnbassänger och kanaler	4,000: —	5,297: 87
Kajer, bryggor och upplagsplatser.....	4,800: —	5,693: 65
Dykdalber, fyrar och sjömärken	7,325: —	8,984: —
Järnvägsspår och övergångar	2,400: —	2,346: 01
Övrigt.....	3,300: —	2,957: 20
	3,750: —	3,133: 18
	<u>Kronor 52,175: —</u>	<u>62,749: 65</u>

På grund av det under året inträffade låga vattenståndet i Väneren och Klarälven hava erfordrats oförutsedda uppränsningar av såväl hamnbassängerna som hamnkanalerna, vilket föranlett större utgifter än som förutsetts å litt. muddringsarbeten och litt. hamnbassänger och kanaler.

Det sjunkande vattenståndet har även blottat en del bristfälligheter å kajer och strandskoningar, vilka förut under flera års höga vattenstånd icke varit tillgängliga för reparation; härav har föranletts ökade kostnader för underhåll å kajer, bryggor, strandskoningar och pålaromar.

Ökade underhållskostnader å driftapparater hava föranletts av det förhållandet, att särskilt Demagkranen kräft större underhåll än som kunnat förutses samt därigenom, att de oförutsedda extra muddringsarbetena kräft ökat underhåll av muddringsmaterielen.

Isbrytningen.

Isbrytare förhyrdes under tiden 1 april—12 april, 10 dec.—19 dec., tillsammans 22 dygn. Kostnaden belöpte sig på kr. 2,447:50.

Fordonsvägen

anlitades för 184 (253) vägningar, som inbragte kr. 341:16 (415:50).

Järnvägstrafiken på yttre hamnplanet.

Ankomna		Avgångna		Summa	
lastade	tomma	lastade	tomma	lastade	tomma
Antal vagnar, Statens järnvägars:					
608	1048	1,220	450	1,828	1,498
(988)	(1079)	(1,362)	(704)	(2,350)	(1,783)
Antal vagnar, Nordmark Klarälvens järnvägars:					
2,158	932	2,030	1,100	4,188	2,032
(2,997)	(862)	(2,187)	(1,645)	(5,184)	(2,507)

Avskrivningar.

Fastigheter	1,500:—	(20:80)
Anläggningar	32,997:78	(21,224:88)
Driftapparater	16,878:94	(10,200:—)

Inventarier	405: 25	(193: 14)
Sjöbergs donation	4,837: 38	—
Hamnavgifter m. m.	11: 11	—
	<u>Kronor 56,630: 46</u>	<u>(31,638: 82)</u>

Kassarörelsen.

Den justerade staten slutar på	270.704: 71
vartill kommer beviljade anslag under året	11,750: —
	<u>Kronor 282,454: 71</u>

som beräknas att täckas sålunda:

	Egna inkomster	Uttaxering	Summa
	218,860: —	63,594: 71	282,454: 71
Motsvarande verkliga	231,142: 95	50,503: 04	281,645: 99
Skillnad.....	+ 12,282: 95	— 13,091: 67	

Balansräkningen.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
Tillgångar:				
Fastigheter	63,300: —	67,560: 89	4,260: 89	
Anläggningar	1,770,162: 64	1,751,241: 02		18,921: 62
Driftapparater	527,853: 94	518,504: 15		9,349: 79
Inventarier	4,870: 72	4,735: 47		1,135: 25
Div. debitorer	24,129: 35	15,958: 01		8,171: 34
Donationsmedel	4,838: 38	1: —		4,837: 38
Materialier	299: —	—		299: —
	Kronor	2,395,454: 03	4,260: 89	37,453: 49
Skulder:				
Stadskassan	2,103,930: 39	2,072,104: 85		31,825: 54
Div. kreditorer	5,752: 33			5,752: 33
		2,109,682: 72		37,577: 87
Kapital	285,771: 31	285,895: 69	124: 38	
	Kronor	2,395,454: 03		37,453: 49

Vinst- och förlusträkningen.

Utgifter:		Inkomster:	
Räntor	86,650: 02	Arrenden	15,512: 28
Personalkostnader	32,307: 43	Hushyror	2,863: 26
Underhåll	63,048: 65	Platshyror	44,625: 26
Driftkostnader	19,883: 87	Kranhyror	34,216: 09
Allmänna kostnader ...	4,457: 96	Kranvågshyror	307: 16
Allmän renhållning.....	1,996: 32	Måtthyror	213: 25
Allmän lyshållning	2,954: 18	Hamnavgifter	123,601: 11
Kontorsomkostnader ...	1,556: 93	Båtplatsavgifter	1,630: —
Lokalkostnader m. m.	3,816: 85	Varuskjulsavgifter	127: 26
Restitutioner	255: 75	Fordonsvägen	34: 09
	<u>216,927: 96</u>	Inventariehyror	<u>50: —</u>
Avskrivningar	56,630: 46		223,179: 76
Kapital	124: 38	Uttaxeringsmedel.....	50,503: 04
Kronor	273,682: 80	Kronor	273,682: 80

Statavräkningen.

Litt.		Beräknade	Verkliga	Över	Under
				beräknade	
	Utbetalningar:				
a	Personalkostnader	33,749: 53	32,307: 43	—	1,442: 10
b	Kontorskostnader	1,630: —	1,556: 93	—	73: 07
d	Allm. kostnader	6,770: —	4,457: 96	—	2,312: 04
e	Underhåll	52,175: —	62,749: 65	10,574: 65	—
g	Driftkostnader	29,910: —	19,883: 87	—	10,026: 13
i	Allmän renhållning	2,650: —	1,996: 32	—	653: 68
	Allmän lyshållning	2,900: —	2,954: 18	54: 18	—
o	Lokalkostnader	4,395: —	3,816: 85	—	578: 15
	Restitutioner	—	255: 75	255: 75	—
u 1	Räntor	88,000: —	86,650: 02	—	1,349: 98
3	Amorteringar.....	31,925: 18	31,825: 54	—	99: 64
v 1	Fastigheter.....	6,000: —	5,760: 89	—	239: 11
3	Driftapparater	7,000: —	7,529: 15	529: 15	—
4	Inventarier.....	600: —	270: —	—	330: —
15	Anläggningar	14,750: —	14,076: 16	—	673: 84
	Div. kreditorer	—	5,555: 29	5,555: 29	—
	Kronor	282,454: 71	281,645: 99	16,969: 02	17,777: 74
	Inbetalningar:				
107	Hushyror	2,680: —	2,863: 26	183: 26	—
109	Platshyror	44,000: —	44,625: 26	625: 26	—
110	Arrenden	15,500: —	15,422: 28	—	77: 72
126	Hamnavgifter.....	130,000: —	125,179: 63	—	4,820: 37
127 a	Kranhyror	25,000: —	34,216: 09	9,216: 09	—
b	Kranvågsavgifter	—	307: 16	307: 16	—
c	Mätthyror	—	213: 25	213: 25	—
	Inventariehyror	—	50: —	50: —	—
128	Båtplatsavgifter.....	1,500: —	1,630: —	130: —	—
129	Varuskjulsavgifter.....	150: —	127: 26	—	22: 74
	Fordonsvägen	30: —	34: 09	4: 09	—
	Div. debitorer	—	6,474: 67	6,474: 67	—
		218,860: —	231,142: 95	17,203: 78	4,920: 83
	Uttaxeringsmedel	63,594: 71	50,503: 04	—	13,091: 67
	Kronor	282,454: 71	281,645: 99	17,203: 78	18,012: 50

Vänerns medelvattenstånd
vid Sjötorps slusströskel i centimeter.

Januari	418 (465)	Juli	397 (493)
Februari.....	413 (460)	Augusti	385 (484)
Mars	397 (448)	September	371 (483)
April	394 (441)	Oktober	362 (461)
Maj	398 (488)	November	372 (483)
Juni.....	404 (504)	December	386 (428)

Högsta vattenståndet inträffade i januari, 418 (juni 504) och lägsta i augusti, 385 (dec. 418).

Karlstad i juni 1933.

HERMAN GEIJER.

Sven Heimer Svensson.

Berättelse rörande Karlstads Vattenlednings- och Avloppsverk år 1932.

A. Vattenledningsverket.

I. Verkets värde och nyanläggningar.

Anläggningskostnad och bokfört värde $\frac{1}{1}$ 1932:

<i>Fastigheter:</i>	Anläggnings- kostnad	Bokfört värde
Pumpstationsbyggnad, byggnader för snabbfilter och kemikalietillsättningsapparater, samt vattentorn...	244,440: 40	138,050: 11
<i>Driftapparater:</i>		
Pumpar, snabbfilter, kemikalietillsättningsapparater, inklusive ledningar och instrumentering inom verket	148,708: 53	77,273: 02
<i>Anläggningar:</i>		
Långsamfilter, lågreservoarer och brunnar	350,987: 39	205,926: 19
Huvudrörnätet	926,594: 36	601,693: 02
Servisledningar	115,232: 27	62,361: 14
Summa Kronor	1,785,962: 95	1,085,303: 48

Under år 1932 hava tillkommit:

Huvudledning:

1. *Vattenledning till Sommarrogärdet:*

Stadsfullmäktige anslogo $\frac{19}{11}$ 1931 till vatten- och avloppsledning	Kr. 10,800: —.	
Under 1931 utfördes arbete för	» 9,620: 09.	
Arbetet har under 1932 färdigställts för en kostnad av	» 2,916: 43	2,916: 43
Totalkostnad	» 12,536: 52	

Fördyringen har berott på att sprängningsarbetena samt spåntnings- och läsningsarbetena i den vattensjuka marken blivit betydligt mera omfattande än som kunnat förutses.

2. Vattenledningar å Norrstrand:

För utvidgning av vattenledningsnätet å Norrstrand ha av stadsfullmäktige anslagits:

18/12 1930	Kr. 30,000: —	
17/11 1932 (18,100: —)	» 10,200: —	
Under året har arbete utförts för en kostnad av	<u>26,081: 44</u>	28,997: 87
Arbetet beräknas bliva helt färdigt 1933.		

Servisledningar:

Statförslaget för 1932 upptager för servisledningar ett förslagsanslag av Kr. 5,000: —

Verklig kostnad har på grund av avsevärd utökning av serviser till nya fastigheter blivit (7,862: 55 — 241: 44)

7,621: 11

Kronor 1,121,922: 46

Avskrivningar:

å fastigheter, enligt amorteringsplan.....	4,311: 26	
» driftapparater, »	3,804: 86	
» anläggningar, »	<u>30,067: 42</u>	38,183: 54
		Kronor 1,083,738: 92

Anläggningskostnad och bokfört värde ^{31/12} 1932 fördelar sig sålunda:

Fastigheter:	Anläggningskostnad	Bokfört värde
Pumpstationsbyggnad, byggnad för snabbfilter och kemikalietillsättningsapparater samt vattentorn...	244,440: 40	133,738: 85

Driftapparater:

Pumpar, snabbfilter, kemikalietillsättningsapparater, jämte ledningar inom verket	148,708: 53	73,468: 16
---	-------------	------------

Anläggningar:

Långsamfilter, lågreservoarer och brunnar.....	350,987: 39	199,748: 48
Huvudrörnätet.....	955,592: 23	612,178: 53
Servisledningar	122,853: 38	64,604: 90
	<hr/>	
Summa Kronor	1,822,581: 93	1,083,738: 92

Huvudrörnätets längd $^{31/12}$ 1932 = 38,625 lm.

II. Vattenverkets drift och underhåll.

a. Vattenförbrukningen:

Från pumpstationen å Sandgrund har under året till staden distribuerats sammanlagt 1,003,330 kbm. vatten, mot 1,048,630 kbm. år 1931, alltså en minskning med 45,300 kbm. motsvarande 4,32 %.

Av förbrukningen hava 682,050 kbm. eller alltså 67,98 % distribuerats genom mätare och återstoden 321,280 kbm. eller alltså 32,02 % utgör omätt vatten.

Maximiförbrukning pr dygn = 4,430 kbm. inträffade $^{11/7}$.

Minimiförbrukning » » = 1,160 » » $^{31/12}$.

Fördelad pr innevånare ($^{31/12}$ 1932 mantalsskrivna 21,260 personer) ställer sig förbrukningen pr dygn sålunda:

Max. 208 liter, medeltal 129 liter, min. 55 liter.

Sammanställning av vattenförbrukningen 1900—1932:

	Totalförbrukningen	Dygnsförbrukningen		pr inv.
		max.	med.	min.
1900.....	267,077 kubikm.	158 lit.	61 lit.	20 lit.
1901.....	306,648 »	145 »	67 »	34 »
1902.....	285,696 »	114 »	61 »	32 »
1903.....	312,088 »	119 »	63 »	30 »
1904.....	384,038 »	105 »	72 »	26 »
1905.....	459,945 »	163 »	84 »	47 »
1906.....	454,962 »	179 »	80 »	18 »
1907.....	521,466 »	153 »	88 »	44 »
1908.....	605,460 »	144 »	100 »	56 »
1909.....	681,562 »	162 »	112 »	77 »
1910.....	739,187 »	177 »	118 »	66 »
1911.....	721,313 »	183 »	111 »	51 »

	Totalförbrukningen	Dygnsförbrukningen		pr inv. min.
		max.	med.	
1912.....	702,010 kubikm.	162 lit.	107 lit.	47 lit.
1913.....	813,230 »	188 »	120 »	42 »
1914.....	862,730 »	207 »	126 »	63 »
1915.....	833,650 »	181 »	122 »	48 »
1916.....	880,590 »	194 »	129 »	54 »
1917.....	953,050 »	215 »	138 »	81 »
1918.....	1,050,130 »	232 »	152 »	57 »
1919.....	1,102,640 »	222 »	159 »	94 »
1920.....	1,097,660 »	223 »	154 »	90 »
1921.....	1,165,791 »	229 »	165 »	98 »
1922.....	1,209,560 »	267 »	169 »	102 »
1923.....	1,219,510 »	246 »	170 »	96 »
1924.....	1,180,700 »	246 »	163 »	62 »
1925.. ..	1,115,849 »	242 »	154 »	89 »
1926.....	986,700 »	213 »	135 »	70 »
1927.....	1,023,840 »	214 »	138 »	69 »
1928.....	1,056,310 »	234 »	142 »	71 »
1929.....	1,060,220 »	230 »	141 »	54 »
1930.....	1,043,635 »	219 »	138 »	73 »
1931.....	1,048,630 »	194 »	136 »	68 »
1932.....	1,003,330 »	208 »	129 »	55 »

Vattenförbrukningens fördelning till olika ändamål har uppskattats sålunda:

<i>Hushållsförbrukning</i> och liknande ändamål, inkl. till hushåll hämtat vatten från de allmänna vattenkastarna	677,028 kbm. = 67,6 %
<i>Industriell och liknande förbrukning</i> , inkl. varmbadhusets och regementets förbrukning	180,022 kbm. = 17,9 %
<i>Allmänna behov</i> , (vattning av gator och planteringar, vattenfontäner, spolning av avloppsledningar o. d.) samt verkets egen förbrukning och läckage	146,280 kbm. = 14,5 %

b. *Reningsverkets drift:*

Det till staden distribuerade vattnet har under hela året renats genom *fällning* med aluminiumsulfat, *avlagring* och *snabbfiltrering*. Större delen

av vattnet (c:a 95 %) har dessutom efter snabbfiltreringen filtrerats i de gamla långsamfilterna.

Avlagringsbassängen har tappats och rengjorts 3 ggr nämligen $\frac{25}{5}$, $\frac{10}{8}$ och $\frac{15}{12}$. Avlagringsbassängens blandningskammare har renspolats varje vecka.

Snabbfilterna ha renspolats 703 ggr (mot 491 år 1931). Gångtiden har i medeltal varit 38 timmar. De flesta spolningarna (70 st.) hava förekommit i april, det minsta antalet i juli (46 st.). Längsta drifttiden har varit 138 timmar, kortaste 5 timmar. Filterhastigheten i medeltal = 2 m/tim. och max. 4 m/tim.

Långsamfilterna hava varit i drift hela året. Filtterränsningarna hava varit 44 st. fördelade sig sålunda: filter I 15 ggr, II 11 ggr, III 9 ggr och IV 9 ggr. Drifttiden för filterna i medeltal 33 dygn, max. 107 dygn, och minimum 9 dygn. Största filterhastighet = \sim 200 mm. pr tim.

Kemikalieåtgången har varit 90,000 kg. aluminiumsulfat, 12,395 kg. soda och 27,500 kg. kalk. Aluminiumsulfattillsatsen har i medeltal uppgått till 89 gr. pr kbm. råvatten. Totala kostnaden för kemikalier har varit Kr. 15,178:39 motsvarande ungefär 1,5 öre pr kbm. till staden distribuerat vatten.

Kontrollen av reningseffekten har såsom vanligt skett vid verkets laboratorium. Dagligen har kontrollerats vattnets fysikaliska egenskaper samt pH-värde i och för kontroll av avfärgningsprocessen och efter-neutraliseringen. Kontroll av vattnets beskaffenhet i bakteriologiskt-hygieniskt avseende har skett en gång pr månad, varvid vattnet alltid visat sig fullt oklanderligt såsom dricks- och hushållsvatten. Rörande de närmare resultaten av undersökningarna hänvisas till laboratoriejournalen.

III. Årskostnader.

Utbetalningar och inbetalningar, jämförda med i statförslaget för 1931 beräknade, framgå av bifogade statavräkning.

Inkomsterna under året hava varit..... Kr. 213,182: 02

Utgifterna ställa sig sålunda:

Räntor	Kr. 52,321: 21	
Avskrivningar	» 42,315: 86	
Drift- och underhållskostnader	» 99,898: 22	» 194,535: 29

Överskott Kronor 18,646: 73

Motsvarande överskott under 1931 var 1,604: 49.

Kostnaden pr kbm. vatten = $\frac{19453529}{1003330} = 19,3$ öre.

Vattenavgifterna hava utgått efter 25 öre/kbm. vid mätning och 5: 50 kr. pr rum vid ackordsberäkning.

B. Avloppsverket.

I. Verkets värde och nyanläggningar.

	Anläggnings- kostnad	Bokfört värde
Anläggningskostnad och bokfört värde $\frac{1}{i}$ 1932.		
<i>Fastigheter:</i>		
Pumpstationen i Haga	31,311: 71	16,677: 96
<i>Driftapparater:</i>		
Pumpverket i Haga	32,450: 38	14,900: —
» » Tyggårdsviken	4,457: 95	1,247: 45
<i>Anläggningar:</i>		
Huvudrörnätet	894,797: 88	652,298: 34
Servisledningar	75,003: 41	43,799: 46
	<u>Summa Kronor</u> 1,038,021: 33	<u>728,923: 21</u>

Under år 1932 hava tillkommit:

Huvudledning:

1. *Avloppsledning* å *Norrstrand*: $\frac{18}{12}$ 1930 ha stadsfullmäktige till ordnande av avloppsledning jämt pumpstation å *Norrstrandsområdet* anslagit Kr. 550,000: —
Till komplettering av dessa arbeten ha stadsfullmäktige jämväl anslagit: $\frac{17}{11}$ 1932 Kr. 7,900: —
Summa anslag Kr. 557,900: —

Arbetet påbörjades 1930 och ha för detsamma utbetalts:

1930	19,862: 37	
1931	265,243: 01	
1932 (307,327: 57 — 9,919: 88)	297,407: 69	297,407: 69

Summa utbetalt 1930—32 582,513: 07

¹⁶/₂ 1933 ha av Stadsfullmäktige fyllnadsanslag beviljats med Kr. 65,000: — + 17,000: —
Arbetet beräknas bliva helt färdigställt 1933.

2. *Avloppsledning å Strömsholm:* Enligt drätselkammarens beslut av ³⁰/₁₁ 1931 och ¹⁶/₃ 1932 har avloppsledning anlagts vid kv. Baggen för en sammanlagd kostnad av Kr. 1,634: 20
Härtill ha fastighetsägarna bidragit med » 800: —
Kostnad för staden » 834: 20 834: 20 298,241: 89

Servisledningar:

I 1932 års stat har förslagsvis beräknats för avloppsserviser Kr. 8,000: —
På grund av det synnerligen livliga anmälandet om inkoppling av nya serviser å Norrstrand, har verkliga kostnaden blivit 11,041: 12

Driftapparater:

Reservmotor för avloppspumpstationen i Haga, inköpt å anslag till inventarier, i bokslutet överfört med 370: —
Kronor 1,038,576: 22

Avskrivningar:

å fastigheter, enl. amorteringsplan	539: 37	
» driftapparater, » »	594: —	
» anläggningar, » »	21,672: 22	22,805: 59
		<u>Bokfört värde ³¹/₁₂ 1932 Kronor 1,015,770: 63</u>

Anläggningskostnad och bokfört värde ³¹/₁₂ 1932 ställa sig sålunda:

Fastigheter:

	Anläggningskostnad	Bokfört värde
Pumpstation i Haga	31,311: 71	16,138: 59

Driftapparater:

Pumpverket i Haga	32,820: 38	14,710: —
» i Tyggårdsviken	4,457: 95	1,213: 45

<i>Anläggningar:</i>	Anläggnings- kostnad	Bokfört värde
Huvudrörnätet.....	1,193,039: 77	932,422: 72
Servisledningar	86,044: 53	51,285: 87
	<u>Summa Kronor</u> 1,347,674: 34	<u>1,015,770: 63</u>

Huvudrörnätets längd $3\frac{1}{12}$ 1932 = 31,640 lm.

II. Avloppsverkets drift och underhåll.

a. Pumpverkets och ledningarnas skötsel:

I pumpstationen i Haga har under året uppfodrats 1,345,440 kbm. avloppsvatten.

Max. dygnsuppfodring	16,860 kbm.
Min. »	2,160 »

Pumpschaktet har rensats från slam enligt nedanstående:

20 januari	16,64 kbm.
24 februari	19,76 »
4 april	19,24 »
2 maj	16,38 »
1 juni	16,64 »
4 juli	16,64 »
1 augusti.....	15,60 »
29 augusti.....	16,12 »
3 oktober	19,76 »
1 november	16,12 »
5 december	16,64 »

Summa 189,54 kbm. slam upptagna och bortkörda
(199,0 kbm. år 1931).

Hela avloppsnätet har spolats med vattenledningsvatten 11 ggr med sammanlagt 54 spolningsdagar (motsvarande under 1931 var 9 ggr och 38 spolningsdagar).

b. *Omkostnader:*

Enligt förlust- och vinstkonto hava utgifter och inkomster under året varit:

Utgifter:

Räntor	40,838: 34	
Avskrivningar	22,805: 59	
Drift- och tillverkningskostnader	<u>30,324: 17</u>	93,968: 10

Inkomster:

W. C.-avgifter	27,585: 23	
Övriga inkomster	<u>700: —</u>	28,285: 23
	Brist Kronor	65,682: 87

Utbetalningar under året jämförda med i statförslaget för år 1932 beräknade framgå av bifogade statavräkning.

Karlstad i maj 1933.

ERIK BJÖRKMAN.

Vatten- och avloppsverkens förlust- och vinstkonto år 1932.

Utgifter:	Inkomster:		
<i>Vattenverket:</i>			
Personella utgifter.....	12,163: 05	Hyror	1,200: —
Kontorskostnader	814: 45	Ersättning för skötsel av	
Allmänna kostnader.....	3,718: 59	brandposter.....	1,000: —
Underhåll	15,458: 08	Vattenavgifter	202,683: 06
Driftsmateriel och för-		Mätarehyror	8,099: 22
brukningsart.	36,390: 73	Stängningsböter	6: —
Drift- och tillverknings-		Arbete mot ersättning ...	193: 74
kostnader.....	22,887: 31		
Distributionskostnader ...	2,257: 26		
Restitutioner	192: 08		
Lokalkostnader	6,016: 67		
Räntor	52,321: 21		
Avskrivningar.....	42,315: 86		
Kronor	194,535: 29	Kronor	213,182: 02
<i>Avloppsverket:</i>		<i>Avloppsverket:</i>	
Personella utgifter.....	2,993: 43	Div. inkomster	700: —
Kontorskostnader	6: 76	W. C.-avgifter	27,585: 23
Allmänna kostnader.....	62: 18		28,285: 23
Underhåll	2,757: 83		
Driftsmateriel och för-		<i>Drätselverket:</i>	
brukningsart.	5,066: 89	Skillnad i denna räkning	47,036: 14
Drift- och tillverknings-			
kostnader.....	19,280: 93		
Lokalkostnader	156: 15		
Räntor	40,838: 34		
Avskrivningar.....	22,805: 59		
Kronor	288,503: 39	Kronor	288,503: 39

Jämförelse mellan stat och bok för Vattenledningsverket år 1932.

Litt.		Ingående reserva- tion	För året enl. stat	För året enl. bok	Utgående reserva- tion	Översk. + Undersk. —
	Verkliga utgifter:					
a	Personella utgifter.....	—	11,757:—	12,163: 05	—	— 406: 05
b	Kontorskostnader.....	—	870:—	814: 45	—	+ 55: 55
d	Allmänna kostnader.....	—	4,075:—	3,718: 59	—	+ 356: 41
e	Underhållskostnader.....	—	14,400:—	15,458: 08	—	— 1,058: 08
f	Driftsmateriel o. förbrukn.-artiklar	—	35,275:—	36,390: 73	—	— 1,115: 73
g	Drifts- och tillverkningskostnader	—	19,974:—	22,887: 31	—	— 2,913: 31
h	Distributionskostnader.....	—	2,150:—	2,257: 26	—	— 107: 26
m	Restitutioner.....	—	200:—	192: 08	—	+ 7: 92
n	Arbete mot ersättning.....	—	800:—	—	—	+ 800:—
o	Lokalkostnader.....	—	5,780:—	6,016: 67	—	— 236: 67
u 1	Ränta å anläggningars och inven- tariers bokförda värde.....	—	55,000:—	52,321: 21	—	+ 2,678: 79
3	Avskrivning å anläggningar och inventarier.....	—	41,000:—	42,315: 86	—	— 1,315: 86
	Kronor	—	191,281:—	194,535: 29	—	— 3,254: 29
	Skattestatens kapitalutgifter:					
v 2 a 1	Vattenledning till Sommarrogårdet	1,179: 91	—	2,916: 43	—	— 1,736: 52
b	Servisledningar.....	—	5,000:—	7,621: 11	—	— 2,621: 11
4	Inköp av inventarier.....	—	5,300:—	5,665: 70	—	— 365: 70
	Kronor	1,179: 91	10,300:—	16,203: 24	—	— 4,723: 33
	Fondstatens utgifter:					
v 2 a 15	Utvidgning av vattenledningsnätet å Norrstrand.....	—	30,000:—	26,081: 44	3,918: 56	—
	Kronor	—	30,000:—	26,081: 44	3,918: 56	—
	Verkliga inkomster:					
107	Hyror.....	—	1,200:—	1,200:—	—	—
122	Ersättn. för skötsel av brandposter	—	1,000:—	1,000:—	—	—
141	Vattenavgifter.....	—	186,000:—	202,683: 06	—	+ 16,683: 06
142	Mätarehyror.....	—	7,000:—	8,099: 22	—	+ 1,099: 22
143	Stängningsböter.....	—	100:—	6:—	—	— 94:—
n	Arbete mot ersättning.....	—	1,000:—	193: 74	—	— 806: 26
	Kronor	—	196,300:—	213,182: 02	—	+ 16,882: 02
	Skattestatens kapitalinkomster:					
	Avskrivning å: Fastigheter.....	—	41,000:—	4,311: 26	—	+ 1,315: 86
	Anläggningar.....	—		33,872: 28		
	Inventarier.....	—		4,132: 32		
	Kronor	—	41,000:—	42,315: 86	—	+ 1,315: 86
	Sammandrag:					
	Skattestat: Verkliga utgifter.....	—	191,281:—	194,535: 29	—	— 3,254: 29
	Kapitalutgifter.....	1,179: 91	10,300:—	16,203: 24	—	— 4,723: 33
	Verkliga inkomster.....	—	196,300:—	213,182: 02	—	+ 16,882: 02
	Kapitalinkomster.....	—	41,000:—	42,315: 86	—	+ 1,315: 86
	Kronor	—	41,000:—	42,315: 86	—	+ 10,220: 26
	Fondstat: Utgifter.....	—	30,000:—	26,081: 44	3,918: 56	—

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 30 april 1933.

H. WESTLIN.

Jämförelse mellan stat och bok för Avloppsverket år 1932.

Litt.		Ingående reservation	För året enl. stat	För året enl. bok	Förskott till följande år	Översk. + Undersk. —
	Verkliga utgifter:					
a	Personella utgifter	—	3,354:—	2,993:43	—	+ 360:57
b	Kontorskostnader	—	10:—	6:76	—	+ 3:24
d	Allmänna kostnader	—	275:—	62:18	—	+ 212:82
e	Underhållskostnader	—	3,250:—	2,757:83	—	+ 492:17
f	Driftsmateriel o. förbrukn.-artikl.	—	6,725:—	5,066:89	—	+ 1,658:11
g	Drifts- o. tillverkningskostnader	—	1)12,400:—	19,280:93	—	— 6,880:93
o	Lokalkostnader	—	400:—	156:15	—	+ 243:85
u 1	Ränta å anläggningars och inventariers bokförda värde	—	33,000:—	40,838:34	—	— 7,838:34
3	Avskrivn. å anläggn. o. inventarier	—	17,000:—	22,805:59	—	— 5,805:59
	Kronor	—	76,414:—	93,968:10	—	— 17,554:10
	1) Anslag av DK kr. 2,000:—.					
	Skattestatens kapitalutgifter:					
v2 a 1	Avloppsledning i Strömsholm	—	2) —	834:20	—	— 834:20
b	Servisledningar	—	8,000:—	11,041:12	—	— 3,041:12
3	Driftapparater (1 motor)	—	—	370:—	—	— 370:—
	Kronor	—	8,000:—	12,245:32	—	— 4,245:32
	2) Anslag av DK.					
	Fondstatens utgifter:					
v2 a 15	Avloppsledningar å Norrstrand:					
a)	Pumpstationsbyggnaden			96,223:28		
b)	Pumpar och apparater			42,610:72		
c)	Avloppsledningar	264,894:62	—	150,893:02	3)32,513:07	—
d)	Maskinistbostad			5,110:69		
f)	Ledningar			2,569:98		
	Kronor	264,894:62	—	297,407:69	32,513:07	—
	3) Att utgå av lånemedel.					
	Verkliga inkomster:					
122	Ersättn. f. skötsel av gatubrunnar	—	500:—	500:—	—	—
122	» » Tyggårdsdikets rensn.	—	200:—	200:—	—	—
146	W.C.-avgifter	—	24,500:—	27,585:23	—	+ 3,085:23
	Kronor	—	25,200:—	28,285:23	—	+ 3,085:23
	Skattestatens kapitalinkomster:					
	Avskrivning å Fastigheter	—	}17,000:—	539:37	—	}+ 5,805:59
	» » Anläggningar	—		22,266:22		
	Kronor	—	17,000:—	22,805:59	—	+ 5,805:59
	Sammandrag:					
	Skattestat: Verkliga utgifter	—	76,414:—	93,968:10	—	— 17,554:10
	Kapitalutgifter	—	8,000:—	12,245:32	—	— 4,245:32
	Verkliga inkomster	—	25,200:—	28,285:23	—	+ 3,085:23
	Kapitalinkomster	—	17,000:—	22,805:59	—	+ 5,805:59
	Kronor	—				— 12,908:60
	Fondstad: Utgifter	264,894:62		297,407:69	32,513:07	—

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 30 april 1933.

H. WESTLIN.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Härmed får styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt överlämna föreskriven

Förvaltningsberättelse över verksamheten under år 1932.

Karlstads stadsbibliotek har med utgången av år 1932 avslutat sitt nittonde verksamhetsår.

Den 30 maj 1930 godkände Kungl. Maj:t Karlstads stadsbibliotek som centralbibliotek för Värmlands län.

Centralbibliotekens uppgift, utöver verksamheten som kommunalt bibliotek är i k. kungörelsen den 24 januari 1930 § 25 angiven sålunda: »Centralbibliotek har att inom ett av Kungl. Maj:t bestämt område supplerat de lokala bibliotekens arbete genom direkt och kostnadsfri utlåning av böcker, som behövas i studiesyfte, genom utsändande av vandringsbibliotek och genom bibliotekteknisk vägledning enligt de närmare föreskrifter, som skolöverstyrelsen utfärdar». Centralbiblioteksanslag utgår utöver det understöd, som tillkommer biblioteket i egenskap av kommunalt bibliotek, med högst 10,000 kronor för år räknat.

Styrelse.

Biblioteksstyrelsen, som tillsattes av Karlstads stadsfullmäktige, har under året varit sammansatt på följande sätt: ordförande lektor August Isaacsson, vice ordförande fru Nancy Enwall-Gardell, grosshandlare Gustaf Edman, plåtslagare Olof Eriksson, bibliotekarie G. A. Gustafson, domkyrkokommi-

nister Claes Jacobsson och vaktmästare Andreas Johansson med skolföreståndarinnan fröken Edit Ahrenlöf, lektor Lars Dalgren och redaktör Carl Hasselgren som suppleanter.

Bibliotekarien är styrelsens sekreterare och stadskassan handhar bibliotekets kassarörelse.

Personal.

Bibliotekspersonalen har under året utgjorts av bibliotekarien G. A. Gustafson, 1:e assistenten fil. mag. Ingrid Danielson, 2:e assistenten fil. kand. Karin Hedberg samt biblioteksbiträdena fru Julia Mossberg och fröken Vera Warnqvist. Sistnämnda båda befattningar äro icke heltidstjänster.

Den 31 december avgick biblioteksassistenten Karin Hedberg från sin tjänst vid biblioteket, vilken hon innehaft sedan den 1 augusti 1930. Styrelsen uttalar sin erkänsla och sitt varma tack till fröken Hedberg för nedlagt arbete i stadsbibliotekets tjänst.

Från och med den 1 januari 1933 är som andre assistent antagen lärarinnan fröken Britta Schenström, utexaminerad från K. Högre lärarinneseminariet.

Som hospitant med delvis tjänstgöring i biblioteket har biblioteksassistenten Carl Nordlander, Sundsvall, vistats vid biblioteket omkring en månad från den 18 februari.

Lokaler.

Bibliotekets lokaler äro belägna i stadens fastighet, Kungsgatan 1, och omfatta: i nedre våningen utlåningsavdelning, läsrum, ett mindre arbetsrum samt kapprum; i övre våningen bokmagasin, ett studierum samt ett arbetsrum.

Lånetider.

Bibliotekets låneexpedition och läsrum ha under året hållits öppna vardagar kl. 11—14 och 17—20; onsdagar och lördagar dessutom kl. 10—11. Helgdagsaftnar och 1 maj har biblioteket hållits stängt; likaså lördagar kl. 17—20 under tiden 20 juni—20 augusti.

Boksamlingen.

	Vid årets början	Förvärvade under året	Avskrivna under året	Vid årets slut
<i>I. Bibliotekets huvudboksamling:</i>				
Facklitteratur	8,009	440	125	8,324
Skönlitteratur på svenska språket	5,268	587	145	5,710
Skönlitteratur på främmande språk	471	142	5	608
Summa	13,748	1,169	275	14,642
Därav i handboksamlingen	1,019	45	5	1,059
<i>II. Vandringsbiblioteksförrådet:</i>				
Facklitteratur	581	475	30	1,026
Skönlitteratur på svenska språket	210	154	5	359
Skönlitteratur på främmande språk	—	28	—	28
Summa	791	657	35	1,413

Bibliotekets hela bokbestånd vid 1932 års slut utgjorde alltså 16,055 band. 62 tidskrifter av löpande årgång ha under året varit tillgängliga i lärummet.

Från följande institutioner och enskilda har biblioteket fått mottaga böcker, tidskrifter och tidningar:

Arbetarnas bildningsförbund, Försvarsväsendets underbefälsförbund, Karlstads stadsfullmäktige, Karlstads handelsförening, Karlstads kooperativa handelsförening, Karolinska institutets bibliotek, Kommittén för 1928 års jubileumsinsamling, Kungl. biblioteket, Kungl. skolöverstyrelsen, Skogsvårdsstyrelsen i Värmlands län samt Redaktionerna av Allmän Turisttidning, Karlstads-Tidningen, Nya Värmlands-Tidningen, Värmlands Folkblad, Värmlands K. F. U. M., Teosofisk tidskrift och The Herald of Christian Science.

Amour, Nancy, fru, Eklund, J. A., biskop, Johansson, Arvid, snickare, Kock, Karin, fil. d:r, Löfberg, Sven, fil. kand., Mueller, Helmy, fröken, Palmqvist, A., skriftställare, Sandwall, Josefine, fru, Söderström, Axel, seminarie-lärare, Westlin, H., stadskamrer.

Låntagarna.

Antalet låntagare under året har varit 3,192, varav 1,396 nyinskrivna. Av låntagarna voro 422 hemmahörande i andra kommuner än Karlstad. Barnavdelning saknas; för lånerätt fordras att hava fyllt 14 år.

Låneverksamheten.**I. Huvudboksamlingen:**

Boklånens antal (hemlån) uppgick under året till 70,071 band, vilket innebär en ökning av föregående års utlåning med 44 % eller med 21,429 lån. Av dessa lån kommo 18,717 på facklitteratur, 49,374 på skönlitteratur på svenska språket och 1,980 på skönlitteratur på främmande språk. Till enskilda låntagare boende utom staden ha under året utlämnats 5,101 boklån, varav 2,649 utgjordes av facklitteratur och 2,452 av skönlitteratur. Antalet inlånade arbeten från andra bibliotek, huvudsakligen från Kungl. Biblioteket och från Göteborgs stadsbibliotek, utgjorde 74.

Följande sammanställning visar boklånens fördelning på de olika avdelningarna, vandringsbiblioteksverksamheten icke medräknad.

Bok- och biblioteksväsen	13	Arkeologi	102
Skrifter av allmänt och blandat innehåll	474	Historia	2,256
Religion	774	Biografi (med genialogi).....	2,705
Filosofi	1,015	Antropologi med folkkunskap	275
Uppfostran och undervisning	430	Geografi	3,831
Språkvetenskap	219	Samhälls- och rättsvetenskap (med nationalekonomi och statistik).....	921
Litteraturvetenskap	600	Teknologi	775
Skönlitteratur:		Ekonomi (med industri, handel och kommunikationer)	886
svensk (med finsk-svensk).....	22,046	Gymnastik, sport och spel	419
utländsk i svensk översättning	27,328	Krigsväsen	39
dansk och norsk (med isländsk).....	542	Matematik.....	272
engelsk	903	Naturvetenskap	1,580
tysk	344	Medicin	394
fransk	191		
Skön konst (med musik och teater) ...	737		

Summa boklån:

Facklitteratur inklusive skönlitteratur på främmande språk	20,697
Skönlitteratur på svenska språket	49,374

II. Vandringsbiblioteksförrådet:

Vandringsbiblioteken omfatta 10—30 band och utsändas på rekvisition till statsunderstödda bibliotek samt föreningar och enskilda personer i länet. Då vandringsbibliotek utsändas till annan rekvisitant än statsunderstött bibliotek, kräver centralbiblioteket dels att garanti lämnas för att biblioteket omsorgsfullt vårdas, dels att ett visst minimiantal personer på förhand anteckna sig som låntagare. Högst hälften av vandringsbiblioteket får utgöras av skönlitteratur. Låneavgiften är 1 kr. för varje påbörjat tiotal band och lånetiden högst 4 månader.

Under den tid biblioteket fungerat som centralbibliotek ha 64 vandringsbibliotek varit utskickade. Antalet vandringsbibliotek, som utlämnats under år 1932 var 17, innehållande 205 band facklitteratur och 55 band skönlitteratur på svenska språket. Under året ha 28 vandringsbibliotek, omfattande 303 band facklitteratur och 179 band skönlitteratur på svenska språket, återkommit. Ur dessa bibliotek ha 368 låntagare erhållit 1,304 boklån, varav 806 utgjorde facklitteratur och 498 skönlitteratur. Om 3 vandringsbibliotek har uppgifter om antalet boklån och låntagare icke lämnats.

III. Verksamheten vid Centrallasarettet.

Stadsbiblioteket har jämväl under år 1932 förrättat bokinköpen, katalogiseringen samt bokutlåningen till lasarettets patienter. Utlåningen har handhåfts av stadsbibliotekets båda assistenter, som växelvis en förmiddag i veckan besökt lasarettet, därvid böckerna kringförts på avdelningarna meddelst en härför avsedd bokvagn.

Följande sammanställning visar omfattningen av lasarettetsbiblioteket och dess låneverksamhet.

Bokbestånd:

Vid årets början	991 band
Förvärvade under året	102 »
	Summa 1,093 band

Boklån:

På avdelningarna:

facklitteratur	650
skönlitteratur	4,552

Till lasarettspersonalen:

facklitteratur	167
skönlitteratur	1,352

Summa boklån 6,721

Verksamheten i övrigt.

En kurs för bibliotekarier vid statsunderstödda folk-, skol- och studie-cirkelbibliotek var anordnad i stadsbiblioteket den 15 och 16 oktober. Kursen, vid vilken förste bibliotekskonsulenten fil. d:r Knut Tynell medverkade, omfattade dels redogörelser för nyutkommen litteratur, dels föredrag och diskussion rörande det inre arbetet i mindre bibliotek (katalogisering, klassifikation, uppslagsböcker, utlåningssystem m. m.).

Till biblioteken i skilda delar av länet ha råd och anvisningar angående bibliotekens skötsel lämnats dels vid bibliotekariernas besök i stadsbiblioteket och vid förfrågningar per post och telefon dels vid centralbibliotekariens inspektionsresor.

Bibliotekets studierum har under året upplåtits för kurser och studie-cirklar, anordnade dels av stadens föreläsningssanstalt, dels av andra samman-slutningar. Tyvärr har även under det gångna året ett stort antal studie-cirklar, som önskat lokal, icke kunnat beredas sådan. Biblioteket förfogar nämligen endast över *en* härför lämplig lokal, ett förhållande som på ett mycket kännbart sätt hämmar studiecirkelarnas arbete.

Karlstad i maj 1933.

STYRELSEN.

Berättelse rörande Karlstads stads Fattigvård under år 1932.

Sammanträden och därvid behandlade ärenden.

Styrelsen har under året hållit tolv ordinarie och två extra sammanträden. Härvid har bland annat föredragits och behandlats 2,534 (1,768) framställningar om understöd varav 443 (182) avslagits.

Av försumliga familjeförsörjare, vilkas hustrur eller barn åtnjutit fattigvård, har en genom polisen eftersökts utan att anträffas, en förelagts arbete å arbetshem enligt 71 § fattigvårdslagen, men har hans inställande å arbetshemmet tills vidare fått anstå då styrelsen haft anledning antaga att enbart föreläggandet skulle verka i önskad riktning, två å Västergårdens arbetshem, sedan föregående år intagna, hava utskrivits, ytterligare har en försumlig familjeförsörjare av styrelsen erhållit varning, att därest han ej bättrade sig, han komme att erhålla föreläggande enligt 71 § fattigvårdslagen. Slutligen har en vårdtagare å anstalten på grund av olämpligt uppförande erhållit liknande varning.

Inkomst- och utgiftsstat.

Som framgår av bilagda statavräkning hava *utgifterna* för fattigvården uppgått till 449,746 kr. 68 öre (454,306:81), vadan de med 32,063 kr. 19 öre överstigit vad som vid statens upprättande beräknats, samt *inkomsterna* till 130,555 kr. 67 öre (167,415:12) mot i staten beräknade 97,400 kr., varför 1,092 kr. 48 öre av beviljat anslag ej behövt tagas i anspråk.

Samtidigt torde böra påpekas, att vissa omändringar, i enlighet med Stadsfullmäktigebeslut, vidtagits i uppställningen av 1932 års stat. Således ingår icke i stat eller statavräkning såsom tidigare varit fallet kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag, vilka under året uppgått till 4,753 kr. 05 öre, och 5,409 kr. 16 öre som utbetalats i pensioner till f. d. befattningshavare.

(De inom parentes satta siffrorna avse år 1931.)

Båda dessa utgiftsposter ingå från och med 1932 i Drätselkammarens stat samt bestridas endast förskottsvis av fattigvårdsstyrelsen.

Till förklaring av skiljaktigheterna i årets inkomst- och utgiftsstat och för samma tid upprättad statavräkning har styrelsen upprättat en särskild P. M.

Styrelsen har i likhet med tidigare år låtit verkställa nedanstående approximativa beräkning av fordringar och skulder den 31 december 1932.

Fordringar.

Från Landstinget.

Enligt utgående Balanskonto till Drätselkammaren	35,000: —
Osäkra fordringar.....	8,000: —

Från främmande kommuner.

Enligt utgående Balanskonto	15,136: 17
D:o osäkra (fattigvårdsprocesser pågå)	10,171: 97

Från Statsverket.

Enligt utgående Balanskonto till Drätselkammaren	13,724: 61
D:o osäkra (fattigvårdsprocesser pågå)	2,136: 80

Enskilda personer.

Enligt utgående Balanskonto	3,245: 60		
Summa fordringar	20,308: 77	67,106: 38	87,415: 15
Frånräknas beloppet osäkra fordringar			20,308: 77
Kvarstår som säkra fordringar			67,106: 38

Skulder.

Till främmande kommuner.

Enligt utgående Balanskonto	6,965: 90	
Belopp, varom fattigvårdsprocesser pågå.....	2,330: —	
Summa skulder	9,295: 90	9,295: 90
Fordringar över skulder alltså		57,810: 48

Fonderna.

Av fondernas räntemedel hava i överensstämmelse med gällande bestämmelser, utbetalats i understöd 9,778 kr. 64 öre.

Fattigvårdsanstalten å Klaraborg.

Sinnessjukhuset.

Arbets-salar för de manliga sinnessjuka hava anordnats i sinnessjukhusets källarvåning.

Verkstäderna m. m.

Bokbinderiet har i likhet med föregående år huvudsakligast utfört arbete för stadsbiblioteket och en del av stadens delegationer. Inkomsterna efter avdrag för material hava uppgått till 1,218 kr. 5 öre.

Tapetserareverkstaden har genom vårdtagarnas arbete tillförts 1,241 kr. 13 öre. Utförda snickeri- och måleriarbeten hava inbringat 1,315 kr. 25 öre.

Mangling för privatpersoner har utförts för sammanlagt 1,414 kr. 30 öre.

Under året har för anstaltens räkning tvättats 33,962 kg. samt för utomstående 6,119 kg. vilket inbringat 2,482 kr. 87 öre.

Personal.

Arbets- och löneavtal träffades med anstaltens sjukvårds- och köksbiträden den 11 maj 1932. Avtalet berör 17 kvinnliga biträden.

Arbetstiden utgör 240 timmar för 4 veckors period. Övertidsarbete betalas med 50 öre för timma. Ersättning för övertidsarbete har dock ej i något fall under året utbetalats.

Avtalet medförde endast smärre jämkningar i lönehänseende, förutvarande dyrtidstillägg inarbetades i de fasta lönerna. Enligt avtalet utgå lönerna för månad sålunda: Första biträde å sinnessjukavdelningen 55:— kr., övriga biträden å sinnessjukavdelningen 50:— kr., biträde å övriga sjukavdelningar och kök 40:— kr.

För samtliga ovannämnda utgå efter ett, respektive tre års tjänst ålders-tillägg med 5:— kr. för månad.

Under semester (14 dagar) utgår kostpenningar med två kronor för dag. Ett extra biträde anställdes i november månad för att under vintermånaderna handleda de manliga sinnessjuka i arbetet, huvudsakligast vävnad.

Övriga meddelanden.

Styrelsen har avgivit utlåtande över av Stadsrevisionen väckt förslag om överförandet av fattigvårdsstyrelsens kassarörelse till stadskassan, varvid styrelsen förklarade sig i princip ej hava något att erinra mot överförandet, men framhöll dock vissa betänkligheter mot den ifrågasatta förändringen.

Bland annat påpekades att vissa dubbelarbeten ej torde kunna undvikas och att någon nedgång av fattigvårdens personalkostnader ej vore att förutsätta ehuru en betydande utökning av stadskassans arbete komme att uppstå.

Fattigvårdsstyrelsen, som tidigare begärt och erhållit uppskov med slutligt ordnande av anstaltsfrågan till den 1 januari 1933, har efter förnyad framställning till Kungl. Maj:t erhållit ytterligare uppskov intill den 1 januari 1934.

Styrelsen har övervägt dels frågan om nybyggnad av fattigvårdsanstalten, på område utom staden, dels olika av byggnadskommitterades uppgjorda förslag till modernisering av nuvarande fattigvårdsanstalten, vilka förslag inneburit såväl bibehållande av samtliga vårdgrupper (åldringar, kroniskt sjuka, akut sjuka, tuberkulösa) å den egentliga fattigvårdsanstalten, som överförandet av en eller flera sjukvårdsgrupper till stadens epidemisjukhus, vilket blir ledigt, sedan landstinget från och med 1933 övertager epidemivården.

Beträffande hel nybyggnad av fattigvårdsanstalten har styrelsen, dels på grund av att lämplig användning för de gamla anstaltsbyggnaderna för närvarande ej kunnat uttänkas dels ock till följd av de höga kostnaderna, som måste uppstå vid nybyggnad av hela anstalten, på ett tidigt stadium låtit tanken härför förfalla.

Styrelsen har såsom sitt upptagit det av kommitterade slutgiltigt framlagda förslaget, vilket innefattar överförandet av de kroniskt sjuka till epidemisjukhuset med bibehållande av övriga vårdgrupper å nuvarande fattigvårdsanstalten.

Enligt detta förslag skulle de nu befintliga större vårdsalarna omändras till smårum, matsalar för vårdtagare iordningställes i ålderdomsavdelningens byggnad, köks- och ekonomibyggnaden nyinredes samt förbindelsegång bygges mellan byggnaden för vårdtagare och kök.

Förslaget innebär, att följande antal vårdplatser skulle förefinnas:

å manliga ålderdomsavdelningen	53,
å kvinnliga »	38,

6 rum för äkta makar, vilka rum ej torde i full utsträckning komma till användning för detta ändamål men kan beläggas med andra åldringar, å avdelning för akut sjuka (huvudsakligen sjuka från ålderdomsavdelningen) 20, samt å avdelningen för tuberkulösa 18.

Förslaget har underställts statens fattigvårdsinspektör, vilken uttalat sin tillfredsställelse med förslaget.

Ombyggnadskostnaderna äro beräknade till 144,655 kr. 61 öre, däri ej inräknade kostnader för värme- och sanitetsanläggningar, elektrisk installation, köksutrustning och hiss.

Styrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 oktober 1932 hemställt, att fullmäktige måtte gå i författning om vederbörlig granskning av förslaget och att för ombyggnaden erforderliga medel måtte ställas till förfogande.

Hälsovårdsnämnden har hos stadsfullmäktige hemställt om tillsättande av en kommitté för utredandet av huruvida all sjukvård vid fattigvårdsanstalten borde förflyttas till epidemisjukhuset och läggas under hälsovårdsnämnden. Fattigvårdsstyrelsen har under åberopande av de utredningar, som styrelsen vidtagit i frågan, ej ansett den begärda utredningen erforderlig.

Den allmänna depressionen med åtföljande arbetslöshet har givetvis gjort sig särdeles påmint för fattigvårdsstyrelsens vidkommande, och har styrelsens understödsverksamhet i större utsträckning än någonsin tidigare tagits i anspråk, vilket fått till följd, att utgifterna till inom staden hemortsberättigade i den yttre fattigvården överskridit i staten beräknat belopp med omkring 40,000: — kronor.

Arbetslösheten under det gångna året har inom sågverksindustrin varit större än tidigare. De stora driftsinskränkningarna vid Karlstads Mek. Werkstad hava haft till följd, att många av denna stora arbetarstam nödgats hänvända sig till fattigvårdsstyrelsen. Arbetarna från det tidigare nedlagda glasbruket och från Karlstads Yllefabrik hava på grund av den knappa arbetstillgången inom alla arbetsområden och yrken ej i någon nämnvärd utsträckning kunnat erhålla sin utkomst i den öppna arbetsmarknaden utan hava måst anlita av staden anordnade kommunala nödhjulsarbeten. Ehuru väl staden i betydande omfattning anordnat nödhjulsarbeten hava dock dessa

arbeten ej i erforderlig grad kunnat bereda full försörjning åt alla arbetslösa, varför fattigvårdsunderstöd måst lämnas.

Understöd till familjeförsörjare hava utgått dels som kontanter till bestridande av hyra, dels i form av anvisningar å matvaror och mjölk i affärer, dels ock som matvaror (råvaror), vilka fått avhämtas å fattigvårdsanstalten.

Stadens arbetslöshetskommitté har för ungarlar med hemortsrätt i staden i samband med värmestuga anordnat utspisning. Till ungarlar, som sakna hem och anhöriga, hos vilka de kunna få innebo, har styrelsen nödgats lämna hyresbidrag och av ungarlar, som äga hemortsrätt i annan kommun, har utspisning skett vid fattigvårdsanstalten.

Styrelsen har i skrivelse till Drätselkammaren understrukit stadens behov av ett s. k. ungarlarhärbärge och tillstyrkt en av ledamoten i fattigvårdsstyrelsen herr N. Hult, i stadsfullmäktige väckt motion om byggandet av ett härbärge för vandrare och i samband härmed några rum för bostadslösa ungarlar.

På grund av det stora antalet hjälpsökande har styrelsen funnit sig nödsakad att från och med decemher månad 1932 till och med mars månad 1933 anställa en extra tillsyningsman med huvudsaklig uppgift att göra utredningar och hembesök.

En kommitté, bestående av ordföranden, sysslomannen och tillsyningsmännen har tillsatts för behandling och beviljande av understöd, vilka ej kunnat anstå till styrelsens sammanträde. Kommittén sammanträder två gånger varje vecka.

Ordförandens arbete har i hög grad ökats, bland annat har det visat sig nödvändigt med regelbunden mottagning å fattigvårdsexpeditionen två dagar i veckan.

Styrelsen har i likhet med föregående år jämte diakonissorna insamlat medel till matvaror, som utdelats bland stadens fattiga vid jultiden.

Insamlingen uppgick till 5,855 kronor.

Av överblivna medel vid insamlingen julen 1931 utdelades till påsken 1932 901 kr. 35 öre.

Liksom tidigare år har styrelsen låtit verkställa utredning i fall, då personer blivit i staden mantalsskrivna utan att i behörig ordning hava avlämnat mantalsuppgift. Efter sålunda gjorda utredningar har styrelsen funnit anledning överklaga mantalsskrivningar i 170 (162) fall.

Hypoteksombudsmannen Harry Almquist, avgick den 1 november 1932 såsom styrelsens v. ordförande. Han har sedan år 1923 tillhört styrelsen och inom denna nedlagt ett intresserat och för samhället gagnande arbete.

v. ordförande i fattigvårdsstyrelsen är sedan den 1 november 1932 ledamoten av fattigvårdsstyrelsen handlanden P. Lindkvist.

Såsom ordinarie ledamot från och med den 1 november 1932 har inträtt fängelsedirektören E. Kastengren.

Karlstad den 1 mars 1933.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

P. LINDKVIST.

Eric Ericson.

Styrelse.

Förordnande för dist. n:o	Ordinarie ledamöter:	Styrelseledn mot sedan år.	Vald till utgån- gen av år.
	Sandén, John, Redaktör (Ordförande sedan 1931)	1923	1935
	Almquist, Harry, v. Auditör (v. ordförande 1931, avgått den 1 nov. 1932)	1923	1933
4	Lindkvist, Petrus, Handlande (v. ordförande från den 1 nov. 1932)	1925	1935
1	Sundelius, K. F., Målarmästare	1922	1935
	Ternkvist, R., Fabrikör	1923	1933
5	Hult, Nils, Maskinist	1924	1933
	Liljeberg, Gust., Bankkamrer	1927	1935
7	Olsson, Reinhold, Hallmästare	1927	1935
11	Karlsson, Adolf, Snickare	1927	1933
4	Kastengren, Einar, Fängelsedirektör	1932	1933
12	Jonsson, Anna, Dispensärsköterska	1927	1933
<i>Suppleanter:</i>			
9	Sjöstedt, J. V., Trafikbiträde	1927	1935
10	Kilström, Viktor, Svarvare	1930	1933
2 & 3	Melcher, Eskil, Löjtnant	1931	1933
6	Gröndahl, Axel, Köpman	1931	1933
8	Killander, Eva, Fru	1931	1935

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare:

Ericson, Eric, Sysloman
Fernqvist, Laura, Kassör (fr. o. m. den 9 febr. 1933 Bror Löfgren)
Nilsson, Vald., Bokhållare
Wallin, Agnes, Skrivbiträde
Löf, J. F., Tillsyningsman
Ingvar, Alb., Tillsyningsman
Johansson, Gunnar, Vaktmästare
Andersson, Karl, Maskinist
Skarman, Karl, Snickare
Portvakter, 2 kvinnliga (Betty Lyrén och Malvina Karlsson)
Nyström, Anna, Husmoder
Vahlström, Gerda, Sjuksköterska
Rabe, Rut, »
Andersson, Maria, »
Andersson, Ellen, Kokerska
Andersson, Maria, Tvättföreståndarinna.

Dessutom tjänstgjorde på de olika avdelningarna 19 biträden under år 1932, så fördelade: på inrättningen 3, sjukavdelningarna 10, köket 4, tvätten 1 samt 1 vävbiträde.

Sekreterare:

Lindell, Harald, Länsbokhållare.
Ericson, Eric, Sysloman (biträdande).

Tjänsteläkare:

Severin, Hugo, 1:ste stadsläkare.
Högström, A., 2:dre stadsläkare.

Distrikt n:r 1.

Västra stadskretsen eller Tingvallastaden väster om Västra Torggatan.

Distrikt n:r 2.

Östra stadskretsen eller Tingvallastaden öster om Västra Torggatan.

Distrikt n:r 3.

Klarakretsen eller Klara, Rosenlund, Sandbäcken och Regementsområdet.

Distrikt n:r 4.

Hagakretsen eller Östra och Västra Haga.

Distrikt n:r 5.

Norra Herrhagskretsen eller Herrhagen begränsad av Verkstadsbacken, Fryxells- och Sveagatan i söder och Långgatan i öster.

Distrikt n:r 6.

Södra Herrhagskretsen eller Herrhagen begränsad av Verkstadsbacken, Fryxells- och Sveagatan i norr och Långgatan i öster jämte Kanikenäset.

Distrikt n:r 7.

Östra Herrhagskretsen eller Herrhagen öster om Långgatan ävensom Lamberget, Strömsholm m. m.

Distrikt n:r 8.

Vikenkretsen eller Viken med Orrholmen.

Distrikt n:r 9.

Kvarnbergskretsen eller Berget och Mariebergsområdet jämte landerierna öster och söder om västra älvgrenen.

Distrikt n:r 10.

Klaravikskretsen eller Klaravik, Bernstad, Karlsholm och landerierna väster om västra älvgrenen.

Distrikt n:r 11.

Hagaborgskretsen eller Hagaborg, Sundby, Nolby, Rudsberg, Sundstad m. m.

Distrikt n:r 12.

Klarastrandskretsen eller Klarastrand, Hagastrand, Erikstad, Oskarsdal och Sjöstad m. m.

Karlstads Fattigvårdsstyrelses

Litt.		Staten 1932		
VERKLIGA UTGIFTER:				
1. Administration.				
a	1	Avlöningar enligt lönestat	12,151: 66	
		Semester och vikariatavvode	—	
	6	Olycksfallsförsäkringsavgifter	—	
	8	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	491: 74	12,643: 40
b	1	Kontorsutensilier	300: —	
	2	Trycksaker	800: —	
	3	Annonser	600: —	
	4	Telefon, telegram och porto	1,450: —	3,150: —
d	7	Resekostnader	400: —	
	9	Stämpelkostnader	500: —	
	13	Kassafackshyra	30: —	930: —
				16,723: 40
2. Öppna vården.				
a	1	Avlöningar enligt lönestat	10,291: 50	
		Semester och vikariat	—	
	6	Olycksfallsförsäkringsavgifter	—	
	8	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	273: 64	10,565: 14
k	10	<i>Understöd till hemortsberättigade:</i>		
		a. Kontant	125,000: —	
		b. Kosthåll	15,000: —	
		d. Bränsle	20,000: —	
		e. Beklädnad	4,900: —	
		f. Sjukvård	3,000: —	
		g. Begravningskostnader	1,000: —	
			168,900: —	
	11	Understöd till icke hemortsberättigade	35,000: —	
	12	Ersättning till främmande kommuner	30,000: —	
	13	Anslag till motarbetande av bettleriet	500: —	234,400: —
				244,965: 14
3. Slutna vården.				
a	1	Avlöningar enligt lönestat	30,673: 50	
	4	Semester och vikariat	2,000: —	
	6	Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
		b Sjukvård	500: —	
		e Olycksfallsförsäkringsavgifter	100: —	
	8	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	1,076: 45	34,349: 95

statavräkning för år 1932.

Verkliga			Över	Under	
			stat		
12,371: 50			219: 84	—	
821: 80			821: 80	—	
21: 63			21: 63	—	
491: 74	13,706: 67		—	—	
355: 78			55: 78	—	
583: 87			—	216: 13	
481: 35			—	118: 65	
1,513: 06	2,934: 06		63: 06	—	
555: 90			155: 90	—	
207: —			—	293: —	
30: —	792: 90	17,433: 63	—	—	
10,238: 96			—	52: 54	
629: 94			629: 94	—	
12: 60			12: 60	—	
273: 64	11,155: 14		—	—	
145,968: 42			20,968: 42	—	
24,842: 35			9,842: 35	—	
23,621: 18			3,621: 18	—	
10,090: 49			5,190: 49	—	
3,832: 10			832: 10	—	
1,349: —	209,703: 54		349: —	—	
44,762: 98			9,762: 98	—	
28,088: 33			—	1,911: 67	
476: 68	73,327: 99	294,186: 67	—	23: 32	
30,823: 53			150: 03	—	
1,970: 46			—	29: 54	
23: 50			—	476: 50	
101: 85			1: 85	—	
1,076: 45	33,995: 79		—	—	

Litt.		Staten 1932		
d	1	Utskylder.....	725:—	
	2	Försäkringsavgifter.....	250:—	
	12	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl. ...	400:—	
	15	Övriga kostnader:		
	a	Förbrukningsartiklar som ej tillhöra annan litt.	5,600:—	
	b	Radiolicenser	50:—	
	d	Is	150:—	
	f	Begravningskostnader	1,000:—	8,175:—
e	1	Underhåll av byggnader.....	—	8,000:—
	4	d:o av inventarier	—	
k	2	Kosthåll	40,000:—	
	3	Beklädnad	6,000:—	
	4	Sjukvård	3,000:—	
	14	Tobaksvaror.....	1,100:—	
	15	Flit- och uppmuntringspenningar	4,700:—	54,800:—
o	1	Hyror och arrenden	21,970:—	
	2	Uppvärmning	15,700:—	
	3	Belysning	4,500:—	
	4	Vattenavgifter	6,000:—	
	5	Tvätt och renhållning	2,500:—	
		Diverse utgiftslittera	—	50,670:—
				155,994: 95
			Kronor	417,683: 49
VERKLIGA INKOMSTER:				
102		Ersättning från staten	15,000:—	
103		» » landstinget.....	15,000:—	
169		Avkastning av donationer	200:—	
181-182		Ersättning från andra kommuner o. enskilda personer	48,000:—	
183		Fattigvården tillkommande pensioner	14,000:—	
184		Understödstagares egendom.....	300:—	
185		Inkomst från verkstäderna, trädgården o. dyl. Fastigheterna	4,900:—	97,400:—
		Brist att täckas genom uttaxering.....	—	—
				320,283: 49
			Kronor	417,683: 49

Verkliga			Över	Under
			stat	
720: —			—	5: —
292: 97			42: 97	—
171: 50			—	228: 50
5,005: 87			—	594: 13
40: —			—	10: —
228: 50			78: 50	—
669: —			—	331: —
	7,127: 84		—	—
—	3,331: 02		—	4,668: 98
32,726: 84			—	7,273: 16
2,805: 56			—	3,194: 44
2,643: 17			—	356: 83
1,036: 70			—	63: 30
5,042: —	44,254: 27		342: —	—
21,950: —			—	20: —
13,888: 59			—	1,811: 41
5,174: 47			674: 47	—
4,900: 75			—	1,099: 25
2,345: 61			—	154: 39
1,158: 04	49,417: 46	138,126: 38	1,158: 04	—
		449,746: 68	54,994: 93	22,931: 74
		16,480: 38	1,480: 38	—
		22,695: 48	7,695: 48	—
		175: —	—	25: —
		63,201: 25	15,201: 25	—
		17,169: 40	3,169: 40	—
		10: 75	—	289: 25
		10,712: 78	5,812: 78	—
		110: 63	110: 63	—
		319,191: 01	—	1,092: 48
		449,746: 68	33,469: 92	1,406: 73

Fördelning av understödstagare och fattigvårdsutgifter i

	I n r e v å r d e n				Summa
	Försörjningsavdelningen	Sjukavdelningen	Tuberkulosavdelningen	Sinnessjukavdelningen	
Antal vårdade eller understödda	76	85	34	37	232
Antal vård dagar	23,723	10,862	4,304	9,933: —	48,822: —
Medeltal vårdade pr dag	64	30	11	27	105
Högsta och lägsta beläggning	56—71	25—36	7—18	23—30	111—155
Fattigvårdens bruttosumma	54,966: 27	32,586: 09	24,243: 76	39,533: 89	151,330: 01
Fattigvårdens självkostnadspris	2: 37	3: —	5: 63	3: 98	—
Fattigvårdens inkomster ersatt vård m. m.	27,848: 68	4,675: 76	5,284: 81	3,125: 40	40,934: 65
Fattigvårdskostnaden sålunda	27,117: 59	27,910: 33	18,958: 95	36,408: 49	110,395: 36
Influtna medel från landstinget	—	10,274: 35	—	12,421: 13	22,695: 48
Influtna statsmedel	2,367: 30	568: 30	—	2,978: 80	5,914: 40
Fördelning av uttaxerade medel sålunda	24,750: 29	17,067: 68	18,958: 95	21,008: 56	81,785: 48
Vårdkostnad pr person och dag sålunda	1: 04	1: 57	4: 40	2: 11	—
Lägges kostnaden för läkararvode 1,350:— till bruttosumman för återsökning av landstinget framkommer beloppen ...	54,966: 27	32,918: 59	24,581: 26	40,213: 89	152,680: 01
Efter avdrag av beräknad hyra kronor 21,900: —, försäkringsavgifter 292: 97, utskylder 720: —, framkomma beloppen	48,613: 03	28,515: 35	20,678: 04	31,960: 62	129,767: 04
Vårdkostnad pr person och dag sålunda	2: 05	2: 62	4: 80	3: 21	—

Jämförelse mellan fattigvårdsutgifter och antal understödstagare
åren 1921—1932.

År	Stadens anslag till fattigvården	Sammanlagda antalet understödstagare				Folk- mängd	Antal skatte- kronor	Antal under- stödsagare i proc. av folkmängden	Fattigvårdsutgifter per			
		Uti hemmen under- stödda	Ut- ackor- rade	Inlagen av fattig- vårdsin- rättin- gens avdeln.	Å annan anstalt vårdade				Summa	Understöds- tagare	Inne- vånare i staden	Skatte- krona
1921	413,005: 69	977	115	421	111	1,624	19,313	310,043: —	8,40	254: 31	21: 38	1: 21
1922	245,433: 25	1,220	118	431	130	1,899	19,549	236,563: —	9,71	129: 24	12: 55	1: 03
1923	285,222: —	814	136	415	169	1,534	19,735	185,684: —	7,77	185: 93	14: 45	1: 53
1924	339,756: 90	1,161	120	415	139	1,835	19,792	185,392: —	9,27	185: 15	17: 16	1: 83
1925	309,902: 58	1,493	144	362	165	2,164	19,880	179,872: —	10,88	143: 20	15: 58	1: 72
1926	223,615: 71	1,779	6	371	169	2,325	20,055	180,548: —	11,59	96: 17	11: 15	1: 23
1927	267,796: 67	1,873	2	369	167	2,411	20,005	188,100: —	12,05	111: 07	13: 39	1: 42
1928	273,346: 47	1,714	3	219	152	2,088	20,319	195,606: —	10,27	130: 91	13: 45	1: 39
1929	292,785: 23	1,699	2	215	134	2,050	20,329	217,780: —	10,08	142: 82	14: 40	1: 34
1930	258,906: 60	1,554	4	224	163	1,945	20,687	238,394: —	9,4	133: 11	12: 51	1: 08
1931	286,891: 67	1,704	4	264	162	2,134	20,896	246,582: —	10,02	134: 44	13: 73	1: 16
1932	319,191: 01	2,273	7	232	189	2,701	21,116	238,502: —	12,79	118: 17	15: 11	1: 39

Tablå över skriftväxling i fattigvårdsmål vid Karlstads stads
fattigvård under åren 1931—1932.

	1932				1931			
	Inkomna skrivelser	Avlämnade skrivelser	Utslag	Andra skrivelser på grund av bestridande	Inkomna skrivelser	Avlämnade skrivelser	Utslag	Andra skrivelser på grund av bestridande
Karlstad sökande.....	—	146	—	—	—	156	—	—
Svar å dylika med godkännande.....	102	—	—	—	104	—	—	—
Svar å dylika med bestridanden.....	38	—	—	—	52	—	—	—
Anhängiggjort talan hos Konungens Befallningshavande enl. § 54 fattigvårdslagen	—	38	—	—	—	52	—	—
Påminnelser till Konungens Befallningshavande.....	98	98	—	—	120	120	—	—
Påminnelser till Kungliga Kammarrätten.....	19	19	—	—	8	8	—	—
Av styrelsen återkallade fattigvårdsmål.....	—	7	—	—	—	4	—	—
Överklagade utslag meddelade av Konungens Befallningshavande.....	—	5	—	—	—	7	—	—
Av Kungl. Kammarrätten meddelade utslag.....	—	—	13	—	—	—	11	—
Av Konungens Befallningshavande meddelade utslag	—	—	27	—	—	—	34	—
Skrivelser på grund av bestridande	—	—	—	59	—	—	—	41
Summa	257	313	40	59	284	347	45	41
Främmande kommuner sökande.....	124	—	—	—	103	—	—	—
Anmaning: godkänts	—	58	—	—	—	78	—	—
bestritts	—	66	—	—	—	25	—	—
Förklaring till Konungens Befallningshavande....	60	60	—	—	73	73	—	—
Förklaring till Kungl. Kammarrätten.....	4	4	—	—	3	3	—	—
Av Konungens Befallningshavande meddelade utslag	—	—	9	—	—	—	19	—
Av Kungl. Kammarrätten meddelade utslag.....	—	—	2	—	—	—	2	—
Av styrelsen hos Kungl. Kammarrätten överklagade utslag, meddelade av Konungens Befallningshavande.....	—	3	—	—	—	2	—	—
Skrivelser på grund av bestridande	—	—	—	37	—	—	—	12
Summa	188	191	11	37	179	181	21	12
Summa skrivelser	445	504	51	96	463	528	66	53

Tablå utvisande fördelning av inköpta

	Normal portion		Dietportion		Kronor
	st.	Kr.	st.	Kr.	
Ålderdomsavdelningen	23,179	11,968: 01	544	392: 23	12,360: 24
Sjukavdelningen	6,569	3,385: 33	4,293	2,726: 70	6,112: 03
Tuberkulosavdelningen	3,380	1,746: 46	924	584: 38	2,330: 84
Sinnessjukavdelningen	8,734	4,509: 90	1,199	626: 47	5,136: 37
Personal	9,150	5,929: 50	—	—	5,929: 50

och förbrukade matvaror under år 1932.

Extra ägg		Extra grädde		Kronor	Summa	Antal vård- dagar under året	å pris pr person och dag
tj.	Kr.	lit.	Kr.				
	76: 12		68: 84	144: 96	12,505: 20	23,723	0: 52
	193: 35		56: 52	249: 87	6,361: 90	10,862	0: 58
	85: 42		191: 18	276: 60	2,607: 44	4,304	0: 60
	70: 49		115: 94	186: 43	5,322: 80	9,933	0: 53
	—		—	—	5,929: 50	—	0: 65
					32,726: 84		

Sammandrag av förteckning å understödstagare år 1932.

Direkt understödda barn			Äldre personer						Antal in-direkt understödda barn			Erhåller			Varakligt understöd				Tillfälligt understöd				
Barn i åkten-skap		Barn utom åkten-skap	Ogift		Gift		Anslutning, änka eller fränskild		m.	kv.	m.	kv.	kommunalt sjukvårdsbidrag	kommunalt pensionstillskott	fattigvårds-understöd	Från föregående år kvarvarande	Nyttillkommen	Avliden	På annat sätt avgången	Till nästa år kvarvarande	Antal understöds-månader	Tillfälligt understöd	
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
1	3	8	8	6	258	845	407	411	81	282	429	373	274	1,787	13	2	579	63	22	7	613	7,214	1,123

Understödets beskaffenhet		Orsak till understödsbehovet	
Intagen på		Andra orsaker	
fattigvårds-anstalt	232	—	17
arbetshem	—	—	—
anst. för sin.-sj. el. sin.-sl.	38	—	—
anst. för kroniskt sjuka	—	—	—
annan sjukvårdsanstalt	151	—	—
Boende i mindre fattigstuga	—	—	—
Utackorderade i enskilt hem	7	—	—
Understöd i hemmet	1,428	43	37
På annat sätt understödd	43	—	—
Sjukdom	269	47	—
Otillräcklig arbetsförmåga	47	795	—
Arbetslöshet	795	1	—
Dryckenskap	1	—	—
Lättja och liknädhet	—	—	—
Talrik familj	—	—	—
Den för-sörjnings-pliktiges Av-vikande död	—	—	—

Redogörelse över Karlstads stads Hjälpbyrås verksamhet under år 1932.

Under år 1932 har byrån anlåtats av 667 hjälpsökande personer. (Därav har 137 besökt byrån tidigare.) Byrån har till dessa personer utdelat 227 nattlogi och 534 måltider. 65 personer har blivit hjälpta med kläder och skodon, 3 st. med respensningar till sina hemorter. 39 hjälpsökande hava utfört dem, i samband med erhållen hjälp, anvisat arbete i fattigvårdens vedgård.

Försålda kuponghäften har inbringat ett belopp av 250 kronor, därjämte har en del beklädnadsartiklar skänkts av allmänheten.

De kontanta utgifterna för byråns verksamhet uppgingo till 539 kr. 62 öre,

varav: 391 kr. 68 öre för nattlogi,
67 » 05 » » resebidrag,
70 » 89 » » kläder och medicin,
10 » 00 » » annonser.

Utspisningen har skett å fattigvårdsanstalten på fattigvårdsstyrelsens bekostnad.

Vid årets slut visade räkenskaperna en behållning av 362 kr. 99 öre, vilka medel inestodo å byråns sparkasse-bok med Karlstads Sparbank.

Byråns verksamhet har visat sig medföra en betydande minskning av bettleriet i staden. Dock finnes det ännu familjer, som giver den hjälpsökande penningar i stället för hänvisning till hjälpbyrån, och detta uppmuntrar i viss grad till forsatt bettleri, men det gångna årets verksamhet har emellertid visat att allmänheten i allt större utsträckning stödjer byråns verksamhet.

Berättelse över Karlstads Gasverks verksamhet år 1932.

Gastillverkning och förbrukning.

Enligt stationsmätaren har årets gastillverkning varit 1,389,060 kbm. mot 1,273,580 under år 1931 utvisande alltså en ökning med 115,480 kbm. motsvarande 9,07 %.

Gasbehållning i klockorna från 1931	2,000 kbm.
Gastillverkning 1932	1,389,060 »
	<u>Summa 1,391,060 kbm.</u>
Gasbehållning i klockorna till 1933.....	2,100 »
	<u>Gasförbrukning 1932 alltså 1,388,960 kbm.</u>

Då gasförbrukningen 1931 utgjorde 1,273,880 kbm. har alltså förbrukningen ökat med 115,080 kbm., eller 9,03 %.

Den förbrukade gasen fördelar sig sålunda:

Enskild förbrukning.....	1,294,463 = 93,20 %
Gasverkets egen förbrukning.....	15,000 = 1,08 %
Missvisning och läckage	79,497 = 5,72 %
	<u>Summa 1,388,960 kbm.</u>

Största gasförbrukningen pr dygn ägde rum $1\frac{1}{3}$ med 5,180 kbm. motsvarande 0,37 % av årsförbrukningen och minsta förbrukningen pr dygn den $\frac{2}{6}$ med 1,660 kbm.

Årsförbrukningen pr innevånare ($3\frac{1}{12}$ 1932 kyrkoskrivna 21,287 personer) har varit 65,2 kbm.

Kolförbrukning.

Lager $\frac{1}{1}$ 1932:	
Silksworth	2,502 ton
Inköpt under året:	
Silksworth	<u>4,030 »</u> 6,532

Kolförbrukning för gasberedning:

Silksworth	3,822 ton
------------------	-----------

Lager $\frac{31}{12}$ 1932:

Silksworth	2,710 »	6,532
------------------	---------	-------

Gasutbytet pr ton förgasade kol = 363,44 kbm. med gasens kalorimetriska värmevärde i medeltal = 4,766 kal. (mot 4,898 kal. år 1931).

Inköpspriset pr ton (i gasverkets kollador) för under året levererade kol har i medeltal varit Kr. 22: 92 (mot 24: 11 år 1931).

Biprodukter.

Koks:

Lager $\frac{1}{1}$ 1932	8,522 hl.	
Utöver vad som åtgått till underfyrningen av ugnar, pannor jämte annan gasverkets egen förbrukning har tillverkats	49,497 »	58,019 hl.
Under året har försålts och utlämnats.....	43,446 »	
Lager $\frac{31}{12}$ 1932	14,573 »	58,019 »

Netto-Koksutbyte pr ton förgasade kol = 12,9 hl.

Tjära:

Lager $\frac{1}{1}$ 1932	633 fat	
Tillverkning under året	509,5 fat	
Ökning i 1931 års tillverkning	182,5 »	692 »
Försålt och utlämnat.....	863 »	1,325 fat
Lager $\frac{31}{12}$ 1932	462 »	1,325 »

Tjärutbyte pr ton förgasade kol c:a 30,7 kg.

Pris å gas och biprodukter m. m.

Gaspriset:

Priset pr kbm. gas har under året 1932 varit följande, fastställt av stadsfullmäktige den 15 november 1928.

Förbrukning t. o. m. 1,000 kbm. pr kvartal 18 öre.

» över 1,000 » » » 15 »

Med förbrukare av över 10,000 kbm. pr år träffas särskild överenskommelse om rabatt.

Gasmätarehyror: vanliga	3-lågs	Kr. 2:—	pr år
»	5- »	» 2: 50	» »
»	10- »	» 3:—	» »
»	20- »	» 4: 50	» »
automatmätare	3—5- »	» 3:—	» »
»	10—20- »	» 4: 50	» »

Förbrukningens fördelning enligt förestående à-pris har ställt sig sålunda:

1,136,332 kbm. (= 87,78 %)	à 18 öre	Kr. 204,539: 76
79,017 » (= 6,10 %)	à 15 » »	11,852: 55
13,209 » (= 1,02 %)	à 12 » »	1,585: 08
65,905 » (= 5,10 %)	à 10 » »	6,590: 50

1,294,463 kbm. à medelpris 17,35 öre Kr. 224,567: 89

Mätarehyror Kr. 11,154: 34

Summa Kronor 235,722: 23

Kokspriset:

$\frac{1}{1}$ — $\frac{31}{12}$ 1: 60 1: 70 1: 80

Okross. Grovkross. Finkross

Priserna avse koksen fritt hemkörd inom staden. Körningskostnaden har varit 15 öre pr hl.

Vid köp av partier om 10 hl. och däröver har beviljats rabatter med 5—20 öre pr hl. beroende på partiernas storlek.

För stadens delegationer gälla från $\frac{8}{1}$ 1931 oavsett kvantitet, följande enhetspriser:

för okrossad	fritt hemkörd	Kr. 1: 40	pr hl.
» grovkrossad	»	» 1: 50	» »
» finkrossad	»	» 1: 60	» »

Vid avhämtning å gasverket hava prisen minskats med 15 öre pr hl.
Gasmätare:

Vid årsskiftet 1932—1933 funnos följande antal gasmätare:

Lågantal	2	3	5	10	20	30	50	60	100	150	200	300
Vanliga uppsatta												
hos abonnenter:	187	1,627	336	464	249	81	12	5	2	1	1	1
*)	(190)	(1,639)	(340)	(361)	(249)	(79)	(13)	(5)	(2)	(1)	(1)	—
I lager (icke uppsatta)	4	21	8	60	28	5	1	—	—	—	—	—

*) Siffror inom () avse år 1931.

Automater uppsatta hos					
abonnenter.....	732	75	396	41	12
	* (737)	(75)	(223)	(44)	(8)
I lager (icke uppsatta)...	5		54	4	1
Sammanlagda antal uppsatta mätare					4,222 (3,967)
(ökning från föregående år 255 st. = 6,43 %).					
Sammanlagda antal i lager varande					192 (62)
					<u>Summa st. 4,414 (4,029)</u>

Kostnader för gasens tillverkning och distribution.

I. Tillverkningen.

1. Personalkostnader:

Ingeniör och gasmästare	8,391:—	
Pensionsavgifter och pension	<u>900: 20</u>	9,291: 20

2. Underhåll:

Fastigheter	740: 51	
Inventarier	1,176: 26	
Driftapparater och ugnar.....	<u>11,790: 84</u>	13,707: 61

3. Driftmateriel:

Gaskol 3,822 ton à 22: 92.....	90,344: 80	
Häriifrån avgår nettovärdet av erhållna biprodukter:		
Koks	67,078: 87—16,687: 25 = 50,391: 62	
Tjära m. m.....	10,319: 55— 3,996: 01 = <u>6,323: 54</u>	56,725: 16
Nettokostnad för gaskol	33,619: 64	
Sprit	83: 45	
Myrmalm	804: 92	
Elektrisk kraft.....	904: 78	
Vatten.....	628: 50	
Maskinförnödenheter	813: 65	
Renhållningsmateriel	373: 58	
Övriga förbrukningsmateriel	<u>306: 66</u>	37,535: 18

*) Siffrorna inom () avse år 1931.

<i>4. Driftkostnader:</i>		
Retorteldare	34,057: 73	
Maskinskötsel	3,169: 70	
Reningskistornas skötsel	<u>3,251: 38</u>	40,478: 81
<i>5. Allmänna utgifter:</i>		
Skatter	3,523: 78	
Försäkringsavgifter	1,221: 38	
Lyse	1,523: 31	
Medicin och sjukersättning	214: 46	
Sjuk- och olycksfallsersättning	1,063: 86	
Renhållning	886: 48	
Arbetaresemester	1,962: 76	
Beklädnadsersättning	<u>311: —</u>	10,707: 03
<i>6. Rüntor:</i>		
Å fastigheter och apparater (15 % av 20,720: 20)		3,108: 03
<i>7. Avskrivningar:</i>		
Enligt fastställd plan å fastigheter och driftapparater	4,218: 46	
Extra på driftapparater	3,465: 16	
Å inventarier	<u>608: 38</u>	8,292: —
		<u>123,119: 86</u>

II. Distributionen.

<i>1. Personalkostnader:</i>		
Andel i löner till sekreterare, bokhållare m. fl. samt lön till verkmästare		10,955: 08
<i>2. Underhåll:</i>		
Huvudrörnätet	3,524: 31	
Servisledningar	217: 06	
Gasmätare	<u>2,893: —</u>	6,634: 37
<i>3. Distributionskostnader:</i>		
Mätareuppsättning	4,151: 99	
Mätareavläsning	1,436: 21	
Tillsyn av privata inomhusledningar	<u>3,594: 27</u>	9,182: 47

4. *Allmänna utgifter:*

Kontorshyra	2,250: —	
Kontorsutensilier.....	288: 22	
Trycksaker	670: 32	
Annonser	63: 80	
Telefonavgifter.....	889: 25	
Porton	72: 05	
Föreningsavgifter	300: —	
Utredningskostnader	9: —	
Förrådskostnader	391: 46	
Diverse utgifter	421: 70	5,355: 80

5. *Räntor:*

Å rörnät, gasmätare m. m. (85 % av 20,720: 20)	17,612: 17
--	------------

6. *Avskrivningar:*

Enligt fastställd plan å rörnät och gasmätare	15,366: 90	
Restitutioner m. m.	486: 67	15,853: 57
		<u>65,593: 46</u>
Utfört Summa Kronor	188,713: 32	

Tillverkningskostnaden för gasen Kr. 123,119: 86 fördelad:

$$\text{Pr kbm. tillverkad gas} = \frac{12,311,986}{1,389,060} = 8,86 \text{ öre (10: 15)}$$

$$\text{Pr kbm. försåld gas} = \frac{12,311,986}{1,294,463} = 9,51 \text{ öre (10: 88)}$$

Distributionskostnaden för gasen Kr. 65,593: 46 fördelad:

$$\text{Pr kbm. försåld gas} = \frac{6,559,346}{1,294,463} = 5,06 \text{ öre (5: 62)}$$

$$\text{Pr abonnent (4,222 mätare)} = \frac{6,559,346}{4,222} = 15,53 \text{ kr. (16: 84)}$$

Tillverknings- och distributionskostnad fördelad pr kbm. försåld gas = 14,58 öre (16,50).

Anm.: Siffror inom parentes avse år 1931.

Nyanläggningar och avskrivningar.

Vid 1931 års slut var gasverkets bokförda värde:

Fastigheter:

Retorthus, kollador, apparthus, verkstads- och för- rådsbyggnader	14,030: 30	
Gasklocka å Kvarnberget (de båda äldre gasklockorna å gasverkstomten äro helt avskrivna)	40,115: 07	54,145: 37

Driftapparater:

Nya retortugnen, tjär- och ammoniakvättaren	26,672: 81	
Gasmätare	36,257: 70	

Anläggningar:

Huvudrörnätet (33,165 lm.)	244,618: 96	
Servisledningar	52,709: 24	297,328: 20
	Kronor	414,404: 08

Under året hava tillkommit:

Huvudledningar:

För i statförslaget upptaget anslag kr. 2,000: — avsett för utvidgning av ledningar inom områden, som förut hava gasledningar, har utförts följande arbeten:

Förlängning av gasledning i 5:te gatan på Strand; framdragnig av 3" ledning från Klaravik till tomten Litt. H Q på Strand; utökning av gasledningar i Vikengatan vid Lokstallet samt i Hagagatan och i N:a Ljungbygatan; för en sammanlagd kostnad av

1,869: 92

Huvudledningen i Hamngatan har genom en 6" ledning i Järnvägsgatan förbundits med 10"-ledningen i Älvgatan, varför det i extra stat upptagna anslag på 2,000: — kronor utnyttjats med

1,372: 55

Huvudledning har framdragits till Eriksborg, Björneborg och Nolby på N:a stadsområdet enligt Stadsfullmäktiges beslut den 21 april 1932 § 71, anslag 20,000: —	20,604: 27	
Huvudledning har framdragits till kvarteret Lien på Herrhagen; Stadsfullmäktiges beslut den 17 mars 1932, anslag 1,900: — kronor	1,900: —	
Huvudledning har vidare nedlagts i Seminariegatan, vartill Stadsfullmäktige den 19 maj 1932 § 90 beviljat ett anslag på 1,200: — kronor	1,609: 94	
Under året har dessutom påbörjats utförande av huvudledningar på kvarteret Läraren m. fl. på Mariebergsområdet— vartill Stadsfullmäktigeden 17 november 1932 § 171 beviljat medel — och uppgå årets kostnader härför till	3,913: 05	
<i>Servisledningar:</i>		
Förslagsanslaget i staten för 1932 = Kr. 4,000: —.		
Verklig kostnad för under året utförda servisledningar	6,146: 45	37,416: 18
<i>Gasmätare:</i>		
I staten för år 1932 upptogs för inköp av gasmätare 5,000: — kr. På grund av oväntat stor anslutning hava verkliga kostnaderna uppgått till		11,276: 69
	Kronor	463,096: 95
<i>Avskrivningar:</i>		
Å fastigheter: Enl. amorteringsplan	2,638: 01	
Å driftapparater: » »	6,096: 15	
Extra avskrivning	3,465: 16	9,561: 31
Å rörnätet: Enl. amorteringsplan	10,851: 20	23,050: 52
	Bokfört värde den ³¹ / ₁₂ 1932	440,046: 43
<i>Fördelning sig sålunda:</i>		
<i>Fastigheter:</i>		
Nya kolladan och apparthus	13,455: 36	
Gasklocka på Kvarnberget	38,052: —	51,507: 36

Driftapparater:

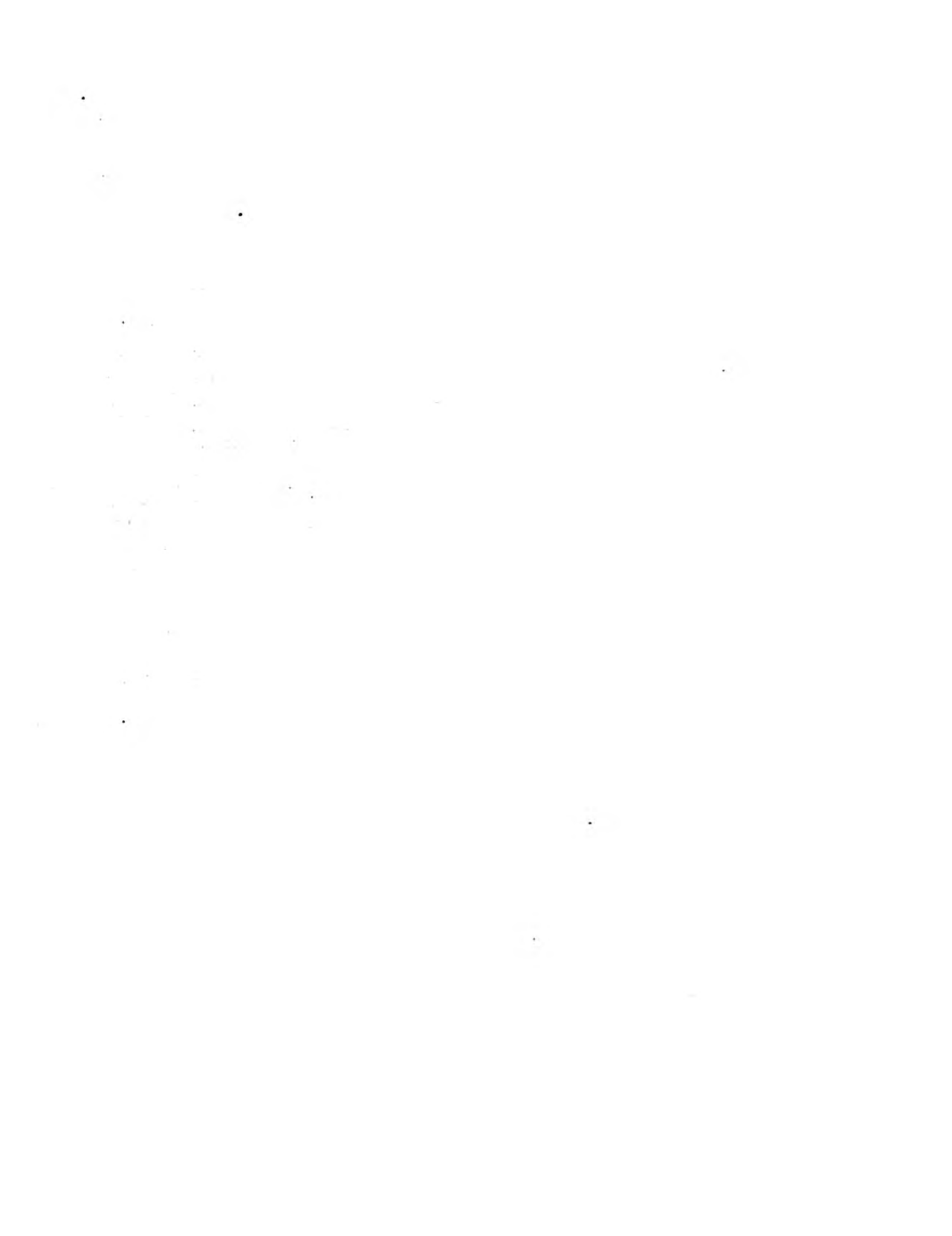
Nya retortugnen, tjär- och ammoniaktvättaren	21,627: 20
Gasmätare (inventarier)	43,018: 69

Anläggningar:

Huvudröret (35,935 lm.)	269,145: 23
Servisledningar	54,747: 95
	<u>323,893: 18</u>
	Kronor 410,046: 43

Karlstad i maj 1933.

ERIK BJÖRKMAN.

Sammanställning av tekniska

	1918	1919	1920	1921	1922
Gastillverkning i kbm.	626,750	686,995	700,760	713,960	581,210
Ökning	—	+ 9,61 %	+ 2,0 %	+ 1,88 %	—
Minskning	— 3,6 %	—	—	—	— 18,59 %
Gasförbrukning i kbm.:					
för gatubelysningen	73,054	80,849	85,628	45,936	3,094
» enskild lysgas	} 465,142	504,855	544,880	609,448	514,769
» » kok- och kraftgas					
» gasverkets eget behov	23,898	22,579	19,350	20,000	15,000
» läckage och missvisning	65,696	78,432	41,432	38,207	48,487
Summa förbrukning	627,790	686,715	701,110	713,590	581,210
Gasförbrukning pr inneväpnare kbm.	33,4	36,3	36,4	36,9	29,5
Största dygnsförbrukning	2,820	2,590	2,710	2,400	2,180
Minsta dygnsförbrukning	1,025	905	1,000	1,100	1,010
Gasutbyte pr 1,000 kg. råvara	317,5	299,4	295,7	319,9	343,67
Koksutbyte pr ton kol hl. (från ugnarna överbliven)	9,3	12,8	11,3	11,8	13,3
Tjärutbyte pr ton kol hl.	0,26	0,27	0,28	0,25	0,30
Kolpris (inlagda i kolförrådet)	—	128: 52	196: 36	46: 81	34: 69
Gaspris: lysgas	} 25 öre	30 öre	40 öre	40 öre	35 öre ¹⁾
kok- och kraftgas					30 » ²⁾
Utstående gasmätare	2,007	2,041	2,107	2,153	2,173
Därav automatmätare	—	—	—	—	—
Antal gatulyktor	374	320	317	317	17

resultat under åren 1918—1932.

1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
637,540	717,610	778,800	882,860	948,080	1,042,960	1,144,600	1,173,260	1,273,580	1,389,060
+ 9,69 %	+12,56%	+ 8,52 %	+13,36%	+ 7,39 %	+10,01%	+ 9,75 %	+ 2,5 %	+ 8,55 %	+ 9,07 %
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,094	2,432	1,742	1,261	780	—	—	—	—	—
576,880	662,061	723,153	814,948	889,903	964,988	1,073,556	1,106,346	1,188,187	1,294,463
13,000	14,500	15,000	14,500	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
44,716	38,437	39,545	53,271	41,697	62,472	56,344	51,614	—	79,497
637,690	717,430	779,440	883,980	947,380	1,042,460	1,144,900	1,172,960	1,203,187	1,388,960
32,4	36,2	39,2	44,1	46,5	51,2	55,6	56,58	60,3	65,2
2,340	2,660	3,020	3,460	3,540	4,100	4,260	4,420	5,100	5,180
1,080	1,250	1,240	1,410	1,620	1,580	1,940	1,840	2,220	1,660
307,82	341,6	339,97	379,9	350,8	360,8	335,5	309,4	350,18	363,44
11,53	11,9	11,7	13,38	12,21	13,45	13,09	12,3	12,77	12,9
0,34	0,33	0,32	0,30	0,25	kg. 33,22	kg. 29,93	kg. 35,31	18,15	30,7
42: 48	33: 15	28: 58	37: 50	26: 77	24: 48	25: 75	25: 88	24: 11	22: 92
25 öre ³⁾	25 öre ³⁾	20 öre ⁴⁾	20 öre ⁴⁾	20 öre ⁴⁾	20 öre ⁴⁾	18 öre ⁵⁾	18 öre	18 öre	18 öre
2,425	2,631	2,851	2,978	3,129	3,309	3,539	3,725	3,967	4,222
—	—	—	—	740	804	955	986	1,087	1,256
17	8	7	7	7	0	0	0	0	0

1) 1/1—31/9.

2) 1/10—31/12.

3) Förbrukning under 50 m³ pr kvartal 25 öre.

» mellan 50—250 » » » 22 »

» » 250—1,000 » » » 18 »

» över 1,000 » » » 15 »

4) » under 50 » » » 20 »

» mellan 50—1,000 » » » 18 »

» över 1,000 » » » 15 »

5) » 0—1,000 » » » 18 »

» över 1,000 » » » 15 »

» » 10,000 » » år

» enligt särskild uppgörelse.

Karlstads Gasverks statav-

Litt.	Beteckning	Enligt stat	Summa
Utbetalningar.			
401	Skuldräntor	18,000:—	18,000:—
403	Personalkostnader	16,995:—	16,995:—
404	Underhåll	18,100:—	18,100:—
405	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar	115,050:—	115,050:—
406	Drifts- och tillverkningskostnader	58,200:—	58,200:—
407	Allmänna utgifter	15,725:—	15,725:—
408	Renhållning	900:—	900:—
410	Restitutioner	100:—	100:—
412	Distributionskostnader	6,400:—	6,400:—
417	Dyrtidstillägg	3,500:—	3,500:—
418	Avskrivningar	24,000:—	24,000:—
419	Arbeten mot ersättning	10,000:—	10,000:—
700	Oförutsedda utgifter	1,030:—	1,030:—
	Överskott	288,000:—	288,000:—
		20,000:—	20,000:—
	Kronor	308,000:—	308,000:—
Inbetalningar.			
171	Gasförbrukningen	215,000:—	215,000:—
172	Biprodukter	80,500:—	80,500:—
192	Ledningsamortering	2,500:—	2,500:—
419	Arbeten mot ersättning	10,000:—	10,000:—
	Kronor	308,000:—	308,000:—

räkning för år 1932.

Verkliga	Över	Under	Anmärkningar
	beräknade		
20,720: 20	2,720: 20	—	
20,246: 28	*) 3,251: 28	—	
20,341: 98	2,241: 98	—	
94,260: 34	—	20,789: 66	
61,162: 07	2,962: 07	—	
15,176: 35	—	548: 65	
886: 48	—	13: 52	
145: 57	45: 57	—	
9,182: 47	2,782: 47	—	
—	—	3,500: —	
24,000: —	—	—	
—	—	10,000: —	
—	—	1,030: —	
266,121: 74	14,003: 57	35,881: 83	
52,998: 48	32,998: 48	—	
319,120: 22	47,002: 05	35,881: 83	
235,722: 23	20,722: 23	—	
77,398: 42	—	3,101: 58	
3,093: 75	593: 75	—	
2,905: 82	—	7,094: 18	
319,120: 22	21,315: 98	10,195: 76	

*) Inkl. dyrtidstillägg.

Förlust- och Vinst-Räkning år 1932.

<i>Utgifter:</i>		
	Beräknade	Verkliga
Skuldräntor	18,000: —	20,720: 20
Personalkostnader	16,995: —	*) 20,246: 28
Underhåll	18,100: —	20,341: 98
Driftsmateriel och förbrukningsartiklar	115,050: —	94,260: 34
Drifts- och tillverkningskostnader	58,200: —	61,162: 07
Allmänna utgifter	15,725: —	15,176: 35
Renhållning	900: —	886: 48
Restitutioner	100: —	145: 57
Distributionskostnader	6,400: —	9,182: 47
Dyrtidstillägg	3,500: —	—
Avskrivningar	24,000: —	24,000: —
Arbeten mot ersättning	10,000: —	—
Oförutsedda utgifter	1,030: —	—
	<hr/>	<hr/>
	288,000: —	266,121: 74
Överskott	20,000: —	52,998: 48
	<hr/>	<hr/>
	Kronor 308,000: —	319,120: 22
 <i>Inkomster:</i>		
	Beräknade	Verkliga
Gasförbrukning	215,000: —	224,567: 89
Biprodukter:		
Koks	75,500: —	67,078: 87
Tjära	5,000: —	10,319: 55
Mätarehyror	—	11,154: 34
Ledningsamortering	2,500: —	3,093: 75
Arbeten mot ersättning	10,000: —	2,905: 82
	<hr/>	<hr/>
	Kronor 308,000: —	319,120: 22

*) Inkl. dyrtidstillägg.

Balans-Konto.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	hörjan	slut		
Tillgångar:				
Anläggningar	297,328: 20	323,893: 18	26,564: 98	—
Fastigheter	54,145: 37	51,507: 36	—	2,638: 01
Driftapparater	26,672: 81	21,627: 20	—	5,045: 61
Inventarier	38,957: 05	45,634: 69	6,677: 64	—
Biprodukter	21,674: 11	28,918: 05	7,243: 94	—
Driftmateriel o. förbruknings- artiklar	60,048: —	62,059: —	2,011: —	—
Fordringar	74,097: 60	84,965: 54	10,867: 94	—
Kronor	572,923: 14	618,605: 02	53,365: 50	7,683: 62
Skulder:				
Karlstads Drätselverk	572,923: 14	618,605: 02	45,681: 88	—
Kronor	572,923: 14	618,605: 02	45,681: 88	—

Berättelse över Karlstads Elektricitetsverks verksamhet under år 1932.

Verkets omfattning.

Omformarestation och reservcentral.

Ångreservstation vid Orrholmsviken.

- 2 st. ångpannor med 440 kvm:s eldyta.
- 1 » turbogenerator à 1,500 hkr.

Omformarestationen i kv. Bilan.

- 1 st. Dieselmotorgenerator à 500 hkr. 275 kW.
- 1 » Ackumulatorbatteri à 316 kW.
- 1 » Omformare à 318 kW.
- 1 » » à 342 »
- 1 » » à 135 »
- 1 » » à 350 »

Mottagnings- och transformatorstationer.

I. Primärstationen vid Ö:a järnvägsstationen.

- 1. st. nedtransformator för 31,000/3,100 volt à 1,200 kVA.

II. Primärstationen vid Stadsträdgården.

- 1 st. nedtransformator för 50,000/3,100 volt à 1,500 kVA.

Sekundära transformatorstationer.

De för distribution av lågspänd växelström avsedda, verket tillhöriga transformatorstationerna voro vid årets slut följande:

N:o	L ä g e	Transformator	
		Antal	S:a kVA
1	Haga	1	125
2	Klaratjärn	1	100
3	Värmlands Rederi A.-B.	1	85
4	Kanikenäset (Hamnen I)	1	100
5	Yttre Hamnen (» II)	2	500
6	» » (» III)	1	150
7	Herrbagstorget	1	50
8	Omformarestationen.....	1	150
9	Koloniträdgården	1	20
10	Djäknefältet	1	175
11	Regementets kanslihus	1	50
12	Spritbolaget	1	50
13	Viken	2	100
14	Rosenborg	1	80
15	Mattfabriken	2	131
16	Romstad	1	15
17	Råtorp.....	1	15
18	Lidbacks villa	1	5
19	Domkyrkan	1	200
20	Sandgrund	1	250
21	Glasbruket	1	50
22	Fredricelund	1	80
23	Sanna	1	15
24—31	Ångcentralen	3	160
25	Sjötullen	1	25
26	Strömsholm	1	6
27	Hagaborg	1	125
28	Vattenledningsverket	1	100
29	Seminariet	1	50
30	Orrholmen	1	80
32	Svinbäcken	1	80
33	Sinnesslöanstalten	1	50
34	Cirkusplatsen.....	2	66
35	Mejeriföreningen	1	50
36	Strand.....	1	50
37	Pumpstationen Hagaborg	1	40
	Summa	42	3,378

Nyanläggningar.

Hög- och lågspänningsnätet.

För utjämning av nätspänningen inom områdena Klaravik m. fl. har under älven från kopplings-skåp vid Mattfabriken till transformator vid Strand nedlagts en sjökabel, 174 m. 3×25 m/m² 3 kV.

Till på yttre hamnplanet nyanlagd sek. transformatorstation har från omformarestationen, med anslutning till Uddeholmsnätet, i sträckning Tyggårdsviken—Glasbruket—Kanikenäsgatan—Herrhagsgatan, Hamnen, nedlagts en jordkabel om 1,377 met. 3×50 m/m² 6 kV., och i samband därmed fördelningsledningar mellan transformatorstationerna på hamnplanet med 305 met. 3×150 m/m² 700 v.

Genom uppförande av mottagningsstation i Stadsträdgården uppkommen besparing på anslag för högspänningskablar till omformarestationen (²⁶/₆ 1930) har använts för bestridande av merkostnader för Uddeholmskraftens indragning.

Tillkommande nybyggnader hava föranlett ledningsnätets utökning på följande platser:

Jordkabel för kvarteren Lien och Skäran, 113 met. 3×35 m/m² och 46 met. 3×6 m/m² ansluten till tvenne kabelskåp.

För anslutning av en kabelkista på Strand har nedlagts 56 met. 3×35 m/m² jordkabel.

En mindre komplettering av jordkabelnätet i Rosenborgsgatan har utförts.

Fördelningsnätet på yttre hamnplanet har kompletterats bl. a. med 25 met. 3×25 m/m² och 28 met. 3×35 m/m².

Från transformator vid stadsgränsen Svinbäcken har påbörjats nedläggning av en jordkabel med sträckning mot Kroppkärr för att därstädes anslutas till ny transformator. Under året har nedlagts 40 met. 3×6 m/m² och 180 met. 4×35 m/m² 700 v. samt 200 met. 3×10 m/m² 3 kV.

Servisledningar.

Under året hava tillkommit 77 st. servisledningar, därav 19 st. jordkabel och 58 st. luftledningsserviser.

Härför har på verkets del av servisledningarna åtgått följande ledningsmaterial:

969 met. jordkabel
537 » isolerad luftledning
225 kg. blank koppartråd

Gatubelysningen.

Vid 1932 års ingång bestreds den allmänna lyshållningen medelst 445 st. afton- och 664 st. nattlampor.

Under året hava uppsatts och tillkommit följande elektriska lampor:

1 st. nattlampa å Lekvallen på Herrhagen.

2 » nattlampor å vägen mellan Djäknefältet och Lamberget.

4 » » inom Lamberget.

3 » » » Sommarro.

2 » aftonlampor » »

1 » nattlampa vid Garvaregatan 4.

1 » » » Nolbygatan.

1 » » å Rosenborgsgatan vid Seminariet.

1 » » å Karlsgrund 1:sta gatan.

1 » » å Museiparken, Sandgrund.

1 » » vid trappan till kyrkplanen Östra Torggatan.

2 » nattlampor » Bernstad.

2 » » å väg vid Hagaborgs skolhus.

3 » aftonlampor å Kvarnberget.

1 » nattlampa vid Långgatan 1.

1 » » » Romstad.

6 » nattlampor » kvarteret Sothönan och Snäppan.

2 » » å nyanlagd gata vid N:a Björneborg.

2 » aftonlampor å » » » » »

3 » nattlampor å S:a Björneborg och vid Eriksborg 29.

4 » » i områdena Björkhagen—Älvros.

1 » aftonlampa i » » »

1 » nattlampa i Föreningsgatan, Strömsholm.

1 » » i Hagagatans norra del.

3 » aftonlampor i » » »

3 » nattlampor vid Sjtöullsborg och Rosenborgsgatan.

2 » » i Drottninggatans östra del.

2 » aftonlampor i » » »

2 » nattlampor vid Brandstationen och Stadsbiblioteket.

1 » nattlampa i vägen norr om kvarteret Ryttaren.

1 » aftonlampa i » » » » »

Summa 47 st. natt- och 14 st. aftonlampor.

Påbörjat anläggningar för 1 st. afton- och 2 st. nattlampor i Lambergsgatan vid kvarteret Lien, samt 3 st. afton- och 3 st. nattlampor vid nybyggda kvarteret Tavlan å Marieberg.

Allmänna gatubelysningens anslutningsvärde är 101,⁶⁸ kW (ökning 4,⁸⁸ kW) och energiförbrukningen under året har beräknats till 265,750 kWh (ökning 15350).

Driftapparater.

För automatisk sotning och rengöring av ångstationens pannor har från A.-Bol. Superior inköpts 4 st. ångsotningsapparater.

Arbetet med anbringandet av reläer för strömställarne på 3,000 volts nätet har under året slutförts. Av anslagsbeloppet kronor 12,000:— har 11,988:95 kronor kommit till användning.

För den år 1930 nedlagda kompletterande högspänningskabeln mellan omformarestationen och Herrhagsgatan har instrumenteringen i omformarestationen under året slutförts.

För uppmätning av den samtida effekten på Dejefors och Uddeholmsnätet har inköpts och uppsatts en summamätare av Landis & Gyrs fabrikat.

Invid Mattfabriken har uppförts ett kopplingskåp för de högspänningskablar som mata de västra stadsområdena.

I nyuppbbyggd transformatorbyggnad på Mejeribolagets tomt i Våxnäs har uppställts en transformator om 50 kVA med omsättningsförhållande 3,000/400 och med anslutning till kabel i Våxnäsgatan. Samtidigt har utförts erforderlig instrumentering.

För den till ny transformatorstation på yttre hamnplanet framdragna högspänningskabeln har i samband med arbeten på nya ställverket i omformarestationen utförts erforderlig instrumentering.

I föregående årsberättelse omnämt utjämningsaggregat är vid årsskiftet under uppmontering.

För reserv och utbyten har under året inköpts tre stycken transformatorer — 1/300 och 2/75 kVA.

Fastigheter.

Den på Mejeriföreningens tomt i Våxnäs anordnade transformatorstationen har fått sin byggnad färdigställd; stenhus täckt med plåt.

Under arbete varande.

Under året ha påbörjats eller fortsatts följande större arbeten: Instrumentering för mottagningsstation II och ställverk i omformarestationen, transformatorstationen för hamnens kranar, transformator med instrumentering för A.-Bol. Vägbeläggningsämnen, transformatorstationen i korsningen av Älv- och Rosenborgsgatorna, transformator med instrumentering i mottagningsstation II, transformatorstation för pumpverket på Hagaborg, transformatorstation vid kvarteret Färlan, d:o vid Syrgasfabriken, d:o vid Björneborg och d:o vid Tallåsen. Dessa arbeten äro ännu icke slutförda, varför redogörelse inflyter i nästföljande årsberättelse.

Mätare.

Under året har inköpts följande mätare:

Likström: amp. och kWh-mätare.....	174 st.
(därav 2 maximalmätare)	
Växelström: enfas (varav 1 spetsmätare).....	277 »
trefas	20 »
(var en maximal, 3 subtraktionsmätare)	
samt 42 st. maximalvisare, och 1 st. tidströmställare.	

Inkopplade vid årets slut:

Växelström		Likström	
Fabrikat	Antal	Fabrikat	Antal
A. E. G:s	1,286	A. E. G:s	627
Siemens	806	Siemens	2,824
Aron	82	Aron	19
Bergman	16	Bergman	50
Körting—Mathiesen	43	Körting—Mathiesen	105
Isaria	159	Isaria	102
Ferranti	41	Ferranti	19
L. M. Eriksson	176	L. M. Eriksson	740
Landis & Gyr	6	Landis & Gyr	58
Mie & Genest	32	Keiser & Smitt	12
Paul Meijer	7		
Continental	33		
Elektraverken	64		
Caseral	4		
Gans	65		
Summa	2,820	Summa	4,556

Dessa mätare fördela sig på följande system:

	Trefas	Enfas	Likströms- mätare
Enkla kWh-mätare	268	2,331	4,216
Dubbeltariff	23	27	173
Maximalmätare	65	—	2
Subtraktionsmätare	1	1	8
Automatmätare	—	104	157
Summa	357	2,463	4,556

Strömbegränsare av olika fabrikat inkopplade 1932.

Fabrikat:	Antal:
Isaria	430
Membra	6
Paul Meijer	110
Hartman & Braun	8
Bergman	7
A. E. G:s	1,453
Aron	1
Summa	2,015

Värdeökning och avskrivningar.

Vid årets början var elektricitetsverkets bokförda värde:

Anläggningar:

Huvudledningar	303,259: 76	
Servisledningar	70,428: 24	
Belysningsstolpar och lampor	72,803: 39	446,491: 39
Fastigheter		218,945: 92

Driftapparater:

Apparater i stationerna, transformatorer m. m. ...	322,572: 53	
Mätare	84,800: 06	
Under arbete varande	80,093: 60	487,466: 19
		Kronor 1,161,903: 50

Under året hava tillkommit:

Anläggningar:

Högspänningskabel Stadsträdgården—Omformarestation (anslag $\frac{26}{6}$ 1930)	8,705: 11	
Högspänningskabel Mattfabriken—Klaravik (anslag 1930 § 182 1,500:—)	1,259: 43	
Högspänningskabel från omformarestationen till yttre hamnens transformator (anslag $\frac{15}{10}$ 1931 § 185 15,000:—)	12,188: 54	
Utökning av förutvarande lågspänningsjordkablar (anslag i stat kr. 5,000:—)	4,742: 16	
Servisledning (anslag i stat kr. 5,000:—)	7,995: 09	
Förbättrad gatubelysning i Tingvallastaden (anslag $\frac{26}{6}$ 1930 § 119)	1,513: 47	
Förbättringar av gatubelysning (anslag i stat 10,000:—)	4,409: 18	40,812: 98

Fastigheter:

Byggnad för transformator vid Mejeriföreningen (anslag $\frac{21}{5}$ 1931 § 106 kr. 2,000:—)	1,594: 23
---	-----------

Driftapparater:

Instrumentering för kabel till Herrhagen (anslag $\frac{21}{11}$ 1929 § 174)	1,700: —
Huvudmätare för samtidig effekt (anslag $\frac{21}{11}$ 1929 § 174)	2,000: —
Transformator med instrumentering för sekundärstation vid Mejeriföreningen (anslag $\frac{21}{5}$ 1931 § 106 kr. 2,950:—)	2,645: 28
Instrumentering för kabel till yttre hamnens transformatorstation (anslag $\frac{15}{10}$ 1931 § 185)	2,800: —
Kopplingskåp vid Mattfabriken (anslag $\frac{20}{11}$ 1930 § 182 1,500:—)	1,449: 33
Reläer för strömställare (anslag $\frac{21}{10}$ 1926 § 157)	2,450: —
Utjämningsaggregat (anslag $\frac{20}{11}$ 1930 § 182)	74: 38

Sotningsapparat för ångpanna (anslag ^{15/11} 1928 § 171 2,100: —)	1,784: —	
Inköp av tre transformatorer (anslag 5,800: — 1932)	5,361: 32	
Mätare för abonnemang (anslag i stat 8,000: —) ...	10,210: 09	30,474: 40
Förutom ovanstående helt slutförda arbeten hava under året fortsatts och påbörjats en del nyanläggningsarbeten omfattande fastigheter, ledningsnät och driftapparater, vilka kostnader t. v. sammanförts under gemensam beteckning Litt. J och under året ökats med		7,059: 17
		<u>Kronor 1,241,844: 28</u>

Avskrivningar enligt fastställd plan.

På anläggningar: Huvudledningar	19,980: 76	
Servisledningar	4,029: 05	
Belysningsstolpar och lampor	4,754: 56	28,764: 47
På fastigheter		6,874: 08
På driftapparater: apparater m. m.	28,668: 41	
mätare.....	10,193: 24	38,861: 65
		<u>74,500: 20</u>
		<u>Bokfört värde ^{31/12} 1932 Kronor 1,167,344: 08</u>

fördelande sig sålunda:

Anläggningar: Huvudledningar	310,174: 24	
Servisledningar	74,394: 28	
Belysningsstolpar och lampor.....	73,971: 38	458,539: 90
Fastigheter		213,666: 07
Driftapparater: Apparater i stationerna, transformatorer m. m.	314,168: 43	
Mätare	84,816: 91	398,985: 34
Under arbete varande		96,152: 77
		<u>Kronor 1,167,344: 08</u>

Anslutning.

Under året hava anslutits 386 st. nya och nedtagits 78 st. anläggningar; total ökning 308 st. anläggningar.

Anläggningsökningen fördelar sig på de olika taxorna med följande belastningsvärden:

Belysning: Taxa A 1	2,271		65,305 kW
» A 2—4.....	48	2,319 lampor	0,900 »
Kraft: Taxa D 1	16		17,995 »
» D 2	17	33 motorer	55,975 »
Värme: Taxa G	2		2,750 »
» F och H.....	50	52 apparater	48,390 »
			<u>191,315 kW</u>

Utökning av äldre belysningsanläggningar 80 lampor	2,410
» » » kraftanläggningar 14 motorer	17,400
» » » värmeanläggningar 10 apparater	4,340
	<u>24,150</u>

Avgår under året fränkopplade 37 st. belysningsanläggningar	7,000
Avgår under året fränkopplade 18 st. kraftanläggningar.....	39,560
Avgår under året fränkopplade 23 st. värmeanläggningar.....	90,280
	<u>136,840</u>
	112,690
	<u>Summa ökning 78,625 kW</u>

Lägges härtill genom gatubelysningens utökning tillkommande 4,88 kW erhålles totala belastningsökningen utgörande 83,505 kW.

Vid årets slut uppgick antalet abonnemang till 9,312 st. Av abonnemangen vqro 8,703 avsedda för belysning (6,764 enl. mätare och 1,939 enl. akord), 348 st. för kraft och 261 st. för värmeändamål.

Lampornas antal vid årets slut utgjorde c:a 64,500 st. med ett anslutningsvärde av	1,969 kW
Motorernas antal utgjorde vid årets slut c:a 1,000 st. med ett anslutningsvärde av	3,540 »
Värmeapparaternas anslutningsvärde vid årets slut beräknades till	1,203 »

<i>Gatubelysningens</i> anslutningsvärde vid årets slut beräknades till	102 kW
<i>Egen</i> anslutning vid årets slut beräknades till	50 »
Summa anslutning	6,864 kW

Ökning i anslutningen utgör 1,22 %.

Energialstringen.

Drifttid.

Turbogeneratorn	187 timmar
Dieselmotorgeneratorn.....	58 »

Alstrad energi.

Genom Turbogeneratorn.....	116,850	
» Dieselmotorgeneratorn	10,516	127,366

Mottagen energi.

Från Dejefors Kraft- och Fabriks-A.-B....	7,460,000	
Från Uddeholms A.-B.	2,371,300	9,831,300
Summa		9,958,666 kWh

Bränsle.

Under året hava följande kvantiteter bränsle förbrukats inkl. förbrukningen för varmhållning och uppeldning i

Ångcentralen:

68,3 ton stenkol med c:a 5,500 v. e. pr kg.

4,167 kbm. blandad klyv- och kutterspån med c:a 3,300 v. e. pr kg.

Drages härifrån det bränsle som åtgått för uppeldning och varmhållning

7,6 ton stenkol och

2,060 kbm. spån

har för energialstring åtgått

60,7 ton stenkol och

2,107 kbm. klyv- och kutterspån.

Dieselmotor.

2,252 kg. brännolja med c:a 10,500 v. e. pr kg.

Energiförbrukningen.

	kWh	+ -		Del av årsförbrukn.
		mot föreg. år		
Belysning:				
Privat	1,878,896	0,95 %	—	18,86 %
Gatu- och annan allmän belysning (265,750 + 15,360)	281,110	6,06 %	—	2,82 %
Kraft:				
Motorer och industri	3,096,699	—	9,90 %	31,10 %
Leverans till Uddeholms A.-B.	900,800	44,79 %	—	9,06 %
Värme:				
Rumsuppvärmning	255,252	—	19,31 %	2,56 %
Annat ändamål	1,038,761	9,47 %	—	10,43 %
Egen förbrukning	100,000	—	—	1,00 %
Förluster	2,407,148	29,42 %	—	24,17 %
Summa	9,958,666			

Minskningen i antalet försålda kWh (exclusive återleverans till Uddeholms A.-B.) är 275,795 kWh eller 4,4 % och beroende helt på storindustriens minskade kraftuttag.

Förlusterna fördela sig på

Batteri	8,663	} motsvarande 24,17 %.
Omformare för likström	574,934	
Mätare, nät och transformatorer m. m. ...	1,823,551	

Belastningsförhållanden.

Årets högsta belastning inträffade den 13 december kl. 16,15 och uppgick till 3,047 kW eller 0,6 % större än föregående år.

Härav lämnade Dejefors Kraft- och Fabriks A.-B.	913 kW
Uddeholms Kraft Aktiebolag	1,250 »
Ångcentralen	702 »
Diesel	182 »

	Växelström	Likström
Maximumbelastning inträffade den	13/12	12/12
och utgjorde	1,996 kW	1,039 kW
Max. pr dygn utgående energi inträffade den	10/12	24/12
och uppgick till	31,525 kWh	13,170 kWh
Max. belastning i % av anslutna kW = 44,4.		

Förbrukningsavgifter.

Samtidigt under året debiterade förbrukningsavgifter för förestående kWh belöpa sig i Kronor 867,858:31 fördelade sig sålunda:

Privatbelysning.....	480,100: 37	(478,629: 39)
Gatubelysning	34,066: 68	(33,313: 12)
Motorer och industri	262,932: 48	(292,378: 49)
Rumsuppvärmning	5,137: 03	(7,693: 36)
Värme och annat ändamål	52,192: 75	(50,462: 71)
	834,429: 31	(862,477: 07)
Mätarehyror	33,429: —	(31,158: 50)
	<u>Summa kronor</u>	<u>867,858: 31 (893,635: 57)</u>

Siffror inom () avse år 1931.

Inkomst pr kWh (exkl. mätarehyror, egen och Uddeholms förbrukning) = 9,31 öre. Övriga inkomster samt resultatet av årets drift framgå av bifogade statavräkning samt Balans-, Vinst- och Förlustkonto.

Karlstad i maj 1933.

J. THALÉN.

Karlstads Elektricitetsverks statavräkning år 1932.

Litt.	B e t e c k n i n g	Enligt stat	Summa	Verkliga	Över		Under
					beräknade		
	Utbetalningar:						
401	Skuldräntor	55,000:—	55,000:—	58,095: 18	3,095: 18	—	—
403	Personalkostnader	38,357: 90	38,357: 90	45,169: 10	*) 6,801: 20	—	—
404	Underhåll	37,800:—	37,800:—	39,023: 53	1,223: 53	—	—
405	Driftmaterial och förbrukningsartiklar	264,100:—	264,100:—	243,629: 37	—	20,470: 63	—
406	Drifts- och tillverkningskostnader	20,200:—	20,200:—	21,326: 65	1,126: 65	—	—
407	Allmänna utgifter	46,700:—	46,700:—	48,062: 52	1,362: 52	—	—
408	Renhållning	1,100:—	1,100:—	1,309: 15	209: 15	—	—
409	Allmänna lyshållningen	10,000:—	10,000:—	8,339: 38	—	1,660: 62	—
410	Restititioner	1,000:—	1,000:—	656: 95	—	343: 05	—
412	Distributionskostnader	15,700:—	15,700:—	17,566: 12	1,866: 12	—	—
417	Dyrtidstillägg	15,000:—	15,000:—	—	—	—	—
418	Avskrivningar	102,000:—	102,000:—	82,154: 61	—	15,000:—	—
419	Arbeten mot ersättning	25,000:—	25,000:—	—	—	19,845: 39	—
700	Oförutsedda utgifter	1,042: 10	1,042: 10	—	—	25,000:—	—
	Kostnader i samband med försäljning av Kohlsätters A.-Bol.	—	—	284: 41	—	757: 69	—
	Överskott	—	—	8,152: 76	8,152: 76	—	—
	Kronor	633,000:—	633,000:—	573,759: 73	23,837: 11	83,077: 38	—
		238,000:—	238,000:—	299,922: 35	61,922: 35	—	—
	Inbetalningar:	871,000:—	871,000:—	873,682: 08	85,759: 46	83,077: 38	—
101	Inkomsträntor	—	—	—	—	—	—
104	Hushyror och arrenden	240:—	240:—	241:—	1:—	—	—
143	Stängningsböter	1,203: 30	1,203: 30	1,215: 30	12:—	—	—
191	Strömförbrukning	—	—	177:—	177:—	—	—
192	Ledningsamortering	842,556: 70	842,556: 70	867,858: 31	25,301: 61	—	—
419	Arbete mot ersättning	2,000:—	2,000:—	1,532:—	—	468:—	—
	Brand- och maskinkaderegleringskonto	25,000:—	25,000:—	2,527: 22	—	22,472: 78	—
		—	—	131: 25	131: 25	—	—
	Kronor	871,000:—	871,000:—	873,682: 08	25,622: 86	22,940: 78	—

*) Inkl. dyrtidstillägg.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 30 april 1933.

H. WESTLIN.

Förlust- och Vinst-Räkning år 1932.

<i>Utgifter:</i>	Beräknade	Verkliga
Skuldräntor	55,000: —	58,095: 18
Personalkostnader	38,357: 90	*)45,159: 10
Underhåll	37,800: —	39,023: 53
Driftmaterial och förbrukningsartiklar	264,100: —	243,629: 37
Drifts- och tillverkningskostnader	20,200: —	21,326: 65
Allmänna utgifter	46,700: —	48,062: 52
Renhållning	1,100: —	1,309: 15
Allmänna lyshållningen	10,000: —	8,339: 38
Restitutioner	1,000: —	656: 95
Distributionskostnader	15,700: —	17,566: 12
Dyrtidstillägg	15,000: —	—
Avskrivningar	102,000: —	82,154: 61
Arbeten mot ersättning	25,000: —	—
Oförutsedda utgifter	1,042: 10	284: 41
Kostnader i samband med försäljningen av Kohl- sätters Kraft A.-Bol.	—	8,152, 76
	633,000: —	573,759: 73
Överskott	238,000: —	299,922: 35
	Kronor 871,000: —	873,682: 08

<i>Inkomster:</i>	Beräknade	Verkliga
Inkomsträntor	240: —	241: —
Hushyror och arrenden	1,203: 30	1,215: 30
Stängningsböter	—	177: —
Strömförbrukning	842,557: 70	867,858: 31
Ledningsamortering	2,000: —	1,532: —
Arbeten mot ersättning	25,000: —	2,527: 22
Brand- och maskinskaderegleringskonto	—	131: 25
	Kronor 871,000: —	873,682: 08

*) Inkl. dyrtidstillägg.

Balans-Konto.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
Tillgångar:				
Anläggningar	446,491: 39	458,539: 90	12,048: 51	—
Fastigheter	218,945: 92	213,666: 07	—	5,279: 85
Driftapparater	407,372: 59	398,985: 34	—	8,387: 25
Inventarier	28,130: 88	26,218: 05	—	1,912: 83
Driftmateriel och förbrukningsartiklar	7,238: 88	6,843: 80	—	395: 08
Kapitalutgifter tillhörande flera littera	89,093: 60	96,152: 77	7,059: 17	—
Fordringar	284,790: 70	280,804: 44	—	3,986: 26
Kronor	1,482,063: 96	1,481,210: 37	19,107: 68	19,961: 27
Skulder:				
Karlstads Drätselverk	1,482,063: 96	1,481,210: 37	—	853: 59
Kronor	1,482,063: 96	1,481,210: 37	—	853: 59

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 4 Augusti

N:o 10.

Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om anslag för nyanskaffning av gymnastikmaterial vid läroverket samt reparation av den befintliga materialen.

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor torsdagen den 20 juli 1933.

§ 2.

Med anledning av anmälan från gymnastikkonsulenten om det bristfälliga och för eleverna livsfarliga skick, vari skolans gymnastikattiralj befinner sig, hade styrelsen företagit erforderliga utredningar av vad som oundgängligen behövde ersättas, förnyas och repareras, och beslöt styrelsen nyanskaffningar och reparationer enligt särskilt specifikation.

Då arbetet härmed måste igångsättas omedelbart, beslöt styrelsen att ingå till Stadsfullmäktige med anmälan om de vidtagna åtgärderna och hemställen om ett extra anslag för år 1933 på kr. 1,550 till kostnadernas täckande.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Rätt utdraget betygar:

ERNST LUNDHOLM.

Styrelsens ordförande.

SPECIFIKATION

över nyanskaffningar och reparationer av gymnastikattiralj vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor enligt styrelsens beslut den 20 juli 1933 § 2:

	Kostnader å litt. v 4
nytt bomsystem: två bomstolpar med tillbehör ...	Kr. 270: —
fyra väggfasta bomstolpar med d:o »	300: —
åtta bommar (dubbel-)..... »	600: —
	Kr. 1,170: —
två båglinespännskruvar	» 100: —
allt enligt anbud av Ekstrands snickares ekonomiska förening;	
en golvrengöringsapparat	» 70: —
	<u>tillsammans</u> Kr. 1,340: —

	Kostnader å litt. IV e 4
skinnklädsel å och polering av sex bomsadlar.....	Kr. 47: —
polering av nio bänkar och tre sadelhyllor	» 38: —
nya oledade hakar å fyra bänkar (två å varje)	» 10: —
skinnklädsel å dem	» 10: —
reparation av bock och plint	» 30: —
reparation av hisslinor och annat tågvirke	» 30: —
för oförutsedda arbeten	» 45: —
	<u>tillsammans</u> Kr. 210: —
	sammanlagt Kr. 1,550: —

Karlstad den 20 juli 1933.

TH. PETERSSON.
Styrelsens ombudsman.

Avskrift.

Kungl. Skolöverstyrelsen.
Förste Gymnastikkonsulentent.

Till Föreståndarinnan för högre allmänna läroverket för flickor,
Rektor Edith Ahrenlöf,

Karlstad.

Anmodad besiktiga gymnastikmaterielen i Edert läroverk får jag med
anledning härav meddela följande:

Behövliga nyanskaffningar:

Bomsystemen börja bliva mycket slitna. Helst önskas helt nya bomsystem med rörliga mittelkanaler gående på skenor i taket.

Följande delar måste i varje fall ersättas till sommaren för undvikande av olyckshändelser:

En fällbar bomstolpe, ungf.	Kr. 60:—
4 bommar, 3,87 m. långa	» 80:—
4 bomkanaler för dubbelbommar (med två motvikter)	» 320:—
2 st. tvåradiga väggstegar böra uppsättas å den kortvägg, där sadlarna stå.....	» 90:—
2 st. 3 m. långa bänkar (lättare)	» 48:—
2 st. nya anhalningar till båglinor av Ekstrands modell	» 100:—
1 matta av kokosfiber, 1×1,5 m., 6 cm. tjock, tvättbar och med hängare.....	» 38:—
1 liten häst	» 225:—
1 ny satsbräda	» 12:—
1 skåp för lekredskap	» 70:—

Behövliga förbättringar.

4 bommar slipas och lackeras om.

Sadlarna erhålla nya knäppbeslag och klädas invändigt med skinn, så att de icke skada bommarna.

Vågstegen borttages. Onödig och tager plats.

Alla bänkar slipas och lackeras.

Lodstegen hänges upp direkt på krokarna och länges nedtill, så att långträna kunna fästas med sprintar i golvet, då stegen står i lodrätt läge.

Mattan hänges på kortväggen bredvid sadlarna eller i redskapsrummet.

Knutarna å båglinorna borttagas och dessa förkortas 1/2 m. En skinnklädd krok fastsättes i väggen 1/2 m. under de övre båglinekrokarna, varigenom båglinorna kunna (när de hakas i dessa nya krokar) givas en mindre brant lutning.

Stockholm den 29 mars 1933.

AXEL BERG VON LINDE.

Första gymnastikkonsulent.

Rätt avskrivet, intygar:

TH. PETTERSSON.

Styrelsens ombudsman.

Avskrift.

Till Styrelsen för Karlstads h. Läroverk för flickor.

På anmodan av ordföranden har jag besiktigat gymnastikmaterielen vid läroverket och därvid iakttagit nedanstående brister:

Bomsystemet är föråldrat och enligt min uppfattning synnerligen olämpligt, ja rent av riskabelt att skötas av flickor. Då det dessutom är bristfälligt och kostnaderna för detsamma iordningställande äro relativt stora, anser jag, att ett nytt system bör inmonteras.

Fastgöringsanordningarna för båglinorna äro olämpliga och riskabla.

Bänkhakarna hava åstadkommit betydande skador å bommar och ribbstolar.

Klädseln å bocken är sönder. Stoppningen å ena plinten är ej tillfredsställande.

Lodlinornas hisslinor äro söndriga.

Sålunda böra redan i sommar nedanstående nyanskaffningar och reparationer göras:

- 1) Nytt bomsystem enligt Ekstrands förslag av 19/6 1933 inmonteras.
- 2) 2 st. anhalningar till båglinor anskaffas.
- 3) Bänkhakarna skinnbeklädas.
- 4) Bomsadlarna anpassas efter de nya bommarna och skinnbeklädas.
- 5) Skinnbeklädningen å bocken lagas och en plint omstoppas.
- 6) Lodlinornas och båglinornas hisslinor överses jämte övrigt tågvirke.
- 7) Golvet vid bomtrumorna lagas.
- 8) En golvrengöringsapparat anskaffas.

Finnas ytterligare medel tillgängliga skulle jag vilja förorda, att vågstegen borttages och ersättes med 2 st. tvåradiga väggstegar, vilka placeras i enlighet med gymnastikkonsulentens förslag.

Karlstad den 15 juli 1933.

CARL BRÅBERG.

Kapten.

Rätt avskrivet, intygar:

TH. PETTERSSON.

Styrelsens ombudsman.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 28 juli 1933.

§ 423.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om anslag under år 1933 av 1,550 kronor för nyanskaffning av gymnastikmaterial vid läroverket samt reparation av befintlig material.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål anvisa anslag av 1,550 kronor *att*, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 augusti 1933.

§ 91.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om anslag för nyanskaffning av gymnastikmaterial vid läroverket samt reparation av den befintliga materialen, i vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Hamnstyrelsens framställning om anslag för ytterligare kranutrustning och utvidgning av järnvägsspåren vid yttre hamnen.

Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i Karlstad den 7 juli 1933.

§ 59.

Angående ytterligare kranutrustning och utvidgning av yttre hamnens järnvägsspår hade från hamningeniören inkommit av ritningar och kostnadsberäkning åtföljt så lydande förslag:

»Till Hamnstyrelsen.

Med hänvisning till den år 1930 verkställda utredningen beträffande ombyggnad av yttre hamnplanet och utvidgning av hamnens lossningskranar och järnvägsspår m. m., som finnes intagen i Stadsfullmäktiges tryck av 5 juni 1930, Ser. A. N:o 6, får jag härmed överlämna reviderade kostnadsberäkningar å den ytterligare kranutrustning och utvidgning, som i nämnda utredning betecknats såsom 2:dra utbyggnadsskede.

I förhållande till det i 1930 års utredning uppgjorda förslaget har det härmed framlagda förslaget kompletterats och utökats på det sätt att kranens effektiva längd nu är föreslagen c:a 20,5 m. större än i 1930 års förslag, för att kranen redan från början skall kunna betjäna även området innanför »fasta upplagsplatserna». I 1930 års förslag avsågs att först framdeles verkställa den förlängning av kranbryggan, som erfordras för användningen över detta »inre» område. Effektiva kranlängden skulle alltså bli 131,50 m. enligt bilagda schema ritning litt. K. 87.

Dessutom har kranspårens förlängning utefter kajen föreslagits å en sträcka av 134 meter i st. f. 120 meter i 1930 års förslag.

Det nu framlagda förslaget avser dessutom anläggning av ett tredje 3-skenigt järnvägsspår utefter kajen även å sträckan utefter de nuvarande s. k. tillfälliga upplagsplatserna (alltså mitt för de av Lantmannaföreningen och Mölnbacka—Trysil förhyrda upplagsplatserna), vilket spår icke kom till utförande i samband med de år 1930—31 verkställda arbetena. Utförandet av detta spår motiveras bl. a. av kravet att kunna effektuera större godsmängd för Mölnbacka—Trysil direkt mellan fartyg och järnvägsspår.

I beräkningen är slutligen medtaget kostnad för utvidgning av elektriska ledningar och elektrisk instrumentering, som enligt elektricitetsverkets utredning kräves för kranarnes drift.

Arbetet avser alltså:

1:o. Anskaffning av en ny 3,5 tons brokran med användning av befintligt löpvagnsmaskineri. Beräknad anläggningskostnad på basis av infordrade anbud.....	165,000: —
2:o. Förlängning med 134 meter av de år 1930—31 utbyggda kranspåren, avsedda för såväl ovan nämnda nya kran som även för den stora 1931 färdigställda 6,5 tons kranen. Beräknad anläggningskostnad	60,000: —
3:o. Anläggning av ett tredje 3-skenigt järnvägsspår utefter kajen	15,000: —
4:o. Utvidgning av elektr. kablar, anslutningsboxar och instrumentering	10,000: —
	<hr/>
	S:ma Kronor 250,000: —

Karlstad den 28 juni 1933.

ERIK BJÖRKMAN.»

De föreslagna åtgärderna hade såsom andra utbyggnadsskede upptagits i det förslag, hamnstyrelsen tidigare framlagt i fråga om ordnande av nya upplagsplatser jämte spårförbindelser samt anskaffande av nya lossningskranar för yttre hamnen och som behandlats i stadsfullmäktige den 5 juni 1930 under § 98 i protokollet. Kostnaderna hade då beräknats till 190,000 kronor men på skäl, hamningeniören angivit, kunde enligt det reviderade och utvidgade förslaget, som enligt styrelsens uppfattning innebure en avgjord förbättring, anordningarne beräknas draga en kostnad av 250,000 kr.

Som anordningarne vore för hamnens nuvarande behov och för dess framtida utveckling oundgängligen nödvändiga samt torde komma att bereda arbete för ett avsevärt antal verkstadsarbetare inom staden, vilket vore av största vikt under nuvarande brydsamma förhållanden på arbetsmarknaden, beslöt hamnstyrelsen, som ansåg att erforderliga kostnadsbeloppet borde anskaffas genom lån, då fråga vore om nybyggnadsarbete, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål anvisa anslag av 250,000 kronor.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 28 juli 1933.

§ 424.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över hamnstyrelsens framställning enligt dess protokoll den 7 juli 1933, § 59, om anslag för ytterligare kranutrustning samt utvidgning av yttre hamnens järnvägsspår.

På av hamnstyrelsen andragna skäl beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att för ifrågavarande ändamål bevilja hamnstyrelsen anslag av 250,000 kronor;

att ifrågavarande anslag skall anskaffas genom upptagande av ett å 30 års amortering ställt lån;

att underställa beslutet, i vad det avsåge lån, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse; samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kan finna lämpligt, upptaga berörda lån.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 augusti 1933.

§ 92.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över hamnstyrelsens framställning om anslag för ytterligare kranutrustning och utvidgning av järnvägsspåren vid yttre hamnen, i vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning om anslag för golvbeläggning av Gamla skolans samtliga lokaler.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 12 juni 1933.*

§ 48.

För golvbeläggning av Gamla skolans samtliga lokaler hade byggnads- och ekonominämnden införskaffat anbud och därvid beräknat att kostnaden för nämnda arbete komme att uppgå till ett belopp av 10,500:— kronor.

Nämnden, som ansett att extra anslag för ändamålet vore behöfligt, men att detta anslag borde fördelas på tvenne år, hade på grund härav beslutat föreslå folkskolestyrelsen att för golvbeläggning av de lokaler inom Gamla skolan, som härav hade mest trängande behov, hos stadsfullmäktige göra framställning om ett anslag för innevarande år av 5,000:— kronor.

Folkskolestyrelsen beslöt nu i överensstämmelse med byggnads- och ekonominämndens i ärendet avgivna förslag.

Som ovan.

In fidem:

AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen onsdagen den 14 juni 1933 klockan 1 e. m.

ANDERS NORSELL.

K. F. SUNDELIUS.

AXEL EDÉN.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 juli 1933.

§ 392.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning om anslag för golvbeläggning av Gamla skolans samtliga lokaler och beslöt kammaren, efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål under innevarande år bevilja folkskolestyrelsen anslag av 5,000 kronor att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 augusti 1933.

§ 93.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning om anslag för golvbeläggning av Gamla skolans samtliga lokaler, i vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Karlstads Stadsbibliotek, Centralbibliotek för Värmlands län, ansökan om bidrag till representationskostnader vid Sveriges Allmänna Biblioteksförerings årsmöte i Karlstad den 22 och 23 augusti 1933.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 28 juli 1933.

§ 422.

Från styrelsen för Karlstads Stadsbibliotek, Centralbibliotek för Värmlands län, hade angående bidrag till representationskostnader vid Sveriges Allmänna Biblioteksförerings årsmöte i Karlstad den 22 och 23 augusti 1933 inkommit en så lydande ansökan:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Sveriges allmänna biblioteksförning, som utgör en sammanslutning av statliga, kommunala och föreningsbibliotek samt inom dessa anställda befattningshavare, avhåller sitt årsmöte i Karlstad den 22 och 23 instundande augusti månad.

Utom till huvudstaden, dit ett flertal årsmöten varit förlagda, har biblioteksförningen hållit en del av sina årsmöten i landets större och medelstora städer, framför allt i de städer, som under senare år fått sitt biblioteksväsen ordnat.

Turen har nu kommit till Karlstad och till centralbiblioteket här, varför alltså staden under ovannämnda dagar kommer att gästas av representanter för skilda slag av bibliotek från landets olika delar.

Då det så gott som undantagslöst varit brukligt, att den stad, som första gången mottagit biblioteksförningen till årsmöte, antingen själv eller genom sin biblioteksstyrelse någon av dagarna mottagit mötesdeltagarna som sina gäster, får styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt härmed vördsamt anhålla, att drätselkammaren ville taga under omprövning, huruvida icke också i Karlstad ett liknande mottagande borde beredas deltagarna i detta Sveriges allmänna biblioteksförerings första årsmöte i Karlstad den 22 augusti. Upplysningsvis kan nämnas, att antalet deltagare beräknas icke överstiga 100, varför ett förslagsanslag på högst 500 kronor torde vara för ändamålet tillfyllest.

Samtidigt tillåter sig biblioteksstyrelsen föreslå, att drätselkammaren, om här ovan gjorda framställning bifalles, behagade utse några personer att tillsammans med biblioteksstyrelsen närmare besluta om det sätt, på vilket stadens mottagande av biblioteksmötet bör ordnas.

Karlstad den 1 juli 1933.

AUGUST ISAACSSON.

G. A. Gustafson.»

Efter föredragning av ovanintagna ansökan och hållen överläggning beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål anvisa anslag av 500 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 augusti 1933.

§ 94.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads Stadsbibliotek, Centralbibliotek för Värmlands län, ansökan om bidrag till representationskostnader vid Sveriges Allmänna Biblioteksförenings årsmöte i Karlstad den 22 och 23 augusti 1933, i vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit, men skulle anslaget bestämmas till förslagsanslag på högst 500 kronor.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag av 40,900 kronor för anordnande av nödhjulsarbeten.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 juli 1933.

§ 380.

Angående åtgärder för bekämpande av den inom staden rådande arbetslösheten hade inkommit så lydande handlingar:

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med arbetslöshetskommittén i Karlstad den 21 juni 1933.

§ 33.

Ordföranden föredrog en från ordföranden i Karlstads arbetarekommun inkommen, den 19 juni 1933 dagtecknad så lydande skrivelse:

»Till Karlstads stads arbetslöshetskommitté.

Vid möte med Karlstads arbetarekommun den 13 juni diskuterades arbetslöshetsfrågan, varvid även den hjälpverksamhet, Karlstads stad bedriver, fördes på tal. Det framkom därvid, att arbetslösheten i staden alltjämt är stor och av allt att döma kommer att ytterligare ökas, men att för närvarande blott ett fåtal arbeten äro i gång, varigenom endast ett mindre antal arbetslösa kunna beredas hjälp av ringa och otillräcklig omfattning. Det tillämpade systemet för stadens arbeten — avtalsenlig lön men uppdelning av arbetet i skift — ansågs synnerligen fördelaktigt. Men däremot ansågs det med hänsyn till den nuvarande hjälpverksamhetens ringa omfattning önskvärt att arbetslöshetskommittén med det snaraste medverkar till att i väntan på större arbeten, såsom ett eventuellt utförande av Sundstabron, arbeten redan nu komme i gång för lindrande av de oförvällat arbetslösas svårigheter, en sak som motiveras även därav att ungarlsutspisningen å Vänershov under sommaren upphör.

Då det vid mötet upplystes, att en framställning i denna angelägenhet lämpligast bör göras till arbetslöshetskommittén, som sedan i sin tur gör framställning till drätselkammaren, beslöt arbetarekommunen, som representerar bortemot 1,100 arbetare, att till kommittén rikta en vädjan att den undersöker möjligheterna för och vidtager omedelbara åtgärder till lindrande av den nuvarande stora arbetslöshetens följder här i staden.

Karlstad den 19 juni 1933.

Enligt uppdrag:

KARL LANTZ.

Ordförande i Karlstads arbetarekommun.»

Med anledning av skrivelsen beslöt kommittén, att densamma skulle överlämnas till Drätselkammaren med hemställan, att Kammaren ville söka få till stånd en del mindre arbeten för de arbetslösa, för vilka arbetstillfällena under sista tiden minskats i avsevärd grad. Som skäl för behovet av ytterligare arbeten skulle även framhållas, dels att fattigvården måst träda emellan med understöd för att många under kortare tid till arbete uttagna skulle få full försörjning, dels att utspisningen av arbetslösa ungdomkarlar å Vänershov upphört den 19 innevarande juni.

Som ovan.

In fidem:

PER ZANDÉN.

Justerat:

EINAR KASTENGREN.

HARRY JACOBSON.

Rätt avskrivet, betygar

PER ZANDÉN.»

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Fattigvårdsstyrelsens verkställande utskott, som uppväktats av en deputation från de arbetslösa i staden med begäran att fattigvårdsstyrelsen skulle för Drätselkammaren påvisa deras betryckta läge, vill i anledning härav vördsamt erinra om följande:

Antalet i Karlstad anmälda arbetslösa uppgick vid senaste månadsskiftet till 432. Av dessa torde flertalet under hela detta år icke haft annat arbete än det som kunnat beredas dem vid av staden igångsatta arbeten. Arbetstiden för dem som haft arbete har uppgått till högst 10 veckor, i flertalet fall 8 och 6 veckor. Det nu sysselsatta antalet arbetslösa uppgår endast till 50 à 60 tal. Då bespisningen på Vänershov upphört är ställningen bekymmersam ej endast för familjeförsörjarna utan också för ungarlarna. Så gott som samtliga hänvända sig till fattigvården. Då fattigvårdsstyrelsen emellertid icke beräknat att en så dryg del av arbetslöshetshjälpen skulle överföras på densamma, ser den sig icke i stånd att utan en väsentligt ökad medelsförbrukning kunna bispringa dem, som nu ansöka om hjälp. Utskottet, som har sig bekant att medel till kontantunderstöd eller bespisning kan erhållas av staten, ifrågasätter vidare lämpligheten att öka kommunens fattigvårdskostnader mera än nöden kräver. Viktigast är emellertid, att arbeten om möjligt igångsattes.

Fattigvårdsstyrelsens verkställande utskott hemställer på begäran av de arbetslösa, att Drätselkammaren snarast föranstaltar att de arbeten, som möjligen finnas, igångsattes, och att utkomst således i största möjliga utsträckning beredas de arbetslösa.

Karlstad den 30 juni 1933.

Fattigvårdsstyrelsens verkställande utskott:

JOHN SANDÉN.»

»Till Arbetslöshetskommittén i Karlstad.

De arbetslösa i Karlstad samlade till möte den 29 juni 1933 å Vänershov beslutade rikta en vädjan till vederbörande myndigheter att omedelbart igångsätta arbeten i sådan utsträckning att de arbetslösa och därvid både familjeförsörjare och icke familjeförsörjare därav kunna erhålla sitt uppehälle.

Kan ej arbete beredas, hemställa vi, att kontantunderstöd utan fattigvårdskaraktär utbetalas tills arbeten igångsatts.

Vi rikta denna vädjan till vederbörande med så mycket större fog som det vid flera tillfällen framhållits att Karlstad är i den lyckliga belägenheten att arbeten och pengar till dessa finnas.

Utan att förringa värdet av de åtgärder, som tidigare vidtagits från vederbörande myndigheters sida, vilja vi dock framhålla att behovet av hjälpåtgärder från det allmännas sida nu är större än någonsin, enär de tidigare av staden bedrivna arbetena slutförts. Därtill kommer att genom inskränkningar i driften vid Tullholmens sågverk de arbetslösas antal tenderar att ytterligare stiga.

Vi hemställa därför till vederbörande myndigheter att de vidtagna åtgärder i erforderlig omfattning till hjälp åt de arbetslösa.

Karlstad den 30 juni 1933.

Enligt uppdrag av de arbetslösa i Karlstad:

ERIC BRANDT.

GUNNAR JUHLIN.

K. ÅBERG.

NILS HELGESSON.

V. LINDH.»

På kammarens anmodan hade byggnadschefen i ärendet inkommit med förslag innefattat i en så lydande promemoria:

»P. M. ang. ifrågasatta arbeten för beredande av arbetstillfällen juli—aug. 1933.

A) Arbeten, som finnas upptagna i den förteckning, som uppgjordes ^{16/8} 1932 och intagits i Stadsfullmäktiges tryck ^{15/9} 1932, och som omedelbart skulle kunna igångsättas:

	Arbetskostnad	
<i>Vattenledning i Strandvägen</i>	9,000: —	5,400: —
<i>Vatten, avlopp och gas för kv. Rosen å Kvarnberget</i>	3,100: —	2,000: —
<i>Vatten, avlopp och gas för kv. Brage</i>	6,000: —	3,000: —

B. Andra arbeten, som äro av behovet påkallade, och som skulle kunna omedelbart igångsättas:

<i>Planering för idrottsträningsplatser i enlighet med styrelsens för idrottsplatskommitténs framställning av ^{21/4} 1933 å dels utfyllningen vid Lambergskanalen dels nyutfyllda området mellan Lokstallarna och Mariebergsviken.....</i>	4,000: —	3,000: —
---	----------	----------

*Fortsatt arbete med terrassering och grusning
av gator å Norrstrand, nämligen:*

vid nya folkskolan,

å Älvrosområdet,

å den del av Erikstadsområdet där Drätsel-

kammaren börjat sälja tomter (inkl. utläggning

av gasledning därstädes)

12,000: — 6,000: —

Vatten- och gasledningar utanför kv. Snäppan

och Fisken vid Mariebergssområdet.....

4,500: — 2,200: —

Kronor 38,600: — 21,600: —

Karlstad den 3 juli 1933.

ERIK BJÖRKMAN.»

Den i ovanintagna promemoria nämnda skrivelse angående idrottsplatser var av följande lydelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

På grund av det stigande idrottsintresset i vår stad, vilket tagit sig uttryck i bl. a. bildandet av allt flera idrottsföreningar, har behovet av ytterligare idrottsplatser blivit aktuellt.

Karlstad äger för närvarande endast en idrottsplats, nämligen Tingvalla i stadsdelen Klara. Då emellertid tävlingarnas och fotbollsmatchernas antal numera är så stort, att platsstyrelsen sett sig tvungen att avstänga idrottsplatsen för all fotbollsträning och tidvis även en del smärre matcher, så hava stadens fotbollidkande föreningar blivit hänvisade att förlägga sin träning till enskilda platser inom och utom staden. Möjligheterna att få enskilda platser upplåtna för nyssnämnda ändamål bliva emellertid för varje år allt mindre. För närvarande råder en mycket kännbar brist på lämpliga träningsplatser.

Styrelsen för Idrottsplatsen Tingvalla, som med bekymmer ser på situationen i nämnda avseende, har diskuterat vilka möjligheter som kunna stå till buds för att åstadkomma en bättre sakernas ordning. Vid en »inventering» av de platser inom staden, som kunde tänkas bliva lämpliga såsom kommunala lek- och idrottsfält har styrelsen funnit följande områden, nämligen

- 1:o. det nyligen utfyllda området väster om Wennbergs verkstad,
- 2:o. det likaledes nyligen utfyllda området mellan Lambergskanalen och hamnspåret, samt
- 3:o. det av Norrstrands Idrottsförening hittills disponerade området invid Lilla Sundstatjärn.

Enligt styrelsens mening skulle nämnda områden för relativt låg kostnad kunna planeras och göras lämpliga för ändamålet. Det torde icke vara nödvändigt att räkna med vare sig gräsplan eller löparbanor. Sand- eller grusplan torde vara fullt tillräckligt. Därigenom skulle anläggningskostnaden i hög grad kunna förbilligas.

Under hänvisning till vad vi sålunda härovan anfört få vi vördsamt hemställa,

att Drätselkammaren måtte besluta om en skyndsam utredning i ärendet.

Karlstad den 21 april 1933.

Styrelsen för Idrottsplatsen Tingvalla:

ERIK BJÖRNLUND

Ordförande.

G. Norbäck

Sekreterare.»

Byggnadschefen föreslog vidare att ett anslag å 2,300 kronor måtte anvisas för utförande av dikningsarbeten å Landeriet Sjövik.

Som behovet av arbetstillfällen vore synnerligen stort, fann kammaren sig böra hemställa om anslag å tillhopa 40,900 kronor för utförande av i ovanintagna promemoria nämnda arbeten jämte det av byggnadschefen vidare föreslagna dikningsarbetet å Sjövik.

Beträffande beloppet för iordningställande av lek- och idrottsplatser ville kammaren framhålla, att denna fråga för åtskilliga år sedan framförts i stadsfullmäktige, men att den ännu icke tillfredsställande vunnit sin lösning.

Av anslagsbeloppen syntes 9,000 kronor till vattenledning i Strandvägen, 3,100 kronor för vatten-, avlopp- och gasledningar inom kvarteret Rosen, 6,000 kronor för vatten-, avlopp- och gasledningar inom kvarteret Brage samt 4,500 kronor till vatten- och gasledningar inom kvarteret Snäppan kunna anskaffas genom upplåning under det att återstoden 18,300 kronor borde täckas genom uttaxering.

Kammaren beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för utförande av ifrågavarande arbeten anvisa anslag å tillhopa 40,900 kronor med bestämelse tillika, att av anslagsbeloppet 22,600 kronor skulle anskaffas genom upptagande av tillfälligt lån att sedermera fonderas och återstoden 18,300 kronor genom uttaxering i den mån medel därtill icke finnas tillgängliga; skolande å beslutet i vad det avsåge upptagande av lån sökas Kungl. Maj:ts fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 augusti 1933.

§ 95.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om anslag av 40,900 kronor för anordnande av nödhjälpsarbeten; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående byggande av bro jämte tillfartsvägar över Klarälvens östra gren i Östra Torggatans förlängning till Sundsta inom stadens område.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 28 juli 1933.

§ 425.

I samband med frågan om inkorporering med Karlstads stad av Karlstads socken och vissa delar av Grava socken hade förutsatts byggandet av ny infartsled österifrån till Karlstad. I vad denna infartsväg berör Karlstads härad har arbetet redan påbörjats och har väghållningsdistriktet till kostnaderna för företaget beviljats statsbidrag med 85 procent.

Då en väsentlig del av denna infartsväg kommer att ligga inom staden hade förslag utarbetats om byggande av bro jämte tillfartsvägar över Klarälvens östra gren i Östra Torggatans förlängning till Sundsta inom stadens område.

Med hänsyn till den inom staden rådande arbetslösheten, vilken vore svårartad och i anseende till befarad inskränkning eller helt nedläggande av driften vid åtskilliga industriella verk, med största sannolikhet komma att i avsevärd utsträckning ökas under vintern 1933—1934 hade kammaren tillåtit sig göra framställningar till dels socialministern och dels länsstyrelsen att ovannämnda brobyggnadsarbete jämte tillfartsvägar måtte komma till utförande med anlitande av största möjliga statsbidrag till de avsevärda kostnadernas täckande.

Såsom skäl för dessa framställningar hade kammaren, som redan utverkat Västerbygdens Vattendomstols medgivande, att å den angivna platsen uppföra merberörda bro, åberopat, att arbetet till sin art och storlek vore sådant, att dess igångsättande, vilket kunde ske så snart medel funnes tillgängliga, och slutförande skulle bereda arbetstillfällen i synnerligen stor utsträckning och av lämpligt slag i all synnerhet under vintertiden. Dessutom vore arbetet för det allmänna synnerligen gagneligt och angeläget, enär broförbindelsen och tillfartsvägarna utgjorde en viktig del av blivande riksväg Örebro—Karlstad samt vidare Karlstad—Göteborg och Karlstad—Oslo.

Arbetslöshetskommittén i staden hade, med framhållande av de stora vådorna av arbetslösheten, vid upprepade tillfällen hemställt om arbetens anordnande och hade stadsfullmäktige i största möjliga utsträckning för ändamålet beviljat anslag. Kommittén hade anfört, att de arbetslösa antal under innevarande år uppgått till omkring 600 per månad och att en ökad arbetslöshet vore att befara, varförutom inkorporeringen den 1 januari 1934 med staden av Karlstads socken och vissa delar av Grava socken komme att tillföra staden ytterligare 100 à 150 arbetslösa.

Stadens utgifter för arbetslösheten hava för tiden från och med år 1930 uppgått till i runt tal 1,500,000 kronor, vilket i betraktande av stadens storlek och innevånareantal får anses hava varit mycket betungande och kunnat bäras allenast genom tillämpande av största möjliga sparsamhet beträffande stadens övriga utgifter.

Det vore sålunda av största vikt, för att icke säga alldeles nödvändigt, att anordna något större arbete av beskaffenhet att lämna många dagsverken. Nu ifrågavarande brobyggnad med vad därmed sammanhänge vore ett särdeles lämpligt sådant arbete.

För utredningens fortgång hade byggnadschefen på kammarens uppdrag infordrat anbud å själva brobyggnaden samt reviderat tidigare uppgjort förslag, vilket, väganläggningarna inberäknade, uppskattats draga en kostnad av 833,000 kronor, varav 553,700 kronor arbetslöner och körslor.

I det nu reviderade förslaget hade beträffande tillfartsvägarne särskilt beräknats kostnaderna för desammas beläggning med asfalt och med smågatsten, vilken senare beläggning fördyrade företaget med 48,000 kronor men gäve tillfälle till större antal dagsverken för de arbetslösa inom staden under förutsättning, att erforderliga gatstenen, c:a 15,000 kvadratmeter, finge tillverkas vid stadens egna stenbrott.

Vidare hade bronns bredd i det reviderade förslaget upptagits till 15 meter och skulle i övrigt brobyggnaden uppföras i enlighet med av byggnadschefen, majoren Erik Björkman, uppgjorda, av professorn i brobyggnadskonst vid Tekniska högskolan, Otto Linton, granskade och tillstyrkta ritningar med tillhörande arbetsbeskrivning, avseende bro utförd i sju spann med bärande balkar av betong.

Infartsvägarna vore avsedda att läggas en väster om Stora Sundstatjärn och en öster om tjärnet med anknötning till Rudsvägen; allt åskådliggjort å handlingarna tillhörande kartskiss.

Sammanlagda kostnaden för hela företaget enligt det reviderade förslaget beräknades uppgå till 789,000 kronor vid tillfartsvägarnas beläggning med asfalt och till 837,000 kronor vid deras beläggning med smågatsten. Genom arbetenas utförande skulle erhållas c:a 55,000 å 60,000 dagsverken.

Kammaren ville uttala sig för att vägarna belades med smågatsten.

Vidkommande bidrag av statsmedel till företagets utförande hade under hand hos vederbörande myndigheter i Stockholm inhämtats, att för själva brobyggnaden anslag skulle kunna eventuellt erhållas av det särskilda anslag å sju millioner kronor, som innevarande års riksdag ställt till förfogande för byggande av broar. De med brobyggnaden sammanhängande väganläggningarna och rensningsarbetena i älven torde däremot lämpligen kunna utföras såsom statskommunala reservarbeten enligt 1933 års riksdags direktiv.

Kammaren förutsatte att för stadens del av vägen jämte brobyggnader och därav betingad älvrensning statsbidragets storlek bestämmes med hänsyn till häradets ovannämnda bidrag för dess del av samma infartsväg.

I fråga om medelsanskaffningen utöver statsmedel ville kammaren till fullmäktige inkomma med förslag sedan vederbörande lämnat besked om storleken av det belopp, som kan erhållas av statsmedel.

På grund av vad ovan anförts och med hänvisning till handlingarna i ärendet, varav framgår, att bron jämte tillfartsvägarne utgör en viktig del av allmän väg, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att godkänna ovannämnda broförslag jämte därtill hörande tillfartsvägar och därav betingade arbeten i älven,

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t till kostnaderna för brobyggnaden, som beräknats draga en kostnad av 350,000 kronor, anhålla om största möjliga statsbidrag,

att bemyndiga drätselkammaren att hos Statens arbetslöshetskommission anhålla om statsbidrag med minst 75 procent av kostnaderna för övriga arbeten, som beräknas draga en kostnad av 487,000 kronor; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att i sinom tid inkomma med förslag angående anskaffningen av de medel, vilka utöver det statsbidrag, som kan komma att erhållas, bliva erforderliga för ifrågavarande företag.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Reviderat förslag till ny bro över Klarälven vid Sundsta i Karlstad.

Sedan Vattendomstolens utslag beträffande stadens ansökan om rätt att få bygga bro över Klarälven vid Sundsta i Karlstad, nu genom dom av den 22 december 1932 meddelats har förut uppgjorda preliminära förslag reviderats till överensstämmelse med denna dom, och framlägges härmed såsom nytt förslag daterat 27 mars 1933.

Förslaget avser byggande av ny bro jämte tillfartsvägar med läge i plan enligt å bilagda översiktskarta daterad 27 mars 1933 med röd färg markerade linjer, och enligt härmed bilagda ritningar litt. D: 74 B, 75 B, 76 B, 77 B samt kostnadsberäkning.

Bron är ett led i planen för ordnande av ny infartsväg österifrån till Karlstad, och den utgör alltså jämte sina tillfartsvägar en viktig länk i tillänkta riksvägen Örebro—Karlstad—Göteborg, respektive Oslo.

Bron skall alltså för genomgångstrafiken ersätta den nuvarande gamla smala stenbron (s. k. Östra bron), som framdeles avses komma till användning huvudsakligen för lokaltrafik.

Enligt nyligen fastställd plan pågår f. n. inom Karlstads härad byggandet av ny vägdel med 7 meters bredd å nya infartsvägen österifrån å den sträcka, som å översiktskartan betecknats med bokstäverna H—J, med skenfri korsning av Nordmark—Klarälvens järnväg, varjämte beslut föreligger att även påbörja arbetet med förbättring av vägens fortsättning österut till Alster, ävenledes med 7 meters bredd.

Från ändpunkten för denna nya infartsled inom Karlstads härad, d. v. s. från nuvarande stadsgränsen, är enligt härmed föreliggande förslaget avsett framdraga ny infartsled å sträckan C—D—E—F väster om Stora Sundstatjärn, till föreslagna nya bron, varefter leden fortsättes in på Östra Torggatan i stadens centrum. En ny förbindelseled å sträckan E—G föreslås dessutom mellan nya bron och det f. n. bebyggda området å Norrstrand vid Rudsvägen.

Brobyggnaden.

Vid bestämmande av brobredden för nya bron måste hänsyn tagas till den framtida bebyggelsen å området norr om bron, omkring stora Sundstatjärn. Detta område är f. n. endast obetydligt bebyggt. Stadsplan för detsamma finnes ännu icke fastställd, men förberedande förslag finnes uppgjort och har inritats å härmed fogade ritning litt. D 74 B.

För bron är föreslaget 12 meters fri bredd mellan räckena, därav 7,5 meters körbanebredd och 2,25 meters bredd å vardera trottoaren. (Denna bredd kan anses vara minimifordran, alternativt har föreslagits 15 meters bredd).

Enligt Vattendomstolens bestämmelser skall bron utföras med fri öppning av sammanlagt minst 120 meters bredd vid höjden + 44,85 meter samt i övrigt i huvudsaklig överensstämmelse med en till ansökan hos domstolen fogad ritning, daterad 5 november 1932, skolandet särskilt iakttagas att broöverbyggnadens underkant vid bron mitt skall ligga lägst å höjden + 48,47 samt att å det närmast högra stranden belägna spannet skall anordnas en öppningsbar del med en fri genomfartsöppning av minst 9 meter.

I överensstämmelse härmed är bilagda ritning Litt. D 76 B utförd att läggas till grund för arbetet. För att ytterligare minska de tillfällen då bron vid höga vattenstånd i älven skall behöva öppnas har, efter ytterligare utredning om höjden å de prämar, som f. n. trafikera älven, bron underkant i mittspannet höjts till + 44,87.

Vid vardera stranden är anordning vidtagen för möjliggörande av passage för gående under bron, avsedda att kunna användas vid normala vattenstånd i älven.

Vid anbuds infordrande å brobyggnaden bör finnas frihet för respektive anbudsgivare att inkomna med egna förslag, blott de i huvudsak överensstämmer med härmed framlagda förslaget.

Likaså bör alternativa anbud infordras å huvudbalkarnas utförande av betong eller järn, varvid särskild uppmärksamhet ägnas åt att svenskt materiel kommer till användning. För alternativ med järnbalkar skall alltså undersökas möjligheten att använda svetsade balkar av svensk tillverkning i stället för helvalsade utländska balkar.

Tillfartsvägarne.

Tillfartsvägarne äro i plan lagda så att de i framtiden komma att kunna ingå såsom delar av blivande stora huvudgator i den ovannämnda, tilltänkta stadsplanen.

Vägen å sträckan A—B mellan Östra Torggatan och bron utföres med samma bredd för körbanor och trottoarer som å bron.

Å sträckan C—D närmast vänstra (norra) landfästet utföres körbanan till samma bredd som å bron och vardera trottoaren = 3,25 meter.

Å sträckan D—E utfylles och terasseras vägbank till 12 meters krönbredd. I mitten av densamma utlägges permanentbelagd körbanebredd av 7 meter, 2,5 meters-vägrenarne hårdgöras och grusas.

Sträckan E—F väster om Stora Sundstatjärn utföres f. n. med krönbredd av 9 meter, med permanentbelagd körbanebredd av 7 meter och 1-meters vägrenarne hårdgjorda och grusade.

Sträckan mellan F och stadsgränsen är avsedd utföras enligt redan beslutad arbetsplan, med 6 meters permanentbelagd körbana och 0,5 meters hårdgjorda grusade vägrenar.

Förbindelseleden å sträckan E-G avses utförd med terrassering till 12 meters krönbredd, med 7 meters permanentbelagd körbanebredd och 2,5 meters vägrenar hårdgjorda och grusade.

Ränsningsarbeten i älven jämte strandskoning.

Ränsningsarbeten i älven samt strandskoning utmed norra stranden utföres å sträckan I-II enligt ritning litt. D 77 B.

Vid nuvarande vattenstånd i Vänern och ringa vattenföring i älven beräknas att mer än hälften av ränsningsarbetet kan utföras för hand med massornas transport dels medels skottkärror och decauvillevagnar i och för utfyllning å strandområdet innanför nya strandskoningen, dels medels hästfordon eller bilar till bankfyllnad för tillfartsvägarne.

För möjliggörande av att massorna i stor utsträckning, i och för beredande av arbetstillfälle åt så många som möjligt, skall kunna genom manuellt arbete schaktas och transporteras, beräknas att området mellan nuvarande strandbrinken och vid punkterna I och II anbringade fördämningen genom pumpning läns-hålles för djupschaktningen.

Återstoden av arbetet verkställes genom muddring med massornas lossning dels omedelbart innanför nya strandlinjen å norra sidan dels vid andra närbelägna och för utfyllning lämpliga strandområden vid älven.

Massorna bestå av sandavlagringar, som älven medfört och avlagrat, och lämpa sig väl till bankfyllning och markutfyllnad.

Anläggningskostnader.

Enligt bilagda specificerade kostnadsheräkningar ha anläggningskostnaderna med 12 meters brobredd beräknats bliva:

	Material- kostnader	Direkta arbetslöner	Körnings- kostnader	Summa
Brobyggnaden	180,000: —	200,000: —	20,000: —	400,000: —
Tillfartsvägar	75,500: —	116,300: —	41,200: —	233,000: —
Ränsningsarbeten i älven, jämte strandskoning...	23,800: —	153,900: —	22,300: —	200,000: —
Summa Kr.	279,300: —	470,200: —	83,500: —	833,000: —

*Organisation av arbetet.**Antal arbets-dagsverken.*

Hela arbetet är avsett att stå under ledning av Karlstads stads byggnadskontor.

Brobyggnaden utlyses å entreprenad. För densamma beräknas i huvudsak fackkunniga arbetare komma till användning.

Det övriga arbetet utföres i stadens egen regi.

Särskilt för utförande av ränsningsarbetena i älven, vilket arbete speciellt kommer att giva avsevärda arbetstillfällen för lindrande av arbetslösheten, avses även icke fackkunnigt folk kunna i stor utsträckning få arbete. Detsamma gäller även i viss grad tillfartsvägarnes utförande. För ytbeläggningarne av densamma kräves emellertid mera fackkunnigt folk.

De i kostnadsberäkningen upptagna materialkostnaderna av Kr. 279,300: — innehålla givetvis avsevärda indirekta arbetskostnader, som komma den svenska industrien tillgodo.

De direkta arbetslönerna och körkostnaderna å arbetsplatsen beräknas *med avtalsenliga löner* giva *c:a 55,000 dagsverken*.

Arbetet är avsett att i största möjliga utsträckning förläggas till vintermånaderna, särskilt gäller detta schaktningsarbetena i älven.

Följande arbetsstyrkor beräknas *i medeltal* på en gång samtidigt komma till användning:

juli—sept. 1933	c:a 60 man
okt. 1933—mars 1934	» 220 »
april 1934—okt. 1934	» 90 »

En del kompletteringsarbeten beräknas då kvarstå till vintern och sommaren 1935.

Om för beredande av arbetstillfälle så kräves kan eventuellt arbetsstyrkorna under tiden okt. 1933—okt. 1934 utökas, så att arbetet blir i det närmaste färdigt 1934.

Om arbetet eventuellt bedreves med alternerande arbetslag, för huvudstyrkan av arbetarne på sätt skett här i staden under senaste åren för att kunna giva så många som möjligt tillfälle till arbete, kan antalet anställda arbetare beräknas bli nästan dubbelt så många, i det endast ett litet antal specialarbetare och lagbasar då skulle arbeta hela tiden.

Karlstad den 27 mars 1933.

ERIK BJÖRKMAN.

Sundsta-bron i Karlstad.

Sammandrag av kostnadsberäkningar reviderade 20 juli 1933,
· efter inkomna anbud å brobyggnaden.

Alternativ I.

15 meters brobredd.

Tillfartsvägar belagda med *asfalt*.

	Material	Arbetslön	Körning	Summa
Brobyggnad	157,500: —	175,000: —	17,500: —	350,000: —
Ränsningsarbete i älven ...	23,800: —	153,900: —	22,300: —	200,000: —
Tillfartsvägar	77,300: —	119,100: —	42,600: —	239,000: —
Summa Kr.	258,600: —	448,000: —	82,400: —	789,000: —

Alternativ II.

15 meters brobredd.

Tillfartsvägar belagda med *smågatsten*.

	Material	Arbetslön	Körning	Summa
Brobyggnad	157,500: —	175,000: —	17,500: —	350,000: —
Ränsningsarbete i älven ...	23,800: —	153,900: —	22,300: —	200,000: —
Tillfartsvägar	29,425: —	194,995: —*	62,580: —*	287,000: —
Summa Kr.	210,725: —	523,895: —	102,380: —	837,000: —

*) Med gatstenen, c:a 14,050 m², tillverkad i Karlstad.

Karlstad den 20 juli 1933.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR

Erik Björkman.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 augusti 1933.

§ 96.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning angående byggande av bro jämte tillfartsvägar över Klarälvens östra gren i Östra Torggatans förlängning till Sundsta inom stadens område; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 21 September

N:o 11.

Chefens för Värmlands Regemente framställning om anslag till friluftskonserter inom staden under 1934.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Min avsikt är att nästkommande år under sommarmånaderna, i likhet med innevarande år, låta regementets musikkår utföra ett antal friluftskonserter å allmänna platser i staden. Det synes mig önskvärt, att musikkåren erhåller ekonomisk ersättning härför i någon form. Med anledning härav har jag äran hemställa, att Stadsfullmäktige även nästkommande år ville ställa ett belopp av 500:— kronor till förfogande för ovannämnda ändamål under förutsättning att minst sex friluftskonserter anordnas. Ifrågavarande belopp kommer att tillföras musikkårens enskilda pensionskassa.

Närmare överenskommelser om tider och platser torde träffas av mig i samråd med Magistraten.

Karlstad den 5 september 1933.

AXEL KLINGENSTIERNA.

Regementschef.

F. Dahlberg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 481.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Chefen för Värmlands Regemente gjord framställning om anslag av 500 kronor till anordnande under år 1934 av friluftskonserter inom staden.

Efter överläggning beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål till regementschefens förfogande ställa ett anslag för år 1934 av 500 kronor under villkor, att frågan om tid och plats för konserterna skall avgöras av regementschefen i samråd med stadsfullmäktiges ordförande efter magistratens hörande i vederbörlig ordning, med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 98.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över chefens för Värmlands Regemente framställning om anslag av 500 kronor till anordnande under år 1934 av friluftskonserter inom staden, i vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Skollovskoloniförenings framställning om anslag för år 1934.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till närslutna bilagor får Karlstads Skollovskoloniförening härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1934 till föreningens verksamhet anslå ett belopp av Tre Tusen (3,000) kronor.

Karlstad den 26 augusti 1933.

Å Styrelsens för Karlstads Skollovskoloniförening vägnar:

AXEL RYDBORG.

Ordförande.

ÅRSREDOGÖRELSE.

Karlstads Skollovskoloniförening har med år 1932 avslutat sitt 32:a verksamhetsår.

Föreningens styrelse har under året varit:

Folkskolinspektören A. Rydborg, ordförande,

Doktor H. Severin, v. ordförande,

Överlärare G. Starck, kassaförvaltare,

Slöjdlärare C. Olsen, sekreterare.

Dessutom har styrelsen utgjorts av Doktor E. Gedda och Borgmästarinnan Fru Anna Lundblad med Fruarna Eva Killander och Gerda Holm samt Folkskollärare N. Lindberg som suppleanter.

Föreningen har under året haft ett och styrelsen likaledes ett sammanträde.

Till föreståndarinnor för kolonien valdes Barnavårdssystemen Greta Stenarson och Småskollärarynna Elsa Lundh.

På Kampudden vistades 60 barn under sommaren. Den första gruppen under tiden $\frac{9}{6}$ — $\frac{14}{7}$ och bestående av 17 gossar och 15 flickor, andra gruppen under tiden $\frac{20}{7}$ — $\frac{24}{8}$, 16 gossar och 13 flickor. Ett av barnen var på kolonien från den $\frac{9}{6}$ — $\frac{24}{8}$.

Tre av barnen i första gruppen stannade ej kvar hela tiden. Det ena reste hem på grund av dödsfall i familjen, det andra reste hem med modern vid dennas besök å kolonien och det tredje insjuknade och måste skickas till lasarettet i Karlstad.

Viktökningen var i medeltal 1,5 kg. för första gruppen och 1,2 för andra. Ett barn ökade 4,1 kg.

De direkta utgifterna voro 43:65 kr. pr barn.

Till Karlstads Stadsfullmäktige, som beviljat ett anslag å kronor 3,000 ber styrelsen få uttala sitt värdsamma tack.

Föreningen har även detta år blivit ihågkommen med gåvor in natura och kontant och till följande firmor och enskilda givare anhåller styrelsen få uttala sitt varma tack:

A.-B. C. G. Olsson

Svea Andersson

A.-B. Wilh. Bäckman

A.-B. Manne Tössbergs Eftr.

Hjalmar Petersson & Co.

Gust. Petterssons Bosättningsaffär

Carl Carlsson

Ekelöf & Svenson

Nygren & Åhlin

Handelsaktiebolaget Warumagasinet

P. Sandbergs Speceriaffär

Edv. Pettersson

O. Gullstrands Eftr.

A.-B. Idrottsmagasinet

C. J. Svenssons Bosättningsaffär

E. Wallerstedt & Co.

A.-B. Walfrid Svensson & Co.

Karlstads Missionsbokhandel

Göteborgsmagasinet

Bröderna Larssons Möbelfabrik

Karlstads kooperativa handelsförening.

Till badhusstyrelsen, som gratis upplåtit badhuset före barnens avresa och till Frisörmästare O. G. Gustafsson, Herrhagen, som klippte gossarna, ber styrelsen få rikta ett hjärtligt tack.

Till personalen, som på ett utmärkt sätt fullgjort sina åligganden, till stadens diakonissor samt till alla, som på ena eller andra sättet bistått styrelsen, ber denna få frambära sitt hjärtliga tack.

Föreningens medlemsantal har ökats och utgjorde vid årsskiftet 587.

STYRELSEN.

Carl Olsen.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.

Avskrift.

Den ekonomiska ställningen den 31 december 1932 framgår av följande

REDOGÖRELSE.

Föreningens *tillgångar* voro vid årets början:

Fastigheten Kampudden.....	13,500: —	
Inventarier	2,000: —	
Innestående i bank	320: 29	
	<u>Kronor 15,820: 29</u>	
Avgår skuld å fastigheten	8,000: —	7,820: 29

Inkomster under året uppgingo till:

Stadens anslag	3,000: —	
Anslag ur »Barnens Dags»-fond	1,400: —	
Räntor	24: 18	
Årsavgifter	1,583: —	
Gåvor, kontant och in natura	437: 75	
Ur Karl Sandbergs fond.....	100: —	
Diverse inkomster	4: 10	6,549: 03

Summa Kronor 14,369: 32

Utgifter under året uppgingo till:

Skollovskoloniverksamheten å Kampudden:

matvaror	1,607: 51	
bränsle	92: 50	
lyse	13: 40	
förbrukningsartiklar	180: 05	
löner	469: 98	2,363: 44

Barns och ledares resekostnader.....	242: 85	
Andra resekostnader	114: 65	
Inventarier	89: 15	
Skatter	23: 82	
Försäkringar	79: —	
Porto och telefon	58: 40	
Annonser och trycksaker	35: 66	
Ränta å lån	456: —	
Transportkostnader	40: —	
Inkassering av medlemsavgifter	130: —	
Underhåll av fastigheten	148: 23	
Medicin och läkarevård m. m.	66: 41	
Slutbetalning av hydroforanläggningskostnad å Kampudden	1,408: 64	
Kostnad för avfallsbrunn å Kampudden	265: 80	
Beklädnad	20: 01	
Diverse utgifter	69: 88	5,611: 94
och voro <i>tillgångarna</i> vid årets slut		
Fastigheten Kampudden.....	13,500: —	
Inventarier	2,000: —	
Innestående i bank	257: 38	
	15,757: 38	
Avgår skuld å fastigheten sedan 1,000: — kr. amorterats		
å föreningens skuld till Västra Värmlands sparbank	7,000: —	8,757: 38
		<u>Summa Kronor 14,369: 32</u>
Föreningens fonder redovisas sålunda:		
1. <i>Fru Zelma Nermans beklädnadsfond:</i>		
Tillgångar vid årets början:		
Nom. 500: — kr. Svenska statens obligation av år 1921...	500: —	
» 500: — » » » » » 1923...	500: —	
Innestående i bank	237: 41	1,237: 41
Inkomster under året:		
Obligationsränta	45: —	
Vinst vid obligationsbyte	40: —	
Bankränta	9: 25	94: 25

Tillgångar vid årets slut:			
Nom. 500: — kr. Svenska statens obligation av år 1931...	500: —		
» 500: — » » » » » 1933...	500: —		
Innestående i bank	331: 66	1,331: 66	

2. Byggnadsfonden.

Tillgångar vid årets början:			
Nom. 1,000: — kr. A.-B. Stjärnsfors—Ställdalens 5 % obligation av år 1927	1,000: —		
Innestående i bank: å bok n:r 62808	894: 96		
» » » 9935	217: 99	1,112: 95	2,112: 95

Inkomster under året:

Obligationsränta	50: —		
Bankränta: å bok n:r 62808	41: 53		
» » » 9935	8: 65	100: 18	

Tillgångar vid årets slut:

Obligation som ovan	1,000: —		
Innestående i bank: bok n:o 62808	936: 49		
» » 9935	276: 64	1,213: 13	2,213: 13

3. Hilda och Alfred Nybergs silverbröllopsfond:

Tillgångar vid årets början:			
Innestående i bank	1,187: 72		
Inkomst under året:			
Bankränta	46: 35	1,234: 07	
Tillgångar vid årets slut:			
Innestående i bank		1,234: 07	

Åbyggnaderna å kolonifastigheten Kampudden äro brandförsäkrade för 35,000 kr. Inventarierna därstädes äro brandförsäkrade för 2,000 kr. Dessutom har föreningen inbrottsförsäkrat för 3,000 kronor.

GUSTAV STARCK.

Kassaförvaltare.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, utsedda att granska Karlstads skollovskoloniförenings räkenskaper för år 1932, få efter fullgjort uppdrag avgiva följande redogörelse.

Vid revisionen hava vi tagit del av protokollen från föreningens och styrelsens sammanträden samt granskat räkenskaperna, vilka hava förts med synnerlig noggrannhet samt äro försedda med vederbörliga verifikationer.

Av föreningens värdehandlingar äro donationsbrev och obligationer överlämnade till Wermlands Enskilda Bank i öppet förvar.

Såväl fastighet som inventarier anse vi vara försäkrade till betryggande belopp.

Beträffande rörelsens omfattning och föreningens ekonomiska ställning vid årets slut hänvisa vi till styrelsens årsberättelse, vars ekonomiska tablå överensstämmer med räkenskaperna.

Då ingen anledning till anmärkning förefunnits, och då Styrelsen på förtjänstfullaste sätt handhaft föreningens angelägenheter och med varmaste intresse städse sökt tjäna föreningens goda syfte, hemställa vi, att full ansvarsfrihet beviljas Styrelsen för 1932 års förvaltning.

Karlstad den 27 mars 1933.

KARL-IVAR ASPLUND.

CARL HASSELGREN.

Från stadsrevisionen har deltagit:

E. KJELLENBERG.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 482.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads Skolovskoloniförening gjord framställning om anslag av 3,000 kronor till föreningens verksamhet under år 1934.

Efter anteckning, att anslag för innevarande år utgått med 2,000 kronor, beslöt kammaren hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta,

att bevilja Karlstads Skollovskoloniförening ett anslag av 2,000 kronor för dess verksamhet under år 1934, ävensom bestämma, att ifrågavarande anslag skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 99.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Karlstads Skollovskoloniförenings framställning om anslag för år 1934, varöver drätselkammaren avgivit infordrat yttrande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Gymnastikförening av herr Severin som motion upptagna framställning om anslag för år 1934.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads Gymnastikförening får härmed såsom i föl vördsamt anhålla om ett anslag för verksamheten under år 1934 av Kronor 1,200: —.

Föreningen driver fortfarande sin verksamhet efter i huvudsak samma riktlinjer som förut, och tycks intresset från deltagarnas sida allt fortfarande ökas. Avdelningarnas antal har under arbetsåret $\frac{1}{7}$ 1932— $\frac{30}{6}$ 1933 uppgått till 16 och medlemsantalet stigit till 512 aktiva gymnaster. Övningsbesöken uppgingo till 13,487. Svenska Gymnastikförbundets flitdiplom har tilldelats 109 föreningsmedlemmar (56 kvinnliga, 53 manliga).

Förutom 3 elitavdelningar, 2 träningsavdelningar, 4 rena motionsavdelningar har frivillig gymnastik bedrivits bland ungdomar från Betlehems kyrkan, K. F. U. K., K. F. U. M och S. G. U. Även avdelningarna för idrottsmän och ynglingar under 18 år hava arbetat hela året. Den sedan i föl upptagna småbarnsgymnastiken har även med gott resultat bedrivits under året i samarbete med Husmodersföreningens Barnträdgård.

Under juni månad d. å. har Föreningen anordnat ett friluftsläger för stadens industriarbeterskor under deras semester. Lägerplatsen har denna gång varit förlagd till Lekvattnet. Som ledare har tjänstgjort Gymnastikdirektör Rakel Svärd, och deltagarnas antal har uppgått till 30.

Föreningen högtidlighöll sitt 10-års jubileum med en gymnastikfest å Läroverket den 25 mars samt anordnade den 21 maj en uppvisning å Tingvalla Idrottsplats, varvid även norsk gymnastik demonstrerades av en trupp ur Bjölsen Filial av Oslo Turnforening. Vid flera festligheter har Föreningens uppvisningstrupper medverkat, bl. a. den 25 maj i Molkom vid en nykterhetsfest, den 27 maj vid »Barnens-Dags»-festligheterna i Mariebergsskogen, vid Mariehovs I. F:s fest den 11 juni samt vid Värmländska Ungdomsmötet å Ingesund under Midsommarhelgen. I tionde värmländska gymnastikfesten, som var anordnad i Arvika, deltog två elitavdelningar från Föreningen.

Skulle Föreningens begäran ej kunna bifallas, ser sig Föreningen nödsakad att nedlägga flera avdelningar, och då i första hand de, vilka ej utan det kommunala anslaget kunna bära sig, då det ej är möjligt att genom dem öka Föreningens inkomster vare sig genom höjda avgifter eller gymnastik-

uppvisningar, nämligen den för industriarbeterskor samt de för ynglingar under 18 år, vilka lämnat skolan. Detta skulle dock enligt Föreningens mening vara till stor skada, då gymnastiken för de förstnämnda är av synnerligen stor betydelse som en hälsosam motvikt mot deras stillasittande och ofta ganska ensidiga arbete, samt för de senare genom att åtminstone ett par kvällar i veckan skänka dem en sund och roande kroppsövning i stället för andra nöjen av ofta tvivelaktigt värde.

Då i en stad av Karlstads storlek möjlighet bör finnas för en var att deltaga i gymnastik i en avdelning, som passar hans ålder och färdighet, och då nu inom Karlstads Gymnastikförening denna möjlighet förefinnes om nuvarande organisation kan upprätthållas, är det Föreningens livliga förhoppning, att Stadsfullmäktige måtte, genom att bevilja det begärda anslaget, vara den behjälplig att vidmakthålla och än ytterligare stegra det intresse för gymnastik och annan fysisk fostran, som redan förefinnes i vår stad och vilket Föreningen satt som sitt mål att föra framåt.

Styrelsen har utgjorts av följande personer:

Överingeniör G. Brolin	Ordförande
Ombudsman G. Wase	v. »
Folkskollärare N. Lindberg	Sekreterare
Kontorist H. Vallentin	Kassör
Kontorist G. Svensson	Klubbmästare

Övriga ledamöter: Doktor E. Gedda, Kontorschef O. Jörnmark.

Suppleanter: Fru Ella Lundin
Kontorist E. Hjert

Revisorer: Banktjänstemännen Hj. Nordström och H. Westman med
Kontorist A. Nilsson och Köpman G. Lundin som suppleanter.

Utdrag ur Föreningens räkenskaper bifogas.

Karlstad den 28 juni 1933.

För Karlstads Gymnastikförening
G. BROLIN.
Ordförande.

Nils Lindberg.
Sekreterare

Upptages av mig som motion.

HUGO SEVERIN.

KARLSTADS GYMNASTIKFÖRENING.

Vinst och Förlust Räkning den 30 juni 1933.

Inkomster:

Kassabehållning från föregående år	Kr.	74: 57
Anslag av Stadsfullmäktige	»	1,100: —
Terminsavgifter	»	1,744: 25
Värmlands Gymnastikförbund	»	570: —
	Kronor	3,488: 82

Utgifter:

Annonser och trycksaker	Kr.	252: 69
Porto m. m.	»	22: 70
Gymnastiksalar, städning	»	150: —
» hyra	»	748: 70
Instruktörsarvode	»	1,816: —
Gymnastikmateriel	»	200: —
Gymnastikuppvisningar	»	6: 98
Premier	»	175: —
Övriga omkostnader	»	76: 09
Kassabehållning	»	40: 66
	Kronor	3,488: 82

Karlstad dag som ovan:

HUGO VALLENTIN.

Föreningens kassör.

Balansräkning den 30 juni 1933.

Tillgångar:

Kassabehållning	Kr.	40: 66
Av anslag inestående hos Drätselkammaren	»	400: —
Inventarier enligt specifikation	»	10: —
	Kronor	450: 66

Skulder:

Folkskolestyrelsen i Karlstad, ogulden hyra	Kr.	80:—
Tillgångar över skulder	»	370:66
	Kronor	450:66

Inventarieförteckning.

- Å Varmbadhusets gymnastiksal:
 ribbstolar
 2 st. bomställ med tillbehör
 2 » dubbelbommar

- Å Läroverkets gymnastiksal:
 1 st. matta
 1 » räck

Karlstad dag som ovan:

HUGO VALLENTIN.

Föreningens kassör.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 483.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Karlstads Gymnastikförening gjord, av herr Severin som motion upplagen framställning angående anslag till föreningens verksamhet år 1934.

Efter anteckning, att anslag till föreningen under innevarande år utgått med 1,200 kronor, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1934 bevilja Karlstads Gymnastikförening ett anslag av 1,200 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, utgå medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 100.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Karlstads Gymnastikförenings av herr Severin som motion upptagna framställning om anslag till föreningens verksamhet under år 1934.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Karlstads Barnkrubba framställning om anslag till sin verksamhet under år 1934.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Styrelsen för föreningen Karlstads barnkrubba får härmed vördsamt hemställa om ett anslag av 2,000 (två tusen) kronor för bedrivande av sin verksamhet under år 1934.

Karlstad den 21 augusti 1933.

ERIK GEDDA.

Ordförande.

Avskrift.

STYRELSEBERÄTTELSE för år 1932.

Styrelsen för Karlstads Barnkrubba får härmed avgiva följande berättelse över 1932 års verksamhet.

Under året har styrelsen hållit två ordinarie sammanträden, nämligen den 27 april och den 8 november. Ett extra föreningsmöte har hållits, ävenledes den 8 november.

Barnkrubban har under tiden $15/1$ — $20/6$ och $15/8$ — $20/12$ hållits öppen sammanlagt 237 dagar. Antalet vård dagar utgjorde 3,629, vilket gör som medeltal 15 barn dagligen.

Hälsotillståndet var under vårterminen ovanligt gott. Några fall av vattenkoppor förekommo likväl under mars månad.

Under höstterminen inträffade, dock icke under vistelsen å krubban utan i vederbörandes hem, ett fall av plötslig död hos ett 2 år gammalt barn, som tillhörde krubbans klientel. Sjukdomen ledde på några timmar till döden, och tillkallad läkare kunde därför enligt meddelande icke ställa någon säker diagnos, men symptomen pekade närmast på någon infektion i det centrala nervsystemet (menigo-encephalitis).

Influensa gick allmänt bland barnen under november månad.

Julfest hölls tisdagen den 10 januari 1933 och till denna hade inbjudits alla de barn, som under 1932 längre eller kortare tid vistats i krubban. Antalet av dessa var 32 och av dem kommo 26; de övriga 6 voro av en eller annan anledning förhindrade att närvara. För att kunna hålla denna fest hade styrelsen genom annonsering och personlig påverkan insamlat medel. Därför fattades icke heller i år stora mängder av godsaker och många nyttiga klädespersedlar, vilka antingen skänkts eller av styrelsen inköpts för en del av de penningebidrag, som influtit till festen. Till alla dem, som på ett eller annat sätt bringat barnen glädje uttalar styrelsen sitt varma tack.

Från Karlstads stad har föreningen för år 1932 åtnjutit ett anslag av 1,800:— kronor. Under året har föreningen anhållit om och beviljats dylikt anslag för innevarande år med 2,000:— kronor.

Beslutet å extra föreningsmöte den 8 november att av staden begära köpebrev å den från staden förvärvade delen av föreningens tomt har styrelsen under innevarande år bragt till verkställighet. Drätselkammaren har ock bifallit framställningen, utväxlingen av köpebrev och köpeskillingsrevers kommer att ske inom närmaste tiden.

Föreningens ekonomiska ställning vid 1932 års utgång framgår av följande räkenskapsutdrag:

Vinst- och Förlusträkning för år 1932.

<i>Utgifter:</i>		<i>Inkomster:</i>	
Löner	1,578: 38	Hyror	1,172: 04
Hushållet	1,421: 90	Dagavgifter	738: 60
Bränsle, ljus, vatten	570: —	Medlemsavgifter	280: —
Avskrivning å inventarier	77: 64	Räntor	518: 77
Diverse: rörelsen.....	292: 48	Stadens anslag.....	1,800: —
fastigheter.....	709: 99	Gåva Sandbergsfonden ...	50: —
		Julfesten.....	34: 95
			Kr. 4,594: 36
		Utgifter utöver ink.	56: 03
	<u>Kronor 4,650: 39</u>		<u>Kronor 4,650: 39</u>

Balansräkning den 31 december 1932.

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
Innestående i bank	1,131: 71	Kapitalkonto.....	30,694: 62
Obligationer	9,159: 50		
Fastigheter	19,648: 67		
Iventarier	698: 75		
Kassabehållning	55: 99		
	<u>Kronor 30,694: 62</u>		<u>Kronor 30,694: 62</u>

I tur att avgå ur styrelsen vid årsmötet äro Fru Hilda Åström, Fru Emmy Welin och Fru Märta Setterberg samt suppleanten Fru Helfrid Severin. Ny ledamot i styrelsen är att välja efter Fröken Gertrud Mæchel, som flyttat från staden.

Karlstad den 29 april 1933.

Å styrelsens vägnar:

E. GEDDA.

Lisa Pettersson.

Rätt avskrivet intyga:

T. NORD. CARL OLSSON.

Avskrift.**REVISIONSBERÄTTELSE.**

Undertecknade, som utsetts att granska Föreningen Karlstads Barnkrubbas räkenskaper och förvaltning för år 1932, avgiva efter fullgjort uppdrag följande berättelse.

Ingående balanskonto.

Kapitalkonto	30,750: 65	Wermlands Ensk. Bank...	1,108: 50
		Obligationer	9,189: 50
		Barnkrubbans fastighet...	19,648: 67
		Inventarier	703: 51
		Kassa	100: 47
	<u>Kronor 30,750: 65</u>		<u>Kronor 30,750: 65</u>

Vinst- och Förlust-Räkning.

Löner	1,578: 38	Hyror	1,172: 04
Hushållet	1,421: 90	Barnens avgifter	738: 60
Bränsle, ljus och vatten...	570: —	Medlemsavgifter	280: —
10 % avskrivn. å invent.	77: 64	Räntor	518: 77
Diverse: rörelsen.....	292: 48	Stadens anslag	1,800: —
fastigheten	709: 99	Gåva från Sandbergs fond	50: —
		Julfesten.....	34: 95
			Kr. 4,594: 36
	<u>Kronor 4,650: 39</u>	Utgifter utöver inkomster	56: 03
			<u>Kronor 4,650: 39</u>

Utgående balanskonto.

Wermlands Ensk. Bank...	1,131: 71	Kapitalkonto	30,694: 62
varav å dep.-rkn 900: —			
sparkasse 231: 71			
Obligationer	9,159: 50		
Barnkrubbans fastighet...	19,648: 67		
Inventarier	698: 75		
Kassa	55: 99		
	<u>Kronor 30,694: 62</u>		<u>Kronor 30,694: 62</u>

Föreningens räkenskaper och styrelsens protokoll äro av oss genomgångna utan anmärkning.

Vi hava undersökt, att föreningens banktillgodohavanden och obligationer äro i överensstämmelse med räkenskaperna. Obligationerna jämte två stycken depositionsbevis å tillsammans Kr. 900:— äro deponerade hos Wermlands Enskilda Banks notariatavdelning.

Fastigheten är brandförsäkrad för Kr. 35,000:— och inventarierna för Kr. 4,500:—, vilka belopp vi anse betryggande.

Å inventarierna hava avskrivits Kr. 77:64.

Då räkenskaperna äro förda med reda och omsorg och utgifterna fullständigt verifierade och revisionen i övrigt ej givit anledning till anmärkning, tillstyrka vi, att styrelsen och kassaförvaltaren beviljas full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 31 mars 1933.

A. SJÖBERG.

F. KULLMAN.

Rätt avskrivet intyga:

T. NORD. CARL OLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 484.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads Barnkrubba gjord framställning om anslag å 2,000 kronor för år 1934.

Efter överläggning i ärendet och anteckning att anslag för ändamålet under innevarande år utgått med 2,000 kronor beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads Barnkrubba anslag för år 1934 av 2,000 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 101.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över styrelsens för Karlstads Barnkrubba framställning om anslag för år 1934.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Lärarkollegiets vid folkskoleseminariet framställning om anslag till skolresor för barn vid seminariets övningsskola.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

För åren 1928—1933 ha Stadsfullmäktige efter därom gjord framställning beviljat ett årligt anslag av Etthundra (100: —) kronor till understöd åt skolresor för lärjungar vid Karlstads folkskoleseminariums övningsskola. För den förståelse Stadsfullmäktige härigenom visat uppfostringsarbetet vid seminariets övningsskola, frambär lärarkollegiet sin varma tacksamhet.

Samma skäl, som anfördes i lärarkollegiets skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 september 1927, föreligga fortfarande för anslaget utgående under år 1934. På grund härav får kollegiet vördsamt hemställa,

att Karlstads Stadsfullmäktige för år 1934 ville bevilja ett anslag av Etthundra (100: —) kronor till understöd åt skolresor för lärjungar vid Karlstads folkskoleseminariums övningsskola.

Karlstad den 25 augusti 1933.

Å Lärarkollegiets vid Karlstads folkskoleseminarium vägnar:

ALBIN OLSSON.

Bilaga A.*Utdrag ur protokoll över sammanträde med
lärarkollegiet vid Folkskoleseminariet i Karlstad
den 25 augusti 1933.*

Närvarande: Samtliga lärare utom hrr Nyreen och Sjöstrand samt fru Lilius, fröken Wåhlén och fru Warell, som voro permitterade.

§ 1.

Till att justera dagens protokoll utsågos hrr Gardell och Morin.

§ 4.

Kollegiet beslöt att avlåta följande skrivelse till Karlstads stadsfullmäktige angående anslag till understöd åt skolresor för övningsskolans lärjungar år 1934:

Karlstad som ovan.

ALBIN OLSSON.

Justeras:

ALBERT GARDELL. VALD. MORIN.

I transumerade delar rätt avskrivet intygat

Å tjänstens vägnar:

ALBIN OLSSON.

Bilaga B.

Meddelande angående skolresor vid Karlstads folkskoleseminariums
övningsskola.

Av 1933 års anslag till skolresor tilldelades 75 kronor avdelningen 6 a—5 a, som under ledning av lärare A. Söderström 9—12 juni företog en studieresa till Stockholm och Uppsala, samt 25 kronor avdelningen 4 a—3 a, som under lärare O. Dahls ledning gjorde en skolresa till Kinnekulle och trakten läromkring.

Karlstad den 25 augusti 1933.

ALBIN OLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 485.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av lärarkollegiet vid Karlstads folkskoleseminarium gjord framställning om anslag å 100 kronor till skolresor för barn vid seminariets övningsskola.

Efter överläggning beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1934 till ifrågavarande ändamål bevilja anslag av 100 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, utgå medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 102.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över lärarkollegiets vid folkskoleseminariet framställning om anslag till skolresor för barn vid seminariets övningsskola.

Häröver hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Hembygdsgillet Ungdomslags av herrar Severin och Norsell såsom motion upptagna framställning om anslag för verksamheten under år 1934.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Hembygdsgillet kan nu se tillbaka på det första tiotalet år i sin verksamhet. Under den gångna tiden har ett omfattande arbete utförts. Mellan 3—400 elever från Karlstads folkskolors högre avdelning samt fortsättnings-skolorna ha längre eller kortare tid stått under gillet inflytande. Verksamhetens syftemål har varit att söka väcka de unga till ett sunt nöjesliv i förening med god arbetsvilja. Så har övats folkdanser, idkats musik till fiol och orkester, vävts och slöjdats, varjämte en icke obetydlig studie- och utbildningsverksamhet utvecklats.

Efter dessa linjer har även under senast förflutna år ett framgångsrikt arbete bedrivits. Omkring 100-tal medlemmar ha deltagit i övningar och arbetsaftnar. Instruktion i folkdans och orkesterspel, vävnad, handarbete och träslöjd har givits under sakkunnig ledning. Diskussioner och föredragsaftnar samt en instruktionskurs i folkvisedans ha anordnats. Ett 15-tal av gillet medlemmar deltog i ungdomsledarekurs på Ingesunds folkhögskola, 5 medlemmar deltog i Nordiska bygdeungdomsstämman i Västerås, varjämte gillet i samarbete med bl. a. Värmlands nation i Uppsala stod som anordnare av och verksamt deltog uti sommarens värmländska hembygdsvecka i Karlstad. Gillet har dessutom biträtt såväl hembygdsföreningar som Mariebergsskogens friluftsmuseum med folkdansuppvisningar. Hösten 1932 firade gillet under talrik tillslutning av förutvarande äldre medlemmar sitt 10-års jubileum. Det torde ej vara överdrift att säga, att Hembygdsgillet fyller en viktig plats i vår stads ungdomsliv. I en tid, då upplösande och förråande krafter alltmer hota att uppriva grunderna för västerländskt kulturliv, torde det vara av icke ringa betydelse, att en ungdomssammanslutning finnes, som söker samla resterna av en gången tids rika kulturvärden för att på fäderneärvd grund möta den nya tidens strömningar.

Hembygdsgillet har under en följd av år mött välvillig förståelse och ovärderligt bistånd av Karlstads Stadsfullmäktige i form av årligt anslag av 300 kronor. Utan den fasta ekonomiska grund, som härigenom vunnits,

skulle verksamheten aldrig ha blivit till vad den nu är. Bifogade tablå över gilleets inkomster och utgifter visar, att verksamhetens upprätthållande i allra högsta grad alltjämt är beroende av detta understöd.

Hembygdsgillet dristar sig därför vördsamt anhålla,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja Hembygdsgillet ett anslag av 300 kronor till gilleets verksamhet under år 1934.

Karlstad den 6 september 1933.

SIGURD GUSTAVSON.

Hembygdsgilleets ordförande.

Upptages som motion:

H. SEVERIN. A. NORSELL.

Sammanställning av Hembygdsgilleets inkomster och utgifter under år 1933.

Tiden 1 jan.—31 aug.

Inkomster:

Uppvisningar o. dyl.	208: 11
Medlemmars inbetaln.	96: 70
Studieanslag	75: —
Stadsfullm. anslag	300: —
Förskotterat	79: 77

Kronor 759: 58

Utgifter:

Böcker, tidskrifter, studie- verksamhet.....	134: 35
Musikverksamhet	67: 30
Kurser, stipendium	125: —
Annonser	45: 88
Omkostnad för uppvisn.....	55: 16
Material till dräkter.....	163: 60
Övrig slöjdverksamhet	105: 66
Lokalkostnader.....	13: 30
Diverse omkostnader	49: 33

Kronor 759: 58

Tiden 1 sept.—31 dec.

Beräknade

Inkomster:	utgifter:
Medlemmars inbetalning för dräktmaterial..... 100:—	Diverse skulder att betala... 97: 75
Uthyrning av piano under sommaren 50:—	Studieverksamhet..... 25:—
Inkomst å uppvisningar..... 352: 52	Slöjdverksamhet 25:—
	Instruktion..... 75:—
	Annonser 50:—
	Hyra till folkskolestyrelsen... 100:—
	Diverse omkostnader 50:—
	Kassabristen 31 aug. 79: 77
<u>Kronor 502: 52</u>	<u>Kronor 502: 52</u>

Förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1933.

Inkomster:	Utgifter:
Uppvisningar 700:—	Studieverksamheten 150:—
Medlemmars inbet. 100:—	Musikverksamheten jämte annan instruktion 250:—
Stadsfullmäktiges anslag för 1934 300:—	Kurser, stipendium 85:—
	Slöjdverksamhet 160:—
	Lokalhyra 100:—
	Uppvisningar 100:—
	Annonser, trycksaker 80:—
	Oförutsedda utgifter 75:—
	Avbetalning å skuld 100:—
<u>Kronor 1,100:—</u>	<u>Kronor 1,100:—</u>

Hembygdsgillets *skulder* uppgingo den 31 dec. 1932 till kronor 322: 93,
beräknas enligt ovanstående vara den 31 dec. 1933 » 201: 42
och den 31 dec. 1934 » 101: 42.

Karlstad den 6 sept. 1933.

SIGURD GUSTAVSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 15 september 1933.

§ 486.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Hembygds-gilletts Ungdomslag gjord, av herrar Severin och Norsell såsom motion upptagen framställning om anslag å 300 kronor för Ungdomslagets verksamhet under år 1934.

Efter överläggning beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1934 bevilja Hembygds-gilletts Ungdomslag ett anslag av 300 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 103.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Hembygds-gilletts Ungdomslag gjord, av herrar Severin och Norsell såsom motion upptagen framställning om anslag för ungdomslagets verksamhet under år 1934.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Mariebergsskogs nämndens av herr Håkansson som motion upptagna framställning om anslag för anordnande av underhållningsprogram i Mariebergsskogen under år 1934.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Mariebergsskogs nämnden har under den tilländalupna sommaren 1933 strävat att tillfyllestgöra Mariebergsskogens tvåfaldiga uppgift att vara dels en stadspark för stadens invånare och dels ett kulturhistoriskt friluftsmuseum, tillhörande läns museet å Sandgrund. Genom anordnandet av värdiga festprogram har nämnden sökt vänja stadens invånare att besöka skogen. En synnerligen god hjälp häruti har varit det ekonomiska stöd Karlstads Stadsfullmäktige givit i form av anslag å 500 kronor i och för anordnandet av underhållningsprogram med fritt inträde. Under sommaren ha följande program anordnats med fri entré:

- 1 konsert av Kungl Värml. Regemente,
- 1 » » sångföreningen »Manhem»,
- 1 » » » »M. S.»,
- 1 » med solosång,
- 9 konserter med musikprogram.

Dessa underhållningsprogram ha dragit en kostnad av kronor 648:50.

Även för nästkommande år hoppas Mariebergsskogs nämnden på Stadsfullmäktiges välvilliga bistånd genom anslag till dylika underhållningsprogram. Det är ingen överdrift att säga, att publiktillströmningen till skogen under nu tilländalupna säsong varit bättre än förut, både beträffande antalet och de besökandes uppträdande. Härtill har givetvis de många under sommaren anordnade festprogrammen och den omfattande men även dyrbara vakt-hållningen bidragit men också i icke ringa mån de här omnämnda kommunalt understödda konserterna. Det synes alltmer bliva en god vana, att hela familjer vandra upp till skogen för att njuta av dess vackra natur och de gamla byggnadernas stämningssvärden. Härigenom fyller Mariebergsskogen en icke oväsentlig social uppgift: familjer i mindre goda ekonomiska förhållanden, som ej ha eget sommarställe, finna i Mariebergsskogen en god tillflykt under tryckande kvalmiga sommark dagar. Även ur denna synpunkt torde sålunda vara befogat, att staden genom anslag möjliggör anordnandet av god, avgiftsfri underhållning.

Mariebergsskogs nämnden har under det gångna året arbetat för att stabilisera friluftsmuseets ekonomi. Svårigheterna äro stora, då nämnden till skillnad från likartade institutioner på andra platser står helt utan anslag till den kulturhistoriska bebyggelsen. Som känt är, indrogs fr. o. m. innevarande verksamhetsår landstingets förut utgående anslag av 1,250 kr. under motivering, att Mariebergsskogen helt var en stadens angelägenhet. Nämnden vågar alltjämt hoppas på Stadsfullmäktiges bistånd och får därför vördsamt anhålla,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja Mariebergsskogs nämnden 500 kronor att under 1934 användas till avgiftsfria underhållningsprogram.

Karlstad den 7 september 1933.

För Mariebergsskogs nämnden:

SIGURD GUSTAVSON.

Ordförande.

Uptages som motion:

J. A. HÅKANSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 sept. 1933.

§ 487.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Mariebergsskogs nämnden gjord, av herr Håkansson som motion upptagen framställning om anslag för anordnande av underhållningsprogram i Mariebergsskogen under år 1934.

Med uttalande av att det begärda anslaget borde komma till användning vid tillfällen, då inträdesavgift till Mariebergsskogen icke upptoges, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja Mariebergsskogs nämnden anslag av 500 kronor under år 1934 med bestämmelse, att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 104.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Mariebergsskogs-nämndens av herr Håkansson som motion upptagna framställning om anslag för anordnande av underhållningsprogram i Mariebergsskogen under år 1934.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Slumstations av herr Olof Wästlund som motion upptagna framställning om anslag till slummens barnkoloni.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Alldenstund vi även under sommarmånaderna 1934 ämna mottaga 35 barn ut till slummens barnkoloni vid Lindås i Östra Fågelvik, våga vi, med tacksam hågkomst av det anslag av Kr. 500: —, som Herrar Stadsfullmäktige år 1933 beviljade till denna vår verksamhet, härmed vördsamt anhålla om ett anslag även för år 1934.

Barnen äro alla från fattiga hem i Karlstad, samt under skolåldern och tillhöra således dem, som ingen annan koloni tar hand om, varför vi våga hoppas att denna vår ansökan beviljas.

Karlstad den 6 september 1933.

Med utmärkt högaktning

SIGNE LÖFLING.

Slumssystemer.

Upptages som motion.

gen. Eva Blomdahl.

OLOF WÄSTLUND.

Vid mitt besök den 29 juli 1933 på slummens barnkoloni vid Gapern befanns allting i god ordning och de 37 småttingarna syntes väl hållna samt trivdes gott. Den trevliga byggnaden var väl underhållen och trädgårdsanläggningen i gott stånd, bärbuskarna buro riklig skörd. Barnen voro samlade där ute 77 dagar, från 9 juni till 25 augusti. En vecka före hemresan måste en av de små sändas till behandling på lasarettet för öroninflammation. Viktökningen utgjorde i medeltal 1,7 kilogram; högst 3,7 kilogram.

Karlstad den 6 september 1933.

ARVID HÖGSTRÖM.

Andre stadsläkare.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 488.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Frälsningsarméns Slumstation gjord, av herr Wästlund såsom motion upptagen framställning om anslag av 500 kronor till slummens barnkoloni.

Efter antecknande av att anslag till ifrågavarande barnkoloni under de senaste åren av stadsfullmäktige beviljats med nu begärt belopp, beslöt kammaren, som oaktat att räkenskaper för sistförflutna året icke kunnat framläggas, hade sig bekant, att ekonomiskt stöd för verksamheten vore behöfligt, att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för år 1934 bevilja slummens barnkoloni anslag av 500 kronor, att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 105.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads slumstations av herr Olof Wästlund som motion upptagna framställning om anslag till slummens barnkoloni, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Lönenämndens förslag till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 september 1933.

§ 15.

Sedan nämnden hos vederbörande delegationer anhållit om uppgifter, huruvida för innevarande år några förändringar ansåges erforderliga i det av stadsfullmäktige den 16 juni 1932 godkända förslaget till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler, hade nu till nämnden inkommit dylika uppgifter från samtliga av ärendet berörda delegationer; och beslöt nämnden, som icke fann skäl till avvikelser från de lämnade uppgifterna, att uppgöra och till stadsfullmäktige med hemställan om godkännande överlämna ett så lydande

Förslag till värdering av naturaförmåner och sportler år 1933.

Magistraten:

Kronokassören.....	4,800:—
Exekutionsvaktmästarna, sportler	2,500:—
Stadsfogden	700:—

Byggnadsnämnden:

Stadsarkitekten, sportler	1,500:—
Stadsingenjören, »	3,000:—

Hälsovårdsnämnden:

Förste stadsläkaren, sportler	4,000:—
Stadsveterinären, »	1,000:—
Tillsyningsmännen, »	300:—

Fattigvårdsstyrelsen:

Sysslomannen, fri bostad, värme och lyse.....	1,700:—
Vaktmästaren, » » » » »	800:—
Snickaren, » » » » »	600:—
Maskinisten, » » » » »	600:—
Sjuksköterskorna, fri bostad, lyse, värme och kost	800:—
Husmodern, » » » » »	800:—
Kokerskan, » » » » »	800:—
Tvättföreståndarinnan, » » » » »	800:—

Brandkåren:

Brandmästaren, fri bostad m. m.	1,000:—
Brandförmän och brandmän, fri beklädnad	200:—

Poliskåren:

Ordinarie och extra konstaplar vid ordningspolisen, fri beklädnad	200:—
---	-------

Flickskolan:

Föreståndarinnan, hyresersättning, fri värme och lyse	1,980:—
Vaktmästaren, fri bostad, värme och lyse	500:—

Folkskolan:

Samtliga lärare och lärarinnor, ersättning för bostad och bränsle
i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 16 juni 1932, § 106

Överläraren i östra distriktet, arvode	500: —
Överläraren i västra distriktet, arvode	400: —
Sångläraren, arvode	600: —
Trädgårdsläraren, arvode	650: —
Vaktmästarna, fri bostad, värme och lyse	500: —

Badhusstyrelsen:

Badmästaren, 1:ste, naturaförmåner	800: —
» » sportler	700: —
» 2:dre, »	600: —
Maskinisten, naturaförmåner	800: —
Baderskorna, sportler	520: —

Belysningsstyrelsen:

Gasverksföreståndaren, fri gas, koks och elektricitet	1,000: —
Belysningsingenjören, fri gas och elektricitet	300: —
Gasmästaren, fri gas, koks och elektricitet	235: —

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 489.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över lönenämndens förslag enligt dess protokoll den 6 september 1933, § 15, till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år; och beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna lönenämndens ifrågasvarande förslag.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 106.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över lönenämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år, beslöt efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna lönenämndens ifrågasvarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning angående ersättning under år 1934 åt folkskolans lärarpersonal för i lag föreskrivna naturaförmåner.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 12 juni 1933.

§ 32.

Efter därom av byggnads- och ekonominämnden avgivet förslag beslöt folkskolestyrelsen att hos stadsfullmäktige göra framställning om att författningsenligt föreskriven bostadsersättning åt folkskolepersonalen måtte under år 1934 utgå med samma belopp, som av stadsfullmäktige blivit fastställda under innevarande år, eller:

åt ordinarie folkskollärare och fast anställd slöjdlärare	1,000:—
» » folkskolläraryrinnan och fast anställd skolköksläraryrinnan	750:—
» » småskolläraryrinnan och fast anställd slöjdläraryrinnan.....	500:—

åt extra ordinarie eller vikarierande folkskollärare	600:—
» » » » » folkskollärrinna eller skol- kökslärrinna	500:—
» » » » » småskollärrinna	400:—

Tillika beslöt styrelsen, likaledes på förslag av byggnads- och ekonominämnden, att hos stadsfullmäktige hemställa om att lärarepersonalens bränsleersättning måtte till följd av sänkta vedpriser undergå en minskning och under år 1934 utgå med följande belopp:

åt ordinarie folkskollärare och fast anställd slöjdlärare...	200:—	(motsvarande belopp 1933) 220:—
» » folkskollärrinna och fast anställd skolköks- lärrinna	155:—	170:—
» » småskollärrinna och fast anställd slöjd- lärrinna	115:—	125:—
» extra ordinarie eller vikarierande lärare	115:—	125:—

Som ovan.

In fidem:

AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen onsdagen den 14 juni 1933 klockan 1 e. m.

ANDERS NORSELL.

K. F. SUNDELIUS.

AXEL EDÉN.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 september 1933.

§ 16.

Uppå remiss hade lönenämnden att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens förslag enligt dess protokoll den 12 juni 1933, § 32, angående ersättning under år 1934 åt folkskolans personal för i lag föreskrivna naturaförmåner.

Lönenämnden beslöt vid nu företagen behandling av ärendet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte besluta, att ersättning under år 1934 till folkskolans lärarpersonal för de i lag föreskrivna naturaförmåner skall utgå med de belopp, folkskolestyrelsen föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 490.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning angående ersättning under år 1934 åt folkskolans lärarpersonal för i lag föreskrivna naturaförmåner, i vilket ärende lönenämnden den 6 september 1933, § 16, avgivit utlåtande.

Kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 107.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning angående ersättning under år 1934 åt folkskolans lärarpersonal för i lag föreskrivna naturaförmåner.

Häröver hade lönenämnden och drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt beredningsutskottet, som ansåg att lärarna inom de

områden, vilka från och med den 1 januari 1934 bliva inkorporerade med staden, för nästa år böra bibehållas vid sina nuvarande förmåner i nu ifrågasvarande hänseende, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bifalla folkskolestyrelsens ifrågasvarande framställning med tillägg att de lärare, som äro anställda vid skolor belägna inom de områden av Karlstads och Grava socknar, som den 1 januari 1934 komma att inkorporeras med Karlstads stad, skola under nästkommande år tillerkännas samma förmån av fri bostad och bränsle eller den motsvarande ersättning härför, som av vederbörande skolmyndighet blivit bestämd att utgå för innevarande år.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning att pensioner måtte beviljas tre vid stadens folkskolor anställda städerskor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bilagda protokollsutdrag får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt hemställa att pension måtte beviljas trenne städerskor vid stadens folkskolor.

Karlstad den 11 mars 1933.

Å folkskolestyrelsens vägnar:

ANDERS LÖFBERG.

Ordförande.

Axel Rydborg.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 7 mars 1933.*

§ 26.

För att bereda vid stadens folkskolor anställda städerskor möjlighet att komma i åtnjutande av pension ävensom för att få de städerskor, som en längre tid tjänstgjort vid folkskolorna, och som nu uppnått så hög ålder, att de icke lämpligen längre böra bibehålla sina städersketjänster, tillerkända pension, hade byggnads- och ekonomiuämnden beslutat föreslå folkskolestyrelsen

att städerskorna Signe Pettersson, Ellen Stam och baderskan Linnéa Löfgren skola anmodas inträda såsom medlemmar i Sveriges kommunalanställdas pensionskassa;

att som villkor för anställning som städerska vid Karlstads folkskolor hädanefter skall fordras inträde i nämnda pensionskassa; samt

att hemställan hos stadsfullmäktige måtte göras om att pension måtte beviljas städerskorna Augusta Persson, Anna Johnsson och Augusta Wik, vilka varit i folkskolans tjänst resp. 24, 25 och 13 år.

Det antecknades, att, därest pension kommer att utgå med 60 % å slutlönen, som uppgår till 825:— kronor pr år, de årliga pensionerna för nämnda städerskor komma att uppgå till följande belopp:

för Augusta Persson	396:— kronor;
» Anna Johnsson	412: 50 » ;
» Augusta Wik	214: 50 » ;

Till dessa pensionsbelopp skulle dessutom komma dyrtidstillägg i enlighet med härför gällande grunder.

Folkskolestyrelsen beslöt nu i enlighet med byggnads- och ekonominämnadens sålunda avgivna förslag.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 10 mars 1933 klockan 1 e. m.

ANDERS LÖFBERG. J. A. FRIMODIG. J. WÄSTLUND.

Rätt utdraget betygår:

AXEL RYDBORG.

Pension enligt tillämpad praxis:

Augusta Persson

²⁴/₃₀-delar av 60 % å slutlönen, 825: — kronor Kr. 396: —

Anna Johnsson

²⁵/₃₀-delar av 60 % å slutlönen, 825: — kronor » 412: 50

Augusta Wik

¹³/₃₀-delar av 60 % å slutlönen, 825: — kronor » 214: 50

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 6 maj 1933.

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 september 1933.

§ 17.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning, att pensioner måtte beviljas tre städerskor vid stadens folkskolor.

Efter föredragning av handlingarna beslöt lönenämnden, som ansåg att ifrågakomna städerskor, vilka samtliga uppnått en ålder av 65 år, omedelbart borde pensioneras, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja årliga pensioner att utgå från och med den 1 oktober 1933 till följande städerskor vid folkskolorna nämligen: Augusta Persson med ett belopp av 396 kronor, Anna Johnsson med ett belopp av 412 kronor 50 öre samt Augusta Wik med ett belopp av 214 kronor 50 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 491.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av folkskolestyrelsen gjord framställning, att pensioner måtte beviljas tre vid stadens folkskolor anställda städerskor.

I ärendet hade lönenämnden avgivit yttrande enligt dess protokoll den 6 september 1933, § 17.

Efter överläggning beslöt kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bevilja ifrågavarande städerskor pensioner enligt lönenämndens förslag; samt

att till pensionskostnaderna under innevarande år anvisa anslag av 255 kronor 75 öre, att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 108.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning om att pensioner måtte beviljas tre vid stadens folkskolor anställda städerskor.

Häröver hade lönenämnden och drätselkammaren avgivit infortrade utlåtanden; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Lokalstyrelsens vid högre allmänna läroverket framställning
angående disponerande av det förslagsanslag stadsfullmäktige
den 18 maj 1933 anvisat för vissa reparations- och inred-
ningsarbeten i läroverket.**

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

I skrivelse till Fullmäktige av den 8 maj d. å. anhöll rektor vid Karlstads h. allm. läroverk på bemyndigande av lokalstyrelsen om ett förslagsanslag av 8,000:— kronor för utförande av vissa reparations- och inredningsarbeten vid läroverket, däribland anordnande av toaletter för de kvinnliga lärjungarna, vilket sistnämnda arbete enbart skulle draga en kostnad av 1,300:— å 2,100:— kronor, beroende på toaletternas förläggning. Skrivelsen slutade sålunda: »Beträffande val av lämpligaste plats för toalettanordningarna förbehåller sig styrelsen fria händer inom här nämnda kostnadsram.»

Drätselkammaren behandlade ärendet samma dag. Protokollet angående dess beslut lyder sålunda: »Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över av lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket gjord framställning om anslag för reparations- och inredningsarbeten i läroverket, avsedda att komma till utförande under sommaren 1933.

Vid granskning av handlingarna fann kammaren, med hänsyn till för handen varande förhållanden, att det nya toalettrummet lämpligast anordnades medelst en överbyggnad på gossarnas toalettrum, samt beslöt hemställa, att stadsfullmäktige för utförande av ovannämnda arbeten måtte anvisa ett förslagsanslag av 8,000:— kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.»

Beredningsutskottet hemställde den 12 maj, »att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit».

Vid sammanträde den 18 maj beslöto stadsfullmäktige sålunda: »På därom av lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket gjord framställning, varöver drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för vissa reparations- och inredningsarbeten vid läroverket anvisa ett förslagsanslag av 8,000:— kronor att, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.»

Angående toalettanordningens förläggning ha inom lokalstyrelsen två alternativ på allvar ifrågasatts, *dels* att för ändamålet aptera ett av teckningsinstitutionens nuvarande materialrum (det s. k. modellrummet), *dels* att utnyttja det utrymme, som finnes ovanför toaletterna i innersta delen av gossarnas toaletterum. Lokalstyrelsen beslöt den 19 juni att inhämta förste provinsialläkaren Elof Edlunds åsikt om vilket alternativ som ur hygienisk synpunkt vore att föredraga, och skulle det förslag komma till utförande, som av förste provinsialläkaren därvid föredroges.

D:r Edlund uttalade sig avgjort för aptering av materialrummet för avsedda ändamål (se avskrift av skrivelse av den 21 juni 1933).

Teckningslärare Meurling hänvände sig emellertid i frågan till Kungl. Skolöverstyrelsen. Av ett undervisningsråd meddelades telefonledes den 1/8, att det förefölle, som om ärendet vore hänförligt till § 213 mom. 4 av läroverksstadgan, som handlar om mindre reparationer, varigenom läroverkshusets form eller utrymme icke förändras, och vilka därför må ombesörjas av kommunalstyrelsen i samråd med rektor, om de bekostas av vederbörande kommun, i annat fall av lokalstyrelsen.

Drätselkammarens ordförande speditör J. A. Håkansson lät den 2/8, likaledes telefonledes, förstå, att han ansåg kammarens uttalande, att »det nya toaletterummet lämpligast anordnades medelst en överbyggnad på gossarnas toaletterum», såsom för lokalstyrelsen bindande, och att toaletternas förläggning till nämnda materialrum i enlighet med lokalstyrelsens beslut skulle medföra, att kostnaderna härför icke utan nytt direktiv av fullmäktige finge bestridas av de av kommunen anslagna medlen.

Med anledning av detta meddelande får jag därför hemställa,

dels att fullmäktige ville göra ett bestämt uttalande, huruvida de av kommunen för ändamålet anslagna medlen få utgå, endast för den händelse flicktoaletterna förläggas, där drätselkammaren ansett »lämpligast», eller om de utbetalas, även om lokalstyrelsen följer sin egen och förste provinsialläkarens uppfattning;

dels att fullmäktige, som beviljat framställningen om »anslag för dessa reparations- och inredningsarbeten i läroverket, *avsedda att komma till utförande under sommaren 1933*», ville medgiva, att ifrågavarande medel få utgå, trots att reparationerna av kända skäl icke medhinnas i sin helhet under sommaren, utan komma till utförande i mån av möjlighet senare i år och under loppet av nästkommande år.

Karlstad den 11 augusti 1933.

A Lokalstyrelsens vägnar:

HARRY WARELL.

Vik. Rektor.

Avskrift.FÖRSTE PROVINSIALLÄKAREN
KARLSTAD

Till Rektor vid Högre Allmänna Läroverket i Karlstad.

På begäran har jag den 20 dennes besiktigt de lokaler i läroverks-
huset, vilka föreslagits till toilett för kvinnliga elever, och får jag härmed
avgiva utlåtande angående vilket av de två förslagen, som kan givas före-
träde från hygienisk synpunkt.

Det ena förslaget avser anordnande av toiletttrum med fyra klosetter i
ett rum, som nu finnes intill teckningssalen. Detta förslag betecknas A.

Det andra förslaget avser anordnande av samma antal toiletter genom
utnyttjande av det utrymme, som finnes ovanför toiletterna i innersta delen
av gossarnas toiletttrum. Förslaget innebär bl. a. upptagande av dörr, an-
ordnande av trappa, byggande av golv m. m. på sätt härmed återgående
ritning visar. Detta förslag betecknas B.

Mot förslaget A finnes intet att erinra från hygienisk synpunkt. Toilett-
rummet får direkt dager, ventilation genom fönster och genom friskluftsintag
direkt utifrån samt evakuering i mur, tillträdet blir ostört och ljudisolering
bör bli god.

Förslaget B är från hygienisk synpunkt icke lika gott. Det giver ett
toiletttrum, som får likasom nyssnämnda tillräckligt antal klosetter och till-
räcklig golvyta. Men detta rum får endast indirekt dager, vilken även blir
onöjaktig därigenom, att det glas, som kan tänkas, måste vara skyddande
för insikt och av betryggande tjocklek vid samtidig hållfasthet. Glasets ge-
nomskinlighet kan under dylika villkor icke bli så god som önskvärt är
med hänsyn till det stora avståndet till väggfönster. Ventilationen av detta
rum kommer med all sannolikhet att bereda svårigheter. Friskluftstillför-
seln är tänkt att ske — förutom genom tillförsel från korridoren via dörr
och trappa — genom en lång trumma placerad på viss höjd av gossarnas
toiletttrum, å ena väggen. Denna trumma har att passera genom ett långt
uppvärmt rum. Huruvida någon effektiv lufttillförsel härigenom kan erhållas
utan tillhjälp av särskild mekanisk anordning exempelvis genom insugnings-
fläkt är svårt att bestämma utan ingående beräkningar. Däremot är det att
vänta att evakueringen kan bli tillräcklig. Även med relativt god ljud-
isolering kommer det sannolikt att möta svårigheter att erhålla lika god

ljudisolering här som i förslaget A. Vid anordnande av toletter inom en läroverksbyggnad för elever av skilda kön är det angeläget, att desamma för gossar och de för flickor erhålla sådan avskildhet, att elevernas uppmärksamhet icke onödigtvis fästes på ifrågavarande kroppens behov och funktioner. Förslaget B tillfredsställer ingalunda nödig hänsyn till dylika berättigade fordringar.

Från hygienisk synpunkt har förslag A så många och stora företräden framför förslag B att jag får förorda förslag A till utförande.

Karlstad den 21 juni 1933.

ELOF EDLUND.

Förste provinsialläkare.

Rätt avskrivet betygar:

HARRY WARELL.

Vik. Rektor.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Anmodad att yttra mig om anordningarna för de kvinnliga eleverna vid Högre Allm. Läroverket i Karlstad toletter, får jag hänvisa till min årsredogörelse för läsåret 1932—1933, avgiven den 27 juni 1933 — (citrat inom citationstecken):

»Flera förslag finnas; visserligen torde material-(modell)-rummet till teckningssalen bli det mest hygieniska»; men man måste betänka, att denna lokal är nödvändig såsom förvaringsrum för teckningsmaterialen och sålunda måste anses som ett allt för dyrbart utrymme. — »En god lösning kunde även ernås om lärarnas tolett flyttades över gossarnas och byggdes ovanpå deras», om också blott till halva utrymmet, så att endast *ett* av de stora fönstren mot söder i sin övre del fick tjänstgöra på lärarnas w. c., vilket även ur ordningssynpunkt vore synnerligen önskvärt. — Genom ett par fönster i mellanväggen kunde utsikt beredas över gossarnas i nedre våningen belägna pissoar. — Ökning med ett par w. c.-stolar är nog för att lärarnas nuvarande tolett skall räcka till för flickorna. — »Utrymme finnes även i souterrain — våningen mot torgsidan» i det 1869 uppförda läroverkshuset, »där lokalerna skulle komma helt ovan jord», fastän nedgången till källaren måste göras ljusare. — Om flickornas tolett placeras över gossarnas vinnes genom *hel*

skiljevägg utan fönster mot gossarnas, ordentlig isolering och den i Doktor E. Edlunds förslag A, omtalade trumman för luftintag ersättes av fönster-ventilation direkt ut mot skolgården.

Karlstad den 9 augusti 1933.

ARVID HÖGSTRÖM.

Läkare vid Karlstads Högre Allm. Läroverk.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 492.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket gjord framställning om stadsfullmäktiges uttalande angående disponerande av de medel fullmäktige den 18 maj 1933, under § 98 i protokollet, anslagit för vissa reparations- och inredningsarbeten vid läroverket, varibland inginge ett nytt toalettrum.

Under överläggningen i ärendet yrkade herr Pettersson, att kammaren måtte dels vidbliva sitt förut fattade beslut i saken med uttalande sålunda, att den funne det nya toalettrummet lämpligast böra anordnas medelst en överbyggnad på gossarnas toalettrum dels ock föreslå stadsfullmäktige att medgiva ifrågavarande anslags reserverande till kommande år.

Å andra sidan yrkade herr Ternqvist att kammaren ville tillstyrka fullmäktige att låta lokalstyrelsen avgöra, huruledes det nya toalettrummet skulle anordnas.

Efter slutad överläggning beslöt kammaren vid anställd votering hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att med uttryckligt godkännande av under ärendets tidigare behandling gjort uttalande angående anordnande av ifrågavarande toalettrum medgiva, att det för ifrågavarande reparations- och inredningsarbeten anvisade förslagsanslag av 8,000 kronor må, därest detsamma icke under löpande år toges i anspråk, reserveras till nästkommande år.

Mot beslutet reserverade sig herrar Ternqvist, Wästlund och Geijer till förmån för det av den förstnämnde under överläggningen framställda yrkandet.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 109.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över lokalstyrelsens vid högre allmänna läroverket framställning angående disponerande av det förslagsanslag stadsfullmäktige den 18 maj 1933 anvisat för vissa reparations- och inredningsarbeten i läroverket, i vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande.

Då båda de föreliggande förslagen till anordnande av ifrågakomna toaletterum finge anses tillfredsställande ur hygienisk synpunkt, men då genom rummets anordnande medelst en överbyggnad på gossarnas toalettrum i stället för enligt det andra alternativet, ett vid ritsalen beläget rum, som nu användes och för framtiden sannolikt bleve ännu mera nödvändigt, sparades för undervisnings- eller därmed jämförligt ändamål, så beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren

i ärendet föreslagit.

Mot beslutet anmälde herrar Vendel och Severin så lydande reservation:

»I likhet med säkerligen många av stadsfullmäktiges ledamöter uppfattade vi beslutet av den 18 sistlidne maj så, att lokalstyrelsen fick fria händer vid valet av ifrågavarande toalettutrymme, men med påpekande av att drätselkammaren ansåg det ena förslaget lämpligast. Då nu tydligen båda alternativen nöjaktigt giva det behövlige toalettutrymme, men lokalstyrelsens förslag otvivelaktigt har hygieniska företräden, finna vi intet skäl att desavouera en styrelse, som bättre än andra bör ha förutsättningar att bedöma frågan från skolans egen synpunkt och i vilken styrelse stadsfullmäktige insatt två förtroendemän.

Vi föreslå därför, att stadsfullmäktige ville bifalla det av reservanterna inom drätselkammaren framställda yrkandet, att lokalstyrelsen måtte få avgöra, huruledes det nya toalettrummet skall anordnas.»

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Arbetslöshetskommitténs framställning i fråga om bedrivande
av hjälpverksamhet vid arbetslöshet under återstoden
av innevarande år.**

*Utdrag av protokollet, hållet vid sammanträde
med Arbetslöshetskommittén i Karlstad den 25
augusti 1933.*

Närvarande: Herrar Kastengren, ordförande, Eliaeson, Severin, Harry Jacobson och Axel Peterson samt fru Norsell.

§ 4.

Föredrogs Statens Arbetslöshetskommissions skrivelse av den 17 augusti 1933 angående understödsverksamhet för arbetslösa från och med den 21 augusti 1933.

Se bil. § 4.

Till protokollet skulle antecknas, att den av Stadsfullmäktige beslutade utspisningen av arbetslösa ungarlar på Vänershov upphörde med den 19 juni 1933, att av för berörda ändamål i staten upptagna 10,000 kronor nu återstode 1,000 kronor och att det till hyreshjälp anslagna beloppet av 5,000 kronor ej tagits eller komme att tagas i anspråk.

Kommittén, som hade för avsikt att nu återupptaga utspisningsverksamheten på Vänershov, ansåg, att därutöver dagunderstöd i vissa fall delvis även skulle kunna utgå i penningar, varigenom vunnes, att en del arbetslösa ej såsom hittills skulle behöva anlita fattigvården.

Vidare ansåg kommittén, att dagunderstöd i vissa särskilda fall skulle kunna utgå enbart i penningar.

Tillika ville kommittén framhålla, att hyres- och uppvärmningskostnaderna m. m. för Vänershov, som användes även till värmestuga och till kommitténs expeditionslokal, borde gäldas av enbart kommunala medel, då det enligt kommitténs åsikt icke kunde anses lämpligt, att dessa kostnader inberäknades i kostnaden för själva utspisningen och på så sätt invercade på dagunderstödsbeloppet.

Efter antecknande härav och i ärendet hållen överläggning beslöt kommittén enhälligt hos Stadsfullmäktige hemställa:

1) att understödsverksamhet måtte få bedrivas under återstoden av innevarande år enligt § 45 i Kungl. Maj:ts kungörelse den 26 juni 1933 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet;

2) att till berörda ändamål anvisas i årets stat upptagna till hyreshjälp avsedda 5,000 kronor jämte ytterligare 3,000 kronor,

3) att dessa medel förklaras icke vara att anse såsom fattigvårdsunderstöd, (§ 40 i ovanberörda kungörelse)

4) att det uppdrages åt kommittén att söka statsbidrag till den föreslagna understödsverksamheten,

5) att såsom villkor för åtnjutande av dagunderstöd måtte föreskrivas skyldighet att under tid motsvarande högst två dagars arbetstid per vecka utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete, (§ 46 i förenämnda kungörelse) och

6) att till förhyrning och uppvärmning av Vänershov och till kostnader för tillsyn av ordningen inom den därstädes anordnade värmestugan m. m. måtte beviljas ett anslag av 3,000 kronor.

Som ovan.

Vid protokollet:

HARRY JACOBSON.

Justeras:

EINAR KASTENGREN.

Rätt utdraget, betygar:

HARRY JACOBSON.

Bilaga.

Till Karlstads stads arbetslöshetskommitté, Karlstad.

Arbetslöshetskommissionen har på därom av Eder gjord framställning av 3 dennes funnit skäl medgiva, att understödsverksamhet för arbetslösa må med bidrag av statsmedel bedrivas inom Eder kommun under villkor,

att kommunen för ändamålet själv anvisar medel på sätt gällande kungl. kungörelse föreskriver,

att verksamheten bedrives i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen och kommissionens givna anvisningar,

att dagunderstöden icke må överstiga

för man och hustru.....	kr.	2: 55	per dag
» barn under 16 år	»	0: 50	» »
» ensam person, som fyllt 18 år ...	»	1: 70	» »
» » » 16—17 år	»	1: —	» »
dock högst.....	»	4: 33	» » och
	»	26: —	» vecka,

att dagunderstöd må utgå till högst 90 arbetslösa personer fr. o. m. den 21 augusti tills vidare dock längst t. o. m. den 14 oktober, samt att statsbidraget utgår med 50 %.

Arbetslöshetskommissionen förväntar, att Eder kommun med det snaraste inkommer med ansökan och förslag till statskommunalt reservarbete. Stockholm den 17 augusti 1933.

För Statens Arbetslöshetskommission

SVEN SKOGH.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 september 1933.

§ 493.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över arbetslöshetskommitténs framställning i fråga om bedrivande av hjälpverksamhet vid arbetslöshet under återstoden av innevarande år.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att bifalla arbetslöshetskommitténs ifrågavarande framställning; samt

att nya erforderliga anslagsbeloppet tillhopa 6,000 kronor skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 110.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över arbetslöshetskommitténs av drätselkammaren tillstyrkta framställning i fråga om bedrivande av hjälpverksamhet vid arbetslöshet under återstoden av innevarande år, beslöt, efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens förslag till yttrande över av inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga avgivet betänkande angående gottgörelse åt statsverket och de sportelberättigade i händelse av inteckningsförnyelsernas avskaffande.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 sept. 1933.

§ 494.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över av inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga avgivet betänkande angående gottgörelse åt statsverket och de sportelberättigade i händelse av inteckningsförnyelsernas avskaffande.

Sedan riksdagen i skrivelse den 12 maj 1932 anhållit, att Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till bestämmelser om inteckningsförnyelsernas avskaffande, hade justitieministern jämlikt bemyn-

digande tillkallat borgmästaren Jakob Pettersson och häradshövdingen Sven Bellinder att såsom sakkunniga utreda frågan om den reglering av lösen- och stämpelberäkningen, som må anses erforderlig i fall av in-teckningsförnyelsernas avskaffande.

Ur nu föreliggande betänkande inhämtades, att de sakkunniga haft under övertvägande, huruvida den gottgörelse, som skäligen borde beredas staten och de sportelberättigade vid in-teckningsförnyelsernas avskaffande, skulle uttagas genom höjning av expediti-onsavgifterna i in-teckningsärenden, men att detta emellertid icke ansetts lämpligt bland annat av det skäl, att avgiften bleve lika vid större eller mindre in-teckningsbelopp.

Vidare hade föreslagits att efter förnyelseplik- tens avskaffande rätt borde medgivas innehavare av in-teckning att mot uppvisande av in-teckningshandlingen få antecknat i fastighetsboken, att han innehade handlingen, varvid lösensatsen föreslagits till en krona i varje sådant ärende. Härigenom skulle de sportelberättigade beredas något vederlag för genom förnyelsernas upphörande minskade inkomster.

De sakkunniga hava i övrigt kommit till den slutsatsen, att gottgörelse vid förnyelsernas avskaffande ej lämpligen kunde i annan form än genom kontant ersättning beredas de sportelberättigade.

Enligt verkställda beräkningar omfattande åren 1928—1932 skulle Karlstads stad i sportler mista i medeltal årligen 3,970 kronor. De sakkunniga föreslå att staden av statsmedel skulle beredas ersättning med 3,775 kronor om året, vilket belopp jämte lösen vid antecknandet om in-teckningsinnehav skulle motsvara den förlust, staden kunde beräknas lida vid in-teckningsförnyelsernas avskaffande.

Beträffande städerna skulle ersättningsbeloppen tillställas magistraten, som därefter utbetalar dem till vederbörande befattningshavare eller, såsom fallet blir i Karlstad, inlevererar ersättningen till stadens kassa.

Vad slutligen angår frågan på vad sätt gottgörelse skall beredas staten dels för den genom in-teckningsförnyelsernas avskaffande förlorade stämpelinkomsten och dels för de utgifter, som den föreslagna ersättningen åt de sportelberättigade skulle medföra för statsverket, har den lämpligaste utvägen ansetts vara en höjning av stämpelavgiften för skuldebrev, för vilka in-teckning eller betalning sökes.

Denna avgift utgår nu med 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, skuldbrevet lyder å men föreslås avgiften höjd till 40 öre för fulla 100 kronor.

Kammaren beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte förklara sig intet hava att erinra mot vare sig den av de sakkunniga föreslagna höjningen av stämpelavgiften eller den gottgörelse till staden, som föreslagits vid inteckningsförnyelsernas avskaffande.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 111.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva utlåtande över drätselkammarens förslag till yttrande över av inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga avgivet betänkande angående gottgörelse åt statsverket och de sportelberättigade i händelse av inteckningsförnyelsernas avskaffande.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till val av två suppleanter i lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket i Karlstad.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

§ 207 av »Kungl. Maj:ts förnyade stadga för rikets allmänna läroverk, given Stockholms slott den 17 mars 1933», vilken trätt i kraft den 1 juli d. å. lyder:

»Vid varje läroverk skall finnas en lokalstyrelse, bestående av läroverkets rektor såsom självskrivnen ledamot samt av följande för en tid av fyra år utsedda ledamöter, nämligen en ledamot, utsedd av vederbörande länsstyrelse, i Stockholm av överståthållareämbetet, en ledamot, som kollegiet inom sig utser, och två ledamöter, utsedda av vederbörande kommunalstyrelse. För var och en av de särskilt utsedda ledamöterna utses jämväl suppleant, likaledes för en tid av fyra år, vilken vid förfall för den ordinarie ledamoten inträder i dennes ställe. Det skall ankomma på rektor att vid uppkommande ledighet därom göra anmälan hos vederbörande länsstyrelse och kommunalstyrelse.»

Å Stadsfullmäktiges sammanträde den 18 maj i år utsågos till ledamöter i lokalstyrelsen vid läroverket för tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1937 f. lasaretsöverläkaren Per Clarholm och byggmästaren Olof Wästlund. Som suppleanter icke förekommit enligt gamla läroverksstadgan, får jag härmed anhålla om utseende av sådana.

Karlstad den 4 september 1933.

VIKTOR HAMMARBERG.

Rektor.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 113.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av två suppleanter i lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket i Karlstad för tiden till och med den 30 juni 1937, beslöt föreslå stadsfullmäktige,

att till suppleant för ledamoten Clarholm utse folkskol-
läraren Ernst Strandman och till suppleant för ledamoten
Wästlund byggmästaren C. A. Swärd.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Beredningsutskottets utlåtande över vederbörande revisorers
berättelse över verkställd granskning av Värmlands läns ar-
betsförmedlingsanstalts räkenskaper och
förvaltning under år 1934.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfull-
mäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15
september 1933.*

§ 114.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över berättelse
rörande granskning av Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper
och förvaltning under år 1932 och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för nämnda
anstalt ansvarsfrihet för den tid, revisionen avsåge.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Fru Anna Lundins sterbhusdelägares framställning ifråga om
jämkning av bestämmelserna i ett av den avlidna till
stadens förmån upprättat testamente.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 15 september 1933.*

§ 536.

Genom stadsfullmäktiges ordförande f. Lektorn Valdemar Vendel, hade
drätselkammaren redan under senare delen av år 1931 erfarit att fru Anna
Lundin, född Hardin, uti den 17 september sagda år dagtecknat testamente

förordnat att, sedan vissa legat utgått, återstoden av hennes förmögenhet skulle tillfalla staden Karlstad att på föreskrivet sätt användas.

Ifrågavarande testamente voro i de delar det berörde Karlstads stad eller därvarande inrättningar så lydande:

TESTAMENTE.

Med upphävande av samtliga utav mig tidigare upprättade testamenteriska dispositioner förordnar jag härigenom följande vara min yttersta vilja och testamente med avseende å min kvarlåtenskap.

2:o

Till Kyrkorådet i Karlstad skola inbetalas Femhundra (500) kronor, varav den årliga räntan skall användas till förskönande av mina föräldrars grav i Karlstad.

3:o

Till Högre Allmänna Läroverket i Karlstad skall under benämning »Anna Lundins, född Hardin, stipendiefond» överlämnas Femtusen (5,000) kronor. Den årliga räntan härå skall varje år användas till stipendium åt någon begåvad yngling vid läroverket, helst sådan som ägnar botanik och zoologi speciellt intresse.

9:o

Sedan ovanstående kontanta legat utgått, skall hela återstoden av förmögenheten tillfalla staden Karlstad att användas efter nedanstående anvisningar.

Ett belopp å 25,000:— (tjugofemtusen) skall disponeras till prydnad av stora torget med en fontän, omgiven av planteringar, vilket arbete jag önskar skall utföras efter förslag av någon yngre begåvad konstnär, varvid denne bör taga antiken till förebild.

Mina systerdöttrar Ingrid Gullbransson och Kerstin Widegren, Göteborg, skola vardera erhålla en årlig livränta av Femhundra (500) kronor.

I staden Karlstad skall byggas ett särskilt för ändamålet avpassat ålderdomshem till beredande av bostad mot billig hyra åt ensamma, obemedlade, äldre fruntimmer, företrädesvis sådana, som sett bättre dagar. »Minnet» får ej byggas i »Funkis» utan i enkel Herrgårdsstil av sten.

I spetsen för hemmet, som torde kallas »Carl och Anna Lundins Minne» eller »Minnet», som det bör kallas, skall finnas en styrelse av flera personer, varav två utses av stadsfullmäktige och två av kyrkorådet. Domprosten i Karlstad skall alltid vara självskriven såsom femte ledamot och ordförande i styrelsen.

För hemmets framtida underhåll bör avsättas ett belopp av Tiotusen (10,000) kronor, varå räntan och överskott av hyresmedel även torde reserveras för samma ändamål.

Hela donationen skall förvaltas av stadsfullmäktige och kyrkorådet i Karlstad gemensamt och torde uppförandet av »Minnet» företagas så fort som möjligt.

10:o

Skulle någon av de i detta testamente omförmälda personer hava avlidit före mig, skall respektive legat förfalla och således icke utgå, utan skola resp. belopp tillfalla det i mom. 9 i detta testamente omförmälda »Minnet».

12:o

Beträffande mitt lösörebo förordnar jag:

b) min systerdotter Ingrid Gullbransson, Göteborg, erhåller från salen skrivbord med uppsats, trymå, golvhylla med skåp, runda bord och två höga ekstolar samt stora tavlan av Norrman med smal ram, vilken tavla vid hennes frånfälle övergår till Museet i Karlstad.

c) Museet i Karlstad erhåller antika klaffsekretären, den kupiga antika byrån, 3 st. av Norrmans stora tavlor, som hänga i salongen samt hela japanska och kinesiska samlingen i porslin och brons, utom den blå ostindiska krukans, som tillfaller fru Viva Leijon,

14:o

Till utredningsman i mitt bo och verkställare av detta mitt testamente förordnar jag Stockholms Enskilda Banks Notariatavdelning i Stockholm, åt vilken jag förty uppdraget att föranstalta om bouppteckning och arvskifte, att bevaka detta testamente, att indriva boets fordringar samt uppbära och

kvittera alla boets utestående medel samt att i alla förekommande fall, jämväl inför domstolar, exekutiva och andra ämbetsmyndigheter anhängiggöra, utföra och bevaka boets talan.

Södertälje den 17 september 1931.

ANNA LUNDIN.

Att grosshandlaren Carl Johan Lundins änka, fru Anna Elisabet Lundin, född Hardin, vilken vi personligen känna, denna dag med sunt och fullt förstånd och av fri vilja förklarar förestående förordnande utgöra hennes yttersta vilja och testamente samt detsamma egenhändigt underskrivit, intygas av oss undertecknade, särskilt anmodade och på en gång närvarande vittnen.

Södertälje som ovan.

Namnunderskrift.

Namnunderskrift.

(Oläsligt namn.)

(Oläsligt namn.)

För ifrågavarande donation hade kammaren för sin del till fru Lundin låtit framföra uttrycken för sin tacksamhet samt översänt alternativa ritningar och förslag till uppförande av i testamentet omförmälda hem för den händelse fru Lundin ville uttala någon önskan i saken. Under hållna överläggningar hade fru Lundin förklarad att hon ville ändra testamentet så att omnämnda beloppet, 25,000 kronor, för en fontän å Stora Torget i stället skulle få användas för anordnande av en dylik vid det planerade hemmet. Någon ändring i testamentet i detta hänseende hade emellertid såvitt kammaren hade sig bekant, icke blivit vidtagen.

Sedan fru Lundin den 10 juli 1933 avlidit, hade från hovrättsrådet Hugo Leijon såsom befullmäktigat ombud för sterbhusdelägarna inkommit så lydande handlingar:

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed får jag vördsamt överlämna bilagda till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad gjorda framställning under anhållan, att Drätselkammaren ville skyndsammast behandla densamma och med tillstyrkan överlämna den till Herrar Stadsfullmäktige.

Under förutsättning, att staden tillmötesgår sterbhusdelägarnas efter Änkefru Anna Lundin ifrågavarande framställning, förklarar jag sterbhusdelägarna, vilka samtliga jag enligt i avskrift bilagda fullmakter företräder, beredda att medgiva sådan jämkning i föreskriften beträffande dispositionen av det i Änkefru Anna Lundins testamente särskilt omförmälda beloppet å Kr. 25,000:—, att staden, vilken det åligger att använda nyss omförmälda 25,000 kr. för det i testamentet angivna syftet, må äga fria händer i ayseende på tid och plats för förordnandets verkställande i denna del.

Stockholm den 14 september 1933.

HUGO LEIJON.

Till Herrar Stadsfullmäktige i staden Karlstad.

Genom ett den 17 september 1931 upprättat testamente har Änkefru Anna Lundin, född Hardin, förordnat, att sedan vissa närmare angivna kontanta legat utgått, återstoden av hennes förmögenhet skulle tillfalla staden Karlstad, att disponeras efter i testamentet lämnade anvisningar och med skyldighet för staden bl. a. att till envar av systerdöttrarna Kerstin Widegren och Ingrid Gullbransson utgiva en årlig livränta å 500:— kr.

Änkefru Lundin avled den 10 sistlidne juli och efterlämnade jämte sistnämnda systerdöttrar och övriga sterbhusdelägare jämväl en broder, Ingenjören Martin Hardin. Bouppteckningen efter henne torde komma att utvisa en behållning icke understigande 375,000:— kr. Då summan av ovan nämnda legat uppgår till allenast 27,000:— kr., kommer följaktligen stadens andel i kvarlåtenskapen att i runt tal belöpa sig till Trehundrafemtiotusen kronor, varifrån emellertid avgår det oskiftade boet åvilande arvsskatt, i runt tal beräknad till 100,000:— kronor.

Ovannämnda broder, sedan åtskilliga år bosatt i Paris, är född i Karlstad den 3 april 1857 och sålunda mer än 76 år gammal. Under ett strävsamt och idogt arbete samlade han under sin mannaålders fulla kraft ett visst kapital och ansåg sig härigenom på ett betryggande sätt sörja för sin ålderdom. Emellertid kom den svåra finanskraschen efter världskrigets slut, och i likhet med vad fallet varit beträffande ett oräkneligt antal andra personer gick hans sparade kapital förlorat, och Hardin braktes till ruinens brant. Under det sistförflutna decenniet, då för övrigt på grund av hans

höga ålder förvärvsmöjligheten varit praktiskt taget utesluten eller i varje fall ytterst obetydlig, har hans existens varit i hög grad prekär och i större eller mindre grad beroende av medmänniskors goda vilja. Att här ingå i vidare detaljer härutinnan torde måhända icke vara nödvändigt. Det sagda synes emellertid vara tillfyllest för att envar må förstå, att Hardin är i trängande behov av ekonomiskt understöd. Vid sådant förhållande, och då nu genom hans systers bortgång hans födelsestad såsom universell testamentstaggare efter henne erhållit ett betydande kapital, våga sterbhusdelägarna härmed vördsamt hemställa, att staden av sålunda donerade medel tillerkänner Ingeniör Martin Hardin en årlig livränta å 2,000: — kronor att utbetalas kvar-talsvis i förskott med 500: — kr., räknat fr. o. m. den 1 nästkommande oktober.

Enligt testamentet åligger det vidare staden på sätt ovan nämnts att till envar av ovannämnda två systerdöttrar utgiva livräntor å 500: — kr. årligen. Dessa systerdöttrar, båda ogifta, befinna sig i 58 resp. 53 årsåldern. Den äldsta har hela sitt liv varit sjuklig. Denna systerdotter, som aldrig haft egna förvärvsmöjligheter och saknar eget kapital, har sammanbott med sin moder till dennas för ett par år sedan timade död. Hon har därigenom och genom de understöd hon av vänner och genom vänners bemedling gång efter annan erhållit aldrig lidit direkt nöd, ehuru hennes omständigheter ständigt varit mycket blygsamma och framför allt osäkra. Den andra av de här ifrågavarande systerdöttrarna, vilka båda äro halvsysstrar, har haft plats som handarbetslärarinna, från vilken tjänst hon emellertid på grund av sjukdom varit tjänstledig under senaste läsår. Ehuru jämväl hon saknar eget kapital, torde likväl hennes ekonomiska situation, under förutsättning att hon återvinner sin hälsa, kunna bedömas något gynnsammare än halvsystemens. Genom att halvsyskonen efter moderns död bott tillsammans, ha deras utgifter kunnat nedbringas till ett minimum. Uppenbart torde emellertid vara, att, även om hänsyn toges till de i testamentet stipulerade livräntorna, framtiden för dem båda måste te sig mycket mörk och i högsta grad osäker. Sterbhusdelägarna vädja därför till staden att beakta jämväl dessas behjärtansvärda situation och hemställa, att staden godkänner sådan ökning av ifrågavarande livräntor, att envar av Kerstin Widegren och Ingrid Gullbransson erhåller en årlig livränta å 1,200: — kr. att utbetalas fr. o. m. dödsdagen.

Slutligen hemställa sterbhusdelägarna, att Herrar Stadsfullmäktige ville utse en å två representanter med bemyndigande att å stadens vägnar träffa uppgörelse med sterbhusdelägarna i denna framställnings syfte och därvid jämväl underteckna och godkänna nödiga handlingar och blivande skiftesinstrument.

Stockholm den 14 september 1933.

För ÄNKEFRU ANNA LUNDINS STERBHUS:

Martin Hardin.

*Karin Hessle,
född Rhodin.*

Kerstin Widegren.

Ingrid Gullbransson.

*Viva Leijon,
född Rhodin.*

*Anna Bohres,
född Widegren.*

Sune Widegren.

Samtliga genom

HUGO LEIJON.

Enligt i avskrift bilagda fullmakter.

Kammaren, som förutom andra skäl för de ifrågasatta jämkningarna i testamentsbestämmelserna, funne det vara värdefullt att testamentet utan klander godkändes av sterbhusdelägarna, beslöt föreslå stadsfullmäktige, att med uttalande av sin tacksamhet för donationen, besluta,

att under angivna förutsättningar bifalla ovanintagna av fru Lundins sterbhusdelägare gjorda framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 115.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över fru Anna Lundins sterbhusdelägars framställning i fråga om jämkning av bestämmelserna i ett av den avlidna till stadens förmån upprättat testamente, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet samt bemyndiga f. lektorn V. Vendel och speditören J. A. Håkansson att å stadens vägnar träffa närmare uppgörelse med sterbhusdelägarna och därvid jämväl underteckna och godkänna erforderliga handlingar och arvskiftesinstrument ävensom vidtaga alla övriga i ärendet erforderliga åtgärder.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens skrivelse och protokoll med överlämnande av inkomna ansökningar till ledigförklarade stadsnotarietjänsten vid rådhusrätten och magistraten i Karlstad.

Till Stadsfullmäktige.

Magistraten får härmed överlämna från samtliga sökande till ledigförklarade stadsnotarietjänsten vid Rådhusrätten och Magistraten i Karlstad inkomna ansökningar jämte en tablå, utvisande de sökandes huvudsakliga meriter.

Alla ansökningar hava inkommit inom den anslagna tiden. Alla sökandena äro kompetenta.

De sökande äro efter den ordning, i vilken ansökningarna inkommit:

Gustav Palmér,
Einar Häckner,
Georg Lindeblad,
Georg Noréen,
Rolf Mæchel,
Helge Ericsson,
Erik Vinberg,
Erik Persson,
Carl Janssen,
Nils Löfgren samt
Carl Elof Lindgren.

Av de sökande böra såsom mest meriterade anses:

Erik Vinberg,
Carl Elof Lindgren,
Rolf Mæchel

i nu nämnd ordning.

Av dessa tre sistnämnda vill Magistraten till tjänstens erhållande föreslå t. f. stadsnotarien Carl Elof Lindgren såsom den med hänsyn till föregående tjänstgöring och i övrigt för ifrågavarande tjänst mest lämpade.

Magistraten anhåller om omedelbar remiss av ärendet till Beredningsutskottet, så att valet av ordinarie innehavare av ifrågavarande tjänst måtte kunna så snart som möjligt företagas.

Karlstad den 1 september 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokollet, hållet hos Magistraten i Karlstad den 1 september 1933.

§ 457.

I ärendet angående tillsättning av stadsnotarietjänsten vid Rådhusrätten och Magistraten sammanträdde Magistraten till överläggning, därvid rådmannen Berg yttrade:

»Då på sin tid inom magistraten höllos förberedande överläggningar angående de ändringar i arbetsordningen, som betingades av tredje rådmans-tjänstens omändring till en stadsnotarietjänst, uttalades till en början den uppfattningen, att stadsnotarietjänsten helst borde, i likhet med vad som är fallet i en del andra städer, tillsättas ej av stadsfullmäktige, utan av magistraten. I känslan av att ett dylikt förslag ej skulle vinna något gehör, slopades emellertid så gott som genast denna tanke, och i stället föreslogs, att magistraten skulle äga upprätta ett förslag, upptagande tre bland de sökande, inom vilket förslag stadsfullmäktige hade att utse en. Ej heller detta förslag vann något beaktande, och i arbetsordningen kom ej ens att inflyta någon bestämmelse om att magistraten ägde att avgiva förord för någon av de sökande. Självfallet är, att magistraten även utan en dylik bestämmelse har full rätt att lämna förord, vilket jämväl skedde, då tjänsten första gången tillsattes. Valet kom emellertid att stå, ej mellan den av magistraten förordade och någon eller några av hans medsökande, utan mellan två av hans medsökande.

Av vad jag anfört synes mig kunna dragas den slutsatsen, att stadsfullmäktige i och med formuleringen av bestämmelsen om tjänstetillsättning avsett, att den granskning av ansökningshandlingarna, som väl enligt sakens natur får anses åligga magistraten, skulle inskränka sig till att utmyнна i ett yttrande om sökandenas *formella* kompetens över huvud taget eller på sin höjd i en gradering av denna kompetens, så långt en sådan gradering kan anses lämplig och erforderlig. Med denna ståndpunkt finner jag sålunda magistraten icke böra i denna ordning avgiva särskilt förord för någon av de sökande, magistratens ordförande givetvis obetaget att inför stadsfullmäktige vid valet framföra sina synpunkter.

Då magistratens majoritet icke delat min nu angivna uppfattning, utan ansett förord böra lämnas, vill jag, som i övrigt ej har något att erinra mot magistratens yttrande, i nu berörda avseende uttala följande:

Sedan magistraten, då stadsnotarietjänsten förra gången skulle tillsättas, avgav sitt förord för e. o. notarien Rolf Mæchel, har intet inträffat, som varit ägnat att ändra min mening om hans lämplighet.

Enligt det tjänstgöringsbetyg, som av magistraten lämnats t. f. stadsnotarien Carl Elof Lindgren och i vars utfärdande jag tagit del, har jämväl Lindgren ådagalagt sådana egenskaper, som skulle göra honom väl skickad till tjänstens erhållande.

Ehuru vissa sökande synas äga större formella meriter än de nu nämnda anser jag mig med hänsyn till min personliga kännedom om sökandena Mæchel och Lindgren kunna beteckna dem såsom mest, och inbördes lika, förtjänta att vid valet komma i åtanke.»

Borgmästaren Lundblad och rådmannen Jacobson förenade sig om följande yttrande och förslag:

»Till Stadsfullmäktige.

Magistraten får härmed överlämna från samtliga sökande till ledigförklarade stadsnotariatetjänsten vid Rådhusrätten och Magistraten i Karlstad inkomna ansökningar jämte en tablå, utvisande de sökandes huvudsakliga meriter.

Alla ansökningar hava inkommit inom den anslagna tiden. Alla sökandena äro kompetenta.

De sökande äro efter den ordning, i vilken ansökningarna inkommit:

Gustav Palmér,
Einar Häckner,
Georg Lindeblad,
Georg Noréen,
Rolf Mæchel,
Helge Ericsson,
Erik Vinberg,
Erik Persson,
Carl Janssen,
Nils Löfgren samt
Carl Elof Lindgren.

Av de sökande böra såsom mest meriterade anses:

Erik Vinberg,
Carl Elof Lindgren,
Rolf Mæchel

i nu nämnd ordning.

Av dessa tre sistnämnda vill Magistraten till tjänstens erhållande föreslå t. f. stadsnotarien Carl Elof Lindgren såsom den med hänsyn till föregående tjänstgöring och i övrigt för ifrågavarande tjänst mest lämpade.

Magistraten anhåller om omedelbar remiss av ärendet till Beredningsutskottet, så att valet av ordinarie innehavare av ifrågavarande tjänst måtte kunna så snart som möjligt företagas.»

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Tablå, utvisande sökandenas till stads-

Namn	Domareämbete på landet	Rådhusrättstjänstgöring
1. Gustaf Palmér född den 26 maj 1899	99 dagar. 3 allmänna tingssammanträden.	Några dagar i Eskilstuna ledamot av Rådhusrätten
2. Einar Häckner född den 12 febr. 1893	91 dagar. Allm. tings- sammanträden 12 d.	
3. Georg Lindeblad född den 7 mars 1896	86 dagar. 3 allmänna tingssammanträden.	<i>Rådman</i> i Eskilstuna 1 år 4 mån. 10 dagar. <i>Polismästare</i> där 3 mån. 17 dagar. <i>Borgmästare</i> i Norrtälje c:a 4 mån.
4. Georg Noréen född den 17 maj 1905	90 dagar. 3 allmänna tingssammanträden.	
5. Rolf Mæchel född den 4 april 1897	144 dagar. 5 allm. tingssammanträden.	<i>Rådman</i> 1 år 2 mån. 2 dagar och <i>stadsnotarie</i> 2 mån. 21 dagar i Karlstad. <i>Assessor</i> 8 mån. 11 dagar och <i>inskrivningsnotarie</i> 5 mån. i Stockholm.
6. Helge Ericsson född den 18 sept. 1904	131 dagar. 3 allm. tingssammanträden.	<i>Borgmästare</i> i Ulricehamn 6 mån. 2 dagar. <i>Rådman</i> i Borås och Kalmar 11 mån. 6 dagar.
7. Erik Vinberg född den 14 sept. 1900	2 år 27 dagar. 14 allm. tingssammanträden.	<i>Borgmästare</i> i Eksjö 1 månad 15 dagar. <i>Rådman</i> 8 dagar.
8. Erik Persson född den	34 dagar. 3 allmänna tingssammanträden.	
9. Carl Janssen född den 14 febr. 1900	11 mån. 4 dagar. 12 allmänna tings- sammanträden.	<i>Borgmästare</i> i Ulricehamn 17 dagar; i Piteå 25 dagar. <i>Rådman</i> i Kalmar 4 mån. 22 dagar.
10. Nils Gustaf Löfgren född den 11 sept. 1903	2 mån. 7 dagar. 3 allm. tingssammanträden	<i>Stadsnotarie</i> i Karlstad 2 mån. 25 dagar.
11. Carl Elof Lindgren född den 29 aug. 1899	209 dagar. 7 allm. tingssammanträden.	<i>Borgmästare</i> i Falköping 1 mån. 14 dagar. <i>Rådman</i> i Jönköping, Uppsala, Västerås och Karlstad 2 år 5 mån 10 dagar. <i>Assessor</i> i Västerås 4 månader 13 dagar. <i>Stadsnotarie</i> i Karlstad 2 mån. 1 dag. <i>Polismästare</i> i Uppsala 1 mån. 10 dagar.

notarietjänsten huvudsakliga meriter.

Hovrättsmeriter	Diverse övriga meriter
	Biträdande stadsombudsman i Eskilstuna sedan 1 juni 1931.
Biträdande fiskal 11 mån. Fiskal 1 år 6 mån. 24 dagar advokatfiskal. 6 dagar assessor.	Stadsfiskal i Karlshamn sedan 19 juli 1928. Stadsfullmäktiges sekreterare i Karlshamn sedan 1 juni 1929.
	Stadskanslist 4 mån. 20 dagar.
	Amanuens vid domkapitlet i Karlstad 5 mån.
Biträdande fiskal, fiskal, referentfiskal och advokatfiskal 3 år 1 mån. 9 dagar. Assessor 5 dagar.	
Fiskal 10 mån. 27 dagar.	Handelshögskola.
	e. Länsnotarie 1 år 11 mån. 9 d. med åtskilliga förordnanden å olika poster inom länsstyrelse.
Fiskal 3 mån. 5 dagar.	Vid protokollet i hovrätt c:a 3 år.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 september 1933.

§ 116.

Sedan magistraten till stadsfullmäktige överlämnat inkomna ansökningar till ledigförklarade stadsnotarietjänsten vid rådhusrätten och magistraten i Karlstad beslöt utskottet hemställa,

allt stadsfullmäktige måtte företaga ifrågavarande val å sitt ordinarie sammanträde innevarande september månad.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 19 Oktober

N:o 12.

Drätselkammarens förslag till utlåtande över betänkande angående revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 2 oktober 1933.*

§ 574.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över förslag angående revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse.

Ur förslaget antecknades, att detsamma hänförde sig allenast till bestämmelserna om valdag vid landstingsmannaval, nya stadganden angående fullgjord skattebetalning såsom behörighetsvillkor för kommunala förtroendeuppdrag samt frågan om kommunala förtroendemäns ansvar.

I fråga om valdag vid landstingsmannaval vore nu stadgat, att dessa i stad skola förrättas tredje söndagen i september månad eller, därest magistraten så beslutar, närmast därefter infallande lördag. Beslutar emellertid stadsfullmäktige med två tredjedels majoritet därom, må dock valet utsättas till annan dag i september månad.

Då för ett snabbt bekantgörande av valutgången det vore önskvärt, att valen hållas å samma dag inom hela riket innehåller nu ifrågavarande förslag stadgande om, att valen skola förrättas den tredje söndagen i september månad, såvida magistraten icke beslutar att valet i stället skall äga rum dagen närmast före nämnda dag.

I detta sammanhang kan erinras om att principen om gemensam valdag gäller för val till riksdagens andra kammare med dispens emellertid för städerna Stockholm och Göteborg, som efter Kungl. Maj:ts medgivande må förrätta valet å fredagen före allmänna valdagen.

Beträffande kravet på fullgjord skattebetalning såsom behörighetsvillkor för kommunala förtroendeuppdrag, så föreslås vidare, att i 13 § av lag om kommunalstyrelse i stad skall införas följande nya bestämmelse:

»Stadsfullmäktige kan ej den vara, som:

d) häftar för honom påförda utskylder till kommunen, vilka förfallit till betalning under något av de tre sistförflutna kalenderåren.»

Såsom skäl för den nya lagbestämmelsen har anförts, att det torde böra anses såsom en rimlig fordran, att de, som erhålla kommunala förtroendeuppdrag, hava det samhällsintresse och det ekonomiska oberoende, att de för egen del både vilja och kunna fullgöra de åligganden till kommunen, som de ålägga och utkräva av andra.

Vidkommande kommunala förtroendemäns ansvar föreslås beträffande stad, att drätselkammarens ledamöter skola vara gemensamt ansvariga efter huvudtalet för de medel, drätselkammaren har under sin förvaltning ävensom för säkerhetshandlingar, mot vilkas antaglighet icke anmärkning gjorts till protokollet.

Förslaget innebär ett reglerande i lag av bestämmelser om ansvarighet, som torde finnas intagna i de ojämförligt flesta drätselkammares reglementen.

Efter överläggning beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte förklara sig intet hava att erinra mot att ifrågavarande förslag lades till grund för en revision av nu gällande kommunallagar.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 119.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens förslag till utlåtande över betänkande angående revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning att visst belopp av det av landstingets förvaltningsutskott beviljade bidrag till bekämpande av oförvållad arbetslöshet inom staden må få användas till makadamslagning.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 oktober 1933.

§ 579.

Sedan Värmlands läns landstings förvaltningsutskott såsom bidrag till bekämpande av oförvållad arbetslöshet inom staden till stads-kassan inlevererat ett belopp av tillhopa 10,000 kronor, varav 6,000 kronor såsom lån och 4,000 kronor utan återbetalningsskyldighet och stadsfullmäktige den 20 april 1933 av det sålunda inlutna bidraget anvisat 6,000 kronor till strandskoningar, så beslöt nu kammaren på förslag av byggnadschefen och efter hållen överläggning hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte besluta att återstoden, 4,000 kronor, av ifrågavarande bidrag skall för beredande av arbete användas till makadamslagning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 120.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning att visst belopp av det av landstingets förvaltningsutskott beviljade bidrag för bekämpande av oförvållad arbetslöshet inom staden må få för beredande av arbete användas till makadamslagning, beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag för dels byggande av bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta, dels ock om- och nybyggnad av del av allmänna vägen Karlstad—Kristinehamn genom anordnande av tillfartsvägar till nämnda bro samt därav betingade rensningsarbeten i älven och strandskoning å norra stranden.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 oktober 1933.

§ 580.

Stadsfullmäktige hade den 4 augusti 1933, såsom § 132 i då hållet protokoll med tillhörande handlingar närmare utvisar, godkänt uppgjort förslag omfattande dels byggande av ny bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta för en beräknad kostnad av 350,000 kronor, dels ock om- och nybyggnad av del av allmänna vägen Karlstad—Kristinehamn genom anord-

nande av tillfartsvägar till nämnda bro samt därav betingade rensningsarbeten i älven och strandskoning å norra stranden för en beräknad kostnad av 487,000 kronor.

I sammanhang härmed hade fullmäktige bemyndigat drätselkammaren att till kostnaderna för företagen söka statsbidrag hos Kungl. Maj:t beträffande brobyggnaden och hos Statens Arbetslöshetskommission i vad avsåge tillfartsvägarna och övriga arbeten.

Vidare hade fullmäktige vid sagda tillfälle uppdragit åt kammaren att framdeles inkomma med förslag angående anskaffning av de medel, vilka utöver det statsbidrag, som kunde komma att erhållas, bleve erforderliga för ifrågavarande företag.

Sedan kammaren jämlikt ovan nämnda bemyndigande uti skrivelse den 8 augusti 1933 anhållit om statsbidrag, så hade meddelanden denna dag ingått att sådant bidrag beviljats med 50 procent av kostnaderna för själva *brobyggnaden*, dock högst 175,000 kronor, samt med 85 procent av de verifierade totalkostnaderna för *tillfartsvägarna och övriga arbeten*.

Vidare hade beträffande *brobyggnaden* Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen bemyndigats, att med staden upprätta kontrakt om de närmare villkoren för statsbidragets åtnjutande, pröva entreprenadanbud rörande arbetet samt meddela de föreskrifter angående kontroll å och ledning av arbetet, som av styrelsen kunna finnas erforderliga, skolande i övrigt beträffande bidraget i denna del i tillämpliga delar lända till efterrättelse de villkor och bestämmelser, som gälla beträffande statsbidrag till förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator i städerna.

I fråga om *tillfartsvägarna och övriga arbeten* hade medgivits, att detta företag finge komma till utförande såsom statskommunalt reservarbete med tillämpande av de föreskrifter, som därom gälla.

Då statsbidragets storlek i de särskilda fallen nu blivit bestämt, ville drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige måtte anvisa de belopp, som utöver de beviljade statsbidragen, bleve erforderliga till företagens utförande, nämligen för brobyggnaden 175,000 kronor och för tillfartsvägarna och vad därmed ägde samband 73,050 kronor.

Kammaren ville tillika föreslå, att av de medel, som blivit disponibla genom att stadsfullmäktige den 18 juni 1931. upphävt sitt beslut av den 17 februari 1927 om att av tillgängliga medel teckna aktier till ett belopp av 350,000 kronor uti ett blivande järnvägsaktiebolag för byggande och trafike-

rande av smalspårig järnväg i Klarälvsdalen, måtte få användas 175,000 kronor för nu ifrågavarande brobyggnad, vilken komme att i högsta grad förbättra kommunikationerna till staden samt sålunda, särskilt med hänsyn till transportmedlens förändring och utveckling, finge anses, åtminstone till någon del motsvara, vad som åsyftats med ovanberörda aktieteckning.

Då arbetet med tillfartsvägarna väsentligt komme att höja värdet av den staden tillhöriga å norra stadsområdet belägna donationsjorden och vidare genom den planerade utfyllningen å strandområdet innanför nya strandskoningen värdefull mark i betydande utsträckning kunde utnyttjas så funne kammaren skäl föreligga, att för detta företag erforderliga beloppet, 73,050 kronor, finge bestridas ur den fond, som bildats vid försäljning av donationsjord, vid vilket förhållande den nytillkomna marken skulle ikläda sig donationsjords natur.

På grund av vad ovan och vid ärendets behandling tidigare anförts angående nu ifrågavarande företags nytta för staden, så beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att omedelbart igångsätta och sedermera slutföra ifrågavarande båda företag avseende brobyggnad och tillfartsvägar m. m.;

att därvid skola iakttagas de villkor och föreskrifter, som komma att gälla för utbekommande av de statsbidrag, som beviljats till ett vart av företagen;

att bevilja anslag av 175,000 kronor till kostnaderna för själva brobyggnaden med bestämmelse, att beloppet skall bestridas av de medel, som blivit avsatta men icke använda för tecknande av aktier i ett planerat järnvägsaktiebolag för byggande och trafikerande av en smalspårig järnväg i Klarälvsdalen;

att bevilja anslag av 73,050 kronor till kostnaderna för tillfartsvägarna och därav betingade arbeten i älven med bestämmelse, att beloppet skall bestridas ur den fond, som bildats vid försäljning av donationsjord;

att hos Kungl. Maj:t söka tillstånd att få i nu nämnd utsträckning använda medel ur nyssberörda fond; samt

all bemyndiga drätselkammaren att ingå de avtal och överenskommelser, som för företagens utförande bliva erforderliga ävensom vidtaga alla övriga åtgärder i ärendet.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 121.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för *dels* byggande av bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta, *dels* ock om- och nybyggnad av del av allmänna vägen Karlstad—Kristinehamn genom anordnande av tillfartsvägar till nämnda bro samt därav betingade rensningsarbeten i älven och strandskoning å norra stranden.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drättselkammarens framställning angående lån ur »Karlstads stads olycksfallsförsäkringsfond» till ett antal hos Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen anställda arbetare för inbetalande av i bolaget tecknade preferensaktier.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 9 oktober 1933.

§ 581.

Sedan någon tid tillbaka hade Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen haft svårigheter att uppehålla driften vid sina industriella anläggningar å Orrholmen och Bergholmen gå grund av brist på likvida medel.

Då vid driftens nedläggande arbetare och tjänstemän till ett antal av omkring 235 skulle bli arbetslösa och staden nödgas i en eller annan form bispringa dem, hade, på föranledande från bolagets och dess arbetares sida, under innevarande år förhandlingar vid upprepade tillfällen blivit förda mellan kammaren och representanter för bolaget och arbetarna samt vissa kreditinrättningar om ekonomiskt stöd åt bolaget för möjliggörande av verksamhetens uppehållande. Därvid hade olika möjligheter övervägts men hade någon framkomlig utväg icke kunnat ernås.

Då bolaget emellertid numera träffat sådana överenskommelser med de kreditgivande inrättningarna om avskrivning av fordringar m. m., att utsikter föreläge för bolaget, att efter rekonstruktion fortsätta verksamheten, hade plan om sådan rekonstruktion blivit upprättad, därvid bland annat stamaktiekapitalet skulle nedsättas från 500,000 kronor till 200,000 kronor och preferensaktier tecknas till ett belopp av 200,000 kronor samt bolaget därutöver tillförsäkras erforderligt nytt rörelsekapital.

Härefter hade till kammaren från 75 namngivna, hos bolaget anställda arbetare, samtliga bosatta inom Karlstads stad, inkommit en av åberopade bilagor åtföljd så lydande skrivelse:

»Till Drättselkammaren i Karlstad.

Å bifogade lista antecknade 75 stycken arbetare, anställda vid Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen, bedja härmed vördsammast få anhålla, att Karl-

stads Stad måtte bevilja oss ett femårigt amorteringslån å Kr. 25,000: —, för vilket belopp vi i så fall skulle teckna preferensaktier i Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen, fördelat med Kr. 400: — för 50 arbetare och Kr. 200: — för 25 arbetare.

De till vänster å bifogade anteckningslista antecknade arbetarne önska ställa sig som låntagare till Kr. 1,000: — vardera, och de till höger antecknade 50 arbetarna ställa sig två och två som borgensmän å dessa lån. — Lånet önskas utbetalt omedelbart, enär tecknade aktier måste betalas senast den 10 oktober d. å.

Bolaget har åtagit sig att ombesörja de årliga amorteringarna och räntebetalningarna genom att avdraga det nödiga beloppet från arbetarnas avlöningar så länge resp. arbetare är kvar i bolagets tjänst och bolaget bedriver sin rörelse.

Som framgår av bifogade handlingar Litt. A 1 till 5 har bolaget träffat mycket fördelaktiga överenskommelser, dels med A.-Bol. Göteborgs Bank (bil. Litt. A 2) och Karlstads Sparbank (bil. Litt. A 3), dels med innehavaren av aktiemajoriteten i Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen, Konsul N. Chr. Jensen, dels Herr Kay Jensen (bil. Litt. A 1), varigenom bolaget beredes mycket stora möjligheter att fortsätta sin rörelse, om friskt kapital på Kr. 200,000: — kan tillföras bolaget (bil. Litt. A 1).

Vid bolagstämma den 4 juli d. å. beslöts att utfärda inbjudan till teckning av preferensaktier i bolaget för ett belopp av Kr. 200,000: — (bil. Litt. B.).

Genom den grundliga sanering av bolaget som genom rekonstruktionen skulle åstadkommas och genom nedskärning i mycket stor omfattning av alla administrationskostnader, som i samband härmed även skulle företagas (se driftskalkyl enl. bil. Litt. A 4) synes det som om alla förutsättningar skulle finnas för bolaget att kunna bestå och utveckla sig för framtiden.

De fastigheter, maskiner och inventarier, som förbliva i bolagets ägo, komma i bolagets balansräkning att bli upptagna i synnerligen låga värden, och om man tager hänsyn till att preferensaktierna, såväl vid utdelning som vid en eventuell likvidering av bolaget, alltid gå före stamaktierna, bör man kunna anse, att säkerheten för preferensaktierna är synnerligen god.

Förteckning över bolaget tillhöriga fastigheter, maskiner, fartyg, pråmar, inventarier och reservdelar närslutes. (Bil. Litt. A 5.)

Aktieteckningen har nu framskridit så långt, att Kr. 145,000: — är tecknat, men som alla för bolaget intresserade personer nu tecknat sina belopp,

ser det ut som om bolaget icke skulle hava möjlighet att komma upp till det stipulerade minimikapitalet Kr. 200,000: —.

I detta läge ha vi blivit meddelade av bolaget, att om arbetarna kunde teckna c:a 25,000 kronor, förelåg löfte från för bolaget intresserade personer att teckna vad som sedan resterar i 200,000: —, varför aktieteckningen på detta sätt skulle kunna genomföras.

Bolaget har till regeringen inlämnat ansökan om lån ur anslaget för främjande av enskild företagsamhet, vilka ansökningshandlingar härmed närslutas. (Bil. Litt. C). Denna ansökan har emellertid remitterats till »1933 års skogsindustrisakkunniga», varför ett dylikt lån, om det skulle beviljas, med all sannolikhet icke kommer bolaget tillhanda så tidigt som är nödvändigt för att bolagets rekonstruktion skall kunna genomföras till dess timmeranskaffningen för nästa års sågning tager sin början tidigt i november månad.

Kan bolagets rekonstruktion icke genomföras under oktober månad, så att timmeranskaffningen kan börja tidigt i november, förfaller hela rekonstruktionsplanen, och samtliga arbetare och tjänstemän hos bolaget bli arbetslösa och falla kommunen till last, ty att erhålla arbete på annat håll är, som känt, alldeles utsiktslöst.

Vi hoppas därför att Staden måtte bifalla vår anhållan, ty därmed skulle rekonstruktionen av Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen vara säkerställd och arbetet vid verket komma att återupptagas nästa vår, varigenom den övervägande delen av tidigare anställda arbetare komma att erhålla stadigvarande sysselsättning.

Vördsammast

Samtliga ä närslutna listor antecknade arbetare.»

Bilagor och listor finnas bland stadsfullmäktiges otryckta handlingar.

I anledning härav hade kammaren uppdragit åt herrar ordföranden, vice ordföranden och Wästlund att granska de inkomna handlingarna samt i ärendet avgiva förslag.

De sålunda utsedda kommitterade anförde nu, att då det begärda lånet vore avsett för tecknande av preferensaktier och återbetalning av beloppet

skulle ske genom arbetsförtjänst under bolagets medverkan, risken för staden vore beroende på bolagets möjlighet att bestå under amorteringstiden eller en avsevärd del därav.

För bedömande av denna möjlighet hade alla handlingar rörande rekonstruktionen noggrant genomgåts och granskats och därvid hade utrönts, att efter rekonstruktionen bolagets kvarstående egna medel komme att i det närmaste svara mot anläggningarnas värde i fast och lös egendom, att bolagets jämförelsevis obetydliga skuld så gott som motsvarade bolagets utestående fordringar, samt att bolaget för verksamhetens fortsättande komme att disponera nytecknat preferenskapital å 200,000 kronor, inberäknat av arbetarna tecknade 25,000 kronor, ävensom den förut här ovan i protokollet nämnda nya förlagskrediten.

I betraktande av det nyss anförda syntes man äga skäl antaga, att bolagets verksamhet skulle kunna fortgå under den ifrågasatta amorteringstiden eller i varje fall största delen därav.

Det till arbetarna nu ifrågasatta stödet vore en av förutsättningarna för bolagets rekonstruktion och bidroge staden genom detsammans beviljande till att förhindra att arbetarstammen bleve arbetslös. Skulle arbetslöshet för dessa arbetare uppkomma och staden nödgas på annat sätt än det nu föreslagna bispringa dem, så skulle kostnaderna därför mycket snart vida överstiga den begärda lånesumman utan att staden, även om genom nödhjälpsarbeten framtida nyttigheter skapades, finge motsvarande värde.

Fortginge verksamheten kunde man vidare beräkna skatteintäkter från arbetarna och tjänstemännen samt kanske även bolaget.

Då stödet vore begränsat till ett lån å 25,000 kronor att amorteras under fem år och stadens risk vore förhållandevis ringa, men stora fördelar vunnes vid verksamhetens uppehållande, så ville kommitterade enhälligt tillstyrka, att den gjorda framställningen måtte bifallas.

Kammaren, som delade kommitterades mening samt ansåg att för lånet kunde tagas i anspråk erforderligt belopp ur »Karlstads olycksfallsförsäkringsfond», beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att förfoga över ett belopp av 25,000 kronor ur »Karlstads stads olycksfallsförsäkringsfond» att användas till lån åt ifrågavarande hos Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen anställda arbetare för inbetalande av i bolaget tecknade preferensaktier;

att fullmäktige måtte föreskriva, att såsom säkerhet för ifrågavarande 25 lån solidarisk borgen skall för ett vart tecknas av minst två arbere, efter drätselkammarens prövning; samt

att fullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att fastställa de lånevillkor och bestämmelser i övrigt angående låns utlämnande, som kunna finnas erforderliga och lämpliga, ävensom vidtaga alla av ärendet betingade åtgärder.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 122.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning angående lån ur »Karlstads stads olycksfallsförsäkringsfond» till ett antal hos Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensen anställda arbetare för inbetalning av i bolaget tecknade preferensaktier.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens förslag till ny indelning av staden i valkretsar för stadsfullmäktigeval samt i valdistrikt för riksdagsmannaval.

Till Stadsfullmäktige.

I anledning av inkorporeringen med staden från och med år 1934 av vissa delar av Karlstads landsförsamling och Grava socken är ny indelning av staden i valkretsar för stadsfullmäktigeval samt i valdistrikt för riksdagsmannaval erforderlig att träda i kraft med samma års ingång. Valkretsarna för stadsfullmäktigeval böra givetvis så anordnas, att de bliva lämpliga såsom grund jämväl för distriktsindelningen för riksdagsmannaval, vilken sistnämnda indelning är bestämmande för distriktsindelningen inom valkretsarna för stadsfullmäktige-, kyrkofullmäktige- och landstingsmannaval (se kommunala vallagen den 6 juni 1930, § 3 mom. 1).

Det bör här anmärkas, att år 1934 även kyrkofullmäktige för den nybildade »Karlstads församling», jämväl omfattande inkorporeringsområdet, skola väljas. Man torde kunna utgå från, att den indelning, som stadsfullmäktige nu gå att besluta, även vinner anslutning av Karlstads »Karlstads stadsförsamlings» kyrkostämma, som i år jämsides med Stadsfullmäktige har att därutinnan göra framställning.

Valkretsarna för stadsfullmäktigeval hava sin största betydelse såsom grund för uppdelning av antalet mandat. Med stadens nuvarande 36 stadsfullmäktige komma av dem 18 på varje valkrets. Innan staden uppnår en folkmängd av 40,000 personer, behöver antalet stadsfullmäktige icke ökas. Magistraten utgår från, att antalet stadsfullmäktige tills vidare förblir oförändrat. Då en nyindelning nu erfordras efter inkorporeringsområdets tillkomst har Magistraten sökt utreda, vilket antal valkretsar är det lämpligaste.

Det kan här anmärkas, att någon beräkning av antalet röstberättigade inom inkorporeringsområdets olika delar icke gjorts, men lagens föreskrifter tala närmast om folkmängdssiffror såsom grund för valkretsindelningen.

Vid utredningen har det visat sig, att det svårigen låter sig göra att uppdelna staden i tre valkretsar om lagens föreskrifter, att valkrets skall kunna omslutas av en sammanhängande linie och att innevånareantalet skall vara görligast lika i valkretsarna, skola uppfyllas samt innevånareantalet jämväl skall lika fördelas å valdistrikten. Man har således att bestämma sig för antingen

att bibehålla indelningen i två valkretsar med tre valdistrikt i varje eller indela staden i fyra valkretsar, i så fall lämpligen med två valdistrikt i varje. Det är i stort sett en smakfråga, vilken anordning man bör välja. Det är att antaga, att fördelningen av mandaten blir jämnare och rättvisare med två valkretsar än med fyra. Efterarbetet för valförrättarna torde också bli mindre; arbetet under själva valet dock något utökat. Fara för ökad köbildning måste man räkna med. Valkostnaden blir mindre med två valkretsar. Skulle valkretsarna åter bli fyra, blir arbetet för valförrättarna vid valet något minskat, efterarbetet ökat, köbildningen vid valet minskad, valkostnaderna större.

Magistraten vill för sin del förorda stadens indelning i två valkretsar såsom hittills med tre valdistrikt i varje krets. Indelningen framgår av bilagda av kronokassören upprättade förslag.

Såsom ett alternativ överlämnas ett förslag, upptagande fyra valkretsar.

Stadsfullmäktiges yttrande erfordras, icke blott ifråga om valkretsindelningen (§ 15 lagen om kommunalstyrelse i stad), utan även rörande valdistrikten för riksdagsmannaval (§ 31 i lagen om val till riksdagen den 26 nov. 1920, jmf. § 3 kommunalvallag den 6 juni 1930).

Stadsfullmäktige torde företaga ärendet till avgörande i så god tid, att Konungens Befallningshavande i länet hinner meddela beslut under oktober 1933 (§ 15 lagen om kommunalstyrelse i stad). Önskligt är även att kyrkostämman i så god tid dessförinnan kan få del av stadsfullmäktiges beslut (§ 31 lagen om församlingsstyrelse den 6 juni 1930), att stämman hinner fatta sitt beslut i behörig tid.

Karlstad den 14 juni 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Förslag till stadens

indelning i 2 valkretsar om vardera 3 valdistrikt med pråmkanalen som gräns mellan valkretsarna.

Västra valkretsen, omfattande

*Tingvallastaden, Viken, Berget och Södra stadsområdet,
Klara, Regimentet, Borgmästareholmen, Råtorp, Västra*

stadsområdet, hemmanet Våxnäs, Knappstad, Dingel-
sundet, Kattviken, Henstad, Eriksberg, Aspsäter, Finta,
Fintatorp, Bomstad och Lövenäs..... 12,404 personer

Östra valkretsen, omfattande

Haga, Herrhagen, Norra och Östra stadsområdena,
Färjestad, Kroppkärr, Svinbäcken, Rud, Alster, Edsgatan,
Jäverön, Åtorp och Välsviken 12,832 personer

Västra valkretsen

1:sta valdistriktet, omfattande

Tingvallastaden, Hamntorget, Ångcentralen, Stadsträd-
gården samt av stadsdelen Viken kvarteren Rosenbad,
Orren, Hjerpen och Strålen 4,530 personer

2:dra valdistriktet, omfattande

Klara, Regimentet, Borgmästareholmen, Råtorp och
Västra stadsområdet..... 3,860 personer

3:dje valdistriktet

av stadsdelen Viken kvarteren Sothönan, Ryttaren,
Fisken och Snäppan, Berget, Mariebergsområdet och
Södra stadsområdet samt å Västra stadsområdet belägna
områdena Våxnäs, Knappstad, Dingelstad, Kattviken,
Henstad, Eriksberg, Aspsäter, Finta, Fintatorp, Bomstad
och Lövenäs 4,014 personer
12,404 personer

Östra valkretsen

4:de valdistriktet, omfattande

Haga, Östra stationen, Åttkantens banstuga samt av
Herrhagen kvarteren Borret, Kornet, Axet Övre, Axet
Nedre, Kärven, Lien, Skäran, Kilen, Valhall, Munin,
Hugin, Sleipner, Mimer, Brage, Idun, Heimdal, Sigyn,
Höder, Loke samt Vågmästarebostället, Hamnkaptens-
bostaden, Hamnkaféet och Båtvarvet..... 4,330 personer

5:te valdistriktet, omfattande

Övriga kvarter å Herrhagen, av Norra stadsområdet Herrhagen, Norra och Södra Sundstad, Södra Annelund till och med Hagastrand samt av Östra stadsområdet Lamberget, Strömsholm, Alvik, Svenstorp och Elfverum 4,231 personer

6:te valdistriktet

resterande delar av Norra och Östra stadsområdena samt Färjestad, Kroppkärr, Svinbäcken, Rud, Alster, Edsgatan, Jäverön, Åtorp och Välsviken 4,271 personer

12,832 personer

Karlstad i kronokassörskontoret den 14 juni 1933.

GUST. JOHANSSON.

Förslag till stadens indelning

i 4 valkretsar om vardera 2 valdistrikt med älven, Kungsgatan och pråmkanalen som gränser mellan valkretsarna.

Södra, 1:sta valkretsen:

av Tingvallastaden kvarteren belägna söder om Kungsgatan..... 2,631 personer

Viken, Berget och Södra stadsområdet 3,431 »

å utan stadig hemvist uppförda 108 »

6,170 personer

Västra, 2:dra valkretsen

av Tingvallastaden kvarteren belägna norr om Kungsgatan..... 1,109 personer

Klara, Regementet, Borgmästareholmen och Västra stadsområdet 3,125 »

Råtorp 694 »

Våxnäs, Knapptad, Dingelsundet, Kattviken, Henstad, Eriksberg, Aspsäter, Finta, Fintatorp, Bomstad och Lövenäs 1,234 »

å utan stadig hemvist uppförda 72 »

6,234 personer

Östra, 3:dje valkretsen

Haga, Östra stationen, Åttkantens banstuga och Herrhagen	6,709 personer
å utan stadigt hemvist uppförda	61 »
	<hr/>
	6,770 personer

Norra, 4:de valkretsen:

Norra och Östra stadsområdena	3,980 personer
Färjestad, Kroppkärr, Svinbäcken, Rud, Alster, Edsgatan, Åtorp och Välsviken	2,054 »
å utan stadigt hemvist uppförda	27 »
	<hr/>
	6,061 personer

Indelning i 8 valdistrikt

*Södra valkretsen**1:sta valdistriktet:*

Av Tingvallastaden kvarteren belägna söder om Kungsgatan, Hamntorget	2,631 personer
Ångcentralen, Stadsträdgården samt av stadsdelen Viken kvarteret Rosenbad	302 »
å utan stadigt hemvist uppförda	71 »
	<hr/>
	3,004 personer

2:dra valdistriktet:

Stadsdelen Viken utom kvarteret Rosenbad samt Berget och Södra stadsområdet	3,129 personer
å utan stadigt hemvist uppförda	37 »
	<hr/>
	3,166 personer

*Västra valkretsen**3:dje valdistriktet:*

av Tingvallastaden kvarteren belägna norr om Kungsgatan	1,109 personer
Klara, Regementet, Borgmästareholmen	1,745 »
å utan stadigt hemvist uppförda	62 »
	<hr/>
	2,916 personer

4:de valdistriktet:

Råtorp	694 personer
Västra stadsområdet	1,380 »
Växnäs, Knappstad, Dingelsundet, Kattviken, Henstad, Eriksberg, Aspsäter, Finta, Fintatorp, Bomstad och Lövenäs	1,234 »
å utan stadigt hemvist uppförda	10 »
	<hr/>
	3,318 personer

*Östra valkretsen**5:te valdistriktet:*

Haga, Östra stationen, Åttkantens banstuga	1,413 personer
av Herrhagen kvarteren belägna väster om Herrhags- gatan samt vågmästarebostället, Hamnkaptensbostaden och Hamnkaféet	1,895 »
å utan stadigt hemvist uppförda	36 »
	<hr/>
	3,344 personer

6:te valdistriktet:

av Herrhagen kvarteren belägna öster om Herrhagsgatan	3,401 personer
å utan stadigt hemvist uppförda	25 »
	<hr/>
	3,426 personer

*Norra valkretsen**7:de valdistriktet:*

Norra stadsområdet stadsägorna N:ris 838—1180 och 1236	3,137 personer
å utan stadigt hemvist uppförda	17 »
	<hr/>
	3,154 personer

8:de valdistriktet:

Östra stadsområdet stadsägorna N:ris 1188—1393 och 1565	843 personer
Färjestad, Kroppkärr, Svinbäcken, Rud, Alster, Edsgatan, Jäverön, Åtorp och Välsviken	2,054 »
å utan stadigt hemvist upptagna	10 »
	<hr/>
	2,907 personer

Karlstad i kronokassörskontoret den 14 juni 1933.

GUST. JOHANSSON.

Till Stadsfullmäktige.

I anslutning till magistratens skrivelse den 14 juni 1933 och i anledning av en av Stadsfullmäktiges beredningsutskott under hand gjord hemställan får magistraten härmed överlämna ett alternatift förslag till stadens indelning från och med år 1934 i två valkretsar med fyra valdistrikt i vardera. Därest Stadsfullmäktige skulle vilja bestämma sig för detta alternativ, har Magistraten icke något att erinra däremot.

Karlstad den 4 oktober 1933.

På magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Förslag

till stadens indelning i 2 valkretsar med älven och pråmkanalen som gräns samt med 4 valdistrikt inom varje valkrets.

Västra valkretsen, omfattande:

Tingvallastaden, Viken, Berget, Södra stadsområdet, Klara, Sandbäcken, Regementet, Borgmästareholmen, Västra stadsområdet, Råtorp, Våxnäs, Knapptad, Dingelsundet, Kattviken, Henstad, Eriksberg, Aspsäter, Finta, Fintatorp, Bommestad och Lövenäs. c:a 12,404 personer

Östra valkretsen, omfattande:

Haga, Östra stationen, Åtkantens banstuga, Herrhagen, Norra och Östra stadsområdena, Färjestad, Kroppkärr, Svinbäcken, Rud, Alster, Edsgatan, Jäverön, Åtorp och Välsviken c:a 12,832 personer

*Västra valkretsen**1:sta valdistriktet*, omfattande:

Tingvallastaden *med undantag av* dels kvart. Almen, Gäddan, Laxen, Tjädern, Älgen och Trätälja dels Klara-borg, Sjötullsbanstugan och Centralstationen..... c:a 3,126 personer

2:dra valdistriktet:

av Tingvallastaden kvarteren Almen, Gäddan, Laxen, Tjädern, Älgen och Trätälja samt Klaraborg, Sjötullsbanstugan och Centralstationen, Hamntorget, Ångcentralen, Stadsträdgården, Viken, Berget, Kvarteren Alen och Mariebergsområdet. c:a 3,360 personer

3:dje valdistriktet:

Kanikenäsholmen, Orrholmen, Centralasarettet, Kristinedal, Rosenberg, Jakobsberg, Sommarro, Fredriksberg, Sjövik, Heddenäs, Bergås, Anneberg, Löten, V:a Annelund, Kartberget, Furuhäll, Smålandsberg, Gustafslund, Björkås, Björknäs, Bellevue, Ekenäs, Tallund, Björkäng, Odlingsberg, Gräsdalen, Zachrisdal, Margårdsängen, Skogstorp, Lugnet, Asplickan, Oskarslund, Fredricelund, Hagalund, Grundviken, Ulleberg, Frykmanstorp, Karlberg, Fredsberg, Karlsgrund, Alfhem, Klaravik, Älfvik, Bernstad, Älfsborg, Karlsholm, Marielund, Söderäng, Romstad, Älvenäs, Magdebo och Soläng samt av Våxnäs villaområdet Strand c:a 3,026 personer

4:de valdistriktet:

Klara, Sandbäcken, Regementet, Borgmästareholmen, Råtorp, från 1934 inkorporerade delen av Våxnäs *med undantag av* villaområdet Strand, Knappstad, Dingsundet, Kattviken, Henstad, Eriksberg, Aspberg, Finta, Fintatorp, Bommestad och Lövenäs c:a 2,992 personer
c:a 12,404 personer

*Östra valkretsen**5:te valdistriktet, omfattande:*

Haga, Östra stationen, Åttkantens banstuga, av Herrhagen kvarteren belägna väster om Herrhagsgatan samt Vågmästarebostället, Hamnkaptensbostaden, Hamnkaféet och Båtvarvet c:a 3,343 personer

6:te valdistriktet, omfattande:

av Herrhagen kvarteren belägna öster om Herrhags-
gatan c:a 3,431 personer

7:de valdistriktet, omfattande:

Viksholm, Älvkullen, Arvidslund, Herrgården, Sundsta
ävensom området mellan Färjestadsvägen, Klarälven,
Munkforsjärnvägen och förutvarande gränsen mellan
staden och landsförsamlingen c:a 3,122 personer

8:de valdistriktet, omfattande:

Sjöstadsområdet, Örsholmen, Strömsholmsområdet,
Alvik, Svenstorp, Älverum, Kalvholmen, Kaplansholmen,
Lamberget, Färjestad, Rud, Kroppkärr, Svinbäcken,
Alster, Edsgatan, Jäverön, Åtorp och Välsviken ... c:a 2,936 personer
c:a 12,832 personer

Karlstad i Kronokassörskontoret den 30 september 1933.

GUST. JOHANSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfull-
mäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13
oktober 1933.*

§ 123.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över magistratens förslag den 14 juni och den 4 oktober 1933 angående ny indelning av staden i valkretsar för stadsfullmäktigeval samt i valdistrikt för riksdagsmannaval.

Efter tagen del av handlingarna och hållensöverläggning beslöt utskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

*att hos Konungens Befallningshavande i länet göra fram-
ställning om stadens indelning i två valkretsar med fyra val-
distrikt inom varje valkrets, allt i enlighet med magistratens
förslag den 4 oktober 1933.*

Som ovan

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Konungens Befallningshavandes i länet skrivelse i fråga om ändring i stadens indelning i pensionsdistrikt.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enligt bestämmelserna i 19 § av lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913 ankommer det å stadsfullmäktige att i första hand fatta beslut om stads indelning i två eller flera pensionsdistrikt. Hittills har staden Karlstad jämlikt av Eder den 30 augusti 1913 fattat och av länsstyrelsen sedermera efter underställning den 4 oktober 1913 fastställt beslut varit indelat i tre pensionsdistrikt, omfattande första distriktet Tingvallastaden, andra distriktet stadsdelarna Klara, Haga och Herrhagen ävensom Östra järnvägsstationen samt tredje distriktet övriga delar av staden.

Från och med den 1 januari 1934 komma att med staden införlivas dels Karlstads socken med undantag av hemmanet ett mantal Vidön nr 1 dels ock hemmanet ett mantal Färjestad nr 1 och Råtorps samhälle i Grava socken.

Med anledning härav torde böra tagas i övervägande, huruvida ändring i stadens nyssnämnda indelning kan anses erforderlig. Jämte det länsstyrelsen härå fäster Eder uppmärksamhet, har länsstyrelsen velat härigenom anhålla, att beslut om eventuell ändring i stadens indelning i pensionsdistrikt bör vara länsstyrelsen tillhanda i god tid före den 1 december 1933.

Karlstad i landskontoret den 11 augusti 1933.

GUSTAF HEINTZ.

ERNST STRIDSBERG.

Protokoll fört vid sammanträde den 28 sept. 1933 mellan ordförandena i Karlstads stads pensionsdistrikt, varvid även Pensionsstyrelsens ombud, Lektor E. Lundholm, var närvarande.

Med anledning av hemställan från Karlstads drätselkammare av den 7 sept. innev. år om yttrande angående stadens indelning med hänsyn till pensionsarbetet beslöts göra följande uttalanden:

1. På grund av den avsevärda ökning i både omfång och folkmängd, som Karlstad erhåller genom landsförsamlingens inkorporering, anse vi det nödvändigt, att staden från och med 1934 års ingång uppdelas i 4 pensionsdistrikt.

2. Beträffande de olika distriktens omfattning vilja vi uttala oss för att uppdelningen sker i möjligaste mån med hänsyn till stadens naturliga områden, även om folkmängden blir något större i det ena distriktet än i det andra.

Följande indelning föreslås:

1:sta pensionsdistriktet: Tingvallastaden, Klara, Regimentet, Borgmästareholmen och Råtorp.

Gränsen följer således älven och pråmkanalen i öster samt järnvägen i söder och väster.

2:dra pensionsdistriktet: Haga, Östra stationen, Herrhagen, Örsholmen, Strömsholm och Lamberget.

Området begränsas alltså av pråmkanalen i väster samt av älven i norr och öster.

3:dje pensionsdistriktet: Viken med Stadsträdgården och Rosenbad, Orrholmen, Berget, Sjötullen, Lasarettet, Sommarro, Stora Växnäs, Strand, Klaravik, Karlsholm, Bernstad, Ulleberg, Bomstad, Bergvik, Knappstad, Dingelsundet, Källviken, Henstad, Eriksberg, Aspsäter, Finta och Lövenäs.

4:de pensionsdistriktet: Norra stadsområdet, Färjestad, Svinbäcken, Kroppkärr, Rud, Alster, Edsgatan, Jäverön, Åtorp och Välsviken.

3. Angående ordförandenas arvoden torde det vara lämpligt att dessa bibehållas vid sina nuvarande belopp även under 1934 för att erfarenhet skall hinna vinnas beträffande arbetets omfattning.

Rörande arvodet till ordföranden i 4:de pensionsdistriktet anse vi att detta bör utgå till samma belopp som i andra distriktet.

Karlstad som ovan.

Vid protokollet:
J. STENBÄCK.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 oktober 1933.

§ 578.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande i anledning av länsstyrelsens skrivelse den 11 augusti 1933 med anmodan till stadsfullmäktige att taga under övervägande, huruvida icke på grund av den ändring i

den kommunala indelningen, som skall gälla från och med den 1 januari 1934, ändring i stadens indelning i pensionsdistrikt kunde vara erforderlig.

På kammarens hemställan hade ordförandena i stadens pensionsnämnder ävensom pensionsstyrelsens härvarande ombud i ärendet avgivit yttrande enligt protokoll den 28 september 1933, varuti föreslagits, att staden skulle indelas i fyra pensionsdistrikt med närmare angivna gränser samt uttalats, att arvodet till ordförandena även under år 1934 skulle utgå med hittillsvarande belopp och att arvodet till ordföranden i fjärde distriktet borde utgå med belopp motsvarande det, som utginge till ordföranden i andra distriktet.

Det antecknades, att arvoden till ordförandena nu utginge med i första distriktet 450 kronor, i andra distriktet 600 kronor och i tredje distriktet 750 kronor om året jämte rörligt dyrtidstillägg därå, för närvarande 13 procent.

Kammaren, som intet hade att erinra mot den föreslagna indelningen och ej heller mot de arvoden, som föreslagits, beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att Karlstads stad skall från och med den 1 januari 1934 indelas i fyra pensionsdistrikt med de i ovanberörda protokoll den 28 september 1933 angivna gränser,

att underställa beslutet härom Konungens Befallningshavandes i länet prövning och fastställelse,

att arvodena till ordförandena i första, andra och tredje distrikten skola för år 1934 utgå med nuvarande belopp och att arvodet till ordföranden i fjärde distriktet skall bestämmas till samma belopp som för ordföranden i andra distriktet, ävensom att ersättningar i övrigt skola utgå med oförändrade belopp, samt

att pensionsnämnderna i varje distrikt skola bestå av, förutom ordförandena och deras suppleanter, av fyra ledamöter och fyra suppleanter.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 124.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av Konungens Befallningshavandes i länet skrivelse i fråga om ändring i stadens indelning i pensionsdistrikt, uti vilket ärende drätselkammaren lämnat utlåtande.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens framställning om förordnande av förrättningsman för upprättande av registerkarta för de områden, som skola från och med år 1934 inkorporeras med staden samt om anslag för ändamålet.

Till Stadsfullmäktige.

Med inkorporeringen av delar av Karlstads landsförsamling och Grava socken med staden följer nödvändigheten att ordna med fastighetsregisterförhållandena för de nytillkomna områdena. De omfattande arbeten för fastighetsregistret, som sålunda måste vidtagas, avhandlas i 7 kap. i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad. En blick på de där upptagna stadgandena torde visa, att stadsingenjören icke själv kan medhinna att jämte sina ordinarie göromål utföra alla dessa arbeten. Det torde vara nödvändigt, att han till sitt biträde för arbetets utförande får anställa kompetent person. Överinseendet måste dock påvila stadsingenjören.

I bilagda skrivelse den 19 september 1933 från fastighetsregisterkommissionen till stadsingenjören G. Lovén framhålles, att en särskild förrättningsman för upprättande av registerkartan för de inkorporerade områdena måste förordnas, samt att icke något vore att erinra, därest stadsingenjören förordnades till sådan förrättningsman. Jämväl anför kommissionen, att Stadsfullmäktige torde böra göra framställning till Konungens Befallningshavande om meddelande av förordnande av ifrågavarande slag.

Vilka extra kostnader, som komma att uppstå för ifrågavarande fastighetsregisterarbete, är omöjligt att nu precisera, men med utgångspunkt från kostnaderna för uppläggande av registret för nuvarande staden torde beloppet icke kunna sättas lägre än till 4,000 kronor. Ett överskridande av detta belopp är icke uteslutet, snarare troligt.

På grund av vad sålunda anförts, får Magistraten föreslå Stadsfullmäktige besluta,

att ingå till Konungens Befallningshavande med anhållan om förordnande av förrättningsman för upprättande av registerkarta för de med Karlstad stad från och med 1934 inkorporerade delarna av Karlstads landsförsamling och Grava socken;

att till erhållande av sådant förordnande föreslå stadsingenjören Gustaf Lovén; samt

att Stadsfullmäktige ville för år 1934 för bestridande av kostnader för uppläggande av ifrågavarande fastighetsregister bevilja ett förslagsanslag å 4,000 kronor.

Karlstad den 21 september 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Avskrift.

Till Herr Stadsingenjören G. Lovén.

Med anledning av Herr Ingenjörens skrivelse den 18 i denna månad får fastighetsregisterkommissionen härmed meddela följande.

Med hänsyn till den avsevärda omfattningen av det med *Karlstads* stad inkorporerade området lär icke kunna ifrågakomma att jämlikt 32 § FRF förenkla registreringsförfarandet så att exempelvis blott åt registerföraren uppdrages att verkställa arbetet. Vid sådant förhållande måste en förrättnings-

man för upprättande av registerkarta för området förordnas. Kommissionen får därför uttala såsom sin mening, att stadsfullmäktige torde böra göra framställning härom till Kungl. Maj:ts Befallningshavande. Kommissionen har ingen erinran att göra mot att uppdraget anförtros Eder.

Intet torde hindra, att magistraten redan i år tillskriver lantmäteristyrelsen med begäran om förteckning å kartor i styrelsens förvar.

Stockholm i fastighetsregisterkommissionen den 19 september 1933.

H. SJÖGREN.

Rätt avskrivet betygar:

Ex officio

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1933.

§ 542.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över magistratens framställning om förordnande av förrättningsman för upprättande av registerkarta för de områden, som skola från och med år 1934 inkorporeras med staden samt om anslag för ändamålet.

På av magistraten andragna skäl beslöt kammaren hemställa, det stadsfullmäktige måtte besluta,

att ingå till Konungens Befallningshavande i länet med anhållan om förordnande av förrättningsman för upprättande av registerkarta för de områden av Karlstads landsförsamling och Grava socken, som från och med år 1934 skola inkorporeras med Karlstads stad;

att till erhållande av sådant förordnande föreslå stadsingeniören Gustaf Lovén; samt

att för år 1934 till bestridande av kostnaderna för upprättande av ifrågavarande registerkarta med vad därmed ägde sammanhang anvisa ett förslagsanslag av 4,000 kronor med bestämmelse, att erforderligt anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 125.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över magistratens framställning om förordnande av förrättningsman för upprättande av registerkarta för de områden, som skola från och med år 1934 inkorporeras med staden samt om anslag för ändamålet, uti vilket ärende drätselkammaren lämnat utlåtande.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Hälsovårdsnämndens framställning i fråga om bestämmande av det område, som utöver Karlstads stads planlagda område, i avseende å allmänna hälsovården skall betraktas såsom planlagt.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 13 september 1933.

§ 184.

Beslöt hälsovårdsnämnden att till stadsfullmäktige göra följande framställning.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 april 1931, § 91, och Konungens Befallningshavandes i länet den 15 juli 1931 därå meddelade fastställelse skall det område, som utöver Karlstads stads planlagda område i avseende å allmänna hälsovården skall betraktas såsom planlagt, omfatta *dels* den del av

västra stadsområdet som benämnes Västerstrand och som begränsas av landsvägen till Nor, Skoghallsjärnvägen, Klarälven och den väg, som förbi Romstad leder till Ulleberg, *dels* norra stadsområdet intill nordvästra stambanan som gräns i öster, *dels* kvarteret Löjtnanten i stadsdelen Klara, *dels ock* stadsdelen Tyggårdsviken.

Det kontrakt, som nu gäller emellan staden och renhållningsentreprenören, och som utlöper den 1 maj 1934, gäller för detta område.

Då nu ny entreprenad skall utlysas och nytt kontrakt med entreprenör måste uppgöras för en femårsperiod från och med den 1 maj 1934 bör det tillses, att kontraktet blir tillämpligt å med Karlstads stad inkorporerade områden i de delar, områdena hysa en tätare bebyggelse, som naturligt bör likställa dem med stadens före 1934 befintliga hälsovårdsområde i ovanberörda mening.

Aven bortsett från det nya kontraktets uppgörande är det nödvändigt, att samma hälsovårdsområde blir föremål för nyreglering med hänsyn till tillämpligheten av allmänna hälsovårdsstadgans föreskrifter för stad ävensom renhållningsstadgan för staden. Den sistnämnda stadgan innehåller en mångfald bestämmelser, som icke beröra entreprenadkontraktet.

Efter 1934 års ingång bör utöver stadens planlagda område i avseende å allmänna hälsovården såsom planlagt område enligt hälsovårdsnämndens mening betraktas Råtorps samhälle intill Trangärdstorpsvägen, Färjestad till så stor del, från staden räknat, att Färjestads bryggeri faller inom området, Rud närmast Färjestadsvägen, Svinbäckens och Kroppkärrens villaområden, Kartåsen, Sjöstad, Lamberget, Tullholmen, Orrholmen, Jakobsbergs villaområde, Rosenborg, Sommarro, Strand och Romstad. Regementsområdet bör fortfarande uteslutas.

Med hänsyn till det förhållandet, att vissa av dessa visserligen allmänt använda beteckningar äro endast ungefärligt bestämda till belägenheten och jämväl i övrigt svårigheter förefinnas att endast med ord angiva de nytillkomna områdenas gränser så, att tvivel därutinnan icke kan uppstå, måste hälsovårdsnämnden välja den utvägen, att endast å karta utmärka det utvidgade hälsovårdsområdet. Hälsovårdsnämnden har låtit i två exemplar upprätta sådan karta, varå hälsovårdsområdet utmärkts med en svart linje. Hälsovårdsnämnden vill nu med åberopande av vad sålunda anförts föreslå stadsfullmäktige besluta, att det område, som utöver Karlstads stads planlagda område i avseende å hälsovården skall betraktas såsom planlagt skall om-

fatta vad som utöver det planlagda området å bifogade karta över staden efter ingången av 1934 faller inom den svarta linjen *samt all* hos Konungens Befallningshavande i länet å beslutet söka fastställelse med begäran om bevis å ena exemplaret av kartan.

Denna paragraf justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 126.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över hälsovårdsnämndens framställning i fråga om bestämmande av det område, som utöver Karlstads stads planlagda område i avseende å allmänna hälsovården skall betraktas såsom planlagt.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla hälsovårdsnämndens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Herrar Andreas Johanssons och Norsells motion om undersökning angående förflyttning av renhållningsverkets lagring och förbränning av sopor till lämpligare plats än den nuvarande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den anordning för förbränning av sopor å Örsholmen, som sedan länge använts, utgör en allvarlig olägenhet för de av stadens innevånare, som äro boende å östra och norra stadsområdet.

Särskilt under sommartiden utgör den därifrån kommande röken, som intränger i bostäderna, en allt annat än angenäm företeelse. Kommer så härtill att denna »samhällets sopbacke» är ett utmärkt tillhåll för råttor, som i sinom tid vallfärda till närbelägna stadsdelar och där åstadkomma skadegörelse. Endast i förbigående skall omnämnas den massa av flugor, som där produceras under sommartid.

Nu har det under senare tid talats och skrivits om ett s. k. råttkrig inom staden, men om detta skall bli i någon mån effektivt, torde den första åtgärd, som behöver vidtagas, vara att avlägsna »sopbacken» å Örsholmen, ty annars torde åtgärder i antydd riktning vara ganska ofruktbara.

Ur allmän sundhetssynpunkt är det icke tillfredsställande att missförhållanden, som här påtalats, få fortsätta, och ur synpunkten att staden kan behöva utnyttja i närheten belägna planlagda område torde det ej heller vara i sin ordning.

En förflyttning av sopupplaget å Örsholmen synes oss således böra ske, och som eventuellt nya platser kunna ju tänkas Färjestad eller Kalvholmen. Om den senare platsen väljes, behöver dit anläggas ordentlig väg. Vid en förflyttning torde det övervägas, huruvida icke en förbränningsugn bör anskaffas.

På grund av det ovan anförda tillåta vi oss hemställa,

att drätselkammaren måtte undersöka möjligheterna för en förflyttning av renhållningsverkets lagring och förbränning av sopor till annan lämpligare plats samt för stadsfullmäktige framlägga det förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Karlstad i maj 1932.

ANDREAS JOHANSSON.

ANDERS NORSELL.

Till Drätselkammaren och Hälsovårdsnämnden.

Undertecknade av kammaren och nämnden tillsatta kommitterade för undersökning angående möjligheterna för en förflyttning av renhållningsverkets lagring och förbränning av sopor från Örsholmen till annan lämpligare plats samt för avgivande av det förslag, vartill utredningen kan giva anledning, få efter fullgjort uppdrag härmed anföra följande:

Kommitténs tillsättning har föranletts av en hos Stadsfullmäktige av Herrar Andreas Johansson och Anders Norsell väckt motion. Motionärerna hava icke tänkt sig annan utväg för sopornas oskadliggörande än ett förbränningsförfarande. Onekligen innebär sopornas förintande genom förbränning det mest hygieniska systemet, men detta torde icke helt gälla för annat fall än att förbränning sker i hastigare takt genom särskild ugnsanordning. Renhållningskommittén av år 1925 verkställde på sin tid utredning angående sådan förbränning men kom till det resultatet, att ett system med ugnsförbränning av soporna skulle ställa sig för dyrbart och vågade därför icke förorda detsamma. Undertecknade hänvisa till berörda utredning — Stadsfullmäktiges tryck 1925, Ser. A, n:r 7 — och hålla före att ugnsförbränning under alla omständigheter skulle erfordra större anläggningskostnader än staden nu skulle vara villig ikläda sig. Även driften skulle antagligen ställa sig för dyrbar.

Som bekant hava soporna hittills förbränts ute i fria luften vid sopstationen å Örsholmen. Elden har ständig näring i soporna och blir sålunda kontinuerlig året om. Även om förintande av soporna på detta sätt får anses vara ganska effektiv, alstras av förbränningen en obehaglig lukt, som av vinden föres vida omkring. Huvudsakligen de å östra och norra stadsområdena boende hava, på sätt motionärerna framhålla, varit lidande av det nuvarande systemet. Det är också detta av kommitterade själva iakttagna obehag, som påkallar en ändring. Det synes kommittéerade nödvändigt att övergiva förbränningen av soporna och släcka den nuvarande elden, som, även om icke nya brännbara ämnen tillföras, antagligen kommer att pyra och alstra rök ganska länge.

Det torde icke vara skäl att efter en förflyttning av sopstationen längre bort fortfara med bränningen. Vid vissa vindriktningar skulle röken alljämt kunna drivas över bostadsområdena.

Enligt kommitterades mening bör man övergå till kompostering av soporna. Även på sådant sätt förintas dessa men genom förmultning. För-

ständigt skött med överbredande av jord eller dylikt behöver dålig lukt icke i avsevärd grad alstras eller bliva besvärande för dem, som bo på något håll från sopstationen. Erfarenheterna från sopplatserna vid stadsdelen Viken bestyrka detta.

Sopstationen kan emellertid icke bibehållas å Örsholmen. Vid eftersökande av ett nytt ställe har kommitterade stannat för en plats vid den lilla älvgrenen hitom Kalvholmen. Soporna kunna där tippas direkt i samma älvgren och uppfylla denna, så att Kalvholmen så småningom förenas med fastlandet nedanför Älverum. Marken å båda sidor om älvgrenen, som är obetydligt vattenförande men har ganska höga stränder, tillhör staden.

Latrinberedningen behöver däremot icke flyttas från sin nuvarande plats å Örsholmen. Denna fabrikation är icke förbunden med lukt, som kan besvara några kringboende. Kalk och torvströinblandningen förtar lukten.

Av de från gårdarna uppsamlade soporna utgöras en stor del av sådana, som äro bemängda med köksavfall och uppsamlats i särskilda tunnor. Särskilt är detta fallet med sopor från större gårdar enligt överenskommelse mellan respektive gårdägare och entreprenören. Blivande renhållningsentreprenör torde kunna finna med sin fördel förenligt att utnyttja sopor av detta slag till svin- och hönsuppfödning, som nu sker vid Örsholmen. Detta bör icke förmenas honom, men enligt kommitterades mening bör svin- och hönsuppfödning icke få kvarbliva å Örsholmen utan inrättas å den nya platsen genom entreprenörens försorg på hans bekostnad, om han så önskar. Kommitterade vilja i detta sammanhang framhålla, att dessa anläggningars bibehållande å Örsholmen antagligen skulle äventyra skräpsopornas överförande till den nya sopstationen, då en entreprenör antagligen skulle frestas fortfarande föra till Örsholmen alla sopor, som innehölle något för svin och höns matnyttigt.

Den enda kostnad, staden genom en förflyttning av sopstationen till den föreslagna platsen åsamkas, är utgiften för anläggande av väg dit. Enligt av byggnadschefen Erik Björkman uppgjort och här bilagt*) förslag Alternativ 2 drager denna väganläggning en kostnad av 26,500 kronor. Förslaget innefattar byggande av en vägbank över den till igenfyllning avsedda »lilla älvgrenen» vid Kalvholmsdammen. Denna bank skulle utom till väg även avse att tjäna till skydd mot östra älvgrenens inträngande särskilt vid vår-

*) Finnes bland stadsfullmäktiges otryckta handlingar.

floder i den nyssberörda »lilla älvgrenen». Sopfyllningen i denna skulle utan banken löpa fara att spolats ut i östra älvgrenen.

Det torde vara utsikt, att vägarbetet i fråga till större eller mindre del må kunna utföras såsom nödhjälpsarbete i någon form.

Kommitterade få med anförande härav hemställa, att Drätselkammaren och Hälsovårdsnämnden ville föreslå Stadsfullmäktige besluta,

att renhållningsverkets sopstation från och med den 1 maj 1934 skall förflyttas från Örsholmen,

att soporna därefter skola tippas i den lilla älvgrenen nordväst om Kalvholmen, så att denna älvgren småningom fylles,

att soporna icke skola brännas utan komposteras i den berörda älvgrenen samt entreprenören tillförbindas på ändamålsenligaste sätt sköta sopstationen till förhindrande av elak lukt samt av förekomsten där av råttor,

att upplåta erforderligt område å nordvästra delen av Kalvholmen till blivande renhållningsentreprenör för anläggande, om han så önskar, av svinhus och höns hus,

att godkänna Alternativ 2 av förslagen till den väg, som måste anläggas till den nya sopstationen, med uppdrag till Drätselkammaren att utföra vägen,

att sedan Hälsovårdsnämnden uppgjort reviderat och av Drätselkammaren godkänt formulär till kontrakt mellan staden och blivande renhållningsentreprenör antaga samma kontraktsformulär till esterrättelse samt

att uppdraga åt Hälsovårdsnämnden att utlysa entreprenad å renhållningen enligt förut berörda grunder och antaga entreprenör enligt fastställt kontraktsformulär för tiden från den 1 maj 1934.

Karlstad den 8 september 1933.

Kommitterade:

ERIK LUNDBLAD.

HUGO SEVERIN.
OLOF WÄSTLUND.

AXEL SVENSSON.
REINH. TERNQVIST.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 13 september 1933.

§ 185.

Sedan med anledning av remiss från stadsfullmäktige drätselkammaren och hälsovårdsnämnden tillsatt en kommitté för undersökning angående möjligheterna för en förflyttning av renhållningsverkets lagring och förbränning av sopor från Örsholmen till annan lämpligare plats, hade från de kommitterade inkommit en den 8 september 1933 dagtecknad skrivelse med bilagor.

Efter tagen del av handlingarna beslöt hälsovårdsnämnden för sin del hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad de kommitterade i skrivelsen föreslagit.

Denna paragraf justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1933.

§ 546.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av herrar Andreas Johansson och Norsell i stadsfullmäktige väckt motion, att kammaren måtte undersöka möjligheterna för en förflyttning av renhållningsverkets lagring och förbränning av sopor till lämpligare plats samt till fullmäktige framlägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning.

Det antecknades, att sedan hälsovårdsnämnden, till vilken motionen jämväl för yttrande remitterats, förklarat att den i princip instämde i vad motionärerna anfört samt hänvisat till, att i den utredning, som verkställdes vid renhållningsfrågans senaste ordnande inom staden funnes upptaget ett förslag om förbränning av sopor, kammaren hemställt att för allsidig och förutsättningslös utredning av frågan måtte tillsättas en kommitté av fem ledamöter, utsedda tre av nämnden, varav en sammankallande, och två av drätselkammaren.

Efter det detta kammarens förslag blivit biträtt hade till kommitterade utsetts, från drättselkammaren herrar Svensson och Ternqvist och från hälsovårdsnämnden dess ordförande, borgmästaren Erik Lundblad, förste stadsläkaren Hugo Severin och byggmästaren Olof Wästlund, vilka avgivit förslag i ärendet.

Vid granskning av handlingarna funne kammaren sig böra biträda kommitterades förslag ifråga om förflyttning av renhållningsverkets sopstation samt sopornas kompostering ävensom framdragande av väg till den nya sopstationen vid Kalvholmen enligt det av byggnadschefen uppgjorda, med alternativ II betecknade förslaget samt beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige, som sedermera hade att taga ställning till frågan om kontrakt mellan staden och blivande renhållningsentreprenör, måtte besluta,

att bifalla vad hälsovårdsnämnden i ärendet föreslagit; samt

att för påbörjandet av anläggningen av ifrågavarande väg enligt alternativ II anvisa anslag av 18,500 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 127.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över herrar Andreas Johanssons och Norsells motion om undersökning angående förflyttning av renhållningsverkets lagring och förbränning av sopor till lämpligare plats än den nuvarande, över vilken motion hälsovårdsnämnden och drättselkammaren avgivit infordrade utlåtanden.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad hälsovårdsnämnden och drättselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Hälsovårdsnämndens förslag till kontrakt mellan staden, å ena,
och blivande renhållningsentreprenör, å andra sidan,
angående renhållningen inom staden.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårds-
nämnden i Karlstad den 13 september 1933.*

§ 186.

Enligt beslut den 17 september 1925, § 115, hade stadsfullmäktige i samband med antagande av ny renhållningsstadga för staden fastställt formulär till kontrakt mellan staden och blivande renhållningsentreprenör.

Förut denna dag hade hälsovårdsnämnden, på sätt §§ 184 och 185 i protokollet närmare utvisade, beslutat *dels* föreslå stadsfullmäktige besluta om utvidgning av det område, som utöver Karlstads stads planlagda område i avseende å hälsovården skall betraktas såsom planlagt, *dels ock* hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, bland annat, att sedan hälsovårdsnämnden uppgjort reviderat och av drätselkammaren godkänt formulär till kontrakt mellan staden och blivande renhållningsentreprenör antaga samma kontraktsformulär till efterrättelse.

Med anledning härav beslöt nu hälsovårdsnämnden för sin del godkänna det formulär till kontrakt, som är detta protokoll bilagt.

Denna paragraf justerades genast.

Som ovan.

In fidem :
BERTIL JULIN.

Förslag till kontrakt.

Emellan undertecknad, Karlstads stads hälsovårdsnämnd å stadens vägnar, å ena sidan, samt N. N. entreprenör av stadens renhållningsverk, å andra sidan, är denna dag följande avtal träffat.

A. N. N. åtager sig att under en tid av fem (5) år, räknat från den 1 maj 1934 övertaga de skyldigheter, som åligga renhållningsverket i Karlstad i enlighet med den renhållningsstadga, som den 17 september 1925 blivit av stadsfullmäktige antagen, och i enlighet därmed och därutöver åtager sig N. N.

1)–12) Lika med lydelsen enligt det formulär, som återfinnes i stadsfullmäktiges tryck 1925 sidan 30, Ser. A, n:r 9;

13) att behandla de av staden upplåtna upplagsplatserna å Örsholmen för latrin och vid Kalvholmen för sopor på sådant sätt, att osund lukt i möjligaste mån undvikas, och för befrämjande därav breda över soporna med jord eller dylikt eller vidtaga annan lika effektiv åtgärd med dem; dock får förbränning av sopor vid därför avsedda upplagsplatsen vid Kalvholmen icke äga rum och å Kalvholmen i övrigt endast i händelse Hälsovårdsnämnden för ett smittförande avfalls oskadliggörande eller eljest därom för särskilda fall lämnar anvisning;

14) att å upplagsplatsen för sopor vid Kalvholmen tillåta tömning även av andra sopor och annat avfall;

15) att under kontraktstiden väl vårda och underhålla vägar å renhållningsområdena, byggnader, maskiner och andra inventarier, som av staden upplåtits och tillhandahållits för renhållningsverkets ändamålsenliga skötsel;

16)–19) Lika med förutvarande lydelsen;

20) att verkställa pudrettberedningen på av staden därför upplåten plats å Örsholmen.

B. Staden åtager sig:

1) att underhålla vägen mellan staden och Örsholmen samt tillförsäkra N. N. fri genomfart till densamma över bron ävensom svara för underhållet av vägen från staden till Kalvholmen;

2) att å renhållningsområdena anlägga nödiga vägar samt bygga och under kontraktstiden åt N. N. fritt å Örsholmen upplåta pudrettlada med tillhörande anordningar;

3) Lika med förutvarande lydelsen;

4) att under kontraktstiden till upplagsplats för sopkärrens innehåll fritt upplåta den nordväst om Kalvholmen belägna lilla älvgrenen samt, om entreprenören skulle vilja hålla svin eller höns, å nordvästra delen av Kalvholmen likaledes fritt erforderlig plats för svinhus och hönshus;

5) etc. till slutet av kontraktets punkt E.

Lika med förutvarande lydelsen.

F. De av N. N. genom detta kontrakt jämlikt ingressen av punkten A. härovan övertagna skyldigheter avse renhållningsstadgans giltighetsområde sådant detsamma må varda i huvudsaklig överensstämmelse med Hälsovårdsnämndens den 13 september 1933 beslutade framställning av Stadsfullmäktige närmare bestämt och av Konungens Befallningshavande i länet fastställt.

G. Detta kontrakt skall, därest det icke varder minst nio månader före kontrakttidens utgång å någondera sidan uppsagt, anses förlängt på ytterligare två år, från slutdagen räknade, skolande förlängning av kontraktet framgent i sådan ordning inträda varje gång med två år.

Karlstad den

På Hälsovårdsnämndens vägnar:

N. N.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1933.

§ 547.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över av hälsovårdsnämnden avgivet förslag till kontrakt mellan staden, å ena, och blivande renhållningsentreprenör, å andra sidan, om övertagande från och med den 1 maj 1934 av de skyldigheter, som åligga renhållningsverket i Karlstad i enlighet med gällande renhållningsstadga inom staden m. m.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad hälsovårdsnämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 128.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över hälsovårdsnämndens förslag till kontrakt mellan staden, å ena, och blivande renhållningsentreprenör, å andra sidan, angående renhållningen inom staden, uti vilket ärende drätselkammaren lämnat utlåtande.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med hälsovårdsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens framställning om extra anslag å innevarande års stat med 30,500 kronor för utvidgning och förstärkning av elektriska distributionsnätet inom staden.

Utdrag av protokoll, hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 15 september 1933.

§ 51.

Av belysningsingeniören hade inlämnats förslag till extra anslag å innevarande års stat för diverse arbeten å distributionsnätet till ett sammanlagt belopp av 30,500; — kr. (enl. bil. A).

Styrelsen konstaterade, att ifrågavarande elektriska arbeten tillkommit på grund av under året beslutade vägarbeten, utvidgning av ålderdomshemmet samt nytillkomna privata byggnader och utökad distribution.

Då föreslagna arbeten sålunda äro nödvändiga för distributionens upprätthållande beslöt Styrelsen godkänna belysningsingeniörens förslag samt hos Stadsfullmäktige anhålla om ett extra anslag å innevarande års stat med 30,500: — kr., att fördelas i enlighet med närslutna bilaga.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Ur protokollet
J. THALÉN.

*Bil. A till belysningsstyrelsens protokoll
den 15 september 1933, § 51.*

Till Belysningsstyrelsen.

På grund av under året tillkommen anslutning har det visat sig av behovet påkallat att redan instundande höst uppsätta nya transformatorstationer samt företaga en del utvidgningar och förstärkningar av distributionsnätet enligt följande:

- 1) *Klaraborg, ny transformatorstation*
 Byggnad 2,000:—
 Transformatorer 4,000:—
 Instrumentering 4,000:— Kr. 10,000:—
- 2) *Mariebergssområdet.*
 Utökning av fördelningsnätet omkring kvarteren Färlan och Vaktmästaren på grund av nyuppförda och för omedelbart uppförande beslutade byggnader Kr. 5,000:—
- 3) *Sommarroområdet.*
 För justering av spänningen i anledning av ökad förbrukning föreslås uppsättande av en autom. spänningsregulator Kr. 2,500:—
- 4) *Råtorpsområdet.*
 På grund av ökad förbrukning föreslås anordnandet av en ny större transformatorstation Kr. 3,000:—
- 5) *Sjöstadsområdet.*
 Ökad förbrukning genom tillkomsten av kokabonneter nödvändiggör en förstärkning av ledningarne. Föreslås nedläggandet av en jordkabel som förstahandsåtgärd. Kabeln utföres för högspänning i avsikt att framdeles anslutas till en transformatorstation Kr. 4,000:—
- 6) *Reservtransformator för distributionsnätet.*
 Då av befintliga och nödvändiga reservtransformatorer en nu tagits i bruk som ersättning för uppbränd transformator av äldre konstruktion föreslås, att lagret kompletteras med en ny transformator Kr. 2,000:—

7) *Reservationsanslag för diverse förekommande utvidgningar av nätet.*

Det i staten för sagda ändamål upptagna anslaget är i det närmaste förbrukat, och för att möta kommande utvidgningsbehov erfordras ett tilläggsanslag av Kr. 4,000:—

Anslagen enligt pos. 1, 2, 4 och 5 äro av beskaffenhet att kunna täckas genom lån på 20 år. Övriga anslag enligt pos. 3, 6 och 7 torde bestridas av tillgängliga medel.

Karlstad den 11 september 1933.

J. THALÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1933.

§ 544.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över framställning från belysningsstyrelsen om extra anslag å innevarande års stat med 30,500 kronor för utvidgning och förstärkning av elektriska distributionsnätet inom staden.

Som ifrågavarande anslag vore erforderligt på grund av den ökade förbrukningen av elektrisk energi inom staden, beslöt kammaren, som fann att av begärda anslaget, 22,000 kronor kunde täckas av lånemedel under det 8,500 kronor borde uttaxeras, hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att för ifrågavarande ändamål anvisa anslag av tillhoppa 30,500 kronor;

att anslagsbeloppet skall anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån å 22,000 kronor att sedermera fonderas och återstoden, 8,500 kronor, genom uttaxering i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga; samt

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 129.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens framställning om extra anslag å innevarande års stat med 30,500 kronor för utvidgning och förstärkning av elektriska distributionsnätet, uti vilket ärende drätselkammaren lämnat utlåtande.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Nykerhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1934 samt till fördelning av för nämnda år till nykterhetens främjande anslagna medel.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 6 oktober 1933.

§ 326.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande dels över en från Vita Bandet inkommen, av vederbörlig årsberättelse ävensom tablå över föreningens ställning åtföljd ansökan om anslag för år 1934, dels över en av Karlstads nykterhetssällskaps ungdomsavdelningar gjord, likaledes av vederbörliga redogörelser åtföljd framställning om anslag för år 1934.

Enär inga ändrade förhållanden inträtt för någondera sökanden, beslöt nykterhetsnämnden tillstyrka bifall till de gjorda framställningarna.

I detta sammanhang beslöt nykterhetsnämnden även hemställa om anslag för nykterhetsnämndens egen verksamhet, och ville nämnden för detta ändamål framlägga följande statförslag:

»FÖRSLAG

till utgifts- och inkomststat för nykterhetsnämnden år 1933.

Utgifter:

Till Vita Bandet	300: —	
» nykterhetssällskapens ungdomsavdelningar.....	300: —	
» sekreterarearvode	300: —	
» arvode åt ombudsmannen	1,200: —	
» vårdkostnad för alkoholister	800: —	
» utrustning åt utskrivna.....	250: —	
» läkarearvode, trycksaker, resor och diverse	250: —	
	<u>Summa Kronor</u>	3,400: —

Inkomster:

Beräknat statsunderstöd		500: —
att fyllas genom anslag:		
till nykterhetsnämnden	2,300: —	
» Vita Bandet	300: —	
» nykterhetssällskapens ungdomsavdelningar	300: —	2,900: —
	<u>Summa Kronor</u>	3,400: —

Sedan antecknats, att nämnden med hänsyn till den med år 1934 ikraftträdande inkorporeringen icke ansett sig kunna vidtaga några nedsättningar i sina anslagsbehov, ävensom att de till nykterhetens befrämjande anslagna medlen uppgingo till ett belopp av 282 kronor 75 öre, beslöt nykterhetsnämnden ingå till stadsfullmäktige med hemställen,

att stadsfullmäktige måtte anvisa de sålunda begärda anslagen för år 1934 å tillhopa 2,900 kronor, beträffande anslaget till nykterhetssällskapens ungdomsavdelningar att gå till fördelning enligt förut fastställda grunder, ävensom bestämma, att av anslagsbeloppet 282 kronor 75 öre skall utgå av de till nykterhetens befrämjande anslagna medel och återstående belopp 2,617 kronor 25 öre täckas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 oktober 1933.

§ 576.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över nykterhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1934 jämte fördelning av de till nykterhetens befrämjande för nämnda år anslagna medel.

Efter föredragning av nykterhetsnämndens framställning enligt dess protokoll den 6 oktober 1933 jämte däri omnämnda handlingar beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna nykterhetsnämndens ifrågavarande förslag.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 130.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att utlåta sig över nykterhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1934 samt till fördelning av för nämnda år till nykterhetens främjande anslagna medel, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit yttrande.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Orkesterförenings framställning om anslag för verksamhetsåret 1933—1934.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads Orkesterförening ämnar i höst fortsätta den verksamhet, som föreningen nu kunnat upprätthålla i tretton år. En förutsättning härför är, att föreningen allt fortfarande får åtnjuta det stöd, som stadsfullmäktige skänkt föreningens verksamhet. Det understödsbelopp, som för arbetsåret 1932—1933 erhöles, eller kronor 2,500, har jämte statsunderstöd av lotterimedel, tack vare minskade anspråk från yrkesmusikernas sida, räckt till förhållandet av fem konserter.

Beträffande resultatet av orkesterns arbete kan sägas, att detta aldrig tillföre så välvilligt bedömts, på samma gång som uppgifterna varit mer krävande än någonsin. Den mera populära musiken har emellertid även tillgodosetts på programmen. Ovedersägligen har orkesterns konstnärliga kvalitet i betydande grad höjts genom tillkallande av förstärkningar i de mest krävande stämmorna. Givetvis har detta medfört en kännbar kostnadsökning. Endast tack vare det hittills benäget givna understödet av stadsfullmäktige har verksamheten kunnat upprätthållas. Detta anser föreningen nu av så mycket större betydelse, som genom en kraftigt bedriven verksamhet för anskaffandet av en hörsal utsikterna att inom en ej alltför avlägsen framtid få en i allo lämplig lokal i hög grad ljusnat. Bristen på en sådan för övningar och konserter har hittills varit ett stort hinder för verksamhetens bedrivande på fullt nöjaktigt sätt. Endast genom vällvilligt tillmötesgående av högre allmänna läroverkets rektor har möjlighet till övningar beretts och konsertlokal i läroverkets aula kunnat fås å lämpliga tider. För en blivande hörsal bör det vara av den största betydelse, att en verkligt uppövad och god orkester står färdig att rycka in, när hörsalen är färdig.

Med stöd av vad ovan anförts och med hänvisning till bifogade styrelse- och revisionsberättelser för arbetsåret 1932—1933 får Styrelsen för Karlstads Orkesterförening härmed vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige i likhet med föregående år måtte bevilja föreningen ett anslag av kronor 2,500, avseende arbetsåret 1933—1934.

Karlstad den 7 oktober 1933.

För Karlstads Orkesterförening:
VALDEMAR VENDEL.

Avskrift.

STYRELSEBERÄTTELSE.

Styrelsen för Karlstads Orkesterförening får härmed avgiva följande berättelse över föreningens verksamhet under dess trettonde arbetsår 1932—1933.

Föreningens styrelse har under året utgjorts av f. lektor V. Vendel, ordförande, v. häradshövding S. af Geijerstam, vice ordförande, lektor G. Söderström, sekreterare, bankdirektör R. Tjerneld, kassaförvaltare, direktör W. Nyström, bibliotekarie, och f. d. borgmästare K. J. Lindholm.

Suppleanter i styrelsen hava varit herrar A. Norsell, E. Isakson och G. Nilsson.

Av styrelsens ledamöter äro herrar Vendel och Tjerneld i tur att avgå, av suppleanterna herr Nilsson (vald 1930). Dessutom har sekreteraren på grund av bristande tid anhållit om utträde ur styrelsen.

Under det gångna arbetsåret har föreningen genom Sveriges Orkesterföreningars Riksförbund mottagit 2,350 kronor, utgörande den av Musikaliska Akademien bestämda andelen av det anslag, Kungl. Maj:t anvisat av lotterimedel för musiklivets höjande. Dessutom har orkesterföreningen av Karlstads stadsfullmäktige beviljats ett anslag av 2,500 kr. För det ekonomiska stöd, föreningen sålunda åtnjutit, vill styrelsen härmed uttala ett varmt tack.

Ehuru anslagen i jämförelse med föregående år nedgått, har verksamheten likväl kunnat upprätthållas tack vare tillmötesgående från de aktiva medlemmarnas sida, varav de flesta allt fortfarande äro yrkesmusiker. Dessa medgåvo nämligen vid sista konserten en betydlig reducering av arvodena, en uppoffring, för vilken styrelsen uttalar sin uppriktiga erkänsla.

Under detta arbetsår har föreningen givit fem konserter i läroverkets aula, varav två med populärt program. Dessutom har orkestern under höstterminen medverkat vid en Tegnérfest och under vårterminen vid en konsert för de nödlidande, båda gångerna i Domkyrkan.

Såsom dirigent har vid samtliga konserter tjänstgjort musikdirektör E. Isaksson. Vid konserten den 9 april dirigerade dock musikdirektör Gustaf Bengtsson sin egen violoncellkonsert, som då uppfördes för första gången. Solist var violoncellisten Gunnar Norrby från Stockholm.

För övrigt har föreningen av ekonomiska skäl med nämnda undantag ej ansett sig kunna engagera några solister. Trots detta ha konserterna mestadels omfattats med stort intresse från allmänhetens sida. Endast vid en konsert har genom sammanstötande ogynnsamma omständigheter be-

söksantalet varit beklagligt ringa. Även vid framförandet av ett av tonkonstens allra förnämsta verk, Beethovens symfoni n:r 3, har orkestern ej förmått samla en så fulltalig publik, som önskvärt varit. Men det bör observeras, att villkoret för statsunderstöd är, att orkesterföreningen skall verka för *musiklivets höjande*. Även med risk för en mindre publik, kan föreningen ej giva alla programmen en rent »populär» läggning. Man måste arbeta för framtiden, på ett höjande av den allmänna musikaliska smaknivån.

För det stora intresse, som musikdirektör Isakson visat för höjning av orkesterns kvalitet och det nitiska arbete, som av orkestern nedlagts vid övningarna under det gångna arbetsåret vill Styrelsen uttala sitt varma tack.

Bland de under året framförda orkesterverken må särskilt nämnas:

Beethoven, Overtyr ur »Leonora», n:o 3.

» Symfoni n:o 3 (Eroica).

Grieg, Peer-Gyntsvit n:o 1.

Haydn, Militärsymfoni.

Saint-Saëns, Suite Algérienne.

Schubert, Symfoni h-moll.

Sinigaglia, Danze Piemontesi.

Aulin, Tor, »Mäster Olof», svit.

Bengtsson, Gustaf, Konsert a-moll för violoncell och orkester.

Haquinius, Algot, Mälarovertyr.

Liljefors, Ruben, Fyra stycken i folkton.

Lindberg, Oskar, Rapsodi (»Per Spelman»).

Angående föreningens ekonomi får styrelsen hänvisa till revisorernas berättelse.

Karlstad den 30 september 1933.

VALDEMAR VENDEL.

Gunnar Söderström.

Sekreterare.

Undertecknade, utsedda att granska Karlstads Orkesterförenings räkenskaper och förvaltning under spelåret 1932—1933, få härmed efter fullgjort uppdrag avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Föreningens kassabok är granskad och har därvid icke förekommit anledning till anmärkning. De bokförda posterna äro vederbörligen verifierade. Sparbanksboken är granskad och befunnen riktig.

Det uppgjorda kassasammandraget över Föreningens inkomster och utgifter ävensom över dess tillgångar vid årets början och slut överensstämman med räkenskaperna.

Med vitsordande att Föreningens styrelse med intresse och skicklighet väl fullgjort sina åligganden få vi tillstyrka full ansvarsfrihet för förvaltning och räkenskaper under 1932—1933.

Karlstad den 4 oktober 1933.

HERMAN GEIJER.

AXEL EDÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 oktober 1933.

§ 577.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Karlstads Orkesterförening gjord framställning om anslag av 2,500 kronor för verksamhetsåret 1933—1934.

Efter anteckning, att anslag beviljats för verksamhetsåret 1932—1933 med belopp motsvarande det nu begärda, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads Orkesterförening anslag med ett belopp av 2,500 kronor för verksamhetsåret 1933—1934 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslag skall, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 131.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Karlstads Orkesterförenings framställning om anslag för verksamhetsåret 1933—1934, uti vilket ärende drätselkammaren lämnat utlåtande.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren uti ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Styrelsens för Karlstads Teateraktiebolag av herr Pettersson
såsom motion upptagna framställning angående anslag
till bolagets verksamhet.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan det visat sig att tillgängliga medel ej skulle komma att förslå till nödigt underhåll av Karlstads Teaterfastighet, ingick styrelsen för teateraktiebolaget till Stadsfullmäktige med begäran om anslag å kronor 1,000 för vart och ett av åren 1931, 1932 och 1933. Teaterstyrelsen erhöll också ifrågasvarande anslag. Då framställningen därom gjordes hade styrelsen om också ej stor så åtminstone någon förhoppning, att teaterverksamheten under kommande år skulle uppvisa någon förbättring. Sådan har emellertid ännu ej kunnat spåras, och ovisst är när inkomster och utgifter kunna komma att balansera. Vid innevarande års slut beräknar styrelsen, att en brist på c:a 3,000 kronor skall ha uppkommit.

Styrelsen ser sig därför tvungen att återkomma med en begäran om anslag i samma omfattning som förut att utgå för åren 1934 och 1935.

Under innevarande år har en viss förändring i teaterns förvaltning inträtt, sedan en teaterförening inom staden bildats till höjande i första rummet av teaterintresset. Föreningen ämnar att med stöd av abonnemangsteckningar och förhandssuppgörelse med teatersällskap bedriva teaterverksamhet i vidsträcktare mening, än vad som ingått i teaterstyrelsens förvaltningsuppgift. Tanken att direkt engagera sig i teaterverksamhet av denna omfattning har för styrelsens del ej inneburit något lockande med hänsyn dels till de risker, som i dessa tider äro ofrånkomliga, dels till det förhållandet, att styrelsen i händelse av förlust på rörelsen är i saknad av medel att täcka sådan förlust. Styrelsen har emellertid ej velat motsätta sig, att den nya teaterföreningen finge göra ett försök, hälst i och med föreningens bildande möjlighet uppkommit att genom statsanslag av lotterimedel och genom anslag från andra håll erhålla medel till teaterfastighetens modernisering i en del avseenden.

Teaterstyrelsen har därför med den nybildade teaterföreningen tecknat kontrakt, enligt vilken föreningen på vissa villkor får under loppet av tvenne år för tiden 1 oktober 1933 t. o. m. september månad 1935 disponera över teaterfastigheten till bedrivande av teaterverksamhet m. m. i samma utsträckning, som tillkommer teaterstyrelsen. I detta kontrakt har föreningen erhållit garanti för att stadens eventuella anslag skall komma föreningen till godo. Då ett sådant anslag för åren 1934 och 1935 synes vara enda förutsättningen för att teaterföreningen skall kunna bedriva sin tilltänkta verksamhet, våga vi hoppas, att stadsfullmäktige beviljar det sökta anslaget.

Karlstad den 25 september 1933.

för Karlstads Teateraktiebolag:

GEORG SAMUELSON.

C. O. AHLMARK.

RAGN. TJERNELD.

TH. PETTERSSON.

Upptages såsom motion av

TH. PETTERSSON.

Avskrift.

HYRESKONTRAKT.

Till Karlstads teaterförening, här nedan benämnd hyresgästen, vilken förening enligt sina stadgar har till ändamål att verka för teaterintressets höjande i Karlstad samt att därstädes bedriva teaterverksamhet jämte annan därmed förenlig verksamhet, uthyres härmed för bedrivande av teaterverksamhet de Karlstads teater tillhörande lokaler med nedan angivna undantag.

För detta kontrakt gälla följande villkor och bestämmelser:

Hyrestiden omfattar den 1 oktober 1933—den 30 september 1935 samt, därest uppsägning av hyresavtalet icke å någondera sidan sker före den 1 juli 1935, den 1 oktober 1935—den 30 september 1936.

Hyresersättning utgår i kontanta medel enligt följande grunder. Teaterbolagets kostnader för teatern beräknas, fränsett förlust å teaterrörelsen och för reparationer till omkring 3,000 kronor om året. Härifrån har under senaste tre år avgått av stadsfullmäktige i Karlstad teaterbolaget tillerkänt anslag, som för vardera av nämnda år utgjort 1,000 kronor. I enlighet härmed fastställes hyresbeloppet till 3,000 kronor med avdrag *dels* för det å hyresåret belöpande anslag, som bemålde stadsfullmäktige efter teaterstyrelsens framställning må till teaterbolaget bevilja, *dels ock* ett ytterligare belopp av 500 kronor, inbegripande teaterbolagets hyra från Aktiebolaget Radiotjänst om 400 kronor för år samt kostnader för ljus och värme till de till bemälda bolag upplåtna lokaler ävensom till de av teatervaktmästaren disponerade lokaler.

De hyresbelopp, hyresgästen sålunda har att erlægga, betalas i förskott med $\frac{1}{3}$ av hyresbeloppet pr den 1 oktober, den 1 januari och den 1 april årligen.

Hyresgästen har därjämte att under hyrestiden själv svara för alla kostnader för teaterns uppvärmning och belysning jämte övriga utgifter för teaterrörelsen, att *dels* avlöna all för denna rörelse erforderlig personal, *dels ock* att å de upplåtta lokalerna ombesörja städning och rengöring, allt med rätt att vid teaterföreställningar å teatern efter överenskommelse i nämnda hänseenden göra sig ersatt av den eller dem, vartill teatern må av hyresgästen upplåtas.

Hyresavtalet omfatta alla teaterns lokaler med undantag för de till Aktiebolaget Radiotjänst upplåtta lokaler samt de lägenheter, som nu dispone-

ras av teatermaskinisten (de senare en lägenhet om ett rum och kök samt en verkstadslokal med tillhörande utrymmen).

I hyresbeloppet ingår ersättning för begagnande av teaterns tillhörigheter såsom rekvisita, dekorationer, möbler, scenattiralj och mattor m. m., däremot icke gottgörelse för användning av teaterns piano, vid begagnandet varav för varje gång till teaterbolagets pianofond betalas en avgift av fem kronor.

Hyresgästen skall äga rätt att i händelse av behov efter i varje särskilt fall av teaterstyrelsen eller representant för densamma lämnat medgivande vidtaga förändringar med teaterns dekorationer, kulisser och rekvisita, vilka oberoende av ändringarna skall fortfarande tillhöra Karlstads teater.

Teaterstyrelsen skall vid varje teatersäsongs början till hyresgästen utleverera minst 50 fullständiga biljettsatser till ett pris av högst 3 kronor pr sats med rättighet för hyresgästen att under säsongens förlopp efter behov till enahanda pris utfå flera satser.

För garderoberna, som disponeras av hyresgästen, betalas, där så erfordras, kostnaderna för garderobiärer av hyresgästen.

Hyresgästen är ansvarig för alla teaterns tillhörigheter, som av hyresgästen begagnas, och är skyldig att, om något av desamma skadas eller bortkommer, detsamma ersätta efter verkställd värdering eller med teaterstyrelsen träffad överenskommelse.

Hyresgästen är jämväl skyldig att ombesörja och bekosta alla under hyrestiden å de upplåtna lägenheterna nödiga befunna smärre reparationer eller fel, som behöva avhjälpas.

Teaterstyrelsen eller för densamma utsedd representant är berättigad att utan hinder av hyresgästen för tillsyn äga tillträde till de upplåtta lokalerna. Vid varje tillställning å teatern disponerar teaterstyrelsen efter eget val för sin räkning avgiftsfritt en biljett å parkett för varje fungerande styrelseledamot. Teaterbolagets skyldighet att upplåta friplats åt vakthavande polisman samt åt vissa myndighetspersoner har hyresgästen att fullgöra.

De upplåtelser av teatern, som för stundande teatersäsong redan äro av teaterstyrelsen gjorda eller göras, innan detta kontrakt träder i kraft, skola av hyresgästen respekteras, med rätt för hyresgästen att uppbära därvid utgående ersättningar.

Hyresgästen skall efterkomma de av Kungl. Maj:t i nådig resolution den 2 juni 1933 för beviljande av lotterimedel till teaterns modernisering givna föreskrifter.

Hyresgästen äger ej beträffande de upplåtna lokalerna vidtaga någon ändring utan på förhand av teaterstyrelsen lämnat medgivande. Angående återbärande från bolagets sida av lotterimedel, nedlagda å teaterfastigheten för dess förbättrande eller modernisering, gälla Kungl. Maj:ts föreskrifter därom. Vad som genom hyresgästen nedlägges å nämnda fastighet tillfaller teaterbolaget såsom dess egendom.

Detta kontrakt får ej, utan formligt medgivande av teaterstyrelsen, överlåtas samt upplåtelse av de uthyrda lokalerna, ej heller utan sådant formligt medgivande helt eller delvis, ske för annat ändamål än för teaterföreställningar, soiréer och konserter samt föredrag och föreläsningar utan politiskt inslag, under iakttagande för övrigt, att vad som för teaterbolaget är eller varder i behörig ordning bestämt i fråga om teaterns begagnande eller beträffande föreställningar m. m. därstädes jämväl är gällande för hyresgästen. Kontraktet får ej i teaterfastigheten intecknas.

Erläggas ej stadgade avgifter på bestämd tid eller skulle hyresgästen på annat sätt bryta mot detta kontrakt, äger teaterstyrelsen rätt att för hyresgästen stänga de upplåtna lokalerna och är hyresgästen ändock skyldig att erlägga ogulden hyra och i övrigt fullgöra sina förbindelser enligt detta kontrakt.

Karlstad den 19 Sept. 1933.

för Karlstads theater aktiebolag
dess styrelse

GEORG SAMUELSON

C. O. AHLMARK. RAGN. TJERNELD. TH. PETTERSSON.

Karlstad den 22 september 1933.

Styrelsen för Karlstads teaterförening

GUSTAF HEINTZ

ENAR LUNDSTRÖM.

B. ÖSTERBERG.

GUSTAF STRÖMBERG.

GRETA BERGSON.

CHR. AUG. GEIJER.

REINH. TERNQVIST.

Vidimeras:

Karlstad i landskansliet den 25 september 1933.

På tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

Avskrift.

STYRELSEBERÄTTELSE.

Styrelsen för Karlstads Teateraktiebolag får härmed avgiva berättelse över bolagets förvaltning och verksamhet under år 1932.

Förhoppningarna att den svårartade kris, som uppstod under år 1931, skulle i någon mån vika under fjolåret blevo helt grusade. Tvärtom kunde man temligen snart konstatera, att depressionens botten ännu ej var nådd. Att teaterverksamheten under sådana förhållanden skulle komma i ett betydligt läge var ju endast att vänta. Man måste också gå tillbaka flera tiotal år för att finna så låga avkastningssiffror på teatern som under 1932. Ej nog med att föreställningarnes antal nedgick med omkring 25 procent, från 45 till 34 stycken, publikanslutningen var i de flesta fall så dålig, att endast obetydlig hyra kunde av sällskapen uttagas. Under dessa förhållanden blev det efter hand uppenbart, att det av stadsfullmäktige begärda och erhållna anslaget av 1,000 kronor för vart och ett av åren 1931, 1932 och 1933 kom att ligga i underkant. Styrelsen har ej heller sett sig i stånd att amortera mer än 500 kronor på den skuld, som fanns vid årets början.

Oförutsedda utgifter tillstötte också under år 1932.

Vid besiktning av de elektriska anläggningarna inom teatern framgick, att en del ledningar särskilt till det s. k. radiatorummet på sin tid lagts helt provisoriskt och av sådant material, att desamma ej längre uppfyllde lagens fordringar. Ledningarna måste nedtagas och ersättas med sådana av fullgott material, vilket allt åsamkade styrelsen en kostnad av över 600 kronor.

På grund av det ringa antalet föreställningar uppstod under den värsta vintern givetvis svårighet att hålla en någorlunda jämn värme inom teatern. Man måste ibland elda även mellan föreställningarna, vilket hade till följd ökade värmekostnader av flera hundra kronor.

I början av år 1932 blev Karlstads Radioklubb upplöst, varigenom radiatorummet blev stående outhyrt. Efter iordningställande av detsamma lyckades styrelsen teckna kontrakt för en tid av fem år framåt med Aktiebolaget Radiotjänst i Stockholm, som erlägger en hyra av 400 kronor per år.

Att döma av innevarande års siffror kan styrelsen ej ställa i utsikt, att år 1933 kommer att uppvisa någon förbättring, snarare är det att befara, att ytterligare minskade intäkter komma att stå till styrelsens förfogande.

Styrelsen framlägger följande

Balans-Räkning.

Tillgångar:	1 jan. 1932	31 dec. 1932
Fastigheten	113,000: —	113,000: —
Inventarier	1,933: 63	1,778: 27
Biljettsatser	105: —	79: 50
Bankfordran	545: 64	212: 66
Kassabehållning.....	103: 50	141: —
Förlusträkningen	6,329: 05	143: 15
	<u>Kronor 122,016: 82</u>	<u>115,354: 58</u>
 Skulder:		
Aktiekapitalet	58,250: —	58,250: —
Reservfonden	53,176: 83	53,176: 84
Dispositionsfonden	6,238: 74	—
Pianofonden	2,750: —	2,750: —
Biljettfonden	101: 25	177: 75
Låneräkning	1,500: —	1,000: —
	<u>Kronor 122,016: 82</u>	<u>115,354: 58</u>

samt

Vinst- och Förlust-Räkning.

Inkomster:		
Från dispositionsfonden överförda.....		6,238: 74
Anslag av Staden (för två år, lyftat 1932)	2,000: —	
Hyror	2,426: 67	
Förs. premier	132: —	
Pianofonden	75: —	4,633: 67
Balanserad förlust från 1931.....	90: 31	
Förlust 1932	52: 84	143: 15
		<u>S:a Kronor 11,015: 56</u>

Utgifter:

Inbalanserad förlust	6,329: 05
Nedskrivning av inventarier.....	193: 36
Belysningen	86: 78
Uppvärmningen	209: 34

Reparationer	827: 13	
Försäkringar	751: 67	
Skatter	1,031: 75	
Intresse	5: 56	
Kassamannen och intendenten	600: —	
Diverse omkostnader:		
Lagning och murning efter duvor i rökgångar	115: 50	
Rengöring efter reparationer m. m.	140: —	
Reparation av inventarier	204: 20	
Elektr. inspektion.....	80: —	
Telefon	177: 50	
Vattenavgifter.....	45: 30	
Smärre utgifter	218: 42	980: 92
		<u>S:a Kronor 11,015: 56</u>

Styrelsen hemställer att den framlagda balansräkningen härövan fastställs, och att den uppkomna förlusten för året jämte från 1931 kvarstående får t. v. balanseras å förlustkontot.

Karlstad i mars 1933.

C. O. AHLMARK.

SVEN af GEIJERSSTAM.

RAGN. TJERNELD.

GEORG SAMUELSON.

Rätt avskrivet, betyga:

INGRID PETTERSSON.

S. LYCKSTRÖM.

Avskrift.

Undertecknade, som granskat Karlstads Teateraktiebolags räkenskaper och förvaltning för år 1932, få häröver avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Vi hava tagit del av protokoll och styrelseberättelse samt genomgått och siffergranskat räkenskaper och verifikationer, vilka sistnämnda genom påstämpling försetts med bevis om granskningen.

Vi kunna vitsorda
att räkenskaperna äro rätt förda och fullständigt verifierade,
att protokollförda beslut iakttagits,
att bolagets i bank innestående medel verifierats samt
att bolagets fasta och lösa egendom varit till betryggande värde försäkrad mot brandskada.

I fråga om bolagets ställning och resultat av dess verksamhet hänvisa vi till styrelsens förvaltningsberättelse, vars sifferuppgifter äro med räkenskapen överensstämmande.

Vi tillstyrka fastställande av den upprättade balansräkningen och biträda styrelsens förslag, att den uppkomna förlusten för året jämte från 1931 kvarstående får t. v. balanseras å förlustkontot.

Då granskningen ej givit anledning till erinran, få vi tillstyrka full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 10 april 1933.

ALBIN FORSSELL.

KARL AD. FALK.

Rätt avskrivet, betyga:

INGRID PETTERSSON.

S. LYCKSTRÖM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1933.

§ 541.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Karlstads Teateraktiebolag gjord, av herr Pettersson såsom motion upptagen framställning om anslag med 1,000 kronor för vartdera av åren 1934 och 1935.

Det antecknades, att staden beviljat teateraktiebolaget anslag för ett vart av åren 1931, 1932 och 1933 med 1,000 kronor.

Då av den framlagda utredningen framginge, att teateraktiebolaget vore i behov av ekonomiskt stöd och det vore ett samhällsintresse att teaterverksamheten uppehölls, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att bevilja Karlstads Teateraktiebolag anslag av 1,000 kronor för vart och ett av åren 1934 och 1935 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skola, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 132.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över styrelsens för Karlstads Teateraktiebolag av herr Pettersson såsom motion upptagna framställning angående anslag till bolagets verksamhet under åren 1934 och 1935, uti vilket ärende drätselkammaren lämnat utlåtande.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till val av kommitté för utarbetande av program m. m. för högtidlighållandet av 350-årsminnet av Karlstads stads grundläggning.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 oktober 1933.

§ 133.

Herr Vendel väckte förslag därom, att beredningsutskottet måtte föreslå stadsfullmäktige att tillsätta en kommitté om sju personer för utarbetandet av program m. m. för högtidlighållandet av 350-årsminnet av Karlstads stads grundläggning; och beslöt utskottet i anledning härav hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål utse en kommitté bestående av lektorn V. Vendel, förste stadsläkaren Hugo Severin, folkskolläraren Ernst Strandman, majoren C. E. Nygren, lektorn Lars Dalgren, lektorn Per Stolpe och byggnadschefen Erik Björkman.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 19 Oktober

N:o 12 1/2.

Drätselkammarens framställning om godkännande av överenskommelse mellan staden, å ena, och Dahlgrens Efterföljare J. E. Jansson Aktiebolag, å andra sidan, angående avstående av mark å Herrgårdens område för genomförande av i princip godkänt förslag till stadsplan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1933.

§ 603.

Sedan stadsfullmäktige den 16 oktober 1930 i princip godkänt av stadsingenjören Gustaf Lovén upprättat förslag till stadsplan för Norra stadsområdet, vilket förslag bland annat upptog ny broförbindelse över Klarälvens östra gren vid Sundsta jämte tillfartsvägar, en öster och en väster om Stora Sundstatjärn, hade underhandlingar blivit förda med Dahlgrens Efterföljare J. E. Jansson Aktiebolag, om avstående av för planens genomförande erforderlig mark.

Då stadsfullmäktige numera godkänt uppgjort förslag omfattande byggande av den nya bron jämte tillfartsvägar samt statsbidrag erhållits för företagens utförande så hade det blivit nödvändigt att träffa slutligt avtal med ovan nämnda bolag om avstående av ifrågakomna mark, särskilt som arbetet med vägarne snarast borde igångsättas för beredande av arbete.

Vid sammanträde denna dag mellan representanter för drätselkammaren och bolaget hade överenskommelse i saken träffats samt här bifogade avtal upprättats; och ville kammaren hemställa om stadsfullmäktiges godkännande därav. De uppnådda villkoren finge anses skäligen både beträffande ersättningsbeloppets storlek och i övrigt.

De områden, som av bolaget avstås finnas utmärkta å en av stadsingenjören upprättad karta, vilken i tillämpliga delar vore i överensstämmelse med den principiellt gillade stadsplanen.

Ersättningsbeloppet, 31,000 kronor, ansåge kammaren kunna bestridas ur den fond, som bildats vid försäljning av donationsjord, enär efter den nya kommunikationsledens tillkomst och stadsplanens genomförande staden tillhörig donationsjord å Norra stadsområdet med visshet komme att högst väsentligt stiga i värde.

Kammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att godkänna ifrågavarande, här bifogade avtal den 16 oktober 1933 med Dahlgrens Efterföljare J. E. Jansson Aktiebolag om avstående till staden av mark å Herrgårdens område,

att för gäldande av i sagda avtal föreskrivet ersättningsbelopp anvisa anslag av 31,000 kronor med bestämmelse, att beloppet skall bestridas ur den fond, som bildats vid försäljning av donationsjord,

att hos Kungl. Maj:t söka tillstånd att få i nu nämnd utsträckning använda medel ur nyssberörda fond; samt

att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt träffa de överenskommelser, som med ifrågavarande bolag kunde bliva erforderliga ifråga om åtkomst av mark för merberörda stadsplans genomförande ävensom vidtagna övriga i ärendet erforderliga åtgärder.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Avtal.

Till genomförande i tillämpliga delar av ett av stadsingenjören Gustaf Lovén år 1929 upprättat förslag till stadsplan för Norra stadsområdet, vilket förslag av stadsfullmäktige i Karlstad den 16 oktober 1930 blivit i princip godkänt, men som därefter underkastats av byggnadsnämnden den 8 maj 1931 principiellt gillade jämkningar har emellan Karlstads stad, här nedan kallad staden, å ena, och Dahlgrens Efterföljare J. E. Jansson Aktiebolag såsom ägare av stadsägorna 896 och 897 med undantag av därifrån försålda områden å Herrgården i Karlstad, här nedan kallat bolaget, å andra sidan, under förutsättning av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande följande avtal träffats.

1:o.

Bolaget överlåter utan vederlag till staden med full äganderätt den för gator och allmänna platser erforderliga mark intill 9 meters bredd från kvartersgräns, som är särskilt betecknad å en detta avtal vidfogad, av stadsingenjören G. Lovén upprättad karta och enligt av denne gjord approximativ uträkning innehåller 8,758 kvadratmeter med den jämkning av gränser och areal, som vid stadsplanens fastställande kan uppkomma.

2:o.

Bolaget överlåter ytterligare till staden med full äganderätt dels annan för gator och allmänna platser erforderlig mark, än som avses i punkt 1:o, dels ock för planteringar eller dylikt erforderlig mark, vilka markområden äro var för sig utmärkta å den under punkt 1:o omnämnda karta och innehålla enligt av stadsingenjören Lovén gjord approximativ uträkning, det förra området 5,010 kvadratmeter och det senare 4,050 kvm., allt med den jämkning av gränser och areal, som vid stadsplanens fastställande kan uppkomma.

3:o.

Skulle på grund av myndighets (varmed icke avses stadsmyndighet) föranledande vid stadsplanen fastställande de å bilagda karta uppdragna kvartersgränserna jämkas, skall sådan jämkning ske av de överlåtna områdena, att bolaget till staden överlåter jämväl all mark, som enligt stadsplanejämkningen skall ingå i gator och allmänna platser och staden avstår från anspråk på all mark, som ingår i de i punkterna 1:o och 2:o angivna

områdena om 8,758 och 5,010 kvm. och som enligt stadsplanejämkningen tillagts kvartersmark.

Skulle bolaget på grund härav få behålla något av det i punkt 2:o avsedda området om 5,010 kvm., skall bolaget därför till staden utgiva ersättning med 3 kr. per kvadratmeter. Vad bolaget kan få behålla av det under punkt 1:o angivna området skall icke av bolaget ersättas annat än genom den kvittning, varom i nästa stycke talas.

De områden, som bolaget har att enligt första stycket i denna punkt överlåta till staden, skola ersättas med 3 kr. per kvm., varvid dock skall frånräknas arealen av sådana i punkt 1:o avsedda områden, som enligt stadsplanejämkningen icke komma att ingå i gator och allmänna platser.

Denna punkt föranleder icke skyldighet för bolaget att för det angivna priset av 3 kr. per kvadratmeter avstå mer än högst 200 kvadratmeter.

I händelse av markförsäljningar före stadsplanens fastställande skall, såvitt angår områden, som å kartan utmärkts med snedstreckning, bolaget tillförbinda köpare att respektera vad här ovan stadgats, men beträffande övriga områden bolagets i denna punkt gjorda åtagande förfalla.

4:o.

Staden erlägger till bolaget såsom köpeskilling för de i punkt 2:o omnämnda markområdena ett belopp av Trettioettusen (31,000) kronor jämte 5 % årlig ränta därå från och med den 1 november 1933, tills betalning sker.

5:o.

Köpeskillingen erlägges kontant, så snart stadsfullmäktiges godkännande av detta avtal vunnit laga kraft.

6:o.

Den enligt punkterna 1:o och 2:o till staden av bolaget överlåtna mark må icke användas för annat ändamål än till gator, allmänna platser och planteringar eller dylikt, staden likväl obetaget *dels*, att, om så skulle i en framtid befinnas lämpligt, till det för plantering eller dylikt avsedda, invid Sundstatjärn belägna området förlägga fritt liggande byggnad av offentlig karaktär, *dels ock* att å övrig mark anlägga för tillgodoseende av trafikens behov ifrågakommande inrättningar eller anordningar såsom bensinstationer eller dylikt.

7:o.

Bolaget eller dess rättsinnehavare skall äga att intill dess de sålunda överlåtna områdena behöva tagas i anspråk för sina angiva ändamål nyttja desamma. För de i punkt 2:o avsedda områdena erläggas årligt arrende beräknat efter sjuttiofem (75:—) kronor per tunnland.

Staden äger emellertid att så snart stadsfullmäktiges godkännande av detta avtal vunnit laga kraft, taga i besittning de delar av de överlåtna områdena, som dessförinnan utmärkts genom utstakning. Övrig genom detta kontrakt överlåtten mark avträdes, då den erfordras för gatas eller ledningars utläggande.

Av staden sålunda i besittning tagna områden skola utan onödigt dröjsmål iordningställas för sitt ändamål med iakttagande likväl i lämpliga delar av bestämmelserna i punkt 13:o här nedan.

8:o.

Ägaren av corps de logiet på Herrgården berättigas att fortfarande intill den 14 mars 1941 hava badhus i Stora Sundstatjärn.

9:o.

Även om staden före den 14 mars 1941 skulle taga de genom detta avtal överlåtta områdena i anspråk, skall Herrgårdens stallbyggnad få orubbad kvarstå intill nämnda dag, ehuru densamma till en mindre del är belägen å överlåtten gatumark. När staden tager den mark i anspråk, på vilken byggnaden för smedjan och tvättstugan är belägen, skall bolaget bortflytta byggnaden mot det att staden då betalar 200 kronor till bolaget. Detta belopp skall gäldas senast den 14 mars 1941.

10:o.

Vid arbetena med utläggande av gator och ledningar å de nu överlåtta områdena skall tillses, att, i den mån så är möjligt, jordbrukets fortsatta drift icke förhindras.

11:o.

Bolaget eller dess rättsinnehavare fritages i egenskap av ägare till Herrgårdens nuvarande markområden från skyldighet att utöver vad detta kontrakt stadgar utan ersättning avstå mark vare sig till nu ifrågavarande eller framdeles beslutade gator eller allmänna platser utöver den i § 45 av nu

gällande stadsplanelag stadgade bredd ävensom från skyldighet att utan ersättning avstå mark för allmän byggnad och att utgiva ersättning för gatumark inom och utmed Herrgårdens nuvarande områden.

Tillika befrias bolaget eller dess rättsinnehavare från skyldighet att bidra till kostnaderna för iordningställande av de i detta avtal nämnda huvudtrafikleder och allmänna platser vid Sundstatjärnet, såsom de i huvudsak å den avtalet vidfogade kartan genom linjerna a—u blivit utmärkta, ävensom i Sundstavägen. Befrielsen avser även kostnader för utförande av ledningar för avlopp, vatten och belysning i samma trafikleder och allmänna platser.

Beträffande övriga nu föreslagna eller blivande gator och ledningar skola för bolaget eller dess rättsinnehavare tillämpas minst lika fördelaktiga villkor, som beträffande tid för gatans färdigställande och ledningars framdragande samt kostnadsbidragsskyldighet för markägare för närvarande tillämpas för markägare inom Arvidslund, Älvkullen, Viksholm och Älvros.

Vad i denna punkt stadgas skall icke gälla ägare av de avstyckade byggnadsplatser, som före detta kontrakts undertecknande fränsålts.

12:o.

Sedan byggnadsnämnden den 8 maj 1931, under § 82 i protokollet, beträffande förslag till stadsplan för norra stadsområdet i princip godkänt bestämmelser bland annat *dels* om anordnande av 6 meter breda förgårdar invid den mot stora Sundstatjärnet ledande huvudtrafikgatan, *dels* om bebyggande av tomterna utmed nämnda gata med tvåvånings rappade trähus enligt före bebyggandet uppgjort fasadschema, utfäster sig såväl staden som bolaget att medverka till stadsplanens och bestämmelsernas fastställande, såvitt enighet icke vinnes om annat bebyggelsesätt.

Staden skall arbeta för, att stadsplan i enlighet med förslaget skall vara fastställd senast den 1 januari 1936:

13:o.

Även efter det stadsplan fastställts, skall stadens skyldighet att utlägga den 18 meter breda genomgångstrafikleden och dess fortsättningar begränsas sålunda, att körbana skall av fastighetsägarna kunna påfordras endast till den bredd och längd, som erfordras för den lokala trafikens behov, åliggande det bolaget att vid försäljningar av tomter tillförbinda ny ägare att respektera denna bestämmelse; dock skall det åligga staden att till bebyggda tomter från körbanan anordna erforderliga infartsvägar.

14:o.

Staden skall icke vidtaga åtgärd till förhindrande av avstyckningar och bebyggelse å Herrgårdens mark i enlighet med det föreliggande stadsplaneförslaget.

15:o.

Skulle stadsfullmäktige i Karlstad icke före den 1 januari 1934 hava genom beslut, som vinner laga kraft godkänt detta avtal, vare detsamma utan all verkan.

16:o.

Härav äro två exemplar upprättade och mellan parterna utväxlade.

Karlstad den 16 oktober 1933.

För Karlstads drätselkammare:

J. A. HÅKANSSON.

Sven Heimer Svensson.

Dahlgrens Efterföljare.

J. E. Jansson Aktiebolag.

G. H. DAHLGREN. RAGN. TJERNELD.

På en gång närvarande vittnen:

INGEMAR HEDLUND.

JOHN WIDING.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 17 oktober 1933.

§ 134.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning om godkännande av överenskommelse mellan staden, å ena, och Dahlgrens Efterföljare J. E. Jansson Aktiebolag, å andra sidan, angående avstående till staden av viss mark å Herrgårdens område.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records. It emphasizes that proper record-keeping is essential for ensuring the integrity and reliability of the data collected. This section also outlines the various methods used to collect and analyze the data, highlighting the challenges faced during the process.

In the second part, the focus is on the results of the study. The data shows a clear trend towards increased efficiency and productivity over the period observed. These findings are supported by statistical analysis, which indicates that the improvements are statistically significant and not due to chance.

The third part of the document provides a detailed analysis of the factors contributing to the observed trends. It identifies several key variables that have influenced the outcomes, such as changes in technology, workforce dynamics, and market conditions. This analysis helps to explain the underlying causes of the trends and provides insights into the factors that can be controlled or managed.

Finally, the document concludes with a summary of the findings and recommendations for future research. It suggests that further studies should be conducted to explore the long-term effects of the observed trends and to identify additional factors that may influence the results. The recommendations are based on the current findings and aim to provide a clear path forward for the field.

The overall conclusion of the study is that the observed trends are a result of a combination of factors, including technological advancements and changes in the workforce. These findings have important implications for the industry and provide a basis for developing strategies to improve performance and efficiency.

The data collected during the study is presented in the following tables and figures. These visual representations provide a clear and concise overview of the results, allowing for easy comparison and interpretation. The tables show the raw data, while the figures illustrate the trends and patterns in the data.

The tables and figures are organized as follows: Table 1 shows the overall performance metrics, Table 2 details the data for each category, and Figure 1 illustrates the trend over time. These visualizations are essential for understanding the results and identifying the key findings of the study.

The data presented in the tables and figures is consistent with the findings discussed in the text. It shows a clear and steady increase in performance over the period, with no significant fluctuations. This consistency supports the conclusions drawn in the study and provides a strong foundation for the recommendations.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 16 November

N:o 13.

Drätselkammarens framställning angående anslag för reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1934.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 oktober 1933.

§ 619.

Sedan inom kammaren utsedda delegerade tillsammans med fastighetsförvaltaren uppgjort förslag till underhåll år 1934 av de stadens byggnader, kammaren hade i sin vård, så blev nu detta förslag jämte tillhörande specifikation till kammaren överlämnat och då anledning till anmärkning däremot ej förekom, beslöt kammaren, med erinran om att för nu ifrågavarande ändamål för innevarande år beviljats ett belopp av 29,450 kronor, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bevilja ett anslag av 35,000 kronor för reparation och underhållsarbeten under år 1934 å stadens ifrågavarande byggnader, ävensom bestämma, att berörda anslag skall, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Till Drätselkammaren, Karlstad.

Undertecknade av Drätselkammaren utsedda att uppgöra förslag till underhåll av stadens under Drätselkammarens vård stående byggnader få härmed föreslå följande anslag till reparations- och underhållsarbeten för nämnda byggnader under år 1934:

Litt. 5 A. Förvaltningsbyggnader	kronor	8,550: —
Litt. 5 B. Regleringsbyggnader	»	22,600: —
Litt. 5 C. Jordbruksfastigheter	»	3,850: —
	Summa Kronor	35,000: —

Karlstad den 14 oktober 1933.

OLOF VÄSTLUND.

REINH. TERNQVIST.

OTTO FELDT.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 136.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag för reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1934, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående ny- och omläggning av gator m. m. inom stadens planlagda område under år 1934.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 646.

Till utrönande av vilka arbeten i avseende å nybyggnad och omläggning av gator m. m. inom de planlagda områdena av staden, som lämpligen borde komma till utförande under år 1934 hade inom kammaren utsedda delegerade tillsammans med byggnadschefen verkställt undersökning varefter byggnadschefen rörande de ifrågasatta arbetena inkommit med förslag och kostnadsberäkning, slutande å sammanlagt 73,700 kronor.

Av erforderliga anslaget syntes 38,000 kronor, avseende omläggning av Åttkantsgatan, lämpligen kunna utgå av tillgängliga ordinarie automobilskattemedel, 12,500 kronor, avseende Kvarnbergsgatan, böra upplånas, under det att återstoden 23,200 kronor skulle anskaffas genom uttaxering.

Då de föreslagna arbetena syntes komma till utförande under år 1934 — omläggningen av Åttkantsgatan dock under förutsättning att uppgörelser kunna träffas med tomtägarna utmed gatan — så beslöt kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att godkänna ifrågavarande förslag till ny- och ombyggnad av gator m. m. under år 1934,

att för utförande av nämnda arbeten bevilja anslag av tillhoppa 73,700 kronor med bestämmelse att ifrågavarande belopp skall anskaffas, 38,000 kronor av tillgängliga ordinarie bilskattemedel, 12,500 kronor genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas samt återstoden 23,200 kronor genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, samt

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Kostnadssammandrag

över ifrågasatta ny- och ombyggnadsarbeten å gator, torg och öppna platser inom Karlstads stads planlagda område för budgetåret 1934.

A) Stadsdelen Herrhagen (jämte Tormestad).

John Erikssonsgatan:

Rännsten och grusad trottoar samt makadamiserad körbana utanför tomterna N:o 9 kv. Brage och N:o 6 kv. Skäran 900: —

Örsholmsgatan:

Påbörjande av arbete med Örsholmsgatans ordnande mellan Pumpgatan och Smålandsgatan, avseende terrassering, hårdgöring och grusning 2,000: —

Asfallindränkning av makadamiserade gator:

Fortsättes å sådana körbanor och trottoarer som behöva undergå genomgripande reparation. Anslag förslagsvis 8,000: —

Vasagatan:

Påbörjande av trottoarerna jämte rännstenar mellan Långgatan och John Erikssonsgatan (tomterna 137 kv. Hugin, 145 kv. Sleipner) 1,500: — 12,400: —

B) Stadsdelen Haga.

Åttkantsgatan:

Omläggning, förbättring och breddning. Körbanan belägges till hela sin bredd med tuktad sten och smågatsten. Trottoarerna belägges med slät smågatsten (5—7 cm.) 38,000: —

C) Stadsdelen Tingvalla.

Drottninggatan:

Trottoarerna mellan Östra och Västra Torggatorna repareras och beläggas med smågatsten (5—7 cm.) 8,800: —

D) *Stadsdelen Klara.*

Asfaltindränkning av Malmtorgsgatans trottoarer samt påbörjande
av körbanans asfaltindränkning..... 2,000:—

E. *Stadsdelen Berget, jämte Mariebergssområdet.**Kvarnbergsgatan:*

Gatans färdigställande mellan Hööksgatan och Seminariegatan.
Anläggning av trottoarer och rännstenar å östra sidan, kör-
banan kompletteras med underberedning, makadamisering
och asfaltindränkning 12,500:—
Kronor 73,700:—

Karlstad den 14/10 1933.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfull-
mäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11
november 1933.*

§ 137.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätsel-
kammarens framställning angående ny- och omläggning av gator m. m. inom
stadens planlagda område under år 1934, beslöt hemställa,

*all stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifråga-
varande framställning.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drättselkammarens framställning angående anslag för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1934.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 645.

Inom kammaren utsedde delegerade hade tillsammans med byggnadschefen verkställt besiktning å stadens gator och vägar för utrönande av vilka underhållsarbeten, som behöva komma till utförande under år 1934, varefter byggnadschefen angående ifrågavarande arbeten uppgjort kostnadsberäkning, slutande å sammanlagt 158,500 kronor.

Kammaren, som ansåg de föreslagna underhållsarbetena böra under år 1934 komma till utförande, beslöt överlämna förslaget till stadsfullmäktige med hemställan,

att fullmäktige måtte, med förslagets godkännande till underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1934 bevilja anslag å tillhoppa 158,500 kronor med bestämmelse att därav skall ur ordinarie bilskattemedel utgå 1,295 kronor och återstoden 157,205 kronor anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Underhåll av gator och landsvägar 1934.

Till underhåll av stadens gator, torg, promenader och landsvägar föreslås att följande belopp upptagas i statförslag för 1934.

I.

Till underhåll av körbanor, trottoarer, gångbanor, promenader, rännenstenar och gatutrappor *inom stadens planlagda område:*

Stadsdelen Tingvalla	12,500: —	
» Klara	4,000: —	
» Haga	2,500: —	
» Herrhagen	9,000: —	
» Berget och Mariebergsområdet	5,000: —	
» Viken.....	3,000: —	36,000: —

II.

Till underhåll av *landsvägar*, för vilka staden har laglig underhållsskyldighet eller för vilka årliga underhållet genom drätselkammarens försorg är på annat sätt fastställd:

a) *Inom stadens nuvarande område:*

Västra vägen.....	9,000: —	
Östra vägen	800: —	
Sjöstadsvägen	1,000: —	
Sundstavägen	600: —	
Gamla Hammarövägen	1,700: —	
Nya Hammarövägen	9,500: —	
Rudsvägen:		
Breddning mellan kyrko- gårdsvägen och Ruds- berget	4,500: —	
Underhåll	500: —	5,000: —
Råtorpsvägen	400: —	
Romstadsvägen.....	3,500: —	
Orrholmsvägen.....	500: —	
Väg till Djäknefältet, Lamberget, och Örsholmen.....	2,500: —	34,500: —

b) *Inom det område, som skall inkorporeras ^{1/1} 1934.*

Västra vägen, till Grums härad	24,000: —
Östra vägen, » Alster	18,000: —

Väg till Alsters station	1,000: —		
Färjestadsvägen	9,500: —		
Väg genom Råtorps samhälle, förräntning och amortering av permanent beläggning samt underhåll	3,000: —		
Väg Kroppkärr—Edsgatan	12,000: —		
» Alster—Gunnerud	3,000: —		
» Hagalund—Henstad	3,000: —	73,500: —	108,000: —

III.

Till underhåll av vägar och gator *inom icke stadsplanlagda bostadsområden*:

Anläggning av regnvattenbrunnar inom Norrstrands gator	2,000: —		
Väg- och gatuunderhåll inom icke planlagda områden, förslagsvis	12,500: —	14,500: —	
		Kronor	158,500: —

Karlstad den 14 oktober 1933.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR

Erik Björkman.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 138.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag för underhåll av gator och vägar m. m. såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1934, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag för anskaffande av maskiner och därmed sammanhängande anläggningar för Centralförrådet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 647.

Angående anskaffande av maskiner och därmed sammanhängande anläggningar för Centralförrådet hade från byggnadschefen inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

Härmed föreslås att i Centralförrådets statförslag för 1934 upptagas följande anslag för anskaffande av maskiner samt därmed sammanhängande anläggningar, för det ökade vägunderhållet med anledning av fr. o. m. 1/1 1934 ikraftträdande inkorporeringen:

Inköp av 2 st. stora lastbilar för transport av grus, makadam, skärv m. m. och för snöplogning, inkl. grus- och saltspridare, samt den ena bilen med undersladd	35,000:—
Inköp av 1 st. motorväghyvel med tillbehör	10,500:—
Anläggning av varmgarage för bilar och motorväghyvlar, enligt specialkostnadsförslag	9,700:—
	<hr/>
	S:ma Kr. 55,200:—

Karlstad den 14 oktober 1933.

ERIK BJÖRKMAN.»

Kammaren fann, med hänsyn till det väsentligt ökade vägunderhållet efter inkorporeringen, de föreslagna inköpen vara nödvändiga, men att erforderliga beloppet lämpligen kunde uttaxeras under en tid av fem år, och beslöt förty hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för i ovanintagna skrivelse angivna ändamål anvisa anslag av tillhoppa 55,200 kronor med bestämmelse, att ifråga-

varande anslagsbelopp skall anskaffas genom uttaxering under en tid av fem år, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 139.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag för anskaffande av maskiner och därmed sammanhängande anläggningar för Centralförrådet, beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om dels anslag och dels lån till Karlstads härads väghållningsdistrikt i enlighet med mellan drätselkammaren och vägstyrelsen ingånget avtal.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 658.

Stadsfullmäktige hade den den 19 november 1931, under § 210 i protokollet och den 15 december 1932, under § 184 i protokollet, vid behandling

av frågan om inkorporering med staden av bland annat Karlstads socken, bemyndigat drätselkammaren att med vägdistriktet träffa de avtal och överenskommelser, som för stadens vidkommande kunde vara i ärendet erforderliga.

Efter förhandlingar mellan drätselkammarens ordförande och byggnadschefen, å ena sidan, samt representanter för vägstyrelsen, å andra sidan, hade angående vissa vägfrågor träffats avtal, vilket till alla delar blivit av kammaren godkänt, och som funnes intaget i ett så lydande protokoll:

»Protokoll fört vid sammanträde med representanter för Karlstads stad och Karlstads härads vägstyrelse angående de infartsvägar till Karlstads stad, vilka efter 1 januari 1934 skola införlivas med Karlstads stad.

Närvarande: För Karlstads stad: herrar drätselkammarens ordf. Håkansson byggnadschefen E. Björkman. För Karlstads härad: herrar förvaltare G. Jansson och nämndeman G. Larsson samt vägingenjören i Värmlands län F. Ahlin.

§ 1.

Att leda förhandlingarna utsågs vägingenjör F. Ahlin.

§ 2.

Ordf. erinrade om de överenskommelser, som i samband med inkorporeringsfrågan träffats mellan parterna angående tillfartsvägarna till Karlstads stad, så vitt nu kunde bedömas, skulle Råtorpsvägen vara i det närmaste permanentbelagd på den del, som efter 1 jan. 1934 skulle komma att införlivas med Karlstads stad.

Ifråga om östra infartsvägen hade vägstyrelsen efter företagen anbudsinfordran träffat avtal med Byggnadsaktiebolaget Kasper Höglund i Stockholm angående utförande av vägsträckan Kroppkärr—stadsgränsen vid Rud med tillhörande vägbro över Nordmark—Klarälvens järnväg. Enligt förenämnda avtal, som icke innefattade vägens permanentbeläggning, skulle vägarbetet slutföras till den 1 juli 1934. Vägsträckan Kroppkärr—Alster ämnade vägstyrelsen påbörja under instundande höst i egen regi, och skulle arbetet så bedrivas, att anbud kunde infordras å permanentbeläggning av hela vägen Rud—Kroppkärr—Alster.

Stadens representanter anförde, att det för Karlstads stad vore av vikt, att vägförbättringen Rud—Kroppkärr—Alster genomfördes i väsentligt snabbare arbetstakt än vad hittills varit fallet. Vägstyrelsens ordförande anförde, att vägstyrelsen för sin del vidtagit de dispositioner, som enligt inkorporeringsbestämmelserna påvilade vägkassan men att vägdistriktet icke vore benäget att förskottera statsmedel till vägförbättringsföretagen. Ifråga om vägsträckan Rud—Kroppkärr hade vägstyrelsen träffat avtal med entreprenören om arbetets fullföljande till den 1 juli 1934, varjämte entreprenören förbundit sig att av honom tillkommande ersättning låta ett belopp av kronor 25,000:— inestå intill tidpunkten för statsbidragets utfallande. Beträffande vägföretaget Kroppkärr—Alster kunde vägstyrelsen icke beräkna att erhålla bidrag av statsmedel till arbetets påbörjande förrän tidigast hösten 1934.

Stadens representanter framhöllo, att såväl stadens ekonomiska intressen som ock vägtrafiken krävde, att vägsträckan Rud—Alster kunde fullföljas ifråga om permanentbeläggningen under sommaren 1934, samt att staden vore villig att under vissa förutsättningar tillhandahålla vägdistriktet rörelsekapital för terrasseringsarbetenas slutförande å nyssnämnda vägföretag såsom räntefritt lån.

Ordföranden framhöll i anledning härav att beträffande vägsträckan Rud—Kroppkärr torde det vara möjligt att kunna träffa sådant tilläggsavtal med entreprenören att tidpunkten för trafikens omläggning till nya vägen kunde väsentligt framflyttas. Härför krävdes emellertid att entreprenören erhöi viss ersättning för genom forcering av arbetet uppkommen merkostnad. Nämnda kostnad kunde beräknas till kronor 6,000:—. Statsmedel kunde visserligen icke påräknas för en forcering av arbetstakten, men enär entreprenören under arbetets utförande mött vissa oförutsedda svårigheter, för vilka vägdistriktet möjligen vore ekonomiskt ansvarig gent emot entreprenören, vore det lämpligt, att vägstyrelsen reglerade dessa mellanhavanden med entreprenören, samt att därvid tidpunkten för arbetets fullföljande ändrades. I dylikt fall torde vägdistriktets merkostnad kunna reduceras till 15 % av kronor 6,000:—.

Vägstyrelsens representanter förklarade sig för sin del kunna biträda förslaget om vägarbetenas utförande i snabbare tempo under förutsättning, att vägdistriktet icke härigenom förorsakades ökade kostnader.

Sedan stadens representanter uttalat, att staden vore villig, dels att ersätta vägdistriktet för nyssnämnda merkostnad, dels att förskjuta vägkassans kostnader för vägarbetenas bedrivande i snabbare tempo än hittills enade sig parterna om följande överenskommelse:

- A. Karlstads härads väghållningsdistrikt åtager sig och förbinder sig:
1. Att fullfölja och slutföra permanentbeläggningen å Råtorpsvägen i överensstämmelse med av vederbörande myndigheter fastställd arbetsplan till den del densamma är belägen inom området för blivande inkorporering före den 1 juli 1934.
 2. Att ifråga om vägen från stadsgränsen vid Rud till Kroppkärr träffa sådant avtal med entreprenören, A.-B. Kasper Höglund, att den genomgående vägtrafiken kan överföras till nya vägen senast den 1 maj 1934. Åtagandet innebär icke skyldighet för vägdistriktet att helt fullfölja arbetet till nämnda datum enligt fastställd arbetsplan, men skall arbetet å vägföretaget så bedrivas, att omförmäld omläggning av vägtrafiken kan ske utan att trafik-säkerheten äventyras eller att hinder föreligger för trafikens behöriga framförande å vägen.
I ovan angivna åtagande ingår skyldighet för vägdistriktet att beträffande brobyggnad över Nordmark—Klarälvens järnväg med iakttagande av fastställd arbetsritning utlägga densamma till 9,0 m:s bredd. Med ovan angivna ändringar skall vägföretaget i övrigt fullbordas i överensstämmelse med av Konungens Befallningshavande i Värmlands län fastställd arbetsplan, innefattande av ingenjör C. Lindberg upprättade arbetsritningar, daterade den 7 nov. 1932. Vägbredden skall utgöra 7,0 meter.
 3. Att omedelbart påbörja arbetet med omläggning och förbättring av vägen Kroppkärr—Väse härads gräns vid Alster i enlighet med härför av Konungens Befallningshavande genom laga kraftvunnet utslag fastställd arbetsplan. Vägdistriktet kan icke åtaga sig att slutföra angivna arbete inom annan tid än den som i vederbörlig ordning kommer att föreskrivas av Konungens Befallningshavande i Värmlands län, men vägdistriktet förbinder sig att så långt det av vägstyrelsen befinnes förenligt med vägdistriktets ekonomiska intressen söka fullfölja ifrågavarande vägföretag till den 1 maj 1934 på samma sätt som stadgats för under mom. 2 angivet företag. Arbetet skall bedrivas sektionvis mellan de olika korsningspunkterna med gamla vägen, och skall vägtrafiken så snart ske kan inom varje sektion överföras till nya vägen.
 4. Att utföra asfaltbeläggningen å vägen från stadsgränsen vid Rud förbi Kroppkärr till Väse härads gräns i enlighet med härför av Kungl. Maj:t godkänd arbetsplan. Vägstyrelsen förbinder sig att i så god tid våren 1934

infordra anbud från lämpliga entreprenadfirmor, att arbetet med asfaltbeläggning enligt ovannämnda arbetsplan kan påbörjas den 1 juli 1934 under förutsättning, att vägens beskaffenhet av vägingenjören i länet befinnes medgiva vägbeläggningsens påbörjande. Under nyssnämnda förutsättning skall, därest entreprenadavtalet gäller beläggning av samma beskaffenhet som arbetsplanen upptager, vägbanan mellan stadsgränsen och Kroppkärr emulsionsbehandlas i sin helhet sommaren 1934 samt vägen Kroppkärr—Alster helt eller delvis efter vägingenjörens beprövande likaledes under sommaren 1934.

Vägstyrelsen förbinder sig att under förutsättning av erhållet medgivande från statens kontrollerande myndigheter även låta verkställa asfaltbeläggningen å vägen i dess helhet eller till den del ovan nämnt medgivande kan erhållas.

5. Vägdistriktets här ovan gjorda åtaganden gälla med reservation för force majeure, strejk, blockad, öppen eller maskerad eller lockout, tillkommen utan vägdistriktets förvållande. Fördröjes arbetstiden av nyssnämnda orsaker, skola stipulerade tidpunkter för arbetenas fullföljande framflyttas i motsvarande grad, därvid samtidigt hänsyn skall tagas till att beläggningsarbetena kräva gynnsam väderlek. Tiden 1 oktober—1 maj räknas sålunda icke såsom arbetstid för arbeten av senast angiven art.

B. Karlstads stad åtager sig och förbinder sig:

1. Att såsom bidrag till vägdistriktets kostnader för fullföljande av vägföretaget från nuvarande stadsgränsen vid Rud till Kroppkärr enligt härför fastställd arbetsplan till vägdistriktet erlægga ett belopp av kronor 30,000:—. Härutöver skall Karlstads stad ersätta vägdistriktet för uppkommen merkostnad för breddning av bro över Nordmark—Klarälvens järnväg med ett belopp av kronor 6,685:—.
2. Att såsom bidrag till vägdistriktets kostnader för fullföljandet av vägföretaget Kroppkärr—Våse härads gräns vid Alster enligt härför fastställd arbetsplan till vägdistriktet erlægga ett belopp av kronor 7,500:—.
3. Ovannämnda bidrag skall av Karlstads stad erläggas efter från vägdistriktet erhållen räkning i mån av arbetets utförande.
4. Under förutsättning av fullföljandet av vägföretaget Rud—Kroppkärr på sätt under mom. A. 2. angives skall Karlstads stad, *dels* erlægga ett bidrag till

den merkostnad, som uppkommer för arbetets forcering med 15 % av nämnda merkostnad, eller kronor 900:—, vilket bidrag i ty fall inbetalas till väggkassan den 1 maj 1934, dels och tillhandahålla Karlstads härads vägdistrikt ett räntefritt lån av kronor 25,000:—. Nämnda lån är väggkassan berättigad att lyfta hos Karlstad stad, så snart vägdistriktet till entreprenören, Byggnads-A.-B. Kasper Höglund enligt mellan väggkassan och entreprenören upprättat kontrakt är skyldig att erlægga en ersättning, överskridande kronor 145,200:—. Lånet skall återbetalas till stadskassan under loppet av år 1934, dock senast å den dag, som Karlstads härads väghållningsdistrikt genom utanordning till väggkassan erhållit bidrag av under år 1934 utgående automobilskattemedel till vägföretaget Rud—Kroppkärr.

5. Att till Karlstads härads väggkassa utbetala ett räntefritt lån å högst kronor 108,400:—. Väggkassan är berättigad att lyfta nämnda lån månadsvis i mån av utbetalda kostnader för omläggning och förbättring av vägen Karlstad—Väse härads gräns vid Alster i enlighet med för nämnda arbeten fastställd arbetsplan. Lånet skall återbetalas till Karlstads stad under loppet av åren 1934—37, alltefter storleken av de bidrag av automobilskattemedel, som under nämnda tid komma att utanordnas till vägdistriktet. Inbetalningarna skola ske samma dag utanordningen sker från Landskontoret samt omfatta förutom bidraget av automobilskattemedel det tillskott av väggkassans medel, som enligt med Konungens befallningshavande upprättat kontrakt kommer att åligga vägdistriktet att erlægga till vägföretaget.
6. Att till Karlstads härads väghållningsdistrikt erlægga $\frac{1}{4}$ av den årliga annuitet, som väggkassan har att erlægga för de lån, som Karlstads härads väghållningsdistrikt med Kungl. Maj:ts medgivande upptagit för utförande av permanentbeläggning dels å Råtorpsvägen på delen inom inkorporeringsområdet, dels å vägen från nuvarande stadsgränsen vid Rud till Väse härads gräns vid Alster. Nyssnämnda bidrag till ränta och amortering av lån utbetalas av staden till väggkassan en gång pr år efter erhållen räkning under den amorteringstid, som vägdistriktet förbundit sig att amortera lånen för permanentbeläggningen.

Annuitetens storlek skall fastställas för vägen Rud—Alster till det belopp, varå väggkassan erhåller rätt att åtnjuta bidrag av vägunderhållsmedel samt för Råtorpsvägen till den del av motsvarande belopp, som motsvarar vägens inom inkorporeringsområdet andel i kostnaden för permanentbeläggning av vägen Råtorp—Skåre.

§ 2.

Därest vidare förhandlingar ifråga om infartsvägarna till Karlstad stad skulle anses erforderliga uppdrogs åt ordföranden att sammankalla parterna.

§ 3.

Ovan gjorda utfästelser skulle anses bindande för båda parterna så snart protokollet justerats av de i sammanträdet deltagande representanterna för Karlstads stad och Karlstads härads vägstyrelse.

§ 4.

Som inte vidare förekom, förklarades sammanträdet avslutat.

Vid protokollet:

FILIP AHLIN.

Justerat:

GUST. JANSSON.

J. A. HÅKANSSON.

GUSTAF LARSSON.

ERIK BJÖRKMAN.»

Då såsom av ovanintagna protokoll framginge, det finge anses vara synnerligen fördelaktigt för staden, att vägarbetena, särskilt permanentbeläggningen, bedreves med all skyndsamhet, enär därigenom stadens underhållskostnader nedbringades med väsentliga belopp, så hade kammaren funnit överenskommelsen för staden fördelaktig samt beslöt, för möjliggörande av uppfyllandet från stadens sida av densamma, hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att anvisa ett belopp av tillhoppa 38,400 kronor såsom bidrag till vägdistriktets kostnader för vägen Rud—Kroppkärr och Kroppkärr—Väse härads gräns ävensom till merkostnaden för forcering av förstnämnda företag,

att ifrågavarande anslagsbelopp skall anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas ävensom att beslutet härom skall underställas vederbörlig prövning och fastställelse, samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel bevilja vägdistriktet räntefria lån, ett å 25,000 kronor enligt punkt B 4 i överenskommelsen och ett å högst 108,400 kronor enligt punkt B 5, skolande båda lånen återbetalas såsom i nämnda punkter angivits.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 140.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning i fråga om dels anslag och dels lån till Karlstads härads väghållningsdistrikt i enlighet med mellan drätselkammaren och vägstyrelsen ingånget avtal, beslöt, efter anteckning, att stadsfullmäktige den 19 november 1931 i sammanhang med beslut i inkorporeringsfrågan godkänt att staden med ett belopp av intill 37,500 kronor av nu begärda anslaget skulle ikläda sig kostnaderna för skenfri järnvägs korsning jämte tillfartsvägar å östra infartsvägen, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående översköterskan Emmy Magnussons pensionering.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 oktober 1933.

§ 626.

Angående pension till förutvarande översköterskan å stadens epidemisjukhus, Emmy Magnusson, hade från hälsovårdsnämnden inkommit framställning enligt ett så lydande protokollsutdrag:

»Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 8 mars 1933.

§ 69.

Sedan landstinget övertagit personalen å stadens epidemisjukhus, däribland översköterskan Emmy Magnusson, som varit anställd i stadens tjänst från och med den 1 januari 1913, hade fråga uppkommit om dennas pensionsförhållanden.

Hälsovårdsnämnden beslöt nu göra framställning till drätselkammaren, att drätselkammaren ville till Emmy Magnusson utfärda förbindelse därå, att staden garanterade, att hon vid avgången från landstingets tjänst skulle erhålla minst lika stor pension som hon skolat erhålla, därest hon vid avgången fortfarande kvarstått i stadens tjänst.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL JULIN.»

I anledning härav hade på kammarens uppdrag stadskamreraren verkställt utredning i ärendet samt inkommit med förslag enligt en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

Anmodad inkomma med förslag rörande förra sjuksköterskans vid Epidemisjukhuset, Emmy Magnusson, pension efter övergång från stadens till landstingets tjänst får jag härmed anföra följande.

Magnusson, som är född den 12 maj 1882, anställdes hos staden år 1913 samt erhöll inträde i stadens pensionskassa fr. o. m. dennas tillkomst den 1 januari 1924.

Pensionsåldern är fastställd till 55 år, varför pensionen vid uppnådd pensionsålder skulle utgå med $24/30$ delar, eller 60 % av ett reducerat pensionsunderlag av Kr. 2,460:—, beräknat efter en anmäld slutlön av Kr. 2,560:—. Årsavgiften har varit Kr. 1,277:82, varav staden bidragit med Kr. 1,188:22 och Magnusson med Kr. 89:60 (maximum).

Om pensionsfrågan varit ordnad redan vid Magnussons inträde i tjänst hos staden, hade kostnaden för densamma blivit:

årsavgift att betalas av staden.....	kr. 338:50
» » » » Magnusson	» 84:62
	<u>tillhopa kronor 423:12</u>

Efter samråd med Landstingskamreraren får jag härmed föreslå, att Drätselkammaren påtager sig Magnussons pensionering från och med den 12 maj 1937 enligt för stadens befattningshavare gällande bestämmelser, dock under förutsättning att Landstinget fr. o. m. den 1:sta april i år till dess Magnusson uppnår stadgad pensionsålder bidrager med en årlig avgift av Kr. 338:50 ävensom av Magnusson tillkommande avlöning under sagda tid innehåller och till stadskassan inlevererar en årlig avgift av Kr. 89:60.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 7 oktober 1933.

H. WESTLIN.»

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren, som ville hänskjuta frågan till stadsfullmäktiges avgörande, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att staden skall från och med den 12 maj 1937 bevilja sköterskan Emmy Magnusson pension beräknad å ett reducerat pensionsunderlag av 2,460 kronor enligt för stadens befattningshavare gällande grunder, under villkor emellertid att länets landsting från och med den 1 april 1933 till pensioneringen dels bidrager med en årlig avgift av 338 kronor 50 öre dels ock av Magnussons avlöning innehåller och till stadskassan inlevererar 89 kronor 60 öre om året, allt för tiden tills Magnusson uppnått stadgad pensionsålder.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 141.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående översköterskan Emmy Magnussons pensionering, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning att arvode till dess ordförande måtte bestämmas för år 1934.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 oktober 1933.

§ 643.

Stadsfullmäktige hade för innevarande år beviljat drätselkammarens ordförande ett arvode av 2,000 kronor; och som ordförandens arbete icke minskades utan tvärtom ökades, så beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte jämväl för år 1934 bevilja kammarens ordförande ett arvode av 2,000 kronor att upptagas i inkomst- och utgiftsstaten för sagda år.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 142.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning att för år 1934 ett arvode av 2,000 kronor måtte beviljas kammarens ordförande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens framställning om anslag till framdragande av gasledning till Björkhagen å norra stadsområdet.

Utdrag av protokollet, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 12 oktober 1933.

§ 68.

Angående framdragande av gasledning till Björkhagen hade från A. Westlund m. fl. inkommit följande framställning:

»Karlstad den 5/9 1933.

Till Belysningsstyrelsen i Karlstad.

Undertecknade fastighetsägare i Björkhagen, anhålla härmed att få utdraget huvudledningar med serviser, för installation av gas i våra fastigheter:

N a m n	N:o	Ant. kök
A. Westlund	2	2
Richard Johansson	6 B	2
K. Eriksson	7	2
Karl Johansson	8	2
Axel Eriksson	9	2
Gunnar Sjöström	14	2
O. T. Karlsson	1 B	2
Axel Wästlund	3	2
K. E. Johansson	10	3
K. G. Larsson	6 A	2
		<u>21 kök.»</u>

I ärendet hade gasverksföreståndaren verkställt kostnadsberäkning, så lydande:

»Kostnadsberäkning å utsträckning av gasledning
till Björkhagen.

Ritning littra L 109.

310 lm. 3" stålrör inkl. rördelar	å 4:—	1,240:—
310 » schaktning, läggning och återfyllning	» 3:—	930:—
Diverse och oförutsett		230:—
		<u>Kronor 2,400:—</u>

Karlstad den 14/9 1933.

ERIK BJÖRKMAN.»

Härvid fanns fogad en å stadens byggnadskontor upprättad, med Littra L 109 betecknad karta, å vilken inritats de nya ledningar, som skulle bliva erforderliga i händelse av bifall till framställningen.

Gasverksföreståndaren förklarade, att den föreslagna utdragningen av gasledningsnätet med hänsyn till beräknad gasförbrukning skulle bliva för verket ekonomiskt fördelaktig, varjämte gasverksföreståndaren framhöll, att ifrågasatta utdragning av gasledningsnätet varit tidigare förutsedd, varjämte den komme i omedelbar anslutning till tidigare befintliga ledningar.

Efter hållen överläggning beslöt styrelsen på av gasverksföreståndaren angivna skäl bifalla framställningen, varjämte styrelsen beslöt hemställa hos stadsfullmäktige om anslag för ifrågavarande ändamål med 2,400 kronor.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 oktober 1933.

§ 622.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över belyningsstyrelsens framställning om anslag till framdragande av gasledning till Björkhagen å norra stadsområdet.

På av belyningsstyrelsen andragna grunder beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja anslag å 2,400 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 143.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över belyningsstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta framställning om anslag för framdragande av gasledning till Björkhagen å norra stadsområdet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för gasverket för år 1934.

Utdrag av protokollet, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 12 oktober 1933.

§ 63.

Gasverksföreståndaren överlämnade följande förslag till kapitalutgifter å skattestat för gasverket för år 1934:

»Karlstads Stads Gasverks Huvudstat år 1934.

Kapitalutgifter.

Skattestat:

Nyanläggningar och nyanskaffning av vinstmedel:

Ledningsnät:

2,000:—	Huvudledningar inom områden, varest gasledningar förut finnas.....	2,000:—	
4,000:—	Servisledningar	4,000:—	6,000:—

Inventarier:

5,000:—	Mätare.....	5,000:—	
1,000:—	Övriga inventarier	1,000:—	6,000:—
12,000:—		Summa Kapitalutgifter	12,000:—»

Styrelsen beslöt hos stadsfullmäktige hemställa om anslag för ifrågasvarande ändamål med 12,000 kronor att anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 oktober 1933.

§ 621.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för gasverket för år 1934.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja anslag å 12,000 kronor att, i den mån medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 144.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över belysningsstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till kapitalutgifter å skattestat för gasverket, under år 1934, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för elektricitetsverket för år 1934.

Utdrag av protokollet, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 12 oktober 1933.

§ 64.

Från belysningsingenjören förelåg följande förslag till kapitalutgifter å skattestat för elektricitetsverket för år 1934:

» Kapitalutgifter.

Skattestat.

Nyanläggningar och nyanskaffning av vinstmedel:

Förvaltning:

Kontorsinventarier 300: —

Tillverkning:

Instrument och apparater för paralleldrif mellan Dejevors och Uddeholm 5,000: —

Distribution:

Lågspänningsnätets utvidgning och serviser 25,000: —

Utbyte av luftnät mot jordkabel i Hantverkaregatan 6,000: — 31,000: —

Offentlig belysning:

Ändring och utökning av allmänna gatubelysningen enl. förslag 16,640: —

Inventarier:

Mätare 10,000: —

Övriga inventarier 3,000: — 13,000: — 60,640: —

Summa Kronor 65,940: —»

Styrelsen beslöt hos stadsfullmäktige hemställa om anslag för ifrågasvarande ändamål med 65,940 kronor att anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 oktober 1933.

§ 620.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för elektricitetsverket för år 1934.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja anslag å 65,940 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 145.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för elektricitetsverket under år 1934, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande.

Under överläggningen i ärendet föreslogs, att av begärda anslaget 5,000 kronor, avseende instrument och apparater för paralleldrift mellan Dejefors och Uddeholm skulle anskaffas genom lån; och beslöt utskottet, med bifall till det sålunda framställda förslaget, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för av belysningsstyrelsen föreslagna ändamål bevilja anslag av tillhoppa 65,940 kronor att anskaffas, 5,000 kronor genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas och återstoden, 60,940 kronor, genom uttaxering, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga; samt

att å beslutet, i vad det avsåge lån, söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Hamnstyrelsens framställning om anslag för inköp av sanduppfordringsverk och släpmaskineri för hamnens räkning.

Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i Karlstad den 20 oktober 1933.

§ 72.

Sedan länge hade det varit ett önskemål att för hamnens räkning inköpa sanduppfordringsverk för att möjliggöra muddring i älven och älvmynningarna, enär hamnens stora mudderverk vore för djupgående att användas för detta ändamål.

På grund av de stora rensningsarbeten, som ägde samband med bygande av Sundstabron, vore det nu alldeles oundgängligt att antingen förhyra eller inköpa ett dylikt verk.

Med anledning härav hade byggnadschefen infordrat anbud i saken enligt detta protokoll bilagd beskrivning och vidare å ett s. k. släpskopmaskineri för sandmassans inforsling ur älven mot stränderna.

Inkomna anbud utvisade, att båda anordningarne torde komma att draga en kostnad av omkring 40,000 kronor och föreslog nu byggnadschefen, att styrelsen måtte hos stadsfullmäktige begära anslag för inköp för hamnens räkning av ifrågavarande anordningar, så att desamma kunde uthyras till drätselkammaren för utförande av rensningsarbetena i älven i samband med ovannämnda brobygge.

Hamnstyrelsen beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja hamnstyrelsen anslag av 40,000 kronor att anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 648.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av hamnstyrelsen enligt dess protokoll den 20 oktober 1933 gjord framställning om anslag för inköp av sanduppforderingsverk och släpmaskineri för hamnens räkning; och beslöt kammaren på av styrelsen andragna skäl, hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att för ifrågakvarande ändamål bevilja hamnstyrelsen anslag av 40,000 kronor att anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas, samt

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 146.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över hamnstyrelsens framställning om anslag för inköp av sanduppforderingsverk och släpmaskineri för hamnens räkning, över vilken framställning drätselkammaren avgivit utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Hamnstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för hamnen för år 1934.

Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i Karlstad den 20 oktober 1933.

§ 73.

Beslöt hamnstyrelsen att hos stadsfullmäktige hemställa om anslag med tillhoppa 4,600 kronor för följande i hamnens stat för år 1934 under »Kapitalutgifter å skattestat» upptagna nyanskaffningar nämligen

Inventarier	600 kronor
Anläggning av körbar lastbrygga invid 15-tonskranen	4,000 »

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 649.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över hamnstyrelsens framställning om anslag för inköp av inventarier och anläggning av en körbar lastbrygga invid 15-tonskranen å yttre hamnplanet; och beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige för ifrågavarande ändamål måtte bevilja hamnstyrelsen anslag av 4,600 kronor att anskaffas genom ultiagering, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 147.

Beredningsutskottet hade att avgiva yttrande över hamnstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för hamnen under år 1934, uti vilket ärende drätselkammaren lämnat utlåtande.

Under överläggningen i ärendet föreslogs, att 4,000 kronor, avseende anläggning av körbar lastbrygga invid 15-tonskranen måtte anskaffas genom upplåning; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja det av hamnstyrelsen begärda anslaget å tillhopa 4,600 kronor med bestämmelse, att 4,000 kronor skola anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas, samt återstoden, 600 kronor, genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga; samt

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads stifts- och läroverksbiblioteks framställning angående anslag till bibliotekets verksamhet under år 1934.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

För år 1933 erhöll Karlstads stifts- och läroverksbibliotek av Stadsfullmäktige i Karlstad ett anslag på 1,500 kronor, varav 500 kronor avsågos till bekostande av telefon å biblioteket ävensom till ersättning åt bibliotekarien för bibliotekets öppethållande fyra timmar i veckan utöver eljest fastställd expeditionstid av två timmar i veckan, under det att 1,000 kronor skulle användas till bindning av delar av bibliotekets omfattande bestånd av obundna

skrifter. Det mindre anslaget på 500 kronor kommer under innevarande år att användas enligt följande specifikation: årsavgift för telefonapparaten 70 kronor, arvode åt bibliotekarien för utökad expeditionstid under tiden 9 jan.—3 juni 1933 (84 expeditionstimmar à 3:—) 252 kronor, d:o under tiden 1 sept.—15 dec. 1933 (60 expeditionstimmar à 3:—) 180 kronor, eller sammanlagt 502 kronor. Det större anslaget på 1,000 kronor har använts uteslutande till bokbindning och är, då detta skrives, i det allra närmaste förbrukat.

Efter lokalernas restaurering och det vid slutet av 1930 genomförda nyordnandet av bokförrådet har bibliotekets utlåning ökat i avsevärd utsträckning. Antalet boklån, som åren närmast före restaureringen (1924—1927) utgjorde i genomsnitt 554 per år, uppgick år 1931 till 792, år 1932 till 1,701 och har under innevarande år (den 28 okt. 1933) nått siffran 1,888, varför antalet boklån under hela år 1933 kan beräknas bli omkring 2,200. Utlåningen omfattar så gott som uteslutande facklitteratur, ett förhållande som skänker ökat värde åt den starka stegringen av lånesiffrorna. Låntagarna ha givetvis till övervägande del utgjorts av läroverkets lärare och elever, men även lärjungarna vid seminariet och flickskolan ha anlitat biblioteket i växande omfattning, en utveckling som oförtydligt synes ge vid handen, att biblioteket fyller en viktig uppgift genom att vid sidan av Stadsbiblioteket tillhandahålla facklitteratur åt stadens studerande ungdom. Forskare av skilda slag, framför allt i värmländsk hembygdshistoria, ha som vanligt flitigt begagnat bibliotekets stora samlingar av handskrifter och äldre tryck och enstämmigt uttryckt sin tillfredsställelse över de ökade möjligheter till studier och undersökningar, som bibliotekets utsträckta expeditionstid för dem inneburit.

Den betydande ökningen av lånefrekvensen har i hög grad skärpt kravet på att bibliotekets bokförråd måste vara hundet. Tack vare de anslag, Stadsfullmäktige de senaste åren beviljat biblioteket, har visserligen en avsevärd del av det vid utlåningen mest anlitade bokförrådet ävensom åtskilliga sviter av tidningar och tidskrifter kunnat bindas. Men fortfarande befinna sig stora delar både av det aktuella bokförrådet och framför allt av de väldiga samlingarna av periodiska skrifter i obundet skick. Ett särskilt trängande önskemål vore även att åtminstone genom enklare kartonnering kunna konservera den stora mängd av värdefulla akademiska avhandlingar, som biblioteket sedan många år erhåller från de värmländska studentnationerna i Uppsala och Lund. Det av statsmedel till biblioteket utgående anslaget utgjorde

föregående budgetår 1,200 kronor men har innevarande år reducerats till allenast 425 kronor. Från läroverkets egna redan förut hårt ansträngda kassor kan biblioteket icke påräkna något som helst ökat tillskott till sin verksamhet. En minskning av det från Karlstads stad utgående anslaget till bindning skulle därför i nuvarande läge drabba biblioteket alldeles särskilt hårt och innebära ett allvarligt avbräck för en utveckling, som med all säkerhet betingas av ett i staden förefintligt kulturellt behov. Då därtill kommer, att anslaget till bindning helt och hållet förbrukas inom staden och alltså oavkortat bereder — i dessa tider svåråtkomliga — arbetstillfällen åt i staden boende hantverkare och arbetare, synes anslaget i fråga, samtidigt som det utgör ett mycket betydelsefullt stöd åt biblioteket, kunna tjäna även stadens egna intressen.

Med stöd av vad jag ovan anført får jag därför vördsamt anhålla, att Karlstads stifts- och läroverksbibliotek måtte för år 1934 erhålla dels ett anslag på 500 kronor, avsett att användas till bestridande av kostnaderna för telefon å biblioteket ävensom för bibliotekets öppethållande ytterligare fyra timmar i veckan utöver den tid, det eljest skulle vara tillgängligt för besökande, dels ock ett anslag på 1,000 kronor, avsett att användas uteslutande till inbindning av bibliotekets obundna bokförråd.

Karlstad den 30 oktober 1933.

NILS LINDAHL.

Bibliotekarie.

Överlämnas med tillstyrkan till Karlstads Drätselkammare:

VIKTOR HAMMARBERG.

Rektor.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 650.

Uppå remiss hade drätselkammaren att yttra sig över en för Karlstads stifts- och läroverksbibliotek gjord framställning om anslag för år 1934; och beslöt kammaren, efter anteckning att biblioteket för innevarande år åtnjutit

anslag av 500 kronor till expeditionskostnader och 1,000 kronor till inbindning, hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att för år 1934 bevilja Karlstads stifts- och läroverksbibliotek anslag med *dels* 500 kronor till expeditionskostnader *dels* ock 1,000 kronor till inbindning, samt

att ifrågavarande båda anslag skola, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 148.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en för Karlstads stifts- och läroverksbibliotek gjord, av drätselkammaren tillstyrkt framställning om anslag för år 1934, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Husmodersförening av Herr Håkansson såsom motion upptagna framställning om anslag till föreningens barnträdgårdsverksamhet.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Karlstads Husmodersförening anhåller i likhet med föregående år härmed vördsamt, att Stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av Ettusen kronor såsom understöd till husmodersföreningens barnträdgårdsverksamhet.

Husmodersföreningen upptog denna verksamhet år 1924 och har alltså nu utan bidrag av det allmänna uppehållit samma verksamhet under nio år. Under denna tid hava tillsammans 395 av stadens barn här åtnjutit en enligt sakkunnig pedagogisk uppfattning för småbarns utvecklingsstadium synnerligen lämpad förskoleundervisning. Ehuru denna undervisning givetvis är vad husmodersföreningen i första hand velat åstadkomma, har barnträdgården dock även i ett annat avseende fyllt en samhällsnyttig uppgift. Barnträdgården, som tar hand om barn i åldern 4—6 år, en ålder, då barnens vård är nog så krävande, har i många fall möjliggjort för mödrarna att skaffa sig nödig arbetsförtjänst utom hemmet och ändå känna sig trygga för barnen.

En del siffror torde kunna anföras.

I barnträdgården hava under nämnda nio år varit intagna härefter angivna antal barn, nämligen:

Under år	Barnantal st.	Helbetalande	Halvbetalande	Friplatser	Syskon
1924	62	50	—	—	6 par
1925	39	20	2	15	1 »
1926	30	22	—	4	2 »
1927	50	27	3	16	2 »
1928	41	21	2	10	4 »
1929	50	38	3	5	2 »
1930	51	33	8	6	2 »
1931	44	30	4	4	3 »
1932	47	27	6	12	1 »
1933	60	27	12	15	3 »

Husmodersföreningen kan icke finna annat än att med hänsyn till den allmännyttiga barnträdgården bereder, det bör i en stad som Karlstad anses såsom en samhällelig uppgift att åtminstone en av staden understödd barnträdgård här finnes. Hittills har föreningen bekostat barnträdgårdsverksamheten *dels* genom medel, som föreningen för ändamålet insamlat bland intresserade, *dels* genom avgifter, som erlagts för de i barnträdgården intagna barnen. Av dessa hava helt betalande erlagt 10 kronor i sju månader. För syskonpar har erlagts 15 kronor i månaden. Halvt betalande hava även funnits; likaså innehavare av friplatser (se ovanintagna tabell).

Barnträdgårdens ekonomi framgår av följande tidigare ingivna tablå för 1931.

»UTGIFTER.

Lön för en från Fröbelinstitutet utexaminerad lärarinna	2,250: —
Hyra, värme och lyse (beräknat belopp av föreningens egen hyra)	900: —
Städning	145: —
Skolmaterial och annonser	121: 94
	Kronor 3,416: 94

INKOMSTER.

Influtna skolavgifter	2,555: —
Brist, som täckts av föreningens egna medel.....	861: 94
	Kronor 3,416: 94»

Under 1932 förändrades ställningen avsevärt. Utgifterna för skolmateriel och annonser utgjorde Kr. 187:11. Influtna skolavgifterna utgjorde icke mera än Kr. 1,788:—. Bristen blev sålunda för 1932 Kr. 1,694:11. För 1933 bör anmärkas, att föreningen saknat medel att genom inköp komplettera skolmaterielen.

Det är givet att barnträdgården skulle bliva mera anlita och göra större nytta, om skolavgifterna kunde nedsättas och friplatsernas antal ökas. Föreningen hyser förhoppning att genom ett anslag av ovan angivna storlek bliva satt i tillfälle att åtminstone öka friplatsernas antal. Ehuru enligt föreningens uppfattning staden helt borde övertaga barnträdgårdsrörelsen, har föreningen tillsvidare såsom en övergångsform tänkt sig endast en understödjande verksamhet från stadens sida i överensstämmelse med ovanstående.

Angående andra städers och samhällets understödjande av barnträdgårdsrörelsen på respektive platser hänvisas till bilagda tabell.

Karlstad den 7 september 1933.

För Karlstads Husmodersförening:

ANNA LUNDBLAD.

Upptages såsom motion.

J. A. HÅKANSSON.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 10 oktober 1933.*

I anledning av från drätselkammaren inkommit protokollsutdrag med hemställan om folkskolestyrelsens yttrande över en av Karlstads husmodersförening gjord ansökan om anslag till föreningens barnträdgårdsverksamhet beslöt folkskolestyrelsen på förslag av undervisningsnämnden att som sitt yttrande i ärendet anföra, att då ifrågakvarande verksamhet är ur pedagogisk synpunkt nyttig, särskilt som ensamma mödrars barn och barn, som icke äga några syskon, ävensom barn ur olika samhällsskikt däri beredas möjlighet att deltaga, styrelsen för sin del ville tillstyrka, att det begärda anslaget måtte utgå, då därigenom möjlighet till flera friplatser komme att givas.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 13 oktober 1933 klockan 12,30 e. m.

ANDERS LÖFBERG.

EDIT AHRENLÖF.

O. W. KARLSSON.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 oktober 1933.

§ 624.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Karlstads Husmodersförening gjord, av herr Håkansson såsom motion upptagen framställning om anslag av 1,000 kronor för föreningens barnträdgårdsverksamhet.

Uti ärendet hade folkskolestyrelsen på kammarens hemställan avgivit yttrande samt därvid på anförda skäl tillstyrkt, att ifrågavarande anslag måtte beviljas föreningen.

Vid överläggningen inom kammaren anfördes å ena sidan att anslaget såsom varande nytt icke borde beviljas med hänsyn till nu rådande brydsamma ekonomiska förhållanden under det å andra sidan framhölls, att barnträdgårdsverksamheten ur sociala och pedagogiska synpunkter borde stödjas, varför ett till 300 kronor begränsat belopp för år 1934 syntes bära för ändamålet anslås.

Kammaren beslöt vid anställd votering hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till ifrågavarande ändamål bevilja Karlstads Husmodersförening anslag för år 1934 av 300 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 149.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads Husmodersförenings av herr Håkansson såsom motion upptagna framställning om anslag till föreningens barnträdgårdsverksamhet, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor
framställning angående nedsättning i terminsavgifterna
vid läroverket.**

*Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde
med styrelsen för Karlstads högre elementar-
läroverk för flickor den 18 oktober 1933.*

§ 2.

Då beloppet av de nedsättningar av terminsavgiften, som hittills beviljats eleverna, i regel motsvarat statsbidraget och detta i år sänkts från 5,200 kr. till 4,800 kr. samt då bland det stora antalet ansökningar om nedsättningar innevarande hösttermin en del trots behjärtansvärda skäl måst avslås, ansåg sig styrelsen böra taga ställning till frågan om ytterligare nedsättning till mindre bemedlade och obemedlade lärjungar.

Vid sammanträdet förelåg en utredning av totalbeloppet för de nedsättningar i terminsavgiften vid stadens högre allmänna läroverk för gossar, som beviljats för höstterminen 1932 och som för läroverkets 479 lärjungar belöpte sig till 7,923:39 kr. eller per läsår i runt tal nära 16,000 kr.

Från Uppsala förelåg upplysning om att för de tre av stadens skolor, där kvinnliga elever förefunnos, hade för nedsättningar av terminsavgiften för flickor å realskolestadiet utöver beloppen för statsbidragen under de två sista åren beviljats 18,000 kr. per år i kommunalt anslag.

Möjligheten att nedbringa terminsavgifterna genom skolans förändring till kommunal flickskola föreligger ju visserligen, men denna väg kan för närvarande av både statliga och kommunala kostnadsskäl ej beträdas. På grund härav beslöt styrelsen att ingå till stadsfullmäktige med begäran att för år 1934 få rättighet att utöver de vanliga nedsättningarna av terminsavgiften med belopp lika med statsbidraget 4,800 kr. få bevilja ytterligare nedsättningar intill ett belopp lika med 4,800 kr.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Rätt utdraget betygar:

ERNST LUNDHOLM.

Styrelsens ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 oktober 1933.

§ 623.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning angående nedsättning av terminsavgifterna vid läroverket.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte medgiva styrelsen för läroverket rätt för år 1934 att, utöver i framställningen angivna nedsättning, få bevilja ytterligare nedsättning av terminsavgifterna intill ett belopp av 4,800 kronor.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 november 1933.

§ 150.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor av drätselkammaren tillstyrkt framställning angående nedsättning av terminsavgifterna vid läroverket, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

E. A. Lindblads ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 34 vid Romstad få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att efter stadsfullmäktiges i staden hörande i ärendet hit avgiva yttrande och därvid återställa remisshandlingarna.

Karlstad i landskansliet den 17 juni 1933.

På tjänstens vägnar:
BERTIL JULIN.

Överlämnas till stadsfullmäktige i Karlstad för yttrande.

Karlstads rådhus den 19 juni 1933.

På Magistratens vägnar:
HARRY JACOBSON.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att i huset vid Romstad med n:r 34 till avhämtning försälja Pilsnerdricka Klass II.

Karlstad och Romstad den 6 juni 1933.

E. A. LINDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 6 oktober 1933.

§ 335.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över av E. A. Lindblad hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 34 vid Romstad få till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II;

och beslöt nämnden efter tagen del av handlingarna hemställa,
att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Som ovan

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 november 1933.

§ 151.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över E. A. Lindblads ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 34 vid Romstad få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II, beslöt i likhet med nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ifrågavarande ansökan.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

**Sven August Anderssons ansökan om tillstånd att i fastigheten
N:o 2 i Eriksdal få till avhämtning försälja
pilsnerdricka, klass II.**

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att efter stadsfullmäktiges i staden hörande i ärendet hit avgiva yttrande och därvid återställa remisshandlingarna.

Karlstad i landskansliet den 13 september 1933.

På tjänstens vägnar:
ERNST STRIDSBERG.

Överlämnas till stadsfullmäktige i Karlstad för yttrande.

Karlstads rådhus den 14 september 1933.

På Magistratens vägnar:

HARRY JACOBSON.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att i huset n:r 2 i Eriksdal, Karlstad, till avhämtning försälja Pilsnerdricka, Klass II.

Erikstad, Karlstad den 5 september 1933.

SVEN AUGUST ANDERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 6 oktober 1933.

§ 337.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Sven August Andersson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 2 i Eriksdal få till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II;

och beslöt nämnden efter tagen del av handlingarna hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 152.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Sven August Anderssons ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 2 Eriksdal få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II, beslöt i likhet med nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ifrågavarande ansökan.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karl Ivar Harald Anderssons ansökan om tillstånd att i fastigheten Älvros N:o 12 få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att efter stadsfullmäktiges i staden hörande i ärendet hit avgiva yttrande och därvid återställa remisshandlingarna.

Karlstad i landskansliet den 1 september 1933.

På tjänstens vägnar:

ERNST STRIDSBERG.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Härmed får jag vördsamt anhålla om tillstånd att i mina affärslokaler i huset Älvros n:o 12, stadsägan N:o 1163 c, i Karlstad få försälja pilsnerdricka klass II, till avhämtning.

Föreskrivna handlingar bifogas.

Älvros, Karlstad den 31 augusti 1933.

KARL IVAR HARALD ANDERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 6 oktober 1933.

§ 336.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade att nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Karl Ivar Harald Andersson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten Älvros N:o 12 få till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II;

och beslöt nämnden efter tagen del av handlingarna hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 153.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karl Ivar Anderssons ansökan om tillstånd att i fastigheten Älvros N:o 12 få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II, beslöt i likhet med nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ifrågavarande ansökan.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Arbetslöshetskommitténs framställning angående anslag för kommitténs verksamhet under år 1934.

*Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde
med Arbetslöshetskommittén i Karlstad den 27
oktober 1933.*

§ 59.

Företog kommittén till behandling frågan om utverkande av erforderliga anslag för 1934 års verksamhet.

Vidkommande till en början lönestaten beslöt kommittén tillstyrka och i staten upptaga liksom under innevarande år till ordföranden med hänsyn till dennes alltmer ökade arbete ett årsarvode om 600:— kronor. Arvodena till sekreteraren och arbetsförmedlingsföreståndaren, som för närvarande äro respektive 600:— och 900:— kronor, kunna nedbringas till respektive 300:— och 600:— kronor.

Beträffande innevarande års anslag å 300:— kronor till diverse kostnader beslöt kommittén föreslå en höjning av detsamma med 500:— kronor till 800:— kronor på grund av erforderlig skrivhjälp m. m. till ordföranden vid utskrivandet och uppgörandet av kvittenslistorna för utkwitterande av dagunderstöd och därigenom ökat expeditions- och registreringsarbete.

För arbetslösas placering å främmande arbetsplatser, inklusive ortstillägg, erfordras 2,500:— kronor emot under innevarande år 3,000:— kronor.

Under större delen av nästkommande år beräknar kommittén, att 230 arbetslösa kunna beredas arbete vid det statskommunala reservarbetet vid Sundsta-bron och vid andra rent kommunala arbeten. Kommittén måste dock dessutom räkna med ytterligare lika många arbetslösa, av vilka flertalet ej kan beredas något arbete. Enligt kommitténs mening blir det därför nödvändigt att bedriva dagunderstödsverksamhet med statsbidrag, på det att oförvållat arbetslösa ej skola nödgas anlita fattigvården. Ifrågavarande verksamhet beräknas komma att omfatta omkring 140 personer, därav 50 genom inkorporeringen. För nämnda ändamål erfordras 100,000:— kronor, varav 50,000:— kronor böra upptagas som anslag och 50,000:— kronor beräknas inflyta i statsbidrag.

Då kommittén vidare anser det bliva nödvändigt att under nästkommande år understödja en del arbetslösa familjeförsörjare, som åtnjuta dagunderstöd, med hyreshjälp, beslöt kommittén tillstyrka dylik understödsverksamhet, för vilken beräknades 8,000: — kronor. Då emellertid statsbidrag för detta ändamål kan beräknas, beslöt kommittén i staten upptaga allenast 4,000: — kronor.

Slutligen ansåg kommittén, att utbildningskurser för unga arbetslösa böra anordnas även under nästkommande år. Härför beräknas ett belopp av 2,000: — kronor, ej inberäknat kursledare- och lärarelön, som utgår av statsmedel.

Under åberopande av vad sålunda anförts beslöt kommittén hos Stadsfullmäktige hemställa, att anslag för ifrågavarande ändamål måtte beviljas med tillhoppa 60,800: — kronor, att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt kommittén att söka statsbidrag för föreslagna understödsverksamhet, avseende dagunderstöd och hyreshjälp, att Stadsfullmäktige ville förklara att ifrågavarande anslag av kommunala medel icke äro att anse såsom fattigvårdsunderstöd samt att Stadsfullmäktige såsom villkor för åtnjutande av dagunderstöd ville föreskriva skyldighet att under tid motsvarande högst två dagars arbetstid per vecka utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete.

Som ovan.

In fidem:

PER SANDÉN.

Justeras:

EINAR KASTENGREN.

HARRY JACOBSON.

Rätt utdraget betyder:

PER ZANDÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 651.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av arbetslöshetskommittén enligt dess protokoll den 27 oktober 1933 gjord framställning om anslag för kommitténs verksamhet under år 1934.

Kammaren, som ansåg att de begärda anslagen till dagunderstöd och till hyreshjälp skulle få tagas i anspråk allenast under förutsättning att statsbidrag med i framställningen upptagna belopp bleve beviljade, beslöt efter överläggning hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att för arbetslöshetskommitténs verksamhet under år 1934 bevilja anslag å tillhoppa 60,800 kronor, att i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering,

att uppdraga åt kommittén att söka statsbidrag till den föreslagna understödsverksamheten, avseende dagunderstöd och hyreshjälp,

att förklara att ifrågavarande anslag till understödsverksamheten icke skola vara att anse såsom fattigvårdsunderstöd, samt

att såsom villkor för åtnjutande av dagunderstöd föreskriva skyldighet att under tid motsvarande högst två dagars arbetstid i veckan utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 154.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över arbetslöshetskommitténs framställning angående anslag för kommitténs verksamhet under år 1934, uti vilket ärende drätselkammaren lämnat infortrat utlåtande.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt utskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för arbetslöshetskommitténs verksamhet för år 1934 bevilja anslag å tillhoppa 60,800 kronor, att i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering,

att emellertid anslagen 50,000 kronor till dagunderstöd och 4,000 kronor till hyreshjälp allenast få tagas i anspråk under förutsättning att statsbidrag för dessa ändamål komma att beviljas med i kommitténs ifrågavarande framställning förutsatta belopp,

att uppdraga åt kommittén att söka statsbidrag till den föreslagna understödsverksamheten avseende dagunderstöd och hyreshjälp,

att förklara att ifrågavarande anslag till understödsverksamheten icke skola vara att anse såsom fattigvårdsunderstöd; samt

att såsom villkor för åtnjutande av dagunderstöd föreskriva skyldighet att under tid motsvarande högst två dagars arbetstid i veckan utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Arbetslöshetskommitténs framställning att vid anordnande av utbildningskurser för arbetslösa unga män få använda ett besparat anslag å 1,000 kronor.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med Arbetslöshetskommittén i Karlstad den 27 oktober 1933.

§ 58.

Ordföranden anmälde, att han låtit vidtaga förberedande åtgärder för anordnande inom närmaste tiden av utbildningskurser för arbetslösa unga män.

Med anledning härav beslöt Kommittén att dylika kurser skulle anordnas under återstoden av innevarande år och att ansökan skulle ingivas till

Statens Arbetslöshetskommission med begäran om statsbidrag med belopp motsvarande lön till kursledare och lärare. Tillika beslöt kommittén hos Stadsfullmäktige hemställa, att 1,000:— kronor av det av Stadsfullmäktige den 21 september 1933 beviljade anslaget å 3,000:— kronor till värmestugan m. m. inom Vänershov, vilket anslag icke kommer att tagas i anspråk för ifrågavarande ändamål, måtte få disponeras till lokalhyror, arbetsmateriel m. m. för ifrågavarande kurser.

Som ovan.

In fidem:

PER ZANDÉN.

Justeras:

EINAR KASTENGEN.

HARRY JACOBSON.

Rätt utdraget betygar

PER SANDÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 652.

Uppå remiss hade drätselkammaren att yttra sig över en av arbetslöshetskommittén enligt dess protokoll den 27 oktober 1933 gjord framställning att av det anslag å 3,000 kronor, stadsfullmäktige den 21 september 1933 beviljat kommittén för anordnande av värmestuga m. m. inom Vänershov, ett ännu icke disponerat belopp av 1,000 kronor måtte få användas till bestridande av lokalhyror, arbetsmaterial m. m. vid anordnande av utbildningskurser för arbetslösa unga män; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla arbetslöshetskommitténs ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 155.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över arbetslöshetskommitténs av drätselkammaren tillstyrkta framställning, att vid anordnande av utbildningskurser för arbetslösa unga män få använda ett besparat anslag å 1,000 kronor, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Rektors vid högre allmänna läroverket skrivelse med överlämnande av sparbanksbok, som disponerats av läroverkets frivilliga brandkår sedan dess upprättande år 1878.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Härmed överlämnas en motbok med Karlstads Sparbank n:r 13428, slutande å ett belopp av kronor Ettusentvåhundrafyrtiofem (1,245:—) och 69 öre.

Vid undertecknads övertagande av rektoratet härstädes aug. 1919 uppgick beloppet till kronor 671:73; det har sedermera vuxit med ränta på ränta till ovan angivna summa. Dessa pengar har aldrig ingått i skolans räkenskaper. Huru de tillkommit, fick jag endast en vag upplysning om. De skulle ha något att göra med en förut existerande frivillig brandkår vid läroverket.

Sedermera har emellertid anträffats närslutna handling, varav framgår, att, då numera läroverket icke har något att göra med stadens brandväsen, de besparade medlen skola överlämnas till staden.

Till staden skulle likaledes den åt läroverket överlämnade brandmaterielen inlevereras. Detta är undertecknad urståndsatt att göra, då mig veterligt ingen som helst materiel av åsyftat slag funnits i skolans förvar under nuvarande rektors tid.

Karlstad den 26 maj 1933.

VIKTOR HAMMARBERG.

Rektor.

Avskrift.

Wilkor för Carlstads högre Elem. Läroverks frivilliga Brandkår upprättade vid dess bildande november 1878.

1) Vid eldsvådor står denna frivilliga kår under stadens Brandchefs öfverbefäl.

2) At Läroverkets Rector och gymnastik lärare samt åt ynglingarna sjelva öfverlemnas ordnandet af denna kår, såväl hvad beträffar Befäl, indelning och öfningar, som och vården om redskapen.

3) Namnrulla, upptagande namn födelseår och hemvist å de ynglingar som ingå i denna kår, upprättas för hvarje år vid nyårstiden, och förvaras bland kårens handlingar och af hvilken en afskrift då bör aflemnas till stadens Brandchef.

4) Benämningen af kåren skall vara Carlstads högre Elementar Läroverks frivilliga Brandkår.

5) En sparbanks Bok öfverlämnas äfven härmed, med uti Carlstads Sparbank inestående Kronor ETT HUNDRA SEXTIOFYRA och 98 öre, för att dermed underhålla materielen och hvilken sparbanksbok förvaras af Läroverkets Rector, som alltså är för medlen ansvarig.

6) Skulle i en framtid Läroverket icke vilja fortfara med detta åt dess ungdom lämnade uppdrag skall då i behåll varande materiel och handlingar

öfverlämnas till staden Carlstad som då borde på annat för ändamålet lämpligt sätt ordna och uppehålla »Carlstads frivilliga Brandkår».

Carlstad i oktober 1878.

O. WENNERBERG.

K. BERGMAN.

C. FORSSELL.

Carlstad den 9 december 1878.

CHR. FLEETWOOD

t. f. Gymnastiklärare.

Ofvanstående antages.

J. WALLINDER.

Rector.

Materielen består af.

En mindre spruta med tillhörande

1 väfslang 30 fot lång

1 strålrör med munstycke

En till sprutan hörande kärra, jemte

2ne mindre stegar, anbringade på kärran

2 st. mindre wattenkärror med kärl

20 st. watten ämbar af plåt jemte

4 st stänger dertill.

En material kärra med

En räddningsslang af väf.

3 st. d:o Linor med krokar

En Fana.

En sparbanksbok N:o 13428 med Carlstads Sparbank, derå nu finnes ett innestående belopp af 164 kr. 98 öre årets ränta oberäknad.

Carlstad i Oktober 1878.

Enligt uppdrag

O. WENNERBERG.

K. BERGMAN.

C. FORSSELL.

Ofvanstående materiel m. m. är af Carlstads högre Elementar Läroverk, på å motstående sida angifvna villkor, i fullgodt skick emottagen.

Carlstad den 9 december 1878.

J. WALLINDER.

Rector.

CHR. FLEETWOOD.

t. f. Gymnastiklärare.

Rätteligen afskrifvet betygar.

O. WENNERBERG.

Rätt avskrifvet intygas å tjänstens vägnar.

A. A. ENGSTRÖM.

Utdrag av protokoll hållet vid Brandstyrelsens i Karlstad sammanträde den 6 oktober 1933.

§ 39.

På remiss från stadsfullmäktige hade styrelsen att yttra sig över en Karlstad den 26 maj d. å. dagtecknad skrivelse, undertecknad V. Hammarberg, Rector.

Av avlämningsinstrumentet (se bil. § 39) upprättat i oktober år 1878, när Carlstads frivilliga brandkår överlämnade de materiel jämte sparbanksbok, som omnämns i Rector Hammarbergs skrivelser, framgår, att medlen skola överlämnas till Karlstad stad, och skulle staden då ordna och uppehålla en frivillig brandkår.

Som den i staden befintliga borgarbrandkåren motsvarar en frivillig brandkår, får styrelsen föreslå stadsfullmäktige, att omnämnda medel ställas till styrelsens förfogande för att användas till borgarbrandkåren på sätt styrelsen finner lämpligt.

Som ovan.

In fidem:

A. A. ENGSTRÖM.

Justerat:

OLOF VASTLUND.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 oktober 1933.

§ 625.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande i anledning av en av rektor vid högre allmänna läroverket till fullmäktige den 26 maj 1933 avlåten skrivelse med överlämnande av sparbanksbok, som disponerats av läroverkets frivilliga brandkår sedan dess upprättande år 1878.

I ärendet hade brandstyrelsen avgivit infordrat utlåtande samt därvid på anförda skäl föreslagit, att ifrågakvarande medel, uppgående till 1,245 kr. 69 öre jämte för innevarande år upplupen ränta, måste ställas till styrelsens förfogande att användas för borgarbrandkåren på sätt, styrelsen kunde finna lämpligt.

Kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad brandstyrelsen sålunda i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 156.

Beredningsutskottet hade uppå remiss att avgiva yttrande över rektors vid högre allmänna läroverket skrivelse med överlämnande av sparbanksbok, vilken disponerats av läroverkets frivilliga brandkår sedan dess upprättande år 1878, uti vilket ärende brandstyrelsen och drätselkammaren lämnat utlåtanden.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Barnavårdsnämndens framställning i fråga om löneförbättring för barnavårdsföreståndaren, höjning av arvodena till nämndens sekreterare och biträdande sekreterare, ordinarie anställning för föreståndarinnan och första biträdet vid upptagningshemmet samt arvode till nämndens ordförande.

Till Stadsfullmäktige.

Härigenom får barnavårdsnämnden, med åberopande av härjämte bifogade utdrag av protokoll, fört vid nämndens sammanträde den 1 november 1933, vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att grundlönen till barnavårdsföreståndaren skall från och med år 1934 utgå med årligt belopp av 3,000 kronor,

att arvodena till nämndens sekreterare och biträdande sekreterare skola från samma tid utgå med belopp av respektive 625 kronor och 250 kronor för år.

att föreståndarinetjänsten och första biträdestjänsten vid upptagningshemmet skola från och med år 1934 uppföras å ordinarie stat samt att till nuvarande föreståndarinnan skall utgå dels grundlön av 1,450 kronor, dels ett första ålderstillägg av 145 kronor och till första biträde dels grundlön av 600 kronor, dels ett första ålderstillägg av 60 kronor, för båda räknat från och med den 1 januari 1934,

ävensom att till barnavårdsnämndens ordförande skall utgå från och med år 1934 tills vidare ett årligt arvode av 400 kronor.

Karlstad den 1 november 1933.

För barnavårdsnämnden:

JOHAN WÄSTLUND.

v. ordf.

Harald Lindell.

Utdrag av protokoll, fört vid Barnavårdsnämndens i Karlstad sammanträde den 1 november 1933.

§ 129.

I anledning av förestående inkorporering och den därigenom ökade arbetsbördan beslöt barnavårdsnämnden att ingå till fullmäktige med begäran om, att lönen måtte till barnavårdsföreståndaren utgå med ett från 2,400 kronor till 3,000 kronor förhöjt belopp samt att arvodena till sekreteraren och biträdande sekreteraren måtte utgå med belopp av respektive 625 kronor och 250 kronor mot nu utgående 500 kronor och 200 kronor.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

HARALD LINDELL.

Utdrag av protokoll, fört vid Barnavårdsnämndens i Karlstad sammanträde den 1 november 1933.

§ 130.

Beträffande föreståndarinnan och första biträdet vid upptagningshemmet beslöt barnavårdsnämnden att ingå till stadsfullmäktige med framställning, att dessa tjänster måtte uppföras å ordinarie stat från och med ingången av år 1934 samt att från samma tid måtte utgå till nuvarande föreståndarinnan dels grundlön av 1,450 kronor, dels ett första ålderstillägg av 145 kronor och till första biträdet dels grundlön av 600 kronor, dels ett första ålderstillägg av 60 kronor.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

HARALD LINDELL.

Utdrag av protokoll, fört vid Barnavårdsnämndens i Karlstad sammanträde den 1 november 1933.

§ 131.

Med hänsyn till den omständigheten, att till barnavårdsnämndens ordförande för närvarande icke utginge något arvode, ehuru, enligt barnavårdsnämndens uppfattning, arvode borde utgå, beslöt nämnden enhälligt, dels på grund av inkorporeringen och därigenom ökat arbete, dels på grund av allt större krav påvila ordföranden för omhändertagning, vårdnad, tillsyn och statistik, som myndigheterna fordra, och dels med kännedom om svårigheten att få någon att åtaga sig ordförandeskapet att ingå till fullmäktige med framställning, att till barnavårdsnämndens ordförande måtte från och med år 1934 tills vidare utgå ett årligt arvode av 400 kronor. Denna ersättning vore så mycket mer motiverad som barnavårdsnämnden lyckats att som ordförande förvärva den mest kvalificerade kraft, som torde kunna uppbringas för detta maktpåliggande uppdrag.

Som ovan

In fidem:

HARALD LINDELL.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 november 1933.

§ 27.

Lönenämnden hade att yttra sig över en av barnavårdsnämnden gjord framställning om dels förbättrade löneförmåner till barnavårdsföreståndaren, dels ökade arvoden till nämndens sekreterare och biträdande sekreterare, dels ock att föreståndarinnan och första biträdet vid upptagningshemmet måtte vinna ordinarie anställning med i framställningen angivna löneförmåner.

Nämnden, som icke fann skäl tillstyrka löneförbättring för barnavårdsföreståndaren, vars lön bestämts allenast för ett fåtal år tillbaka, och ej heller höjning av sekreterarearvodena, fann sig emellertid böra biträda nämndens förslag att föreståndarinnan och första biträdet skola uppföras å ordinarie stat från och med år 1934.

Nämnden beslöt sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att avslå barnavårdsnämndens ifrågavarande framställning i vad den avsåge barnavårdsföreståndaren och sekreterarna, men

att bifalla framställningen ifråga om föreståndarinnan och första biträdet vid upptagningshemmet.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 653.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av barnavårdsnämnden hos stadsfullmäktige gjord framställning angående vissa löneförmåner och arvoden, uti vilket ärende lönenämnden avgivit yttrande enligt sitt protokoll den 6 november 1933.

I likhet med lönenämnden fann sig kammaren icke kunna tillstyrka löneförbättring för barnavårdsföreståndaren och ej heller höjning av arvodena till de båda sekreterarna, men ville däremot förorda bifall till framställningen ifråga om föreståndarinnan och första biträdet vid upptagningshemmet ävensom ifråga om arvode till barnavårdsnämndens ordförande.

Kammaren beslöt förty hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att avslå barnavårdsnämndens ifrågavarande framställning om höjd avlöning till barnavårdsföreståndaren och höjning av arvodena till nämndens sekreterare och biträdande sekreterare,

att föreståndarinnestjänsten och första biträdestjänsten vid upptagningshemmet skola från och med år 1934 uppföras å ordinarie stat, samt att till nuvarande föreståndarinnan skall utgå dels grundlön av 1,450 kronor dels ett första ålderstilllägg av 145 kronor och till första biträdet dels grundlön av 600 kronor dels ett första ålderstilllägg av 60 kronor,

att till barnavårdsnämndens ordförande skall för år 1934 utgå arvode med 400 kronor, samt

att å beslutet, i vad det avsåge arvode till ordföranden, söka länsstyrelsens fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 157.

Beredningsutskottet hade uppå remiss att yttra sig över barnavårdsnämndens framställning i fråga om löneförbättring åt barnavårdsföreståndaren, höjning av arvodena till nämndens sekreterare och biträdande sekreterare, ordinarie anställning för föreståndarinnan och första biträdet vid upptagningshemmet samt arvode till nämndens ordförande, uti vilket ärende löne-nämnden och drätselkammaren lämnat utlåtanden.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens framställning angående anslag från och med år 1934 till avlöning dels av två distriktskonstaplar, dels av ytterligare en kriminalkonstapel.

Till Stadsfullmäktige.

I anledning av poliskommissarien Per Zandéns bilagda framställningar får Magistraten anföra följande.

Det synes Magistraten uppenbart, att efter inkorporeringen av delar av Karlstads landsförsamling och Grava socken en utökning av stadens polisstyrka är oundgänglig. Landsförsamlingen hade, då den var självständig kommun, inom den inkorporerade delen två polismän anställda, den ene ordinarie fjärdingsmannen Karl Nilsson, boende i Strands villasambälle, och den andre extra polismannen Oskar Boman, bosatt i Svinbäcken. Jämlikt inkorporeringsbestämmelserna har staden otvivelaktigt skyldighet att övertaga Nilsson såsom tjänsteman. Nilsson har under sin tjänstgöring i landsförsamlingen till stor del utfört handräckningsärenden, skatteindrivningar m. m. Då ökning av arbetskrafterna redan och i varje fall efter inkorporeringens ikraftträdande erfordras vid stadens exekutionsverk, och då Nilsson är mera lämpad för exekutionsgöromål än för polistjänst, har Magistraten hos Drätselkammaren föreslagit honom till anställning såsom exekutionsbiträde. Stadens skyldighet att övertaga Boman är mindre klar, ehuru han innehar förordnande att *tills vidare* från den 25 april 1927 vara extra polisman.

Emellertid torde det vara ofrånkomligt att på något sätt särskilt sörja för ordningshållningen inom stadens ytterområden efter inkorporeringen. Därvid kommer österut Färjestadsområdet, Svinbäcken, Kroppkärr och jämväl Alsterområdet närmast i betraktande. Västerut torde förnämligast Råtorp hava berättigat anspråk på någon polisbevakning. Poliskommissarien erinrar om, att de två distriktskonstapelsbefattningar, som Karlstad före den 18 september 1924 haft för tjänstgöring inom stadens dåvarande ytterområden genom Stadsfullmäktiges beslut nämnda dag sattes på vakans samtidigt som försök skulle göras med en, såsom man antog, mera effektiv s. k. flygande avpatrullering av staden medelst motorfordon. Härmed skulle ersättning för distriktskonstaplarna tillsvidare beredas, och särskilt ytterområdenas anspråk på polisbevakning tillgodoses. Försöken utföllo mindre lyckligt. Systemet har övergivits, och den

för polisverket inköpta motorcykeln den 21 mars 1931 försålt. Behovet av ordningshållning och övrig polistjänst inom ytterområdena har därefter återuppstått, och med inkorporeringen av delar av landsförsamlingen och Grava socken ytterligare skärpts. Magistraten anser det vara en god lösning att återbesätta de två distriktskonstapelsbefattningarna, den ena avsedd huvudsakligen för ytterområdena väster om Klarälven, den andra företrädesvis för ytterområdena öster därom och med bostadsort inom respektive områden enligt polischefens bestämmande. Dessa konstaplars göromål skulle regleras i överensstämmelse med instruktion, vartill förslag uppgjorts och bilägges. I löneavseende torde de böra jämföras med extra poliskonstaplar vid stadens poliskår. Magistraten förutsätter, att polischefen till befattningen inom östra området kommer att anställa förenämnde Boman.

Magistraten får med anförande härav föreslå, att Stadsfullmäktige ville bevilja anslag från och med år 1934 till avlöning av två distriktskonstapelsbefattningar med förmåner i överensstämmelse med vad som gäller för extra konstaplar vid Karlstads poliskår dock utan rätt till befordran till ordinarie konstaplar.

Med anställande av dessa distriktskonstaplar torde det viktigaste behovet för ordningspolisens del vara fyllt. Magistraten vill icke för närvarande påkalla återbesättande av de två extra konstapelsbefattningarna utan därutinnan se tiden an.

Det i poliskommissariens skrivelse den 10 oktober 1933 avsedda förfarings sättet att för tillgodoseende av det starkt ökade behovet av arbetskrafter inom kriminalpolisen lita till ordningspolisens personal och sålunda konstant minska den för ordningshållningen tillgängliga personalen kan Magistraten icke anse riktigt. Behovet av ökning å kriminalavdelningen talar närmast för en ökning av antalet kriminalkonstaplar med minst två. Magistraten hänvisar till utredningen i det i poliskommissariens skrivelse den 30 oktober 1933 berörda ärendet (Stadsfullmäktiges tryck Ser. A. n:r 12 år 1930 och Ser. A N:r 5 år 1931). I nämnda ärende beslöt Stadsfullmäktige den 21 maj 1931 tillsättande allenast av den ena av de två kriminalkonstapelsbefattningar, som Magistraten begärde. Jämväl får Magistraten nu åberopa den utredning, som poliskommissariens skrivelse den 30 oktober 1933 innehåller. Då denne nu inskränker sin framställning att avse endast en ny kriminalkonstapelstjänst, finner Magistraten sig icke kunna annat än biträda framställningen; och får Magistraten sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville bevilja anslag från och med år 1934 till avlö-

ning av ytterligare en kriminalkonstapelsbefattning med lön och förmåner, som gäller för dylik befattning vid Karlstads poliskår.

Karlstad den 30 oktober 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

P. M.

Förslag till instruktion för tvenne distriktskonstaplar, som skulle anställas i Karlstad från och med den 1 januari 1934.

Av distriktskonstaplarna skall den ene vara bosatt å Svinbäcken med tjänstgöring därstädes och kringliggande område.

Den andre skall vara bosatt å Strand med tjänstgöring därstädes och kringliggande område.

För båda skall följande instruktion gälla:

Distriktskonstapel ansvarar ytterst för den allmänna ordningen och säkerheten inom det honom anvisade bevakningsområdet och skall därför med vaksamhet följa, vad inom detsamma tilldrager sig.

För fullgörande av sina åligganden härutinnan är distriktskonstapel skyldig att utföra patrullering inom sitt bevakningsområde å de tider samt å de vägar och gator, som finnes erforderligt, dock att han icke är skyldig utföra patrulleringstjänst under längre tid än högst 48 timmar per vecka.

Under patrulleringstjänst ävensom under arbetet i övrigt med övervakande av ordning och säkerhet inom bevakningsområdet skall distriktskonstapel i tillämpliga delar ställa sig föreskrifterna i Instruktion för polispersonalen i Karlstad till efterrättelse.

Det åligger distriktskonstapel att en gång varje dag å tid, som av polisbefälet bestämmes, ävensom i övrigt, då särskilda förhållanden det påkalla, infinna sig å polisstationen eller telefonledes sätta sig i förbindelse med poliskommissarien eller jourhavande överkonstapeln för att avlägga rapport om vad under det förflutna dygnet tilldragit sig inom hans tjänstgöringsområde och som är av beskaffenhet, att böra bringas till polismyndighetens kännedom, ävensom mottaga eventuellt erforderliga särskilda order, taga del av beskrivning å personer, som skola av polisen efterspanas med mera.

Distriktskonstapel åligger att, i den mån detta medhinner utan att tjänstgöringsskyldigheten i avseende på ordningens övervakande åsidosättes, biträda med verkställande av delgivningar och annat handräckningsarbete inom sitt bevakningsområde.

Han är även skyldig att efter order av vederbörande polisbefäl tjänstgöra även annorstädes, än inom det honom anvisade bevakningsområdet.

Översändes vördsamt till Herr Polischefen i Karlstad.

Karlstad den 27 oktober 1933.

PER ZANDÉN.

Poliskommissarie.

Till Herr Polischefen i Karlstad.

Den 18 september 1924 (§ 158) fattade Stadsfullmäktige härstädes beslut därom, att 2 extrakonstapelsbefattningar och 2 distriktskonstapelsbefattningar, som förut funnits vid härvarande poliskår, skulle tills vidare hållas vakanta.

Detta beslut fattades på grund därav, att försök skulle verkställas vid poliskåren med så kallad »flygande patrullering», för vilket ändamål en motorcykel inköptes. Man ansåg att med detta hjälpmedel skulle effektiv polisbevakning kunna åstadkommas med mindre personal, än som erfordrats då polisbevakningen ordnats enligt förut tillämpat system. Det visade sig emellertid, som bekant, att försöket med patrullering medelst motorcykel slog mindre väl ut, varför motorcykeln numera sålts och polisbevakningen ombesörjes genom patrullering till fots.

Den förutsättning för minskning av poliskårens numerär, som ansågs föreligga då beslutet härom fattades, förefinnes alltså numera icke.

Därjämte kommer från och med den 1 januari 1934 Karlstads landsförsamling samt viss del av Grava socken att införlivas med Karlstad. Detta kommer givetvis att, icke minst med tanke på de relativt stora avstånden till vissa delar av nämnda områden, medföra avsevärt ökat arbete för polisväsendet. Sålunda måste ordningen upprätthållas och efterlevnaden av gällande ordningsföreskrifter med mera övervakas även inom de inkorporerade områdena.

Detta arbete synes dock i viss utsträckning lämpligen kunna anförtros åt tvenne distriktskonstaplar, till vilka tjänster de nu inom nämnda områden anställda två polismännen lämpligen kunde anställas.

Även beträffande utrednings- och liknande arbete torde inkorporeringen komma att medföra ökat arbete. Detta förhållande jämte dels den ökning i kriminalpolisens arbete, som även i övrigt förekommit och förekommer och dels den omständigheten, att de för tjänstgöring huvudsakligen utom staden avsedda kriminalkonstaplarna numera äro helt sysselsatta med tjänstgöring utom staden, gör att en ökning även av kriminalavdelningens personal torde bli ofrånkomlig. Jag har emellertid tänkt att det ökade behovet av arbetskraft å kriminalavdelningen tills vidare och tills erfarenhet vunnits angående det behov, som ovan omnämnda förhållanden föranleder, skulle tillgodoses därigenom, att personal från ordningspolisavdelningen skulle tills vidare beordras biträda med å kriminalavdelningen förekommande göromål.

Detta är givetvis avsett att vara endast en provisorisk lösning av frågan och jag kommer att senare inkomma med förslag till en mera tillfredsställande lösning av densamma.

På grund av förestående får jag vördsamt hemställa, att Herr Polischefen måtte utverka, att de båda extrakonstapelstjänster ävensom de båda distriktskonstapelstjänster, som, enligt Stadsfullmäktiges förutnämnda beslut hållits vakanta, måtte från och med den 1 januari 1934 få återbesättas.

Karlstad den 10 oktober 1933.

PER ZANDÉN.

Poliskommissarie.

Till Herr Polischefen i Karlstad.

I skrivelse den 4 september 1930 hade jag gjort framställning om tillsättande av ytterligare 2 kriminalkonstaplar vid härvarande poliskår. Sedermera hade Magistraten hos Stadsfullmäktige begärt, att medel skulle anslås för tillsättande av ifrågavarande beattningar. Efter avstyrkande av Drätselkammaren och Stadsfullmäktiges Beredningsutskott beslutade Stadsfullmäktige återremittera ärendet för ytterligare utredning. Dylik utredning blev också verkställd och avlämnades denna till Polischefen den 6 februari 1931. På i densamma anförda grunder beslutade Stadsfullmäktige vid sammanträde den 21 maj samma år att en kriminalkonstapel ytterligare skulle anställas vid poliskåren.

Den utredning, som låg till grund för framställningen, avsåg kriminalpolisens verksamhet år 1930. Sedan dess har arbetet å kriminalavdelningen oavbrutet

ökats, varför jag i regel måst beordra 2 ibland 3 man från ordningspolisavdelningen att biträda å kriminalavdelningen.

Som exempel på huru kriminalavdelningens arbetsbörd växte under tiden sedan år 1930 får meddelas, att under år 1930 inkommo 1,307 ärenden, som antecknas i poliskommisariens brevdarium. Under förflutna delen av innevarande år har redan inkommit 2,087 sådana ärenden. Därtill komma anmälningar om brott m. m., som bokföras i särskilt diarium.

Under det senast förflutna året ha de för tjänstgöring huvudsakligen utom staden avsedda kriminalkonstaplarna endast under någon dag stått till förfogande för tjänstgöring inom staden och sedan vid midsommartiden ha de icke alls stått till förfogande för sådan tjänst.

På grund av det anförda framgår med all önskvärd tydlighet, att det är absolut nödvändigt, att medel anslås till ytterligare en kriminalkonstapelstjänst, varför jag vördsamt får hemställa, att Herr Polischefen ville i ärendet göra framställning.

Karlstad den 30 oktober 1933.

PER ZANDÉN.

Poliskommissarie.

Utdrag av protokoll, hållet hos polisnämnden i Karlstad den 30 oktober 1933.

§ 28.

Uppå remiss hade polisnämnden att avgiva yttrande över en av Magistraten i skrivelse till stadsfullmäktige denna dag gjord framställning, att stadsfullmäktige ville bevilja anslag från och med år 1934 till avlöning dels av två distriktskonstapelsbefattningar med förmåner i överensstämmelse med vad som gällde för extra konstaplar vid stadens poliskår, dock utan rätt till befordran till ordinarie konstaplar, dels av ytterligare en kriminalkonstapelsbefattning med lön och förmåner, som gällde för dylik befattning vid Karlstads poliskår.

Vid framställningen voro fogade dels förslag till ny instruktion för distriktskonstaplarna, upprättad den 27 innevarande månad av poliskommisarien Per Zandén, dels tvenne skrivelser i ärendet från poliskommisarien Zandén till polischefen i staden av den 10 och den 30 i denna månad.

Det antecknades, att löneförmånerna utgjorde enligt den av stadsfullmäktige den 18 december 1930 § 214 antagna, av Länsstyrelsen den 11 februari 1931 fastställda lönestaten för stadens poliskår:

för *extra konstaplar*:

lön 2,200 kronor under de första två tjänsteåren samt därefter lika lön med ordinarie konstapel vid ordningspolisen under villkor, att kompetens för ordinarie befattning förvärvats;

för *konstaplar vid ordningspolisen*:

grundlön 2,500 kronor jämte tre ålderstillägg å vardera 250 kronor efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring;

för *kriminalkonstaplar*:

grundlön 2,600 kronor jämte tre ålderstillägg å vardera 260 kronor efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring; och ägde enligt 1910 års lönereglering ordinarie konstapel, som befordrades till kriminalkonstapel, att för erhållande av ålderstillägg i den tjänst, vartill han befordrats, tillgodoräkna sig hela tiden från sin första ordinarie anställning vid stadens poliskår.

Därutöver utgjorde löneförmånerna *dels* beklädnadsförmån: för extra och ordinarie konstaplar i ordningspolisen fria tjänstekläder samt för kriminalkonstaplar ersättning med 200 kronor årligen, *dels* dyrtidstillägg å ovan angivna kontanta förmåner i enlighet med för stadens övriga befattningshavare gällande grunder, *dels* semester: för kriminalkonstaplar och ordinarie ordningspoliskonstaplar intill fyllda 40 år 15 dagar och över 40 år 21 dagar samt för extra konstaplar 12 dagar, allt för år, *dels* fri läkarevård, medicin och sjukhusvård vid sjukdom eller olycksfall (stadsfullmäktiges beslut den 21 februari 1924 § 47), *dels* för kriminalkonstaplar ersättning för abonnementsavgiften för bostadstelefon, *dels* tjänste- och familjepension i enlighet med stadens den 20 mars 1924 § 56 av stadsfullmäktige antagna pensionsreglemente, enligt vilket emellertid från rättighet att erhålla pension voro undantagna extra konstaplar, som icke varit i stadens tjänst i minst två år, varemot pensionsrätt tillkomme dem, som varit i stadens tjänst i minst två år, och medräknas för dessa vid tjänsteårsräkningen även de två första åren.

Efter att hava tagit del av handlingarna och överlagt i ärendet beslöt polisenämnden att hos stadsfullmäktige tillstyrka bifall till Magistratens framställning.

Som ovan

In fidem:

TH. PETTERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 november 1933.

§ 25.

På hemställan hade lönenämnden att avgiva yttrande över magistratens framställning om inrättande av två distriktskonstapelsbefattningar och en kriminalkonstapelsbefattning vid stadens poliskår, uti vilket ärende polisenämnden avgivit yttrande enligt sitt protokoll den 30 oktober 1933, § 28.

Då för närvarande icke tillförlitligen torde kunna bedömas huruvida och i vilken utsträckning poliskåren efter inkorporeringens ikraftträdande behövde utökas, syntes beslut att inrätta dessa tjänster tills vidare böra anstå, men ville lönenämnden för det fall stadsfullmäktige skulle besluta om de föreslagna polisbefattningarnas tillsättande, föreslå,

att löneförmånerna för ifrågavarande befattningshavare måtte bestämmas i enlighet med magistratens av polisenämnden tillstyrkta förslag.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 654.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av magistraten gjord framställning om anslag från och med år 1934 till avlöning dels för två distriktskonstapelsbefattningar med förmåner i överensstämmelse med vad som gällde för extra konstaplar vid stadens poliskår, dock utan rätt till befordran till ordinarie konstaplar dels för ytterligare en kriminalkonstapelsbefattning med lön och förmåner, som gällde för dylik befattning vid samma kår.

Uti ärendet hade polisenämnden och lönenämnden avgivit yttrande enligt protokoll den 30 oktober resp. 6 november 1933.

Då såsom av magistratens framställning med tillhörande handlingar syntes framgå, att de föreslagna befattningarna vore erforderliga för ordningens upprätthållande och övrig polistjänst, så fann sig kammaren böra hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla magistratens ifrågavarande av polisnämnden tillstyrkta framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 158.

Beredningsutskottet hade uppå remiss att avgiva yttrande över magistratens framställning angående anslag från och med år 1934 till avlöning dels för två distriktskonstapelsbefattningar dels för ytterligare en kriminalkonstapelsbefattning vid poliskåren, uti vilket ärende polisnämnden, lönenämnden och drätselkammaren lämnat utlåtanden.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit, samt underställa beslutet länsstyrelsens prövning och fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens framställning om förbättrade löneförmåner för magistratens ledamöter samt poliskommissarien.

Till Stadsfullmäktige.

Det är otvivelaktigt, att inkorporeringen från år 1934 av delar av Karlstads landsförsamling och Grava socken med Karlstads stad för åtskilliga av stadens tjänstemän kommer att med en gång medföra betydande ökning av det arbete, som hittills varit dem ålagt. Med säkerhet kan denna ökade arbetsbörda antagas bliva långt större än som under åtskilliga år framåt skulle ifrågakommit, därest staden bibehållit endast sitt nuvarande område och stadens folkmängd tillväxt endast i den proportion, som hittills kunnat betraktas såsom normal. Stadens areal kommer med nyåret att växa högst betydligt, och innevånareantalet att ökas i ett slag med innemot 5,000 personer. Båda de nu berörda faktorerna draga för stadens tjänstepersonal, som helhet betraktad, med sig ökning i göromål. En del av ökningen måste föranleda inrättande av nya tjänster. I andra fall måste den ökade arbetsbördan läggas på redan befintliga tjänstemän, som visserligen anses kunna bära ökningen, men vilkas arbetskraft också i många fall kommer att utnyttjas väl hårt. Där arbetsökningen upptages av nytillsatta tjänstemän, synes någon löneförbättring för tjänstemän av samma slag, som redan förefunnits eller nytillsatts, icke vara motiverad. Däremot synes det magistraten icke annat än rimligt, att där en tjänsteman erhållit en avsevärt ökad arbetsbörda, som icke lättas av motsvarande ökad biträdeshjälp eller på annat sätt, en sådan tjänsteman får någon löneförbättring. Enligt vad magistraten inhämtat, lära framställningar från åtskilliga tjänstemän i sådan ställning också nu inkomma.

Då så är förhållandet och magistraten anser, att även magistratens ledamöter och vissa av magistratens underlydande tjänstemän tillhöra den kategori, som ur ovanberörda synpunkter bör kunna påräkna en förbättring, vill magistraten härmed göra framställning därom, att inträda från och med år 1934 enligt nedanstående.

Det torde vara att vänta en invändning, att ökningen av arbetsbördan ännu icke inträtt, och att någon utredning om ökningens omfattning icke framlagts eller ens nu kan presteras. Häremot kan anmärkas, att i de fall där magistraten begär en löneförbättring, arbetsbördans avsevärda ökning

måste anses given, att det icke ens om ett eller annat år kan antagas vara möjligt att med siffror angiva samma öknings exakta storlek, samt att den begärda förbättringen i procentuell ökning av lönen under alla omständigheter måste anses ligga i underkant och sålunda vara väl motiverad.

Magistratens ledamöter komma alla att få vidkännas ökat arbete, som direkt kan hänföras till det inkorporerade området och dess befolkning. Borgmästaren måste få mera skriftväxling, ökat arbete med handläggning av mål, flera utslag och flera exekutiva auktioner. Civilrådmannens domboks-, konkurs- och andra göromål måste komma att ökas. Brottmålsrådmannen har att vänta behandling av ett väsentligt ökat antal brottmål, ty det är ett känt faktum, att Mellansysslets Häradsrätt haft ett stort antal brottmål från de inkorporerade delarna, särskilt bilmål, som för protokollsföraren alltid medföra avsevärt arbete. Stadsnotariens arbete, som inskrivningsdomare är direkt avhängigt av fastigheternas antal; och då inkorporeringsområdet tillför staden ett betydande antal fastighetsenheter, ligger det i öppen dag, att han får ett väsentligt ökat arbete oavsett att på honom under den närmaste tiden kommer att vila ett betydande arbete, som erfordras för inkorporeringsområdets formella sammanförande med den gamla staden med uppläggande av nya fastighetsböcker och åstadkommande av fastighetsregistret för området.

Av magistratens tjänstemän torde kronokassören i de ökade provisioner, som kommer honom till del från inkorporeringsområdet, få antagas erhålla ekvivalent för arbetsökningen; och stadsfogden, för vilken magistraten i annan ordning hemställt om ersättning till ett kontorsbiträde, torde därigenom bli åtminstone i huvudsak tillgodosedd i anledning av den otvivelaktigt kommande ökningen i hans arbete.

För poliskåren uppstår givetvis ökat arbete. Magistraten hyser förhoppning, att anslag kommer att, såsom magistraten begärt, beviljas för tillsättande från 1934 av två distriktskonstapelstjänster och en ny kriminalkonstapelstjänst. Därigenom har arbetsbördan för polisen lättats. Emellertid finnes det en tjänsteman vid polisen, som icke på liknande sätt kan erhålla någon lättnad. Magistraten avser poliskommissarien. Hans arbetsbörda bör i följd av inkorporeringen bli väsentligt större än nu. Härutinnan måste magistraten åberopa detsamma, som sagts i fråga om brottmålsrådmannen. Handräckningsärendena, som fordra mycket arbete, måste också komma att växa avsevärt i antal. En löneförbättring för denne tjänsteman måste därför anses väl motiverad.

Efter inkorporeringen kommer stadens inkomster av lösen för expeditioner, som utfärdas av rådhusrättens och magistratens ledamöter, att väsentligen ökas. Magistraten beräknar det ökade nettot till cirka 4,000 kronor. Detta är ett förhållande, som i nu ifrågavarande ärende bör tagas i beräkning.

Vad angår löneförbättringens storlek har magistraten inhämtat, att på sina håll begärts 20 procent å vissa löneförmåner. Detta kan vara väl motiverat. Med utgångspunkt från innevånareantalets ökning skulle procentsatsen närmast utgöra 25 procent. Magistraten finner det jämväl i detta sammanhang böra framhållas, att vissa tjänstemän, för vilka stadsområdets utvidgning medför flera resor och som äro delvis hänvisade till privat förvärvsverksamhet, böra hava ersättning för uppkommande ökad tidspillan. För tjänstemän med huvudsakligen kontors- eller därmed jämförligt arbete bör procentsatsen kunna sättas lägre.

Med åberopande av vad sålunda anförts, får magistraten härmed anhålla, att stadsfullmäktige ville från och med år 1934 bevilja magistratens ledamöter samt poliskommissarien en löneförbättring av 10 procent av grundlönebeloppet. Såsom någon gång tidigare skett torde förbättringen lämpligen givas formen av personlig löneförbättring för de nuvarande tjänsteinnehavarna.

Karlstad 1 november 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 november 1933.

§ 28.

Lönenämnden hade att avgiva yttrande över en av magistraten gjord framställning om löneförbättring för magistratens ledamöter och poliskommissarien med 10 procent av för närvarande utgående grundlöner.

Då lönerna för magistratens ledamöter blivit bestämda så sent som år 1928 och poliskommissariens lönefråga behandlats år 1930 samt därefter ändrade förhållanden föranledande höjning av lönerna icke kan sägas hava inträffat även om befattningshavarnes arbete genom inkorporeringen komme att icke i utredd omfattning ökas, så fann sig lönenämnden böra hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå magistratens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 655.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av magistraten hos stadsfullmäktige gjord framställning angående förbättrade löneförmåner för magistratens ledamöter och poliskommissarien, uti vilket ärende lönenämnden avgivit yttrande enligt dess protokoll den 6 november 1933.

Med instämmande i vad lönenämnden i ärendet anfört och med framhållande av att lönerna för magistratens ledamöter vore fasta och sålunda icke underkastade minskning genom fallande dyrtidsindex, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå magistratens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 159.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över en av magistraten gjord framställning om förbättrade löneförmåner för magistratens ledamöter samt poliskommissarien, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren lämnat avstyrkande utlåtanden, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå magistratens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens framställning angående anställande av fjärdingsmannen i Karlstads socken, K. J. Nilsson, såsom exekutionsbiträde inom staden.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 oktober 1933.

§ 627.

Angående anställande i stadens tjänst såsom exekutionsbiträde av fjärdingsmannen i Karlstads socken, Karl J. Nilsson, hade från magistraten inkommit så lydande handlingar:

»Till Drätselkammaren.

Jämlikt Kungl. Maj:ts nådiga brev den 24 mars 1933 angående inkorporering med Karlstads stad av bland annat vissa delar av Karlstads landsförsamling har Karlstads stad ålagts att övertaga samtliga förpliktelser gent emot personer, som där innehava anställning.

Bland dessa personer är ordinarie fjärdingsmannen Karl J. Nilsson en. Enligt en utredning, som i inkorporeringsärendet förekommer, har han såsom fjärdingsman åtnjutit en avlöning av 2,950 kronor om året. Nilsson har upplyst, att han är berättigad till pension av 1,650 kronor om året vid uppnådda 60 år. Till den försäkring, varå denna pension grundas, har Karlstads landsförsamling och Nilsson betalat premie med kronor 126:24 vardera om året. Nilsson är införstådd med, att hans pensionering till äventyrs måste vid övergång till stadens tjänst särskilt regleras.

Nilsson lämpar sig väl för sådana göromål, som åligga ett exekutionsbiträde, mindre för rena polisgöromål. Han önskar även, då han vinner anställning hos staden, att bli sysselsatt i exekutionsväsendet. Om han nu anställes i stadens tjänst såsom exekutionsbiträde skulle han kunna förredesvis sysselsättas inom den inkorporerade delen av staden. Inom större delen av detta område äger han ingående personalkännedom.

Under hänvisning till bilagda framställning av stadsfogden A. Ellwén får Magistraten anhålla om bemyndigande att till exekutionsbiträde i staden från år 1934 antaga bemälde Karl J. Nilsson med de löneförmåner, som tillkomma sådan tjänsteman.

Karlstad den 19 oktober 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.»

»Till Magistraten i Karlstad.

I Karlstad finnes för närvarande anställda fyra exekutionsbiträden. Antalet har varit del samma sedan år 1918, ehuru göromålen sedan dess givetvis väsentligt utökats. Då staden genom inkorporeringen från och med den 1 nästa januari avsevärt förstörats icke blott till innevånareantalet utan jämväl och framför allt till arealen, är det icke möjligt, att de nu befintliga fyra exekutionsbiträdena skola jämväl därefter kunna nöjaktigt sköta de göromål, som dem åligga. Jag får därför vördsamt hemställa, att Magistraten ville gå i författning om, att ytterligare ett exekutionsbiträde anställes här i staden från och med den 1 nästa januari.

Då det ifrågasatts att till exekutionsbiträde i Karlstad utse nuvarande fjärdingsmannen i Karlstads socken, Karl Nilsson, får jag förklara, att jag under förhandenvarande omständigheter icke har något emot hans utnämning, även om jag eljest gärna skulle hava sett, att en yngre person kommit ifråga till befattningen. Nilsson är 52 år gammal.

Karlstads stadsfogdekontor den 18 oktober 1933.

A. ELLWÉN.

Mot mitt anställande i Karlstad såsom exekutionsbiträde från och med 1934 har jag icke något att erinra.

Karlstad den 19 oktober 1933.

K. J. NILSSON.»

Det antecknades, att jämlikt Kungl. Maj:ts brev den 24 mars 1933 angående inkorporering med staden av bland annat Karlstads socken, staden hade att övertaga socknens rättigheter och förpliktelser sådana de finnas vid inkorporeringens ikraftträdande samt att Nilsson vore anställd såsom ordinarie fjärdingsman i socknen.

Ehuru kammaren icke vore alldeles övertygad om stadens skyldighet att bereda Nilsson tjänst, så ville kammaren tillstyrka bifall till magistratens framställning, enär Nilsson genom sin personkännedom och sina förutsätt-

ningar i övrigt vore synnerligen väl skickad att tjänstgöra såsom exekutionsbiträde särskilt inom den del av socknen, som skall från och med den 1 januari 1934 inkorporeras med staden. Kammaren ansåg emellertid icke att någon ytterligare ordinarie tjänst såsom exekutionsbiträde därigenom skulle inrättas, utan Nilsson allenast erhålla personligt förordnande.

Kammaren beslöt sålunda hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bemyndiga magistraten att till exekutionsbiträde inom staden från och med 1 januari 1934 antaga fjärdingsmannen Karl J. Nilsson med de löneförmåner, som tillkomma sådan tjänsteman.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 160.

Beredningsutskottet hade uppå remiss att yttra sig över magistratens framställning angående anställande av fjärdingsmannen i Karlstads socken, K. J. Nilsson, såsom exekutionsbiträde inom staden, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Hälsovårdsnämndens framställning angående förbättrade
löneförmåner för nämndens befattningshavare ävensom
om inrättande av ytterligare en befattning såsom
hälsovårdstillsyningsman.**

*Utdrag ur protokoll, hållet hos Hälsovårds-
nämnden i Karlstad den 26 oktober 1933.*

§ 274.

Beslöt Hälsovårdsnämnden fastställa de statförslag för år 1934 beträffande allmänna hälso- och sjukvården, renhållningsväsendet och köttbesiktningsbyrån, som äro detta protokoll bilagda, samt därvid antaga följande:

Beträffande allmänna hälso- och sjukvården.

Genom inkorporeringen och stadens i följd därav väsentligt ökade folk- mängd och areal komma givetvis de under hälsovårdsnämnden lydande tjänste- männen att från och med den 1 januari 1934 få vidkännas en avsevärd ökning i sin arbetsbörd. Nämnden finner det därför rättvist, att nämnda tjänstemän tillerkännas gottgörelse härför genom förbättrade löneförmåner. I fråga om sundhetstillsyningsmännen är att märka, att de nuvarande två tillsynings- män efter inkorporeringen icke torde kunna medhinna att på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden, varför nämnden anser ytterligare en tillsynings- man oundgängligen erforderlig. Med hänsyn härtill har nämnden i sitt stat- förslag upptagit *dels* grundlönerna för 1:e och 2:e stadsläkarna, stadsveterinären samt stadssjuksköterskorna ävensom arvodet till sekreteraren till med 20 pro- cent förhöjda belopp *dels* ock lön och övriga förmåner för ytterligare en till- syningsman.

I anledning härav får nu hälsovårdsnämnden hos stadsfullmäktige hem- ställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

*att från och med den 1 januari 1934 grundlönerna skola
utgöra för:*

- 1:e stadsläkaren 6,000 kronor,
- 2:e stadsläkaren 3,000 kronor,
- stadsveterinären 1,800 kronor samt
- stadssjuksköterskorna 1,800 kronor,

att från och med den 1 januari 1934 arvode till sekreteraren skall utgå med 600 kronor, allt med dyrtidstillägg enligt gällande grunder, samt

att från och med den 1 januari 1934 ytterligare en sundhettillsyningsmannatjänst skall inrättas i staden med samma löne- och övriga förmåner som de nuvarande tjänsterna.

I fråga om distriktsbarnmorskorna hava deras arvoden i statförslaget upptagits till 750 kronor mot förutvarande 450 kronor beroende därpå, att nämnda barnmorskor nu från Karlstads socken uppbära vardera ett arvode av 300 kronor, vilket arvode staden från och med den 1 januari 1934 är skyldig utgiva. Staden är jämväl pliktig att från och med nämnda dag lämna avlöningsbidrag till distriktsbarnmorskorna i Grava och Spånga distrikt och har i anledning härav i statförslaget upptagits belopp om respektive 160 kronor och 100 kronor.

Vidare vill nämnden framhålla, att i statförslaget icke upptagits något belopp avseende ersättning till läkaren för tuberkulosavdelningen å Klaraborg, enär sagda avdelning upphört i början av juni månad innevarande år.

Beträffande renhållningsväsendet.

Enligt stadsfullmäktiges beslut skall renhållningen i staden utlysas å ny entreprenad, och med hänsyn härtill kan ersättningen för sophämtning, vilken ersättning utgöres av blivande entreprenadsumma, icke beräknas med större grad av visshet. Ett belopp av 55,000 kronor anser dock nämnden böra förslå.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 november 1933.

§ 29.

Lönenämnden hade att avgiva yttrande över en av hälsovårdsnämnden gjord framställning om utökning av vissa befattningshavares löneförmåner samt om tillsättande av en ny befattning såsom tillsyningsman vid hälsovården ävensom av vissa anslag till distriktsbarnmorskornas avlöning.

Då de sanitära förhållandena i staden genom vittomfattande avloppsarbeten syntes bliva i avsevärd utsträckning förbättrade och man därigenom torde kunna förvänta att tillsyningsarbetet skulle underlättas, syntes det nämnden att med tillsättande av ny hälsovårdstillsyningsman kunde anstå och vidare att avlöningarna för befattningshavarna icke skulle för närvarande höjas.

I vad anginge barnmorskorna ville nämnden tillstyrka hälsovårdsnämndens förslag.

Skulle stadsfullmäktige emellertid besluta om tillsättande av en ny tillsyningsman borde enligt nämndens mening lön till denne utgå lika med till de nuvarande tillsyningsmännen.

Nämnden beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att avslå hälsovårdsnämndens ifrågavarande framställning i vad den avsåge inrättande av en tillsyningsmannatjänst samt löner och arvoden, men

att bifalla densamma i vad beträffande distriktsbarnmorskorna.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 656.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av hälsovårdsnämnden gjord framställning om dels höjning av avlöningsförmåner till 1:ste stadsläkaren, 2:dre stadsläkaren, stadsveterinären och stads-sjuksköterskorna, dels höjning av arvodet till sekreteraren hos nämnden, dels ock inrättande av ytterligare en sundhetstillsyningsmannatjänst, uti vilken framställning jämväl vore berörda frågorna om avlöning till distriktsbarnmorskorna och blivande entreprenadsumma för sophämtning, vartill emellertid stadsfullmäktige senare hade att fatta ställning.

Uti ärendet hade lönenämnden avgivit infortrat yttrande enligt dess protokoll den 6 november 1933.

Kammaren, som väl beaktade vad hälsovårdsnämnden anfört om tillsättande av ytterligare en tjänst som hälsovårdstillsyningsman och hyste stort intresse för att intet i avseende å sanitär ordning bleve eftersatt, ville emellertid föreslå att med tjänstens inrättande finge tillsvidare anstå.

Vidkommande löne- och arvodeshöjningarna syntes erfarenhet om det ökade arbetet böra vinnas innan sådana höjningar vidtoges och ville kammaren därför hemställa om avslag å framställningen även i denna del.

Kammaren beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i nu berörda delar avslå hälsovårdsnämndens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 161.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över hälsovårdsnämndens framställning angående förbättrade löneförmåner för nämndens befattningshavare ävensom om inrättande av ytterligare en befattning såsom hälsovårdstillsyningsman, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit utlåtanden.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Fattigvårdsstyrelsens framställning angående tillsättande av ytterligare en ordinarie tillsyningsman samt arvoden till ordföranden och sekreteraren.

Till Stadsfullmäktige.

Härigenom får Fattigvårdsstyrelsen, med åberopande av härjämte bifogade utdrag av protokoll, fört vid styrelsens sammanträden den 25 oktober och den 1 november 1933, vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att bemyndiga styrelsen låta anställa en tredje ordinarie tillsyningsman från ingången av år 1934,

att arvode skall från och med år 1934 tills vidare utgå till fattigvårdsstyrelsens ordförande med årligt belopp av 1,200 kronor,

ävensom att till styrelsens sekreterare skall från och med samma tid utgå arvode med 625 kronor för år.

Karlstad den 1 november 1933.

För Fattigvårdsstyrelsen:

JOHN SANDEN.

Ordf.

Harald Lindell.

Utdrag av protokoll, fört vid Fattigvårdsstyrelsens i Karlstad sammanträde den 25 oktober 1933.

§ 207.

Styrelsen upptog till behandling frågan om inkomst- och utgiftsstat för nästkommande år. Sedan styrelsen genomgått det på förhand upprättade statförslaget ävensom en över skiljaktigheterna mellan innevarande års stat och statförslaget uppgjord promemoria, fastställde styrelsen följande förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1934:

*) Statförlslag för år 1934..... Bil. § 207 A.

Den uppgjorda promemorian gavs följande avfattning:

*) P. M. över skiljaktigheterna etc. Bil. § 207 B.

I anslutning härtill beslöt styrelsen ingå till stadsfullmäktige med framställning om, att fullmäktige ville godkänna det av styrelsen sålunda uppgjorda statförlslaget för år 1934 ävensom bemyndiga styrelsen låta anställa en tredje ordinarie tillsyningsman från ingången av år 1934.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

HARALD LINDELL.

Utdrag av protokoll, fört vid Fattigvårdsstyrelsens i Karlstad sammanträde den 1 november 1933.

§ 228.

Styrelsen beslöt ingå till stadsfullmäktige med begäran, att fullmäktige ville från och med nästkommande år tills vidare låta utgå ett arvode av 1,200 kronor till fattigvårdsstyrelsens ordförande och ville styrelsen såsom orsak till denna sin framställning åberopa den mycket stora arbetsbörda, som påvilade ordföranden och vilken från och med nästkommande år skulle komma att än ytterligare ökas.

I samband härmed beslöt styrelsen hos fullmäktige jämväl anhålla, att sekreterarens arvode, som för närvarande utginge med 500 kronor, måtte till följd av redan inträdd och ytterligare förestående arbetsökning från och med nästkommande år tills vidare utgå med ett årligt belopp av 625 kronor.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

HARALD LINDELL.

*) Finnas bland Stadsfullmäktiges otryckta handlingar.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 november 1933.

§ 26.

Lönenämnden hade att avgiva yttrande över en av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning om anställande från och med år 1934 av en tredje ordinarie tillsyningsman vid fattigvården ävensom om arvode till styrelsens sekreterare.

Nämnden ansåg att ytterligare en tillsyningsman vid fattigvården vore erforderlig på grund av förestående inkorporering och understödsverksamhetens avsevärda utökning samt att den nye befattningshavaren borde erhålla löneförmåner med samma belopp som de förutvarande ordinarie tillsyningsmännen.

Vidkommande arvodet till styrelsens sekreterare vore det nämndens uppfattning att någon höjning icke för närvarande borde ske utan att frågan kunde anstå i avvaktan på erfarenhet om arbetets utökning.

Sålunda beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla fattigvårdsstyrelsens ifrågasvarande framställning i vad den avsåge tillsättande av en tillsyningsman vid fattigvården, men att avslå densamma ifråga om höjning av arvodet till sekreteraren.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1933.

§ 657.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning ifråga om dels anställande av ytterligare en ordinarie tillsyningsman vid fattigvården, dels ock arvoden till styrelsens ordförande samt dess sekreterare.

I ärendet hade lönenämnden avgivit infordrat yttrande enligt dess protokoll den 6 november 1933.

Efter anteckning att årliga löneförmånerna för tillsyningsmännen vid fattigvården utgjorde 2,400 kronor jämte 3 ålderstillägg å ett vart av 240

kronor efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring jämte dyrtidstillägg enligt för stadens övriga befättningshavare gällande grunder, beslöt kammaren, med instämmande i vad lönenämnden anfört, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att från och med år 1934 anställa ytterligare en ordinarie tillsyningsman vid fattigvården med löneförmåner, som tillkomme sådan befättningshavare,

att arvode skall för år 1934 utgå till fattigvårdsstyrelsens ordförande med 1,200 kronor, samt

att avslå styrelsens ifrågavarande framställning i vad den avsåge förhöjt arvode till styrelsens sekreterare.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 162.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över fattigvårdsstyrelsens framställning, angående tillsättande av ytterligare en ordinarie tillsyningsman samt arvoden till ordföranden och sekreteraren, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit utlåtanden.

Utskottet beslöt hemställa;

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit, samt å beslutet, i vad det avsåge arvode till fattigvårdsstyrelsens ordförande, söka länsstyrelsens fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag ifråga om upprättande av stomplan för viss del av Västra stadsområdet.

-Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad: beredningsutskott den 11 november 1933..

§ 163.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av byggnadsnämnden gjord hemställan enligt ett så lydande protokollsutdrag:

»Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 10 november 1933.»

§ 305.

Efter det stadsfullmäktige den 20 oktober 1932 beslutit tillsätta en kommitté för uppgörande enligt angivna riktlinjer av en allmän trafik- och dispositionsplan för staden, beslöt byggnadsnämnden, sedan det visat sig, att bebyggelsen å vissa områden ej utan en allmän utredning i de avseenden, som föranlett kommitténs tillsättande, lämpligen kunde fortsättas, med påpekande av att byggnadsförbud ejest ej kunde utverkas, ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktiges ovanangivna beslut måtte anses innefatta beslut om utarbetande av stomplan till en början för västra stadsområdet mellan Klarälven och Skoghallsjärnvägen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.»

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad byggnadsnämnden sålunda föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.»

Magistratens framställning angående utseende av hyresräkningskommitté.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan jämlikt Kungl. Kungörelsen den 16 september 1933 i sammanhang med mantalsskrivningen för år 1934 i Karlstad skall anordnas hyresräkning och Stadsfullmäktige för denna hyresräkning, i likhet med vad som skedde senast år 1928, har att tillsätta en kommitté för granskning och komplettering av inkomna uppgifter, får Magistraten hemställa om utseende av en sådan kommitté; i vilken enligt av Kungl. Socialstyrelsen meddelade direktiv och med hänsyn till hyresräkningens betydelse för den förestående dyrortsgrupperingen böra insättas byggnadstekniskt och hygieniskt sakkunniga personer ävensom representanter för arbetare och andra lönetagare. I allit fall vill magistraten föreslå, att direktören N. Fr. Lindh, som vid tidigare hyresräkningar utfört det huvudsakligaste av kommitténs arbete, nu måtte av Stadsfullmäktige insättas i kommittén. Såsom lämplig att i kommittén inväljas, kanske i viss mån såsom suppleant för Lindh, vill Magistraten nämna stadsnotarien Rolf Mæchel.

Med avseende å det arvode, som kan finnas erforderligt till kommitténs ledamöter, torde detta svårligen nu kunna bestämmas, utan vill Magistraten föreslå, att Drättselkammaren bemyndigas att efter arbetets avslutande till ledamöterna utbetala det arvode, som må finnas skäligt.

Karlstads rådhus den 3 november 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 164.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av en av magistraten gjord framställning om utseende av hyresräkningskommitté och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till ledamöter i sagda kommitté utse 1:ste stadsläkaren Hugo Severin, sammankallande, plåtslagaren O. W. Karlsson, stadsarkitekten Olle Lagergren, direktören N. Fr. Lindh och stationsskrivaren Einar Kjellenberg ävensom bemyndiga drätselkammaren att efter arbetets avslutande till ledamöterna utbetala det arvode, som må finnas skäligh.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till val av arbetslöshetskommitté.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 november 1933.

§ 165.

Med åberopande av i § 5 i Kungl. kungörelsen den 26 juni 1933 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet hade arbetslöshetskommittén genom utdrag av sitt protokoll den 27 oktober 1933 hemställt att stadsfullmäktige måtte företaga val av särskild arbetslöshetskommitté.

Det antecknades att enligt åberopade lagrummet särskild arbetslöshetskommitté skall bestå, förutom av länsstyrelsen förordnad ordförande och suppleant för denne, av minst fyra och högst tio av stadsfullmäktige för viss tid valda ledamöter jämte suppleanter för minst halva antalet ledamöter.

Vidare skulle jämlikt 7 § ovannämnda Kungl. kungörelse revision av arbetslöshetskommitténs verksamhet verkställas av revisorer, utsedda för samma tid som kommitténs ledamöter; ägande länsstyrelsen utse minst en av revisorerna samt övriga väljas av stadsfullmäktige.

Efter överläggning och sedan antecknats, att direktören Simon Wennberg avsåg sig ledamotskap av kommittén, beslöt utskottet föreslå stadsfullmäktige,

att arbetslöshetskommittén skall utgöras av åtta ledamöter jämte fyra suppleanter för dem,

att för tiden till den 1 januari 1935 till ledamöter utse 1:ste stadsläkaren Hugo Severin, fru Alma Norsell, verkmästaren S. P. Florell, plåtslagaren Olof Eriksson, fabrikören Reinh. Ternqvist, disponenten Karl Jakobsson, ingenjören Bror Håkansson och rådmannen Harry Jacobson samt till suppleanter ekonomichefen Efr. Eliaeson, fru Hulda Nordlöf, grosshandlaren Alfr. Hanes och svarvaren Axel Pettersson ävensom till revisorer bankkassören Th. Aldén och materialförvaltaren G. V. Forsberg, samt

att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande av ordförande och hans suppleant i kommittén, ävensom utsende av revisor.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Ser. A.

N:o 14.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.	Den 21 December	N:o 14.
-------	-----------------	---------

Förslag till
Utgifts- och inkomststat
för Karlstads stad
för år 1934.

Dear Sir,

I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 14th inst.

and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities.

I am, Sir, very respectfully,
Yours faithfully,

J. H. [Name]

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed överlämna det av Drätselkammaren upprättade förslaget över stadens inkomster och utgifter år 1934 jämte tillhörande inkomna specialstater och en å stadskamrerarekontoret upprättad promemoria angående statförslaget.

Till dessa handlingar får Magistraten hänvisa och allenast hemställa, att Stadsfullmäktige ville godkänna det upprättade statförslaget med förbehåll för Stadsfullmäktiges bifall till de särskilda anslag, som ännu ej varit föremål för Stadsfullmäktiges prövning.

Magistraten får därjämte föreslå Stadsfullmäktige besluta, att uppbörden av utskylderna för borgerliga och kyrkliga kommunen skall ske gemensamt samt fördelas på tre uppbördsstämmor.

Karlstads rådhus den 1 december 1933.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 december 1933.

§ 688.

Sedan inom kammaren förut pågått arbete med uppgörande av förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1934, så företogs nu ärendet till slutlig behandling; och beslöt kammaren efter ingående överläggning att under hänvisning till handlingarna i ärendet, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågavarande förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1934 samt sålunda fastställa uttaxeringen till kronor 9:50 för varje debiterad skattekrone enligt kommunalskattelagen, varav kronor 8:57 för den borgerliga kommunen och kronor 0:93 för den kyrkliga kommunen.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos budgetsberedningen i Karlstad den 1 december 1933.

§ 2.

Budgetsberedningen, som hade att yttra sig över uppgjort förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1934 jämte tillhörande handlingar, beslöt, efter hållen överläggning i ärendet och med uttalande av att den icke under för handen varande förhållanden ville föreslå avsättning till »Karlstads stads pensionsfond» av något belopp för nästkommande år, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte antaga det framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1934.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Till Drätselkammaren.

I och för godkännande och vidarebefordran får jag härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1934 jämte tilläggsstat för år 1933; och får jag till underlättande av granskningen av statförslaget härmed avgiva en kortfattad kommentar till detsamma.

1. Rätts- och ordningsväsen.

A. *Magistrat och rådhusrätt.*

Utgifter Kr. 66,555: 85 (f. å. 64,000: —)
 Inkomster » 32,000: — (f. å. 25,000: —)

Inkomstökningen beroende på nytillkommande sportler på grund av att förutvarande 2:dra rådmanstjänsten erhållit ny innehavare.

B. 1. *Polisväsen och fångvård.*

Utgifter Kr. 238,598: 50 (f. å. 225,779: 60)
 Inkomster » 50,525: — (f. å. 45,050: —)

Utgiftsökningen är föranledd av dels inrättandet av en ny kriminalkonstapel-tjänst och dels att på grund av inkorporeringen två distriktskonstapel-tjänster tillkommit. I samband med inkorporeringen har kostnaderna för skjutslegor samt fångars och omhändertagnas vård och underhåll måst ökas med tillhoppa 1,250: — kronor.

Inkomstökningen beroende på att ersättningen av statsverket för hållande av ståtspolisavdelning i 1933 års stat blivit för lågt beräknad.

Det ingivna statförslaget har undergått följande justering: extra tjänstgöring har ökats med 500: — kronor samtidigt som semester och vikariatsarvoden minskats med samma belopp. Bland utgifterna har upptagits ränta å inventariers bokförda värde med 275: — kronor.

B 2. *Aklagarväsen.*

Utgifter Kr. 7,900: — (f. å. 7,925: —)

2. *Mantalskrivnings- och beskattningsväsen.*

Utgifter Kr. 47,239: — (f. å. 42,200: —)
 Inkomster » 300: — (f. å. 400: —)

Utgiftsökningen är beroende på tillkomsten av ytterligare en exekutionsvaktmästare ävensom på utökning av antalet taxeringsdistrikt.

Ersättning från Landskontoret för hållandet av deklara-tionskontor har i år utgått med 300: — kronor och i staten upptagits med samma belopp.

3. Allmän förvaltning.

A. Stadsfullmäktige och deras beredningar.

Utgifter..... Kr. 13,400: — (f. å. 11,950: —)

Ökningen beroende på att kostnaderna för tryckning och annonser visat sig vara för lågt upptagna.

B. Stadsrevisionen.

Utgifter Kr. 3,400: — (f. å. 3,400: —)

C. Drätselkammaren.

Utgifter Kr. 90,167: 21 (f. å. 83,050: —)

Inkomster » 17,500: — (f. å. 17,500: —)

Utgiftsökningen huvudsakligen beroende på tillkomsten av Ordförandens arvode och överflyttning från hamnens stat av en bokhållaretjänst. Kostnaderna för annonser, telefon, telegram och porto hava med anledning av inkorporeringen ökats med 1,000: — kronor.

Ö. Övriga anslag.

Utgifter Kr. 6,740: — (f. å. 5,300: —)

Ökningen beroende på tillkomsten av resekostnader samt kostnader för annonser och oförutsedda ändamål.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

Utgifter Kr. 39,848: — (f. å. 34,100: —)

Inkomster » 1,010: — (f. å. 1,010: —)

Av ökningen kommer 4,000: — kronor på utökningen av fastighetsregistret, 570: — kronor till tillfälliga skriv- och ritbiträden, vilket anslag ökats från 930: — till 1,500: — kronor och 700: — kronor till ökade resekostnader. Det ingivna statförslaget har ökats med 400: — kronor, ränta å inventariers bokförda värde.

5. Fastighetsförvaltning.

A. Förvaltningsbyggnader.

Utgifter	Kr. 286,000: —	(f. å. 276,000: —)
Inkomster	» 226,450: —	(f. å. 208,450: —)

Ränta å fastigheters och inventariers bokförda värde har ökats med 8,500: — på grund av i samband med inkorporeringen tillkomna nya byggnader för fattigvårds- och skoländamål.

Underhåll av byggnader har upptagits med 9,750: — kronor utgörande dels av stadsfullmäktige den 19 oktober d. å. för sagda ändamål anvisade medel, 8,550: — kronor, och dels ytterligare 1,200: — kronor i och för anskaffande av nya mattor i polisstationen och i stadsingenjörens lokaler.

Under »hyror av stadens förvaltningar» hava tillkommit:

F. d. Epidemisjukhuset	Kr. 9,000: —
Bekvämlighetsinrättningar	» 500: —
Polisväsen och fångvård	» 500: —

Folk- och fortsättningsskola:

Skolor tidigare tillhörande:

Karlstads socken	4,100: —	
Färjestad	1,750: —	
Råtorp	1,650: —	» 7,500: —
Fattigvård, Sundsborg		» 1,000: —
		<u>Kr. 18,500: —</u>

varemot hyrorna från mantalsskrivnings- och beskattningsväsen samt köttbesiktningebyrån minskats med tillhopa 500: — kronor.

B. Regleringsfastigheter.

Utgifter	Kr. 100,533: 40	(f. å. 93,900: —)
Inkomster	» 141,000: —	(f. å. 143,000: —)

Utgiftsökningen beror dels på det av stadsfullmäktige ökade underhållsanslaget och dels på att anslag till arbetaresemester, sjuk- och olycksfallsersättning ävensom kostnader för hållande av automobil i tjänsten (fastighetsförvaltaren) icke förut varit upptagna i statförslaget.

C. *Jordbruksegendomar och skogar.*

Utgifter	Kr. 30,150: —	(f. å. 28,100: —)
Inkomster	» 23,000: —	(f. å. 25,000: —)

Utgiftsökningen beroende på att konto »utskylder» varit för lågt upptaget, varjämte för markförbättringar upptagits ett belopp av 600: — kronor. Sistnämnda kostnader hava under de gångna åren oriktigt påförts »skogsavverkning».

6. *Brand- och sotningsväsen.*A. *Brandväsen.*

Utgifter	Kr. 150,488: —	(f. å. 125,769: 09)
Inkomster	» 29,586: —	(f. å. 26,586: —)

Av utgiftsökningen utgör 21,425: — kronor kostnader som tillkomma på grund av inkorporeringen och i samband därmed ofrånkomlig ökning av kårens numerär och utökning av brandtelegrafnätet. På grund av likaledes ofrånkomlig reparation av flygelbyggnaden har anslaget till underhåll av byggnader upptagits med ett till 4,000: — kronor förhöjt anslag.

Det ingivna statförslaget har ökats med 1,800: — kronor, ränta å inventariers bokförda värde, varemot de beräknade kostnaderna för inköp av driftsmaterial minskats med 500: — kronor.

B. *Sotningsväsen.*

Utgifter	Kr. 28,300: —	(f. å. 25,300: —)
----------------	---------------	-------------------

Utgiftsökningen, 3,000: — kronor, utgör en approximativt beräknad ökning för sotningsarbete inom de inkorporerade områdena.

7. *Gatu- och parkförvaltning.*A. *Gator, vägar och dylikt.*

Utgifter	Kr. 442,200: —	(f. å. 383,400: —)
Inkomster	» 208,510: 84	(f. å. 142,300: —)

Samtliga stadsfullmäktiges beslut rörande ny- och omläggning samt underhåll av stadens gator och vägar under år 1934 hava i staten iakttagits.

Kostnaderna för sjuk- och olycksfallsersättning ävensom olycksfallsförsäkringspremier hava kunna minskats med tillhoppa 1,500: — kronor. Likaledes har kostnaderna för underhåll av strandskoningar minskats till 10,000: — kronor.

Genom inkorporeringen tillkomna nya landsvägar beräknas för år 1934 draga en sammanlagd kostnad av 73,500: — kronor.

Bland inkomsterna har upptagits dels 39,295: — kronor, kvarvarande av 1931—1932 års ordinarie automobilskattemedel, dels kvarvarande av 1932—1933 års ordinarie automobilskattemedel Kr. 55,715: 84, och dels beräknat anslag av landstinget för arbetslöshetens bekämpande, 3,000: — kronor. Ordinarie automobilskattemedel för budgetsåret 1933—1934 hava, med hänsyn till vad under innevarande år influtit, upptagits med 100,000: — kronor, varav 43,335: — kronor 16 öre använts till förräntning och amortering av för vissa gatuarbeten upptagna lån och resterande Kr. 56,664: 84 reserverats för nya för automobiltrafiken viktiga gatu- och vägarbeten. Det beräknade anslaget från landstinget i och för arbetslöshetens bekämpande har likaledes reserverats i avvaktan på stadsfullmäktiges beslut i ärendet.

B. Centralförråd.

Utgifter Kr. 202,640: — (f. å. 185,800: —)

Inkomster » 186,600: — (f. å. 180,800: —)

På skattestat hava upptagits:

Uppförande av varmgarage för bilar motorvägshyvlar och

andra maskiner Kr. 9,700: —

Inköp av 2 st. lastbilar med snöplogar och andra tillbehör » 35,000: —

Inköp av motorvägshyvel » 10,500: —

Kr. 55,200: —

varav jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 16 innevarande november $\frac{1}{5}$ del eller

Kr. 11,040: —

upptagits till uttaxering i innevarande stat.

Till inköp av andra erforderliga inventarier har upptagits ... Kr. 5,000: —

8. Hamnförvaltning.

Utgifter Kr. 309,293: 39 (f. å. 251,409: 09)

Inkomster » 254,879: 39 (f. å. 247,351: 09)

I det ingivna statförslaget har det begärda anslaget för anläggning av en körbar lastbrygga invid 15-tonskranen i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 16 innevarande november överflyttats från skattestat till fondstat. Å fondstat har dessutom upptagits av stadsfullmäktige anvisade medel för

anskaffande av sugmudderverk för sandmuddring i älven, varjämte inkomsterna ökats med 5,000:— kronor, avseende beräknad inkomst av uthyrning av förenämnda sugmudderverk.

Av utgiftsökningen kommer 8,500:— kronor på nya låneräntor, 1,400:— kronor på ökade försäkringsavgifter, 1,000:— kronor på ökade underhållskostnader för pålarmar och vågbrytare, 2,000:— kronor på reparation av slussportarna och pråmkanalen, 700:— kronor på underhåll av bryggor och 3,000:— kronor på underhåll av upplagsplatser och dykdalber.

11. Hälso- och sjukvård.

Utgifter	Kr. 42,999:40	(f. å. 42,538:57)
Inkomster	» 1,350:—	(f. å. 1,200:—)

Det av nämnden hit ingivna statförslaget har minskats med begärda, av stadsfullmäktige icke beviljade löneökningar varjämte anslaget till förbrukningsartiklar ansetts kunna sänkas med 150:— kronor.

13. Allmän hygien.

A. Vattenledningsverk.

Utgifter	Kr. 205,400:—	(f. å. 199,400:—)
Inkomster	» 267,225:—	(f. å. 246,600:—)

Utgiftsökningen företrädesvis beroende på ökad ränta och avskrivning å anläggningars och inventariers bokförda värde.

Inkomsten av vattenavgifter har med hänsyn till innevarande års resultat synts kunna ökas med 19,000:— kronor.

B. Avloppsverk.

Utgifter	Kr. 125,700:—	(f. å. 110,800:—)
Inkomster	» 63,000:—	(f. å. 53,700:—)

Utgiftsökningen beroende på tillkomsten av en ny maskinist för pumpverket å Norrstrand samt ökad ränta och avskrivning å anläggningars och inventariers bokförda värde. Däremot har viss besparing kunnat göras å driftskostnaderna för pumpverken samt ledningar och brunnar.

Å fondstat har upptagits 6,400:— kronor till utvidgning av huvudledningen för avlopp från södra delen av Herrhagen genom utdragande av ledningen genom Långholmen till hamnkanalens djupfåra.

C. Renhållningsväsen.

Utgifter Kr. 75,300: — (f. å. 58,600: —)

Inkomster » 20,000: — (f. å. 16,000: —)

Kostnaderna för sophämtning hava på grund av genom inkorporeringen utökat område approximativt beräknats till 55,000: — kronor i stället för i innevarande års stat upptagna kronor 41,800: —.

D. Bekvämlighetsinrättningar.

Utgifter Kr. 2,542: — (f. å. 2,140: —)

Inkomster » 1,200: — (f. å. 1,200: —)

Utgifterna hava ökats med beräknad hyra för lokaler, 500: — kronor.

E. Varmbadhus.

Utgifter Kr. 46,550: — (f. å. 47,400: —)

Inkomster » 36,800: — (f. å. 41,900: —)

Med hänsyn till innevarande års resultat har inkomsten av badavgifter ansetts böra minskas med ytterligare 5,000: — till 35,000: — kronor.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.**A. Saluhall.**

Utgifter Kr. 27,052: — (f. å. 26,850: —)

Inkomster » 31,875: — (f. å. 32,850: —)

Det ingivna statförslaget har ökats med 100: — kronor, ränta å inventariers bokförda värde.

C. Köttbesiktningsbyrå.

Utgifter Kr. 34,280: — (f. å. 33,000: —)

Inkomster » 34,280: — (f. å. 33,000: —)

I det ingivna statförslaget har utgifterna ökats med 180: — kronor, ränta å inventariers bokförda värde, och bland inkomsterna har besiktningsavgifterna jämväl ökats med enahanda belopp.

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.**A. Folkskola och fortsättningsskola.**

Utgifter Kr. 624,800: — (f. å. 529,565: 19)

Inkomster » 264,622: — (f. å. 233,432: 84)

Utgifterna i det av styrelsen ingivna statförslaget har ökats med 10,450: — kronor utgörande:

Hyra för lokaler och lärarebostäder inom Karlstads socken 4,100: — kronor, inom Färjestad 1,750: — kronor, inom Råtorp 1,650: — kronor, ränta å inventariers bokförda värde 2,950: — kronor.

C. *Elementarläroverk för flickor.*

Utgifter Kr. 156,215: — (f. å. 153,945: —)
Inkomster..... » 124,745: — (f. å. 122,979: —)

Av stadsfullmäktige den 16 innevarande månad beviljad ytterligare nedsättning av terminsavgifter har tagits i betraktande vid statförslagets uppgörande.

Det av styrelsen ingivna statförslaget har ökats med 880: — kronor, utgörande ränta å inventariers bokförda värde.

G. *Allmänt läroverk.*

Utgifter Kr. 2,500: — (f. å. 2,500: —)

H. *Skolor för yrkesundervisning.*

Utgifter Kr. 23,762: — (f. å. 21,350: —)
Inkomster..... » 10,085: 55 (f. å. 8,430: —)

L. *Centralbibliotek.*

Utgifter Kr. 35,320: — (f. å. 34,775: —)
Inkomster » 19,700: — (f. å. 19,800: —)

Det av styrelsen ingivna statförslaget har ökats med 350: — kronor, utgörande ränta å inventariers bokförda värde.

P. *Föreläsningssanstalt.*

Utgifter Kr. 4,667: — (f. å. 4,921: —)
Inkomster » 2,700: — (f. å. 2,950: —)

Ö. *Övriga anslag.*

Utgifter Kr. 9,300: — (f. å. 8,500: —)

Under denna titel har upptagits av stadsfullmäktige t. o. m. november beviljade anslag för år 1934 till följande institutioner:

Karlstads stifts Läroverksbibliotek,
Hembygdsgillets Ungdomslag,
Karlstads Orkesterförening,
Kungl. Värml. Regementes Musikkår,
Karlstads Gymnastikförening,
Karlstads Teater A.-Bol.,
Mariebergsskogs nämnden,
Värmlands Fornminnes och Museiförening och
Karlstads Husmodersförening.

Därjämte har anslag reserverats för:

Karlstads Simsällskap och
Värmlands Turisttrafikförening,

vilka föreningar ingivit ansökningar om anslag, vilka ansökningar dock ännu icke blivit behandlade.

16. Understödsverksamhet.

A. Fattigvård:

Utgifter	Kr. 558,791:59	(f. å. 444,077:83)
Inkomster.....	» 168,800:—	(f. å. 95,300:—)

Beträffande skillnaden i innevarande års och 1934 års statförslag har fattigvårdsstyrelsen ingivit ett så lydande

P. M.

över skiljaktigheterna i 1933 års stat och 1934 års statförslag.

Administration.

Ordförandens arvode har jämväl för nästkommande år upptagits med 1,000 kronor, enär den arbetsutökning, som tidigare inträtt, alltjämnt kvarstår och dessutom på grund av inkorporeringen måst komma att ytterligare stegas. Särskild framställning till stadsfullmäktige kommer att göras.

Till den *tillförordnade kassören* har under året utgått lön med 3,200 kronor och anser styrelsen att lönen under nästkommande år bör utgå med oförändrat belopp.

Till *kvinnliga kontorsbiträdet* har tidigare utgått timlön men har styrelsen under innevarande år fastställt en månadslön av 150 kronor eller för år 1,800 kronor, vilket belopp synes styrelsen böra utgå även för nästkommande år.

Anslaget till *annonsering* har föreslagits höjt från 600 kronor till 700 kronor, enär i samband med inkorporeringen viss ökning av annonskostnaderna blir ofrånkomlig.

Telefonkostnaderna komma att ökas genom att styrelsen måste hava särskild telefon å förra epidemisjukhuset.

Anslaget för *stämpelkostnader* har höjts med 100 kronor, enär en kostnadsökning genom inkorporeringen är att förvänta.

Öppna vården.

Anslaget till *avlönningar* har måst höjas från 10,115 kronor till 13,501 kronor på grund av följande skäl. Tillsyningsmannen Ingvar har intjänat ett ålderstillägg å 240 kronor, varå dyrtidstillägg beräknats med 67 kronor. Kontorsbiträdet Waldemar Nilsson har berättigats uppbära s. k. barnstillägg med belopp av 60 kronor för år. Fattigvårdsstyrelsen har till följd av den stora ökningen av understödssökande måst anskaffa extra hjälp under året för utredningar rörande understödsbehovet. Till följd härav och då genom inkorporeringen antalet understödssökande kommer att ytterligare ökas har styrelsen sett sig nödsakad göra framställning hos stadsfullmäktige om anställande av en tredje tillsyningsman. Dennes avlönande medför en kostnad av 3,072 kronor, inberäknat dyrtidstillägg.

Ökningen av antalet understödssökande har förorsakats av arbetslösheten dels direkt, dels indirekt på så sätt, att personer, som tidigare helt eller delvis försörjts genom anförvanners försorg numera på grund av anförvanners minskade eller uteblivna inkomster numera bliva hänvisade till fattigvården. Den stora ökningen av hjälpsökande framgår av följande siffror:

Aug.—okt. 1928 hjälpsökande	795
» — » 1932 »	1,831
» — » 1933 »	2,534

Kostnaderna för *understöden* komma att under innevarande år väsentligt överstiga de belopp, som äro upptagna i innevarande års stat, vilket styrelsen vid upprättandet av här föreliggande statförslag tagit i beräkningen. Komma härtill de genom inkorporeringen förorsakade kostnaderna, som torde få beräknas sålunda:

Kontantunderstöd	Kr. 47,000:—	
Kosthåll (in natura-understöd).....	» 7,000:—	
Bränsle	» 3,000:—	
Beklädnad	» 1,500:—	
Sjukvård	» 2,000:—	
Begravningskostnader	» 500:—	61,000:—
Understöd till i annan kommun hemortsberättigad	Kr. 11,000:—	
Ersättning till främmande kommuner	» 9,000:—	
Sjukvårdskostnader att utsökas av landstinget	» 5,700:—	25,700:—
	<u>Summa Kronor</u>	<u>86,700:—</u>

De belopp, som beräknats för den öppna vården, torde sannolikt vara tillräckliga. Därest stadsfullmäktige komma att bevilja anslag till arbetslöshetskommittén för dess understödsverksamhet, synes en minskning av anslaget för understöd till öppna vården kunna äga rum med belopp, svarande mot det belopp, som sålunda ställts till arbetslöshetskommitténs förfogande. (Har exem-

pelvis 40,000 kronor beviljats arbetslöshetskommittén för nyss angivet ändamål bör anslaget till öppna vården kunna nedbringas på så sätt, att utgiftsposten »kontant» minskas med 35,000 kronor och utgiftsposten »kosthåll» med 5,000 kronor.)

Slutna vården.

Avlöningsstaten har måst ökas från 31,788 kronor till 33,707 kronor beroende på följande orsaker. Fattigvårdsstyrelsen har anställt ett vävkunnigt biträde för sinnessjukavdelningen med årslön av 600 kronor. Styrelsen har ansett sig nödsakad att för året upptaga avlöning till vaktmästaren vid förra epidemisjukhuset med samma belopp, som han tidigare åtnjutit, nämligen 2,424 kronor, häri inräknat dyrtidstillägg. Styrelsen vill i detta sammanhang påpeka, att uppgörelse om anställning med vaktmästaren icke skett och att avlöningen till honom endast kommer att utgå under den tid, som styrelsen provisoriskt nödgas taga förra epidemisjukhuset i anspråk.

Kostnaderna för *semester och vikariatsarvodet samt extra hjälp* hava höjts från 1,500 kronor till 2,500 kronor förorsakat därav, att styrelsen måste för ombyggnadstiden beräkna extra hjälp såväl för kök och bageri som för rengöringen i samband med ombyggnaden.

Anledningen till att *utskylderna* höjts med 225 kronor är, att styrelsen beräknat att för nästkommande år bestrida utskylder även för förra epidemisjukhusbyggnaden. Samma anledning föreligger med avscende å *försäkringsavgifternas* höjande från 250 till 325 kronor (brandförsäkring).

Styrelsen beräknar, att anslaget för *förbrukningsartiklar*, under vilken benämning bland annat ingå dukar, gardiner och sängutrustningar, kommer att i samband med moderniseringen av anstalten behöva väsentligt ökas.

Underhåll av byggnader och inventarier. Av detta anslag beräknas 600 kronor till underhåll av förra epidemisjukhuset.

Flit och uppmuntringspenningar hava höjts med hänsyn till ökningen av vårdtagare genom inkorporeringen.

Ökningen av anslaget för *hyror och arrenden* beror därpå, att 9,000 kronor upptagits till hyra för förra epidemisjukhuset.

Anslaget för *uppvärmning* har höjts från 15,000 kronor till 16,500 kronor. En merkostnad av 3,500 kronor har beräknats komma på förra epidemisjukhuset, men då samtidigt en minskning i kostnaderna beträffande Klaraborg inträder genom den elektriska uppvärmningen av vatten samt elektrisk kokning och stekning med beräknade 2,000 kronor, blir den verkliga kostnadsökningen 1,500 kronor.

Belysning och kraft. Av anslaget, 8,000 kronor, beräknas 1,000 kronor belöpa sig å förra epidemisjukhuset, och anses 2,000 kronor behöva tagas i anspråk för elektrisk energi till kök och till vattenuppvärmning å Klaraborg.

Vattenavgifter. Årets anslag har visat sig otillräckligt varför en höjning måst vidtagas. Därtill kommer att förbrukningen ökas genom förra epidemisjukhuset.

Tvätt och renhållning kommer att av samma anledning fordra ökat anslag.

Kapitalutgifter.

Inköp av inventarier. Styrelsen har höjt detta anslag från 3,000 kronor till 7,000 kronor, enär det torde vara ofrånkomligt att i samband med ombyggnaden anskaffa vissa inventarier, bland annat en köksmaskin s. k. universalmaskin.

Verkliga inkomster.

Ersättning från andra samhällen och enskilda personer. En ökning av 9,000 kronor beräknas till följd av inkorporeringen.

Fattigvården tillkommande *pensioner* torde ökas med 1,400 kronor, detta ävenledes beroende på inkorporeringen.

Hysesinkomst från barnavårdsnämnden. Tidigare har hyra icke utgått från barnavårdsnämnden för deras lokaler å Klaraborg, men har det ansetts, att sådan bör utgöras från och med nästkommande år, och har hyra upptagits till ett som skäligt ansett belopp av 400 kronor.

Anmärkning.

Styrelsen får upplysningsvis meddela, att uppdelning av vårdtagarna på Klaraborg och på förra epidemisjukhuset medför en ökning av utgifterna för inre vården med omkring 17,000 kronor, fördelad på sätt, som tidigare under de olika anslagsposterna angivits.

Karlstad i oktober 1933.

HARALD LINDELL.

J. SANDÉN.

ERIC ERICSON.

Efter mellan drätselkammarens och fattigvårdsstyrelsens ordförande förda underhandlingar har närmast med anledning av det förhållandet att stadsfullmäktige ställt så avsevärda belopp till Arbetslöshetskommitténs förfogande i och för kontantunderstöd och hyreshjälp, följande ändringar i det ingivna statförslaget ansetts kunna vidtagas.

Kontantunderstöd till i staden hemortsberättigade	minskades	med	76,000:—
Kosthåll	» » »	»	» » 12,500:—
Bränsle	» » »	»	» » 3,000:—
Beklädnad	» » »	»	» » 3,000:—
Sjukvård	» » »	»	» » 2,000:—
Understöd till i annan kommun hemortsberättigad	»	»	1,000:—

Vidare har i statförslaget hyror ökats med ytterligare 1,000:— kronor avseende landsförsamlingens för fattigvårdsändamål använda fastighet »Sundsborg», varjämte ränta å inventariers bokförda värde ökats med 415:— kronor, f. d. Epidemisjukhusets inventarier.

I statförslaget beräknade inkomster »ersättning från landstinget» och »fattigvården tillkommande pensioner» hava, med hänsyn till numera kända förhållanden, ökats med vardera 10,000:— kronor.

B. *Barnavård.*

Utgifter Kr. 97,995:— (f. å. 78,600:—)

Inkomster » 27,900:— (f. å. 22,200:—)

Beträffande skillnaden i 1933 och 1934 års statförslag har nämnden ingivit ett så lydande

P. M.

rörande skiljaktigheterna i 1933 års stat och 1934 års statförslag.

Öppen barnavård.

Avlöningar enligt lönestaten. Antalet barnavårdsfall för innevarande år uppgå till 448 och beräknas för nästkommande år komma att uppgå till minst 580. Barnavårdsnämnden finner, att en höjning av nu utgående löneförmåner till barnavårdsnämndens befattningshavare bör ske och att densamma bör sättas i ungefärlig proportion till den utökning av arbete, som blir en nödvändig följd av inkorporeringen. En sådan löneförhöjning skulle utgå med följande belopp:

för Barnavårdsföreståndaren med	Kr. 600:—	
» sekreteraren	» 125:—	
och för bitädande sekreteraren med	» 50:—	775:—

Enär nämnden funnit att ordförandens arbetsbörda vore så stor, att ersättning borde till honom utgå, beslöt nämnden hos stadsfullmäktige hemställa att sådan ersättning måtte av stadsfullmäktige för nästkommande år beviljas, och beslöt styrelsen föreslå, att ersättningen måtte fastställas till 400 kronor.

Med hänsyn till dessa förhöjningar av lönebeloppen och den stegring i utgående dyrtidstillägg, som därav blev en följd, beslöt styrelsen att i anslag till avlöningar upptaga i statförslaget ett belopp av 5,500 kronor.

Arvode till barnavårdsmän. Genom den ovan omförmälda uppgången av antalet barnavårdsfall, vilken medförde, att antalet förordnande av barnavårdsmän väsentligen stigit, beslöt styrelsen upptaga arvoden till barnavårdsmän med ett från 3,000 kronor till 4,400 kronor förhöjt belopp.

Velocipedslitersättning. Styrelsen beslöt att till sådan ersättning upptaga ett belopp av 60 kronor.

Telefon, telegram och porton. Anslaget härtill ansågs böra höjas från 525 till 600 kronor. Likaså ansågs anslaget till *resekostnader* böra höjas från 700 till 800 kronor.

Övriga. Nämnden beslöt upptaga ett belopp av 280 kronor mot 80 kronor för innevarande år, vilket beslut föränleddes av att nämnden från och med nästkommande år beslutat att s. k. arbetspenningar skulle utgå till skötsamma mödrar å upptagningshemmet med belopp för var och en av dem med högst 2 kronor för vecka.

Sjukvård och medicin. Styrelsen ansåg, att denna post lämpligen borde fördelas å två utgiftsposter, nämligen å »sjukvårdskostnader» och å »medicin och poliklinisk behandling». Kostnaderna beräknades sammanlagt till 4,000 kronor.

Utackorderingskostnader. Styrelsen ville föreslå att de under denna littera upptagna under rubrikerna »för utackorderade barn» och »för barn, som tillkomma» skulle utgå och i stället under littera »utackorderingskostnader» upptagas anslag till samtliga kostnader, vilka av nämnden beräknas till 42,000 kronor.

Ersättning till andra samhällen: Främmande kommuner. Anslaget därtill beräknades till 10,500 kronor och beräknades anslaget *främmande inrättningar* till 15,000 kronor. Samtliga ökningar hade föranletts av inkorporeringen.

Upptagningshemmet.

Avlöningar enligt lönestaten. Ökningen av detta anslag hade föranletts av den lönehöjning, som under året beviljats tredje biträdet å upptagningshemmet. I samband med behandlingen av upptagningshemmets lönestat beslöt barnavårdsnämnden ingå till stadsfullmäktige med framställning, att föreståndarinnan å hemmet måtte uppföras å ordinarie stat samt förty beviljas grundlön och ålderstillägg ävensom pension.

Semester och vikariatsarvodet. Styrelsen upptog härunder ett anslag av 425 kronor, beräknat efter en månads semester för föreståndarinnan med vikariatsersättning av 120 kronor samt matpenningar av 60 kronor samt efter 14 dagars semester till var och en av biträdena med vikariatersättning av 60 kronor för var och en och matpenningar av 60 kronor för var och en.

Telefon, telegram och porton. Styrelsen upptog under detta littera ett belopp av 150 kronor.

Förbrukningsartiklar etc. På grund av inkorporeringen ansågs detta anslag böra höjas till 500 kr.

Kosthåll. Till följd av inkorporeringen ansågs detta anslag böra höjas till 5,000 kronor. Av enahanda orsak företogs vissa höjningar, som av statförslaget framgår beträffande posterna »*beklädnad, sjukvård, medicin samt tvätt och renhållning.*»

Beträffande posterna *uppvärmning och belysning* hade utgifterna under desamma innevarande år visat, att anslagsförhöjning vore erforderlig. Styrelsen beslutade därför att höja anslaget till *uppvärmning* från 500 kronor till 1,000 kronor och för *belysning* från 200 kronor till 300 kronor.

Kapitalutgifter.

Inköp av inventarier. För nämnda ändamål ansåg styrelsen erforderligt att för nästa år begära anslag med oförändrade 600 kronor.

Verkliga inkomster.

De beräkningar, som här gjorts, hade skett med hänsyn tagen till inkorporeringen.

Karlstad den 18 oktober 1933.

HARALD LINDELL.

BROR LARSSON.

J. A. FRIMODIG.

I samråd med barnavårdsföreståndaren har jag ansett mig kunna verkställa följande ändringar i det ingivna statförslaget:

Utackorderingskostnader minskas med.....	Kr. 2,000: —
Ersättning till främmande kommuner minskas med.....	» 1,000: —
Under u 1 tillkommer ränta å inventariers bokförda värde	» 90: —
Ersättning från Landstinget och från främmande kommuner ökas med vardera	» 500: —

C. *Nyktelhetsnämnd.*

Utgifter	Kr. 2,800: —	(f. å. 2,800: —)
Inkomster	» 500: —	(f. å. 500: —)

D. *Arbetslöshetskommitté.*

Utgifter	Kr. 114,800: —	(f. å. 27,900: —)
Inkomster	» 54,000: —	(f. å. 7,500: —)

Av stadsfullmäktige den 16 innevarande november anvisade medel för dagunderstöd och hyreshjälp har ökats med de belopp som beräknas inflyta av statsmedel för samma ändamål, nämligen resp. 50,000:— och 4,000:— kronor, varvid enahanda belopp jämväl upptagits som inkomst.

Ö. *Övriga anslag.*

Utgifter.....	Kr. 5,100: —	(f. å. 5,100: —)
---------------	--------------	------------------

Härunder finnas upptagna anslag till:

Karlstads Barnkrubba,
 Slummens Barnkoloni,
 Nyktelhetsföreningar,
 Karlstads Skollovskoloniförening,
 Vita Bandet.

17. *Allmän försäkring.*A. *Allmänna pensionsförsäkringen.*

Utgifter	Kr. 37,677: —	(f. å. 31,150: —)
----------------	---------------	-------------------

Utgiftsökningen beroende på kostnader som tillkommit i samband med inkorporeringen.

B. *Sjukkassor.*

Utgifter.....	Kr. 950: —	(f. å. 950: —)
---------------	------------	----------------

18. *Förmedlingsverksamhet.*A. *Arbetsförmedling.*

Utgifter.....	Kr. 3,000: —	(f. å. 3,000: —)
---------------	--------------	------------------

19. Industriella verk.

A. Gasverk.

Utgifter	Kr. 299,347: 50	(f. å. 305,873: 50)
Inkomster	» 338,400: —	(f. å. 342,000: —)
Driftsöverskottet har ökats från Kr. 23,126: 50 till Kr. 30,052: 50.		

B. Elektricitetsverk.

Utgifter	Kr. 669,330: —	(f. å. 705,767: 50)
Inkomster	» 976,579: —	(f. å. 1,008,798: —)
Driftsöverskottet har ökats från Kr. 254,230: 50 till Kr. 290,189: —.		

Till fullföljande av stadsfullmäktiges beslut den 16 november rörande medelsanskaffningen för instrument och apparater för paralleldrifft mellan Dejefors och Uddeholm, Kr. 5,000: —, har sagda anslagspost överflyttats från skatte- till fondstat.

C. Elektricitetsverkets materialförråd.

Utgifter	Kr. 37,600: —	(f. å. 37,300: —)
Inkomster	» 34,100: —	(f. å. 33,800: —)

Den i statförslaget upptagna utgiftssumman har ökats med 3,500: — kronor utgörande ränta till finansförvaltningen å förskotterat rörelsekapital.

20. Finansförvaltningen.

Räntor och lånekostnader.

Utgiftsräntor	Kr. 613,068: 44	(f. å. 611,862: 04)
Inkomsträntor	» 777,031: 68	(f. å. 775,156: 47)

Anslag till särskilda ändamål.

Utgifter	Kr. 174,433: 21	(f. å. 119,302: 91)
----------------	-----------------	---------------------

Ökningen består dels av nytillkommande pensioner Kr. 17,826: 87 och dels i samband med inkorporeringen tillkomna ersättningar

till Grava församling	Kr. 9,913: 62
» Mellansysslets Tingslag	» 636: 09
» vägskatt för år 1933	» 32,770: —

Till hyresräkningskommitténs kostnader har upptagits 500: — kronor.

Medel till oförutsedda utgifter.

Anslag till stadsfullmäktiges förfogande Kr. 106,486: 67 (f. å. 210,000: —)

Anslag till finansförvaltningens » » 20,739: 17 (f. å. 26,039: 80)

Förutom förenämnda 106,486: 67 kronor disponera stadsfullmäktige i och för ombyggnad av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar av 1933—1934 års ordinarie automobilskattemedel ett beräknat belopp av Kr. 56,664: 84, ävensom ett beräknat anslag å 3,000: — från Värmlands läns landsting till arbetslöshetens bekämpande.

Egna fonder och reservationer.

Avsättningar..... Kr. 79,664: 84 (f. å. 66,664: 84)

Förutom i föregående avdelning omnämnda avsättningar av automobilskattemedel och anslag för arbetslöshetens bekämpande avsättes av nöjeskattemedel till »Kulturfonden» 20,000: — kronor.

Upplånat kapital.

Till amortering av stadens fonderade skuld har i staten upptagits Kr. 671,803: 30 (f. å. 615,022: 63) att bestridas sålunda:

Uttaxeringsmedel..... Kr. 644,048: 55 (f. å. 592,486: 10)

Med medel från amorteringsfonden
för järnvägslån..... » 23,490: 66 (f. å. 22,536: 53)

Med medel från amorteringsfonden
för byggnadslån » 4,264: 09 (f. å. —)

Den totala ökningen är dels beroende på kontraktsevenlig ökning av amorteringen å de gamla lånen, dels tillkomsten av ett nyupptaget lån och dels i samband med inkorporeringen övertagna lån för skol- och fattigvårdsändamål.

Utlånat kapital.

Kapitalinkomster Kr. 80,719: 64 (f. å. 76,068: 68)

Skatter och rättigheter.

Utgifter Kr. 260,000: — (f. å. 325,000: —)

Inkomster..... » 2,561,879: 90 (f. å. 2,267,586: 48)

Utgifterna, skatteavkortningar, motsvara en med hänsyn till innevarande års resultat beräknad erforderlig avkortning av cirka 10 %.

Överskottet från år 1932 uppgår till Kr. 153,813: 42. För år 1931 uppgick överskottet till Kr. 163,243: 78.

Förslaget är upprättat efter granskning av de från stadens olika styrelser och nämnder inkomna statförslag, vilka härjämte biläggas.

I en särskild tilläggsstat för år 1933 hava sammanförts alla stadsfullmäktiges anslag under året. Härför erforderliga *uttaxeringsmedel* hava i första hand täckts genom till stadsfullmäktiges förfogande i 1933 års stat tillgängliga medel och därutöver erforderliga Kr. 31,381: 37 medtagits uti 1934 års stat.

I tilläggsstaten har upptagits

2:dra tredjedelen, 19,000: — kronor, av det anslag stadsfullmäktie år 1932 §§ 80 och 81 anvisade för reparation av högre allmänna läroverkets aula ävensom för reparation och nyinköp av inventarier och undervisningsmateriel vid Gamla skolan.

(Uttaxeras åren 1933—1935).

1:sta femtedelen, 48,800: — kronor, av stadsfullmäktige år 1933 § 86 anvisade medel för moderniserings- och tillbyggnadsarbeten å ålderdomshemmet Klaraborg.

(Uttaxeras åren 1934—1938).

1:sta tredjedelen, 12,500: — kronor, av stadsfullmäktiges anslag år 1933 § 118 till förändrings- och reparationsarbeten ävensom värme- och sanitär-anläggning i stora manbyggnaden å Lilla Våxnäs.

(Uttaxeras åren 1934—1936).

I statförslaget hava stadsfullmäktiges beslut t. o. m. novembersammanträdet iakttagits.

I några fall hava mindre felaktigheter i de ingivna statförslagen utan vidare blivit rättade.

Enligt från kyrkofullmäktige inkomna protokollsutdrag erfordras för den kyrkliga kommunen följande uttaxering:

Till prästlönekassan	Kr. 78,518: —
» församlingen	» 77,000: —
» kyrkogårdarnas förvaltning	» 39,000: —

Underskottet i det föreliggande statförslaget kommer efter det hänsyn tagits till erforderlig avkortningsprocent att utgöra:

För den borgerliga kommunen	Kr. 1,993,953: 28
» » kyrkliga »	» 216,380: —
eller sammanlagt	Kronor 2,210,333: 28

Då skattekrönornas antal, enligt bifogade uppgifter från krönokassören uppgå till

för äldre stadsområdet	Kr. 212,633: 35
och för de nyinkorporerade delarna	» 20,033: 31

Summa skattekrönor och skatteören 232,666: 66

erfordras en sammanlagd uttaxering av Kr. 9: 50 för varje skattekröna enligt kommunalskattelagen, varav Kr. 8: 57 för den borgerliga kommunen och Kr. 0: 93 för den kyrkliga.

Karlstad den 18 november 1933.

H. WESTLIN.

Sammandrag

av taxeringslängderna för Karlstads stad för år 1933.

Taxeringsvärde å fast egendom:

för vilken fastighetsskatt erlägges:

Jordbruksfastighet	790,000: —	
Skogsfastighet	26,000: —	
Annan fastighet.....	<u>73,221,500: —</u>	74,037,500: —

för vilken fastighetsskatt icke erlägges:

Tillhörig staten	4,631,000: —	
» staden m. fl.	<u>8,077,000: —</u>	<u>12,708,000: —</u>

Summa värde å all fast egendom 86,745,500: —

Beskattningsbar inkomst:

för jordbruksfastighet med tax.-värde av	790,000: —	å 5 %	39,500: —
» skogsfastighet » » »	26,000: —	å 4 %	1,040: —
» annan fastighet » » »	73,221,500: —	å 5 %	3,661,075: —
» inkomst av fast egendom, kapital och arbete			<u>17,561,720: —</u>
	Summa		21,263,335: —

Summa skatte kronor och skatteören	212,633: 35
Den kommunala progressivskattens grundbelopp	49,101: 55
Skogsaccis	93: 24

Karlstad i Kronokassörskontoret den 1 november 1933.

GUST. JOHANSSON.

Utdrag

av taxeringslängderna för år 1933 för med Karlstads stad fr. o. m. 1 januari 1934
inkorporerade områdena i enlighet med hit inkomna uppgifter.

Taxeringsvärde å fast egendom

för vilken fastighetsskatt erlägges:

Jordbruksfastighet	1,315,600: —	
Skogsfastighet	487,400: —	
Annan fastighet	6,645,900: —	8,448,900: —

för vilken fastighetsskatt icke erlägges:

Tillhörig staten	9,000: —	
» kommunen m. fl.	263,600: —	272,600: —
Summa värde å all fast egendom		8,721,500: —

Beskattningsbar inkomst:

för jordbruksfastighet med tax.-värde av	1,315,600: —	å 5 %	65,780: —
» skogsfastighet » » »	487,400: —	å 4 %	19,496: —
» annan fastighet » » »	6,645,900: —	å 5 %	332,295: —
» inkomst av kapital och arbete			1,585,760: —
	Summa		2,003,331: —

Summa skatte kronor och skatteören	20,033: 31
Den kommunala progressivskattens grundbelopp	1,742: 58
Skogsaccis: rötvärde å 2: 10	905: 10

Karlstad i Kronokassörskontoret den 1 november 1933.

GUST. JOHANSSON.

Uttaxering enligt gällande överenskommelse angående kommunalutskylders utgörande.

För äldre stadsområdet.

Avgift för mantalsskrivna personer c:a	17,000: —
Grundskatt av fast egendom för vilken fastighetsskatt icke utgöres	9,163: 20
Grundskatt av fast egendom för vilken fastighetsskatt utgöres	<u>133,267: 50</u>
Summa	159,430: 70

Karlstad i Kronokassörskontoret den 1 november 1933.

GUST. JOHANSSON.

Uttaxering enligt gällande överenskommelse angående kommunalutskylders utgörande.

För de nyinkorporerade delarna.

Avgift för mantalsskrivna personer c:a	2,900: —
Grundskatt av fast egendom för vilken fastighetsskatt icke utgöres	421: 76
Grundskatt av fast egendom för vilken fastighetsskatt utgöres	<u>14,130: 70</u>
Summa	17,452: 46

Karlstad i Kronokassörskontoret den 1 november 1933.

GUST. JOHANSSON.

Förteckning

å antalet skattekronor och skatteören enligt 1933 års taxeringslängder i de delar av Karlstads samt Grava socknar, vilka den 1 januari 1934 skola inkorporeras med Karlstads stad.

	Karlstads socken utom Vidön	Råtorp	Färjestad	Summa
Skattekronor och skatteören å:				
<i>Jordbruksfastighet:</i>				
jordbruksvärde	546,95	14,85	82,75	644,55
skogsvärde	179,20	0,40	15,36	194,96
tomt och industrivärde.....	11,25	0,50	1,50	13,25
<i>Annan fastighet</i>	2,355,05	590,40	377,50	3,322,95
<i>Inkomst</i>	11,406,30	2,618,80	1,832,50	15,857,60
Summa	14,498,75	3,224,95	2,309,61	20,033,31
Taxeringsvärden å:				
<i>Jordbruksfastighet:</i>				
jordbruksvärde	1,093,900	29,700	165,500	1,289,100
skogsvärde	448,000	1,000	38,400	487,400
tomt och industrivärde	22,500	1,000	3,000	26,500
<i>Annan fastighet</i>	4,710,100	1,180,800	755,000	6,645,900
Summa	6,274,500	1,212,500	961,900	8,448,900
<i>Accispliktigt rotvärde</i>	43,100	—	—	—
Antal personer,				
som böra erlägga mantalspenningar:				
mankön	876	232	142	1,250
kvinnekön	913	227	160	1,300
Summa	1,789	459	302	2,550
som äro fria från erläggande av mantalspenningar:				
av särskilda orsaker: mankön	41	2	6	49
kvinnekön	57	20	15	92
underåriga: mankön	474	97	80	651
kvinnekön	445	122	73	640

Karlstad i Mellansysslets häradskrivarekontor den 2 november 1933.

K. HOLMBERG.

Uppgift

å skattekronor och skatteören samt uttaxering för åren 1900—1933.

1900	34,263: —	4: —	1918	179,627: 90	8: 25
1901	36,460: 14	4: 75	1919	230,592: —	9: 25
1902	46,652: 66	5: —	1920	305,187: 76	9: —
1903	46,112: 68	5: —	1921	394,688: 31	8: —
1904	50,308: 28	5: —	1922	340,043: 53	7: 25
1905	51,942: 19	5: —	1923	236,563: 16	7: —
1906	53,052: 54	5: —	1924	185,662: 21	7: —
1907	57,900: 69	5: 80	1925	185,392: 86	8: —
1908	86,226: 78	5: 75	1926	179,872: 86	8: 50
1909	79,912: 62	7: —	1927	180,556: 03	8: 80
1910	79,659: 74	7: 20	1928	188,099: 88	8: 80
1911	76,004: 58	7: 50	1929	195,606: 74	8: 80
1912	81,494: 60	6: 85	1930	217,780: 47	8: 40
1913	86,011: 30	6: 50	1931	238,394: 32	7: 95
1914	97,486: 20	6: 50	1932	246,582: 67	7: 95
1915	102,160: 30	6: 60	1933	228,502: 07	8: 65
1916	104,770: 20	6: 81	1934	232,666: 66	—
1917	122,817: 70	8: —			

Karlstads stads
Utgifts- och inkomststat
för år 1934.

Sammandrag av specialstater.

Delegation	Skattestat		Fondstat		Skattestat		Fondstat	
	Verkliga utgifter	Kapitalutgifter	Utgifter		Verkliga inkomster	Kapitalinkomster	Inkomster	
1. Rätts- och ordningsväsen:								
A. Magistrat och rådhusrätt ...	66,555: 85				32,000: —			
B 1. Polisväsen och fångvård ...	237,798: 50	800: —			50,275: —	250: —		
2. Åklagarväsen	7,900: —							
2. Mantalsskrivnings- och beskattningensväsen	47,239: —				300: —			
3. Allmän förvaltning:								
A. Stadsfullmäktige och deras hertidningar	13,400: —							
B. Stadsrevision	3,400: —							
C. Drätselkammare	90,167: 21				17,500: —			
Ö. Övriga anslag	6,740: —							
4. Byggnads- och stadsplaneväsen	39,648: —	200: —			510: —	500: —		
5. Fastighetsförvaltning:								
A. Förvaltningsbyggnader	282,500: —	3,500: —			216,450: —	10,000: —		
B. Regleringsfastigheter	100,533: 40				136,000: —	5,000: —		
C. Jordbruksegdomar och skogar	30,150: —				23,000: —			
6. Brand- och sotningsväsen:								
A. Brandväsen	140,983: —	9,505: —			22,086: —	7,500: —		
B. Sotningsväsen	28,300: —							
7. Galu- och parkförvaltning:								
A. Gator, vägar och dyligt	429,700: —		12,500: —		208,510: 84			
B. Centralförråd	186,600: —	16,040: —			178,600: —	8,000: —		
8. Hamnförvaltning:								
A. Hamn	264,693: 39	600: —	44,000: —		221,030: —	33,849: 39		
11. Hälso- och sjukvård:								
A. Allmän hälso- och sjukvård	42,899: 40	100: —			1,300: —	50: —		

Delegation	Skattestat		Fondstat		Skattestat		Fondstat	
	Verkliga utgifter	Kapitalutgifter	Utgifter		Verkliga inkomster	Kapitalinkomster	Inkomster	
13. Allmän hygien:								
A. Vattenledningsverk	195,100:—	10,300:—			223,225:—	44,000:—		
B. Avloppsverk	111,000:—	8,300:—	6,400:—		31,000:—	32,000:—		
C. Renhållingsväsen	75,300:—				20,000:—			
D. Bekvämlighetsinrättningar	2,542:—				1,200:—			
E. Varmbadhus	46,400:—	150:—			36,300:—	500:—		
14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförelse:								
A. Saluhall	26,952:—	100:—			31,800:—	75:—		
C. Köttbesiktningbyrå	34,180:—	100:—			34,030:—	250:—		
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet:								
A. Folkskola och fortsättningskola	622,300:—	2,500:—			259,622:—	5,000:—		
C. Elementarläroverk för flickor	155,365:—	850:—			122,745:—	2,000:—		
G. Allmänt läroverk	2,500:—							
H. Skolor för yrkesundervisning	23,662:—	100:—			9,465:—	620:55		
L. Centralbibliotek	35,020:—	300:—			19,200:—	500:—		
P. Föreläsninganstalt	4,667:—				2,700:—			
Ö. Övriga anslag	9,300:—							
16. Understödsverksamhet:								
A. Fattigvård	551,791:59	7,000:—			165,900:—	2,900:—		
B. Barnavård	97,395:—	600:—			27,700:—	200:—		
C. Nykterhetsnämnd	2,800:—				500:—			
D. Arbetslöshetskommitté	114,800:—				54,000:—			
Ö. Övriga anslag	5,100:—							
17. Allmän försäkring:								
A. Allmänna pensionsförsäkr.	37,677:—							
B. Sjukförsäkr.	950:—							
18. Förmidningsverksamhet:								
A. Arbetsförmedling	3,000:—							

Delegation	Skattestat		Fondstat		Skattestat		Fondstat
	Verkliga utgifter	Kapitalutgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapitalinkomster	Inkomster	
19. Industriella verk:							
A. Gasverk	287,347: 50	12,000: —		317,400: —	21,000: —		
B. Elektricitetsverk	603,390: —	60,940: —	5,000: —	893,579: —	83,000: —		
C. Elektricitetsverkets materialförråd	37,600: —			34,100: —			
20. Finansförvaltning:				777,031: 68			
Räntor och lånekostnader	613,068: 44						
Anslag till särskilda ändamål	174,433: 21						
Medel till oförutsedda utgifter	127,225: 84						27,754: 75
Egna fonder och reserver	79,664: 84						
Förskottade medel	31,381: 37	644,048: 55	27,754: 75		80,719: 64		67,900: —
Upplånat kapital							
Utlånat kapital							
Skatter och rättigheter							
(Allmän kommunalskatt, se nedan)	260,000: —			514,413: 29			
	6,391,120:	54,778,033: 55	95,654: 75	4,683,472: 81	337,914: 58		95,654: 75
Överskott från år 1932				153,813: 42			
Allmän kommunalskatt				1,993,953: 28			
	6,391,120:	54,778,033: 55	95,654: 75	6,831,239: 51	337,914: 58		95,654: 75
		7,169,154: 09					
					7,169,154: 09		

1 A. Magistrat och rådhusrätt.

Fastställd stat
år 1933.*Verkliga utgifter.*

47,448: 32	a	1.	Avlöning enligt lönestaten	54,232: —	
—		2.	Magistratens deputerade vid val.....	1,000: —	
7,500: —		3.	Renskrivningskostnader	300: —	
1,000: —		4.	Semester- och vikariatsarvoden	1,000: —	
20: —		6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	20: —	
521: 68		8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	1,643: 85	58,195: 85
600: —	b	1.	Kontorsutensilier	700: —	
1,000: —		2.	Trycksaker	1,000: —	
1,300: —		3.	Annonser	1,800: —	
500: —		4.	Telefon och telegram	600: —	
—	d	7.	Resekostnader	100: —	
50: —		12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	50: —	
10: —	15. a		Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	10: —	4,260: —
50: —	e		Underhåll av inventarier		100: —
2,000: —	o	1.	Hyra för lokal och inventarier	2,000: —	
1,000: —		2.	Uppvärmning	1,000: —	
500: —		3.	Belysning	500: —	
500: —		5.	Tvätt och renhållning	500: —	4,000: —
64,000: —				Kronor	66,555: 85

Verkliga inkomster.

25,000: —	101.	Till stadskassan indragna sportler.....	32,000: —
25,000: —			Kronor 32,000: —

1 B 1. Polisväsen och Fångvård.

Verkliga utgifter.

183,704: 60	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	191,073: 50	
800: —		3. Extra tjänstgöring	800: —	
1,000: —		4. Semester- och vikariatsarvoden	1,000: —	
		6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
700: —	b	Läkare och sjukvård	700: —	
425: —	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter	400: —	
12,500: —		7. Beklädnadspersedlar	12,000: —	
12,400: —		8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	13,300: —	219,273: 50
800: —	b	1. Kontorsutensilier	1,000: —	
250: —		2. Trycksaker	250: —	
50: —		3. Annonser	50: —	
1,600: —		4. Telefon, telegram och porto	1,600: —	2,900: —
1,250: —	d	7. Resekostnader, skjutslegor	2,000: —	
50: —		12. Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	50: —	
		15. Övriga kostnader:		
150: —	a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	300: —	
500: —	b	Kontanta utlägg i tjänsten	500: —	
400: —	d	Specialundersökningar och expertutlå- tanden	600: —	
800: —	e	Fångars och omhändertagnas vård och underhåll	1,300: —	
100: —	f	Fotograferingskostnader	100: —	
75: —	g	Sängservis	75: —	4,925: —
500: —	e	Underhåll av inventarier	500: —	
75: —	k	Sjukvårdsutensilier	75: —	
3,000: —	o	1. Hyra för lokal och garage	4,900: —	
1,500: —		2. Uppvärmning	2,000: —	
1,200: —		3. Belysning	1,200: —	
1,150: —		5. Tvätt och renhållning	1,500: —	9,600: —
—	u	3. Avskrivning å inventarier	250: —	
224,979: 60				Kronor 237,523: 50

v

Kapitalutgifter.

Skattestat:

800: —	4. Inköp av inventarier.....	800: —	
<u>800: —</u>		Kronor	800: —

Verkliga inkomster.

102. Anslag av statsverket:

1,675: —	För hållande av reservpoliser	1,675: —	
<u>43,375: —</u>	För statspolisavdelningen	<u>48,600: —</u>	50,275: —
45,050: —		Kronor	50,275: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

—	Avskrivning å inventarier	250: —	
—		Kronor	250: —

1 B 2. Åklagarväsen.

Verkliga utgifter.

6,544: —	a 1. Avlöning enligt lönestaten.....	6,514: —	
200: —	4. Semester- och vikariatsarvoden	200: —	
—	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	<u>10: —</u>	6,724: —
150: —	b 1. Kontorsutensilier	150: —	
250: —	2. Trycksaker	250: —	
250: —	4. Telefon och telegram.....	<u>250: —</u>	650: —
16: —	d 15. Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera		11: —
15: —	e Underhåll av inventarier		15: —
300: —	o 1. Hyra för lokal och inventarier	300: —	
100: —	2. Uppvärmning	100: —	
50: —	3. Belysning	50: —	
50: —	5. Tvätt och renhållning	<u>50: —</u>	500: —
<u>7,925: —</u>		Kronor	7,900: —

2. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

Verkliga utgifter.

24,720: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	26,814: —	
		2. Diverse arvoden:		
5,000: —		Exekutionsvaktmästarnes provision	7,000: —	
1,200: —		Kostnader för verkställandet av pensionsuppbörderna	1,200: —	
800: —		Kostnader för upprättandet av uppbördsbok	800: —	
800: —		Arvode för emottagande av deklarationsuppgifter	800: —	
1,500: —		Ersättning till ledamöter i taxeringsnämnderna	2,500: —	
250: —		Biträde vid mantalsskrivn.	300: —	12,600: —
100: —		4. Semester och vikariatsarvoden.....	100: —	
25: —		6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	20: —	
200: —		15. Velocipedslitningsersättning	250: —	39,784: —
400: —	b	1. Kontorsutensilier.....	500: —	
1,200: —		2. Trycksaker	1,200: —	
900: —		3. Annonser	500: —	
1,000: —		4. Telefon och telegram.....	1,000: —	3,200: —
15: —	d	12. Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt.....	15: —	
40: —		15. Övriga	40: —	55: —
100: —	e	Underhåll av inventarier		250: —
2,100: —	o	1. Hyra för lokal och inventarier	2,100: —	
800: —		2. Uppvärmning	800: —	
450: —		3. Belysning.....	450: —	
600: —		5. Tvätt och renhållning	600: —	3,950: —
42,200: —				Kronor 47,239: —

Verkliga inkomster.

400: —	107.	Ersättning från Landskontoret för hållandet av de- klarationskontor.....	300: —
400: —			Kronor 300: —

3 A. Stadsfullmäktige och deras beredningar.*Verkliga utgifter.*

1,200: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	1,200: —	
200: —	3.	Tillfälligt skrivbiträde	200: —	1,400: —
100: —	b 1.	Kontorsutensilier	100: —	
6,000: —	2.	Trycksaker	7,000: —	
500: —	3.	Annonser	800: —	
450: —	4.	Telefon, telegram och porto	600: —	8,500: —
300: —	d 7.	Resekostnader		300: —
1,600: —	o 1.	Hyra för lokal och inventarier	1,600: —	
800: —	2.	Uppvärmning	800: —	
400: —	3.	Belysning	400: —	
400: —	5.	Renhållning	400: —	3,200: —
<u>11,950: —</u>			<u>Kronor</u>	<u>13,400: —</u>

3 B. Stadsrevision.*Verkliga utgifter.*

3,000: —	a 1.	Avlöning enligt lönestaten	3,000: —	
390: —	3.	Renskrivningskostnader	390: —	3,390: —
10: —	b	Kontorskostnader		10: —
<u>3,400: —</u>			<u>Kronor</u>	<u>3,400: —</u>

3 C. Drätselkammare.*Verkliga utgifter.*

56,250: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	62,614: —	
3,000: —	2.	Kostnader för ordnandet av stadens arkiv	3,000: —	
2,000: —	3.	Tillfälligt skrivbiträde	2,000: —	
75: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	35: —	
1,100: —	8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	1,143: 21	68,792: 21
800: —	b 1.	Kontorsutensilier	850: —	
3,000: —	2.	Trycksaker	3,000: —	
1,500: —	3.	Annonser	1,800: —	
2,300: —	4.	Telefon, telegram och porto	3,000: —	8,650: —

300: —	d 3.	Utredningskostnader	300: —	
1,300: —	7.	Resekostnader	1,000: —	
120: —	13.	Kassafackshyra	120: —	
305: —	15.	Övriga kostnader:		
	a	Förbrukningsartiklar som ej tillhöra annat littera	305: —	
1,000: —	b	Inkassering o. utbärning av räkn.	1,000: —	1,305: —
1,000: —	e	Underhåll av inventarier		1,000: —
5,000: —	o 1.	Hyra för lokal och inventarier	5,000: —	
2,000: —	2.	Uppvärmning	2,000: —	
1,000: —	3.	Belysning	1,000: —	
1,000: —	5.	Tvätt och renhållning	1,000: —	9,000: —
83,050: —			Kronor	90,167: 21
		<i>Verkliga inkomster:</i>		
17,500: —	104.	Ersättning av vatten-, gas- och elektricitetsverken för bokföring och uppbörd.....		17,500: —
17,500: —			Kronor	17,500: —

3 Ö. Allmän förvaltning. Övriga anslag.

Verkliga utgifter.

—	b 3.	Annonser		100: —
—	d 7.	Resekostnader	1,000: —	
2,000: —	8.	Representationskostnader	2,000: —	
1,000: —	9.	Lagsöknings-, protokolls-, indrivnings-, skiljenämndskostnader och dyl.	1,000: —	
1,266: —	10.	Föreningsavgifter:		
316: 50		Svenska Stadsförbundet	1,272: —	
		Svenska Städernas förhandlingsorganisation	318: —	1,590: —
	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dyl.:		
600: —		Svenska Stadsförbundet	600: —	
117: 50		Övriga	200: —	800: —
—	15.	Övriga kostnader	250: —	6,640: —
5,300: —			Kronor	6,740: —

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

Verkliga utgifter.

17,848: —	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten.....	17,848: —	
930: —		3.	Tillfälliga skriv- och ritbiträden å stads- ingenjör- och stadsarkitektkontoret	1,500: —	
15: —		6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	15: —	
1,107: —		8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	1,085: —	20,448: —
700: —	b	1.	Kontorsutensilier	800: —	
250: —		2.	Trycksaker	250: —	
300: —		3.	Annonser	300: —	
400: —		4.	Telefon och telegram	400: —	1,750: —
3,500: —	d	3.	Stadsplaneutredningar	3,500: —	
80: —		4.	Fastighetsregistret	4,080: —	
3,150: —		5.	Planmätningar	3,150: —	
500: —		6.	Tomtregleringskostnader	500: —	
600: —		7.	Resekostnader	1,300: —	
150: —		9.	Protokollskostnader och dylikt	150: —	
50: —		12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt.....	50: —	
70: —	15. a		Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera.....	70: —	12,800: —
150: —	e		Underhåll av inventarier		150: —
400: —	n		Arbete mot ersättning		400: —
1,600: —	o	1.	Hyra för lokal.....	1,600: —	
800: —		2.	Uppvärmning	800: —	
400: —		3.	Belysning	400: —	
400: —		5.	Tvätt och renhållning	400: —	3,200: —
500: —	u	3.	Avskrivning å inventarier		500: —
33,900: —				Kronor	39,248: —
	v		<i>Kapitalutgifter.</i>		
			Skattestat:		
200: —		4.	Inköp av inventarier.....		200: —
200: —				Kronor	200: —

Verkliga inkomster.

110: —	105.	Kartlösen	110: —
400: —	n	Arbete mot ersättning	400: —
<u>510: —</u>			<u>Kronor 510: —</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

500: —	Avskrivning å inventarier	500: —
<u>500: —</u>		<u>Kronor 500: —</u>

Karlstad den 27 oktober 1933.

För Byggnadsnämnden:

ERIK LUNDBLAD.

5 A. Förvaltningsbyggnader.*Verkliga utgifter.*

2,100: —	a	1.	Avlöning enligt lönestaten	2,100: —	
—		5.	Arbetaresemester	250: —	
		6.	Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
100: —	e		Olycksfallsförsäkringsavgifter ...	70: —	70: —
—		15.	Kostnader för hållande av automobil i tjänsten	125: —	<u>2,545: —</u>
25: —	b	1.	Kontorsutensilier	25: —	
25: —		2.	Trycksaker	60: —	
100: —		3.	Annonser	100: —	
1,000: —		4.	Telefon, telegram och porto	1,000: —	<u>1,185: —</u>
5,000: —	d	1.	Utskylder	5,500: —	
500: —		2.	Försäkringsavgifter	900: —	

	15. Övriga kostnader:		
622: 50	a Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	542: 50	
250: —	b Stadens ur	250: —	792: 50
			7,192: 50
8,000: —	e 1. Underhåll av byggnader	9,750: —	
100: —	4. Underhåll av inventarier	100: —	9,850: —
777: 50	o 1. Hyror (tullkiosk och rådhusvaktmästarens bostad)	777: 50	
7,500: —	2. Uppvärmning	6,000: —	
6,000: —	3. Belysning	5,500: —	
800: —	4. Vattenavgifter	900: —	
3,550: —	5. Inre renhållning samt tvätt	4,000: —	
2,000: —	6. Yttre renhållning.....	2,000: —	
50: —	7. Markiser och innanfönster	50: —	19,227: 50
224,000: —	u 1. Ränta å fastigheters och inventariers bok- förda värde	232,500: —	
10,000: —	3. Avskrivning å inventarier.....	10,000: —	242,500: —
272,500: —			Kronor 282,500: —

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

	4. Inventarier:	
3,500: —	a Stadskamrerarens längd	3,500: —
3,500: —		Kronor 3,500: —

Verkliga inkomster.

	106. Hyror av stadens förvaltningar:	
4,000: —	Magistrat och rådhusrätt	4,000: —
3,900: —	Polisväsen och Fångvård.....	4,400: —
500: —	Åklagarväsen	500: —
3,500: —	Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen	3,300: —
3,200: —	Stadsfullmäktige och deras beredningar	3,200: —
9,000: —	Drätselkammare	9,000: —
3,200: —	Byggnads- och stadsplaneväsen	3,200: —
12,700: —	Brandväsen.....	12,700: —

3,400: —	Gatu- och parkförvaltning	3,400: —
2,000: —	Centralförråd	2,000: —
2,500: —	Hamnen	2,500: —
900: —	Allmän hälso- och sjukvård	900: —
—	F. d. Epidemisjukhuset	9,000: —
650: —	Vattenledningsverk	650: —
—	Bekvämlighetsinrättningar	500: —
3,000: —	Varmbadhus	3,000: —
15,000: —	Saluhall	15,000: —
13,500: —	Köttbesiktningsbyrå	13,200: —
59,600: —	Folkskola och fortsättningskola	67,100: —
20,000: —	Elementarläroverk för flickor	20,000: —
3,000: —	Skolor för yrkesundervisning	3,000: —
4,000: —	Centralbibliotek	4,000: —
21,900: —	Fattigvård	22,900: —
2,250: —	Gasverk	2,250: —
6,750: —	Elektricitetsverk	6,750: —
<u>198,450: —</u>		<u>Kronor 216,450: —</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

10,000: —	Avskrivning av inventarier	10,000: —
<u>10,000: —</u>		<u>Kronor 10,000: —</u>

5 B. Regleringsfastigheter.

Verkliga utgifter.

1,050: —	a 1. Avlöning enligt lönestaten	1,050: —
—	5. Arbetsresemester	300: —
—	6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:	
—	a Sjuk- och olycksfallsersättning	100: —
175: —	e Olycksfallsförsäkringsavgifter...	120: —
		220: —

—	a 15.	Kostnader för hållande av automobil i tjänsten	250: —	1,820: —
25: —	b 3.	Annonser		25: —
7,500: —	d 1.	Utskylder	7,500: —	
1,400: —	2.	Försäkringsavgifter	1,500: —	
200: —	9.	Stämpelkostnader	200: —	9,200: —
17,300: —	e 2.	Underhåll av byggnader		22,600: —
638: 40	o 1.	Hyror och arrenden	638: 40	
50: —	2.	Uppvärmning (kontroll av anläggning) ...	50: —	
561: 60	3.	Belysning	700: —	
2,000: —	4.	Vattenavgifter	2,000: —	
3,500: —	6.	Yttre renhållning.....	3,500: —	6,888: 40
59,500: —	u 1.	Ränta å fastigheters bokförda värde.....		60,000: —
93,900: —			Kronor	100,533: 40

Verkliga inkomster.

115,000: —	107.	Lägenhetshyror	115,000: —	
2,500: —	108.	Nederlagshyror.....	1,000: —	
20,500: —	109.	Tomt- och platshyror	20,000: —	136,000: —
138,000: —			Kronor	136,000: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

5,000: —	Tomt- och fastighetsförsäljningar	5,000: —
5,000: —		Kronor 5,000: —

5 C. Jordbruksegendomar och skogar.*Verkliga utgifter.*

1,700: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten.....	1,700: —	
25: —	6. e	Olycksfallsförsäkringsavgifter	100: —	
—	15.	Kostnader för hållande av automobil i tjänsten	125: —	1,925: —
50: —	b 3.	Annonser		50: —

4,000: —	d 1. Utskylder	5,300: —	
500: —	2. Försäkringsavgifter	700: —	6,000: —
4,150: —	e 3. a Underhållskostnader	3,850: —	
—	b Markförbättringar	600: —	4,450: —
50: —	o 3. Belysning	50: —	
25: —	4. Vattenavgifter	75: —	125: —
17,600: —	u 1. Ränta å fastigheters bokförda värde		17,600: —
28,100: —		Kronor	30,150: —
<i>Verkliga inkomster.</i>			
18,000: —	110. Arrenden		18,000: —
7,000: —	111. Skogsavverkning		5,000: —
25,000: —		Kronor	23,000: —

6 A. Brandväsen.

Verkliga utgifter.

65,966: 09	a 1. Avlöningar enligt lönestaten:		
3,600: —	a Yrkesbrandkåren	77,330: —	
3,075: —	b Borgarbrandkåren	3,600: —	
1,500: —	d Verkstaden	3,075: —	84,005: —
800: —	3. Extra kostnader vid eldsläckning ävensom brandsyn	1,500: —	
300: —	4. Semester- och sjukvikariearvoden	800: —	
450: —	6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
	b Läkare och sjukvård	350: —	
	e Olycksfallsförsäkringsavgifter	500: —	850: —
3,500: —	7. Naturaförmåner:		
75: —	a Beklädnadspersedlar	4,100: —	
5,000: —	e Värme (kokgas)	75: —	4,175: —
	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	6,200: —	97,530: —
300: —	b 1. Kontorsutensilier	300: —	
200: —	2. Trycksaker	200: —	

25: —	b 3.	Annonser	25: —	
900: —	4.	Telefon, telegram och porto	900: —	1,425: —
210: —	d 2.	Försäkringsavgifter	210: —	
75: —	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	75: —	
	15.	Övriga kostnader:		
25: —	a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	25: —	
1,000: —	b	Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposter ...	1,000: —	1,025: —
2,000: —	e 1.	Underhåll av byggnader	4,000: —	1,310: —
	4.	Underhåll av inventarier:		
300: —	a	Logements- o. andra inventarier	300: —	
2,600: —	b	Brandmateriel och redskap...	3,000: —	
200: —	e	Förbrukningsartiklar	200: —	3,500: —
750: —	10.	Underhåll av brandtelegrafan	500: —	8,000: —
1,500: —	f	Driftsmateriel		1,500: —
	g	Driftskostnader:		
1,100: —	14.	Ång- och motorsprutor	1,100: —	
250: —	15.	Elektrisk ström	250: —	
200: —	16.	Verkstäderna	200: —	1,550: —
	n	Material för arbete mot ersättning:		
300: —	1.	Snickeriverkstad	300: —	
2,200: —	2.	Smedja	2,200: —	
100: —	3.	Skrädderiverkstad	100: —	2,600: —
12,700: —	o 1.	Hyror	12,700: —	
3,118: —	2.	Uppvärmning	3,118: —	
900: —	3.	Belysning	900: —	
1,100: —	4.	Vattenavgifter	1,000: —	
450: —	5.	Tvätt och renhållning	550: —	
4,500: —	u 3.	Avskrivning å inventarier	7,500: —	25,768: —
<u>121,269: 09</u>			<u>Kronor</u>	<u>139,683: —</u>

Kapitalutgifter.

v

Skattestat:

4,500: —	4.	Inköp av inventarier	1,800: —
—		Utökning av brandtelegrafen till följd av inkorporering	7,705: —
4,500: —			Kronor 9,505: —

Verkliga inkomster.

9,286: —	107.	Hysesinkomster	9,286: —
200: —	121.	Ersättning för eldsläckning.....	200: —
10,000: —	122.	Ersättning för utförda arbeten	10,000: —
2,600: —	n	Material för arbete mot ersättning	2,600: —
22,086: —			Kronor 22,086: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

4,500: —		Avskrivning å inventarier	7,500: —
4,500: —			Kronor 7,500: —

OLOF WÄSTLUND.

A. A. Engström.

6 B. Sotningsväsen.

Verkliga utgifter.

24,500: —	a	Ersättning till skorstensfejaremästaren ...*27,500: —	
800: —	b	Kontorskostnader	800: — 28,300: —
25,300: —			Kronor 28,300: —

* Därav 3,000: — kronor approximativt beräknade för sotningsarbete inom de inkorporerade områdena.

7 A. Gatu- och parkförvaltning.

Verkliga utgifter.

26,862: —	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten	23,266: —	
3,000: —		4.	Semester- och vikariatsarvoden	3,000: —	
		6.	Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
3,000: —		a	Sjuk- och olycksfallsersättn. 2,100: —		
200: —		d	Läkare och sjukvård	300: —	
3,000: —		e	Olycksfallsförsäkringsavgifter 2,400: —	4,800: —	
272: —		8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	387: —	
1,350: —		15.	Automobil- och velocipedslitningsersättn. 2,650: —		34,103: —
300: —	b	1.	Kontorsutensilier	400: —	
300: —		2.	Trycksaker	200: —	
50: —		3.	Annonser	50: —	
500: —		4.	Telefon, telegram och porto	600: —	1,250: —
50: —	d	2.	Försäkringsavgifter	25: —	
500: —		3.	Utredningskostnader	600: —	
200: —		7.	Resekostnader	100: —	
25: —		12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	25: —	
25: —	15. a		Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	100: —	850: —
	e		Underhåll av:		
600: —		4.	Inventarier	600: —	
		6.	Gator, torg och öppna platser:		
12,000: —		a	Tingvallastaden	12,500: —	
5,000: —		b	Klara	4,000: —	
2,500: —		e	Haga	2,500: —	
11,000: —		f	Herrhagen	9,000: —	
5,000: —		g	Berget o. Mariebergsområdet 5,000: —		
3,000: —		h	Viken	3,000: —	
7,000: —		i	Utom stadsplan	14,500: —	50,500: —
		7.	Broar:		
2,000: —		a	Östra bron	2,000: —	
100: —		b	Gångbron över prämkkanalen 150: —		

3,000: —	e 7. d	Västra bron	3,000: —	
200: —	e	Vinterbro i inre hamn	200: —	
600: —	f	Örsholmsbron	600: —	
100: —	g	Lambersbron	50: —	6,000: —
	8.	Planteringar och promenader:		
31,000: —	a	Planteringarnas skötsel och vård	31,000: —	
1,500: —	b	Mariebergsskogen	1,500: —	
2,400: —	d	Hyra för växthus	2,400: —	
500: —	e	Gångar och grus	500: —	
500: —	f	Matjord	500: —	
1,000: —	g	Gödningsämnen	1,200: —	37,100: —
	9.	Landsvägar:		
9,500: —	a	Västra vägen	9,000: —	
800: —	b	Östra vägen	800: —	
1,700: —	d	Gamla Hammarövägen	1,700: —	
9,500: —	e	Nya Hammarövägen	9,500: —	
3,300: —	f	Rudsvägen:		
	1	Underhåll	500: —	
	2	Breddning mellan kyrko- gårdsvägen och Rudsberget	4,500: —	
400: —	g	Råtorpsvägen	400: —	
3,500: —	h	Romstadsvägen	3,500: —	
2,500: —	i	Väg till Djäknefältet, Lam- berget och Örsholmen	2,500: —	
700: —	j	Orrholmsvägen	500: —	
600: —	k	Sundstavägen	600: —	
1,000: —	l	Sjöstadsvägen	1,000: —	
—	p	Västra vägen, till Grums härad	24,000: —	
—	q	Östra vägen, till Alster	18,000: —	
—	r	Väg till Alsters station	1,000: —	
—	s	Färjestadsvägen	9,500: —	
—	t	Väg genom Råtorps samhälle, förräntning och amortering av permanent beläggning samt underhåll	3,000: —	

	e	9. u	Väg Kroppkärr—Edsgatan ...	12,000: —	
		v	» Alster—Gunnerud	3,000: —	
		x	» Hagalund—Henstad	3,000: —	108,000: —
2,000: —		10.	Ledningar och rörnät	2,000: —	
15,000: —		11.	Strandskoningar	10,000: —	
500: —		12.	Pålarmar	500: —	
600: —		13.	Lekplatser	600: —	
600: —		14.	Stängsel	600: —	
250: —		15.	Vattenkonster	300: —	
800: —		16.	Diken	800: —	
150: —		17.	Livräddningsredskap	150: —	
1,500: —		18.	Trafiksignaler, vägvisare och dylikt	800: —	217,950: —
	g		Driftskostnader:		
		1.	Vattenkonster:		
400: —		a	Stadsträdgården	400: —	
300: —		b	Hamntorget	300: —	
350: —		d	Herrhagsparken	350: —	
200: —		e	Sandgrundsdammen	200: —	
200: —		f	Mariebergskogen	200: —	1,450: —
500: —		2.	Ersättning för skötsel av gatubrunnar	500: —	
250: —		3.	Transport av trädgårdssoffor	250: —	2,200: —
	i	1.	Allmän renhållning:		
500: —		a	Bekvämlighetsinrättningar o. bortforsling av avskräde	500: —	
4,000: —		b	Avstjälningsplatser	4,000: —	
22,000: —		d	Sopning av gator och all- männa platser	23,000: —	
11,000: —		e	Vattning av gator, vägar och allmänna platser	11,000: —	
6,000: —		f	Snöplöjning	6,000: —	
10,000: —		g	Is-, snö- och sandkörning ...	10,000: —	
2,500: —		h	Diken	2,500: —	
2,200: —		i	Gatubrunnar och dylikt	2,200: —	
100: —		l	Renhållningsmateriel	100: —	59,300: —
9,500: —		3.	Allmänna vattenkastare	9,500: —	

29,466: — 10,000: —	i 4. Allmän lyshållning	32,347: —	101,147: —
	n Arbete mot ersättning		10,000: —
	o 1. Hyra för lokal		1,000: —
	v 5. Anläggningsarbeten i Tingvallastaden:		
	a Drottninggatan:		
	Trottoarerna mellan Östra och Västra Torggatorna repareras och beläggas med smågatsten (5—7 cm.)	8,800: —	
	6. Anläggningsarbeten i Klara:		
	a Asfaltindränkning av Malm Morgsgatans trottoarer samt påbörjande av körbanans asfaltindränkning	2,000: —	
	7. Anläggningsarbeten i Haga:		
	a Åttkantsgatan:		
	Omläggning, förbättring och breddning till i stadsplanen nu bestämd totalbredd av 13,5 m. med 3 m. trottoar å södra sidan, 2,2 m. trottoar å norra sidan. Körbanan belägges till hela sin bredd med tuktad sten och smågatsten. Trottoarerna belägges med slät smågatsten (5—7 cm.)	38,000: —	
	8. Anläggningsarbeten å Herrhagen (jämte Tormestad):		
	a John Erikssonsgatan:		
	Rännsten och grusad trottoar samt makadamiserad körbana utanför tomterna n:r 9 kv. Brage och n:r 6 kv. Skäran	900: —	
	b Örsholmsgatan:		
	Påbörjande av arbete med Örsholmsgatans ordnande mellan Pumpgatan och Smålandsgatan, avseende terrasserings, hårdgöring och grusning	2,000: —	

v	8. d	Asfaltindränkning av makadamiserade gator: fortsättes å sådana körbanor och trottoarer som behöva undergå genomgripande reparation. Anslag förslagsvis	8,000: —	
	e	Vasagatan: Påbörjande av trottoarerna jämte rännstenar mellan Långgatan och John Erikssonsgatan (tomterna 137 kv. Hugin, 145 kv. Sleipner) ...	1,500: —	12,400: —
		Fondstat:		61,200: —
	9.	Anläggningsarbeten å Berget och Mariebergssområdet:		
	a	Kvarnbergsgatan: Gatans färdigställande mellan Hööksgatan och Seminariegatan. Anläggning av trottoarer och rännstenar å östra sidan, körbanan kompletteras med underberedning, makadamisering och asfaltindränkning		12,500: —
293,000: —			Kronor	442,200: —

Verkliga inkomster.

95,000: —	102. a	Anslag av staten: Automobilskattemedel (därutav till nya gatuarbeten Kr. 56,664: 84 och till förräntning och amortering av låneskuld Kr. 43,335: 16).....	100,000: —
37,000: —		Disponerat av 1931—1932 års automobilskattemedel:	
		Åttkantsgatans omläggning	38,000: —
		Bidrag till Rud—	
		Färjestadsvägens breddning	1,295: —
			39,295: —

	102. a	Disponerat av 1932—1933 års automobilskatte-medel:		
		Stadens nya infartsvägar ..	55,715: 84	195,010: 84
—	b	Anslag av landstinget	3,000:—	198,010: 84
300:—	157.	Vågavgifter		500:—
10,000:—	n	Arbete mot ersättning		10,000:—
<u>142,300:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>208,510: 84</u>

Karlstad den 4 november 1933.

För Gatu- och parkförvaltningen:

ERIK BJÖRKMAN.

7 B. Centralförråd.

Verkliga utgifter.

3,712:—	a 1.	Avlöningar: enligt lönestaten	3,722: 83	
2,400:—		övrig personal	2,400:—	
250:—	5.	Arbetaresemester	250:—	
	6.	Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
100:—	a	Sjuk- o. olycksfallsersättning	100:—	
25:—	d	Medicin och dylikt	25:—	
100:—	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter	100:—	225:—
340:—	8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	359: 27	6,957: 10
125:—	b 1.	Kontorsutensilier	125:—	
80:—	2.	Trycksaker	80:—	
310:—	4.	Telefon, telegram och porto	310:—	515:—
100:—	d 1.	Utskylder	100:—	
260:—	2.	Försäkringsavgifter	260:—	
	15.	Övriga kostnader:		
25:—	a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	25:—	
305: 10	ö	Övriga	300:—	325:—
1,000:—	e 1.	Underhåll av byggnader ..	1,000:—	685:—

4,000: —	e	4.	Underhåll av inventarier	5,000: —	6,000: —
3,000: —	n		Arbete mot ersättning.....		3,000: —
3,992: 90	o	1.	Lokal- och platshyror	3,992: 90	
75: —		2.	Uppvärmning	300: —	
100: —		3.	Belysning.....	150: —	4,442: 90
150,000: —	s		Inköp av varor		150,000: —
8,000: —	u	1.	Räntor	7,000: —	
2,500: —		3.	Avskrivning å inventarier.....	8,000: —	15,000: —
<hr/> 180,800: —				<hr/> Kronor	<hr/> 186,600: —

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

	1.	Fastigheter:			
—			Uppförande av varmgarage för bilar, motorväg- byglar o. a. maskiner (9,700: —)		*)1,940: —
5,000: —	4.	Inventarier:			
			Inköp av: 2 st. lastbilar med snöplogar och andra tillbehör (35,000: —)	*)7,000: —	
			1 st. motorväghyvel (10,500: —)	*)2,100: —	
			Övriga inventarier.....	5,000: —	14,100: —
<hr/> 5,000: —				<hr/> Kronor	<hr/> 16,040: —

*) Att uttaxeras under åren 1934—1938.

Verkliga inkomster.

650: —	107.	Hyror	650: —	
6,500: —	197.	Inventariehyror	12,500: —	
3,300: —	n	Arbete mot ersättning.....	3,300: —	
167,850: —	s	Försäljning av varor ..	162,150: —	
<hr/> 178,300: —			<hr/> Kronor	<hr/> 178,600: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

2,500: —		Avskrivning å inventarier	8,000: —	
<hr/> 2,500: —			<hr/> Kronor	<hr/> 8,000: —

Karlstad den 1 november 1933.

För Karlstads stads Centralförråd:

ERIK BJÖRKMAN.

8 A. Hamnen.

Verkliga utgifter.

25,458: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	24,959: —	
500: —		4. Semester- och vikariatsarvoden.....	500: —	
1,600: —		5. Arbetsaresemester	1,600: —	
		6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
500: —	a	Sjuk- och olycksfallsersättning.....	500: —	
1,200: —	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter.....	1,200: —	
750: —		8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	750: —	
		15. Övriga:		
50: —	a	Velocipedslitningsersättning	50: —	
100: —	b	Verktygsslitningsersättning	100: —	29,659: —
300: —	b	1. Kontorsutensilier	300: —	
500: —		2. Trycksaker.....	500: —	
100: —		3. Annonser.....	100: —	
730: —		4. Telefon, telegram och porto	730: —	1,630: —
455: —	d	1. Utskylder.....	455: —	
1,900: —		2. Försäkringsavgifter	3,300: —	
1,000: —		3. Utredningskostnader.....	300: —	
300: —		7. Resekostnader	300: —	
300: —		8. Representationskostnader	300: —	
100: —		9. Lagsökningskostnader och dyl.....	100: —	
305: —		10. Föreningsavgifter	300: —	
60: —		12. Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	60: —	5,115: —
	e	Underhåll av:		
500: —		1. Förvaltningsbyggnader	500: —	
400: —		2. Hyresfastigheter	500: —	
300: —		4. Inventarier	400: —	
		5. Driftapparater:		
500: —	n	Pråmar.....	750: —	
	o	Lyftkranar:		
1,500: —		1. Temperleykranen	1,500: —	
1,800: —		2. Titankranen	900: —	
1,800: —		3. Portalsvängkranen	1,000: —	
200: —		4. Fasta kranar	300: —	

2,000:—	e 5. o 5.	Demagkranen	2,000:—	
500:—	6.	Skopor	750:—	
800:—	p	Mudderverk	900:—	
800:—	q	Mudderelevator	900:—	9,000:—
800:—	6.	Gator och torg		800:—
	7.	Broar:		
600:—	h	Körbron över pråmkanalen	300:—	
500:—	8.	Planteringar och promenader	500:—	
5,000:—	9.	Landsvägar	5,000:—	
1,500:—	10.	Ledningar och rörnät	1,500:—	
7,500:—	11.	Strandskoningar och slänter	5,000:—	
1,500:—	12.	Pålarmar och vågbrytare	2,500:—	
100:—	14.	Stängsel	100:—	
200:—	16.	Diken	200:—	
200:—	19.	Belysningsstolpar och armatur	700:—	
	22.	Hamnbassänger och kanaler:		
600:—	a	Hamnbassängen	600:—	
1,200:—	b	Pråmkanalen ..	2,500:—	3,100:—
	23.	Slussar:		
500:—	a	Slussportar	1,200:—	
400:—	b	Slussbassäng	400:—	1,600:—
9,500:—	24.	Kajer		9,000:—
	25.	Bryggor:		
900:—	a	Inre hamn: Lastbryggor	1,200:—	
800:—	b	Lustbåtsbryggor	900:—	
500:—	d	Båtrappor, Pontonbryggor o. d.	800:—	
25:—	e	Hamnroddarebr.	25:—	2,925:—
1,500:—	26.	Upplagsplatser och godsunderlag		3,000:—
1,500:—	27.	Dykdalber		3,000:—
400:—	28.	Fyrar och sjömärken		400:—
	29.	Spår:		
1,500:—	a	Järnvägsspår	1,500:—	
800:—	b	Kranspår å yttre hamnplanet	800:—	2,300:—
1,000:—	30.	Järnvägsövergångar		1,000:—

50:—	e 31. Bekvämlighetsinrättningar.....	50:—	
3,000:—	32. Muddring, förslagsvis	3,000:—	56,375:—
	g Drifstkostnader:		
18,000:—	17. Lyftkranar	18,000:—	
10,000:—	18. Isbråkning	10,000:—	
1,000:—	19. a Fyrbelysning.....	1,000:—	
2,900:—	b Hamnbelysning	3,000:—	
300:—	20. Pejling	600:—	
250:—	21. Prickhållning	250:—	
160:—	22. Hamnroddare	175:—	
500:—	23. Bevakning vid hamnen	500:—	
200:—	24. Tyggårdsdikets länshållning	200:—	
200:—	35. Övriga	200:—	33,925:—
	i 1. Allmän renhållning:		
200:—	a Bekvämlighetsinrättningar	200:—	
1,200:—	d Sopning och annan renhållning	2,000:—	
300:—	f Snöplöjning	300:—	
800:—	k Järnvägsspår	800:—	
50:—	l Renhållningsmateriel	50:—	3,350:—
2,600:—	o 1. a Lokalhyra	2,600:—	
340:—	b Stadskassans andel i platshyran.....	340:—	
530:—	2. Uppvärmning	550:—	
220:—	3. Belysning.....	200:—	
300:—	4. Vattenavgifter	300:—	
405:—	5. Tvätt och renhållning.....	300:—	4,290:—
88,000:—	u 1. Räntor	96,500:—	
32,971: 09	3. Avskrivning å anläggningar och inventarier	33,849: 39	130,349: 39
250,809: 09		Kronor	264,693: 39

v

Kapitalutgifter.

Skattestat:

600:—	4. Inköp av inventarier	600:—	
	Anläggning av körbar lastbrygga invid		
	15-tonskranen	4,000:—	4,600:—

	Fondstat:		
	Anskaffande av sugmudderverk för sandmuddring i älven		40,000: —
		Kronor	44,600: —
	<i>Verkliga inkomster.</i>		
2,680: —	107.	Hushyror	2,980: —
44,500: —	109.	Platshyror	46,500: —
15,500: —	110.	Arrenden	15,000: —
125,000: —	126.	Hamnavgifter	125,000: —
25,000: —	127.	Kranhyror	25,000: —
1,500: —	128.	Båtplatsavgifter	1,400: —
150: —	129.	Varuskjulsavgifter	100: —
50: —	200.	Diverse	50: —
<u>214,380: —</u>		Kronor	216,030: —
	<i>Kapitalinkomster.</i>		
	Skattestat:		
32,971: 09	Avskrivning å anläggningar och inventarier		33,849: 39
<u>32,971: 09</u>		Kronor	33,849: 39

Karlstad den 16 oktober 1933.

HERMAN GEIJER.

Ordförande.

Magnus Bengzon.

11 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Verkliga utgifter.

26,795: 67	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	27,766: 50	
		3. Diverse arvoden:		
768: —	a	Dispensärläkaren	768: —	
960: —	b	Läkaren för tuberkulosavdelningen å Klaraborg	—	
768: —	d	Bostadstillsyn	768: —	
384: —	e	Yrkesinspektion	384: —	1,920: —
950: —	4.	Semester- och vikariatsarvoden	950: —	
60: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	60: —	
	7.	Naturaförmåner:		
512: —	b	Beklädnadsersättning	512: —	
	d	Hyresersättning:		
1,200: —		Stadssjuksköterskorna	1,200: —	
1,500: —		Distriktsbarnmorskorna	1,500: —	3,212: —
569: 10	8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	569: 10	
100: —	15.	Velocipedslitningsersättning	100: —	34,577: 60
100: —	b 1.	Kontorsutensilier	100: —	
200: —	2.	Trycksaker	200: —	
350: —	3.	Annonser	350: —	
660: —	4.	Telefon, telegram och porto	660: —	1,310: —
1: 80	d 2.	Försäkringsavgifter	1: 80	
250: —	7.	Resekostnader	350: —	
15: —	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	30: —	
200: —	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	200: —	581: 80
25: —	e	Underhåll av inventarier		30: —
	k 1.	Dispensärverksamhet:		
1,860: —	a	Hyra, städning och värme	1,860: —	
840: —	b	Bidrag till Värmlands läns landsting	1,070: —	2,930: —

50: —	k	5. Medicin och sjukvårdsutensilier	50: —	
325: —		6. Desinfektion	325: —	
100: —		7. Vaccination	200: —	
200: —		8. Livsmedelsundersökning	200: —	3,705: —
	o	1. Hyra för lokal:		
1,700: —		Könspolikliniken	1,700: —	
900: —		Expeditionslokal och labora- torium	900: —	2,600: —
20: —		2. Uppvärmning	20: —	
25: —		3. Belysning	25: —	
150: —		5. Tvätt och renhållning	150: —	2,795: —
—	u	3. Avskrivning å inventarier	50: —	
<u>42,538: 57</u>			<u>Kronor</u>	<u>43,049: 40</u>

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

—	4. Inköp av inventarier	100: —
—		<u>Kronor</u> 100: —

Verkliga inkomster.

1,200: —	136. Sjuksköterskeersättning	1,300: —
<u>1,200: —</u>		<u>Kronor</u> 1,300: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

—	Avskrivning å inventarier	50: —
—		<u>Kronor</u> 50: —

13 A. Vattenledningsverk.

Verkliga utgifter.

9,026: —	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten	10,496: —	
1,250: —		3.	Tillfälligt skrivbiträde	1,250: —	
200: —		4.	Semester- och vikariatsarvoden	200: —	
600: —		5.	Arbetaresemester	600: —	
		6.	Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
300: —		a	Sjuk- och olycksfallsersättning	300: —	
25: —		d	Läkare och sjukvård	25: —	
200: —		e	Olycksfallsförsäkringsavgifter ...	200: —	525: —
519: —		8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	1,100: —	
150: —		15.	Velocipedslitningsersättning	200: —	14,371: —
25: —	b	1.	Kontorsutensilier	25: —	
300: —		2.	Trycksaker	300: —	
25: —		3.	Annonser	25: —	
500: —		4.	Telefon, telegram och porto	500: —	850: —
3,275: —	d	1.	Utskylder	3,300: —	
425: —		2.	Försäkringsavgifter	425: —	
200: —		3.	Utredningskostnader	200: —	
100: —		7.	Resekostnader	100: —	
50: —		12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	50: —	
25: —		15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	29: —	4,104: —
	e		Underhåll av:		
2,000: —		1.	Byggnader	2,500: —	
1,500: —		4.	Inventarier	1,000: —	
3,000: —		5.	Driftapparater	3,000: —	
		10.	Ledningar och rörnät:		
3,500: —		a	Huvudledningar	3,500: —	
600: —		b	Servisledningar	600: —	
1,800: —		d	Vattenkastare	1,200: —	5,300: —
					11,800: —

	f	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar:		
21,000: —		2. Elektrisk ström	21,000: —	
275: —		4. Maskinförnödenheter	275: —	
14,000: —		10. Vattenreningskemikalier	15,000: —	36,275: —
	g	Drifts- och tillverkningskostnader:		
		4. Vattenförbrukning:		
7,000: —	a	Filtrering m. m.	7,500: —	
12,500: —	b	Uppfordring	12,500: —	
500: —	d	Vattenundersökning	500: —	20,500: —
800: —		5. Renhållning av bassänger och reservoarer	800: —	21,300: —
	h	Distributionskostnader:		
700: —		1. Mätareuppsättningar	700: —	
900: —		2. Mätareavläsningar	900: —	
50: —		3. Tillsyn av privata ledningar och apparater	50: —	
500: —		4. Ersättning till stadskassan för bokföring och uppård	500: —	2,150: —
200: —	m	Restitutioner		200: —
800: —	n	Arbete mot ersättning		800: —
650: —	o	1. Hyra för lokal	650: —	
3,000: —		2. Uppvärmning	3,000: —	
1,000: —		3. Belysning	1,000: —	
1,130: —		5. Inre renhållning samt tvätt	700: —	
		6. Yttre renhållning	900: —	6,250: —
52,000: —	u	1. Ränta å anläggningar och inventariers bok- förda värde	53,000: —	
42,500: —		3. Avskrivning å anläggningar och inventarier	44,000: —	97,000: —
189,100: —			Kronor	195,100: —
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
		2. Ledningar och rörnät:		
5,000: —	b	Servisledningar		5,000: —
5,300: —		4. Inköp av inventarier (mätare och inventarier)		5,300: —
10,300: —			Kronor	10,300: —

Verkliga inkomster.

1,200: —	107. Hyror	1,200: —
1,000: —	122. Ersättning för skötsel av brandposter	1,000: —
193,000: —	141. Vattenavgifter	212,000: —
7,800: —	142. Mätarehyror	8,000: —
100: —	143. Stängningsböter	25: —
1,000: —	n Arbeta mot ersättning	1,000: —
<u>204,100: —</u>		<u>Kronor 223,225: —</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

42,500: —	Avskrivning å anläggningar och inventarier.....	44,000: —
<u>42,500: —</u>		<u>Kronor 44,000: —</u>

Karlstad den 31 oktober 1933.

För Karlstads Vattenledningsverk:

ERIK BJÖRKMAN.

13 B. Avloppsverk.

Verkliga utgifter.

2,311: —	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	3,971: —	
400: —	5. Arbetaresemester.....	400: —	
	6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
500: —	a Sjuk- och olycksfallsersättning	500: —	
24: —	e Olycksfallsförsäkringsavgifter	39: —	539: —
80: —	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	80: —	
—	15. Velocipedslitningsersättning	50: —	5,040: —
10: —	b 2. Trycksaker.....	10: —	
—	4. Telefonavgifter	225: —	235: —
75: —	d 2. Försäkringsavgifter	100: —	
200: —	3. Utredningskostnader	400: —	500: —

	e	Underhåll av:		
500:—	1.	Byggnader	600:—	
50:—	4.	Inventarier	100:—	
700:—	5.	Driftapparater	900:—	
	10.	Ledningar och rörnät:		
2,500:—	a	Huvudledningar	3,000:—	
400:—	b	Servisledningar	600:—	3,600:—
				5,200:—
	f	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar:		
50:—	1.	Gas	25:—	
9,500:—	2.	Elektrisk ström	8,000:—	
150:—	4.	Maskinförnödenheter	150:—	
150:—	5.	Brännolja	150:—	8,325:—
	g	Drifts- och tillverkningskostnader:		
10,000:—	6.	Pumpverken	7,500:—	
5,000:—	7.	Ledningar och brunnar	4,000:—	
400:—	24.	Ränsning av Tyggårdsdiket	400:—	11,900:—
400:—	o 2.	Uppvärmning	400:—	
200:—	3.	Belysning	200:—	
200:—	5.	Renhållning	200:—	800:—
42,000:—	u 1.	Ränta å anläggningars och inventariers bokförda värde	47,000:—	
27,000:—	3.	Avskrivning å anläggningar och inventarier	32,000:—	79,000:—
102,800:—			Kronor	111,000:—
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
	2.	Ledningar och rörnät:		
8,000:—	b	Servisledningar	8,000:—	
—	4.	Inköp av inventarier	300:—	
		Fondstat:		
	2.	Ledningar och rörnät:		
—	a 1.	Huvudledningar: Utvidgning av huvudledningen för avlopp från södra delen av Herrhagen, genom att utdraga ledningen genom Långholmen ut i hamnkanalens djupfåra	6,400:—	
8,000:—			Kronor	14,700:—

Verkliga inkomster.

—	107. Hyror	300:—
500:—	122. Ersättning för skötsel av gatubrunnar	500:—
200:—	d:o Tyggårdsdikets ränsning	200:—
26,000:—	146. W.-C.-avgifter	30,000:—
26,700:—		Kronor 31,000:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

27,000:—	Avskrivning å anläggningar och inventarier	32,000:—
27,000:—		Kronor 32,000:—

Karlstad den 2 november 1933.

För Karlstads Avloppsverk:

ERIK BJÖRKMAN.

13 C. Renhållningsväsen.*Verkliga utgifter.*

	i 2. Ersättning till renhållningsverket:	
41,800:—	a Sophämtning	55,000:—
16,000:—	b Latrinhämtning	20,000:—
3,300:—	d Hämtning av slask	300:—
61,100:—		Kronor 75,300:—

Verkliga inkomster.

16,000:—	151. Hämtningsavgifter	20,000:—
16,000:—		Kronor 20,000:—

13 D. Bekvämlighetsinrättningar.

Verkliga utgifter.

2,040: —	a 1.	Personella utgifter	1,940: —	
—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	2: —	1,942: —
100: —	e	Underhållskostnader		100: —
—	o 1.	Hyra för lokal		500: —
<u>2,140: —</u>			<u>Kronor</u>	<u>2,542: —</u>

Verkliga inkomster.

1,200: —	152.	Kabinettsavgifter		1,200: —
<u>1,200: —</u>			<u>Kronor</u>	<u>1,200: —</u>

13 E. Varmbadhus.

Verkliga utgifter.

18,900: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	19,042: —	
600: —	4.	Semester- och vikariatsarvoden	600: —	
125: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	85: —	
150: —	7.	Värme (kogas)	150: —	
235: —	8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	250: —	20,127: —
50: —	b 1.	Kontorsutensilier	50: —	
250: —	2.	Trycksaker	125: —	
150: —	3.	Annonser	125: —	
300: —	4.	Telefon och telegram	250: —	550: —
1,400: —	d 1.	Utskylder	1,500: —	
175: —	2.	Försäkringsavgifter	100: —	
15: —	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	10: —	
315: —	15.	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	100: —	1,710: —
3,000: —	e 1.	Underhåll av byggnader	2,500: —	
300: —	4.	d:o inventarier	300: —	
300: —	5.	d:o driftapparater	700: —	3,500: —

	f	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar:		
125: —		2. Elektrisk ström	120: —	
500: —		4. Maskinförnödenheter	500: —	
8,000: —		6 Bränsle (kol och ved).....	8,000: —	
5,200: —		9. Vatten	5,000: —	13,620: —
	13.	Badutensilier:		
1,100: —	a	Tvål och såpa.....	800: —	
100: —	b	Badborstar	100: —	
125: —	d	Salt	125: —	
200: —	e	Tallbarrsolja	120: —	
100: —	f	Övriga	200: —	1,345: —
400: —	14.	Tvättutensilier	300: —	15,265: —
3,000: —	o 1.	Hyra för lokal	3,000: —	
100: —	2.	Uppvärmning	150: —	
1,000: —	3.	Belysning.....	1,100: —	
100: —	5.	Renhållning	200: —	4,450: —
335: —	u 1.	Ränta å inventariers bokförda värde	298: —	
600: —	3	Avskrivning å inventarier	500: —	798: —
<u>47,250: —</u>				Kronor 46,400: —
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
150: —	4.	Inköp av inventarier	150: —	
150: —				Kronor 150: —
		<i>Verkliga inkomster.</i>		
800: —	107.	Hyor.....	800: —	
40,000: —	156.	Badavgifter	35,000: —	
500: —	157.	Vågavgifter	500: —	
<u>41,300: —</u>				Kronor 36,300: —
		<i>Kapitalinkomster.</i>		
		Skattestat:		
600: —		Avskrivning å inventarier.....	500: —	
600: —				Kronor 500: —

För Karlstads Varmbadhus:

ALBIN FORSSELL.

Ordförande.

14 A. Saluhall.

Verkliga utgifter.

3,660: —	a 1.	Avlöning enligt lönestaten	3,652: —	
200: —	4.	Semester- och vikariatsarvoden	200: —	
30: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	25: —	
10: —	7.	Beklädnadspersedlar	15: —	3,892: —
15: —	b 1.	Kontorsutensilier	10: —	
40: —	2.	Trycksaker	25: —	
25: —	3.	Annonser	25: —	
120: —	4.	Telefon och telegram	100: —	160: —
1,365: —	d 1.	Utskylder	1,500: —	
75: —	2.	Försäkringsavgifter	75: —	
60: —	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	100: —	1,675: —
950: —	e 1.	Underhåll av byggnader	1,000: —	
50: —	4.	Underhåll av inventarier	50: —	1,050: —
15,000: —	o 1.	Hyror	15,000: —	
2,050: —	2.	Uppvärmning	2,050: —	
1,100: —	3.	Belysning	1,000: —	
600: —	4.	Vattenavgifter	650: —	
1,400: —	5.	Renhållning	1,300: —	20,000: —
—	u 3.	Avskrivning å inventarier	75: —	
26,750: —			Kronor	26,852: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

100: —	4.	Inköp av inventarier	100: —
100: —			Kronor 100: —

Verkliga inkomster.

800: —	157.	Vågavgifter	800: —
32,050: —	161.	Hallhyror	31,000: —
32,850: —			Kronor 31,800: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

—		Avskrivning å inventarier	75: —
			Kronor 75: —

Karlstad den 24 oktober 1933.

För Karlstads Saluhall:
HUGO BERG.

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Verkliga utgifter.

12,262: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	12,512: —	
900: —		2. Besiktningsveterinärens ställföreträdare ...	900: —	
		3. Tillfällig personal:		
400: —	a	Mikroskopistbiträde	600: —	
400: —	b	Vaktmästare	500: —	
—	d	Arvode för uppbärande av slaktdjursavgifter ($\frac{1}{1} - \frac{30}{6}$)... ..	150: —	1,250: —
700: —	4.	Semester- och vikariatsarvoden	700: —	
25: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	20: —	
400: —	7.	Hyresersättning	400: —	
	8.	Kostnader för pensionering:		
425: —	a	Avgifter till Sveriges kommu- nalanställdas pensionskassa..	425: —	
1,310: —	b	Avgifter till Karlstads stads pensionsfond	1,475: —	1,900: —
50: —	15.	Velocipedslitningsersättning	50: —	17,732: —
50: —	b	1. Kontorsutensilier	50: —	
50: —		2. Trycksaker	200: —	
25: —		3. Annonser	50: —	
250: —		4. Telefon och telegram	250: —	550: —
25: —	d	2. Försäkringsavgifter	10: —	
400: —	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	450: —	
203: —	ö	Övriga kostnader	208: —	658: —
50: —	e	Underhåll av inventarier		100: —
50: —	k	5. Utensilier för laboratoriet	50: —	
250: —	9.	Bortforsling och destruktion av avfall.....	250: —	300: —
13,500: —	o	1. Hyra för lokal.....	13,200: —	
125: —		2. Uppvärmning	100: —	
150: —		3. Belysning.....	150: —	
250: —		4. Vattenavgifter	250: —	
650: —		5. Inre renhållning samt tvätt	700: —	14,400: —

—	u	3. Avskrivning å inventarier	250: —
32,900: —			Kronor 34,000: —
v			
<i>Kapitalutgifter.</i>			
Skattestat:			
100: —		4. Inköp av inventarier	100: —
100: —			Kronor 100: —
<i>Verkliga inkomster.</i>			
3,200: —		107. Hyror.....	3,200: —
300: —		122. Ersättning av drätselkammaren för gatuhållning och eldning	300: —
650: —		157. Vågavgifter	600: —
28,850: —		162. Besiktningavgifter	29,750: —
33,000: —			Kronor 33,850: —
<i>Kapitalinkomster.</i>			
Skattestat:			
—		Avskrivning å inventarier	250: —
—			Kronor 250: —

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

Verkliga utgifter.

I. Administration:

22,914: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	22,644: —
500: —		2. Diverse arvoden:	
400: —		Överläraren i östra distriktet.....	500: —
400: —		» i västra »	400: —
448: —		5 tillsyningslärare.....	750: —
81: —		2 skolgångstillsyningsmän	560: —
56: —		1 slöjdföreståndare för träslöjd	81: —
200: —		1 » » pappslöjd	56: —
		1 » » syslöjd	200: —

150: —	a 2.	1 materialföreståndare	150: —	
250: —	3.	Renskrivningskostnader	400: —	
50: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	50: —	
200: —	8. a	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	200: —	
600: —	b 1.	Kontorsutensilier	700: —	
1,500: —	2.	Trycksaker	1,800: —	
700: —	3.	Annonser	700: —	
1,475: —	4.	Telefon, telegram och porto	2,000: —	
1,600: —	d 1.	Utskylder	1,800: —	
580: —	2.	Försäkringsavgifter	700: —	
200: —	3.	Utredningskostnader	200: —	
500: —	7.	Resekostnader	800: —	
300: —	12.	Tidningar, tidskrifter och dyl.	500: —	35,191: —
<u>33,104: —</u>				

II. Undervisning i folkskola.

290,202: 39	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	342,473: —	
	2.	Diverse arvoden:		
1,684: 80		För undervisning i 22 slöjdgrupper	5,968: —	
2,106: —		» » i 7 »	1,424: —	
1,424: —		» » i trädgårdsskötsel	1,424: —	
500: —		» » i särklass	500: —	
684: —		» » i sång	684: —	
400: —		» » i gymnastik	400: —	
6,500: —		Vikariatsarvoden	7,500: —	
2,500: —		Timarvoden	2,500: —	
350: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	350: —	
2,500: —	8. a	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	3,000: —	
5,200: —	d	Avgifter till statens pensionsanstalt	6,500: —	
2,500: —	j 1.	Skolköksmateriel	2,700: —	
3,600: —	2.	Slöjdmateriel	4,500: —	
3,000: —	3.	Annan undervisningsmateriel	3,500: —	
700: —	4.	Skolträdgård	1,000: —	384,423: —
<u>323,851: 19</u>				

III. Undervisning i fortsättningsskola.

22,524: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	22,190: —	
2,000: —	2.	Diverse arvoden: Timarvoden	5,000: —	
50: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	50: —	
500: —	8. a	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	500: —	
1,500: —	j 1.	Skolköksmateriel	2,000: —	
1,000: —	2.	Slöjdmateriel	1,500: —	
500: —	3.	Annan undervisningsmateriel	600: —	31,840: —
<u>28,074: —</u>				

IV. Särskilda anordningar till undervisningens befrämjande:

280: —	l 1.	Avlöningar enligt lönestaten	280: —	
1,000: —	2.	Böcker och dylikt	1,300: —	
500: —	3.	Fraktutlägg m. m.	600: —	
1,100: —	k 21.	Skolresor, (därav 100 kr. till seminariets övningsskola)	1,500: —	3,680: —
<u>2,880: —</u>				

V. Socialpedagogiska anordningar:

2,506: —	d 1.	Avlöningar enligt lönestaten	2,756: —	
500: —	k 5.	Medicin och sjukvårdsutensilier	600: —	
12,000: —	16.	Tandvård	14,000: —	
500: —	17.	Skolbad (utensilier)	600: —	
2,000: —	18.	Barnbispisning	3,000: —	
1,000: —	19.	Skodon och skolagning	1,000: —	
1,200: —	20.	Fortsättningsskoleunderstöd	1,500: —	
3,500: —	22.	Fri undervisningsmateriel	4,000: —	27,456: —
<u>23,206: —</u>				

VI. Lokaler, skolmöbler och dylikt:

11,000: —	e 1.	Underhåll av byggnader	14,000: —	
2,000: —	4.	» » inventarier	3,000: —	
59,750: —	o 1.	Hyror	59,760: —	
16,000: —	2.	Uppvärmning	20,000: —	
5,000: —	3.	Belysning	6,000: —	
1,500: —	4.	Vattenavgifter	1,500: —	
15,700: —	5.	Tvätt och renhållning	20,000: —	124,260: —
<u>110,950: —</u>				

VII. Förräntning och avskrivning.

—	u 1. Ränta å fastigheters och inventariers bokförda värde	—	—
5,000:—	3. Avskrivning å inventarier	5,000:—	5,000:—
527,065: 19		Kronor	611,850:—

v *Kapitalutgifter:*

Skattestat:

2,500:—	4. Inköp av inventarier	2,500:—
2,500:—		Kronor 2,500:—

Verkliga inkomster.

	102. Statsbidrag:		
2,798:—	Till avlöning åt folkskoleinspektören	2,798:—	
131,300: 84	» » » folk- och småskollärare	167,844:—	
18,530:—	» » » fortsättningskollärare ...	20,030:—	
2,754:—	» undervisning i hushållsgöromål.....	3,200:—	
10,000:—	» » i slöjd	10,000:—	
40,000:—	Dyrtidstillägg av statsmedel	45,000:—	
21,500:—	Till utjämnande av kostnader för folkskoleväsendet	8,000:—	
800:—	Provisorisk avlöningsförbättring åt lärare i slöjd och hushållsgöromål	2,000:—	
750:—	107. Hyror	750:—	259,622:—
228,432: 84		Kronor	259,622:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

5,000:—	Avskrivning å inventarier	5,000:—
5,000:—		Kronor 5,000:—

15 C. Elementarläroverk för flickor.

Verkliga utgifter.

I. Administration:

3,526: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	3,500: —	
	7.	Naturaförmåner:		
60: —	e	Värme och lyse	70: —	3,570: —
200: —	b 1.	Kontorsutensilier	200: —	
1,200: —	2.	Trycksaker.....	1,200: —	
350: —	3.	Annonser.....	350: —	
400: —	4.	Telefon, telegram och porto ...	350: —	2,100: —
25: —	d 2.	Försäkringsavgifter	25: —	
300: —	7.	Resekostnader	300: —	
30: —	10.	Föreningsavgifter	30: —	
150: —	12.	Tidningsprenumeration, tid- skrifter och dylikt	150: —	
10: —	13.	Kassafackshyra	10: —	
	15.	Övriga kostnader:		
100: —	a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	100: —	
135: —	ö	Övriga	100: —	715: —
				6,385: —

II. Undervisning:

102,441: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	104,200: —
	4.	Vikariatsarvoden:	
40: —	a	Arvoden	52: —
640: —	b	Avgifter till vikariatskassan	610: —
116: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter ...	120: —
	7.	Naturaförmåner:	
1,578: —	d	Hyresersättning	1,578: —
500: —	e	Värme och lyse	450: —
	8.	Kostnader för pensionering:	
212: —	a	Avgifter till Sveriges kommu- nalanställdas pensionskassa	350: —

3,332: —	a	8. e	Avgifter till Statsunderstödda pensionsinrättningar	3,540: —	110,900: —	
600: —	j	1.	Skolkökmateriel	600: —		
600: —		3.	Annan undervisningsmateriel...	600: —		
100: —		4.	Skolträdgård	200: —	1,400: —	112,300: —

III. Socialpedagogiska anordningar:

750: —	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten	800: —		
100: —	k	4.	Sjukvård	100: —		
25: —		5.	Medicin o. sjukvårdsutensilier	25: —	125: —	925: —

IV. Lokaler, skolmöbler och dylikt:

—	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten	3,025: —		
4,000: —	e	1.	Underhåll av byggnader	4,000: —		
300: —		4.	d:o inventarier	300: —	4,300: —	
20,025: —	o	1.	Hyor och arrenden	20,025: —		
3,900: —		2.	Uppvärmning	3,500: —		
550: —		3.	Belysning	550: —		
700: —		4.	Vattenavgifter	700: —		
3,800: —		5.	Tvätt och renhållning	775: —	25,550: —	32,875: —

V. Förräntning och avskrivning:

—	u	1.	Ränta å inventariers bokförda värde	—		
2,000: —		3.	Avskrivning å inventarier	2,000: —	2,000: —	
152,795: —					Kronor	154,485: —

v

Kapitalutgifter.

			Skattestat:			
1,150: —		4.	Inköp av inventarier	850: —		
1,150: —					Kronor	850: —

Verkliga inkomster.

	102. Statsbidrag:			
5,200: —	a Allmänna anslaget	4,800: —		
800: —	b Till huslig ekonomi	800: —		
2,600: —	d Lönebidrag	2,690: —		
6,825: —	e Ålderstillägg	6,835: —		
32,000: —	f Tillfällig löneförbättring	32,000: —		
14,000: —	g Dyrtidstillägg	13,700: —	60,825: —	
57,600: —	166. Skolavgifter	59,850: —		
1,954: —	167. Pensionsavgifter	2,070: —	122,745: —	
<u>120,979: —</u>			Kronor	122,745: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

2,000: —	Avskrivning å inventarier	2,000: —	
<u>2,000: —</u>		Kronor	2,000: —

15 G. Allmänt läroverk.

Verkliga utgifter.

2,500: —	a 7. Hyresersättning åt rektor	2,500: —	
<u>2,500: —</u>		Kronor	2,500: —

15 H. Skolor för yrkesundervisning.

Verkliga utgifter.

I. Administration:

2,130: —	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	2,130: —	
25:10	b 1. Kontorsutensiler	25: —	
180: —	2. Trycksaker	180: —	
150: —	3. Annonser	150: —	
30: —	4. Porto	30: —	385: —
5: —	d 2. Försäkringsavgifter	5: —	

		II. Undervisning:		
10,569: 90	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	12,571: 85	
5: —	6.	Olycksförsäkringsavgifter	5: —	12,576: 85
1,350: —	f	Förbrukningsartiklar		1,400: 15
500: —	j	Undervisningsmateriel.....		500: —
		III. Åtgärder för undervisningens befrämjande:		
780: —	d 15.	Premier och stipendier		830: —
300: —	l	Bibliotekskostnader		300: —
		IV. Lokaler, skolmöbler och dylikt:		
130: —	e 1.	Underhåll av lokalerna	130: —	
50: —	4.	Underhåll av inventarier	100: —	230: —
3,360: —	o 1.	Hyra för lokal.....	3,400: —	
700: —	2.	Uppvärmning	700: —	
230: —	3.	Belysning.....	230: —	
30: —	5.	Tvätt och renhållning.....	30: —	4,360: —
		V. Förräntning och avskrivning:		
325: —	u 1.	Ränta å inventariers bokförda värde	324: 45	
400: —	3.	Avskrivning å inventarier.....	620: 55	945: —
<hr/>			<hr/>	<hr/>
21,250: —			Kronor	23,662: —
		Kapitalutgifter.		
		Skattestat:		
100: —	4.	Inköp av inventarier		100: —
<hr/>			<hr/>	<hr/>
100: —			Kronor	100: —
		Verkliga inkomster.		
		102. Statsanslag:		
5,900: —		För undervisning	6,760: —	
250: —		» undervisningsmateriel	225: —	
500: —		» förbrukningsmateriel.....	600: —	
150: —		» bibliotek	150: —	7,735: —
150: —	107.	Hyror		600: —

300: —	168. Avgifter för skriv- och ritmateriel	300: —
650: —	169. Avkastning av donationer	700: —
130: —	170. Gåvomedel	130: —
8,030: —		Kronor 9,465: —
<i>Kapitalinkomster.</i>		
Skattestat:		
400: —	Avskrivning å inventarier	620: 55
400: —		Kronor 620: 55

Karlstad den 5 oktober 1933.

ERNST LUNDHOLM.

Hj. Bystedt.

15 L. Centralbibliotek.

Verkliga utgifter.

15,972: —	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	16,120: —	
200: —	3. Renskrivningskostnader o. dyl.....	500: —	
5: —	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	5: —	
375: —	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	375: —	17,000: —
100: —	b 1. Kontorsutensilier	100: —	
400: —	2. Trycksaker	400: —	
100: —	3. Annonser	100: —	
700: —	4. Telefon, telegram och porto	700: —	1,300: —
70: —	d 2. Försäkringsavgifter	70: —	
150: —	7. Resekostnader	150: —	
75: —	15. Övriga kostnader	50: —	270: —
300: —	e Underhåll av inventarier	200: —	
9,828: —	l Bokinköp och bindning m. m.....	9,800: —	

4,000:—	o	1. Hyror	4,000:—	
		2. Uppvärmning		
700:—		3. Belysning	700:—	
900:—		5. Tvätt och renhållning	900:—	5,600:—
500:—	u	3. Avskrivning å inventarier		500:—
<u>34,375:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>34,670:—</u>

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

400:—	4. Inköp av inventarier	300:—
<u>400:—</u>		<u>Kronor</u>
		300:—

Verkliga inkomster.

	102. Statsbidrag:		
7,200:—	Stadsbiblioteket	6,700:—	
10,000:—	Centralbiblioteket	10,000:—	16,700:—
1,500:—	103. Landstingsbidrag		1,500:—
600:—	176. Övertidsavgifter		1,000:—
<u>19,300:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>19,200:—</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

500:—	Avskrivning å inventarier	500:—
<u>500:—</u>		<u>Kronor</u>
		500:—

Karlstad den 10 oktober 1933.

AUGUST ISAACSSON.

G. A. Gustafson.

15 P. Föreläsninganstalt.

Verkliga utgifter.

456:—	a 1. Avlöning enligt lönestaten	452:—
	2. Diverse arvoden:	
2,500:—	a Föreläsare	2,300:—
20:—	b 1. Kontorsutensilier	20:—
150:—	2. Trycksaker	150:—
800:—	3. Annonser	800:—
50:—	4. Telefonsamtal och porto	50:—
		1,020:—
100:—	d 15. a Föreläsares resekostnader	100:—
20:—	ö Övriga	20:—
50:—	e Underhållskostnader	50:—
50:—	l Bokinköp	50:—
550:—	o 1. Hyror	500:—
175:—	5. Tvätt och renhållning	175:—
<u>4,921:—</u>		<u>Kronor 4,667:—</u>

Verkliga inkomster.

	102. Statsbidrag:	
1,050:—	Till föreläsningar	750:—
1,600:—	177. Årskort och inträdesbiljetter	1,800:—
300:—	178. Kursavgifter	150:—
<u>2,950:—</u>		<u>Kronor 2,700:—</u>

Karlstad den 10 oktober 1933.

AUGUST ISAACSSON.

G. A. Gustafson.

15 Ö. Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga anslag.

Verkliga utgifter.

1,500: —	a	Karlstads Stifts- och läroverksbibliotek	1,500: —
300: —	b	Hembygds-gilletts ungdomslag	300: —
2,500: —	d	Karlstads Orkesterförening	2,500: —
500: —	e	Kungl. Värmlands Regementes Musikkår	500: —
1,200: —	f	Karlstads Gymnastikförening	1,200: —
—	g	Karlstads Simsällskap	700: —
1,000: —	j	Karlstads Teater Aktiebolag	*) 1,000: —
500: —	k	Mariebergsskogs-nämnden	500: —
500: —	l	Värmlands Fornminnes- och Museiförening	500: —
500: —	m	Värmlands Turisttrafikförening	300: —
—	n	Karlstads Husmodersförening	300: —
8,500: —			Kronor 9,300: —

*) Anslag även för år 1935 med kronor 1,000: —.

16 A. Karlstads Fattigvårdsstyrelse.

Verkliga utgifter.

I. Administration:

13,695: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten ...	13,824: —	
25: —		6. Olycksfallsförsäkringsavgifter ...	15: —	
491: 74		8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa ...	492: —	14,331: —
300: —	b	1. Kontorsutensilier	300: —	
800: —		2. Trycksaker	800: —	
600: —		3. Annonser	700: —	
1,450: —		4. Telefon, telegram och porto ...	1,800: —	3,600: —
400: —	d	7. Resekostnader	400: —	
400: —		9. Stämpelkostnader	500: —	
30: —		13. Kassafackhyra	30: —	930: —
				18,861: —

II. Öppna vården:

10,115: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	13,501: —	
—		Extra arvode i anl. av inkorporeringen	1,500: —	
13: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter ...	20: —	
273: 64	8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa ...	<u>273: 64</u>	15,294: 64
	k 2.	Understöd till i staden hemortsberättigade:		
140,000: —	a	Kontant	216,000: —	
21,000: —	b	Kosthåll	41,000: —	
20,000: —	d	Bränsle.....	23,000: —	
4,900: —	e	Beklädnad	8,000: —	
3,000: —	f	Sjukvård	9,000: —	
1,500: —	g	Begravningskostnader	<u>2,000: —</u>	299,000: —
42,000: —		Understöd till i annan kommun hemortsberättigade	61,000: —	
25,000: —		Ersättning till främmande kommuner	38,000: —	
500: —		Anslag till motarbetande av bettleriet	700: —	
—		Sjukvårdskostnader att utsökas av Landstinget.....	<u>39,000: —</u>	<u>138,700: —</u> 452,994: 64

III. Slutna vården:

31,788: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	33,707: —	
	3.	Religion- och kulturvård	400: —	
1,500: —	4.	Semester- och vikariatavvode ...	2,500: —	
	6.	Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
500: —	b	Sjukvård	500: —	
100: —	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter	110: —	
1,076: 45	8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	<u>1,076: 45</u>	38,293: 45

725:—	d 1.	Utskylder.....	950:—		
250:—	2.	Försäkringsavgifter	325:—		
250:—	12.	Tidningsprenumeration, tid- skrifter och dylikt	250:—		
	d 15.	<i>Övriga kostnader:</i>			
5,600:—	a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	8,000:—		
50:—	b	Radiolicenser	50:—		
250:—	d	Is	250:—		
1,000:—	f	Begravningskostnader	1,100:—	10,925:—	
8,000:—	{ e 1.	Underhåll av byggnader	8,000:—		
	{ 4.	d:o inventarier			
35,000:—	k 2.	Kosthåll	35,000:—		
6,000:—	3.	Beklädnad	6,000:—		
3,000:—	4.	Sjukvård	3,000:—		
1,000:—	14.	Tobaksvaror	1,100:—		
4,700:—	15.	Flit- o. uppmuntringspenningar	5,000:—	58,100:—	
21,970:—	o 1.	Hyror och arrenden	30,970:—		
15,000:—	2.	Uppvärmning	16,500:—		
5,000:—	3.	Belysning och kraft.....	8,000:—		
5,000:—	4.	Vattenavgifter	6,000:—		
2,500:—	5.	Tvätt och renhållning	3,000:—	64,470:—	
1,425:—	u 1.	Ränta å inventariers bokförda värde	1,332: 50		
2,800:—	3.	Avskrivning å inventarier	2,900:—	4,232: 50	176,020: 95
				Kronor	647,876: 59
		<i>Kapitalutgifter:</i>			
		Skattestat:			
3,000:—	v 4.	Inköp av inventarier		7,000:—	
				Kronor	7,000:—
		<i>Verkliga inkomster:</i>			
15,000:—	102.	Ersättning från statsverket	13,000:—		
11,000:—	103.	d:o landstinget	45,000:—		

200:—	169. Avkastning av donationer	200:—	
47,000:—	181. Ersättning från andra samhällen och	65,000:—	
	182. enskilda personer		
14,000:—	183. Fattigvården tillkommande pensioner	17,000:—	
300:—	184. Understödstagares egendom.....	300:—	
5,000:—	185. Inkomst från verkstäderna, trädgården och dylikt.....	5,000:—	
—	Hyresinkomst från Barnavårdsnämnden...	400:—	145,900:—
			Kronor 145,900:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

—	Avskrivning å inventarier.....	2,900:—	
			Kronor 2,900:—

Karlstad den 25 oktober 1933.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

JOHN SANDÉN.

Ordf.

Eric Ericson.

16 B. Barnavården.

Verkliga utgifter.

I. Öppen barnavård:

4,140:—	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	4,540:—	
3,000:—	2. Arvode till barnavårdsmän	4,400:—	
400:—	3. Tillfälligt skrivbiträde.....	400:—	
10:—	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	10:—	
—	15. Velocipedslitningsersättning	60:—	9,410:—
100:—	b 1. Kontorsutensilier	100:—	
175:—	2. Trycksaker	175:—	

25:—	b 3.	Annonser.....	25:—	
525:—	4.	Telefon, telegram och porto	600:—	
700:—	d 7.	Resekostnader	800:—	
75:—	9.	Rättegångskostnader.....	75:—	
50:—	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt.	50:—	
	15.	Övriga kostnader:		
50:—	h	Kallelser och ärenden	50:—	
80:—	ö	Övriga (inkl. flitpengar)	280:—	330:—
				2,155:—
2,000:—	k 3.	Beklädnad	2,000:—	
2,725:—	4.	Sjukvård	4,000:—	
	23.	Utackorderingskostnader:		
34,000:—	a	För utackorderade barn	42,000:—	
	24.	Ersättning till andra samhällen:		
6,500:—	a	Främmande kommuner	10,500:—	
11,500:—	b	Främmande inrättningar.....	15,000:—	25,500:—
				73,500:—
—	o 1.	Hyror		400:—
		II. Upptagningshemmet:		
3,010:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	3,275:—	
	4.	Semester- och vikariatavvoden	425:—	
5:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter.....	10:—	
—	b 4.	Telefon, telegram och porto	150:—	
80:—	d 7.	Resekostnader	80:—	
300:—	15.	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	500:—	4,440:—
2,600:—	e 1.	Underhåll av byggnader		2,500:—
4,000:—	k 2.	Kosthåll	5,000:—	
500:—	3.	Beklädnad	600:—	
75:—	4.	Sjukvård och medicin	150:—	
500:—	o 1.	Uppvärmning	1,000:—	
200:—	3.	Belysning	300:—	
300:—	4.	Vattenavgifter	300:—	
175:—	5.	Tvätt och renhållning.....	350:—	7,700:—
200:—	u 3.	Avskrivning å inventarier		200:—
78,000:—			Kronor	100,305:—

	v	<i>Kapitalutgifter.</i>	
		Skattestat:	
600: —	4.	Inköp av inventarier.....	600: —
600: —			Kronor 600: —
		<i>Verkliga inkomster.</i>	
1,000: —	102.	Statsbidrag.....	2,500: —
7,000: —	103.	Ersättning från landstinget.....	10,000: —
9,000: —	182.	d:o främmande kommuner och enskilda	11,500: —
5,000: —		Bidrag från Axel Sandwalls donationsfond.....	2,700: —
22,000: —			Kronor 26,700: —
		<i>Kapitalinkomster.</i>	
		Skattestat:	
200: —		Avskrivning å inventarier ...	200: —
200: —			Kronor 200: —

Karlstad den 18 oktober 1933.

HARALD LINDELL.

16 C. Nykterhetsnämnd.

		<i>Verkliga utgifter.</i>	
1,500: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	1,500: —
24: —	3.	Renskrivningskostnader	24: —
1: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	1: —
25: —	b	Kontorskostnader	25: —
800: —	k 25. a	Interneringskostnader	800: —
250: —	b	Utrustningspersedlar.....	250: —
75: —	d	Resekostnader	75: —
75: —	e	Läkareundersökningar	75: —
50: —	f	Övriga	50: —
2,800: —			Kronor 2,800: —
		<i>Verkliga inkomster.</i>	
500: —	102.	Statsbidrag.....	500: —
500: —			Kronor 500: —

16 D. Arbetslöshetskommitté.

Verkliga utgifter.

2,100: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	1,500: —
300: —	d	Övriga administrationskostnader	800: —
	k	26. Arbetslöshetshjälp:	
3,000: —	b	Arbetslöshetsplacering å främmande arbetsplatser	2,500: —
15,000: —	d	Dagunderstöd	100,000: —
7,500: —	f	Hyreshjälp	8,000: —
—	h	Kurser för unga arbetslösa	2,000: —
			112,500: —
27,900: —			Kronor 114,800: —

Verkliga inkomster.

7,500: —	102.	Statsbidrag:	
	a	Dagunderstöd	50,000: —
	b	Hyreshjälp	4,000: —
			54,000: —
7,500: —			Kronor 54,000: —

Karlstad den 28 oktober 1933.

För Arbetslöshetskommittén:

EINAR KASTENGREN.

16 Ö. Understödsverksamhet. Övriga anslag.

Verkliga utgifter.

2,000: —	a	Barnkrubba	2,000: —
500: —	b	Slummens barnkoloni	500: —
300: —	d	Nykterhetsföreningar	300: —
2,000: —	e	Karlstads Skollovskoloniförening	2,000: —
300: —	f	Vita bandet	300: —
5,100: —			Kronor 5,100: —

17 A. Allmänna pensionsförsäkringen.

Verkliga utgifter.

		I. Pensionsnämnderna.		
2,000: —	a 2.	Arvode till ledamöter	2,600: —	
2: 50	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	2: —	2,602: —
100: —	b	2. Trycksaker		100: —
		3. Annonser		
47: 50	d 12.	Prenumerationskostnader		75: —
		II. Övriga utgifter:		
9,000: —	d 15. a	Grundavgifter att ersättas av stadskassan	10,500: —	
15,500: —	b	Pensionstillägg och understöd	20,400: —	
4,500: —	d	Kommunala pensionstillägg och sjukvårds- bidrag (att utbetalas genom fattigvården)	4,000: —	34,900: —
<u>31,150: —</u>			Kronor	<u>37,677: —</u>

17 B. Sjuk-kassor.

Verkliga utgifter.

		Bidrag till:		
400: —	a	Karlstads Allmänna Sjuk-kassa		400: —
50: —	b	Karlstads Arbetareförenings Sjuk- och Begravnings- kassa		50: —
400: —	d	Karlstads Mek. Werkstads Sjuk- och Begravningskassa		400: —
100: —	e	Sjuk- och Begravningskassan Betlehem		100: —
<u>950: —</u>			Kronor	<u>950: —</u>

18 A. Arbetsförmedling.

Verkliga utgifter.

<u>3,000: —</u>	Bidrag till länets förmedlingsanstalt	<u>3,000: —</u>
3,000: —		Kronor 3,000: —

19 A. Gasverket.

Verkliga utgifter.

I. Förvaltning.

Löner och arvoden:

6,368: 50	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten	6,542: 50
-----------	---	----	------------------------------------	-----------

Förbrukningsmateriel:

300: —	b	1.	Kontorsutensilier	300: —
500: —		2.	Trycksaker	500: —
50: —		3.	Annonser	75: —
900: —		4.	Telefon, telegram och porton	1,000: —
				1,875: —

Underhållskostnader:

50: —	e	4.	Kontorsinventarier	50: —
-------	---	----	--------------------------	-------

Lokalkostnader:

2,250: —	o	1.	Hyra för kontorslokal	2,250: —
125: —		2.	Uppvärmning	125: —
				2,375: —
30: —	d	2.	Försäkringsavgifter	30: —

Allmänna kostnader:

3,000: —	d	3.	Utredningskostnader	3,000: —
300: —		7.	Resekostnader	300: —
300: —		10.	Föreningsavgifter	415: —
100: —		12.	Tidningar och tidskrifter	100: —
				3,815: —

3,700: —	d	1.	Skatter	4,200: —	18,887: 50
----------	---	----	---------------	----------	------------

II. Gastillverkning.

A. Ugnar.

4,760: —	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten	4,700: —
32,000: —	g	8. a	1 Löner till arbetare (eldare)	35,000: —
1,300: —		5	Semesteravlöningar	1,300: —

200:—	g 8. a 6	Sjukavlöningar, läkare och medicin	500:—	
120:—	7	Beklädnadspersedlar	150:—	
300:—	8	Pensionsavgifter	300:—	
110,000:—	f 6.	Kol till förgasning	100,000:—	
1,000:—	20.	Övrig förbrukningsmateriel	1,000:—	
200:—	d 2.	Försäkringsavgifter	200:—	
500:—	e 4.	Underhåll av ugnsinventarier m. m.	500:—	
6,000:—	5. b	Underhåll av ugnar	7,000:—	150,650:—

B. Apparater.

7,800:—	g 8. a 1	Löner till arbetare	7,000:—	
200:—	5	Semesteravlöningar	200:—	
100:—	6	Sjukavlöningar, läkare och medicin	100:—	
30:—	7	Beklädnadspersedlar	30:—	
70:—	8	Pensionsavgifter	70:—	

Förbrukningsmateriel:

1,650:—	f 20. a	Elektrisk kraft, vatten, sprit m. m.	1,650:—	
1,600:—	b	Reningsmassa	1,600:—	
90:—	d 2.	Försäkringsavgifter	90:—	

Underhållskostnader:

600:—	e 1.	Underhåll av byggnader ...	600:—	
300:—	4.	Underhåll av maskininventarier m. m.	300:—	
4,000:—	5. b	Underhåll av driftapparater	4,000:—	15,640:—
				166,290:—

III. Distribution.

Löner och arvoden:

4,160:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	4,100:—	
---------	------	----------------------------------	---------	--

4,250: —	h 4.	Ersättning till Stadskassan för bokföring och inkasso	4,250: —		
400: —		5. Förrådskostnader	600: —		
450: —	a 5.	Semesteravlöningar	600: —		
200: —	6.	Sjukavlöningar, läkare och medicin	200: —		
50: —	7.	Beklädnadspersedlar	50: —		
545: —	8.	Pensionsavgifter	545: —	10,345: —	
		<i>Förbrukningsmateriel:</i>			
200: —	f 20.	Diverse förbrukningsmateriel	200: —		
		<i>Underhållskostnader:</i>			
	e 10.	Ledningsnät:			
3,000: —	a	Huvudledningar	3,000: —		
500: —	b	Servisledningar	500: —		
800: —	4.	Inventarier, verktyg och cykelersättningar	800: —	4,300: —	
475: —	d 2.	Försäkringsavgifter	475: —		
		<i>Mätningkostnader:</i>			
2,500: —	h 1.	Uppsättning och nedtagning av mätare	2,500: —		
3,000: —	e 5.g	Reparation och underhåll av mätare	3,200: —		
2,000: —	h 2.	Avläsning och inkassering ...	2,200: —		
2,600: —	3.	Abonnemangskontroll.....	3,000: —	10,900: —	26,220: —
		IV. Biprodukter.			
20,000: —	g 9. a	Koks ..	20,000: —		
2,000: —	b	Tjära	2,000: —	22,000: —	
		VI. Övriga driftkostnader.			
200: —	o 2.	Uppvärmning av verket.....	200: —		
1,350: —	3.	Belysning av verket	1,350: —		
1,300: —	6.	Renhållning av verket	1,300: —	2,850: —	

VII. Hjälpplittera.

10,000:—	n	Arbeten mot ersättning	10,000:—	
100:—	m	Restitutioner	100:—	
18,000:—	u 1.	Räntor	20,000:—	
25,000:—	2.	Avskrivningar	21,000:—	51,100:—
<u>293,873: 50</u>			Summa verkliga utgifter	287,347: 50

Driftöverskott:

23,126: 50		Att inleverera till Stadskassan	30,052: 50	
			Summa Kronor	317,400:—

v

Kapitalutgifter:

Skattestat:

Nyanläggningar och nyanskaffningar av vinstmedel.

Ledningsnät:

2,000:—		Huvudledningar inom områden varest gasledningar förut finnas .	2,000:—	
4,000:—		Servisledningar	4,000:—	6,000:—

Inventarier:

5,000:—		Mätare	5,000:—	
1,000:—		Övriga inventarier	1,000:—	6,000:—
				<u>12,000:—</u>

12,000:—		Summa kapitalutgifter	12,000:—
----------	--	-----------------------	----------

*Verkliga inkomster:**Gas:*

220,000:—	191.	Enskild och egen förbrukning	226,000:—
-----------	------	------------------------------------	-----------

Biprodukter:

70,000:—	192. a	Koks	67,000:—	
3,000:—	b	Tjära	3,000:—	70,000:—
11,000:—	191.	Mätarehyror		11,400:—
3,000:—	193.	Ledningsamortering		—
10,000:—	122.	Arbeten mot ersättning	10,000:—	
<u>317,000:—</u>			Summa verkliga inkomster	317,400:—

Kapitalinkomster:

—	Skattestat:	
—	Avskrivningar	21,000: —
	Summa kapitalinkomster	21,000: —

Karlstad den 12 oktober 1933.

Karlstads Gasverk.
CARL WILH. NYSTRÖM.

Erik Björkman.

19 B. **Elektricitetsverket.***Verkliga utgifter.***I. Förvaltning.***Löner och arvoden:*

19,534: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	19,484: 50	
200: —	3.	Renskrivning, rithjälp och kopiering	400: —	
300: —	7. e	Naturaförmåner	300: —	20,184: 50

Förbrukningsmaterial:

900: —	b 1	Kontorsutensilier	900: —	
900: —	2.	Trycksaker	900: —	
700: —	3.	Annonser	600: —	
2,300: —	4.	Telefon, telegram och porton ...	2,300: —	4,700: —

Underhållskostnader:

200: —	e 4.	Kontorsinventarier	150: —	
--------	------	--------------------------	--------	--

Lokalkostnader:

6,750: —	o 1.	Hyra för kontorslokal	6,750: —	
375: —	2.	Uppvärmning	375: —	
—	3.	Belysning	100: —	7,225: —
210: —	d 2.	Försäkringsavgifter	210: —	

		<i>Allmänna kostnader:</i>			
2,000: —	d 3.	Utredningskostnader.....	1,500: —		
300: —	7.	Resekostnader	600: —		
300: —	8.	Representationskostnader	300: —		
650: —	10.	Föreningsavgifter	800: —		
100: —	12.	Tidningar och tidskrifter	100: —	3,300: —	
		<i>Skatter:</i>			
4,600: —	d 1 a	Kronoskatt	7,400: —		
12,000: —	b	Kommunalskatt	17,000: —	24,400: —	60,169: 50

II. Tillverkning.

Löner och arvoden:

24,500: —	a 1.	Avlöning till personal (maskinister, maskinmästare, eldare)	24,500: —		
1,000: —	2.	Avlöning till extra personal ...	1,000: —		
1,500: —	5.	Semesteravlöningar	1,500: —		
500: —	6.	Sjukavlöningar, läkare, medicin	500: —		
50: —	7.	Beklädnadspersedlar.....	50: —	27,550: —	

Förbrukningsmaterial:

	f 5.	Bränsle för kraftalstring:			
2,000: —	a	Kol	2,000: —		
100: —	b	Ved	100: —		
9,000: —	d	Spån	9,000: —		
900: —	e	Brännolja	900: —	12,000: —	
400: —	4. e	Oljor		400: —	
	4.	Övrig förbrukningsmateriel:			
200: —	a	Kolborstar	200: —		
250: —	b	Syra	250: —		
150: —	d	Trassel, putsmedel m. m. ...	150: —		
1,000: —	9.	Vatten	1,000: —	1,600: —	

		<i>Underhållskostnader:</i>		
	e 1.	<i>Fastigheter:</i>		
500: —	d	Mottagningsstationer	500: —	
400: —	b	Omformarestation ...	400: —	
600: —	a	Ångreservstation	600: —	1,500: —
	5.	<i>Maskiner:</i>		
500: —	j	Huvudtransformator	500: —	
2,000: —	f	Diesel, omformare o. ackumulatorbatteri ..	2,000: —	
2,500: —	m	Ångreservstationen ...	2,500: —	5,000: —
	19.	<i>Ställverk och instrumentering:</i>		
300: —	a	Mottagningsstationer	300: —	
1,500: —	b	Diesel o. omformare	1,500: —	
200: —	d	Ångreservstationen ..	200: —	2,000: —
200: —	4.	Inventarier	200: —	8,700: —
		<i>Lokalkostnader:</i>		
1,155: —	o 1.	Hyror	1,155: —	
200: —	2.	Uppvärmning	200: —	
400: —	g 15.	Belysning.....	400: —	
1,000: —	i 1.	Renhållning, gård och gata.....	1,000: —	2,755: —
		<i>Försäkringar:</i>		
350: —	d 2.	Olycksfallsförsäkring	350: —	
450: —		Brandförsäkring	450: —	
2,350: —		Maskinskadeförsäkring	2,350: —	
187: 50		Stormskadeförsäkring	187: 50	3,337: 50
200: —	d	<i>Allmänna kostnader</i>		200: —
		<i>Inköp av elektrisk kraft:</i>		
250,000: —	f . 2.	Prima kraft	230,000: —	286,542: 50

III. Distribution.

Löner och arvoden:

10,806: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	10,578: —	
12,750: —	h 4.	Ersättning till Stadskassan för bokföring och inkassering	12,750: —	
4,200: —	a 2.	Ersättning till lampskötarepersonal	4,200: —	
1,500: —	5.	Semesteravlöningar	1,800: —	
300: —	6.	Sjukavlöningar, läkare, medicin	300: —	
100: —	7.	Beklädnadspersedlar	100: —	
1,400: —	8.	Pensionsavgifter	1,400: —	31,128: —

Förbrukningsmateriel:

	f 4.	Oljor:		
100: —	a	Smörjoljor	100: —	
200: —	b	Transformatorolja ...	200: —	300: —
100: —	20.	Övrig förbrukningsmateriel	100: —	400: —

Underhållskostnader:

	e 1.	Fastigheter:		
200: —	e	Förrådsbyggnad	200: —	
1,000: —	f	Distributionstransformator	1,000: —	1,200: —
	5.	Maskiner:		
200: —	h	Omformare och likriktare	200: —	
1,000: —	g	Distributionstransformator	1,000: —	1,200: —
	19.	Ställverk:		
200: —	e	Omformare-likriktare	200: —	
800: —	f	Distributionstransformator	800: —	1,000: —

	e 10. Ledningsnät:		
	a 1 Högspänningsledningar:		
500: —	Luftnät	500: —	
500: —	Kabelnät ...	<u>500: —</u>	1,000: —
	a 2 Lågspänningsledningar:		
	Luftnät:		
1,000: —	Råtorp	1,000: —	
1,000: —	Färjestad ...	1,000: —	
1,000: —	Svinbäcken	1,000: —	
7,000: —	Övrigt	<u>7,000: —</u>	10,000: —
2,000: —	Kabelnät	<u>2,000: —</u>	13,000: —
	20. Offentlig belysning:		
	Allmän gatubelysning:		
4,000: —	Lampor ...	4,000: —	
4,500: —	Övrigt	<u>4,500: —</u>	8,500: —
	Hamnbelysning:		
200: —	Lampor ...	200: —	
300: —	Övrigt	<u>300: —</u>	500: —
			9,000: —
1,800: —	4. Inventarier, verktyg, cykelsättning	<u>1,800: —</u>	27,200: —
	<i>Lokalkostnader:</i>		
900: —	o 1. Hyror	900: —	
100: —	g 15. Belysning	100: —	
300: —	i 1. Renhållning	<u>400: —</u>	1,400: —
	<i>Försäkringar:</i>		
1,125: —	d 2. Olycksfallsförsäkring	1,125: —	
175: —	Brandförsäkringar	175: —	
250: —	Ansvarsförsäkring	250: —	
3,200: —	Maskinförsäkring	<u>3,200: —</u>	4,750: —
	<i>Allmänna kostnader:</i>		
1,800: —	d 7. Resekostnader	1,800: —	
2,000: —	15. Propaganda och reklam	<u>3,000: —</u>	4,800: —

		<i>Mätningkostnader:</i>		
6,000: —	h 1.	Uppsättning och nedtagning av mätare	6,000: —	
5,000: —	e 5. g 1	Justering av mät- apparater	5,000: —	
1,500: —	2.	Reparation och un- derhåll av mätapp. 1,500: —	6,500: —	
	h 2.	Avläsning och inkassering:		
2,400: —	a	Ordinarie avläsning	2,400: —	
1,500: —	b	Månads- o. mellan- avläsning	1,500: —	
600: —	d	Stängningslistor	600: —	
—	e	Dragning av tariff- omställare.....	500: —	5,000: —
1,000: —	3.	Abonnemangskontroll	1,000: —	18,500: —
		<i>Ombyggnadskostnader:</i>		
500: —	h 5.	Ledningsnät	500: —	
300: —		Installationer	300: —	
200: —		Apparat- och lampbyte	200: —	1,000: —
	u 1.	<i>Räntor:</i>		
21,500: —		Tillverkning	21,500: —	
30,200: —		Distribution	36,500: —	58,000: —
	u 3.	<i>Avskrivningar:</i>		
300: —		Förvaltning	300: —	
50,000: —		Tillverkning	40,000: —	
64,700: —		Distribution	42,700: —	83,000: —
		<i>Hjälplittera:</i>		
25,000: —	n	Arbete mot ersättning.....	25,000: —	
1,500: —	m	Restitutioner	1,500: —	26,500: —
				256,678: —
<u>639,567: 50</u>		Summa verkliga utgifter		<u>603,390: —</u>

Driftöverskott.

Att inlevereras till Stadskassan	290,189: —
Summa Kronor	893,579: —

Kapitalutgifter:

Skattestat:

Nyanläggningar och nyanskaffning av vinstmedel:			
Förvaltning:			
Kontorsinventarier ..			300: —
Tillverkning:			
Instrument och apparater för paralleldrif mellan Dejefors och Uddeholm.....			5,000: —
Distribution:			
Lågspänningsnätets utvidgning och serviser	25,000: —		
Utbyte av luftnät mot jordka- bel i Hantverkaregatan	6,000: —	31,000: —	
Offentlig belysning:			
Ändring och utökning av allmänna gatubelysningen enligt förslag			16,640: —
Inventarier:			
Mätare	10,000: —		
Övriga inventarier	3,000: —	13,000: —	60,640: —
		Summa Kronor	65,940: —

Verkliga inkomster:

196. Kraftförsäljning:			
800,000: —	b Enskild förbrukning.....	800,000: —	
	a Allmän förbrukning:		
29,466: —	1 Gatubelysning	32,347: —	
1,250: —	2 Hamnbelysning	1,250: —	
3,500: —	3 Annan allmän belysning	—	33,597: —
31,500: —	3 Mätningsavgifter	33,500: —	867,097: —

Övriga inkomster:

1,600: —	193. Ledningsamortering	—	
240: —	195. Inkomsträntor	240: —	
1,092: —	107. Lägenhetshyror	1,092: —	
25,000: —	122. Arbeten mot ersättning	25,000: —	
150: —	143. Stängningsböter	150: —	26,482: —
			<u>Summa verkliga inkomster</u> 893,579: —

Kapitalinkomster:

	Skattestat:	
	Avskrivningar	83,000: —
		<u>Summa Kapitalinkomster</u> 83,000: —

Karlstad den 17 oktober 1933.

Karlstads Stads Elektricitetsverk.

CARL WILH. NYSTRÖM.

J. Thalén.

19 C. Elektricitetsverkets Materialförråd.

Verkliga utgifter:

3,500: —	a	Personella utgifter	3,500: —
100: —	b	Kontorskostnader	100: —
200: —	e	Underhållskostnader	500: —
30,000: —	s	Inköp av varor	30,000: —
			<u>Summa verkliga utgifter</u> 34,100: —

Verkliga inkomster:

1,000: —	197. Inventariehyror	1,000: —
32,800: —	s Försäljning av varor	33,100: —
		<u>Summa verkliga inkomster</u> 34,100: —

Karlstad den 12 oktober 1933.

CARL WILH. NYSTRÖM.

J. Thalén.

20. **Finansförvaltning.***Verkliga utgifter.***Räntor och lånekostnader:**

608,862: 04	Ränta å upplånat kapital	610,068: 44	
3,000: —	Ränta å tillfälliga lån	3,000: —	613,068: 44

Anslag till särskilda ändamål:

37,000: —	Stadskassans tillskott till under året utgående pensioner	47,200: —	
	Pensioner: Enligt pensionsstaten	55,674: 02	
68,777: 15	Dyrtidstillägg till pensioner utgående från Karlstads stads pensionsfond	20,720: —	
2,000: —	Tullbevakningskostnader	2,000: —	
1,506: 28	Ersättning till Karlstads landsförsamling	—	
—	Ersättning till Grava församling	9,913: 62	
19: 48	Ersättning till Mellansysslets Tingslag	655: 57	
5,000: —	Till täckande av förlust å subventionsfastigheter	5,000: —	
5,000: —	Andel i kostnader för utredning av frågan om införlivning med staden av Karlstads socken samt områdena Råtorp och Färjestad	—	
—	Vägs katt för inkorporerade området	32,770: —	
—	Hysesräkningskommittén	500: —	174,433: 21

Medel till oförutsedda utgifter:

210,000: —	Anslag till stadsfullmäktiges förfogande	106,486: 67	
26,039: 80	Anslag till drätselkammarens förfogande	20,739: 17	127,225: 84

Egna fonder och reservationer:

51,664: 84	Automobilskattemedel till stadsfullmäktiges förfogande	56,664: 84	
—	Beräknat anslag från landstinget för arbetslöshetens bekämpande	3,000: —	
15,000: —	För kulturella ändamål reserverade medel:		
—	Kulturfonden	20,000: —	79,664: 84

Skatter och rättigheter:

325,000: — Skatteavkortningar och restitutioner å kommunalskatt 260,000: —

Förskotterade anslag:

— Tilläggsstat för år 1933 31,381: 37
 1,358,869: 59 Kronor 1,285,773: 70

*Kapitalutgifter.***Skattestat:****Upplånat kapital:**

592,486: 10 Avbetalning å lån, att bestridas genom uttaxering 644,048: 55

Fondstat:**Upplånat kapital:**

22,536: 53 Avbetalningar å lån, att bestridas
 m. medel från amorteringsfonden:
 för järnvägslån 23,490: 66
 för byggnadslån 4,264: 09 27,754: 75 671,803: 30
 615,022: 63 Kronor 671,803: 30

*Verkliga inkomster.***Överskott mot skattestat:**

163,243: 78 Överskott från år 1932 153,813: 42

Räntor och lånekostnader:**Räntor från andra förvaltningar:**

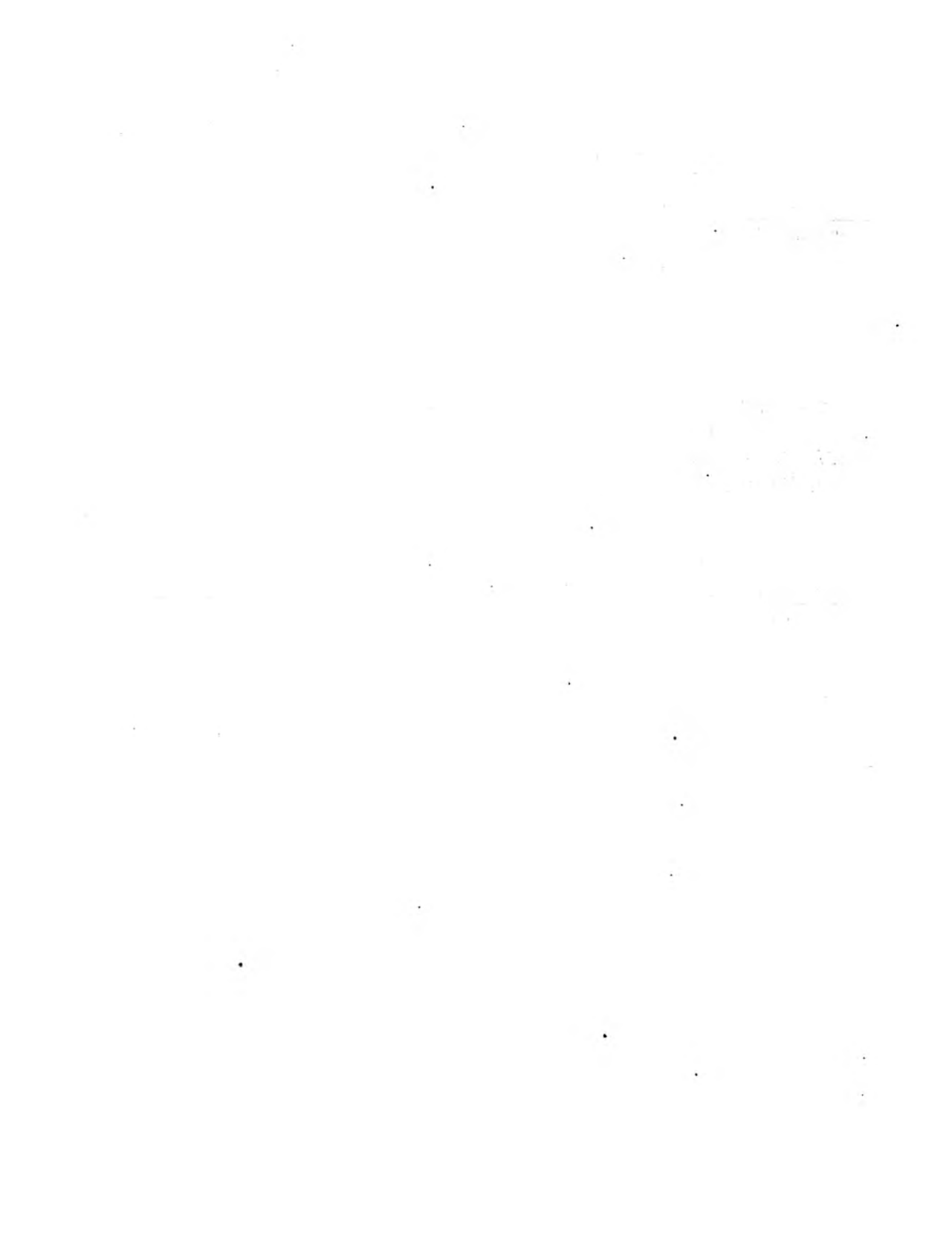
— Polisväsen och fångvård 275: —
 — Byggnads- och stadsplaneväsen 400: —
 224,000: — Förvaltningsbyggnader 232,500: —
 59,500: — Regleringsfastigheter 60,000: —
 17,600: — Jordbruksegendomar och skogar 17,600: —
 — Brandväsen 1,800: —
 8,000: — Centralförråd 7,000: —
 88,000: — Hamnen 96,500: —
 52,000: — Vattenverk 53,000: —

42,000: —	Avloppsverk	47,000: —	
—	Varnbadhus	298: —	
—	Saluhall	100: —	
—	Köttbesiktningsbyrå	180: —	
—	Folkskola och fortsättningsskola	2,950: —	
—	Elementarläroverk för flickor ...	880: —	
—	Skolor för yrkesundervisning ...	324: 45	
—	Centralbibliotek	350: —	
—	Fattigvård	1,747: 50	
—	Barnvård, Upptagningshemmet	90: —	
18,000: —	Gasverk ..	20,000: —	
51,700: —	Elektricitetsverk	58,000: —	
103,151: 51	d:o (Kohlsäterslänan)	96,941: 09	
3,500: —	Elektricitetsv. materialförråd	3,500: —	701,436: 04
5,704: 96	Aktiebolaget Smålägenheter		5,595: 64
52,000: —	Subventionslån		50,000: —
50,000: —	Bankräntor		20,000: —
			<u>777,031: 68</u>

Skatter och rättigheter:

1,783,458: 66	Allmän kommunalskatt, för året		1,993,953: 28
110,000: —	d:o restantier	135,000: —	
58,881: 38	Progressivskatten	50,844: 13	
151,688: 78	Grundskatt för fast egendom	156,983: 16	
18,500: —	Avgift för mantalsskrivna personer	19,900: —	
1,000: —	Avgifter för brandväsendet	1,000: —	
200: —	Skogsaccis	998: 34	
6,000: —	Hundskatt	7,000: —	
50,000: —	Nöjesskatt	50,000: —	
3,000: —	Artistskatt	3,000: —	
300: —	Bötesandelar	400: —	
9,425: —	Brännvinsförsäljningsmedel	5,655: —	
70,000: —	Tolagsmedel	70,000: —	
132: 66	Tullfrihetsersättning	132: 66	
5,000: —	Stämmoböter	7,000: —	

—	Ersättning av staten för främmande trosbe-	500: —		
	kännare.....			
—	Hammarö kommun	6,000: —		514,413: 29
3,205,986: 73				Kronor 3,439,211: 67
<i>Kapitalinkomster:</i>				
Skattestat:				
Utlånat kapital:				
2,210: 52	Avbetalning å lån till Aktiebolaget Smålägen-			
	heter	2,319: 84		
27,500: —	Avbetalning å subventionslån.....	29,723: 74		
46,358: 16	Elektricitetsverket (Kohlsätersförsäljningen) ...	48,676: 06		80,719: 64
Fondstat:				
Egna fonder och reservationer:				
22,536: 53	Disponerat ur amorteringsfonderna			27,754: 75
98,605: 21				Kronor 108,474: 39

Karlstads stads

Tilläggsstat

för år 1933.

Sammandrag av specialstater.

	Skattestat		Fondstat	Skattestat		Fondstat	
	Verkliga utgifter	Kapitalutgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapitalinkomster	Fondstat	
						Inkomster	Inkomster
3. Allmän förvaltning:							
C. Drätselkammare	2,000: —						
Ö. Övriga anslag	500: —						
4. Byggnads- och stadsplaneväsen ...	5,500: —						
5. Fastighetsförvaltning:							
A. Förvaltningsbyggnader	35,166: 67	51,966: 66					
B. Regleringsfastigheter	6,666: 67	5,833: 33					
7. Gatu- och parkförvaltning:							
A. Gator, vägar och dylikt	532,107: 44	175,000: —	349,350: —	607,237: 44			
8. Hamnförvaltning:							
A. Hamn			250,000: —				
13. Allmän hygien:							
A. Vattenledningsverk		4,700: —	53,800: —				
B. Avloppsverk		1,050: —	97,350: —				
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet:							
A. Folkskola och fortsättningsskola	5,677: 64	4,766: 67					
C. Elementarläroverk för flickor ...	1,390: —	1,340: —					
Ö. Övriga anslag	1,175: —						
16. Understödsverksamhet:							
D. Arbetslöshetskommitté	4,061: 95						

	Skattestat		Fondstat	Skattestat		Fondstat
	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Inkomster
19. Industriella verk:						
A. Gasverk		4,400:—	7,850:—			
B. Elektricitetsverk		8,500:—	31,000:—			
20. Finansförvaltning:						
Anslag till särskilda ändamål...	255: 75			213,438: 97		
Medel till oförutsedda utgifter...				31,381: 37		279,050:—
Förskotterade medel						510,300:—
Egna fonder						789,350:—
Upplånat kapital						—
	594,501: 12	257,556: 66	789,350:—	852,057: 78	—	852,057: 78
	852,057: 78			852,057: 78		

SPECIALSTATER.

3 C. Drätselkammare.

Verkliga utgifter.

1933, § 17. Arvode till drätselkammarens Ordförande.....	2,000: —
Kronor	2,000: —

3 Ö. Allmän förvaltning. Övriga anslag.

Verkliga utgifter.

» » 130. Bidrag till representationskostnader vid Sveriges Allmänna Biblioteksförerings årsmöte i Karlstad	500: —
Kronor	500: —

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

Verkliga utgifter.

» » 55. Inköp av viss del av lägenheten Våxnäsbäcken i Karlstads socken	5,500: —
Kronor	5,500: —

5 A. Förvaltningsbyggnader.

Verkliga utgifter.

1932, § 80. Reparation och iordningställande av högre allmänna läroverkets aula	11,666: 67
1933, » 98. Reparations- och inredningsarbeten vid högre allmänna läroverket	8,000: —
» » 99. Utvändig reparation av rådhuset.....	15,500: —
Kronor	35,166: 67

¹⁾ Av stadsfullmäktige beviljade anslag uttaxeras med lika delar under åren 1933—1935.

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1932, § 81.	Inköp av inventarier till Gamla skolan	1) 2,566: 66
1933, » 77.	Arvodet till länsarkitekten Conny Nyqvist för upp- görande av förslag och ritningar till inredning av Gamla skolans lokaler	600: —
» » 86.	Moderniserings- och tillbyggnadsarbeten å ålderdoms- hemmet å Klaraborg	2) 48,800: —
		<u>Kronor 51,966: 66</u>

5 B. Regleringsfastigheter.

Verkliga utgifter.

1933, § 118.	Förändrings- och reparationsarbeten i stora man- byggnaden å Lilla Våxnäs	3) 6,666: 67
		<u>Kronor 6,666: 67</u>

Kapitalutgifter.

Skattestat:

» » 118.	Värme- och sanitäranläggning i stora manbyggnaden å Lilla Våxnäs	3) 5,833: 33
		<u>Kronor 5,833: 33</u>

7 A. Gatu- och parkförvaltning.

Verkliga utgifter.

1932, § 185.	Fortsatt omgrävning av gräsmattor samt ordnande av gångarna i stadens planteringar	5,000: —
» » » .	Ytterligare vägarbete å Sommarro	1,500: —
» » » .	Upptagning av dragdiken, anläggande av dagvatten- ledning, servisledningar och brunnar å Hagaborgs- området samt dikesrensning å Sommarro—Sjövik ...	6,500: —

1) Av stadsfullmäktige beviljade anslag uttaxeras med lika delar under åren 1933—1935.
2) D:o d:o 1934—1938.
3) D:o d:o 1934—1936.

1932, § 185.	Sprängning och breddning av nya Hammarövägen i Rosenborgsgatan vid Lasarettet.....	2,000: —
» » » .	Rensprängning av berget i Tallåsen såsom förberedelse till ordnandet av makadamslagning för handdärstädes.....	5,000: —
1933, » 37.	Breddning och förbättring m. m. av Romstadsvägen	33,500: —
» » 40.	Anordnande av en brandbrunn å Lamberget.....	1,400: —
» » 42.	Tilläggsanslag för underhållet av stadens landsvägar under år 1932.....	9,287: 44
» » 57.	Förbättrad vägförbindelse från Romstadsvägen till Margårdsängen.....	1,000: —
» » 64.	Bidrag för byggande av bro över Nordmark—Klarälvens järnväg.....	6,685: —
» » 100.	Ordnande av Klaraborgsgatan mellan Drottninggatan och Älvgatan, inbegripet förvärv av gatumark.....	7,485: —
» » 131.	Planering för idrottsplatser å dels utfyllningen vid Lambergskanalen samt dels nyutfyllda området mellan Lokstallarna och Mariebergsviken.....	4,000: —
» » » .	Fortsatt arbete med terrassering och grusning av gator å Norrstrand, nämligen: vid nya folkskolan, å Älvrosområdet, å den del av Erikstadsområdet där Drättselkammaren börjat sälja tomter.....	10,000: —
» » » .	Utförande av dikningsarbeten å landeriet Sjövik.....	2,300: —
» » 165.	Makadamslagning.....	4,000: —
» » 166.	Om- och nybyggnad av del av allmänna vägen Karlstad—Kristinehamn genom anordnande av tillfartsvägar till Sundstabron samt därav betingade rensningsarbeten i älven och strandskoning å norra stranden.....	413,950: —
» » 172.	Framdragande av väg till den nya sopstationen vid Kalvholmen.....	18,500: —
	<hr/>	
	Kronor	532,107: 44

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1933, § 166.	Uppförande av ny bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta	175,000:—
	Kronor	175,000:—

Fondstat:

» » 38.	Gatuarbete i Muraregatan.....	4,000:—
» » 79.	Ytterligare anslag till reparation av strandskoningarna utmed Klarälven.....	6,000:—
» » 89.	Stadens andel i beräknade kostnader för förbättring och asfaltbeläggning av Rudsvägen	19,300:—
» » 131.	Gatuarbete utanför kv. Brage	2,600:—
» » 166.	Uppförande av ny bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta	175,000:—
» » »	Om- och tillbyggnad av del av allmänna vägen Karlstad—Kristinehamn genom anordnande av tillfartsvägar till Sundstabron samt därav betingade rensningsarbeten i älven och strandskoning å norra stranden	73,050:—
» » 179.	Överenskommelse med Herrgården angående avstående av mark	31,000:—
» » 192.	Bidrag till vägdistriktets kostnader för vägen Rud—Kroppkärr och Kroppkärr—Väse härads gräns ävensom till merkostnaden för forcering av förstnämnda företag	38,400:—
	Kronor	349,350:—

Verkliga inkomster:

Bidrag av staten:

Uppförande av ny bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta	175,000:—
Sundstabrons tillfartsvägar.....	413,950:—

Bidrag av landstinget:

Makadamslagning	4,000:—
-----------------------	---------

Bidrag av automobilskattemedel:

Breddning och förbättring m. m. av Romstads- vägen	5,000:—
Tilläggsanslag för underhållet av stadens lands- vägar under år 1932	9,287:44
	<hr/>
Kronor	607,237:44

8 A. Hamn.

Kapitalutgifter.

Fondstat:

1933, § 128. Anslag till ytterligare kranutrustning samt utvidgning av yttre hamnens järnvägsspår.....	250,000:—
	<hr/>
Kronor	250,000:—

13 A. Vattenledningsverk.

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1933, » 39. Vattenledning till Arvidslund, Viksholm och Älvkullen å norra stadsområdet	3,000:—
» » 61. Vattenledning till kvarteret Tjuren å Strömsholm ...	1,700:—
	<hr/>
Kronor	4,700:—

Fondstat:

» » 38. Vattenledning i Muraregatan	28,500:—
» » 39. Vattenledning till Arvidslund, Viksholm och Älvkullen å norra stadsområdet	10,000:—
» » 131. Vattenledning i Strandvägen	9,000:—
» » » . D:o för kv. Rosen å Kvarnberget	1,400:—
» » » . D:o för kv. Brage	1,900:—
» » » . D:o utanför kv. Snäppan och Fisken vid Mariebergområdet	3,000:—
	<hr/>
Kronor	53,800:—

13 B. Avloppsverk.

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1933, § 61.	Avloppsledning till kv. Tjuren å Strömsholm	1,050:—
	<u>Kronor</u>	<u>1,050:—</u>

Fondstat:

» » 38.	Avloppsledning i Muraregatan	27,500:—
» » 39.	D:o till Arvidslund, Viksholm och Älvkullen å norra stadsområdet	4,000:—
» » 43.	Tilläggsanslag till slutförande av arbetet med anordnande av vatten- och avloppsledningar å norra stadsområdet	65,000:—
» » 131.	Avloppsledning för kv. Rosen å Kvarnberget	850:—
	<u>Kronor</u>	<u>97,350:—</u>

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

Verkliga utgifter.

1933, § 74.	Anslag för bestridande av de med folkskollärarinnan Karin Håkanssons uppflyttning i fjärde lönegraden förenade kommunala utgifter under åren 1930, 1931 1932 och 1933.....	677: 64
» » 129.	Golvbeläggning av del av Gamla skolans lokaler	5,000:—
	<u>Kronor</u>	<u>5,677: 64</u>

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1932, § 81.	Reparationer av inventarier och undervisningsmateriel vid Gamla skolan	1) 4,766: 67
	<u>Kronor</u>	<u>4,766: 67</u>

1) Av stadsfullmäktige beviljat anslag uttaxeras med lika delar under åren 1933—1935.

15 C. Elementarläroverk för flickor.

Verkliga utgifter.

1933, § 75.	Kostnader för inrättandet av realskolelinje	1,180:—
» » 127.	Reparation av gymnastikmateriel	210:—
	Kronor	1,390:—

Kapitalutgifter.

Skattestat:

» » 127.	Nyanskaffning av gymnastikmateriel.....	1,340:—
	Kronor	1,340:—

15 Ö. Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga anslag.

Verkliga utgifter.

1933, § 76.	Anslag till Sveriges Studerande Ungdoms Helykterhetsförbund såsom bidrag till anordnande av förbundsmöte i Karlstad.....	250:—
» » 78.	Anslag till Karlstads Husmoderförening för anordnande av undervisning i klädsömnad	275:—
» » 112.	Anslag till Karlstads Simsällskap	350:—
» » 116.	Anslag till Värmlands Nations Hembygdskurs såsom bidrag för anordnandet av en hembygdskurs i Karlstad	300:—
	Kronor	1,175:—

16 D. Arbetslöshetskommitté.

Verkliga utgifter.

1933, § 44.	Bidrag till kostnaderna för anordnande av utbildningskurser för arbetslösa män inom staden	800:—
» » 115.	Tilläggsanslag till d:o d:o.....	261:95
» » 150.	Anslag för utdelning av kontantunderstöd	3,000:—
	Kronor	4,061:95

19 A. Gasverk.

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1933, § 131.	Gasledning på Nya Erikstadsgatan	2,000:—
» » 195.	D:o till Björkhagen å norra stadsområdet ...	2,400:—
	<u>Kronor</u>	<u>4,400:—</u>

Fondstat:

» » 11.	Utvidgning av stadens gasledningsnät till Älvros å norra stadsområdet	4,000:—
» » 131.	Gasledning för kv. Rosen å Kvarnberget	850:—
» » » .	D:o för kv. Brage	1,500:—
» » » .	D:o utanför kv. Snäppan och Fisken	1,500:—
	<u>Kronor</u>	<u>7,850:—</u>

19 B. Elektricitetsverk.

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1933, § 174.	Spänningsregulator för Sommarro	2,500:—
» » » .	Reservtransformator för distributionsnätet	2,000:—
» » » .	Reservationsanslag för diverse förekommande utvidgningar av nätet	4,000:—
	<u>Kronor</u>	<u>8,500:—</u>

Fondstat:

» » 113.	Inköp av tre nya strömställare	9,000:—
» » 174.	Ny transformatorstation på Klaraborg.....	10,000:—
» » » .	Utökning av fördelningsnätet omkring kv. Färlan och Vaktmästaren å Mariebergsområdet.....	5,000:—
» » » .	Ny större transformatorstation å Råtorpsområdet ...	3,000:—
» » » .	Kabelnedläggning å Sjöstadsområdet.....	4,000:—
	<u>Kronor</u>	<u>31,000:—</u>

20. **Finansförvaltning.***Verkliga utgifter.*

1933, § 148.	Pension till städerskorna vid folkskolorna, Augusta Persson, Anna Johansson och Augusta Wik	255: 75
	Kronor	255: 75

Specifikation å »Egna fonder».

Järnvägsfonden:

Uppförande av ny bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta	175,000: —
---	------------

Donationsjordsfonden:

Sundstabrons tillfartsvägar	73,050: —
Överenskommelse med Herrgården angående avstående av mark	31,000: —
Kronor	279,050: —

Bilagor till
Utgifts- och inkomst-
staten.

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1934
		Ålderstillägg	Belopp					
3 C. Driftselkammare.								
Ordförande (Håkansson).....	—	—	—	2,000:—	—	2,000:—	—	2,000:—
Stadskamrer (Westlin).....	6,000:—	2	1,000:—	—	—	7,000:—	1	7,000:—
Stadskassör (Bengzon).....	3,600:—	3	1,080:—	—	—	4,680:—	1	4,680:—
1:e Stadsbokhållare (Ekestubbe).....	3,000:—	3	900:—	—	—	3,900:—	1	3,900:—
Stadsbokhållare (Nilsson).....	2,900:—	3	750:—	—	—	3,650:—	1	3,650:—
d:o (Forssell).....	2,100:—	3	630:—	—	—	2,730:—	1	2,730:—
Kontorsbiträde (Pettersson).....	2,400:—	2	480:—	—	—	2,880:—	1	2,880:—
d:o (Holmgren).....	2,100:—	1	210:—	—	—	2,310:—	1	2,310:—
d:o (Björkman).....	2,100:—	3	630:—	—	—	2,730:—	1	2,730:—
Kvinnliga kontorsbiträden.....	8,000:—	—	—	—	—	8,000:—	5	8,000:—
Automatinkassare (Carlsson).....	900:—	—	—	—	—	900:—	1	900:—
Kontorsvakt (Andersson).....	600:—	—	—	—	—	600:—	1	600:—
Stadsombudsman (Svensson).....	7,000:—	1	500:—	—	—	7,500:—	1	7,500:—
Kontorsbiträde (Widing).....	2,400:—	—	—	—	—	2,400:—	1	2,400:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag.....	—	—	—	—	—	11,334:—	—	11,334:—
							Kronor	62,614:—
4. Byggnads- och stadsplaneväsen.								
Stadsarkitekt (Lagergren).....	5,000:—	—	—	—	—	5,000:—	1	5,000:—
Stadsingeniör (Lovén).....	5,000:—	2	1,000:—	—	—	6,000:—	1	6,000:—
Sekreterare (Berg).....	—	—	—	1) 500:—	—	500:—	—	500:—
Råditräde (Strömwall).....	2,280:—	—	—	—	—	2,280:—	1	2,280:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag.....	—	—	—	—	—	4,068:—	—	4,068:—
							Kronor	17,848:—
5 A. Förvaltningsbyggnader.								
Fastighetsförvaltare (Feldt).....	2,100:—	—	—	—	1)	2,100:—	—	2,100:—
							Kronor	2,100:—
1) Automobiliitningsersättning Kr. 125:—, resterande ersättning återfinnes å 5 B och 5 C.								
5 B. Regleringsfastigheter.								
Fastighetsförvaltare (Feldt).....	1,050:—	—	—	—	1)	1,050:—	—	1,050:—
							Kronor	1,050:—
1) Automobiliitningsersättning Kr. 250:—, resterande ersättning återfinnes å 5 A och 5 C.								

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1934
		Ålderstillägg	Belopp					
5 C. Jordbruksegendomar och skogar.								
Fastighetsförvaltare (Feldt).....	1,050:—	—	—	—	1)	1,050:—	1	1,050:—
Skogsförvaltare (Eneberg)	—	—	—	650:—	—	650:—	1	650:—
								Kronor 1,700:—
1) Automobilsitningsersättning Kr. 125:—, resterande ersättning återfinnes å 5 A och 5 B.								
6 A. Brandväsen.								
Yrkesbrandkår:								
Brandchef (Engström)	5,000:—	1	500:—	—	—	5,500:—	1	5,500:—
Sekreterare (Engström)	—	—	—	150:—	—	150:—	—	150:—
Befäl (Valkant)	3,300:—	—	—	—	1) 150:—	3,450:—	1	3,450:—
Brandmästare (Ahlsén)	2,300:—	3	690:—	—	1,2) 150:—	3,140:—	1	3,140:—
Verkmästare (Stålbon)	2,300:—	1	230:—	—	1) 150:—	2,680:—	1	2,680:—
1:ste Brandförman (Carlsson)	2,100:—	3	570:—	—	3) —	2,670:—	1	2,670:—
2:dre Brandförman (Källner, Larsson, Gustavsson och Lindh)	2,000:—	3	570:—	—	3) —	2,570:—	4	10,280:—
Brandman (Strömwall, Nilsson, Jansson, Åkerwall, Back, Kraft, Johansson)	1,900:—	3	570:—	—	3) —	2,470:—	7	17,290:—
do (Carlsson)	1,900:—	2	380:—	—	3) —	2,280:—	1	2,280:—
do (Ohlsson)	1,900:—	1	190:—	—	3) —	2,090:—	1	2,090:—
do (Back)	1,900:—	—	—	—	3) —	1,900:—	1	1,900:—
do (Ersättare för Bjurström)	1,900:—	—	—	—	3) —	1,900:—	1	1,900:—
Brandmän: (Valkant)	1,900:—	—	—	—	3) —	1,900:—	3	5,700:—
Dyrdstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	18,300:—	—	18,300:—
Borgarbrandkår:								
1:ste förman	—	—	—	400:—	4) —	400:—	1	400:—
2:dre do	—	—	—	200:—	4) —	200:—	1	200:—
Reservmaskinist	—	—	—	100:—	4) —	100:—	3	300:—
Reservbrandman	—	—	—	100:—	4) —	100:—	27	2,700:—
Verkstad:								
Smed (Carlsson)	3,075:—	—	—	—	—	3,075:—	1	3,075:—
								Kronor 84,005:—

1) Beklädnadsersättning Kr. 150:—.

2) Fri bostad jämte värme och lyse värderad till Kr. 1,000:— pr år.

3) Fri tjänstebeklädnad.

4) Fri tjänstebeklädnad och 3:— Kr. per timma under utryckning och vakthållning.

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Inijänta älderstillslägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1934
		Antal	Belopp					
7 A. Gatu- och parkförvaltning.								
Byggnadschef (Björkman)	1) 3,500:—	2	900:—	—	—	4,400:—	1	4,400:—
Byggnadschefassistent (Forsgren)	2) 2,700:—	2	900:—	—	—	3,600:—	1	3,600:—
Bokhallare (Eliesson)	2) 1,170:—	1	260:—	—	—	1,430:—	1	1,430:—
Gatufogde (Andersson)	3,800:—	3	1,140:—	3)	—	4,940:—	1	4,940:—
Stadsrådsgårdsmästare (Justafsson)	3,200:—	3	960:—	4)	—	4,160:—	1	4,160:—
Dyrtidstillslägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	4,736:—	—	4,736:—
						Kronor 23,266:—		
1) Resterande lön återfinnes å Hamnens, Vatten-, Avlopps- och Gasverkens lönestater.								
2) Resterande lön återfinnes å Vattenverkets lönestat.								
3) Ersättning för hållande av automobil i tjänsten Kr. 2,450:—.								
4) Velocipedslitningsersättning Kr. 50:—.								
7 B. Centralförord.								
Förordsförvaltare (Svärd)	2,600:—	2	1) 270:83	—	—	2,870:83	1	2,870:83
Dyrtidstillslägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	852:—	—	852:—
						Kronor 3,722:83		
1) 2-dra älderstillslägget fr. o. m. 15/12 1934.								
8 A. Hamnen.								
Sekreterare (vakant)	—	—	—	400:—	—	6) 400:—	—	400:—
Hamnkassör (vakant)	3,500:—	—	—	—	—	6) 3,500:—	1	3,500:—
Hamningeniör (Ejörkman)	2,000:—	—	100:—	—	—	2,100:—	—	2,100:—
Hamnbokhallare (Öhström)	2,100:—	1	210:—	—	—	2,310:—	1	2,310:—
Hamnakapten (Österberg)	2,500:—	2	1,000:—	—	1) 1,100:—	2) 4,600:—	1	4,600:—
Hamnförman (Öberg)	2,600:—	1	260:—	—	—	2,860:—	1	2,860:—
Slussvakt (Magnusson)	1,000:—	—	—	8)	6) 7) 300:—	1,900:—	1	1,900:—
Hamnservis (Olsson)	3) 800:—	—	—	—	—	800:—	1	800:—
d.o (traaf)	1,980:—	—	—	—	—	1,980:—	1	1,980:—
Dyrtidstillslägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	4,509:—	—	4,509:—
						Kronor 24,959:—		
1) Hyresersättning Kr. 1,000:— samt ersättning för lyse Kr. 100:—.								
2) Dyrtidstillslägg räknas endast å lönen Kr. 3,500:—.								
3) Resterande lön påføres driftskostnader.								
5) Dyrtidstillslägg utgår på en avlöning av Kr. 2,240:— som påføres resp. konto.								
6) Utan dyrtidstillslägg.								
7) Hyresersättning.								
8) Renhållningsersättning.								

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1934
		Ålderstillägg	Belopp					
11 A. Allmän hälso- och sjukvård.								
Sekreterare (Julin)	—	—	—	500:—	—	1) 500:—	—	500:—
1:ste Stadsläkare (Severin)	5,000:—	2	1,000:— ²⁾	—	—	6,000:—	—	6,000:—
2:dre d:o (Högström)	2,500:—	1	500:—	—	—	3,000:—	—	3,000:—
Stadsveterinär (Berg)	1,500:—	—	—	—	—	1,500:—	—	1,500:—
Tillsyningsman (Flodin)	2,100:—	3	630:— ³⁻⁴⁾	—	5-6)	2,730:—	1	2,730:—
d:o (Berg)	2,100:—	2 1/4	472:50 ³⁻⁴⁾	—	5-6)	2,572:50	1	2,572:50
Stadsjukskötterska (Milde)	1,500:—	3	300:—	—	7)	1,800:—	1	1,800:—
d:o (Simberg)	1,500:—	2	200:—	—	7)	1,700:—	1	1,700:—
Distriktsbarnmorska (Viktorin)	—	—	—	750:— ⁸⁾	—	750:—	—	750:—
d:o (Vakant)	—	—	—	750:— ⁸⁾	—	750:—	—	750:—
Avlöningsbidrag till distriktsbarnmorskan i Grava distrikt	—	—	—	160:—	—	160:—	—	160:—
Avlöningsbidrag till distriktsbarnmorskan i Spanga distrikt	—	—	—	100:—	—	100:—	—	100:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	6,204:—	—	6,204:—
								Kronor 27,766:50
1) 1/2 dyrtidstillägg.								
2) Kr. 600:— jämte dyrtidstillägg såsom dispensärläkare.								
3) » 300:— d:o för bostadstillsyn.								
4) » 450:— d:o » yrkesinspektion.								
5) » 200:— d:o » i beklädnadsersättning.								
6) » 50:— för velocipedsiltningersättning.								
7) » 600:— hyresersättning.								
8) » 750:— d:o								
13 A. Vattenledningsverk.								
Andel i löner:								
Byggnadschef (Hjörkman)	1,800:—	—	—	—	—	1,800:—	—	1,800:—
Byggnadschefsassistent (Forsgren)	1,800:—	—	—	—	—	1,800:—	—	1,800:—
Bokhållare (Elliotson)	1,430:—	—	—	—	—	1,430:—	—	1,430:—
Rörnättsförfman (Gustafsson)	1,800:—	3	540:—	—	1)	2,340:—	—	2,340:—
Bitr. Rörnättsförfman (Olsson)	1,000:—	—	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	2,126:—	—	2,126:—
								Kronor 10,496:—

1) Velocipedsiltningersättning Kr. 50:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1934
		Antal	Belopp					
13 B. Avloppsverk.								
Andel i löner:								
Byggnadschef (Björkman)	700:—	—	—	—	—	700:—	—	700:—
Rörnättsförförman (Gustafsson)	900:—	3	270:—	—	—	1,170:—	—	1,170:—
Bitr. Rörnättsförförman (Olsson)	1,300:—	—	—	—	1)	1,300:—	—	1,300:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	801:—	—	801:—
1) Velocipedslitningsersättning Kr. 50:—								
13 E. Varmbadhus.								
1:ste Badmästare (Hellqvist)	1,500:—	3	450:—	—	1)	1,950:—	1	1,950:—
2:dre do (Andersson)	1,500:—	3	450:—	—	1)	1,950:—	1	1,950:—
Maskinist (Carlsson)	1,500:—	3	450:—	—	—	1,500:—	1	1,500:—
Eldare (Olsson)	1,500:—	—	—	—	—	780:—	1	780:—
Baderska (Pettersson)	600:—	3	180:—	—	—	780:—	1	780:—
do (Karlisson)	600:—	3	180:—	—	—	660:—	1	660:—
do (Johansson)	480:—	3	180:—	—	—	660:—	1	660:—
do (Graham)	480:—	3	180:—	—	—	660:—	1	660:—
Tvätterka (Carlsson)	900:—	1	60:—	—	—	960:—	1	960:—
do (Karlisson)	900:—	2	180:—	—	—	1,080:—	1	1,080:—
Kassörska (Övergaard)	1,700:—	—	—	—	—	1,700:—	1	1,700:—
Bitr. Kassörska (Rhodin)	600:—	—	—	800:—	—	600:—	1	600:—
Föreståndare (Forsell)	—	—	—	—	—	800:—	1	800:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	3,672:—	—	3,672:—
1) Fri bostad, värme och belysning.								
14 A. Saluhall.								
Hallmästare (Olsson)	2,200:—	3	660:—	—	1)	2,860:—	1	2,860:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	792:—	—	792:—
1) 10 % å inlevererade vävgifter.								
14 C. Köttbesiktningbyrå.								
Besiktningveterinär (Berg)	4,500:—	2	1,000:—	—	—	5,500:—	1	5,500:—
Mikroskopist och kassörska (Lindh)	1,200:—	3	270:—	—	—	1,470:—	1	1,470:—
Hallmästare (Lundqvist)	2,200:—	3	495:—	—	1)2)3)	2,695:—	1	2,695:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	2,847:—	—	2,847:—
1) Hyresersättning Kr. 400:— utan dyrtidstillägg.								
2) 10 % å inlevererade vävgifter.								
3) Velocipedslitningsersättning Kr. 50:—								

Tjänst	Lön	Intjänta		Provisoriskt löne-tillägg	Arvode	Ersättning för bostad och bränsle	Summa avlöningar	Antal tjänster	Anslag år 1934
		Ålderstillägg	Belopp						
15 A. Folkskola och fortsättnings-skola.									
I. Administration:									
Folkskoleinspektören	7,000:—	2	1,000:—	288:—	—	—	8,288:—	1	8,288:—
Kassaförvaltaren	—	—	—	—	1,500:—	—	1,500:—	—	1,500:—
Skrivträdare å folklexpeditionen ..	—	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	—	1,000:—
Vaktmästare i 4:de lönegraden	1,500:—	3	450:—	—	—	—	1,950:—	3	5,850:—
d:o (kvinnlig) i 4:de lönegr.	900:—	3	450:—	—	—	—	1,350:—	1	1,350:—
Dyrktidstillägg.....	—	—	—	—	—	—	—	—	4,656:—
									22,644:—
II. Undervisning i folkskola:									
Folkskollärare i 4:de lönegraden	2,100:—	3	1,200:—	288:—	—	1,200:—	4,788:—	7	33,516:—
d:o i 4:de »	2,100:—	3	1,200:—	288:—	—	1,180:—	4,768:—	1	4,768:—
d:o i 3:dje »	2,100:—	2	800:—	288:—	—	1,200:—	4,388:—	2	8,776:—
d:o i 3:dje »	2,100:—	2	800:—	288:—	—	1,100:—	4,288:—	1	4,288:—
d:o i 3:dje »	2,100:—	2	800:—	288:—	—	—	3,188:—	2	6,376:—
d:o i 2:dra »	2,100:—	1	400:—	288:—	—	1,200:—	3,988:—	4	15,952:—
d:o i 1:sta »	2,100:—	1	400:—	288:—	—	50:—	2,838:—	1	2,838:—
e. o. d:o	1,700:—	—	—	288:—	—	1,200:—	3,588:—	3	10,764:—
vik. d:o	1,700:—	—	—	204:—	—	715:—	2,619:—	5	13,095:—
e. o. d:o	1,700:—	—	—	204:—	—	715:—	2,619:—	2	5,238:—
Folkskollärarinna i 4:de lönegraden...	1,900:—	3	900:—	240:—	—	465:—	2,369:—	1	2,369:—
d:o i 4:de »	1,900:—	3	900:—	240:—	—	905:—	3,945:—	7	27,915:—
d:o i 3:dje »	1,900:—	2	600:—	240:—	—	905:—	3,645:—	1	3,645:—
d:o i 3:dje »	1,900:—	2	600:—	240:—	—	715:—	3,455:—	3	10,335:—
d:o i 2:dra »	1,900:—	1	300:—	240:—	—	905:—	3,345:—	3	10,035:—
d:o i 1:sta »	1,900:—	—	—	240:—	—	905:—	3,045:—	2	6,090:—
e. o. d:o	1,500:—	—	—	180:—	—	615:—	2,295:—	2	4,590:—
vik. d:o	1,500:—	—	—	180:—	—	465:—	2,295:—	1	2,295:—
e. o. d:o	1,500:—	—	—	180:—	—	465:—	2,145:—	1	2,145:—
Småskollärarinna i 4:de lönegraden...	1,200:—	3	600:—	168:—	—	615:—	2,583:—	17	43,911:—
d:o i 4:de »	1,200:—	3	600:—	168:—	—	465:—	2,433:—	2	4,866:—
d:o i 4:de »	1,200:—	3	600:—	168:—	—	100:—	2,068:—	1	2,068:—
d:o i 4:de »	1,200:—	3	600:—	168:—	—	—	1,968:—	1	1,968:—
d:o i 4:de »	1,400:—	3	600:—	168:—	—	150:—	2,318:—	1	2,318:—
d:o i 3:dje »	1,200:—	2	400:—	168:—	—	615:—	2,383:—	1	2,383:—

Tjänst	Lön	Tillfallig löneför- bättring	Injänta ålderstillägg		Löne- tillägg	Ar- voden	Div. för- månar	Summa avlön- ing	An- tal tjän- ster	Anslag år 1934
			Antal	Belopp						
15 C. Elementarläroverk för flickor.										
I. Administration:										
Ombudsman (Pettersson)	—	—	—	—	—	500:—	—	500:—	1	500:—
Revisor (Samuelson)	—	—	—	—	—	200:—	—	200:—	1	200:—
Skrivbiträde (Strand)	—	—	—	—	—	300:—	—	300:—	1	300:—
Vaktmästare (Fredriksson)	1,500:—	—	3	450:—	—	—	1)	1,950:—	1	1,950:—
Dyrktidstillägg	—	—	—	—	—	—	—	550:—	—	550:—
II. Undervisning:										
Studierektor (Lundholm)	2,000:—	1,500:—	—	1	300:—	255:—	—	4,055:—	1	500:—
Föreståndarinnan (Ahrenlöf)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,055:—
Ämneslärarinnor, högre kompetens: (Geijer, Wegner, Wahlund, Lindqvist Sandström, Heimdahl, Börjeson, La- gerlöf, Frykberg, Törneblad)	1,400:—	1,500:—	2	600:—	—	265:—	—	3,765:—	10	37,650:—
(Larsson)	1,400:—	1,500:—	1	300:—	—	265:—	—	3,465:—	1	3,465:—
(Envall, Ståhl)	1,400:—	1,500:—	—	—	—	255:—	—	3,155:—	2	6,310:—
(under höstterminen)	625:—	670:—	—	—	—	115:—	—	1,410:—	1	1,410:—
Ämneslärarinnor, lägre kompetens: (Tengberg)	1,200:—	1,200:—	3	800:—	—	640:—	—	3,840:—	1	3,840:—
(Salenius)	1,200:—	1,200:—	—	—	—	500:—	—	2,900:—	1	2,900:—
Teckningslärarinnan (Fogelqvist)	1,735:—	1,155:—	2	575:—	—	240:—	—	3,705:—	1	3,705:—
Gymnastiklärarinnan (Wendt)	960:—	640:—	2	320:—	—	155:—	—	2,075:—	1	2,075:—
extra do (Landergren)	1,380:—	920:—	2	460:—	—	291:—	—	2,991:—	1	2,991:—
Sånglärarinnan (Undén-Lundgren)	1,060:—	500:—	2	250:—	—	785:—	—	2,595:—	1	2,595:—
extra Sånglärare (Bengtsson)	370:—	140:—	—	—	—	290:—	—	800:—	1	800:—
Skolkökslärarinnan (Johansson)	1,580:—	1,320:—	2	500:—	—	305:—	—	3,705:—	1	3,705:—
Handarbetslärarinnan (Forsgren)	1,300:—	1,040:—	2	520:—	—	204:—	—	3,064:—	1	3,064:—
extra do (Wählén)	1,100:—	880:—	1	230:—	—	180:—	—	2,380:—	1	2,380:—
Timlärarinnor, förslagsvis	645:—	865:—	—	—	—	75:—	—	1,510:—	—	1,510:—
Vikarier, förslagsvis	—	470:—	—	—	—	—	—	545:—	—	545:—
Statligt dyrtidstillägg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18,700:—
Kommunalt do	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,000:—
III. Socialpedagogiska anordningar:										
Skolläkare (Severin)	—	—	—	—	—	—	—	800:—	1	800:—
IV. Lokaler, skolmöbler och dylikt:										
Städerska (Kristoffersson)	1,100:—	—	—	—	—	—	—	1,100:—	1	1,100:—
do (Olsson)	1,045:—	—	—	—	—	—	—	1,045:—	1	1,045:—
do (Axelsson)	880:—	—	—	—	—	—	—	880:—	1	880:—

Kronor 111,625:—

1) Ersättning för lyse Kr. 70:— jämte fri bostad med värme.

2) Hyresersättning samt ersättning för värme och lyse med tillsammans Kronor 2,028:—.

Tjänst	Lön	Intjänta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1934
		Ålderstillägg	Belopp					
15 H. Skolor för yrkesundervisning.								
I. Administration:								
Rektor (Bystedt)	630:—			1,500:—		1,500:—	1	1,500:—
Vaktmästare (Hj. Johansson).....						630:—	1	630:—
II. Undervisning:								
Kurser för handel:								
656 tim. å 4:50				2,952:—		2,952:—		
234 » » 5:—				1,170:—		1,170:—		
34 » » 5:40				183:60		183:60		4,305:60
Kurser för metallarbetare:								
340 tim. å 5:—				1,170:—		1,170:—		
17 » » 5:40				91:80		91:80		1,355:30
17 » » 5:50				93:50		93:50		
Kurser för snickare:								
68 tim. å 5:—				340:—		340:—		
170 » » 4:50				765:—		765:—		1,105:—
Kurser för målare:								
68 tim. å 5:—				340:—		340:—		
136 » » 4:25				578:—		578:—		918:—
Kurser i husligt arbete:								
920 tim. å 3:60				3,312:—		3,312:—		
34 » » 4:50				153:—		153:—		
34 » » 6:30				214:20		214:20		3,679:20
Kurser i maskinskrivning:								
265 tim. å 2:75				728:75		728:75		728:75
Särskilda kurser för äldre arbetare:								
I hantverk och industri								
60 tim. å 5:—				300:—		300:—		
I husligt arbete:								
50 tim. å 3:60				180:—		180:—		480:—
								Kronor 14,701:85

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöningar	Antal tjänster	Anslag år 1934
		Ålderstillägg	Belopp					
16 C. Nykterhetsnämnd.								
Sekreterare (Berg)	—	—	—	300:—	—	300:—	—	300:—
Ombudsman (Hult)	—	—	—	1,200:—	—	1,200:—	—	1,200:—
							Kronor	1,500:—
16 D. Arbetslöshetskommitté.								
Ordförande (Kastengren).....	—	—	—	600:—	—	600:—	—	600:—
Sekreterare.....	—	—	—	300:—	—	300:—	—	300:—
Föreståndare	—	—	—	600:—	—	600:—	—	600:—
							Kronor	1,500:—
17 A. Allmänna Pensionsförsäkringen.								
Ordförande i 1:sta pens.-distr.	—	—	—	450:—	—	450:—	—	450:—
d:o 2:dra d:o	—	—	—	600:—	—	600:—	—	600:—
d:o 3:dje d:o	—	—	—	750:—	—	750:—	—	750:—
d:o 4:de d:o	—	—	—	600:—	—	600:—	—	600:—
							Kronor	2,400:—
19 A. Gasverk.								
I. Förvaltning:								
Föreståndare (Björkman)	3,000:—	—	—	—	1)	3,000:—	—	—
Sekreterare (Jacobson)	—	—	—	212:50	—	212:50	—	—
1:e Bokhållare (Edström)	900:—	3	270:—	—	—	1,170:—	—	—
Kontorsbiträde (Troselius)	525:—	2	105:—	—	—	630:—	—	—
d:o (Vakant).....	525:—	—	—	—	—	525:—	—	—
Dyrktidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	1,005:—	—	6,542:50
II. Tillverkning:								
Gasmästare (Lindh)	2,500:—	3	750:—	—	1-2-3) 600:—	3,850:—	—	—
Dyrktidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	850:—	—	4,700:—
III. Distribution:								
Verkmästare (Larsson)	2,500:—	3	750:—	—	2)	3,250:—	—	—
Dyrktidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	850:—	—	4,100:—
							Kronor	15,342:50

1) Frå värme, kokgas och lyse.

2) Velocipedslitningsersättning.

3) Kr. 600:— utgör hyresersättning.

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1934
		Antal	Belopp					
19 B. Elektricitetsverk.								
I. Förvaltning:								
Föreståndare (Tahlén)	7,500:—	2	1,000:—	—	1)	8,500:—	—	—
Sekreterare (Jacobson)	—	—	—	637: 50	—	637: 50	—	—
1:e Bokhallare (Edström)	2,700:—	3	810:—	—	—	3,510:—	—	—
Kontorsbiträde (Troselius)	1,575:—	2	315:—	—	—	1,890:—	—	—
do (Vakant)	1,575:—	—	—	—	—	1,575:—	—	—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	3,372:—	—	19,484: 50
III. Distribution:								
Distributionsingenjör (Stenborg)	4,000:—	2	800:—	—	—	4,800:—	—	—
Verkmästare (Andersson)	2,700:—	3	810:—	—	2)	3,510:—	—	—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	2,268:—	—	10,578:—
							Kronor	30,062: 50

1) Fri belysning och ersättning för värme Kr. 300:—.

2) Velocipedsiftningsersättning.

Pensionsstat för år 1934.

Namn	Årlig pension	Härv:		Dyrtdistillagg	Summa Kronor
		av uttaxeringsmedel	från pensionsfonden		
1 A. Magistrat och rådhusrätt.					
f. Borgmästare K. J. Lindholm	6,000:—	3,000:—	3,000:—	1,344:—	7,344:—
f. Rådman Lidbergs änka	2,000:—	—	2,000:—	552:—	2,552:—
f. Rådman R. Rhodin	6,000:—	4,000:—	2,000:—	1,344:—	7,344:—
1 B 1. Pollsväsen och fångvärd.					
f. Poliskonstapel Hedmans änka	630:—	630:—	—	272:—	902:—
f. d:o J. O. Nordström	1,536:—	1,536:—	—	504:—	2,040:—
f. d:o E. Thörnqvist	390:—	390:—	—	172:—	562:—
f. Överkonstapel C. W. Widner	2,400:—	2,400:—	—	672:—	3,072:—
f. Rådhusvaktmästare L. G. Fridén	2,425:20	—	2,425:20	676:—	3,101:20
f. Poliskonstapel Augustssons änka	748:80	—	748:80	308:—	1,056:80
f. d:o A. Y. Nilsson	2,246:40	—	2,246:40	676:—	2,922:40
f. Överkonstapel Lundqvists änka	915:—	—	915:—	356:—	1,271:—
f. d:o Aug. Stålfors	2,745:—	—	2,745:—	816:—	3,561:—
f. d:o G. A. Möller	2,745:—	—	2,745:—	768:—	3,513:—
f. Poliskonstapel J. R. Söderlund	2,170:20	—	2,170:20	604:—	2,774:20
f. d:o G. Andersson	2,331:—	—	2,331:—	648:—	2,979:—
f. d:o Rasks änka	1,205:70	—	1,205:70	520:—	1,725:70
2. Mantalsskrivnings- och beskattningssväsen.					
f. Kronokassör A. Nymansson	3,000:—	3,000:—	—	840:—	3,840:—
f. Stadsfogde Lindhs änka	1,084:80	1,084:80	—	400:—	1,484:80
3 C. Drätselkammare.					
f. Stadskamrer Enanders änka	1,000:—	1,000:—	—	372:—	1,372:—
5. Fastighetsförvaltning.					
f. Stadsförman Nilssons änka	848:40	—	848:40	336:—	1,184:40
f. Snickare Johan Karlsson	409:80	—	409:80	180:—	589:80
f. Korkarl Anders Jansson	1,020:60	—	1,020:60	384:—	1,404:60
6 A. Brandväsen.					
f. Brandman Edvard Bjurström	1,578:60	—	1,578:60	504:—	2,082:60
f. Skorstensfejaremästare F. Wolgasts änka	*) 600:—	600:—	—	—	600:—

*) Av stadsfullmäktige den 19 maj 1932, § 85, beviljat understöd att utgå under tiden 1 april 1931 t. o. m. 31 dec. 1934.

Namn	Årlig pension	Härv:		Dyrtids- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
7 A. Gatu- och parkförvaltning.					
f. Stadsarbetare A. G. Andersson	400:—	400:—	—	168:—	568:—
f. do G. Nilssons änka	200:—	200:—	—	84:—	284:—
f. do L. J. Persson	873:—	873:—	—	336:—	1,209:—
f. do L. A. Öhlin	698:40	698:40	—	292:—	990:40
f. do P. G. Perssons änka	184:—	184:—	—	80:—	264:—
f. do Alfr. Anderssons änka	260:80	—	260:80	112:—	372:80
f. do B. J. Hultström	612:60	—	612:60	272:—	884:60
f. do J. F. Pettersson	627:72	—	627:72	272:—	899:72
f. Stensättare K. I. Pettersson	918:60	—	918:60	356:—	1,274:60
f. do Eman. Anderssons änka	340:20	—	340:20	148:—	488:20
f. Stadsarbetare A. Hultströms änka	—	—	2,194:80	288:—	288:—
f. Stadsförman C. W. Norberg	2,194:80	—	646:20	632:—	2,826:80
f. Stadsarbetare S. A. Jonsson	646:20	—	—	280:—	926:20
7 B. Centralförråd.					
f. Förrädsvakt Karl Persson	526:80	—	526:80	232:—	758:80
8 A. Hamn.					
f. Hamnkaptén Svenssons änka	300:—	300:—	—	132:—	432:—
f. Hamnförman Swanströms änka	646:60	—	646:60	280:—	926:60
f. Hamnkamrer Olssons änka	1,105:—	—	1,105:—	420:—	1,525:—
f. Hamnarbetare Erik Olsson	986:40	—	986:40	376:—	1,362:40
11 A. Allmän hälso- och sjukvård.					
f. Stadsläkare Söderbaums änka	1,200:—	1,200:—	—	460:—	1,660:—
f. Stadsjuksköterska E. Andersson	300:—	300:—	—	132:—	432:—
f. do G. Flach	500:—	500:—	—	216:—	716:—
f. Stadsbarnmorska V. Adamsson	750:—	750:—	—	300:—	1,050:—
f. Tillsyningsman O. Sandberg	1,083:—	1,083:—	—	400:—	1,483:—
f. Barnmorskan Lovisa Eriksson	104:70	104:70	—	—	104:70
13 A. Vattenverk.					
f. Vattenledningsförman Gustafssons änka	405:—	405:—	—	180:—	585:—
f. Vattenledningsarbetare G. Nilsson	600:—	600:—	—	268:—	868:—
f. do A. V. Vermelin	884:40	—	884:40	348:—	1,232:40
f. do K. Törnqvist	408:—	—	408:—	180:—	588:—
13 E. Varmbadhus.					
f. Maskinist Schröders änka	525:80	525:80	—	232:—	757:80
f. Kassöriska Amelie Vendel	880:—	880:—	—	344:—	1,224:—

Namn	Årlig pension	Häraf:		Dyrtids- tillägg	Summa Kronor
		av uttæ- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
15 A. Folkskola och fortsättningsskola.					
f. Folkskollärare K. J. Lindgren	834:—	834:—	—	204:—	1,038:—
f. Lärarinna Augusta Lundgren	635:—	635:—	—	156:—	791:—
f. Översåglare N. Fr. Lindh.	1,434:—	1,434:—	—	360:—	1,794:—
f. Lärarinna Matilda Olsson	710:—	710:—	—	180:—	890:—
f. d:o Maria Johansson	531:—	531:—	—	132:—	663:—
f. Folkskollärare A. G. Lingren	793:95	793:95	—	204:—	997:95
f. Lärarinna Vendla Borgman	686:28	686:28	—	—	686:28
f. d:o Albertina Olsson	476:10	476:10	—	120:—	596:10
f. Folkskollärare S. Th. Gren	741:31	741:31	—	180:—	921:31
f. Lärarinna Helena Hamnqvist	240:—	240:—	—	60:—	300:—
f. d:o Ida Bore	727:20	—	727:20	180:—	907:20
f. d:o Hedvig Tubbin	654:60	—	654:60	168:—	822:60
f. d:o Hilma Hallgren	507:60	—	507:60	120:—	627:60
f. d:o Helena Setterblad	678:60	—	678:60	168:—	846:60
f. d:o Therése Lindberg	606:—	—	606:—	156:—	762:—
f. d:o Hilma Eklund	507:60	—	507:60	120:—	627:60
f. Folkskollärare Ernst Strandman	712:80	—	712:80	180:—	892:80
f. d:o J. Stenbäck	549:—	—	549:—	132:—	681:—
f. Lärarinna Elin Danielsson	507:60	—	507:60	120:—	627:60
f. d:o Gerda Pettersson	423:—	—	423:—	108:—	531:—
f. d:o Augusta Dahlmé	633:—	—	633:—	789:—	1,422:—
f. d:o Bettan Persson	1,209:—	—	1,209:—	312:—	1,521:—
f. d:o Anna Ljungkvist	626:40	—	626:40	156:—	782:40
f. d:o Helena Strandman	325:80	—	325:80	84:—	409:80
f. Ståderska Augusta Persson	396:—	396:—	—	—	396:—
f. d:o Anna Johnson	412:—	412:—	—	—	412:—
f. d:o Augusta Wik	214:50	214:50	—	—	214:50
15 C. Elementarläroverk för flickor.					
f. Lärarinna Hildur Tengberg	500:—	500:—	—	220:—	720:—
f. d:o Hildur Rehnberg	930:—	930:—	—	360:—	1,290:—
f. d:o Matha Rosendahl	1,233:—	1,233:—	—	444:—	1,677:—
f. d:o Ebba von Wachenfelt	598:52	598:52	—	264:—	862:52
f. d:o Berta Wigelius	202:20	202:20	—	88:—	290:20
f. d:o Maria Thorsell	399:33	399:33	—	176:—	575:33
f. Föreståndarinnan Anna Danielsson	685:20	685:20	—	292:—	977:20

Namn	Årlig pension	Härv:		Dyrtdids-tillägg	Summa Kronor
		av uttaxeringsmedel	från pensionsfonden		
15 H. Skolor för yrkesundervisning.					
f. Teckn.-lärare Cæsars änka.....	500:—	500:—	—	220:—	720:—
16 A. Fattigvård.					
f. Tillsyningsman A. Johnssons änka *	121:20	121:20	—	252:—	373:20
f. Vaktmästare A. Wessman	1,727:40	1,727:40	—	504:—	2,231:40
f. Rättare Lars D. Bomb	1,056:20	1,056:20	—	396:—	1,452:20
f. Sjuksköterska M. Larsson	300:—	300:—	—	132:—	432:—
f. Tillsyningsman Lindhs änka.....	706:40	—	706:40	292:—	998:40
* Årlig pension..... 571:20 Avgär årlig ersättning från Riksförsäkringsanstalten ... 450:— Kronor 121:20					
19 A. Gasverk.					
f. Maskinist Karl Thomasson	850:20	—	850:20	336:—	1,186:20
f. Bokhållare Parks änka	284:55	—	284:55	119:—	403:55
f. Mätareövermontör Olssons änka	901:88	—	901:88	384:—	1,285:88
f. Retorteldare Karl O. Anderson	374:40	—	374:40	164:—	538:40
f. do V. E. Nilsson.....	918:60	—	918:60	356:—	1,274:60
f. Materialvakt K. A. Andersson	1,020:60	—	1,020:60	384:—	1,404:60
f. Kamrer Thure Byttner	524:10	—	524:10	146:—	670:10
f. Montör K. G. Kamph	935:40	—	935:40	356:—	1,291:40
f. Gasverkseldare G. A. Nyqvists änka	233:93	233:93	—	104:—	337:93
19 B. Elektricitetsverket.					
f. Bokhållare Parks änka	853:65	—	853:65	357:—	1,210:65
f. Maskinist Albin S. Nyhlén	1,423:20	—	1,423:20	496:—	1,919:20
f. Kamrer Thure Byttner	1,572:30	—	1,572:30	438:—	2,010:30
f. Growarbare Nils J. Bergman	526:80	—	526:80	232:—	758:80
f. Maskinist Karl A. Rosén	1,822:20	—	1,822:20	508:—	2,330:20
f. do Alfr. Sund	968:40	—	968:40	368:—	1,336:40
f. do Karl J. L. Wallenius	914:40	—	914:40	254:—	1,168:40
f. Eldare Adolf Andersson.....	548:45	—	548:45	210:—	758:45
Kronor	105,596:77	42,550:02	63,046:75	33,844:—	139,440:77

Specifikation å amortering och ränta under år 1934.

Motsvarande belopp i staten för år 1933		Slut- be- teln. år	Ursprungligt lånebelopp	Skuld 1/1 1934	Annuitet år 1934	
Amortering	Ränta				Amortering	Ränta
75,000:—	68,106:16	1907 års lån	2,650,000:—	1,472,000:—	78,000:—	64,663:11
Obligationslån:						
Amorteringsslån:						
39,757:68	20,523:47	1902 års lån hos Nobelstiftelsen	1,150,000:—	443,147:58	41,447:38	18,833:77
1,764:53	3,865:14	» Kungl. Pensionsstyrelsen	100,000:—	79,606:76	1,848:35	3,781:32
7,804:85	21,334:23	» Karlstads Sparbank	500,000:—	418,879:66	8,195:10	20,943:98
1,968:64	5,868:59	» Kungl. Pensionsstyrelsen	130,000:—	109,814:01	2,071:99	5,765:24
4,404:88	14,291:22	» Riksförsäkringsanstalten	300,000:—	255,435:50	4,647:15	14,048:95
3,991:24	15,251:60	» Kungl. Postsparbanken	300,000:—	261,336:98	5,114:58	11,703:26
2,250:52	3,298:76	» Statskontoret för subventions- byggare (lån 73)	125,000:—	80,218:58	2,340:54	3,208:74
9,825:14	11,342:39	» Riksförsäkringsanstalten	291,000:—	206,220:44	10,340:96	10,826:57
20,330:20	14,398:72	» do	415,000:—	241,428:36	21,448:36	13,278:56
131:29	523:07	» ur C. A. Fallgrens stipendiefond	10,500:—	9,379:10	138:51	515:85
2,324:74	3,636:86	» Kungl. Postsparbanken	472,000:—	374,053:80	11,946:96	19,637:82
11,351:03	20,233:75	» Kungl. Statskontoret (lån 188)	100,000:—	88,596:68	2,417:73	3,543:87
16,507:03	10,125:69	» Kungl. Generalpoststyrelsen	324,500:—	190,193:69	17,315:88	9,316:84
5,624:32	9,375:68	» Kungl. Statskontoret (lån 281)	250,000:—	228,767:68	5,849:29	9,150:71
4,326:40	7,673:60	» do (lån 349)	200,000:—	187,513:60	4,499:46	7,500:54
8,042:79	6,199:81	» Stådnas Allm. Brandstodsbol.	180,000:—	119,975:01	8,444:93	5,787:62
97,000:—	10,500:—	» Göteborgs sparbank	820,000:—	103,000:—	103,000:—	5,407:50
439:42	984:39	» Kungl. Statskontoret (lån 463)	27,050:—	19,247:19	462:65	962:30
11,089:13	16,253:25	» do (lån 543)	22,950:—	20,607:25	461:33	1,030:42
10,208:86	5,044:48	» Riksförsäkringsanstalten	382,000:—	307,245:01	11,667:57	15,674:81
4,148:48	2,287:18	» do	157,000:—	88,395:53	10,751:87	4,501:47
299:70	293:69	» Karlstads Sparbank	66,800:—	41,595:12	4,355:90	2,079:76
500:—	25:—	» Värmlands läns landsting	7,395:—	5,574:12	314:68	278:71
500:—	50:—	» do	2,500:—	—	—	—
44,632:55	73,760:68	» Statens Järnvägars Ånke- och Pupillkassa	2,500:—	500:—	500:—	25:—
8,089:86	12,227:84	» Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	1,718,000:—	1,514,364:61	46,774:91	71,566:90
5,315:89	8,437:19	» Riksförsäkringsanstalten	300,000:—	259,732:24	8,466:27	11,851:43
12,600:—	24,744:70	» Göteborgs Sparbank	200,000:—	173,622:63	5,571:39	8,181:69
13,379:37	8,266:79	» Kungl. Generalpoststyrelsen	648,500:—	497,600:—	13,200:—	24,133:60
		» do	225,000:—	163,963:92	14,022:44	7,623:72

Motsvarande belopp i staten för år 1933		Slut- be- teln. år	Ursprungligt länbelopp	Skuld 1/1 1934	Annuitet år 1934	
Amortering	Ränta				Amortering	Ränta
19,358: 85	20,247: 43	1928	500,000:—	411,685: 82	20,289: 31	19,316: 97
19,429: 68	22,341: 21	1928	525,000:—	436,513: 28	20,381: 74	21,369: 15
600:—	90:—	1928	3,000:—	1,200:—	600:—	60:—
600:—	120:—	1929	3,000:—	1,800:—	600:—	90:—
44,156: 42	44,074: 82	1929	1,078,000:—	894,644: 01	46,278: 76	41,952: 48
700:—	175:—	1930	3,500:—	2,800:—	700:—	140:—
—	150:—	1931	3,000:—	3,000:—	600:—	150:—
19,920: 01	50,102: 89	1931	1,137,375:—	1,098,402: 01	20,826: 50	49,196: 40
9,200: 48	16,689: 17	1931	381,945:—	363,944: 59	9,619: 11	16,270: 49
4,681: 30	2,580: 93	1931	58,077:—	46,937: 32	4,915: 36	2,346: 87
—	150:—	1932	3,000:—	3,000:—	—	150:—
—	—	1933	6,000:—	6,000:—	—	300:—
—	—	1933	755,900:—	755,900:—	17,907: 52	30,991: 90
Övertagna lån:						
63,998: 43	42,165: 13	1923	1,332,500:—	795,106: 25	67,238: 35	35,032: 69
7,899: 53	7,609: 21	1928	200,000:—	157,518: 16	8,262: 90	7,245: 84
112: 87	5:—	1933	3,000:—	—	—	—
316: 01	2,386: 99	1961	53,000:—	51,550: 27	265:—	2,438:—
<i>Karlstads socken: (i samband m. inkorporeringen)</i>						
—	—	1915	20,000:—	15,342: 38	398: 44	767: 12
—	—	1916	26,000:—	20,438: 12	493: 33	1,021: 91
—	—	1921	30,000:—	23,724: 21	864: 51	1,067: 59
—	—	1923	55,000:—	43,297: 69	1,445: 32	2,039: 68
—	—	1927	1,500:—	300:—	300:—	15:—
—	—	1928	2,000:—	800:—	400:—	40:—
—	—	1929	2,000:—	1,200:—	400:—	60:—
—	—	1931	1,500:—	1,500:—	300:—	75:—
—	—	1932	1,250:—	1,250:—	—	62: 50
—	—	1933	2,100:—	2,100:—	—	105:—
<i>Grava kommun: (i samband m. inkorporeringen)</i>						
—	—	1922	60,000:—	34,905: 30	3,100: 97	1,919: 79
Tillfälliga lån:						
—	2,000:—	—	—	—	—	2,000:—
—	1,000:—	—	—	—	—	1,000:—
18,323,342:—						
13,136,874: 46 671,803: 30 613,068: 44						

Karlstads kyrkliga kommuns
utgifts- och inkomststat
för år 1934.

Utdrag av protokoll, fört vid kyrkostämman den 30 oktober 1933 med Karlstads stadsförsamling och de områden av Karlstads och Grava socknar, som den 1 januari 1934 komma att med stadsförsamlingen införlivas.

§ 5.

Stämman beslöt antaga följande av kyrkorådet framlagda och förordade förslag till utgifts- och inkomststat för prästlönekassan för år 1934.

Utgifter.

Domprosten: lön	10,000:—	
tilläggslönn	2,100:—	
lönetillägg	150:—	
reseanslag	400:—	12,650:—
1:e komministern: lön.....	5,000:—	
tilläggslönn.....	2,100:—	
lönetillägg.....	75:—	
reseanslag.....	300:—	7,475:—
2:e komministern: lön.....	5,000:—	
tilläggslönn.....	2,100:—	
lönetillägg.....	75:—	
reseanslag.....	300:—	7,475:—
3:e komministern: lön.....	5,000:—	
tilläggslönn.....	2,100:—	
lönetillägg.....	75:—	
reseanslag.....	300:—	7,475:—
Summa prästlön		35,075:—
Allmän kyrkoavgift för tiden $\frac{1}{1}$ — $\frac{30}{4}$ 1934	10,055:—	
» » » ecklesiastikåret 1934—35.....	34,900:—	44,955:—
	<u>Summa utgifter kronor</u>	<u>80,030:—</u>

Inkomster.

Arrendemedel	1,000:—	
Fondräntor	512:—	1,512:—
Belopp att uttaxera		78,518:—
	Summa inkomster kronor	80,030:—

Rätt utdraget, betygar:

C. V. BROMANDER.

Utdrag av protokoll, fört vid kyrkostämma den 30 oktober 1933 med Karlstads stadsförsamling och de områden av Karlstads och Grava socknar, som den 1 januari 1934 komma att med stadsförsamlingen införlivas.

§ 6.

Stämman beslöt, antaga följande av kyrkorådet framlagda och förordade förslag till utgifts- och inkomststat för kyrkogårdsnämnden för år 1934.

Utgifter.*Avlöningar:*

Kyrkokamreraren: lön.....	1,500:—	
ålderstillägg	500:—	
Trädgårdsmästaren: lön	3,000:—	
ålderstillägg	300:—	
Gravöppnaren: lön	600:—	
för inköp av bränsle	300:—	6,200:—

Gamla kyrkogården och domkyrkoplan:

Stängsel efter Rudsvägen	1,200:—
Uppvärmning och upplysning av Meta	200:—
Inköp av grus	270:—
Vattenförbrukning.....	75:—

Bortkörning av sopor och avfall	330: —	
Underhållsarbeten.....	2,500: —	
Renhållning från snö å domkyrkoplan	225: —	
Avgift för trädgårdsmästarens telefon	80: —	
Försäkringspremier	45: —	
Diverse utgifter.....	175: —	5,100: —

Norra kyrkogården:

Amortering och ränta å 45,000 kr. lånet	3,354: 72	
» » » » 89,000 » »	5,365: 49	
» » » » 150,000 » »	9,082: 94	
» » » » 140,000 » »	8,536: 02	
Inköp av matjord, grus och gödsel m. m.....	1,730: —	
Körning av sten, fyllnadsmassa och snöplog.....	550: —	
Iordningställande och dränering av kvart. III	730: —	
» » » » » XII B.....	660: —	
Pumpanordning	800: —	
Stängsel efter vägen.....	100: —	
Underhållsarbeten.....	4,000: —	
Elektrisk kraft, värme och ljus	300: —	
Telefonavgift	200: —	
Försäkringspremier	100: —	
Diverse utgifter.....	1,690: 83	37,200: —
		<u>48,500: —</u>
	Summa utgifter kronor	48,500: —

Inkomster.

Besparade medel för gamla kyrkogårdarna	1,200: —	
Inflytande medel för allmänna gravar samt för underhåll av enskilda gravar å norra kyrkogården ...	4,000: —	
Besparade medel för försålda gravplatser å norra kyrkogården	4,300: —	9,500: —
Att uttaxera		<u>39,000: —</u>
	Summa inkomster kronor	48,500: —

Rätt utdraget, betygar:

C. V. BROMANDER.

Utdrag av protokoll, fört vid kyrkostämman den 30 oktober 1933 med Karlstads stadsförsamling och de områden av Karlstads och Grava socknar, som den 1 januari 1934 komma att med stadsförsamlingen införlivas.

§ 7.

Stämman beslöt antaga följande av kyrkorådet framlagda och tillstyrkta förslag till utgifts- och inkomststat för Karlstads församling för år 1934.

Utgifter.*Avlöningar:*

3:dje komministern: hyresersättning	1,950: —	
Organisten: lön	3,000: —	
ålderstillägg	1,000: —	4,000: —
Klockaren: lön	2,700: —	
ålderstillägg	810: —	
hyresersättning.....	850: —	4,360: —
Domkyrkovaktmästaren: lön	2,600: —	
ålderstillägg	200: —	2,800: —
Kyrkokamreraren: lön	1,900: —	
ålderstillägg	500: —	2,400: —
Ring- och gårdskarlen: lön.....	1,800: —	
ålderstillägg	600: —	2,400: —
2 dörrvaktare: lön	800: —	
J. Gustavsson: kommunalt pensionstillägg	240: —	
Extra dörrvakter, förslagsvis	260: —	1,300: —
Siffergranskning och kassakontroll: arvoden	300: —	19,510: —

Pensioner:

Diakonissan Blenda Lithner	1,200: —
<i>Pensionsfonden</i>	3,000: —

Dyrtidstillägg:

Organisten	1,075: —
Klockaren	1,000: —

Domkyrkovaktmästaren	825:—	
Ring- och gårdskarlen.....	800:—	
Dörrvaktare	150:—	3,850:—
<i>Domkyrkosångkören</i>		2,800:—
<i>Domkyrkan:</i>		
Bänkhya	3,900:—	
Ränta å 21,000 kr. lånet för domkyrkans reparation	1,050:—	4,950:—
<i>Domkyrkans uppvärmning, upplysning och skurning:</i>		
Uppvärmning enligt uppgörelse med staden	4,000:—	
Upplysning.....	700:—	
Reparation av värme- och ljusledningar.....	200:—	
Skurning och rengöring	250:—	5,150:—
<i>Kyrkklockorna:</i>		
Elektrisk ström.....	80:—	
Underhåll	100:—	180:—
<i>Diakonissor och församlingssalarna:</i>		
Kostpengar åt 4 diakonissor å 100 kr. per månad åt vardera	4,800:—	
Diakonissanstalten	4,000:—	
Hyror	2,925:—	
Bränsle	900:—	
Lyse	350:—	
Gas för kokning	100:—	
Tvätt	200:—	
Städning av församlingssalarna	660:—	
Telefonavgifter	280:—	
Skatter, brandförsäkringar m. m.....	785:—	
Kyrklig religiös ungdomsvård	1,250:—	
Söndagsskolorna	450:—	
Spridning av religiösa skrifter	300:—	17,000:—
<i>Nya och gamla pastorexpeditionerna:</i>		
Ved och kol till pastorexpeditionen och gårdskarlen	700:—	

Elektriskt ljus och gas till dito	450:—	
Rengöringsmedel för golven	100:—	1,250:—
<i>Gården n:r 115 i kvarteret Mercurius:</i>		
Hyra för domprostens lägenhet.....	2,400:—	
» » pastorsexpeditionen.....	4,600:—	7,000:—
<i>Gården n:r 34 i kvarteret Väktaren:</i>		
Hyra för 2:dre komministerns lägenhet	1,833:—	
» » församlingssalen	1,833:—	
Reparationer i fastigheten	2,000:—	
Beräknad brist	2,430:—	8,096:—
<i>Vinkassan:</i>		
Kyrkvin och oblater		75:—
<i>Bokkassan:</i>		
Biblar och psalmböcker till konfirmanderna.....		1,800:—
<i>Kyrklig själavård</i>		300:—
<i>Karlstads församlings diverse utgifter:</i>		
Böcker, blanketter, inbindning av böcker, skrivmater- ialier, tryckningskostnader m. m.	1,500:—	
Annonser	800:—	
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen	1,200:—	
Biträden vid kyrkoskrivningen	150:—	
Orgelspelning vid barn gudstjänster	150:—	
Telefonavgifter	800:—	
Försäkringspremier	350:—	
Dekoration i kyrkan, vid jul, påsk, och pingst, m. fl. tillfällen	100:—	
2 pojkar för uppsättning av psalmnummer å läktarna	200:—	
Ersättning till Grava församling för minskade inkomster i följd av inkorporeringen av Färjestad o. Råtorp	6,000:—	
De blindas förenings bibliotek	50:—	
Diverse utgifter	2,539:—	13,839:—
		<hr/>
Summa utgifter kronor		90,000:—

Inkomster.

Ränta å fonden för domkyrkans uppvärmning.....	400:—		
Vinsåd	50:—		
Upplåtelse av kyrkan	400:—		
Ersättning för värme och ljus i kyrkan.....	150:—		
Begravningsringningar	1,000:—		
Ersättning från Hammarö församling för minskade inkomster i följd av inkorporeringen av Vidön	8,000:—		
Besparade medel å anslag för kyrkokamrerarens avlöning	1,400:—		
Domkyrkosångkören	400:—		
Dyrlidstillägg	600:—		
Domkyrkans uppvärmning m. m.	200:—		
Kyrkklockorna	500:—		
Pastorsexpeditionen	200:—		
Församlingsسالarna	700:—		
	<u>4,000:—</u>		
Avgår beräknad brist för pastoratets diverse utgifter.....	1,000:—	3,000:—	13,000:—
Allt uttaxera			<u>77,000:—</u>
			Summa inkomster kronor : 90,000:—

Rätt utdraget, betygar

C. V. BROMANDER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1933.

Den 21 December

N:o 15.

Drätselkammarens framställning i fråga om framdragande av avlopps- och vattenledningar för det s. k. Herrgårdsområdet mellan gamla kyrkogården och Södra Sundsta.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1933.

§ 707.

Från arbetslöshetskommittén, som under hand gjort ett flertal framställningar i ärendet, hade angående anordnande av ytterligare arbeten för arbetslöshetens bekämpande inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

»Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med Arbetslöshetskommittén i Karlstad den 4 december 1933.

§ 78.

Meddelade Herr Ordföranden, att enligt Arbetslöshetskommitténs rapport till Statens Arbetslöshetskommission för sistlidne november månad tillhoppa 310 arbetssökande, varav 163 familjeförsörjare, icke kunnat av Kommittén beredas hjälp i någon form, att emellertid av nämnda hjälpsökande 138 personer, varav 98 familjeförsörjare, erhållit fattigvårdsunderstöd, samt att någon större förändring av läget å arbetsmarknaden icke vore att förvänta inom den närmaste tiden.

Kommittén, som med hänsyn till av Herr Ordföranden sålunda upplysta förhållanden funne erforderligt, att ökade möjligheter bereddades kommittén att bringa de arbetslösa hjälp, beslöt, att ingå till Drätselkammaren med hemställan, att Drätselkammaren ville företaga utredning angående möjligheterna att anordna ytterligare statskommunala reservarbeten inom staden samt, därest i anledning härav förslag till sådana arbeten upprättades, hos Statens Arbetslöshetskommission göra framställning om högsta möjliga statsbidrag till utförande av berörda företag.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
BERTIL GEIJER.»

Redan tidigare hade kammaren fattat beslut att förslag till avlopps- och vattenledningar för det s. k. Herrgårdsområdet mellan gamla kyrkogården och Södra Sundsta skulle upprättas och hade från byggnadschefen inkommit av ritningar och arbetsbeskrivning åtföljd så lydande handling:

»Till Drätselkammaren.

Med anledning av att bebyggelsen väntas börja redan nästa år har Kammaren vid sitt sammanträde den 1 december beslutat, att definitivt förslag till avlopps- och vattenledningar för s. k. Herrgårdsområdet mellan gamla kyrkogården och södra Sundsta skall upprättas, baserat på att allt regnvatten och spillvatten från området skall avledas i gemensam ledning direkt till älven med mynning nedanför Sundstabron.

Med anledning härav får jag nu härmed överlämna ritning litt. B 164 samt specificerad kostnadsberäkning för arbetet, daterat 4 december 1933 och slutande å Kronor 24,000: — för de arbeten, som till en början skulle komma till utförande.

Huvudledningens utdragande genom strandområdet till älven bör ske innan detsamma med fyllnadsmassor från pågående älvrensningen blir å platsen för ledningen uppfyllt. Detta arbete, liksom ledningarnas nedläggning i stora tillfartsvägen till Sundstabron, bör ske i intimt samarbete med det statskommunala reservarbetet för älvrensningen och tillfartsvägen, samt utan dröjsmål, för undvikande av fördyring.

Med hänvisning till Arbetslöshetskommitténs framställning om ytterligare arbetens ordnande för arbetslöshetens avhjälpande får jag därför föreslå, att ansökan omedelbart göres hos Statens Arbetslöshetskommission om ovan nämnda ledningsarbetens utförande såsom statskommunalt reservarbete.

Antalet dagsverken, efter en medelinkomst av Kr. 6:50, beräknas bliva c:a 1,900. Med arbetareantal lika med 20 skulle alltså arbetet beräknas taga en tid av 95 arbetsdagar, eller i runt tal 4 månader.

Karlstad den 4 december 1933.

Karlstads stads byggnadskontor

ERIK BJÖRKMAN.»

På av byggnadschefen andragna skäl och särskilt med hänsyn till arbetslösheten inom staden fann kammaren, att ifrågavarande ledningsarbeten med det allra snaraste borde igångsättas och ansökan göras om arbetenas utförande såsom statskommunalt reservarbete med största möjliga statsbidrag att utföras i sammanhang med av byggnadschefen nämnda arbeten med tillfartsvägar och älvrensning, vartill statsbidrag beviljats med 85 procent.

Kammaren beslöt sålunda hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att godkänna ifrågavarande förslag till ledningsarbeten för en beräknad sammanlagd kostnad av 24,000 kronor;

att bemyndiga drätselkammaren att hos Statens arbetslöshetskommission anhålla om största möjliga statsbidrag av kostnaderna för nämnda arbeten; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att sedermera inkomma med förslag till anskaffningen av de medel, vilka utöver det statsbidrag, som kan komma att erhållas, bliva erforderliga för ifrågavarande företag.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 167.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning i fråga om framdragande av avlopps- och vattenledningar för det s. k. Herrgårdsområdet mellan gamla kyrkogården och Södra Sundsta, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag för inköp av inventarier m. m. från Aktiebolaget Vänershov.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 december 1933.

§ 691.

Sedan anmälan blivit gjord att Aktiebolaget Vänershov häftade i hyres-skuld till staden för de till bolaget upplåtna lokalerna i Expositionshuset med tillhoppa 6,318 kronor 22 öre, så hade kammaren uppdragit åt herrar vice ordföranden och Svensson att med biträde av vederbörande tjänstemän söka ernå uppgörelse med bolaget rörande dess mellanhavanden med staden.

Vid härefter förda underhandlingar hade preliminär överenskommelse träffats, att staden skulle efter värdering övertaga vissa bolaget tillhöriga inventarier ävensom bänkar och annan inredning i de upplåtta lokalerna och hade värdering blivit verkställd av byggmästaren Ernst Forsgren såsom ombud för drätselkammaren, snickaren Arvid Johansson såsom ombud för bolaget och löjtnanten C. A. Andersson såsom ombud för bolagets övriga fordringsägare.

Den ifrågakomna egendomen hade vid värderingen åsatts ett realisationsvärde av 5,191 kronor 50 öre och värde vid fortsatt användning för sitt nuvarande ändamål av 6,694 kronor 54 öre.

I betraktande av att lokalerna, som redan den 27 oktober 1933 av bolaget överlämnats till staden, vilken ägde panträtt i värderade egendomen för ett års ogulden hyra med 5,026 kronor 58 öre, för någon tid framåt icke syntes komma till annan användning än för sitt nuvarande ändamål, nämligen såsom samlings- och nöjeslokaler, så funne kammaren skäligt att godkänna av bolagets samtliga styrelseledamöter undertecknad nu ingiven köpehandling, varigenom bolaget med full äganderätt till staden försålde ifrågakomna, särskilt förtecknade egendom mot en köpeskilling av 6,694 kronor 50 öre, att gäldas dels genom kvittning av ogulden prioriterad hyresfordran med 5,026 kronor 58 öre och dels kontant med 1,667 kronor 92 öre.

Kammaren beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med godkännande av ifrågavarande köp, till köpeskillingens gäldande anvisa anslag av tillhoppa 6,694 kronor 50 öre att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 168.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för inköp av inventarier m. m. från Aktiebolaget Vänershov, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående pension till stadsarbetaren Nils Gustaf Haglind.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1933.

§ 704.

Angående pension till stadsarbetaren Nils Gustaf Haglind hade inkommit så lydande handlingar:

»Till Drätselkammaren.

Undertecknad, född den 21 januari 1858 och sedan 1 maj 1902 anställd hos staden, under de senare åren som skötare av avstjälningsplatserna, får härmed, under åberopande av närlagda läkareintyg, vördsamt anhålla om erhållande av pension.

Karlstad den 2 december 1933.

N. G. HAGLIND.

Till Drätselkammaren.

Med överlämnande av Stadsarbetaren Nils Gustaf Haglinds bilagda ansökan om erhållande av pension får jag meddela, att Haglind, som vid pensionsordningens genomförande redan uppnått stadgad pensionsålder, icke kunnat vinna inträde i stadens pensionskassa och följaktligen icke erlagt några pensionsavgifter.

Enligt tillämpad praxis skulle pensionen för Haglind utgå med 60 % å 1,200:— kronor, eller Kr. 720:— per år jämte dyrtidstillägg enligt härför stadgade grunder.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 2 december 1933.

H. WESTLIN.

Stadsarbetaren n:o 14 N. G. Haglind, född 21 januari 1858, är av sjukdom (org. hjärtfel) oförmögen att genom arbete förvärva vad till hans uppehälle oundgängligen kräves, vilket intygas i och för hans ansökan om pension.

Karlstad den 2 december 1933.

HUGO SEVERIN.»

1:ste stadsläkare.

Som redan funnes praxis tillämpad i fråga om pensionering av med Haglind likställda äldre stadsarbetare fann kammaren sig med stöd av denna praxis böra hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte från och med den 1 januari 1934 bevilja stadsarbetaren Nils Gustaf Haglind pension med 720 kronor om året jämte dyrtidstillägg enligt härför stadgade grunder samt bestämma att erforderligt belopp skall, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, utgå medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 169.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående pension till stadsarbetaren Nils Gustaf Haglind, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning i ärende angående statslån till främjande av bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 december 1933.

§ 689.

Sedan från Statens byggnadslånebyrå till kammaren inkommit handlingar*) i ärende angående statslån till främjande av bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen, hade kammaren uppdragit åt herrar Ternqvist, Eriksson och Wästlund att utreda, huruvida sådana förhållande förelågo, att staden kunde åtaga sig att till låntagare förmedla lån av ifrågavarande art.

Från nämnda kommitterade hade därefter inkommit utredning och förslag enligt en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknade, som blivit utsedda att till kammaren avgiva yttrande och förslag i ärende angående statslån till främjande av bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen få härmed anföra följande.

Jämlikt Kungl. kungörelsen den 16 september 1933 kunna nu förevarande lån utgå för byggnader, huvudsakligen avsedda för bostäder, men må lån utgå endast å ort där sådan byggnadsverksamhet icke utan dylikt statligt stöd kan beräknas inom den närmaste tiden komma till stånd i den omfattning, som befinnes lämplig med hänsyn till bostadsförhållandena å orten och önskvärd med hänsyn till läget på arbetsmarknaden.

Nämnda låneverksamhet må vidare ifrågakomma allenast i kommun, som åtagit sig att i enlighet med därom meddelade föreskrifter utan kostnad för statsverket eller låntagare förmedla lånen. I denna förmedlingsverksamhet ingår bland annat att mottaga och efter granskning avgiva detaljerade yttranden över inkomna ansökningar om lån och, därest kommunen så beslutar, även att ikläda kommun fullt betalningsansvar till kapital och ränta för vad som å lån utbetalas under byggnadstiden och intill dess slutligt beslut angående lån och låns storlek blivit av Statens byggnadslånebyrå meddelat.

*) Finnes bland stadsfullmäktiges otryckta handlingar.

Vid undersökning av huruvida förutsättningar enligt lagens mening förefinnas för bedrivande här i staden av nu avsedd låneverksamhet, så finna kommitterade att dylika förutsättningar icke föreligga.

Byggnadsverksamheten är i vad avser egentliga bostadshus livlig inom staden och att döma av de tomtförsäljningar, som drätselkammaren redan beslutat, så synes under nästkommande år ett avsevärt antal bostadshus komma att bliva färdigställda. Någon brist på tjänliga bostäder finnes ej heller inom staden utan torde tvärtom, enligt preliminära uppgifter från hyresräkningen innevarande höst, ett icke ringa bostadsöverskott föreligga. Med hänsyn till bostadsförhållandena inom staden förefinnas sålunda ej behov av den ifrågasatta låneverksamheten.

Det bör kanske tilläggas att genom avtal med leverantörer beredas byggnadsföretagare, som därav äro i behov, redan nu möjlighet att under byggnadstiden erhålla erforderligt kapital.

I detta sammanhang kan erinras om, att de byggnadsföretagare, som staden under de föregående åren genom lån understött, vid flera tillfällen anhållit om lättnader i lånevillkoren och är för närvarande en sådan framställning under behandling inom kammaren. Vissa av dessa byggnadsföretagare framhålla att den föregående subventionsverksamheten lockat till bostadsbyggen, varvid företagarna fått tillsätta eget sparat kapital, men likväl hava stort besvär med att förränta och amortera dem beviljade lån.

I avseende till läget å arbetsmarknaden så finna kommitterade att de arbetare, som här torde avses, kunna vinna full sysselsättning under nästa år och för avsevärd tid framåt vid inom staden redan beslutade och planerade byggnadsarbeten. Här är att nämna om- och tillbyggnaden av ålderdomshemmet Klaraborg, varom kontrakt redan tecknats; uppförande av affärsbaser å tomten N:o 6 inom kvarteret Duvan, Tingvallagatan 19, vartill ritningar blivit av byggnadsnämnden godkända; byggande av lantmäterikontor å Malmtorget, vartill anslag blivit av stadsmyndigheterna beviljat; anläggning av tennishall enligt uppgjorda ritningar på av staden försåld tomt å Våxnäs; uppförande av hem för Pauvres honteux å Herrhagen, vartill staden erhållit donation med bestämmelse, att hemmets färdigställande skall ske snarast möjligt; och än vidare uppförande av församlingshus, vartill ritningar redan finnas uppgjorda samt underställda vederbörande myndighet. Läget på arbetsmarknaden torde med hänsyn till det nu anförda, icke vara sådant, att den avsedda låneverksamheten är erforderlig för stadens vidkommande.

Givet är att vissa byggnadsföretagare äro i behov av lån upptill och utöver nu avsedda 90 procent av värdet å resp. byggnader, men då de lagliga betingelserna för den avsedda låneverksamhetens bedrivande här i staden icke, såsom vi här ovan sökt utreda, kunna anses föreligga, så få vi föreslå, att drätselkammaren måtte besluta,

att hos stadsfullmäktige, vilka böra fatta beslut i saken, hemställa, att staden icke skall åtaga sig att förmedla lån av nu ifrågavarande art.

Karlstad den 29 november 1933.

REINH. TERNQVIST. OLOF ERIKSSON. OLOF WÄSTLUND.

Sven Heimer Svensson.

Efter föredragning härav och hållen överläggning, beslöt kammaren på av kommitterade andragna grunder, att hos stadsfullmäktige, till vilkas avgörande frågan syntes böra hänskjutas, hemställa,

att fullmäktige måtte besluta att staden icke skall åtaga sig att förmedla lån av nu ifrågavarande art.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 170.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning i ärende angående statslån till främjande av bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Hälsovårdsnämndens framställning om anslag för täckande av nettoutgifterna vid driften av epidemisjukhuset under år 1933.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 11 oktober 1933.

§ 241.

Från stadskamreraren hade inkommit uppgift angående inkomster av och utgifter för driften vid epidemisjukhuset under år 1933, varav inhämtades, att nettodriftsutgiften uppgått till 7,063 kronor 77 öre.

Hälsovårdsnämnden beslöt nu hemställa hos stadsfullmäktige, att stadsfullmäktige ville anvisa medel för täckande av nämnda brist.

Som ovan.

In fidem:
BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1933.

§ 702.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av hälsovårdsnämnden gjord framställning enligt dess protokoll den 11 oktober 1933 om anslag av 7,063 kronor 77 öre för täckande av nettoutgifterna för driften av epidemisjukhuset under år 1933; och beslöt kammaren efter anteckning, att driften å sjukhuset uppehållits under första kvartalet av år 1933, men att anslag för ändamålet icke blivit i sagda års statförslag upptaget, att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål anvisa ett belopp av 7,063 kronor 77 öre att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 171.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över hälsovårdsnämndens framställning om anslag för täckande av nettoutgifterna vid driften av epidemisjukhuset under år 1933, över vilken framställning drätselkammaren avgivit utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Jubileumskommitténs framställning om anslag för tryckning av Karlstads stads historia del I.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då Stadsfullmäktige 1931 19 mars beslöto att åt major Nygren uppdraga utarbetandet av stadshistoriens äldre delar, varav den äldsta skulle föreligga i manuskript färdig vid årsskiftet 1933—1934, beräknades, att arbetet skulle tryckas hos firman P. A. Norstedt & Söner, med vilken preliminär överenskommelse träffats.

Under sådana förhållanden skulle alltså staden icke behöva vidkännas några kostnader för tryckningen, men å andra sidan skulle avtalet i fråga för staden medföra en del mindre tilltalande konsekvenser. Sålunda skulle tryckningsarbetet utföras å annan ort, ehuru här finnas tryckerier, som äro fullt i stånd att utföra arbetet. Staden skulle icke heller ens delvis bliva ägare till upplagan i och för historiens utlämnande såsom gåva eller i utbyte mot andra stadshistorier utan härvid vara beroende av nämnda firma.

Av sådana skäl har därför inom kommittén ifrågasatts, om icke staden själv ville låta bekosta tryckningen. Någon större risk synes ju ej kunna föreligga. Enligt infordrade anbud skulle nu föreliggande del kunna tryckas för en summa omkring 7,500 kronor. På grund av den erfarenhet man erhållit från andra städer, torde man kunna räkna med att 500 à 600 exemplar genom subskription genast skola försäljas. Av återstående exemplar av en upplaga på 1,000 stycken böra ett hundratal reserveras såsom arkiv- och bytesexemplar. Återstoden kan med säkerhet försäljas genom bokhandlarna.

Vid ett beräknat pris av 10 kronor per abonnerat och 12 kr. 50 öre genom bokhandeln försålt exemplar skulle inkomsten kunna beräknas till omkring 9,000 kronor.

Ett anslag av staden i och för tryckningen skulle således hava karaktären av ett förskott, men samtidigt befrias staden från ovan antydda med tryckning å enskilt förlag förenade olägenheter.

På grund härav får kommittén hemställa, att stadsfullmäktige ville för tryckningen av denna Karlstads stads historia del I bevilja ett anslag på 7,500 kronor.

Karlstad den 30 november 1933.

A Jubileumskommitténs vägnar:

VALDEMAR VENDEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1933.

§ 706.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av jubileumskommittén gjord framställning om anslag av 7,500 kronor för tryckning av Karlstads stads historia del I.

Kammaren hölle för antagligt att åtgången av ifrågavarande arbete kunde beräknas bliva så stor, att upplagan borde utökas utöver det föreslagna antalet 1,000 exemplar, varför hemställan till kommittén borde göras att taga frågan därom under förnyat övervägande. Då det nu vore fråga om förskottering av tryckningskostnaderna funne kammaren att erforderligt belopp lämpligen kunde

utgå ur från C. A. Fahlgrens donationsfond för åren 1928—1932 tillgängliga räntemedel, uppgående till ett belopp av 8,329 kronor 64 öre.

Kammaren beslöt sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att uppdraga åt jubileumskommittén att bestämma upplagan av Karlstads stads historia del I, samt

att till tryckningskostnaderna låta av tillgängliga räntemedel ur C. A. Fahlgrens donationsfond förskotta erforderligt belopp, att sedermera till fonden i mån av försäljning av bokverket återföras.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 172.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över jubileumskommitténs framställning om anslag för tryckning av Karlstads stads historia del I, över vilken framställning drätselkammaren avgivit utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Arbetslöshetskommitténs framställning om att av besparat anslag få använda ett belopp av 2,000 kronor för utdelning till behövande arbetslösa inom staden vid instundande julhelg.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med Arbetslöshetskommittén i Karlstad den 4 december 1933.

§ 79.

Efter därom väckt förslag beslöt Arbetslöshetskommittén att hos stadsfullmäktige hemställa om medgivande att få disponera det återstående belopp på omkring 2,000 kronor av det av stadsfullmäktige den 21 sistlidne september beviljade anslaget å 3,000 kronor till värmestuga m. m. inom Vänershov, vilket icke komme att tagas i anspråk för ifrågavarande ändamål, till bispringande vid instundande julhelg av oförvållat arbetslösa, som på grund av ömmande omständigheter vore i trängande behov av hjälp och som icke av Kommittén kunnat beredas hjälp i någon form.

Som ovan.

In fidem:
BERTIL GEIJER.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1933.

§ 705.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av arbetslöshetskommittén enligt dess protokoll den 4 december 1933 gjord framställning om att av det anslag, stadsfullmäktige den 21 september 1933 beviljat till värmestuga å Vänershov måtte få användas ett icke för sagda ändamål använt belopp av 2,000 kronor för utdelning vid nästinstundande julhelg till oförvållat arbetslösa, vilka på grund av ömmande omständigheter vore i trängande behov av hjälp och som kommittén icke kunnat bereda understöd i någon form.

Kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla arbetslöshetskommitténs ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 173.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över arbetslöshetskommitténs framställning om att av besparat anslag få använda ett belopp av 2,000 kronor för utdelning till behövande arbetslösa inom staden vid instundande julhelg, över vilken framställning drätselkammaren avgivit utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Barnmorskestyrelsens i Värmlands län framställningar i ärende angående avlöningsbidrag från staden till distriktsbarnmorskorna i Grava och Spånga distrikt.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Till följd av Kungl. Maj:ts beslut den 24 mars 1933, varigenom förordnats, att med Karlstads stad skall från och med den 1 januari 1934 införlivas vissa delar av Grava socken, skola Karlstads stad och Grava kommun från och med nämnda tid bidra till avlöning av distriktsbarnmorskan i *Grava* distrikt.

Om den överenskommelse, rörande avlöningsbidragen till nämnda distriktsbarnmorska, som i anledning av vad ovan angivits kommer att äga rum mellan Karlstads stad och Grava kommun, torde barnmorskestyrelsen i god tid före årsskiftet erhålla underrättelse.

Karlstad den 20 maj 1933.

För barnmorskestyrelsen:

ELOF EDLUND.

Harald Lindell.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Till följd av Kungl. Maj:ts beslut den 24 mars 1933, varigenom förordnats, att med Karlstads stad skall från och med den 1 januari 1934 införlivas Karlstads socken, med undantag av hemmanet 1 mantal Vidön nr 1, skola Karlstads stad och Östra Fågelviks kommun från och med nämnda tid bidraga till avlöning av distriktsbarnmorskan i *Spånga* distrikt.

Om den överenskommelse, rörande avlöningsbidragen till nämnda distriktsbarnmorska, som i anledning av vad ovan angivits kommer att äga rum mellan Karlstads stad och Östra Fågelviks kommun, torde barnmorskestyrelsen i god tid före årsskiftet erhålla underrättelse.

Karlstad den 20 maj 1933.

För Barnmorskestyrelsen:

ELOF EDLUND.

Harald Lindell.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 11 oktober 1933.

§ 243.

Genom beslut den 26 maj 1933 hade stadsfullmäktige till bland annat hälsovårdsnämnden för yttrande remitterat följande framställningar:

Hälsovårdsnämnden beslöt nu avgiva det yttrande, att, i avbidan på att ny indelning i barnmorskedistrikt bleve genomförd, nämnden ville föreslå, att från staden skulle från och med den 1 januari 1934 tills vidare utgå bidrag till avlöning av distriktsbarnmorskan i Grava distrikt med 160 kronor och till avlöning av distriktsbarnmorskan i Spånga distrikt med 100 kronor, allt för år räknat.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL JULIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1933.

§ 700.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att yttra sig över av barnmorskestyrelsen i Värmlands län gjorda framställningar, att erhålla del av de överenskommelser, som komme att äga rum mellan staden, å ena, och dels Grava kommun dels Östra Fågelviks kommun å andra sidan, angående de avlöningsbidrag från staden, som komme att efter den 1 januari 1934 utgå till distriktsbarnmorskorna i Grava och Spånga distrikt.

I ärendet hade hälsovårdsnämnden avgivit yttrande enligt protokoll den 11 oktober 1933 samt därvid föreslagit att årliga avlöningsbidrag skulle tillsvärdare från staden utgå till distriktsbarnmorskan i Grava distrikt med 160 kronor och till distriktsbarnmorskan i Spånga distrikt med 100 kronor, vilket förslag blivit under hand godkänt av ordförandena i kommunalnämnderna i Grava och Östra Fågelviks socknar.

Efter föredragning av handlingarna och sedan antecknat blivit, att anslag för ändamålet funnes upptaget i statförslaget för år 1934, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad hälsovårdsnämnden sålunda i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 174.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över barnmorskestyrelsens i Värmlands län framställningar i ärende angående avlöningsbidrag från staden till distriktsbarnmorskorna i Grava och Spånga distrikt, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Centralförbundets för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsens av herr Strandman såsom motion upptagna framställning om anslag till en upplysningskurs i Kristinehamn under år 1934.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Centralförbundet för nykterhetsundervisning, som har till syftemål att befrämja upplysningsarbetet i nykterhetsfrågan och därmed sammanhängande etiska, socialekonomiska och hygieniska spörsmål, anordnar för sådant ändamål bl. a. allmänna upplysningskurser i alkoholfrågan. T. o. m. år 1932 hava 181 dylika kurser hållits.

Vid organiserandet av dessa kurser har samarbete ägt rum mellan Centralförbundet och alla för ett objektivt upplysningsarbete intresserade, oberoende av olika principiella ståndpunkter i övrigt. I överensstämmelse härmed och i enlighet med Kungl. Maj:ts föreskrift äro även politiska och religiösa strider eller förhandlingar förbjudna.

Erfarenheten från hittills hållna kurser har också visat, att på detta område ett intresserat och fruktbringande samarbete kunnat ske mellan de olika meningsriktningarna på det nykterhetspolitiska området. Så ha ej blott nödiga anslag lämnats utan jämväl i övrigt, vid kursprogrammets utarbetande etc., har samförståndet varit utmärkt. Och så långt Centralförbundet av uttalanden i pressen eller annorledes kunnat inhämta, ha kurserna över allt vunnit erkännande för vederhäftighet och objektivitet.

Inom Värmlands län ha allmänna upplysningskurser tidigare hållits i Kristinehamn 1907, Karlstad 1910 och 1925, Arvika 1916 och 1928, Filipstad 1922 och Sunne 1931.

Därest behövlige anslag kunna erhållas, ärnar Centralförbundet förlägga nästa kurs inom detta län till Kristinehamn under år 1934.

Med ledning av erfarenheten från de senast hållna kurserna har utgifterna beräknats till cirka 5,500: — kronor.

Till kursen har länets landsting anslagit 1,000: — kronor. Som emellertid detta icke är tillräckligt för att säkerställa kursens ekonomi, är dess tillkomst även beroende på det intresse och tillmötesgående, som den kan komma att röna hos övriga myndigheter och korporationer inom länet.

Anslagen disponeras av Centralförbundet för nykterhetsundervisning, som svarar för alla utgifter och som — därest överskott uppstår på någon kurs — överför detta till garantifonden för täckande av de underskott, varmed man också har att räkna.

Beträffande kursens program får Centralförbundet hänvisa till vad därom säges i en till denna ansökan fogad bilaga (Cirkulär n:r 2 B), vari bl. a. redogöres för orsaken därtill, att programmets utarbetande måste anstå till dess anslagsfrågorna blivit avgjorda.

Under åberopande av vad sålunda anförts och av bilagda inbjudan (Cirkulär n:r 1) få Centralförbundet för nykterhetsundervisning och kursbestyrelsen vördsamt anhålla,

att Stadsfullmäktige i Karlstad måtte anslå ett belopp av Trehundra (300) kronor eller annat möjligt belopp såsom bidrag till den av Centralförbundet för år 1934 planerade upplysningskursen i Kristinehamn samt att meddelande om beslutet sändes till undertecknad Gösta Magnusson snarast möjligt.

Stockholm och Kristinehamn i september 1933.

För Centralförbundet för nykterhetsundervisning och kursbestyrelsen.

E. V. ERNSTRÖM.

Fil. D:r, D:r med.,

Rektor vid Högre allm. läroverket i Kristinehamn.

Kursbestyrelsens ordförande.

Gösta Magnusson.

Kontorist.

Kursbestyrelsens sekr.

Tel. 128, Kristinehamn.

Upptages som motion

Karlstad den 20 okt. 1933.

ERNST STRANDMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 3 november 1933.

§ 480.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över Centralförbundets för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsen gjorda av herr Ernst Strandman som motion upptagna framställning om anslag till upplysningskurs i Kristinehamn år 1934.

Sedan antecknats, att stadsfullmäktige tidigare beviljat anslag till ett flertal dylika kurser inom länet, beslöt nykterhetsnämnden hemställa;

att stadsfullmäktige ville för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag av högst 300 kronor att utgå i den mån det med vederbörliga verifikationer styrkes, att underskott å kursen uppstått.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1933.

§ 703.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av Centralförbundet för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsen gjord, av herr Strandman såsom motion upptagen framställning om anslag till en upplysningskurs i Kristinehamn år 1934, uti vilket ärende nykterhetsnämnden lämnat utlåtande.

Kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål anvisa anslag av högst 300 kronor att utgå i den mån det med vederbörliga verifikationer styrkes, att underskott å kursen uppstått med bestämmelse tillika att erforderligt belopp skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel ej därtill lämna tillgång.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 175.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Centralförbundets för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsens av herr Strandman såsom motion upptagna framställning om anslag till en upplysningskurs i Kristinehamn under år 1934, över vilken framställning nykterhetsnämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Värmlands Turisttrafikförenings av herr Melcher såsom motion
upptagna framställning om anslag för år 1934 till
föreningens verksamhet.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med hänvisning till närslutna bilaga, årsberättelse för 1932, får Värmlands Turisttrafikförening härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1934 till föreningens verksamhet anslå ett belopp av 500 kronor.

Karlstad den 8 november 1933.

Å Värmlands Turisttrafikförenings vägnar

ABR. UNGER.

Ordförande.

E. Kjellenberg.

Upptages som motion:

E. MELCHER.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 december 1933.

§ 690.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av Värmlands Turisttrafikförening gjord, av herr Melcher såsom motion upptagen framställning om anslag av 500 kronor för år 1934.

Sedan antecknat blivit, att föreningen för innevarande år från staden åtnjutit anslag av 500 kronor beslöt kammaren, som tidigare på anförda skäl avstyrkt liknande ansökningar och fortfarande ansåge, att med hänsyn till det rådande ekonomiska läget största sparsamhet borde iakttagas med stadens medel likväl föreslå att ett till 300 kronor begränsat anslag måtte för ifrågasvarande år beviljas föreningen.

Kammaren beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Värmlands Turisttrafikförening anslag av 300 kronor för dess verksamhet under år 1934 med bestämmelse, att ifrågasvarande anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 176.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Värmlands Turisttrafikförenings av herr Melcher såsom motion upptagna framställning om anslag för år 1934 till föreningens verksamhet, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Simsällskaps framställning om anslag för år 1934.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1933.

§ 701.

Angående anslag för beredande av kostnadsfri undervisning i simkunnighet hade från Karlstads Simsällskap inkommit så lydande handlingar:

»Karlstad den 29 sept. 1933.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed få vi vördsamt anhålla, att Drätselkammaren måtte för år 1934 hos Stadsfullmäktige åt oss utverka ett anslag av Sjuhundra (700) kronor på enahanda villkor som under föregående år att av oss användas till de kostnader, som äro förenade med gratis undervisning i simkunnighet under uppsikt av kvalificerad simlärare.

Karlstad, dag som ovan.

För Karlstads Simsällskap

B. ÖSTERBERG.

Ordf.

KLAS THORESSON.

Sekr.

Tablå över inkomster och utgifter vid Kanikenäsbadet säsongen 1933:

<i>Inkomster:</i>		<i>Utgifter:</i>	
Badavgifter	337: 05	Arvoden till simlärare, vaktmästare etc.	627: 50
Stadens anslag	700: —	Material, redskap och in- ventarier	352: 48
Underskott	10: 35	Rengöring	16: 80
		Annonser och affischer...	50: 62
	<hr/>		<hr/>
	Kronor 1,047: 40		Kronor 1,047: 40

Då badhusets räkenskaper för året ännu icke äro avslutade, tillkomma möjligen en del smärre utgiftsposter.

Karlstad i oktober 1933.

Karlstads Simsällskap.

B. ÖSTERBERG.

Ordf.

E. ALMQVIST.»

Kassör.

Efter anteckning, att oaktat Kanikenäsbadet numera icke så livligt som förut frekventerades, simundervisningen därstädes likväl i stor utsträckning begagnades av stadens ungdom, så beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för år 1934 bevilja Karlstads Simsällskap ett anslag av 700 kronor såsom bidrag till kostnaden för anställande av simlärare, under villkor, att sällskapet under samma års säsong lämnar stadens skolungdom tillfälle till kostnadsfri simundervisning varje dag kl. 10 f. m. och 1 e. m.; samt

att fullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljat anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskottet den 14 december 1933.

§ 177.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads Simsällskaps framställning om anslag för år 1934, över vilken framställning drätselkammaren avgivit utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Regionplanekommitténs framställning om utverkande av byggnadsförbud å vissa utom stadsplan belägna områden.

Utdrag av protokoll, hållet hos regionplanekommittén i Karlstad den 11 december 1933.

§ 7.

Från kommitténs arbetsutskott hade angående utverkande av byggnadsförbud å vissa utom stadsplan belägna, å ärendet bifogad karta närmare angivna områden, inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Regionplanekommittén.

Kommitténs arbetsutskott får härmed föreslå, att Kommittén ingår till Stadsfullmäktige med anhållan, att dessa göra framställning hos Konungens Befallningshavande att förbud mot verkställande av nybyggnad inom de områden, som utmärkts å bilagda karta, måtte meddelas med mindre Konungens Befallningshavande för varje särskilt fall därtill lämnar tillstånd.

Skälen till detta förslag äro följande.

Såväl inom stadens nuvarande gränser som inom de områden, vilka från och med nästföljande år komma att förläggas under staden är fråga inom arbetsutskottet väckt om ändrad sträckning av infartsleder. För ett av dessa områden, nämligen Ruds egendom, är fastställd en styckningsplan, som måste förändras om föreslagen vägomläggning skall kunna genomföras. Här kan således innan nyår avstyckas fastigheter, vilka kunna komma att bli synnerligen olämpligt belägna i förhållande till ny väg eller rent av förhindra dess framdragande. Meddelas förbud mot nybyggnad utan tillstånd av Konungens Befallningshavande blir det lättare att förhindra olämpligt bebyggande även om fastigheter stridande mot ny plan redan skulle finnas färdigbildade. Även på andra ställen än det nu åsyftade kunna finnas fastigheter med olämpligt läge eller konfiguration, vilka ej böra få bebyggas innan stomplan och styckningsplan med avloppsplan för omgivande trakt uppgjorts. För närvarande råder nybyggnadsförbud inom alla de områden, vilka bli inkommerade nästa år. Nybyggnadsärendena hava sedan detta förbud trädde ikraft av Konungens Befallningshavande remitterats till Byggnadsnämnden för dess till- eller avstyrkande. Det nu föreslagna förbudet

skulle med avseende på inkorporeringsområdena sålunda endast utgöra en fortsättning på ett förbud som redan förefinnes och kommer att verka så att alla byggnadsärenden komma att med till- eller avstyrkande av Byggnadsnämnden överlämnas till Konungens Befallningshavande.

Karlstad den 11 december 1933.

RAGN. TJERNELD. J. A. HÅKANSSON. BROR HÅKANSSON.»

Kommittén, som delade de i ovanintagna skrivelse anförda synpunkterna och fann det vara synnerligen angeläget, att byggnadsförbud komme att i den föreslagna utsträckningen meddelas, beslöt efter anteckning, att fråga blivit väckt om antagande av stomplan för ifrågavarande områden, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning att sådant förbud mot nybyggnad, som omförmäles i 15 § stadsplanelagen, måtte bliva meddelat att gälla de områden, som blivit utmärkta å ärendet tillhörande karta.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämnden i Karlstad har vid sammanträde den 11 december 1933 beslutat instämma i kommitterades ovanstående framställning; betygar

På Byggnadsnämndens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 178.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över regionplanekommitténs framställning om utverkande av byggnadsförbud å vissa utom stadsplan belägna områden, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad kommittén i ärendet föreslagit.

Som ovan.

Infidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till yttrande över en av inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga verkställd utredning angående ordningen för stadsdomaretjänsternas tillsättande m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 179.

Stadsfullmäktige hade lämnats tillfälle att avgiva yttrande över en av inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga verkställd utredning angående ordningen för stadsdomaretjänsternas tillsättande och om allmänna bestämmelser rörande rådhusrätternas rekrytering jämte utkast till lagbestämmelser i enlighet med utredningens resultat.

Beredningsutskottet, till vilket ärendet för yttrande remitterats, företog nu detsamma till behandling.

De sakkunniga, borgmästarna Georg Bissmark, Gunnar Fant och Thorwald Bergqvist, hade framhållit att städernas betydande inflytande ifråga om stadsdomarnas tillsättande grundade sig på den ställning magistraten tidigare intagit i kommunalt hänseende. Magistratens uppgifter därutinnan hade emellertid numera sedan den kommunala bestämmanderätten väsentligen anförtrotts andra organ förlorat i betydelse och det inflytande, som städerna alltjämt bibehållit uti ifrågavarande hänseende, kunde fördenskull icke motiveras på samma sätt som förut. I stället syntes magistratens ökade statliga funktionärer och rådhusrättens rättsskipande verksamhet föranleda, att staten tillförsäkras åtminstone en allmän kontroll å tillsättningen av magistrats- och rådhusrättsledamöterna. Ett skäl att icke låta en sådan kontroll skjuta städernas bestämmanderätt alltför mycket åt sidan utgjorde emellertid det förhållandet, att ifrågavarande befattningshavare fortfarande avlönades av städerna själva.

Då den enligt sakkunnigas mening mest rationella metoden, nämligen den att helt förstatliga domstolarna i städerna, icke vore aktuell, måste frågan lösas under behörigt hänsynstagande till statens intresse av goda domare, å ena, samt städernas krav att icke uteslutas från inflytandet på tillsättandet av tjänster, som de själva avlöna, å andra sidan.

De sakkunnigas förslag till lag om tillsättande av vissa befattningar vid rådhusrätt innebure för Karlstads vidkommande, att stadsfullmäktige icke längre skulle välja rådmän utan att de allenast finge upprätta förslag å tre personer, av vilka Konungen skulle utnämna en. Före stadsfullmäktiges behandling av inkomna ansökningar till den beträffande befattningen är avsett, att hovrätten skall avgiva förslag å de tre sökande, som med hänsyn till förtjänst och skicklighet främst böra ifrågakomma till befattningen.

Med hänsyn till vad ovan blivit anfört synes mot nu föreslagna ordning för tillsättande av rådmän intet vara att erinra för stadens vidkommande.

Vidare innehöllo ifrågavarande lagförslag, som avsåge tillsättning av befattning, med vilken enligt gällande arbetsordning vore förenad skyldighet att tjänstgöra såsom lagfaren bisittare i rätten, det stadgande, att annan befattning än rådmansjänst skall tillsättas av magistraten sedan befattningen blivit i vederbörlig ordning ledigförklarad. För Karlstads vidkommande innebure förslaget i denna del, att stadsnotarien skulle tillsättas av magistraten.

De sakkunniga hava i detta hänseende anfört, att denna magistratens rätt torde i och för sig vara ägnad att tillföra domstolen lämpliga arbets-

krafter, enär det låge i magistratens eget intresse, att arbetet icke komme att nedtyngas eller försvåras genom anställande av mindre dugliga personer.

Då stadsnotariebefattningen i Karlstad efter nu gällande arbetsordning motsvarade förutvarande andre rådmansbefattningen syntes den föreslagna ordningen icke vara i konsekvens med vad förut sagts beträffande rådmännens tillsättande. Lämpligheten av att magistraten så att säga kompletterar sig själv torde även kunna ifrågasättas.

Enär emellertid, såsom ovan antytts, icke föreslagits att samma ordning skulle gälla för tillsättande av assessorer och stadsnotarier som för rådmän, så syntes dessa befattningshavare böra tillsättas i nuvarande ordning, vilket för Karlstad komme att innebära, att stadsnotarien fortfarande skulle väljas av stadsfullmäktige.

Vad förslaget i övrigt innehölle beträffande vikarier och besvärsrätt synes icke giva anledning till erinran.

Med åberopande av vad ovan anförts beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktie måtte förklara sig intet hava att erinra mot att ifrågavarande förslag lades till grund för en kommande lagstiftning i ärendet, med undantag likväl beträffande ordningen för tillsättande av assessorer och stadsnotarier, i vilket hänseende nuvarande ordning fortfarande borde gälla.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets utlåtande över förslag till utgifts- och inkomststat för år 1934.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 180.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över avgivet förslag till utgifts- och inkomststat för Karlstad för år 1934 jämte

tillhörande handlingar, över vilket förslag budgetsberedningen avgivit utlåtande, beslöt, efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning, hemställa,
alt stadsfullmäktige måtte i ärendet besluta i enlighet med budgetsberedningens förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag ifråga om annonsering om stadsfullmäktiges sammanträden m. m. under år 1934.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 181.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag angående annonsering för nästkommande år, beslöt föreslå,

alt stadsfullmäktiges kungörelser skulle under år 1934 intagas i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag angående utseende av sakkunniga biträden vid sjöförklaringar under år 1934.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 182.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag å personer att såsom sakkunniga biträda Karlstads Rådhusrätt vid upptagande av sjöförklaringar m. m, under år 1934, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktiges förslag å sakkunniga måtte upptaga sex personer samt att fullmäktige måtte därtill föreslå hamnkaptanen J. Österberg, disponenten Simon Wennberg, sjökaptan Bernt Zachrisson, direktören Axel F. Olsson, verkmästaren A. V. Andersson och sjökaptan Wedel Wennerholm.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till val av sakkunniga att jämlikt 11 § 2 mom. i gällande brandstadga biträda vid brandsyn.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1933.

§ 183.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över brandstyrelsens förslag till sakkunniga att jämlikt 11 § 2 mom. i gällande brandstadga biträda vid brandsyn, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte därtill utse stadsarkitekten Olle Lagergren och byggmästaren Gottfr. Johansson samt till suppleanter fastighetsförvaltaren Otto Feldt och byggmästaren Oscar Gustafsson.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

